

Bir Döneme Tanıklık

TEOMAN ÖZTÜRK

(1973-1980 Dönemi TMMOB Başkanı)

ISBN

975-395-781-5

Sayfa Düzeni

Makina Mühendisleri Odası

Baskı

Kozan Ofset (312) 384 20 03

Baskı Tarihi

Eylül 2004

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Atatürk Bulvarı No: 131 Kat: 9 06650 Bakanlıklar / Ankara

Tel: (0312) 418 12 75 • **Faks:** (0312) 417 48 24

Web:<http://www.tmmob.org.tr> • **e-posta:**tmmob@tmmob.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. Sunuş	I
2. Özgeçmiş	III
3. Genel Kurul Konuşmaları	1
4. Basın Açıklamaları	
Röportaj-Telgraf ve Mesajlar	39
5. Etkinlik Konuşmaları	289
6. Birlik Haberlerindeki Yazılar	339
7. Aslı ve Elif Öztürk'ten	365
8. Fotoğraflar	371

Özgeçmiş

Teoman ÖZTÜRK [04.04.1940 – 11.07.1994]

Mesleği	: Y. Mimar Mühendis	
Doğum Yeri	: Kars	
Doğum Tarihi	: 04.04.1940	
Eğitim	: Kars, Adana, Ceyhan ve Sivas İlkokulları (1946-1951) Diyarbakır ve K. Maraş Ortaokulları (1951-1954) K.Maraş ve Erzincan Liseleri (1954-1957) İ.Ü Ed. Fak. Sanat Tarihi Bö. (1957-1958) İTÜ Mimarlık Fakültesi (1958-1963)	
Üyelik	: TMMOB Mimarlar Odası / Sicil No: 2065 (1963)	
Çalışma	: İstanbul Belediyesi / Planlama Müd – Mimar (1963-1964) İstanbul Belediyesi / İmar Müd. – Mimar (1964-1965) İm. ve İsk. Bakanlığı / Pl. Müdürlüğü – Mimar (1965-1967) (Araştırma Dairesi ve Bölge Pl. Dairesi) Askerlik Görevi (1967-1969) Ankara Nazım Pl. Bürosu/Baş Uzman Yrd. (1969-1971) Karadeniz Bakır İşt. / Murgul Şan./Sant. Şefi (1971-1972) Ankara Nazım Planı Bürosu / Baş Uzman Yardımcısı (1972/1975) TMMOB Mimarlar Odası 2. Başkanlığı (1972-1973) TMMOB Başkanlığı (7 dönem) (1973-1980) DİSK I. Bölge ve Araştırma Enst. Uzmanı (1980-.....) Vakıflar Gn. Md / Suluhan ve Sarıkadı Camii Restorasyon İşleri / Şantiye Şefi (1980-1981) Ankara Merkez Kapalı Cezaevi / TMMOB'nin 19 Eylül direnişiyile ilgili davadan kesinleşen hüküm nedeniyle (1982) Metris Askeri Cezaevi – İST/TCK'nun 146/1 mad. İstemiyle tutukluluk hali / Demokratik Platforma TMMOB adına katılması ned. (1982-1983) TC Karayolları Gn. Md. 4. Böl. Md. İdari Bina İnş./ Şantiye Şefi (1983-1985) TC Karayolları Gn. Md. 2. Bölge Md. İdari Bina İnş/ Şantiye Şefi (1985-1986) Kent-Koop./Batıkent-Çevre Düz. İşl/Yüklenici (1987-1988) Soyut Şirketler Grubu/Teknik Danışman (1989-1990) TMMOB/ Danışmanlık (1990-1992) Oyak İnşaat AŞ / Şantiye / Mimarlık (1992-1994)	

**Genel Kurul
Konuşmaları**

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK—————

19. GENEL KURUL

(17 Mayıs 1974 / Ankara)

Sayın Konuklar, Basın ve TRT Temsilcileri, 19 Genel Kurul Delegeleri; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin XVIII. Çalışma Dönemi, bugün, sona ermektedir.

1973 ve 1974 yılları, ülkemizde, toplumsal gelişme ve değişmelerin hız kazandığı yıllardır. Yoksulluk ve gerilikten kurtulma özleminde olan halkımızın, 1973 yılı sonunda, özgürlük ve demokrasiye oy vermesi sonrası yurt sorunlarının çözümünde, kesin değil fakat umut uyandıran ilerici bir adım olmuştur.

Gerilikten kurtulmak isteyen yurtsever güçlerle, kârları uğruna geri kalmamızı isteyen güçlerin mücadeleleri; son olaylarda bir kez daha gördüğümüz gibi, açıkça ortaya çıkmıştır. Bugüne nereden ve nasıl geldiğinin bir doğru değerlendirmesinin yapılması; 1973 sonlarında başlayan ve süreceğine inancımız olan, halktan yana, bir mücadelenin gelişmesinde ve sürekliliğinde yol gösterici olacaktır. Gerilikten kurtulmak isteyen zeki sömürü çok eski yıllarda başladı.

Osmanlı Devletinin son zamanlarında, sınaî ürünlerini satıp, ucuz hammadde temin edecek pazarlar arayan Batılıların ülkemize göz dikmeleri ile başlayan sömürü; o günden bu yana, bazen yavaşlayarak, bazen hızını artırarak süregelmiştir. Azgınlaşan tekelci sermayelerin istilasına da uğrayan ülkemizde, 50 yıl önce, bir bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi verilmiştir. Bu mücadeleyle temellenen Cumhuriyet dönemimizin başında, ulusal bir ekonomi yaratılma çabalarına girişilmiş, fakat aradan yirmibeş yıl geçmeden gözlerini ülkemizden ayırmayan yabancı tekellerin ve onlarla ortak olmaya gönüllü çevrelerin, bu çabaları baltalamaya başladıkları görülmüştür. II. Dünya Savaşından galip çıkan ülkelerin; Marshall Planı, ikili anlaşmalar ve bunun gibi yollarla, ülkemizin ekonomik ve politik yapısı üzerinde egemenlik kurmaya başladıkları bu dönemde, uluslar arası sermayenin sömürüsü, yeniden kaynaklarımıza musallat olmayı başarmıştır.

Böylece giderek yeniden yoğunlaşan sömürü, 1970'lere geldiğinde büyük boyutlara ulaşmış; tüm hayatımız sözde planlara bağlanmış, fakat sorunlarımıza çözüm getirilmemiş; halk kitlelerinin yaşama düzensizliği artmıştır.

Olayların hızla geliştiği son üç yıla bakıldığında, ekonomik tedbirlerle sömürünün daha da yoğunlaştırıldığı, antidemokratik baskılarla suskunluk yaratılması çabalarına girişildiği, kültürel ve ideolojik saldırılarla temel gerçeklerin gizlenmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu dönemde, egemen çevreler; bir yandan teşvik tedbirlerini, finansman kanununu, yabancı firmalara peşkeş çekilen büyük yatırımları, tekelci sermayenin kuruluşlarıyla ve özellikle Dünya Bankası ile yapılan kapitüler nitelikteki ikraz anlaşmalarını gerçekleştirmişlerdir. Öte yandan 1961 Anayasası fazla ve lüks bulunarak değiştirilmiş, Üniversiteler ve Dernekler Yasaları geriletilmiş, antidemokratik ve çağ dışı uygulamalar yoğunlaştırılmış, kamu personeli ve dolayısıyla teknik eleman sendikaları kapatılmış ve teknik meslek odalarının yok edilmesi programlanmıştır. Bütün bu girişimlerin gözlerden kaçırılması, beyinlerin uyuşturulması için beyin yıkama yöntemleri geliştirilmiş, halkımızın kafasında “balyoz”lar, tanrıların arabaları, kaderci filmler ve bazı akademi çevrelerden gelen fetvalar yer edip durmuştur.

1973 sonlarına gelindiğinde; sanayi ve tarımda geriliğimizin sürüp gittiği, bölgelerarası eşitsizliklerin uçurumlaştığı, işsizlik ve pahalılığın büyük boyutlara ulaştığı, modern köle ticareti olan işçinin ve beyin göçünün hızlandığı; milli gelirin % 32'sinin nüfusun % 1'i tarafından alındığı, yer altı kaynaklarımızın yabancı çıkarların hizmetine sunulduğu; köylülerimizin sosyal güvenliğinin ne olduğunu bilmediği bir ortamda, nüfusumuzun onda birini bile kapsamayan sosyal güvenlik kurumlarında toplanan milyarların tekelci sermayenin girişimlerine fon olduğu görülmektedir.

Ülkedeki yabancı sermaye ile kurulmuş şirketlerin her alanda serbestçe cirit attıkları bu dönemde; enerjimizden konutumuz, suyumuzdan yolumuz kadar herşeyimiz yabancı denetimine terkedilmiştir. Linyitlerimizi ve yüzey suyu potansiyelimizin %4'ünü bile değerlendiremezken, enerjimizin %70'ini fuel-oil'den elde etmeye; gerçek sanayileşme ihtiyacındayken, tüketim ve montaj sanayilerine önem vermeye yönelinmiştir. Bir teknik ordunun %45'inden fazlasını "hizmet kesimi" denen, üretimle ilgili olmayan alanlarda doğrudan doğruya israf ederken, teknik hizmetimiz yabancılara gördürülmüştür.

Bu dönemde; sanayimiz, tarımımız, kalkınmamız unutulmuş, sahillerimiz yağlanmış ve arazi spekülasyonu korkunç boyutlara ulaşmıştır. Halkımızın malı olan ormanlardan kesilen ağaçlar ve kent arazileri, devlet tarafından kişilere satılmış, yine devlet tarafından, en az iki misli fiyatla, geri satın alınmıştır. İşçilerimizin alınteri ile çıkarılan madenlerimiz bir liraya dışarı

satılıp, yirmibeş liraya mamul madde olarak geri getirilirken; gazoz fabrikalarının kurulmasına ağırlık verilmiştir. Bir batık gemi, yabancılara 9 milyon lira ödenerek, denizin dibinden çıkarılmış, 5 milyon liraya hurdacılara satılmıştır.

Bütün bu ekonomik, politik ve ideolojik saldırıların geliştirildiği son üç yıl, doğal olarak, toplumsal uyanışı da hızlandırmış ve 14 Ekim 1973'e gelindiğinde; giderek bilinçlenen halkımızın özgürlük ve demokrasiye oy verdiği görülmüştür.

Toplumsal gelişimlere ayak uydurmayanların bütün engellemelerine rağmen, 100 günlük bir hükümet bunalımından sonra; halk yararına ilerici girişimlerde bulunacağı umutlarını yaratan bir hükümet işbaşına gelmiş, fakat karşısında yukarıda değinilen bozuklukları bulmuştur.

Şimdi ülkemiz zor bir dönemi yaşamaktadır. 14 Ekim ve 9 Aralık seçimlerinde bazı siyasal mevzileri kaybetmiş gibi görünen, fakat ekonomik gücünden bir şey kaybetmeyen yerli ve tekeli sermayenin ve taraftarlarının; güçlerini yeniden arttırmak için sistemli girişimlerde bulunduğu gözlerden kaçmamaktadır.

Dünya Bankasından bir rapor gelmekte; "kalkınma hızınızı düşürün, ithalatınızı serbest bırakın, tarıma ağırlık verin, sanayileşmenizi yavaşlatın ve bu yavaşlama içinde de ağırlığı tüketim mallarını üreten sanayiye verin..." gibi akıl dışı önerilerde bulunmaktadır. 100 yıl önce Osmanlı ordusunu düzenlemek için Türkiye'ye gelen Baron Von Moltke'nin torunu, 100 yıl sonra, Dünya Bankası kanalıyla 90 bin lira aylık alarak İstanbul Kentini düzenlemeye gelmektedir. Çeşitli şirketlerine milyonlarca lira takdir ederek halka açanlar, ve onların taraftarları, sözcüleri, kitlelere düşünme ve örgütlenme özgürlüğü getirecek girişimlere karşı çıkmakta, kendi çıkarlarının azalacağı telaşı içinde, halktan yana olan girişimlere kapılarını aralamamaktadırlar bile.

Cumhuriyetin 50. yılı için çıkarılacak af, önce engellenmiş, sonra da genel af niteliğini yitirerek, ayırım yapılarak; vergi kaçakçıları kader kurbanları sayarak affederken, ahlakî bir zaaf yüzünden işlenmediği açıkça ortada bulunan ve siyasal diye tanımlanan suçları kapsam dışı bırakarak çıkarılmıştır. Yine bu arada, anarşik bir ortamın var olduğu görünümünü yaratmaya yönelik kışkırtmalar, "komando" tipi Anayasa dışı saldırılar yaygınlaştırılmıştır. Bunlar yalnızca bir affa karşı çıkma konusu değil, halktan yana olacak girişimlerin engellenmesi ve geriliğin sürmesi isteklerinin açık belirtileri olmuşlardır.

Günümüze kadar, bütün bu girişimleri dikkatle izleyen Türkiye teknik elemanları; hala süren ekonomik, politik ve ideolojik saldırıları geriletecek tek şeyin, özgürlük ve demokrasi yolunda verilecek tutarlı mücadeleler olduğunu bilmektedirler.

Bu bilinçle, tüm ilerici kişi ve kuruluşlarla birarada aşağıdaki konularda, payımıza düşen görevleri sürdürmede kararlı olduğumuzu belirtmek isterim:

1. Geçtiğimiz dönemde, demokrasinin yaygınlaşması ve güçlenmesine bir tepki olarak çeşitli antidemokratik yasa değişiklikleri yapılmış, yeni yasalar konmuştur. Bunlar hala yürürlüktedirler. Demokrasi cephesinin gerilememesi için; yapılan Anayasa değişiklikleri, üniversiteler kanunu gibi kanunlardaki antidemokratik değişikliklerin iptal edilmesi yolundaki çabalar güçlendirilecektir.
2. Af konusunda, tüm hukukçularımızın görüş birliğine vardığı, ayrımsız af konusu dikkate alınmayarak, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı davranılmıştır. Anayasanın 92. maddesinde yer alan; "Senato, Karma Komisyon veya Millet Meclisi metinlerinden biri olduğu gibi kabul edilir.." görüşüne dikkat edilmeyerek, hata yapılmıştır. Bunların yanında, siyasal suçlar kapsam dışı bırakılarak, Türk ve dünya kamuoyunda huzursuzluk yaratılmıştır. Af Kanunu böylece kesinleştiğinde özlenen barış ortamını getirmeyecektir. Bu af yurtsever güçlerin istediği gibi değil egemen çevrelerin istediği af olmuştur.
Bu yüzden, yetkili kuruluşların konuyu Anayasa Mahkemesine götürmeleri kaçınılmaz bir görev olmaktadır.
3. Geçen günlerde Af Kanununun gerekli bir biçimde çıkmasını engellemek için çalışan Anayasa dışı cereyanların, yarın halkımızın kalkınmak, gerilikten kurtulmak için umut bağladığı tüm ilerici atılımlara da benzeri tutucu, kışkırtıcı tertipler içinde olacakları görülmektedir. Demokratik gelişimi engellemeye yönelik bu tür Anayasa dışı cereyanlara karşı mücadele verilmelidir.
4. 1970 yılında yabancı teknik hizmet ithali için 1.5 milyar liraya yakın harcama yapılmıştır. 1963-1970 yılları arasında yabancı mühendislik hizmetlerine ödenen para 6.5 milyar liradır. Bu miktar aynı yıllar arasındaki sanayi yatırımlarının %23'üne ulaşmaktadır. Aynı dönemde yerli mühendislik hizmetleri karşılığı ise yatırımların %1'ine dahi varamamaktadır. Projelerin yabancılara hazırlanmasının yanı sıra patent, know-how, lisans satın alınması yoluyla da teknoloji ithali sürdürülmektedir. Petro-kimya tesisleri kurulması ile ilgili olarak

satın alınan yabancı teknoloji için ülkemizin 880 milyon lira lisans ücreti ödemek durumunda kalması buna bir örnektir. Dış yardım ve krediler de, yabancı ülkelere, teknolojik hakimiyetin geliştirilmesi yolunda kullanılmaktadır. Dünya Bankasının, İstanbul Nazım Plan çalışmaları için Türkiye'ye açacağı 32 milyonluk kredi anlaşmasına göre, bu kredinin 23 milyonluk bölümü-yani üçte ikisi- müşavirlik hizmetleri adı altında yabancı teknik elemanlara ödenecektir ve bu para TC hudutları içinde geçerli bütün kesinti ve vergilerden muaf tutulacaktır. 3. Beş Yıllık Kalkınma Planında konut sorununun çözümü için 44 milyarlık yatırım yapılması öngörülmüştür. Bu dönemde planlanan 285 milyarlık yatırımın 44 milyarlık lirasının konut harcamalarına gideceği, 40 milyarının da "teknoloji transferi" için harcanacağı hesaplanmıştır. Bir teknik gücün yurt dışına göçe zorlandığı, %45'inden fazlasının "hizmet kesimi" denilen ve üretimle ilişkisi olmayan alanlarda israf edildiği ülkemizde 70-90 bin lira aylıklı sözde uzmanlar kol gezmektedirler. Bütün bu örneklerde asıl önemli konu, yabancı proje bürolarına fazla ücret ödeme biçiminde değil, sanayileşme ve kalkınma yolunda her adımın yabancı teknik elemanlara bırakılması ve böylece sanayileşme ve kalkınma yolundaki her adımın, yabancılarca denetim altında tutulmasıdır.

Bu sömürüyü geriletmek için, tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi, ilkesine uygun olarak; tüm insangücü ve hammadde kaynaklarımızın etkin bir biçimde halkımızın hizmetine sunulduğu, bu kaynakların kullanılmasında tüm çalışanların söz sahibi olduğu ve yabancı denetiminin tamamen ortadan kalktığı bir kalkınma politikası izlemeye yönelmek gerekmektedir. Uluslar arası mali sermaye kuruluşlarıyla ve özellikle de Dünya Bankası ile yapılan bütün anlaşmaların ve 3. Beş Yıllık Plandaki dışa bağımlılığımızı arttıran hükümlerin iptal edilmesi; Teknoloji seçiminde ve uygulanmasında yabancıların değil, yurdumuzun çıkarlarının gözetilmesi ve sömürücü teknik hizmet ithaline son verilmesi şarttır.

5. Türkiye teknik elemanları, ülkenin içinde bulunduğu somut şartların doğal sonucu olarak, teknik bilgi ve becerilerini halkımız yararına kullanamamaktadırlar. Emeğimizin halkımızın hizmetine girebilmesi, ülkemizin her alanda bağımsızlığını kazanmasına, sömürüye dayanan düzenin sona erdirilmesine bağlıdır. Yurt ve meslek sorunlarımız konusunda verilecek mücadelelerde sesimizi duyurabilmek ve etkin olabilmek, ancak güçlü bir örgütlenme ile olanaklıdır. Böyle bir örgütlenme ise demokratik hak ve özgürlüklerimize kavuşmakla sağlanacaktır. Demokrasinin genel objektif gelişimi içerisinde bu hakların alınması kaçınılmazdır. Demokratik

hak ve özgürlüklerin temeli, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüdür. Önümüzdeki adım, hak ve istemlerimizi elde edebilmek, mücadelemizi güçlendirmek için sendikal örgütlenmeye, grev ve toplu sözleşme haklarına kavuşmaktır.

Özenilen tüm batı ülkelerinde ve dünyanın birçok ülkesinde var olan; bizde ise, baskı döneminde kapatılan memur sendikaları açılmalıdır.

13-14 Nisan 1974 günlerinde, Ankara'da ilk defa toplanan "Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı"nda, bu konu, 150.000 teknik elemanı temsil eden 29 kuruluşun delegeleri tarafından, enine boyuna tartışılmıştır.

Teknik eleman örgütleri tarafından hazırlanan "Teknik personel iş kanunu taslağı", Kurultayda, oybirliği ile benimsenmiştir. Bu yolda çalışılacaktır.

Demokratik ve ekonomik haklarımıza elde etmekle sağlayacağımız kazançların sadece teknik elemanları güçlendirmekle kalmayıp, tekelci sermaye cephesine karşı demokrasi cephesini de güçlendireceğine inanıyoruz.

6. Ülkemizde, günümüze kadar yapılan bütün çalışmalarda, araştırma-planlama-uygulama bütünlüğü hiçbir zaman önemsenmemiştir. Aynı konuda ve aynı zamanda, ayrı yerlerde yapılan araştırmalar, planlamalar kaynak israfından başka bir şey değildir.

Bir yandan kaynak israfı; öte yandan yatırımların programlanması ve uygulanmasından söz sahibi olması gereken teknik elemanların politik baskılarla karşı karşıya getirilmesi, sorunlarımızı büyüten bir etken olmaktadır. Bu kargaşalığın ve bozuklukların ortadan kalkması için, kamu kesimindeki teknik hizmetleri tek elden yürütmeyi sağlayacak, özerk bir kuruluşa ihtiyaç vardır.

Ülke çıkarları doğrultusunda, araştırma-planlama-uygulama bütünlüğünü sağlayacak, her türlü politik baskılardan korunacak; Anayasa teminatı altında, özerk, bir örgüt kurulmalıdır.

7. 6235 (7303) sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, 19 senedir gelişen koşullar karşısında, ihtiyaçları karşılayamaz hale gelmiştir. Teknik meslek odalarının daha ileri bir düzeyde görev ve yetkilerle donatılması beklenirken, geçen dönemde, 6235 sayılı Kanunun bile çok gerisinde kalan bir değişiklik teklifi, 4 dakikada, üzerinde görüşülmeksizin, Millet Meclisinden geçirilmiştir.

Teknik eleman odalarının bu dönemdeki çalışmaları paralelinde gelişen kanun teklifi sonuca bağlanırsa bağlanmaz, Türk Mühendis ve Mimar

Odaları Birliği ve Odalarınca çağdaş ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanan yeni TMMOB kanun taslağının yasalaştırılması için çalışmalar sürdürülecektir.

8. Geçmiş dönemlerde, yaratılan suni ayrıcalıklarla, tüm çalışanlar haklarını çalıştırandan değil de, birbirlerinden alacaklarmış gibi bir durumun içine itilmişlerdir. Öte yandan, özellikle son üç yılda, artan hayat pahalılığı yüzünden çalışanların ücretlerinde düşme olmuştur.

Başlıca hedeflerinden biri olan sendikal haklarını alma yolunda kararlılık gösteren teknik elemanlar; kısa vadede ve acilen de;

a) Günümüze kadar kabul edilmeyen, teknik elemanların teknisyeninden, mühendisine kadar bir bütün olduğunun kabul edilmesi ve uygulamada yaratılan ayrıcalıkların kaldırılması; eşit hizmete eşit ücret ödenmesi,

b) Artan hayat pahalılığı karşısında yaşamlarını devam ettirmek için, ücretlerinin aynı oranda arttırılması,

Konularındaki çalışmalarını yoğunlaştıracaklardır.

Türkiye teknik elemanları, her sorunumuzun çözümünde, halkımızın ve onun ayrılmaz bir parçası olan çalışanların temel ihtiyacının özgürlük ve gerçek demokrasi olduğuna inanmakta; demokrasinin bütün toplumsal hayatımıza yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi yolundaki mücadeleyi her düzeyde ve etkin bir biçimde sürdürmeyi istemektedirler.

Kendi gücümüze dayanan bir kalkınma ve sanayileşmeden yana olarak; her dönemde, halkımızın yanında ve çalışanların içindeki yerimizi almak; ulusal hedefleri ve kazanılmış hakları savunmak ve bugüne kadar sürdürülen yurtsever mücadeleyi daha etkili bir biçimde devam ettirmek için güçlenmek amacımızdır. "Halkımızın tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi yolundaki mücadelesi, giderek, mutlaka, güç kazanacak ve ilerleyecektir. Zaman zaman yavaşlatılmaya ve belki de, yakın geçmişte olduğu gibi durdurulmaya çalışılacak; fakat, geri götürülemeyecek, engellenemeyecektir."

Geçtiğimiz günlerde, hükümetin ilerici bütün girişimlerine karşı eylemlerini yakından izlediğimiz güçlere karşı, bir demokratik meslek kuruluşu olarak kendi payımıza düşen mücadeleyi yılmadan sürdüreceğiz.

"Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağıнын bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, halkımızın hizmetine sunmak için" her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.

Saygılarımla.

TMMOB 20. GENEL KURUL (23 Mayıs 1975)

Sayın konuklarımız, basın ve yayın organlarının mensupları Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği XX. Genel Kurulunun sayın delegeleri.

Sözlerime çok yönlü sömürüye ve anti-demokratik uygulamalara karşı yurtsever ve çalışanlardan yana Mimar ve Mühendislerin sesi haline gelen birliğimizin, bugün başlayan XX. Genel Kurulundan daha da güçlenerek çıkacağı inancı içinde başlıyorum.

Bugün sona eren 19. çalışma dönemi boyunca yaşadıklarımız; tüm halkımıza ve onun ayrılmaz bir parçası olan bizlere bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde güçlü olmadıkça, sömürü ve baskıları yenmedikçe sorunların çözülemeyeceğini, sıkıntıların bitmeyeceğini, bir kez daha açıkça göstermiştir.

Bu dönemde de; bilim ve tekniği pazara çıkartmamış, yabancı sermaye çevreleriyle bütünleşmemiş, halkını ve yurdunu seven teknik elemanlar; sömürü ve baskıdan kurtuluş yolunu halkımızın kurtuluş süreci içinde görmüşler ve bu görüşle egemen sınıflara karşı saftaki yerlerini kesin ve etkin bir biçimde almışlardır.

Bu bir rastlantı değildir. Çünkü Türkiye teknik elemanları, etkin ve planlı bir biçimde örgütlenen emperyalist-kapitalist uygulamanın sonuçlarını fiilen yaşamaktadırlar.

Uluslar arası teknelci sermayenin ve yerli işbirlikçilerinin bu örgütlenme süreci içinde, kamu kuruluşlarının planlama, yatırım, üretim ve denetleme alanlarındaki etkinliği aşamalı olarak ve özellikle son yıllarda iyice azaltılmıştır. Böylece: bir yandan kamu kuruluşları iç ve dış sömürü ortaklıklarının bürokratik hizmetlerini gören birimler düzeyine düşürülmüş, öte yandan özel kesimin ve yabancı firmaların etkinliği alabildiğine artırılmıştır.

Açıkça ortadadır ki, bugün ülkedeki tüm önemli yatırım kararları yabancı bankalar ve firmaların etkisiyle alınmakta; tüm büyük projelerin planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme hizmetleri yabancılar tarafından karşılanmaktadır. Kamu kuruluşlarının yerini yabancı bankalar ve firmalar almıştır, almaktadır. Bu gelişmelere paralel olarak, teknik kadroların özel kesimi de yaşama olanağı bulabilmeleri de yabancı firmaların ortaklık koşuluna bağlanmıştır.

Kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından biri olan teknik kadrolar, bugün, kendi ülkesinin işini yapamayan, denetleyemeyen, gelişemeyen yerli ve

yabancı sermaye tarafından ucuza istihdam edilen kapıkulları durumuna indirgenmiştir.

Teknik kadroların % 65'ini oluşturan kamu görevlileri; yürürlükteki ekonomi politikasından en çok etkilenen kesimdir. Bu kesim açık bir geçim sıkıntısı içindedir ve bu nedenle, egemen sınıfların sömürüsüne karşı oluşan tepkilerin önemli bir kaynağını oluşturmaktadır. Toplu sözleşme ve grev haklarıyla donatılmış sendikal örgütlenme isteği bu genel tepkinin bugünün koşullarında oluşan somut bir görüntüsüdür. Özel kesimde çalışan teknik elemanların yabancı firmalara ve yerli işbirlikçilerine öncelik tanıyan yatırım ve planlama politikası içinde günden güne artan örgütlenme isteği de önemli bir gelişmedir.

Yurtsever kadroların bu tepkisinin bilinçli ve kapsamlı bir mücadele biçimine dönüşmesi, sermaye çevrelerini ve yabancı ortakları ciddi tedbirler almaya yöneltmiştir. Yurtsever istekler egemen çevrelerin ekonomik ve politik ittifakları tarafından susturulmak istenmektedir.

Kamu kesiminde çalışanların sendikal mücadele olanaklarının yok edilmesi ve 657 sayılı devlet memurları yasası içine hapsedilmesi, anti-demokratik baskıların ilk göstergelerindendir. Aynı süreç içerisinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yasası değiştirilerek, odalar kapatılmak istenmiş, demokratik meslek örgütlerinin parasal kaynakları kurutulmaya çalışılmış ve birçok yurtsever teknik eleman çeşitli suçlamalarla baskı altına alınmıştır.

Sermaye çevrelerinin sürdürdüğü bu baskı mekanizması, 1973 seçimlerinden sonra yaşadığımız 1. koalisyon hükümeti döneminde yeni boyutlar kazanmış, görece olarak değişen ekonomik ve politik koşullarda sözü edilen ilerici girişimler, birer vaad olmaktan öteye geçmemiştir.

Şu anda yaşamakta olduğumuz 2. koalisyon dönemi, teknik elemanların haklı mücadelesinden en fazla ürken, rahatsız olan çevrelerin politik iktidarının olduğu bir dönemdir ve doğal olarak üzerimizdeki baskılar artmıştır.

Örneğin işyeri temsilcilerimiz meslek odaları ve Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği ile olan ilişkileri nedeniyle sürekli olarak rahatsız edilmekte, sözlü olarak uyarılmakta ve sonuç alınmadığı zaman başka bir yere atanarak etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır.

Önemli üretim birimlerinde (ki örneklerden biri İskenderun Demir Çelik Tesisleridir.) Devlet istihbarat örgütlerinden de daha etkin olduklarını açıkça iddia eden bazı grupların yönetiminde olan sendikaların olumlu görüşü

alınmadan işçi ve teknik eleman işe alınmamaktadır. İşe alınmış olan teknik elemanlar hakkında aynı çevrelerin olumsuz ihbarları, yasalara aykırı uygulanan işten atılmaları neden olmaktadır. Bazı kuruluşların teknik eleman arayan ilanlarının gazetelerde ilan edilmesine karşılık, kendileri gibi düşünmeyen teknik elemanların tayinlerinin bir türlü çıkmaması alınan anlamlı örneklerdendir.

Bütün bu örnekler, gelecek günlerde yurtsever teknik elemanları daha çetin günlerin beklediğinin somut göstergeleridir.

Bugün iktidarda olan çevrelerin anti-demokratik, çıkarıcı kimlikleri geçmiş yılların icraatlarıyla belgelenmiştir, kanıtlanmıştır. Bu kimlik kitleler tarafından bilinmektedir.

Muhtemel icraatlar konusunda o günlerde açıklanan Birlik görüşünde sunlar söylenmiştir.

- Kamu kaynaklarımız teşvik tedbirleri adı altında küçük bir azınlığa hem de hür demokratik rejim adı altında peşkeş çekilecektir.
- Egemen sınıfların siyasi temsilcileri, yabancı sermaye temsilcisi bankalara umut bağlamıştır.
- Petrol ve diğer madensel ham maddeler konusunda ülke ve halk yararına bir politika güdülmeyecektir.
- Emperyalist ilişkiler yeniden yoğunlaşacaktır.
- Aradan geçen 40 gün içinde bu yargılarımız kanıtlanmıştır.
- Akraba çevreleri ve siyasi çıkar çevreleri paylarını almaya başlamışlardır. İlk teşvik belgelerinin bir akraba ortaklığı olan ORMAK şirketiyle bir MSP mensupları ortaklığı tarafından alınması bilinen gerçekler arasındadır.
- Merkez bankasının milyarları özel kesime peşkeş çekilmektedir.
- Kısa süreler içinde dünya bankasına ve Chase Manhattan Bankası Genel Müdürlerinin hükümetle beraber ülkeye gelmeleri, yine pazar olarak kullanılacağımızın, yabancı uzman-kredi-teknik hizmetin ülkeye dolacağının açık delilleridir.
- Çıkarlarımıza aykırı enerji ajansına girilmesi için oyunlar tezgahlanmaktadır.
- Petrol üretiminin artırılacağından bahisle yabancı şirketlere ruhsat yağdırılmaktadır. Son ATAŞ olayında görüldüğü gibi milyonlar yabancı şirketlere peşkeş çekilmekte; kendi öz kaynaklarımıza değil, % 75'ini dışardan sağladığımız petrole yönelinmektedir. Amerikalı maden mühendisi Tonburg tarafından hazırlanan ve “petrol kaynaklarımızın devlet eliyle değil, özel sektör ve yabancı sermaye yatırımlarıyla kıymetlenmesi” görüşünü taşıyan 6236

sayılı petrol ve maden yasasının gerekleri yerine getirilmekte ve ülkemiz çıkmaza sokulmaktadır.

- Boraks, barit, antimon, krom, kurşun, çinko, manyezit emperyalizmin hakim olduğu pazarlara onların saptadığı değerlerin altında bir fiyatla ve hammadde olarak satılmakta, bu kaynaklarımız talan edilmektedir.

- Genel sanayileşme sorunundan ayrı düşünülmeyecek olan “ulusal savaş sanayi” konusunda gerekli yan sanayilerin olmadığı gözden kaçırılmakta ve otomobil montajından sonra savaş araç ve gereçleri montaj karları yolunda; kendilerine “hür teşebbüs” diyenlerin ve arkalarındaki yabancıların çıkarları savunulmaktadır.

Bütün bunlar olurken öte yandan anti-demokratik baskı ve saldırılar yaygınlaştırılmaktadır.

- Amaçlarına uygun düşmeyen devrimci yöneticilerin ve teknik elemanların haksızca atanmaları, görevden alınmaları giderek hız kazanmakta ve yaygınlaşmaktadır.

- Son TRT olayında da görüldüğü gibi geniş kitlelerin değil, bir avuç azınlığın çıkarlarını savunacak bir yayın politikasına yönelinmiştir. Halkın uyanmasından, gerçekleri görüp bilmesinden korkulmakta ve kültürel alandaki baskı ve saldırılar yaygınlaştırılmaktadır.

- Öğrenci, öğretmen, memur, işçi yani tüm emekçi kitlelere karşı yoğun baskı ve saldırılar sürmektedir. Her gün yeni bir cinayete tanık olunmaktadır.

- Son günlerde gelişen olaylar ve tertipler 12 Mart sonrasının yeniden ancak belli değişikliklerle yaşandığı ve yaşanacağı izlenimini uyandırmaktadır.

- Bu tablo bizlere yine ülke çıkarlarına aykırı iç ve dış ekonomik, politik gelişmelerin yoğunlaştırıldığını ve bu gerçeklerin gizlenmesi, dikkatlerin dağıtılması ve hepsinden önemlisi halkın demokratik taleplerinin engellenmesi yolunda baskı ve saldırılara başvurulduğunu göstermektedir.

Bütün bu gelişmelerin ülkemiz ve halkımız açısından tehlikeler doğurduğu ve bu yüklerin faturasını emekçi yığınların ve bir parçası olan biz teknik elemanların ödediği ve ödeyeceği açıklıkla görülmektedir.

Üyelerimizin, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşen bu iç ve dış gelişmeler karşısında ekonomik ve demokratik mücadelede bizlere düşen görevler daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle bugünün koşullarında gerçekleştirilmesi gereken tüm teknik elemanlar arasındaki düşünce ve davranış birliğinin sağlanmasıdır. Ancak bu olgu tek başına yeterli değildir. Teknik eleman örgütlerinin diğer demokratik kitle örgütleriyle ilişkisi ve

teknik eleman kitlelerinin diğer çalışan kitlelerle fiili dayanışması sağlanmadan etkili olunamaz.

Kitleler arası ilişki ve fiili dayanışmanın anti-emperyalist, anti-faşist ilkeler ışığında bu dayanışmayı geciktiren tüm engellerin önümüzdeki dönemde aşılması zorunludur.

Emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine, faşizme ve onun silahlandırılmış zorbalarına karşı gelişen demokratik mücadeleye olan katkımız, emekçi kitlelerin özlemleri gerçekleşinceye kadar güçlenerek sürecektir.

Tarihimiz ve dünya tarihi bizlere emperyalistlerin değil ulusal kurtuluş güçlerinin, sömürgeciğin değil sömürülen halkın zafere ulaştığını göstermiştir.

1920'ler Türkiye'sinde Vahdettin'in İngiliz gemisiyle, 1975'ler Kamboçyasında Lon Nol'un, Vietnam'da Kaoki ve Van TiYo'nun Amerikan uçaklarıyla yurt dışına kaçışları, dünyamızın görüp geçirdiği tüm işbirlikçilerin geleceğini gözler önüne seren somut örneklerdir.

Geçen bir yıl boyunca daha da gelişen ve güçlenen birliğimiz adına; 19. Genel Kuruldaki son sözü 20. Genel Kurulda da aynen tekrarlayarak daha güçlü bir biçimde tekrarlayarak konuşmamı bitiriyorum. “Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız”. Saygılarımla.

21. GENEL KURUL (7 Mayıs 1976)

“Sayın konuklar, basın ve yayın organlarının mensupları ve TMMOB 21. Genel Kurulunun sayın delegeleri;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin XX. Çalışma dönemi olan 1975 dönemi, bugün sona ermektedir.

1975 dönemi, uluslar arası tekelci sermayenin ve içindeki uzantılarının bunalımlarının yükünün, emekçi halkımıza, her zamankinden daha pahalıya ödetildiği bir dönem olmuştur.

Emperyalist-kapitalist sistemin; teknolojiyle, sermayesiyle yoğunlaşan saldırılarına hedef olunan bu dönemde; ABD ve AET karşısında tam bir çaresizliğe düşülmüş, tam bir teslimiyetçi politika izlenmiştir. Ambargosu ile, yağması ile talanı ile gelenlere boyun eğilmiştir.

Bağımlı dış politika iyice pekiştirilmiş; gerçekler halktan gizlenerek ve kapalı kapılar ardında yapılan pazarlıklarla yurt toprakları bir başka ülkeye yeniden kiralanmıştır. Ülkemiz her gün “Büyük Türkiye yaratıyoruz” diyenler tarafından fiilen küçültülmüştür.

Resmi rakamlara göre, ülkede 3 milyondan fazla işsiz bulunduğu, hayat pahalılığının alabildiğine arttığı, yolsuzluk ve rüşvet iddialarının ayyuka çıktığı, doğal ve insan gücü kaynaklarımızın yabancılara peşkeş çekildiği bu dönemde; MC iktidarının halka karşı olan kimliği gözler önüne serilmiştir.

1975 dönemi, aynı zamanda fabrikalarda, okullarda, resmi kurumlarda, köylerde ve her yerde faşizmin kol gezdiği bir dönemdir.

Gerede’de, Diyarbakır’da, Adana’da, Ankara’da, Seydişehir’de, İskenderun’da, Erzurum’da, Trabzon’da ülkenin her yerinde faşist saldırılar düzenlenmiş, tüm yurtseverler hedef alınmıştır. Açık tertipler tezgahlanmıştır. İdil’de, Malatya’da, Zeytinburnu’nda; bir kısım güvenlik kuvvetleri ve yöneticiler, hem takipçi, hem yargıcı, hem de infazcı olarak görev yapmışlardır.

1975 dönemi; sömürünün, faşist saldırı ve terörün arttığı bir dönemdir. Bu dönemde milliyetçilikten dem vuranlar, bize ambargo uygulayanlara ihraç edilen ve silah imalinde kullanılan kromun ihracat tutarını, 3 ayda 4 bin tondan 14 bin tona çıkarmışlardır.

Bu dönemde kalkınmadan gelişmeden dem vuranlar, açık bulunan fabrikaları ikinci kez açmış, finansman kaynağı bulunmayan milyarlık yatırımlar vadetmişlerdir.

Bu koşullar içinde bulunan ülkemizde, bugün üretilen petrolün % 30'una petrol tröstleri sahiptir. Fakat % 50'nin üzerindeki bir payı onlar pazarlamakta, petrolden elde edilen karın % 50'sinden fazlasını götürmektedirler.

Dünya nüfusunun % 1'ini oluşturan Türkiye; dünya enerji üretiminin ancak % 0,05'ini tüketebilmektedir.

Nüfusumuzun % 62'sinin elektrik enerjisinden yoksun olduğu ülkemizde, enerji alanındaki dışa bağımlılığın giderek arttırılması, sorunu çözümsüzlüğe götürmektedir.

Bir depremde binlerce can kaybedilmekte ve sorun kaderin cilvesine bağlanabilmektedir.

İthalat ve ihracatın % 95'inin deniz yoluyla yapıldığı ülkemizde, tersane yapımı, gemi yapımı, taşımacılık hala dışa bağımlılığı sürdürmektedir. Ancak 1/5'ini kendimizin yapabildiği taşımacılık için her yıl en az iki milyar liralık döviz dışarıya ödemekteyiz.

Kent toprakları milyarlık spekülasyonlara alet edilmektedir.

Dünya Bankası ve bunun gibi uluslar arası mali kuruluşlar, alt yapı, konut vb. alanlarda sömürünün en açık örneklerini sergilemekte; kentlerimizin gelişmesi, planlaması, altyapısı, yabancı ellere ve çıkarlara terkedilmiş bulunmaktadır. İstanbul'u sözümona planlayan yabancı uzmanlar, 151 bin liraya varan astronomik ücretlerle çalışmakta, kentleşmemizin denetimini, yabancı çıkarlar yararına ellerinde tutmaktadırlar.

Tarım ve toprak reformu Urfa'da yavaşlatılmış, durdurulmuştur. MC iktidarı, beş yıllık yeni bildirge süresini bekleyerek toprak ağalarına bugünkü değerin 15 katını vermeyi planlamaktadır.

% 61'i bozuk vasıflı Türkiye ormanlarının her gün politik amaçlarla yakıldığını; köylü nüfusun 1/3'ünü oluşturan orman köylümüzün, her türlü sosyal güvenceden yoksun, açlık ve yoksulluk içinde yaşamaya mahkum edildiğini görüyoruz.

Dünya sentetik uyuşturucu madde üretiminin % 62-75'ini ellerinde bulunduran emperyalistler, bunun % 61'-70'ini tüketirken, kaçakçılık damgasıyla Türkiye'nin haşhaş üretimini denetleyebilmektedirler.

Volfram, Krom, Boraks, Antimuan, Barit, Alüminyum gibi değerli madensel hammaddelerimiz yağma ve talanla tüketilmektedir.

Türkiye-Irak Ham Petrol Boru Hattı inşaatında çalışan bir Türkiye'li kaynakçı 3250 TL, bir Batı Almanyalı kaynakçı 90 bin TL almaktadır. Bizim

iş makinası operatörü 4 bin, onlarınki 60 bin; bizim şoför 2.500, onlarınki 40.000; bizim harita ve kadastro mühendisimiz 6 bin, onlarınki 60 bin lira almaktadır. Bu, sömürünün ta kendisidir.

Kamu kesiminde çalışanlar sendikal haklardan yoksun tutulmakta, işçi-memur ayrımı denen bir safsata ile çalışanlar bölünmektedir.

Memurların alın teri paralar MEYAK denen fonda gasbedilmekte ve 3 milyar dolayındaki bu paradan Merkez Bankasında yalnızca 280 milyon liranın kaldığı söylenmektedir. 2,5 milyardan fazla para, özel girişimcilere aktarılmıştır. Bu, sömürünün ta kendisidir.

Bu yapı, bu teslimiyetçi dış politika, bu bataklık ekonomik politika, beraberinde anti-demokratik baskıları ve faşist saldırıları getirmektedir.

Bu dönemde faşist silahlı çeteler, sokaklarda pusu kurarak, ortalığı kana boğmuşlardır; insanlarımızı yaralamış, öldürmüşlerdir.

Bu dönemde, ülkenin her yerinde, işçilere, köylülere, öğretmenlere, öğrencilere, memurlara ve teknik elemanlara yönelik baskı ve saldırılar doruğa ulaşmıştır. Saldırı, baskı, kıyım ve terörle sindirme ve yıldırma girişimlerinden, teknik elemanlar da paylarına düşeni almışlardır.

Yüzlerceimizin işinden atıldığı, binlerceimizin görev yerlerinin değiştirildiği bu dönemde; Seydişehir'de, Ankara'da, Samsun'da, Kırıkkale'de, Zonguldak'ta ve İskenderun'da fiili saldırılara hedef olunmuştur. Örgütlerimizin yöneticileri ve işyeri temsilcilerimiz yoğun baskılara ve kıyımlara hedef olmuşlardır. Orman Mühendisleri Odası başkanı Artvin'e, Ziraat Mühendisleri Odası başkanı Adana'ya sürülmüş ve istifa ederek dönmek zorunda bırakılmıştır. Öte yandan, yalnızca görüşlerini açıklamalarından dolayı, Metalürji Mühendisleri Odası başkanının görevine son verilmiş; Maden Mühendisleri Odası başkanına da disiplin cezası verilmiştir.

Emperyalist ve faşist girişimlere karşı, yılmadan yıllardır verilen mücadeleler, örgütlerimizi de hedef haline getirmiştir.

Odalarımızın Genel Kurullarında, Oda yönetimlerini ele geçirmek için iktidar olmanın tüm olanakları seferber edilmiş, silahlı faşist çetelerin gözdağı verme gösterileri sergilenmiştir.

Tüm bu gelişmelere, girişimlere karşın sonuç açık ve kesindir; TMMOB içinde yurtseverler eğilmemiş, yılmamış ve zafere ulaşmışlardır.

1975 dönemi aynı zamanda çalışan kitlelerin daha birlikte hareket ettiği: anti-emperyalist ve anti-faşist mücadelede daha kararlı ve bilinçli adımların atıldığı bir dönem olmuştur.

DİSK'in İstanbul ve İzmir mitingleri, yurdun her yanındaki demokratik kuruluşların bir araya gelerek sürdürdükleri çalışmalar, 13 Mart mitingi ve Ankara'da katledilen 3 yurtsever öğrencinin cenaze törenleri, CHP'nin mitingleri, İstanbul'da 100 binlerin katıldığı 1 Mayıs bayramı; gelişmekte olan mücadelenin en çarpıcı örnekleridir.

Geçen dönemde gelişen çabalar olumlu, ancak yeterli değildir. Anti-faşist eylemin hız kazanması, emperyalist kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin artırılması; tüm yurtsever, devrimci güçler için yerine getirilmesi gereken acil ve kaçınılmaz bir görev olmaktadır.

Kitlelerin emperyalist ve faşist saldırılar karşısına daha güçlü dikilmesi gündemdedir.

Bu amaçla, TMMOB üye tabanında dayanışmanın ve birlikteliğin sağlanması ve daha da güçlendirilmesi gündemdedir.

Böylece gerek teknik elemanların, gerekse tüm çalışanların birlikteliğine ve dayanışmasına daha fazla güç katılması sağlanacaktır.

TMMOB önümüzdeki dönem de, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toplamak üzere somut sorunlarından hareketle; iç ve dış sömürüyü teşhir edecek, bu çalışmaları daha etkin ve yaygın yaygın eylemleriyle kitlelere aktaracaktır. Diğer çalışan kitlelerle ortak eylemlerini sürdürecektir.

SORUNLARIN KAYNAĞI EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEMDİR.

ÇÖZÜME EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEMİN ÇÖZÜLMESİYLE VARILACAKTIR.

EMPERYALİZME VE ONUN İÇTEKİ UZANTILARINA FAŞİZME VE SİLAHLI ÇETELERİNE KARŞI EMEKÇİ KİTLELERLE DAYANIŞMAMIZ VE ORTAK MÜCADELEMİZ, GÜÇLENEREK SÜRECEKTİR.

TMMOB BU ANLAMDA BİR MÜCADELENİN ÖNEMLİ DEMOKRATİK ARAÇLARINDAN BİRİDİR.

GELECEK GÜNLERİN, BUGÜNKÜ BİR AVUÇ EGEMEN AZINLIĞIN DEĞİL, HALKIMIZIN OLACAĞINA İNANIYORUZ. BU İNANÇLA YOLA ÇIKTIK, BU İNANÇLA BAŞARACAĞIZ.

Saygılarımla.”

22. GENEL KURUL (25 Haziran 1977)

Sayın divan, sayın konuklarımız, basın ve yayın organlarının temsilcileri ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 22. Genel Kurulunun sayın delegeleri.

Sömürü, baskı, saldırı, işkence ve zulüm uygulamalarının ülkeyi kasıp kavurduğu, halkımızın daha fazla açlığa, daha fazla işsizliğe mahkum edildiği, ülkede kol gezen faşist silahlı çetelerce yüzlerce insanımızın öldürüldüğü, binlercesinin yaralandığı, ancak, gelişen mücadelenin engellenemediği bir yıl, bir çalışma yılı, bugün tamamlanmaktadır.

Türkiye halkı yıllardır ve özellikle son yıllarda çok sıkıntılara göğüs germiş çok eziyet çekmiş ve çok can kaybetmiştir. Hala da kaybetmektedir.

Bu yüzden sözlerimin hemen başında, yıllardır verdikleri mücadelelerle emperyalizme ve faşizme karşı yiğitçe göğüs geren, canlarını yitiren, yüzleri, zindanlarda çürütülmek istenen binleri, saygıyla anıyor, onların mücadele bayraklarını yükseklerde tutmaya çalışacağımızı bir kez daha açıklamayı görev sayıyorum.

Yıllardır bir parçası olduğumuzu söylediğimiz Türkiye halkının sorunları bugünde dağ gibi önümüzde durmaktadır. Halkın çıkarlarını savunanları aşılması güç engellerin, çetin günlerin, yılmadan, bunalmadan verilecek mücadele günlerinin beklediği bir an olsun hatırlardan çıkartılmamalıdır.

Bilindiği gibi ülkemiz bir genel seçimden yeni çıkmıştır. Burada seçim sonuçları konusunda ayrıntılı yorumlara girmeden iki noktayı işaret etmek istiyorum.

Bu seçimlerde görüldü ki, sömürü, baskı ve zulme karşı tepkilerin birleşmesi ve yükselmesi önemli boyutlara ulaşmıştır. Ancak öte yandan; sömürü, baskı ve saldırılarda fiili görevler üslenen bir başka siyasi görüş de oylarını % 100'den fazla arttırarak seçimlerden çıkmıştır. İşte bu deney ve sonuçları Türkiye'deki ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kurumların dikkatle değerlendirmelerini gerektiren, kısır çekişmelerden arınıp, mücadele hedefini doğru olarak saptamalarını gerektiren, tutarlı mücadeleyi gerektiren bir tabloyu bütün ayrıntılarıyla sergilemektedir.

Bu genel kurulda bu tablonun doğru değerlendirileceğine, halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarların bu genel kuruldan, daha da güçlenerek çıkacağına inanıyorum.

Sözlerime başlarken belirttiğim gibi, geçtiğimiz çalışma dönemi bir yandan emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü sömürsünün, öte yandan, faşist saldırıların doruğa ulaştığı bir dönem olmuştur.

Bugün endüstri hammaddelerini, Amerika Birleşik Devletlerinin % 35, AET'nin % 83, Japonya'nın % 95 oranında dışardan sağladığı ve geri bıraktırlmış ülkelerin doğal kaynakları üzerindeki yağmanın, acımasızca sürdürüldüğü bir dünyada yaşıyoruz.

Yalnızca bu örnek bile, çok yönlü sömürünün boyutlarını göstermek için yeterlidir. Uluslar arası para fonu Türkiye'de hızlı bir enflasyon olduğunu; bunu önlemek için işçi ücretlerinin dondurulmasını; memur maaşlarının arttırılmamasını ve destekleme alımlarında ölçülü davranılmasını önermektedir.

Öte yandan yabancı sermaye kuruluşlarının, yalnızca 1975 yılında yaptıkları transfer 756 milyon liradır. 1966-1973 döneminde, yurda hiç sermaye getirmeyen yabancı petrol şirketleri toplam 1 milyar 169 milyon lirayı yurt dışına götürmüşlerdir.

1975 martında iş başına gelen MC, ilki 2 Nisan 1975'te, sonuncusu Mart 1977'de olmak üzere, kendi deyimleriyle, paramızın değerini 9 kere ayarlamışlar ve TL'nin değerini % 26,35 oranında düşürmüşlerdir. 1976 sonlarındaki fiyat artışlarına göre, 200 TL'si dolayında olması gereken asgari ücret bugün brüt 60, net 43.80 TL değerindedir. 3 milyon dolayında işsiz bulunduğu ülkemizde çalışan nüfusun % 43'ü asgari ücretin altında bir gelirle çalışmakta, kentlerde çalışan nüfusun % 25'i işportacılık, simitçilik, ayakkabı boyacılığı yapmaktadır.

Bu rakamlar sömürü düzenini açıkça anlatmaktadır. Bu düzene karşı çıkan ilerici, demokrat, devrimci yığınlar ve onların örgütlerine yöneltilen baskılar, saldırılar ve siyasi cinayetler artırılmış, yaygınlaştırılmıştır. İşçiler, köylüler, öğrenciler, öğretmenler, teknik elemanlar; fabrikada, tarlada, okulda, sokakta, evlerinde kurşunlanmışlardır. Demokratik örgütlerin binaları saldırılara uğramış, tahrip edilmiştir. Siyasi partilerin ve demokratik kitle örgütlerinin toplantılarına yöneltilen tertipli saldırılar arttırılarak sürdürülmüştür. 1 Mayıs katliamı bunun en açık örneğidir.

Ancak bir gerçeği daha vurgulamak gerekir. Bu uygulamalar, emekçi yığınların bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerini geriletememiştir. Bu dönemde de yeterli olmasa da anti-faşist, anti-empyralist mücadelede önemli adımlar atılmıştır. Bizler bu mücadelelerin daha da gelişeceğine ve güçleneceğine inanıyoruz.

Bu inançla, sözlerimin bu bölümünde, genel mücadele hedeflerimizi bir kez daha açıklamayı görev sayıyorum.

- 1- İşçi-memur ayrımı yapılmaksızın, tüm çalışanlara, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklar verilmeli, sendika seçme özgürlüğü tanınmalı, lokavt yasaklanmalı, genel grev ve dayanışma grevi hakkı sağlanmalıdır.
- 2- Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

- 3- Eğitim kurumlarında can güvenliği, öğretim ve eğitim özgürlüğü sağlanmalı, eğitimin faşistleştirilmesine yönelik mevzuat ve uygulamalara son verilmeli; faşist öz taşıyan MC'nin ders kitapları kaldırılmalı, ders kitapları bilimsel içeriğe kavuşturulmalıdır. Tüm yüksek öğretim kurumlarının özerk ve demokratik olması sağlanmalıdır.
- 4- Kamu kuruluşlarındaki faşist ve gerici unsurlar ayıklanmalı; kıyım uğrayanların mağduriyetleri giderilmeli; TRT demokratik, özerk bir kurum haline getirilmelidir.
- 5- Doğudaki emekçi halk üzerinde uygulanan ırkçı, şoven ve asimilasyoncu uygulamalara son verilmeli, soykırımcı gelişimler engellenmelidir.
- 6- İşkencelere, yasa dışı uygulamalara ve soruşturmalara son verilmeli, bu uygulamaların sorumlularından ve cinayet şebekelerinden mutlaka hesap sorulmalıdır. Her alanda can güvenliği sağlanmalıdır.
- 7- Emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel örgütlerinden çıkılmalıdır.
Bu genel mücadele hedeflerinin yanı sıra kendi uzmanlık alanlarımızdaki durumu ve bu konudaki görüşlerimizi de kısaca anlatmak istiyorum.

Ülkemiz sanayii dışa bağımlı, tekelci, montajcı ve tüketim malları üretimine ağırlık veren bir yapıdadır. 3. beş yıllık kalkınma planı rakamlarına göre, ara malı ve yatırım malları ihracatta % 0.5, ithalatta % 90 oranlarına varmaktadır.

Madenlerimiz emperyalist tekellerin hammadde gereksinmesini karşılamak üzere talan edilmektedir.

Enerji alanında zengin su potansiyelinin % 10'unu değerlendirebilen Türkiye; petrole dayalı üretime, nükleer santrallere yöneltilmektedir. Oysaki resmi rakamlar, 1976'da 181 bin ton olan Fuel-oil açığının, 1982'de 2 milyon 408 bin tona ulaşacağını söylemektedir.

Tarım ve ormancılık alanları, dış ve iç sömürünün yoğun olduğu, milyonlarca köylümüzün her türlü güvenceden yoksun olarak yaşadığı alanlardır.

Başlıbozuk kentleşme, kent toprakları üzerindeki spekülasyon alabildiğine artmaktadır. Binlerce can kaybettiğimiz Muradiye-Çaldıran depreminin sonuçları, Van ilindeki konutların % 90'ının, Muradiye ilçesindeki konutların % 95'inin kerpiç olduğu gözönüne alınırsa anlaşılabilir.

Bu yapı; ulaşım alanında da böyledir, eğitim alanında da böyledir, çevre sorunları alanında da böyledir.

Ve bilinmektedir ki, her işimizi yapacak nitelikte teknik elemana sahip iken, nitel ve nicel gücü olan teknik elemana sahipken, kalkınmamızın ve gelişmemizin denetimi yabancı uzmanlara terk edilmiş bulunmaktadır.

Bütün bu sorunların kaynağı, emperyalist, kapitalist sistemdir.

Bu sorunların çözümü ülkemizin bağımsız olmasıyla, emperyalist sömürü ağının kırılmasıyla sağlanabilir; inanıyoruz, mutlaka sağlanacaktır.

2 yılı aşan bu dönemde; genelde, Türkiye halkının, özelde Türkiye teknik elemanlarının, mühendis ve mimarlarının çektikleri ve yaşadıkları ortadadır. Yıllardır halkının çıkarlarını savunan, emperyalist kapitalist sistemin sömürü ve saldırılarına karşı kendi somut sorunlarından kaynaklanan bir mücadeleyi sürdürmeyi görev sayan, bu mücadelenin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğuna inanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Odaları ve üyelerinin yaşadıkları ortadadır.

Bu dönem yüzlerce mühendis ve mimarın işlerinden atıldığı, binlercesinin görev yerlerinin değiştirildiği; kurşunlanmaların, işkencelerin, öldürmelerin aralıksız sürdüğü bir dönemdi bizim için.

Bu dönem; faşist silahlı çetelerin Odamızın genel kurullarına saldırdıkları Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini ve odalarını kurşunladıkları, bombaladıkları bir dönemdir.

Ama bu dönem aynı zamanda Türk Mühendis ve Mimar Odaları bünyesindeki yurtsever odaların ve üyelerinin eğilmedikleri, sinmedikleri, yılmadıkları, bilinçli ve kararlı mücadelelerini sürdürdükleri bir dönemdir.

Bu iki yılı aşkın sömürü, baskı ve zulüm döneminin sorunları hala yaşanırken, bugün, Türkiye bir hükümet sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Bu sorunlar bir kez daha görülmektedir ki; son iki yılda yaşadıklarımızın başlıca sorumluları; sömürü, baskı ve zulme mahkum edilen insanlarımızı birbirine karşı getirenler, ülkeyi batağa sürüklemekten kaçınmayanlar henüz yaptıklarıyla yetinmek istemeyenlerdir.

Bu dönemi bir kez daha yaşamamak için, faşist silahlı çetelerin dayanağı olan çevrelerin, yeniden işbaşına gelmemesi için; gerekli bütün çabaların sarfedilmesi, tüm yurtseverlerin olduğu gibi, halkını ve yurdunu seven Türkiye mühendis ve mimarlarının da ortak isteğidir.

Bugün 21. çalışma dönemini tamamlayan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gelecek dönemde de odalarından, üyelerinden ve halkından aldığı güçle verilecek mücadelelerde daha etkin olarak yer alacak ve payına düşen görevleri yerine getirmek için çaba harcayacaktır.

Sözlerimi bugüne kadar tekrarladığım gibi, bir inancımı bir kez daha tekrarlayarak, bitiriyorum. Tüm ilerici, demokrat, devrimci güçler, önümüzdeki çetin günlerde de emperyalizme ve faşizme karşı verilecek mücadelelerin bayrağını yükseklerde tutacaklardır.

Saygılarımla.

23. GENEL KURUL (13 Mayıs 1978)

Sayın konuklar, basın yayın organlarının temsilcileri, sayın delegeler; Emekçi halka yöneltilen sömürü, baskı ve zulmün eksilmeden sürdüğü, bunlara karşı dikilen işçinin, köylünün, öğrencinin, bilim adamının, öğretmenin, hukukçunun ve teknik elemanın ve örgütlerinin silahlı-bombalı saldırılara uğradığı, ama milyonlarca emekçinin, sömürsüz, baskısız, saldırsız, zulümsüz günler için verdikleri mücadelenin giderek güçlendiği ve saflarını giderek daha belirginleştirdiği bir yıl, bir çalışma dönemi bugün sona ermektedir.

Giderek daha belirginleşen iki saftan birinde emekçi yığınların safında, hergün daha çok ve daha bilinçli bir biçimde yeralan mühendis ve mimar kitlesinin örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği şu anda, 22. Çalışma dönemini tamamlamış bulunmaktadır.

Bugün başlayan 23. Genel Kurulumuzun geçmiş bir yılı doğru değerlendireceğine, geliştirici kararlar alacağına ve önümüzdeki günlerde verilmekte olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine daha güçlü bir birliktelikle katılacağımıza inanıyorum.

Yaklaşık 12 aylık 22. çalışma dönemimizin ilk 7 ayı 3 yıla yakın bir süre ülkeyi kana boğan, bu yolda en acımasız yol ve yöntemlerin kullanıldığı MC'lerin son dönemlerinde geçti. Ülke ekonomisini batağa sürükleyenler, emperyalist kapitalist sistemin bunalımlarının yükünü geniş halk kitlelerinin sırtına bindirenler, öte yandan faşist terör ve kadrolaşma uygulamalarını yaygınlaştırdılar. Faşist demagoji ile gerçekler kamuoyundan gizlenmeye kitle tabanı oluşturulmaya çalışıldı. 1. MC döneminde 180 bin, 2. MC döneminde 70 bin devlet kadrosu faşist militanlarla dolduruldu. Halkı birbirine kırdırmayı amaçlayan tertipler, kitle katliamları yaygınlaştırıldı.

Ama birşeyi başaramadılar, tarihin çarklarını geriye döndüremediler. Gelişen güçlerin emekçilerin mücadelesini engelleyemediler, durduramadılar, bu yüzden sözlerimin hemen başında yıllardır emperyalizme ve faşizme karşı yiğitçe göğüs gerenleri, canlarını yitiren 100'leri, saldırılara uğrayan, zindanlarda çürütülmek istenen 1000'leri, yılmadan, bunalmadan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bayrağını yükselterek kendilerinden sonra gelenlere devredenleri huzurlarınızda saygı ile anıyor, onların mücadelesine bayrağını daha da yükselteceğimizi açıklamayı bir görev sayıyorum.

31 Aralık 1977 günü düşen MC'nin yerine CHP-Bağımsızlar hükümeti oluşturuldu. Yaklaşık 4 aydır süren bu dönemde de ilerici, demokrat devrimci kişi ve kuruluşlara yöneltilen saldırılar azalmadı, arttı. Yaptıkları ile bugünkü sonuçları yaratan MC'ci bugün de faşist uygulama ve tertiplerini eskisinden daha da yoğun

bir biçimde sürdürmekte, büyük bir pişkinlikle dünün ve bugünün yaratıcıları kendileri değilmiş gibi tertiplerinin sonuçlarını kendi lehlerine kamuoyu yaratmak amacıyla ve kitle tabanı yaratmak amacıyla kullanabilmektedirler.

Geçtiğimiz dönemlerde etkin görev yapan faşistler, baskı ve kıyım uygulayıcıları hala başta. İskenderun Demir Çelik'te ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan işçi, teknisyen, mühendisler faşist silahlı çetelerin saldırılarını hergün yaşamakta. Dün Devlet İstatistik Enstitüsü'nde yaşanan faşist kadrolaşma bugün Türk Standartları Enstitüsünde yaşanıyor. Hala uygulanmayan Danıştay kararları var. Yurtseverler artık birer birer değil, kitleler halinde taranıyor, bombalanıyor, yaralanıyor, öldürülüyorlar. Doğu halkına amansızca saldırı ve zulüm uygulamaları yöneltiyor. Irkçı şoven baskılar sürüyor, geçmiş dönemde sömürü, baskı ve zulme karşı direnen kendini savunan, mücadele veren demokratik örgütler kapatılmak isteniyor.

Bu pişkinliklere, bu saldırılara karşı çıkmamak nereden gelirse gelsin, ya da ne sağ ne sol gibi yorumlarla gerçekleri görmezlikten gelmek sorunlara çözüm getirmez. Aksine gerici, faşist güçlerin gelişmesine güçlenmesine yarar.

Tarihin sayfaları bu tür davranışların ve sonuçlarının sergilendiği binlerce örnekle doludur. Ben burada bir tanesini okumanın ve gereken dersi çıkarmanın yararlı olacağına inanıyorum. Hitler rejiminin, darbelerini yiyen milyonlardan biri bir Alman profesörü şöyle diyordu; "İlk önce geldiler, komünistleri alıp götürdüler, öldürdüler, ben sesimi çıkarmadım. Beni ilgilendirmiyordu. Yahudileri aldılar, toplama kamplarına işkenceye götürdüler, ben yine sesimi çıkarmadım beni ilgilendirmiyordu, çünkü bana göre bir şey yoktu. Sonra Sosyal Demokratları vurmaya, hapse atmaya toplama kamplarına götürmeye başladılar ben yine sesimi çıkarmadım, çünkü bana dokunan yoktu. Bir gün kapım çalındı beni alıp toplama kampına götürdüler işkenceye, hiç kimse sesini çıkarmadı çünkü ses çıkaracak KİMSE KALMAMIŞTI".

Yıllar sonra ülkemizde böylesine bir dramın yaşanmaması için tüm ilericilerin, demokratların, devrimcilerin bu satırlardan ses çıkarması, birlikte etkin bir mücadeleyi sürdürmesi önemli bir görev olarak gündemde durmaktadır.

Nasıl bir dünyada yaşadığımızı tüm sorunların kaynağının emperyalist kapitalist sistem olduğunu, çözüme emperyalist-kapitalist sömürü ağının kırılmasıyla, parçalanmasıyla varılabileceğini, emperyalizme, faşizme, şovenizme karşı emekçi kitlelerin dayanışma ve ortak mücadelesinin sürmesi gerektiğini biliyoruz.

Ama, yapılması gerekenlerin yeterince yapılmadığını bağımsızlık demokrasi mücadelesi veren güçlerin dağılıklığının hala giderilemediğini, emperyalizme ve faşizme karşı güçlü bir biçimde dikilinmesi gereken günlerde sosyal pratikten kaynaklanmayan, hiçbir şey getirmeyen kavram tartışmalarıyla nelerin yitirildiğini biliyoruz.

Gün zaman yitirme günü değildir. Gün bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde varım diyenlerin zaafı, güncel çıkar hesaplarını bir yana bırakıp örgütlü ve güçlü mücadeleleri kotarma günüdür.

1977-1978 dönemi çok yeterli olmasa da anti-faşist mücadelede anti-emperyalist mücadelede önemli adımların atıldığı bir dönem olmuştur. DİSK'in düzenlediği ve tüm demokratik güçlerin aktif bir biçimde katılarak desteklediği 20 Mart ve 1 Mayıs eylemleri, demokratik örgütlerin düzenlediği Ceyhan, Niğde, Antalya, Trabzon, Bursa, Denizli, İzmir, İstanbul mitingleri, yürüyüşleri ve diğer çalışmalar gelişmekte olan mücadelenin en çarpıcı örnekleridir.

Emperyalist-kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin artırılması, anti-faşist eylemin hız kazanması, tüm yurtsever devrimci güçlerin yerine getirmesi gereken acil ve kaçınılmaz bir görev olmaktadır. TMMOB bu görev yolunda kendi alanında yapılması gerekenleri daha etkin bir biçimde başarmak için önümüzdeki dönemde de çaba harcayacaktır.

Sömürü, baskı ve saldırıları yıllardır yaşayan ve gören mühendis ve mimarlar sanayi ve ulaşım, enerji, konut, kentleşme ve doğal kaynaklar, tarım ve ormancılık alanındaki bozuk yapıya giderek daha bilinçli ve örgütlü biçimde karşı çıkmakta, çözüm yollarını göstermekte, bunların gerçekleşmesi için çaba harcamakta, ekonomik demokratik haklar için mücadele vermektedirler.

Bugün ülkemizde enerji gereksiniminin ancak yarısı öz kaynaklarımızdan karşılanmaktadır. Taş Kömürünü Amerika'dan, petrolü Libya, Irak, Kuveyt ve diğer ülkelerden sağlayan Türkiye'de kişi başına elektrik üretimi 448 Kw/h'dir. Bu rakam dünyanın en geri ülkelerindeki rakamlara eşittir.

Linyitin % 19'unu, Petrolün % 25'ini, elektriğin % 74'ünü, tüketen sanayi kesimini yapısına bakıldığında tüketim malları üretiminin % 47,7, ara malları üretiminin % 36,2, yatırım malları üretiminin % 10,1 olduğu görülmektedir. Yatırım malları üretiminin 1/3'ini otomotiv sanayi, 1/5'ini mutfak eşyası ve bunun gibi şeyler üreten madeni eşya sanayinin oluşturduğu, enerjinin en çok özel kesimin egemen olduğu gıda, meşrubat, tekstil ve giyim dallarında tüketildiği gözönüne alınırsa Türkiye sanayi yapısını anlamak kolaylaşır.

Dışa bağımlı gelişmeyi ve kalkınmayı engelleyici bu yapı, hemen her alanda böyledir. Uzmanlarıyla, teknolojileriyle sömürü kredileriyle, tarımdan ormancılığa, ulaşımdan haberleşmeye, konuttan kentleşmeye, enerjiden sanayiye kadar her alanımıza giren uluslar arası tekeller denetimi ellerine almışlardır.

Bu alanlarda çalışan bizler yıllardır bu gidişe karşı çıkmakta gücümüzü emekçi halkımızın hizmetine sunamamanın sıkıntısını yaşamaktayız.

Türkiye Mühendis ve Mimarları 1977-1978 döneminde de birçok kamu görevlisi gibi grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşamadılar. Mücadelemizin etkinliği

yolunda önemli bir araç olarak gördüğümüz bu hakkımızı almak için tüm çalışanlarla birlikte mücadelemizi sürdüreceğiz ve mutlaka başaracağız.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1954'de kuruldu. Sene 1978, çok şeyler değişti. 1954 yılı Birlik Çalışma Raporunda şöyle deniyordu. "Türkiye Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Borsalar Birliği tarafından tetkik edilmekte olan Türkiye Sanayi Yardım Komisyonu ve Teşkilatı çalışmalarına iştirak edilerek bu komisyonda Odalar Birliğinin daimi üyeliği temin edilmiş ve Birlik camiasındaki muhtelif meslektaşların bu teşkilatlara arzedecekleri kıymetli hizmetin programa alınması mümkün olmuştur. 1970'lere gelinceye dek giderek belirginleşen saflardan emekçi halkın safına giderek daha fazla katılan örgütlerimizin birliği 1970-1973 döneminde çalıştırılmadı. 1973'de kapatılmak istendi. Ancak başarıya ulaşamadılar. Daha güçlü bir birlik doğdu. 1954'lerde Ticaret ve Sanayi Odalarına hizmet sunmaya çalışan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1973 Nisanında yeniden doğarken şöyle diyordu. "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlıyız ve kararlıyız"

O günden bugüne giderek güçlenen inanç ve kararlılık egemen sınıflarda terdirginlik yarattı. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 16 Aralık günü faşist çetelerin saldırısına uğradı, 20 ve 27 Aralık günü bombalandı.

Sene 1978 artık silahlı, bombalı saldırılar mücadelemizi geriletemiyor, engelleyemiyor. Çok yol alındı. Devrimci mücadeleye kendi alanımızda daha çok şey katmak için birçok engeller aşıldı, daha da aşılabilecek.

Bu güçle IMF'li, Dünya Bankalı, NATO'lu, Ortak Pazarlı, 141-142'li düzene karşı çıkacağız. Silahlı bombalı saldırılardan yılmayacağız. Bir yandan işçi sınıfının kazanılmış haklarını savunurken, öte yandan grevli toplu sözleşmeli sendikalar haklarımızı almak için çok çalışacağız. Bu arada işçilerin ve memurların ücretlerinin dondurulması girişimlerine karşı mücadele edeceğiz. Doğal kaynaklarımızın halk yararına kullanılması konusunda çaba harcayacağız. Bunları hiç kimseden hiçbir diyet beklemeden, emekçi halkımızın aydınlık, geleceği için gerekli gördüğümüz için yapacağız.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin ve örgütlerinin birlikte verecekleri mücadelelerle gelecek günlerin aydınlık olacağına, bugün her zamankinden daha çok inanıyoruz.

Bu inançla Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden yükselen sesin her geçen gün daha da tutarlı olacağını, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesindeki yerimizin güçlenerek korunacağını dosta düşmana duyuruyor ve sözlerime son veriyorum . Saygılarımla.

24. GENEL KURUL (19 Mayıs 1979)

Sayın konuklar değerli delege arkadaşlarım.

Birliğimizin 24. Genel Kurulu ayrılmaz bir parçası olduğumuz emekçi halkın sorunlarının giderek büyüdüğü bir ortamda toplanmaktadır.

Çok yönlü zor koşullar altında geçen bir çalışma döneminin ardından toplanan ve iki gün sürecek olan bu Genel Kurulun, bugüne dek olduğu gibi, koşulları ve mücadeleyi gözden geçirerek daha güçlü bir mücadeleye ışık tutacağına inanıyorum.

Bizler yıllardır, ülkenin ve emekçi halkın çıkarlarını kendi alanlarında savunan, her geçen gün nicel ve nitel anlamda daha da artan bir biçimde emekçi halkın mücadele safında yer alan, bilimi ve tekniği emperyalizmin değil, emekçi halkın hizmetine sunmada kararlı olan Mühendis ve Mimarlarız.

Bugün ülkemizde 90 bini aşkın mühendis ve mimar bulunmaktadır. Büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışan üyelerimiz ev kiralarnın 4-5 bin liradan başladığı, aylık asgari gıda gereksinmesi için 4-5 bin liranın gerektiği bugünün Türkiye'sinde, 5-6 bin lira aylık ücretle yaşamak zorundadır. Yan ödemeler, tazminat tasarıları gibi, hem diğer kesimlerle hem de kendi içinde ayrıcalıklar ve tutarsızlıklar yaratan, yaşamak için gerekli asgari düzeyi dahi tutturamayan uygulamalarla sorunun çözülemeyeceği yıllardır ve bugün açıkça görülmektedir. Mühendis ve mimarlar da pek çok kamu görevlisi gibi, sorunun çözümü için gerekli olan grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip bulunmamaktadırlar.

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile kıyaslamada görülebileceği gibi teknik gücümüz nicel ve nitel yönden her işimizi görecektir düzeydedir. Hal böyle iken, bir yandan, sömürücü kredi şartı olarak ülkeye 100 binlerce liralık aylıklarla yabancı sözde uzmanlar doldurulmakta, öte yandan aynı zamanda yaşamak için 5-6 bin lira aylık takdir edilen mühendis ve mimarlarımıza Libya'ların, Arabistanların kapıları gösterilmektedir.

Bu düzene karşı çıkan, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şövenist ilkeleri savunan, bilimi ve tekniği emekçi halkın yararına kullanma mücadelesi veren üyelerimiz saldırılara uğramakta, öldürülmektedir. Örgütlerimiz en küçük birimlerine varıncaya dek baskı ve saldırılara hedef olmaktadır. Bu dönemde Ziraat Mühendisleri Odamızın Adana Bölge Şube Başkanı Akın Özdemir,

üyelerimiz Kenan Öztürk, İbrahim Özsoy, Fevzi Azırcı, Erhan Bitlisli, Ferit Uzun ve Prof. Dr. Bedri Karafakıhoğlu faşist çetelerin planlı saldırıları ile katledilmişlerdir. Mücadeleleri mücadelemiz olan bu üyelerimizi, huzurlarınızda bir kez daha saygı ile anmayı ve mücadele bayraklarını yükseklerde tutmaya bütün gücümüzle çaba harcayacağımızı belirtmeyi bir görev sayıyorum.

Sömürü baskı ve zulmün bu derece yoğun bir şekilde yaşandığı, ülkemizde, ulaşımdan alt yapıya, konuttan kentleşmeye, enerjiden sanayiye, turizmden çevreye doğal kaynaklardan eğitime dek her alanda sömürü ve dışa bağımlılığı mühendis ve mimarlar yakından görür, bilirler. Yapılan çalışmalarla geliştirilen görüş ve önerilerle, uygulamalarla yıllardır emekçi halkın ve ülkenin yararlarının yollarını gösterirler. Ancak dinlenmez!

Bizler, mühendis ve mimarlar, yaşadığımız sorunların emekçi halkın yaşadığı sorunların benzeri ve bir parçası olduğunu bilmekteyiz. Sorunlarımız hayati gereksinimler için günlerce kuyruklarda bekleyen doğal kaynakları yağma edilen, bir yandan işsizliğe öte yandan Almanya kapılarına mahkum edilen, tüketim sanayi uğruna her şeyi sömürülen Kahramanmaraş'ta olduğu gibi yüzlerce canını yitiren, fabrikadan tarlaya, okuldan eve kadar her alanda sömürü, baskı ve faşist saldırılarla uğratılan emekçi halkın sorunlarıdır.

Ve bizler dün olduğu gibi bugün de sorunlarımızdan kurtuluşun yolunun emekçi halkın sorunlarından kurtuluşundan geçtiğini çok iyi biliyoruz. Buna göre çalışıyor ve buna göre mücadele veriyoruz.

Bugün ülkemizde zor ve önemli günler yaşanmaktadır. Kahramanmaraş faşist katliamından sonra ilan edilen sıkıyönetim sonraları daha da yaygınlaştırılmıştır.

Dünyada hemen her yerde kutlanan 1 Mayıs bayramını kutladıkları için, kutlamak istedikleri için DİSK yöneticileri ve üyeleri, TİP yöneticileri ve üyeleri ve yüzlerce devrimcinin tutuklandığı bir ülkede yaşıyoruz.

TÜSİAD'ın çıkışlarını siyasi iktidarın ve muhalefetin öne sürdükleri görüşleri izliyoruz. Ve bu tartışmaların Amerikan üstlerinin sömürücü IMF kredilerinin gündemde olduğu faşist baskı ve saldırıların yoğunlaştığı bir ortamda sürmesini hem çok anlamlı hem de geleceğe ve mücadeleye ışık tutması açısından önemli buluyoruz.

Devrimci, demokrat, yurtseverlerin ve örgütlerinin haberlerine hatta ölüm ilanlarına dahi ambargo uygulayan sol görünümlü bir takım basın ve yazarın,

bir kısım gerici siyasinin cenaze ilanı diye nitelediği tam sayfa sermaye ilanlarını basmasını ve şaşkın yorumlarını gözlüyoruz.

Bugüne gelmede uzun süre, sağa da sola da karşıyız mantığı ile hareket eden sorunların kaynağı olan faşist odakların üstüne gitmeyen; bir yandan emekçi halk güçleriyle faşist güçleri aynı kefeye koyan ama öte yandan aynı zamanda emekçi halktan özveri isteyen ve böylece iktidar olmaya çabalayan siyasi iktidarın sorumlulukları büyüktür.

Böylesine büyük sorunların üstesinden bir avuç egemen azınlığa yaranma çabalarıyla, emekçi halka kan ve gözyaşı getirse bile sermayenin çıkarlarını gözeten kararlarla uygulamalarla, çabalarla gelinemez.

Sorunların üstesinden bir yandan alabildiğine sermayeden yana davranarak öte yandan kendimi yedirmeyeceğim diye çıkışlar yaparak gelinemez, yerler. Aslında kişilerin yenmesi veya yenmemesi, önemli değildir. Aslında önemli olan geniş emekçi yığınlarının yenmemesi, yenilmemesidir. Bunun için de bir tek yol vardır. Geniş emekçi yığınlarının safında yer almak, onların sorunlarının çözümlerine yönelmek, onlarla birlikte emperyalizmin ve faşizmin üstüne yürümek.

Arkadaşlarım, emekçi halk sorunlarının ve dolayısıyla sorunlarımızın kaynağı emperyalizm ve faşizmdir. Bu saptama doğrudur. Ancak kendi sorumsuzluklarımıza da gözlerimizi kapamamak gerekir. Dar hesaplarla, kısıp çekişmelerle heder edilen güç ve kaynaklarla ağır aksak sürdürülen mücadeledeki güç ve yetersizliği her kişi ve kesim doğru düşünmek ve değerlendirmek durumundadır. Ne karşı güçleri ne de kendini eksik ve yanlış değerlendirmemek zorundadır.

DİSK'te, TÖB-DER'de, TMMOB'de emperyalizme, faşizme, şövenizme karşı mücadelede dar çıkar hesaplarıyla mücadeleyi zaafa uğratanlar yenilmek zorundadır.

Geniş emekçi yığınların fiili birlikteliği sağlanmak zorundadır.

Hayatın her alanında ve doğal olarak da öncelikle kendi alanımızda örgütlü, tutarlı, küçük burjuva hastalıklarından arınmış bir mücadele sürdürmek zorundadır.

Bizler bütün bunları bilerek ve bu anlayıştan yola çıkarak zor koşullar altında geçen bugün ve daha zor geleceğe benzeyen önümüzdeki günlerde; sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarına; IMF'li, NATO'lu, AET'li, 141-142'li,

yoğun faşist saldırılı, insanın insanca yaşayamayacağı, yaşamadığı bu düzene karşı çıkacağız.

Doğal kaynaklarımızın sömürsüne, dışa bağımlılığa, geçim sıkıntısına, işsizliğe, pahalılığa ve ayrıcalıklı uygulamalara karşı çıkacağız.

1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması ve 1 Mayıs'ın yasallaşması için çaba harcayacağız.

Bilimi ve tekniği emekçi halkımızın hizmetine sunma, grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı alma yolunda güçlü bir mücadele sürdüreceğiz.

Sömürü, baskı, zulüm ve faşist saldırılara, en ufak üretim birimlerimizden başlayarak her alanımızda yılmadan, bunalmadan karşı çıkacağız.

Gün zaafardan, eksiklerden, yanlışlardan arınma günüdür. Gün en az kanımızı iliğimizi sömürenler, emenler kadar güçlü olma günüdür. Gün, başarmak günüdür.

Mühendis ve mimarlar ve örgütleri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin diğer demokratik güçlerle omuz omuza, bu yolda kendisine düşeni yerine getireceğine her zaman inandım. Önümüzdeki çetin günlerde de görevlerimizi eksiksiz olarak yerine getirmek için elden gelen çabayı göstereceğimize inanıyorum.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin hayatın her alanında birlikte verecekleri tutarlı ve aktif mücadelelerle gelecek emekçi halkımızın olacaktır. Gelecek aydınlık olacaktır. Saygılarımla.

25. GENEL KURUL (24 Mayıs 1980)

Sayın konuklar, delege arkadaşlarım;

TMMOB XXIV. Çalışma Dönemi, emekçi halkımız ve onun ayrılmaz bir parçası olan bizler için acı ve sıkıntıların dayanılmaz boyutlara vardığı bir ortamda sona ermektedir.

Yaşadığımız günler, emperyalizmin ve bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna, geniş halk kitlelerine daha çok yokluğun, işsizliğin, pahalılığın; daha çok baskı, saldırı, işkence ve zulmün reva görüldüğü günlerdir.

Ve yaşadığımız günler, acıdır ki, bizlere bunları yaşatanlara karşı gerekli ve yeterli mücadelelerin verilemediği, dağınıklıkların sürüp gittiği günlerdir.

14 Ekim seçimlerinin ertesinde, emperyalizmin ve yerli ortaklarının istemleri doğrultusunda bir hükümet programı oluşturulmuş; ülkeyi daha da batağa götüren, emekçi halkın yaşama hakkını ortadan kaldırmaya yönelik pervasızca uygulamalar ağırlık ve yaygınlık kazanmıştır.

Bu program çerçevesinde:

- Başbakanlık Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı'nın başına yıllarca tekelsel sermaye örgütlerinde (MESS vb.) yöneticilik yapan Turgut ÖZAL getirilmiş; tüm önemli yönetim kademelerinde buna koşut kadrolaşmalar gerçekleştirilmiş,
- TBMM tarafından kabul edilen 4. BYKP'da egemen güçlerin istemleri doğrultusunda değişiklikler yapılmış,
- Bir yandan yabancı sermaye yatırımlarını kolaylaştırıcı kararlar alınırken, aynı zamanda ağır sanayi yatırımlarının bir bölümü programdan çıkarılmış, diğer bölümü ise özel sektöre bırakılmış,
- Madenlerin devletleştirilmesine ilişkin Yasa'nın yürürlükten kaldırılması için çaba harcanırken, KİT'lerin özel sektöre devrini öngören bir plan yürürlüğe konulmuş,
- IMF ve benzeri emperyalist kuruluşların dayatmalarına, ülkeyi daha da batağa götüren sömürücü krediler uğruna boyun eğilmiş, onların istemleri

doğrultusunda yapılan devalüasyonlarla emekçi halkın son lokmasına göz dikilmiş, yine onların istemleri doğrultusunda ücretler tutulurken fiyatlar alabildiğine serbest bırakılmış,

- Bu ve benzeri uygulamalarla emperyalist-kapitalist sisteme olan bağımlılık pekiştirilmiş, Türkiye 1920 koşullarından daha ağır koşulları yaşayan bir ülke haline getirilmiştir.

Ekonomik alanda izlenen bu politika ile birlikte; ortam hayat pahalılığı, yokluk, açlık, işsizlik ve sömürü ile giderek yoksullaşan emekçilerin sesini kısabilmek, bu uygulamalara karşı çıkan işçileri, köylüleri, memurları, öğretmenleri, teknik elemanları kısacası emeği ile geçinen herkesi susturabilmek, sindirebilmek için:

- Baskı Yasa Tasarı'ları gündeme getirilerek çıkarılmış,
- İlerici yayın organları kapatılmış, yasaklanmış,
- Çok sayıda insan işkencelere tabi tutulmuş, faşist kurşunlara hedef olmuş, resmi rakamlara göre siyasi tutuklu sayısı 40 bini aşmış ve hapishaneler yetmez olmuş,
- Açık faşist bir rejimin koşullarının hazırlanmasına yönelinmiş,
- Grevler ertelenmiş, lokavtlar yagınlaştırılmış, sendikalar basılıp işçiler gözaltına alınmış, Tarih'te, Ant-Birlik'te, Çuko-Birlik'te olduğu gibi binlerce işçi kıyılmış ve insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya bırakılmış,
- Dünya'nın birçok ülkesinde işçi sınıfının birlik-mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanan 1 Mayıs yasaklanmış, birçok sendikacı, işçi ve emekçi gözaltına alınmış,
- Binlerce kamu görevlisi kıyılmış, sürülmüş, işten atılmış ve kıyılan işçi ve memurların yerine faşist milatanlar yerleştirilmiştir.

Bütün bunlar yetmemiş, Kitle iletişim araçları ile yoğun bir ideolojik saldırıya da girişilmiş, gerçeklerin insanlarımızın gözünden gizlenmesi ve saptırılması amaçlanmıştır. Alınan ekonomik kararların "ekonominin bir gereği" olduğu, başka bir çözüm yolunun bulunmadığı söylenirken; emekçi halka karşı girişilen anti-demokratik baskı ve saldırıların yasal olduğu savunulmuştur. TRT ekranları ve boyalı basın sayfaları ile kitlelerin beyinlerinin yukarıda değindiğimiz politikalar doğrultusunda yıkanılması

çabaları ağırlık kazanmıştır. Tekelci sermaye sözcülerinin açıklamaları TRT ekranlarını saatlerce işgal ederken; devrimci-demokrat-yurtsever çalışanların ve demokratik örgütlerinin görüşlerine yoğun bir sansür uygulanmıştır. Bugün Ankara’da Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği’nin Genel Kurulu da yapılmaktadır. Akşam haberlerinin veriliş biçimi ve yöntemlerini izlediğiniz de bunun çok açık bir biçimde görüleceğinden kuşkumuz yoktur. Bunu yapmaları, hergün yapılan basın toplantılarında bir yandan halktan özveride bulunmasını isteyen ve fakat aynı zamanda emekçi halkın sorunlarına sahip çıkanlara “kan kusturulacağını” söyleyenlerin politikalarının gereğidir.

Bugün bütün şiddeti ile sürüp gitmekte olan bu uygulamalar; yıllardır ülkesinin ve emekçi halkının çıkarları doğrultusundaki bir mücadeleyi her şeyin üstünde tutan devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarları da olanca ağırlığı ile hedef almaktadır. Onların yasal ve yetkili örgütü TMMOB’yi, bağlı Oda’larını ve yöneticilerini de hedef almaktadır.

- Devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarlar faşist saldırılara uğramakta ve canlarını yitirmekte; anti-demokratik baskılarla görevlerini yapmaları engellenmekte; işten atılarak ve sözleşmeleri yenilenmeyerek işsiz bırakılmakta; evli olanlardan biri bir kente öbürü diğer bir kente atanmakta; birçok TMMOB üyesi ve yöneticisi nedense (!) hep Yozgat, Elazığ ve Erzurum’a sürülmekte; sürgünlerin ücretlerini zamanında alamamaları sağlanmakta ve bilinçli bir “tasfiye planı” adım adım uygulanmaktadır.
- TMMOB örgütlülüğünün önemli bir parçasını oluşturan İşyeri Temsilci’leri ve İş Yeri Komitesi üyeleri işlerinden atılmakta, sürülmekte, yasa dışı uygulamalara hedef olmakta; yerlerine atanan faşist militanlara boyun eğdirilmek istenmektedir.
- 7-8 bin lira ücretle çalışmak zorunda bırakılan mühendis ve mimarlar son devalüasyonlarla diğer emekçi insanlarımız gibi en temel hak ve özgürlük olan yaşama hakkından mahrum edilmektedirler.

Sayın konuklar, delege arkadaşlarım;

Bugün yaşananlarda, işlerin böyle sürüp gitmesinde; Türkiye’yi bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna, pervasızca 1920 dönemi koşullarından daha ağır bir biçimde bağımlılığa sürükleyen egemen güçlerin; Mussolini ve Hitler iktidarları öncesi günlerde yaşanan faşist programları bugünün

Türkiye'sinde uygulamaya çabalayanların; ırkçı ve şeriatçı düzenleri egemen kılmak isteyenlerin rolü ve önemi açıktır.

Bugün her fırsatta dillerinden Mustafa Kemal'i düşürmeyen ve ona övgüler düzen, ama onun 1920'lerde başta bağımsızlık ilkesi olmak üzere uğrunda mücadele verdiği tüm ilkeleri ezip geçen; ülkenin ve emekçi halkın kaderini IMF'lerin, NATO'ların, ABD'lerin eline teslim etmekten çekinmeyenlerin rolü ve önemi açıktır.

Umut diye, sol diye ortaya çıkıp emekçi halkın oyları ile iktidara gelen, iktidara geldikten sonra emekçi halk güçleri ve onların demokratik örgütleri için bakkal defteri ile "diyet" hesabı tutan; geniş yığınların haklarını elde etmek için yürüttükleri her mücadelenin önüne dikilen, kendi üyelerinin faşist cinayet şebekelerince katledilmesi karşısında yalnızca güvercin yollayarak üzüntülerini belirten, böyle yaptığı için böylece öldürülenlerin "normal partili olmadığı" deyimini edebiyatımıza ekleyen, son 1 Mayıs'ta olduğu gibi haklarını koruyan işçi ve sendikacıların cezalandırılmaları gereğini açıklayan, partisine üye belediye başkanlarını telefonla arayarak, direnen işçi ve sendikacıların işten hemen atılmalarını isteyen siyasinin ve ona destek olan siyasilerin rolü ve önemi açıktır.

Ancak tüm bu rol ve önemler, kendisine devrimci-demokrat-yurtseverim diyen dağınık ve örgütsüz milyonları ve onların önderlerini sorumluluktan kurtaramaz. Sorumluluğun en hüyükü ve önemlisi, sömürü, baskı ve zulme karşı, faşizme, emperyalizme ve şovenizme karşı gerekli ve yeterli bir biçimde mücadele vermeyenlerindir. Bu böyle bilinmeli, sorumluluğu dışındakilere atarak ve onlara küfrederek rahatlama hastalığından ve kendini mücadele veriyormuş gibi gösterme ve kandırma alışkanlığından vazgeçilmelidir.

Doğru ve aktif bir mücadele başarılıdır, başarılabilir. Onca saldırıya, baskıya, zulme karşı, dağınık ve yetersiz de olsa emekçi halkımızın sürdürdüğü mücadelelerin ve boyun eğmeyişin, kazanılmış hakların korunması ve yeni haklar elde etme mücadelesi yolunda yılmadan ve bunalmadan sürdürülen çabaların genel mücadelenin başarıya ulaşması yolunda en açık ve önemli güvence olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede tüm üretim birimlerinde çalışanların, ortak programlar çerçevesinde fiili birlikteliğinin sağlanması ve gerek ülkede gerekse o üretim biriminde yaşanan sorunlar ve çözüm yolları konusunda sürekli ve kalıcı

çalışmalar yapacak en geniş çalışma gruplarının oluşturulması, işçi-aydın kaynaşması ve birlikteliğinin önündeki engellerin kaldırılması, bugün çok açık bir biçimde görünen bir çıkış yolu olacaktır.

Sayın konuklar, delege arkadaşlarım;

Aslında buraya kadar söylediklerim, bizlerin de içinde yer aldığı milyonların gün be gün, söylenenlerden daha ağır ve canlı bir biçimde, fiilen, yaşayarak gördükleridir, istedikleridir. Artık aklı eren, gücü yetenlerin, işkenceyi, saldırıyı, baskıyı, eziyeti, zulmü, sömürüyü, açlığı, yoksulluğu, işsizliği yaşayarak bilenlere yeniden anlatmak yerine; onların arasında, onlarla birlikte, yıllardır kadermiş gibi gösterilen bu olguların karşısında dikilmeleri, bu kaderleri alt etme yolunda aktif çaba harcamaları acil ve kaçınılmaz bir görevdir.

Bu düşünceden hareketle, yıllardır ve özellikle bu yıl içinde birçok toplantıda ve eylemler içinde; artık yaşananların ve nedenlerinin yeniden ve yeniden saptanmasının gereksizliğini; bugün için yapılabilecek saptamaların, programların, ilkelerin, çalışma tarzı ve anlayışının gelişmeye açık olmak üzere birçok kez yazıldığını ve yenilenmeye başlandığını, gelişen zor koşulların doğru değerlendirilmesini ve laf yerine iş üretmenin zamanının geçmekte olduğunu vurgulamaya ve bu bilinen aksaklıkları pratiğimizde gidermeye özen gösterdik.

Bu tavrın hayatın her alanında gelişmesi ve güçlenmesi dileğimizdir.

Kardeşlerim;

Yıllardır bana verdiğiniz görevleri yerine getirmeye çalışarak sürdürdüğüm TMMOB Başkanlığı gibi onur verici bir görevden bu Genel Kurul'da ayrılırken, mücadeleye başka bir alanda devam etmeye giderken TMMOB başkanı olarak son kez birkaç şey söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Türkiye'de 1960'lı yıllarda başlayan ve bugüne kadar 20 yıl süren önemli bir dönemin insanlarıyız. Milyonlarca insanımızın sorunlarını, nedenlerini ve çözüm yollarını bu 20 yıllık süre içinde, önceki dönemlere oranla daha tutarlı bir biçimde okuyarak, öğrenerek, araştırarak ve yaşayarak gördük ve bulduk.

Bu düşünce ve inançlardan hareketle ilk kez üyesi olduğum Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Genel Kuruluna 1964 yılında Merkez Genel Kurulu'na 1965

yılında katılarak aynı düşünceleri paylaşan arkadaşlarımla birlikte bu düşünceleri kendi alanımızda gerçekleştirme yolunu seçtik. 1969'larda Odamın komisyon ve komite çalışmalarında görev aldım. 12 Mart faşist baskı döneminin ardından gelen dönemlerde emekçi halktan yana bir mücadeleyi sürdürdükleri için baskılara, işkencelere, tutuklamalara uğrayan arkadaşlarımızın inanç ve kararlılıkla kendi alanımızda sürdürdükleri görevlerin sürmesi yolunda görev aldık. 12 Mart sonrasında dağıtılmış, etkinliğini yitirmiş, yöneticilerinin sıkıyönetimlerle uzlaşma yaparak Genel Kurulunu toplamadıkları TMMOB'nin yeniden işlerliğe kavuşması için geride kalan inançlı kadrolar olarak çaba harcadık.

1972 yılında mücadelemizin gelişmesinden tedirgin olan egemen güçlerin Birlik ve Odalarının kapatılması yolunda Meclislerin gündemine getirdiği yasa tasarısına karşı 16 Oda bir araya geldi ve mücadele kararı alındı. Bu çalışmaların sekreteryaya görevini Odam adına yürütürken, bende etkin olan tek düşünce; bizden önce görev yapan devrimci arkadaşların toplumsal çıkarları, kişisel çıkarlardan önde tutan mücadele bayraklarını yere düşürmemek ve onların mücadelesini geliştirerek sürdürmek ve bir gün bu görevi daha da iyi yapacak kadrolara devretmektir. Bu çabalar 1973 nisanında toplanan ilk Birlik Genel Kuruluna kadar sürdü. Bu Genel Kuruldan sonra toplanan Birlik Yönetim Kurulu 7'ye karşı 8 oyla bana Birlik Başkanlığı görevini verdi. Bugün o günlere baktığım zaman Yönetim Kurulunda 3 saat süren tartışmayı anımsıyor ve bugün vardığımız düzeyden mutluluk duyuyorum.

1973 dönemi çalışma programında yazdığım "teknik elemanların mücadelesi" cümlesindeki "mücadele" kelimesinin çok sert olduğunu söyleyen sağ yöneticiler bunun yerine "çalışmaları" dememin daha doğru olduğunu öne sürmüş, açılan tartışma 3 saat sürmüş ve sonunda yapılan oylamada 7'ye karşı 8 oyla mücadele denmesine karar verilmişti.

O günden bugüne tam 7 yıl geçti.

Yıllardır savunduğumuz ve mutlaka geliştirilmesi gerekli olan ortak bina ve basımevi, işyeri temsilcilikleri, merkezi yayın organı olan Birlik Haberleri, ilki 13 Mart 1976'da başlayan faşist baskı ve saldırıları protesto miting ve yürüyüşleri, ekonomik-demokratik haklar ve grevli-toplu sözleşmeli, sendikal haklar mücadelemiz, emperyalizmin ve yerli ortaklarının sömürü, yağma ve talanına karşı uzmanlık alanlarımızda sürdürdüğümüz çalışmalar, 29 haziran ve 19 Eylül direnişleriyle dopdolu 7 yıl.

Ve bunları gerçekleştirirken önümüze çıkan engelleri aşmak için sürdürülen mücadele ile dolu 7 yıl.

Kıyımlarla, baskılarla, saldırılarla, bombalı kurşunlu saldırılara karşı mücadeleyle dopdolu geçen bir 7 yıl.

Bugün 24 Mayıs 1980. Emekçi halkımızın, bizlerden kendi alanımızda yerine getirilmesi oldukça zor görevleri beklediği bu dönemde, 132 milyonu bulan bütçeleri, yıllarca süren çetin mücadelelerle, yönetimlerde sürekliliği sağlayan devrimci, demokrat, yurtsever, yönetici kadroları; örgütüne güvenen inanmış bilinçli ve kararlı onbinlerce mühendis ve mimarıyla, Türkiye'de emekçi halk kitleleri içinde adından güven ve sevgiyle bahsedilen TMMOB var artık.

Artık ne kıyımlar, saldırılar, baskılar ne de bombalı silahlı faşist girişimler bu mücadeleyi engelleyemeyecek, geriye götüremeyecektir.

Kendi içinde çıkması muhtemel kısır tartışmalar ve tikanıklıklar mücadeleyi bir süre yavaşlatsa bile mutlaka aşılacaktır.

Şimdi görev önümüzdeki daha zor geçeceği görülen dönemlerde de TMMOB'yi daha güçlü kılmaktır.

Şimdi görev geçmişten bugüne gelen mücadelemizi güçlendirmek ve bu yolda geliştirmektir.

En az sosyalist olduğu kadar mesleğini bilen ve onu halkının hizmetine götüren mühendis ve mimarların yetişmesine çaba harcamaktır.

16 yıllık düzen eğitiminden geçtikten sonra TMMOB'de 16 yıla yaklaşan bir süre gördüğüm bu eğitim benim için ve zannediyorum binlerce inanmış kadro için çok önemli bir eğitimi oluşturmuş ve TMMOB bize değerli bir okul görevi görmüştür. Bu okulu korumak, geliştirmek ve yaşatmak en önemli görevlerimizden biri olmalıdır. Başta 8-10 yılda küçümsenmeyecek bir düzeye gelen mücadelemizin, bu düzeye gelmesinde emekleri geçen mühendis-mimar ve diğer emekçilere ve örgütlerine olmak üzere, ortaya konan tutarlı program ve uygulamalara karşı çıkarak bunları engellemek isteyen ve bunları engellemek yolunda elinden geleni ardına koymayan ve böylelikle mücadele dinamiğimizi geliştiren ve istemeden başarıya ulaşmamızı kolaylaştıran tüm kişilere de teşekkür etmeyi bir görev sayıyorum.

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK

Yöneticilik görevinden ayrıldığım, mücadelemizi bir başka alanda ama mutlaka birlikte sürdüreceğimize inandığım bir göreve gideceğim bugünlerde; ufak tefek küçük burjuva hastalıklarının TMMOB'nin yerine getirmesi gerektiği görevlere mutlaka ayak bağı olmaya çalışacağına ama inançlı ve kararlı mücadele arkadaşlarımın bunları yenerek başarıya ulaşacaklarına, bir görev bilinciyle gelmiş arkadaşlarımın TMMOB'yi bugünlerden daha üst düzeylere çıkaracaklarına, vardıracaklarına inanıyorum.

Böylelikle görevlerimizi yerine getirmekle Türkiye devrimci hareketine kendi alanımızda mütevazı ama önemli katkılarda bulunacağımız açıktır.

Gelecek günler mutlaka aydınlık olacaktır.

Sözlerimi 1973'lerde ilke olarak koyduğumuz bir paragrafla bitirmek istiyorum.

“Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.”

YAŞASIN BAŞTA İŞÇİ SINIFI OLMAK ÜZERE TÜM EMEKÇİLERİN SÜRDÜRDÜĞÜ VE MUTLAKA BAŞARIYA ULAŞACAK OLAN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, SOSYALİZM MÜCADELESİ.

YAŞASIN BU YOLDA KENDİLERİNE DÜŞEN GÖREVLERİ GÜÇLENDİREREK SÜRDÜREN MÜHENDİS VE MİMARLAR.

YAŞASIN TMMOB

Saygılarımla.

Basın Açıklamaları

**Röportaj-Telgraf ve
Mesajlar**

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK —————

1 Ekim 1973

Basın ve yayın organlarımızın sayın temsilcileri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Birliği oluşturan ihtisas Odaları yöneticileri, Türk teknik elemanlarının sorunlarına ilişkin olarak yürüttükleri ortak çalışma sonucu, vardıkları görüşleri, sizler aracılığıyla kamuoyuna açıklamakta yarar görmüşlerdir.

50 yıllık Cumhuriyet dönemimizin ikinci yarısı, yabancı çıkarların, ülkemizin kaynaklarını alabildiğine sömürme girişimlerinin yoğunlaştığı, sahte sanayileşme görüntüleri altında doğal kaynaklarımızın, insan gücümüzün ve buna bağlı olarak da teknik elemanların sömürülmesinin programlandığı yıllar olmuştur. Ülke çıkarlarına aykırı yatırımlara karşı çıkan Türk Teknik Elemanlarının ekonomik ve demokratik haklarını kısıtlayıcı çabalar, teşvik tedbirleriyle yabancı teknik eleman ithalini teşvik eden zihniyet; teknik elemanları mesleği terk, işsizlik ve göç gibi durumlara düşürmeyi amaçlamıştır. Sanayileşmemizin vazgeçilmez unsurlarından biri olan teknik elemanların ekonomik, demokratik ve sosyal alanda örgütlenmeleri engellenmiş, gerçek anlamda sanayileşme baltalanmış, ülke çıkarlarına aykırı her girişime karşı çıkan yurtsever dirençleri, kırılmak ve yok edilmek istenmiştir.

YASALAR, EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLARIMIZ ÜZERİNDE BASKI ARACI OLARAK KULLANILMIŞTIR.

Kamu kesiminde çalışanların sendika kurma haklarını kaldıran anayasa değişiklikleri; yabancı teknik hizmet ithalini teşvik eden teşvik tedbirleri, ücretleri sekiz yıldır değişmeyen bir düzeyde tutan personel yasası, meslek Odalarının yok edilmesini amaçlayan yasa değişikliği teklifleri, son yıllarda iyice yoğunlaşan ve Teknik Elemanları baskı altına almayı amaçlayan anti demokratik davranışlardır.

SORUN, GİDEREK BÜYÜMÜŞTÜR....

Bütün çalışanlar gibi, teknik elemanların da hakları verilmezken, teşvik tedbirleri ile toplum en fazla vergi ödemek durumunda olan çok küçük bir azınlığına milyarlarca liranın iade edilmesi öngörülmüştür. Bir taraftan anti-demokratik yasalarla ekonomik ve demokratik hak mücadelesi elimizden alınırken, diğer taraftan Devlet kuruluşlarında "uzman" adı altında yabancı teknik eleman istihdam edilmesi yaygınlık kazanmaya başlamış, 70 bin lira aylıklı uzmanlar (I) ithal edilmesi karara bağlanmış ve modern köle ticareti olan yurt dışına göç hızlandırılmıştır.

GÖÇ EĞİLİMLERİ GELİŞMEKTE...

Yapılan araştırmalar, bir teknik elemanın ücretinin 1960'lardaki ücret fiyat dengesini koruyabilmesi için bugün aldığı ücretin en az 3 katını almasını gerektirdiğini göstermiştir. Fiyat artışlarının giderek hızlandığı günümüzde, 30.000 teknik eleman arasında yapılan bir anket, teknik elemanların, personel yasası ile belirlenen ücret politikası nedeniyle büyük ölçüde zarara uğradıklarını, büyük çoğunluğun geçim sıkıntısı çektiğini, ekonomik bulanımın itmesiyle yurt dışına göç veya mesleği terk eğiliminde olduklarını ortaya koymuştur.

GELİŞTİRİCİ ÇABALAR SORUN'A ÇÖZÜM GETİRMEMİŞTİR...

Dondurulan teknik eleman ücretlerinin yan ödemelerle düzeltileceği, 1970 yılında büyük bir gürültüyle ilan edilmiş, oysa aradan geçen üç yıl içinde artan hayat pahalılığıyla ücretler fiilen %50 oranında düşürülmüştür. Yan ödemeler, teknik elemanların bir kısmına hiç verilmemiş, verilenlere de hem ayrıcalık getirmiş hem de hiçbir şey sağlamamış, kamu işyerlerinde teknik eleman sıkıntısı çekilmeğe başlanmıştır. Bu durum, kamu yatırımlarının da aksamasına yol açmış, büyük maddi zararlar doğmuştur.

YİNE GEÇİŞTİRİCİ BİR ÇABA...

Son günlerde, teknik eleman sıkıntısı çeken bazı iş yerlerinde, bir kısım teknik elemanlara sözleşme yoluyla bazı ekonomik haklar sağlanması için bir kararname hazırlandığı öğrenilmiştir.

Bu çabanın da geçiştirici, başarısızlıkla sonuçlanacak bir çaba olduğu açıktır.

İSTEK VE ÖNERİLERİMİZ...

Bu koşullar altında:

1. Tüm insan gücü ve hammadde kaynaklarımızın halkamızın hizmetine sunulduğu,
 - Bu kaynakların kullanılmasında tüm çalışanların söz sahibi olduğu,
 - Üretime doğrudan katkıda bulunan teknik elemanların emeklerinin karşılığını toplu sözleşme ve grev haklarıyla elde edebilme olanağına sahip kılındığı,
 - Teknik hizmet ithali gibi ülke çıkarlarına aykırı girişimlere son verilmesi için, yabancı denetimin tamamen ortadan kalktığı,Bir kalkınma politikasının izlenmesini istiyor,
- 2- Bütün çalışanlarla birlikte, teknik elemanları da geçim sıkıntısından ve yurt dışına göç etmekten kurtarmak için, ücretlerin yaşama şartlarının gerektirdiği düzeye ulaştırılmasını,

- 3- İzlenen ücret politikasının sözleşmeli personel statüsü gibi çalışanlar arasında sürtüşmeler yaratan ayrıcalıklara yol açmayacak, eşit hizmete eşit ücret verilecek biçimde yeniden saptanmasını,
- 4- Kamu kesiminde çalışan tüm personele ve böylece teknik elemanlara da haklarının sadaka biçiminde verilmesini önlemek için toplu sözleşme ve grev hakkının tanınmasını öneriyoruz.

.....

7 Aralık 1973 - Hükümetin kurulması hakkında Cumhurbaşkanlığı Yüksek Katına;

4 Aralık 1973 tarihinde Türkiye Radyo ve Televizyonlarından yayınlanan demeçlerinize yeni Hükümetin kurulması konusunda bütün basınla birlikte mesleki kamu kuruluşlarının ve arzu eden vatandaşlarımızın iyi niyetle açıklayacakları ve yazacakları düşünceleri öğrenmekle bahtiyarlık duyacağımızı belirtmeniz üzerine, 6 Aralık 1973 tarihinde toplanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu kendisine düşen bu çok önemli kamu görevini layıkıyla yerine getirebilmek amacıyla aşağıdaki ortak görüş ve ilkelerin zatı devletlerine iletilmesine oy birliğiyle karar vermiştir.

Kamu ve özel kesimde çalışan 50. 000'den fazla teknik elemanın tam yetkili ve tek temsilcisi durumunda bulunan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği hükümetin kuruluşu konusundaki somut görüş ve önerilerini ortaya koymadan önce bu önerilerin soyut bir düzeyde kalmamaları ve gerçek bir temele oturtulmaları için, Türkiye'nin belirli gerçeklerine ve son yıllarda içinde bulunduğumuz ekonomik ve sosyal bunalımın temel nedenlerine dikkati çekmeyi hem gerekli hem de zorunlu bulmaktadır. Böyle bir genel değerlendirme yapıldığı takdirde görüş ve önerilerimizin anlam, kapsam ve hedefleri açıklık kazanmayacaktır. Bu bakımdan Türkiye'deki bütün çalışanlar açısından son yılları üç döneme ayırarak, "12 Mart 1971 döneminden önce", "12 Mart 1971 -14 Ekim 1973 tarihleri arasındaki dönem" ve "14 Ekim 1973 sonrası dönemi" şeklinde irdelenmenin büyük yararlar sağlayacağı inancındayız.

12 Mart 1971 öncesi dönemi:

Ana hatlarıyla 12 Mart 1971 öncesi, 1961 Anayasasının öngördüğü sosyal, ekonomik ve kültürel reformların bir kenara itildiği, unutulduğu, küçümsendiği ve dolayısıyla ülkemizdeki sosyal ve ekonomik bunalımın her geçen gün yeni boyutlara ulaştığı bir devredir. Bu kritik günlerde ülkemizin bütün aydın ve yurtsever güçleri ve bu arada teknik eleman kuruluşlarıyla meslek odaları da soyut bir kalkınma sloganı altında ekonomik, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanamayacağı, aksine, ülke kalkınmasında en büyük rolü oynayan bütün çalışanlar ve onların bir kesimi olan Türk Teknik Elemanlarına da insanca yaşama olanakları sağlayacak temel ekonomik ve sosyal reformları gerçekleştirmenin zorunluluğu üzerinde ısrarla durmuşlar ve bilimsel ve objektif çalışma ve değerlendirmelerle o günün sorumlularını defalarca uyarışlardır. Bununla beraber bütün bu uyarılara rağmen 12 Mart öncesi dönemde belirli bir azınlığın çıkarlarını ön plana çıkartan ve savunan ekonomi politikasında hiçbir değişiklik yapılmamış, bilimsel gerçeklere itibar edilmeyerek adete kör bir inatla yurdumuzdaki sosyal ve ekonomik bunalım sürekli olarak körüklenmiş ve bunalımın etkinliğinin azalması yolunda hiçbir tedbir alınmamıştır. Bunun doğal sonucu olarak artan hayat pahalılığı ve işsizlik karşısında halkımızın yaşama koşulları her gün giderek kötüleşirken yanlış ekonomik kararlarla enflasyon, pahalılık ve işsizlik adeta körüklenmiştir.

12 Mart 1971 -14 Ekim 1973 tarihleri arasındaki dönem;

12 Mart muhtırası ile, Anayasanın öngördüğü reformları yapabilmek ve kardeş kavgasını önleyebilmek amacıyla "Partiler üstü hükümetler" dönemine geçilmiş ve başlangıçta ülkemizin aydınları, kamu kuruluşları ve bu arada teknik eleman örgütleriyle meslek odaları da "Partiler üstü hükümetler" in, halkımızın özlemleri ve talepleri doğrultusunda ve demokrasi ve Anayasa kuralları içerisinde gerçekleştireceği reform ve kalkınma çabalarını destekleyeceklerini, kamuoyuna duyurmuşlardır. Bununla beraber kısa bir süre sonra ülkemizdeki bütün aydın ve yurtsever güçler büyük bir hayal kırıklığı içerisinde kısıtlı demokratik hakların da ortadan kaldırıldığına "Tarafsız Başkanlar"ın 1961 Anayasasını ulusumuz için lüks bulduklarının ve aynı Anayasanın ülkemizin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik bunalımın tek nedeni olarak gösterildiğine, aydınları, yurtseverler ve kamu kuruluşları üzerindeki anti demokratik baskıların ve hepsinden acısı çağ dışı

uygulamaların her geçen gün yeni boyutlara ulaştığına tanık olmuşlardır. Böylece ulusumuzun gözbebeği olan 1961 Anayasası iki defa değiştirilmiş, ekonomik ve sosyal haklar büyük ölçüde sınırlandırılmış ve kamu kesiminde çalışanların ve bu arada teknik elemanların sendikaları yok edilmiş, hatta Mühendis Mimar Odalarını kapatmak, hiç değilse etkisiz kılmak çabalarına girilmiştir. Bununla beraber bütün baskı tedbirlerine, bütün anti demokratik ve çağ dışı uygulamalara, bütün maksatlı yanıltma çabalarına rağmen, ülkemizdeki işsizlik ve pahalılık sorununa hiçbir çözüm getirilememiş, sosyal ve ekonomik sorunların üstesinden "balyoz"larla gelinemeyeceği kısa bir sürede kesinlikle ortaya çıkmıştır. Böylece demokrasinin askıya alındığı, aydın kamuoyunun gücendirilerek susturulduğu, tüm yurtsever kuruluşların ve bu arada teknik eleman örgütlerinin de baskı altında tutulduğu "Partiler üstü hükümetler" ve "Tarafsız başbakanlar" dönemlerinde halktan ve demokrasiden güç almayan tepeden inme yöntemlerin iflasa mahkum olduğu bir kere daha belgelenmiştir.

14 Ekim 1973 seçimlerine gidildiği sırada ulusumuzun gerçek demokrasi, sosyal adalete ve insanca yaşama özlem ve talepleri o güne kadar görülmemiş boyutlara ulaşmış bulunuyordu.

14 Ekim 1973 sonrası dönemi:

14 Ekim 1973 seçimleriyle demokrasiye bağlı olan halkımız kendi hür iradesi üzerinde ve dışında hiçbir otorite tanımadığını ortaya koymuş ve sosyal adalet, özgürlük içinde kalkınma, demokrasi barış ve huzur ortamını getirecek ve geçmişin yaralarını saracak geniş kapsamlı bir genel aftan yana bulunduğunu oylarıyla belgelemiştir. 14 Ekim seçimleri ayrıca ulusumuzun 1961 Anayasasına ve temel özgürlüklere bağlılığının kesin simgesi olarak belirginleşmiştir. Şimdi yurdumuz ve ulusumuz için yeni bir dönem başlamaktadır. Türkiye Teknik Elemanları ve kuruluşlarıyla meslek Odaları da bu yeni dönemde bilim ve teknolojinin ışığı altında sosyal adalet kurallarına uygun gerçek bir kalkınmaya yaratıcı katkıda bulunmak, bağımsız ve güçlü bir sanayinin temellerini atmak, bilgi, yetenek ve tecrübelerini ulusumuza adanmak sabırsızlığı içinde bulunuyorlar.

Bu gerçeklerin ışığı altında oluşan somut görüş ve önerilerimiz aşağıda zayı devletlerinin bilgilerine arz edilmektedir.

1. Geçmişte denendiği gibi "Partiler üstü hükümetler", "Tarafsız başbakanlar" ve "Milli Koalisyon" formülleriyle ülkemizin ve ulusumuzun sorunlarına

hiçbir çözüm getirilemeyecek, ekonomik ve sosyal bunalım giderek büyüyecek, işsizlik ve pahalılık yeni boyutlara ulaşacaktır.

2. Yeni hükümeti kurma çalışmalarında görev hiçbir ön koşul ileri sürülmeden ve zorlamalarda bulunulmadan seçimlerde en fazla oyu almış ve parlamentoya en fazla üye sokmuş partinin Genel Başkanına veya yetkili kıldığı kişiye verilmelidir. Başbakanlıkla görevlendirilmiş olan kişi hükümeti kurma çabalarında bütün parlamenter rejimlerde ve demokratik ülkelerde olduğu gibi anayasa ve kanunlar çerçevesinde tam bir inisiyatif sahibi olmalıdır.

Bütün bu nedenlerle kamu ve özel kesimde çalışan 50. 000'den fazla teknik elemanın tam yetkili ve tek temsilcisi durumunda bulunan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ancak demokrasinin temel kurullarına ve Anayasa ilkelerine bağlı olarak ve yukarıda belirtilen şekilde oluşacak bir hükümeti bütün gücüyle destekleyeceğini, zatı devletlerine iletmeyi kamu görevleri arasında sayar.

.....

30 Aralık 1973 – TMMOB Bülteni Sayı 3

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BİR YENİ YIL MESAJI YAYINLADI

Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman ÖZTÜRK bir yeni yıl mesajı yayınlarak, "1974 yılının, halkımızın özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin- ortadan kaldırılması mücadelesinde yeni bir dönemin başlangıcı olacağı" görüşünü savunmuştur.

Mesaj aynen şöyledir :

Bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri temeline dayanan Cumhuriyetimizin 50 yılını geride bırakıp 1974 yılına girerken ülkemizin, halkımızın ve buna bağlı olarak da teknik elemanlarımızın sorunlarına bakarak yapılacak bir değerlendirmenin, gelecek için bir görev olduğu inancındayım.

Geçtiğimiz elli yılda, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin süregelmesi sonucunda sorunlarımız giderek büyümüş, sosyal ve ekonomik bunalım büyüklüğünü arttırarak günümüzdeki boyutlara ulaşmıştır.

Ekonomik, politik ve kültürel tüm hayatımıza bir avuç tekelcinin hakim oluşu yoksulluk ve geriliğimizin temel nedeni olmuştur.

Bu elli yılın ikinci yarısı yabancı çıkarların ülkemizin kaynaklarını alabildiğine sürdürme girişimlerinin yoğunlaştığı, doğal kaynaklarımızın ve insan gücümüzün sömürülmesinin programlandığı yıllardır.

Son on yılda tüm hayatımız sözde plânlara bağlanmış, 1961 Anayasasının ön gördüğü sosyal, ekonomik ve kültürel reformlar bir kenara itilmiş; 1961 Anayasası lüks sayılarak defalarca değiştirilmiş, ekonomik ve sosyal haklar önemli ölçüde sınırlanmış, baskı tedbirleri, anti-demokratik ve çağdışı uygulamalar yaygınlık kazanmıştır.

Fakat ulusumuzun gerçek demokrasi, sosyal adalet ve insanca yaşama özlem ve taleplerinin dile geldiği son seçimlerin neticeleri, yeni bir dönemin başlamakta olduğunun kesin delilidir. Bu sonuçlar; tüm insan gücü ve hammadde kaynaklarımızın halkımızın hizmetine sunulması, bu kaynakların kullanılmasında tüm çalışanların söz sahibi olması, ülke çıkarlarına aykırı girişimlerin son bulması için yabancı denetimin tamamen ortadan kalkması gerekliliğini açıkça belirlemektedir.

Halkımızın, milyonlarca işçisi ve köylüsü, on binlerce teknik elemanı, yurdumuzun doğal zenginlikleri ile bütün sorunlarını çözebileceği, bunun için de özgürce örgütlenebilmesi yolundaki engellerin ortadan kalkmasının önemini tekrarlamakta yarar umuyorum. Anayasamız ve diğer tüm yasalarda yapılan antidemokratik değişikliklerin iptal edilmesi ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin sonucu cezaevlerinde tutulan insanlarımızın ve halkımızın beklediği genel affın fikir ve siyasi suçluların tümünün affını da sağlayacak bir biçimde acilen ele alınması konularını 1974 yılının önde gelen ihtiyacı olarak bir kere daha belirtiyor, bu yeni dönemin başlangıcında halkımızın ve onun bir parçası olan çalışanların bu doğrultudaki mücadelelerinin güçleneceğine inanıyorum.

Saygılarımla.

16 Mart 1974 – Ankara

Kamuoyuna;

Yıllardır izlene gelen yanlış politika sonucu, ekimi ülkemizde yasaklanan haşhaş konusunun yeniden gündeme gelişi ve bu konuda gelişen olaylar, ülkemiz ve halkımız için izlenmesi gereken dış politika konusunda, önemli bir fırsat yaratmıştır.

Gelişmekte olan ve bir milyon insanımızı çok yakından ilgilendiren bir üretim dalmızı, baskılarla ve iane kabilinden verilen birkaç kuruş para ile körelten tutumun temelinde, geri ülkelerin sömürülmesi yatar.

Bir yandan, kendi sentetik uyuşturucu maddeler sanayiini ve üretimini giderek arttıran, öte yandan bizim haşhaş üretimimizi baskılarla yasaklatan A.B.D'nin bu ekonomik tedbirlerinin, geçmiş dönemde, "insanlığa hizmet" sloganı ile kabullenilmesi, ekonomimize büyük zararlar vermiştir. Bizde yasaklama yoluna gidilirken, A.B.D'nin teşvikleri ile Hindistan'da haşhaş ekiminin geliştirilmesi yoluna gidildiği haberleri, yanılığımızın büyüklüğünü açıkça göstermektedir.

Ziraat ve Kimya Mühendisleri Odalarımızın bu konuda yıllardır sürdürdükleri yurtsever mücadele doğrultusunda, en son alarak geçen Şubat ayında yaptıkları açıklamalar tüm Türkiye teknik elemanlarının görüşlerini yansıtmaktadır. 1961 yılına kadar, 42 ilimizde ekilen, en az bir milyon çiftçi nüfusumuzun temel gelir ve geçim kaynağı olan, ekimi yasaklanmakla sadece 1971 piyasa fiyatlarıyla 1.1. milyar liralık gelir kaybımıza sebep olan, haşhaşın ekimine ve haşhaş ile ilgili sanayiinin geliştirilmesine başlanmalıdır.

Bağımsız bir dış politika izleyeceğini söyleyerek, halkımızın oylarıyla, iş başına gelen hükümetin, haşhaş konusundaki son tutumu umutlar uyandırmaktadır.

Şu günlerde, A.B.D'li iki temsilcinin, ülkelerinden hareketlerinden itibaren, basınımda yer alan davranış ve beyanları, tarafımızdan dikkatle izlenmektedir.

Cumhuriyetimizi bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri sonunda kuran halkımızın, bağımsızlığına karşı davranışlara, göstereceği tepkinin büyük olacağı gözden kaçırılmamalıdır.

Türkiye teknik elemanları, haşhaş ekimine yeniden başlanacağını ve bağımsız bir dış politika izleyeceğini belirten hükümeti, bu doğrultuda yapacağı bütün girişimlerinde, sonuna kadar destekleyeceğini kamuoyuna duyurmayı görev saymaktadır. Saygılarımla.

10 Nisan 1974 – TMMOB Bülteni Sayı 6
TMMOB GENEL BAŞKANI ÖZTÜRK,
TÜRKİYE 1. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI ÖNCESİ GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLADI

TMMOB Genel Başkanı Teoman ÖZTÜRK, 13 Nisan 1974 Cumartesi günü başlayacak olan TÜRKİYE BİRİNCİ TEKNİK ELEMAN KURULTAYI öncesinde, görüşlerini açıklamıştır.

TMMOB Genel Başkanı ÖZTÜRK, teknik elemanların çalışma ve yaşama koşullarının yıllardır giderek ağırlaştığını, güçleştiğini ve Türkiye'de ilk kez 150 bin teknik elemanı temsil eden 29 meslek kuruluşunun bir araya geleceği TEKNİK ELEMAN KURULTAYI'nın düzenlenişinde de bu koşulların etken rol oynadığını belirtmiş, ağırlaşan koşulları şöyle özetlemiştir.

"Bugün mühendisler, mimarlar, teknikerler ve diğer bütün teknik elemanlar halkın hizmetinde olamamanın, teknik bilgi ve becerilerini ülkenin kalkınması için gerekli gerçek bir sanayileşmede kullanamamanın huzursuzluğunu yaşamaktadırlar.

"Geçtiğimiz yıllarda teknik eleman ücretlerinde fiili düşmeler olmuş, getirilen yan ödeme çözümleri yeni sorunlar yaratmıştır.

"Bütün bu gelişmelere karşı teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar doğrultusundaki mücadeleleri antidemokratik baskılarla durdurulmaya çalışılmıştır. Teknik eleman sendikaları kapatılmış, Odalar çalışamaz duruma sokulmak istenmiş, birçok meslek kuruluşu antidemokratik Cemiyetler Kanununun kısıtlamalarına tabi tutulmuştur." ÖZTÜRK, 1970 sonrasında, bu koşulların en geniş boyutlara ulaştığını, teknik elemanların, tüm çalışan kesimler üzerindeki akıl almaz demokratik ve ekonomik baskılardan paylarını aldıklarını, bu dönemde çıkarılan Personel Kanunuyla teknik eleman ücretlerinin fiilen düşürüldüğünü, diğer kamu personeli sendikalarıyla birlikte teknik eleman sendikalarının da kapatıldığını belirtmiştir.

TMMOB Genel Başkanı, bu dönemin aynı zamanda yabancı çıkarlarına, yabancı teknik hizmete ve yabancı sözde uzmanlara kapılarımızın, ardına, kadar açıldığı, ekonomimizin yabancılar tarafından denetlendiği bir dönem haline geldiğini söyleyerek, şöyle devam etmiştir.

"Fakat 1970 sonrasının bütün ağırlaşan baskıları, teknik elemanları yıldıraramamıştır. Yaratılmak istenen suni çelişkilere, teknik elemanları birbirine düşman etme çabalarına rağmen teknik eleman kitlesi dayanışma içinde, ekonomik ve demokratik özgürlükler doğrultusundaki mücadelesini sürdürmüştür. Bugün teknik elemanlar, verdikleri mücadelenin aynı zamanda halkımızın ve çalışanların mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu çok iyi bilmektedirler."

TMMOB Genel Başkanı ÖZTÜRK, sözlerinin sonunda, teknik elemanların, böyle bir mücadelenin sürekliliğinin bilincinde olarak, gelişen demokratik koşullar paralelinde mücadelenin gücünü arttırmak, yöntemini gözden geçirmek amacıyla bu KURULTAY'ı toplamak zorunluluğu duyduğunu bildirmiş ve şöyle demiştir:

"Sorunların bir kez daha tartışılacağı ve çözüm önerilerinin geliştirileceği TÜRKİYE 1. TEKNİK ELEMANI KURULTAYI'nın, halkımızın demokrasi ve özgürlüğe umutlarının sonucu göreve gelen hükümetin bu konulardaki çalışmalarına olumlu katkılarda bulunacağına inanıyoruz."

.....

23 Nisan 1974 - Özgür İnsan (Röportaj)

SORU 1- Türkiye'de ilk defa bir teknik eleman kurultayı toplandı. Sizce bu kurultayı toplayan başlıca sebepler nelerdir?

CEVAP 1- Bu kurultayın anlamı, teknik elemanların yıllardır giderek ağırlaşan çalışma ve yaşama koşullarında yatmaktadır. Bu koşullar şöyle özetlenebilir.

1. Bugün, teknisyeninden mühendisine kadar her teknik eleman, bilgisini, tecrübesini, yaratıcı gücünü halkının hizmetine sunamamanın, mesleğini uygulayamamanın verdiği huzursuzluk içindedir.
2. İşsizlik ve ücret düşüklüğünün teknik eleman üzerinde yarattığı baskı dayanılmaz bir düzeye ulaşmıştır.
3. Teknik elemanın halkına hizmet etme ve hakkettiği ücreti alma yolundaki atılımı yıllardır antidemokratik baskılarla engellenmiştir.

1970 sonrasında, ana hatlarıyla ortaya koyduğumuz bu koşullar yeni boyutlara ulaşmış, teknik elemanlarda, tüm çalışanlar üzerindeki

antidemokratik ve ekonomik baskılardan paylarını almışlardır. Bu dönemde, çıkarılan personel kanunu ile teknik eleman ücretleri fiilen düşürülmüş, diğer kamu personeli sendikaları ile birlikte teknik eleman sendikaları da kapatılmış, meslek kuruluşları yokedilmek istenmiş, tüm yurtsever teknik eleman örgütleri antidemokratik veya yasa dışı uygulamalarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu dönem aynı zamanda, yabancı çıkarlarına, yabancı teknolojiye ve yabancı teknik elemanlara kapılarımızın ardına kadar açıldığı, kendi teknik elemanlarımıza 1047 liralık işi bile çok görürken yabancı uzmanların 70 bin lira aylıkla çalıştırıldığı, ekonomimizin yabancılar tarafından tamamen denetlendiği bir dönem olmuştur. Fakat 1970 sonrası, aynı zamanda, yurtsever teknik eleman kitlesine kendisini bölücü ve yok edici bütün çabalar karşısında, tam bir dayanışma içerisinde örgütlü bir mücadele verme bilincini aşlayan bir dönemdir. Bugün teknik eleman kitlesi bilmektedir ki, verdiği mücadele, halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır ve bu mücadele bütün çalışan kesimlerle birlikte yürütülmek zorundadır.

Biz teknik elemanlar, böyle bir mücadelenin sürekliliğinin bilincinde olarak, gelişen demokratik koşullar paralelinde mücadelenin gücünü arttırmak, yöntemini gözden geçirmek amacıyla bu kurultayı toplama ihtiyacını duyduk. Ve 13 Nisan 1974'te, 150 bin teknik elemanı temsilen 29 kuruluşun oluşturduğu, "Türkiye I. Teknik Eleman Kurultayı" Ankara'da toplandı.

SORU 2. Kurultay gündemindeki başlıca konular neler idi? Tartışmalarla hangi sonuca varıldı?

CEVAP 2. Kurultay gündeminde başlıca iki konu yer almakta idi. "ülke ve teknik eleman sorunlarının görüşülmesi" ve "teknik elemanların demokratik haklarına kavuşmaları için örgütlenmeleri".

Gündemin birinci maddesinde dört konu üzerinde duruldu ve görüşler geliştirildi. Birinci konu "teknik elemanların hizmetlerini halkımıza gerekli ve yeterli bir biçimde sunamayışlarının nedenleri" idi. Bu konuda yapılan tartışmalar sonucunda; teknik elemanların bilgi ve hünerlerini halkımız yararına kullanamamalarının, Türkiye'nin içinde bulunduğu somut şartların doğal bir sonucu olduğu konusunda birleşildi. Ülkemizin ekonomik-politik-sosyal gelişimlerinin incelendiği bu bölümde, teknik elemanların "45'inden

fazlasının "hizmet kesiminde israf edildiği ve bu arada ülkenin teknik hizmetlerinin, uluslar arası sermaye ve yerli ortaklarının çıkarları doğrultusunda, yabancılara gördürüldüğü belirtildi.

Bundan sonra sırasıyla "teknoloji ithali ve beyin göçünün nedenleri" üzerinde duruldu. Daha sonraki iki konu da "teknik eğitim ve uygulama arasında yaratılan çelişki" ve "mevcut teknik personel statüsünün eleştirisi" idi.

Bu konuların incelenmesi ve tartışılması sonucunda varılan nokta: Ülke ve meslek sorunlarımızın çözümü için tek yolun ekonomik ve demokratik haklarımızın elde edilmesi olduğuydu. Yani teknik elemanlar sorunlarının köklü çözümünü sendikal haklara kavuşmada buluyorlardı. Gündemin 2. maddesinde ise demokratik haklarımızın verilmesinin "teknik elemanların yönetimde söz sahibi olmaları" ve "teknik elemanların sendikal haklara kavuşturulmaları" ile sağlanabileceği konularında görüş birliğine varıldı.

Yönetime katılma kavramının, belirli amaçların sağlanmasını öngören bir biçim olduğu, hiçbir zaman teknik elemanların nihai hedefleri olmadığı üzerinde durularak; asıl hedefin kaynakların kullanılmasında, yatırım kararlarında, yurt çıkarlarının ve halkın ihtiyaçlarının gözetilmesi yolunda etkin olabilmek olduğu belirlendi.

Tüm teknik eleman kuruluşlarının ortaklaşa hazırladıkları ve teknik elemanların sendikal haklara kavuşmalarını sağlamayı amaçlayan "teknik personel iş kanunu taslağı" üzerinde tartışıldı. Ve bu taslak kurultaya katılan teknik elemanların oy birliğiyle kabul edildi.

Özetlersek, kurultayın gündeminde en çok yer tutan konu, ekonomik ve sosyal haklarımızın etkin bir biçimde savunulmasını sağlayacak "sendikal haklar" konusu olmuştur. Bu konuda görüş birliğine varılmış ve başlıca hedeflerden biri kabul edilerek mücadele önerileri geliştirilmiştir.

SORU 3. Ülke ve meslek sorunlarının çözümü yolunda ana hedeflerden biri olarak gördüğümüz "sendikal haklara sahip olma" konusundaki görüşlerinizi açıklar mısınız?

CEVAP 3. Ülke ve meslek sorunlarımızın çözümünde etkili olmamız, ekonomik ve demokratik mücadelemizde örgütlenme düzeyimizi geliştirebilmemizle yakından ilgilidir. Ve bugün için ekonomik ve sosyal haklarımızın etkin bir biçimde savunulmasının yolu sendikal haklardan geçmektedir.

Teknik elemanlar, üretim ve araçlarına sahip olmayan, aldıkları ücretlerle yaşayan kafa emekçilerinin, üretime en yakın unsurlarındandırlar. Başta işçiler olmak üzere diğer "ücretli"lerin ya da başka deyişle çalışanların bir parçasıdırlar. "Ücretliler" sözcüğüyle sosyal bir tanım geliştirmek ya da sınıfsal bir kategori yaratmak söz konusu değildir. Ancak "ücretli"lerin işçi sınıfı ile ortak olan temel özellikleri üretim ve değişim araçlarına sahip olmamaları ve belirli bir ücret karşılığında iş güçlerini satmak zorunda kalışlarıdır. Yoksa "ücretlilerin" sınıfsal açıdan farklılıklar taşıdığı, örneğin işçilerin bir sınıf, diğer çalışan kesimlerin ayrı sosyal farklılıklar oluşturdukları açıktır.

Bugün apaçık görülen ve üzerinde özellikle durulması gereken şudur; İşçi sınıfının dışında kalan diğer çalışan kesimler, bu arada özellikle teknik elemanlar ayrı sosyal katlar oluşturmalarına karşın dünyanın her tarafında çıkarlarının ve geleceklerinin işçi sınıfının çıkar ve geleceği ile aynı yönde oluşunun bilincindedirler.

Ücretlilerin bir kısmının sendikal haklara sahip olabilmesi, diğer bir kısmının bu haklardan yoksun kalması ücretliler arasında yaratılmış yapay bir ayırmadan ötürüdür. Tekelci sermaye çalışanları dağınık kılabilmek, parçalayabilmek için bu ayrımı bizzat yapmıştır. Sendikal haklar konusunda işçi-memur ayırımının suya çizgi çizmek anlamına geldiğini, çeşitli ülkelerde çalışanlar ortak mücadeleleri ile ispatlamışlardır. Demokrasinin genel objektif gelişimi içerisinde ise bu hakların alınması kaçınılmazdır.

Burada akla bir soru gelmektedir. İşçilerin ve diğer ücretlilerin dünyada ve Türkiye'de sendikalaşmaları ne durumdadır?

Bilindiği gibi sendikalar çalışanların ekonomik örgütleridir. Ücretlerin artırılması, yaşam ve iş koşullarının düzeltilmesinin mücadelesi bu örgütler tarafından yapılır. Kısacası sendikalar çalışanların günlük çıkar ve amaçları için mücadele ederler. Bu mücadele geleceğe dönük olduğu ve sendikalar aynı zamanda politik bir baskı grubu olabildikleri ölçüde başarı kazanabilirler.

Bugün İspanya, Portekiz, Güney Vietnam gibi faşist ülkelerin dışında her ülkede çalışanlar sendikal haklarına kavuşmuşlardır. İşçilerin sendikal haklara kavuşmaları, diğer çalışan kesimlerden önce olmuştur.

Kamu personelinin sendikal haklarına gelince şunları görürüz;

İşçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesiyle beraber diğer çalışan kesimler de egemen güçlerin insafına terkedilmemek, kendi ekonomik durumlarını

sağlamlaştırabilmek ve demokratik bir baskı grubu olabilmek için mücadele etmişler ve bu mücadelelerinde işçi sınıfı tarafından desteklenmişlerdir. Dünyaya baktığımızda, ABD, İsveç, Norveç, Danimarka, Finlandiya, İngiltere, Belçika, Hollanda, Almanya, Fransa, İtalya, Kanada gibi ülkelerde toplu sözleşme ve grev haklarının kamu personeli tarafından elde edildiğini görmekteyiz. Öte yandan İsrail, Kıbrıs, Hindistan, Japonya, Meksika çalışanlarının tümünün toplu sözleşme haklarına bazı kısıtlamalarla da olsa kavuştukları ülkelerdir.

Ülkemizde ise, kamu personelinin sendikalaşma, toplu pazarlık, grev haklarına sahip olması sorunu uzun zamandır tartışılmaktadır. 12 Mart 1971 sonrasında, 1938 yılında işçi sınıfına verilen hakların geri alınmasına benzer bir yöntemle kamu kesiminde çalışanların zaten güdük durumda, toplu sözleşme ve grev hakları olmadan var olan sendikal hakları fazla görülmüş ve Anayasa değişikliği ile sendikalar kapatılmıştır.

14 Ekim 1973'ten sonra gelişen koşulların ışığı altında bu konu vakit geçirilmeden mutlaka ele alınmalı ve çalışanların demokratik hakları genişletilerek geri verilmelidir. Kamu personeline ve dolayısıyla teknik elemanlara da toplu sözleşme ve grev haklarıyla donatılmış sendikal haklarının verilmesiyle, hem geçen bunalım dönemlerinde yapılan haksızlıklar giderilecek, hem de ekonomik, demokratik ve sosyal haklarımızı etkin bir biçimde savunma olanağına kavuşacağız.

Şunu unutmamak gereklidir; demokratik ve ekonomik haklarımızı elde etmede sağlayacağımız kazançlar, sadece teknik elemanları güçlendirmekle kalmayacak, teknelci sermaye cephesine karşı demokrasi cephesini de güçlendirecek ve tüm sorunlarımızın çözümünde kolaylık ve güç sağlayacaktır.

SORU 4. Kurultayda üzerinde çok durulan teknoloji ve teknik hizmet ithali konularında ne düşünüyorsunuz?

CEVAP 4. Bilindiği gibi, bilimin pratikteki sonuçları, teknolojide ifadesini bulur. Teknoloji, bilim ve tekniğin üretimde uygulanma biçimini gösteren ve sanayideki ilerleme ile birlikte gelişen bir unsurdur. Teknoloji ve teknik hizmet ithali, ülkemizde, son yıllarda ağırlığını giderek artıran ve geriliğimizde etkin olan konulardır.

Ülkemiz sanayileşme ve kalkınma düzeyi düşük geri bir ülkedir ve sanayi gelişmesi için gerekli olan teknolojik birikimden yoksundur. Teknoloji üretimi

ve teknoloji transferi yoluyla sağlanabilecek bu birikim her şeyden önce, doğru bir teknoloji seçimine bağlıdır. Teknoloji seçimi ise ekonomik-politik ve ideolojik gücü elinde bulunduran çevrelerin politikalarından soyutlanamaz. Sanayi yatırımlarında yabancı egemenliğinin bulunduğu, Kamu yatırımlarının büyük ölçüde dış yardım ve kredilerle gerçekleştirildiği, tekelleşme süreci içindeki yerli sermaye ile uluslar arası tekelci sermaye bütünleşmesinin görüldüğü ülkemizde; teknoloji seçimi de her şeyimizde olduğu gibi bu yapıyı sürdürenlerin çıkarlarını arttırıcı yönde olmaktadır.

Batı'da üretim teknolojisi ileri, ülkemizde geridir. Yirmi-yirmibeş yıldır teknoloji ve teknik hizmet ithal edildiği halde, üretim teknolojimiz bir türlü gerilikten kurtulamamıştır. Batı, ağır sanayi yani makina yapan sanayi üzerinde gelişirken, yine batı tarafından bizim sanayimizin genellikle tüketim malı üreten sanayi olarak kalması istenmiştir. Dünya Bankasının bu yapıyı sürdürmemizi isteyen son raporu aktüel bir konudur. Yani biz yıllardan beri, ülkemizin çıkarları doğrultusunda değil, uluslar arası tekelci sermayenin ve yerli ortaklarının karlarının yükseltilmesi yolunda, dış yardım ve kredi adı altında geri, ulusal çıkarlara aykırı teknoloji ve sömürücü teknik hizmet ithal ediyoruz. Ve bu yollarla ekonomimizin denetimini yabancıların ellerine terk ediyoruz.

Bir araştırmaya göre 1970 yılında yabancı teknik hizmet ithali için 1.5 milyar liraya yakın harcama yapılmıştır. 1963-1970 yılları arasında yabancı mühendislik hizmetlerine ödenen para 6.5 milyar liradır. Bu miktar aynı yıllar arasındaki sanayi yatırımlarının %23'dür. Aynı dönemde yerli mühendislik hizmetlerinin karşılığı ise yatırımların %1'ine dahi varamamaktadır. İşin ilginç yönü, tüm bu harcamalarla sağlanmak istenen hizmetleri yerine getirecek teknik gücün ülkemizde fazlasıyla bulunmasıdır. Bu konuda açıklayıcı bir örnek, Dünya Bankasının İstanbul Nazım Plan çalışmaları ile ilgili olarak Türkiye'ye açacağı 32 milyon liralık kredi anlaşmasıdır. Anlaşmaya göre, bu kredinin 23 milyonu yani -üçte ikisi- müşavirlik hizmetleri adı altında yabancı teknik elemanlara ödenecektir ve bu paralar T.C. hudutları içinde geçerli bütün kesinti ve vergilerden muaf tutulacaktır. Projelerin yabancılara hazırlanmasını yanı sıra patent, know-how, lisans (royalty) alınması yoluyla da teknoloji ithali sürdürülmektedir. Petro-kimya tesisleri kurulması ile ilgili olarak satın alınan yabancı teknoloji için Türkiye'nin 880 milyon lira lisans ödemek durumunda olması buna bir örnektir. III. Beş Yıllık kalkınma planında konut sorununun çözümü için 44 milyarlık yatırım yapılması öngörülmüştür.

Bu dönemde planlanan 285 milyarlık yatırımın 44 milyar lirasının konut harcamalarına gideceği, 40 milyarının da "teknoloji transferi" için harcanacağı hesaplanmıştır.

Yani bu dönemde inşa edilecek bütün konutlara harcanacak para kadar bir para da "teknoloji transferi" adı altında yabancı teknik hizmet ithali dediğimiz olaya ödenecektir.

Bütün bu örneklerde asıl önemli olan konu, yabancı teknik hizmete ödenecek olan yüksek rakamlara değil, bu tür araştırma ve seçimlerin yabancı teknik elemanlara ve firmalara bırakılmış olmasıdır. Böylece sanayileşme ve kalkınma yolundaki her adım denetim altında tutulmakta, teknoloji gelişim yönlendirilmektedir. A.I.D, Milletlerarası Kalkınma Teşkilatı, İhracat Bankası (Exim Bank) gibi teşkilatlar kredilerin kullanılmasında fizibilite safhasından uygulamaya kadar müdahale yetkisine sahiptirler. Başka bir deyimle yatırım yapılacak alan, yatırımın biçimi ve teknoloji seçimi konuları sözü edilen teşkilatlar ve çok uluslu şirketler tarafından empoze edilmektedir. Kısacası teknoloji ithali bilinçli bir tercih ve seçimle yapılamamakta, yukarıda çizilen yapının zorunlu bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum uluslar arası tekellerin sermayenin etkinliği altındaki bütün geri ülkelerin ortak kaderidir. Söz konusu olan, teknoloji ithal edilmesi değil, çok uluslu firmaların teknoloji ithali yolu ile bu ülkeler üzerindeki teknolojik egemenliklerini kurmaları ve pazar isteklerini gerçekleştirmelidir. Bu uygulamanın asıl amacı, önce de belirtildiği gibi, yatırım ve sanayileşme kararlarının yabancı tekellerinin elinde bulunması ve gelişmişlik düzeyinin belli bir sınırın üstüne çıkmasına engel olunabilmesidir. Ayrıca teknoloji ithalinin, ülke içinde teknoloji üretilmesine katkıda bulunacak şekilde bir seçime tabi tutulması, yerli teknoloji birikimini engellemekte ve teknik gücün gelişme olanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Türkiye teknik elemanları işte bu sömürü ve geri bıraktırma çabalarına karşıydılar. Kendi teknik gücümüzün yapabileceği işlerimizin yabancılara yaptırılmasından yana değillerdir. Türkiye gibi geri bir ülkenin çıkarlarının o ülke üzerindeki egemenliğini geliştirme yolundaki tekellerin çıkarları ile çelişeceğini bilmektedirler.

Bunları bilen ve sömürüye karşı yurtsever güçlerin yanında yer alan teknik elemanların, bu yüzden, aralarında ayrıcalıklar yaratılarak parçalanması için geçmişte birçok çabalar görülmüştür. Ülke ve halkımızın çıkarlarını

savunmaları engellenmek istenmiş, bu yolda sendikalar kapatılmış ve meslek odaları yok edilmek istenmiştir.

Bütün bu çabalara rağmen bir araya gelen teknik eleman kuruluşları, ülke çıkarlarının ön plana alınmasının, bugüne kadar uluslar arası mali sermaye kuruluşlarıyla ve özellikle Dünya Bankası ile yapılan anlaşmaların ve III. Beş Yıllık Planda yer alan, dışa bağımlılığımızı artıran hükümlerin iptalini istemektedirler.

Yabancı sermayenin kalkınma, sanayileşme ve teknolojik gelişmeler konusundaki olumsuz etkileri kaldırılmadan, bu konularda ülke çıkarlarına uygun serbest seçimlerin yapılamayacağını bilmekteyiz.

Bu nedenle, politik seçimler olan kalkınma seçimlerinin halk yararına gerçekleştirilebilmeleri için; tüm çalışan halk kesimlerinin demokratik örgütlenmeleri ve politik alanda bir güç olarak seslerini duyurabilmeleri yolundaki engellerin ortadan kaldırılmasının gereğine inanıyoruz.

Teknik elemanların da ancak ekonomik güvenliklerini sağladıkları demokratik örgütleri aracılığıyla güçlü bir baskı unsuru oluşturabildikleri ölçüde bu mücadeleye katkıda bulunabileceklerinin bilinci içinde, çabalarımızı güçlendirerek sürdüreceğiz.

SORU 5. Türkiye I. Teknik Eleman Kurultayı ve sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP 5. Kurultayımız, teknik eleman gücümüzün yüksek dayanışma bilincini ortaya koyan bir toplantı olmuştur. 150 bin kişilik teknik gücümüzün 29 kuruluş ve 450 delegeyle temsil edildiği bu toplantı, bizim için önemli bir aşamadır. Kurultayımız bu dayanışma bilincini, sorunlarını incelemede ve somut öneriler geliştirme biçiminde geliştirmiştir.

Ekonomik ve demokratik mücadelemizde örgütlenme düzeyimizi geliştirmemiz en esaslı güvencemizdir. Kurultayımız, örgütlenme düzeyimizi ve dayanışmamızı daha da güçlendirecek olan noktaya ağırlık vermesini bilmiştir. Ekonomik ve sosyal haklarımızın etkin bir biçimde savunulmasını sağlayacak sendikal haklar konusunda tam bir görüş birliğine varmış ve başlıca hedeflerden biri olarak mücadele önerilerini geliştirmiştir.

2 Haziran 1974 - TMMOB Bülteni Sayı 10

Mamak Askeri Tutukevinde meydana gelen son olaylar üzerine Başbakan Bülent Ecevit, Milli Savunma Bakanı Hasan Işık ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'a birer mektupla, başvuran TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, bu ve benzeri olaylara son verecek girişimlerde bulunulacağına inandığını belirtmiştir.

Gönderilen mektup metni aynen şöyledir: "1 Haziran 1974 günlü gazetelerden Ankara 3 Numaralı Askeri Tutukevinde tutuklulara yapılan yasa dışı baskılara ve şiddet uygulamalarını bir kez daha öğrenmiş bulunuyoruz.

"Söz konusu uygulamadan başka, tüm askeri tutukevlerinde insanlarımızın can güvenliklerinin olmadığı, kötü yaşama ve sağlık koşullarıyla karşı karşıya bırakıldıkları bilinen bir gerçektir ve endişe verici olmaktadır.

"Türkiye'de insan onuruna yaraşır bir düzenin kurulması mücadelesinde yüklendiğimiz sorumluluk, sizlere, bu konuda başvurmayı zorunlu kılmaktadır, "Birçok kereler tekrarlanmış bulunan bu ve benzeri, davranışların önlenmesinin gerekli olduğuna inanıyoruz.

"Bu konularda acil girişimlerde bulunacağımızdan emin olarak insan temel hak ve özgürlüklerinin korunması yolunda tüm girişimlerinizi sonuna kadar destekleyeceğimizi belirtmeyi görev sayarız.

.....

19 Temmuz 1974 - TMMOB Bülteni Sayı 15

KIBRISTAKİ ASKERÎ MÜDAHALE TÜRKİYE AÇISINDAN ULUSAL BİR SORUNDUR. ELLİBİN MÜHENDİS VE MİMARIN KURULUŞU OLAN TMMOB'NİN BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KAMUOYUNA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Kıbrıs'ta Rum kesiminde Yunan subaylarının öncülüğünde bir darbe ile iktidar zor yoluyla ele geçirilmiş bulunmaktadır. Bu girişimin bölgede Amerikan çıkarlarını temsil eden Yunanistan'daki faşist cunta tarafından tezgâhlanmış, olduğu apaçık ortadadır. Böylece adada uluslararası anlaşmalarla sağlanmış bulunan statüyü korumakla yükümlü devletlerden

biri olan Yunanistan bağımsız bir devletin iç işlerine askerî bir müdahalede bulunmuş olmaktadır.

Ancak bu girişimi Yunan cuntasının kendi başına bir eylemi olarak görmek ve Kıbrıs adası içinde sınırlamak olanaksızdır. Bu girişim ABD'nin Ortadoğu'da olduğu gibi, Ege'de de güçler dengesini lehine çevirmek üzere yıllardan beri uyguladığı genel statünün bir parçasıdır. Bu dengeyi sağlamak için de öncelikle bölgedeki ülkelerde kendine kesinlikle bağımlı, uysal Amerikancı yönetimleri örgütlemek ve bu amaçla faşist darbelere girişmek gerekmektedir.

Yunan faşist cuntası bu yolda yönetime el koymuş ve ülkede halkı susturarak Yunanistan'ı Amerika'nın Ortadoğu için kullanacağı askerî bir üs haline getirmiştir. Kıbrıs'ta da aynı amaç güdülmektedir. Kıbrıs'ta Yunanistan'ı uluslararası anlaşmaları apaçık çiğnemeye iten güç ABD emperyalizminin militarist gücüdür.

BÜTÜN BUNLARIN BİLİNCİNDE OLARAK TÜRKİYE BİR YANDAN ULUSLARARASI ANLAŞMALAR UYARINCA KIBRIS'TA DIŞ MÜDAHALE YOLUYLA ZORLA ORTADAN KALDIRILAN DEMOKRATİK YÖNETİMİ YENİDEN KURMA, DİĞER YANDAN VE EN ÖNEMLİSİ KIBRIS HALKININ RUM KESİMİNDEKİ FAŞİST CUNTA YÖNETİMİNE KARŞI ORTAK MÜCADELESİNİ DESTEKLEME YOLUNDA HER TÜRLÜ ÇABAYI GÖSTERMELİDİR. BOZULAN DEMOKRATİK DÜZEN SORUNU YALNIZ RUM KESİMİNİN DEĞİL TÜRK KESİMİNİN DE ÖZ SORUNUDUR. BUGÜN ESAS MÜCADELE KIBRIS HALKININ KENDİ HAKLARINI SAVUNMA MÜCADELİSİDİR.

Ülkemizde koalisyon hükümetinin kıta sahanlığı ve haşhaş konularında izlediği dış politika ile anti-faşist iç politika Amerika'yı bir ölçüde tedirgin etmektedir. İşine gelmeyen iktidarı yıpratmak üzere her aracı kullanmakta, bu arada da ülke içinde üslenmiş ekonomik güçlerini harekate geçirmiş bulunmaktadır. Ataş Rafinerisinin askerî yakıt stoklarının azamiye çıkarılması gereken bu kritik dönemde revizyona girim bahanesiyle üretimi düşürmesi ülkemizi yakıt açısından zor duruma düşürmeyi amaçlamaktadır. 1967 yılında Kıbrıs olayları sırasında aynı hesaplar içinde olan yabancı petrol şirketleri benzer bir tavır takınmışlardı. BU NEDENLE YABANCILARIN ELİNDE BULUNAN STRATEJİK ÖNEMDE ÜRETİM BİRİMLERİNİN

DEVLETLEŞTİRİLMESİ BUGÜN ARTIK KAÇINILMAZ BİR ZORUNLULUK HALİNE GELMİŞTİR. HÜKÜMET BU ALANDA EMPERYALİST OYUNLARI BOŞA ÇIKARACAK BAĞIMSIZ, KARARLI BİR POLİTİKA İZLEMELİDİR.

Halkımız, Amerikan emperyalizminin Ege'de kıta sahanlığı tartışmasını yaratarak ve Kıbrıs müdahalesini arka planda destekleyerek Yunanistan'ı bölgede kendi çıkarlarını sağlayacak emperyalist bir araç olarak kullanmakta olduğunu bilmelidir.

Amerika Akdeniz ve Karadeniz'de güçler dengesini lehine çevirebilmek için Yunanistan'daki kukla cunta aracılığıyla Ege Denizini denetleyerek, Türkiye'nin boğazlar yoluyla kullanabileceği Jeopolitik etkenliği bertaraf etmeye çalışmaktadır.

HALKIMIZ AÇISINDAN ACİL GÖREV BUGÜN, ÜLKEDE VE BÖLGEDE EMPERYALİZMİN ÜLKÜLERİNE İÇİŞLERİNE MÜDAHALESİNE KARŞI BAĞIMSIZ BİR DIŞ POLİTİKA İSTEMEK VE ÜLKE İÇİNDE DEMOKRASİ CEPHESİNİ GÜÇLENDİRMEKTEDİR. GÜNÜN SORUNU ÜLKEDE VE BÖLGEDE BARIŞ VE DEMOKRASİNİN SAĞLANMASI SORUNUDUR.

BUGÜN KOALİSYON HÜKÜMETİNİN İÇ POLİTİKADA KİTLELERİN DEMOKRASİ MÜCADELESİNE KATKIDA BULUNMASI, KİTLELERİN ÖRGÜTLENMESİNE KARŞI KONAN ENGELLERİ ORTADAN KALDIRMASI,

HALKIN ÖZLEMLERİNİ DİLE GETİRECEK DIŞ POLİTİKANIN İZLENMESİ GEREKMEKTEDİR. BU AMAÇLA TÜRKİYE'NİN İÇİNDE BULUNDUĞU ULUSLARARASI ASKERİ, EKONOMİK, POLİTİK İLİŞKİLERİNİN YENİDEN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ ZORUNLU OLMAKTADIR.

HÜKÜMET BÜTÜN BU GELİŞMELERİ GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK ÜLKE VE HALK ÇIKARLARI YOLUNDA GEREKLİ HER TÜRLÜ GİRİŞİMDE BULUNMALIDIR.

23 Temmuz 1974 - TMMOB Bülteni Sayı 16

KIBRIS SORUNU ATEŞKES KARARININ UYGULAMAYA KONDUĞU BUGÜNLERDE YENİ BİR AŞAMAYA ULAŞMIŞ BULUNMAKTADIR. TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK YENİ DURUM HAKKINDAKİ YÖNETİM KURULU GÖRÜŞLERİNİ BİR MEKTUPLA BAŞBAKANA VE GENELKURMAY BAŞKANINA İLETMİŞTİR. MEKTUP AYNEN ŞÖYLEDİR :

Kıbrıs'ta Yunan subaylarının öncülüğünde gerçekleştirilen ve adanın uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş statüsünü ve bağımsızlığını yok etmeyi amaçlayan ilhakçı darbe hareketi kararlı tutumunuzla ilk adımda başarısızlığa uğratılmış bulunmaktadır, Kıbrıs halkının bağımsızlığını ve Kıbrıs'ta barışı, demokrasiyi sağlama yolunda yüklenmiş bulunduğunuz sorumluluk kıvanç vericidir.

Türkiye'nin dünya kamuoyundaki haklılığının, tutarlılığının ve güçlülüğünün kaynağı Kıbrıs'ın bağımsız "bir devlet olarak bütünlüğünü ve Kıbrıs halkının egemenliğini, Kıbrıs'taki Türk halkının güvenliğini savunan tezimizdir.

Ayrıca Hükümetin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kıbrıs sorununda somutlaşan, bölgede bağımsızlık ve demokrasi savunuculuğu ve askerî alanda elde edilen mevziler Türkiye'ye yeni bir yer kazandırmış ve onu diplomatik görüşmelerde daha da güçlü kılmıştır.

Kısa sürede başlayacak olan masa başı görüşmelerinde de bugüne kadar elde edilmiş bulunan askeri ve diplomatik başarıları elde tutacağınıza, sürdüreceğinize ve bağımsız Kıbrıs güçlü tezinize ters düşecek ve emperyalist güçlerin işine yarayacak tüm girişimleri boşa çıkaracağınıza inanıyoruz.

Halkımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık özlemlerini dile getirecek, ülkede ve bölgede bu özlemleri gerçekleştirecek her girişiminiz halkımızı, Kıbrıs halkını, ezilen ve sömürülen dünya halklarını daha da güçlü kılacak, ülkemize de dünyanın sürekli değişen koşulları içinde yeni ve sağlam bir yer sağlayacaktır.

Halkımızın ve ülkemizin çıkarları doğrultusunda tüm girişimlerinizi destekliyor, başarılar diliyoruz.

21 Aralık 1974 - TMMOB Bülteni Sayı 29

**TMMOB, SAĞ CEPHE PAZARLIKLARININ YAPILDIĞI SON
GÜNLERDE BİLİNER ÇEVRELERİN SİYASİ MEVZİ ELDE ETMEK
AMACIYLA ÜNİVERSİTELERDE CİNAYETLER İŞLEYEREK GİRİŞTİĞİ
GÖVDE GÖSTERİLERİ ÜZERİNE SAYIN CUMHURBAŞKANI FAHRİ
KORUTÜRK'E AŞAĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKMIŞTİR**

Türkiye'de demokrasinin yerleşmesini çıkarlarına aykırı bulan bazı çevrelerin baskı ve şiddet yöntemleri üniversitemizi işleme hale getirmiş ve öğrencilerin can güvenliğini ortadan kaldırmış bulunmaktadır.

İki gün önce İstanbul'da belirli çevrelerin silahlı sivil kadrolarınca işlenmiş olan cinayet bu durumun en somut örneğidir.

Siyasi çıkarlarını bunalımlar yaratarak sağlamaya çalışan kişi ve çevrelerin bu tür davranışlarının engellenmesi gereğine inanıyoruz. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, bu çevrelerin baskı ve terör yaratarak demokrasiyi geriletme çabalarına karşı her girişimin yanında olacağını bir kere daha belirtiriz.

.....

31 Ocak 1975 - Birlik Haberleri Sayı 6

**SORUMSUZCA DAVRANAN YETKİLİLER OLAYLARDAN
SORUMLUDUR**

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Genel Başkanı Teoman ÖZTÜRK, Vatan Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu Öğrencisi, Kerim YAMAN'ın Komandolar tarafından öldürülmesi üzerine, bir yazılı demeç verdi. (25.01.1975)

Teoman ÖZTÜRK'ün demeci aynen şöyle:

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak, Türkiye'de demokrasinin yerleşmesini çıkarlarına aykırı bulan çevrelerin baskı ve şiddet yöntemlerinin, üniversitemizi işleme hale getirdiğini ve öğrencilerin can güvenliğini ortadan kaldırdığını, kamuoyuna ve ilgililere defalarca duyurduk. Ve gerekli girişimlerde bulunulmasını istedik."

"Bütün uyarılara rağmen, önceki gün Vatan Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulunda meydana gelen olaylara seyirci kalınmıştır."

"İleride saflarımıza katılacak olan arkadaşlarımız Kerim YAMAN'ın öldürülmesi ve bir çoğunun ağır yaralanmasıyla son bulan, faşist komandoların silahlı saldırıları karşısında tüm ilgililerin sorumsuzca davranışlarını sürdürdükleri görülmektedir."

"Siyasi çıkarlarını bunalımlar yaratarak sürdürmeye çalışan kişi ve çevrelerin, her seferinde Komando silahlarıyla işlenen planlı cinayetlerle son bulan girişimleri açıkça ortadır."

"Egemen çevrelerin çıkarları söz konusu olduğunda görülmeyen 'Hükümet Boşluğu', öğrenci, işçi, köylü ve yurtsever aydınlar üzerine saldırılırken ortaya çıkmaktadır."

"Aylardır tek yanlı, yalnızca kendilerine Komando adı veren kişilerin saldırıları ile gelişen olaylar karşısında güvenlik kuvvetleri tarafsız davranmamaktadır. TRT olayları "karşılıklı öğrenci çatışması" biçimde vererek kamuoyunu yanıltmaya çalışmaktadır."

"Fakat, halkımız tarafından açıkça görülen bu olaylarda sorumsuzca davranan tüm kişi ve kuruluşlar, sorumsuzluklarının hesabını vermek durumundadırlar."

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, olayların bu gelişimi karşısında kendine düşen görevi yapacak ve demokratik kuruluşlarla birlikte daha etkin bir mücadele için çaba harcayacaktır."

"Arkadaşımız Kerim YAMAN'ın anısı önünde saygı ile eğiliyor ve faşist çevrelerin baskı ve terör yaratarak demokrasiyi geriletme çabalarına karşı, bize düşen görevleri sonuna kadar sürdüreceğimizi halkımıza bir kere daha açıklıyoruz."

25 Nisan 1975 - Birlik Haberleri Sayı 12

HÜKÜMETE GÜVEN DUYMUYORUZ

Birlik Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TMMOB ve Ona Bağlı Odalar Adına Yeni Hükümet Programı Konusunda Güven Oylamasından Bir Gün Önce 11 Nisan Günü Aşağıdaki Açıklamayı Yaptı.

Milliyetçi Cephe adı altında toplanan partilerin bugün ülkemizde var olan ekonomik ve siyasal bunalıma, köylüler işçiler ve tüm emekçi kitleler ve bunlar arasında teknik elemanlar yararına çözümler getirmeyeceği, bağımsız bir dış politika izlemeyeceği, Millet Meclisinde okunan Hükümet Programından da bir kez daha anlaşılmaktadır.

Halkın ve onun bir parçası olan teknik elemanların gelişme düzeyine uygun ve anayasal haklar mücadelesine olanak sağlayacak demokratik ortamın oluşturulmasının zorunlu olduğu bir dönemde, kendisi gibi düşünmeyenleri, tüm emekçi kitleleri, baskı ve tehditle sindirmede sokaktan medet uman çevrelerin hükümet kurma girişimi, toplumumuz adına büyük bir kayıptır ve kaygı verecedir.

Tüm sıkıntıları ve yükü emekçi halkın omzuna yüklenen 12 Mart sonrası olağan üstü dönemin ürünü anti demokratik anayasa ve yasa değişikliklerinin gerçekleştirilmesinde baş rolü oynayanların halkı sürekli baskı ve terör altında tutmak isteyenlerin hükümet programı elbette;

Çalışanların ekonomik ve demokratik mücadelesini kısıtlayan olağanüstü koşullara son verileceğinden, ülkemizde yurtseverler, ilericiler ve tüm halkımızın her kesimine karşı baskı, sindirme, cezalandırma aracı olarak yıllardır kullanılmakta olan T.C kanununun 141, 142. maddelerinin ve diğer anti demokratik yasaların yürürlükten kaldırılacağı yolunda çaba harcanacağından, söz etmeyecekti.

Yıllardan beri ve yaşadığımız günlerde yoğun olarak, işçilere, öğretmenlere, özellikle yüksek öğretim gençliğine karşı düzenlenmekte olan silahlı faşist komando saldırılarında taraf olduğu iddiaları yaygın olan siyasi partilerin oluşturacağı bir hükümetten halktan yana, demokrasiden yana anti-faşist bir program zaten beklenemezdi.

Ülkemizin, saldırgan emperyalist paktlara üyeliğini savunmakta olan, ve halkımızı sömürmekte olan emperyalist ABD ve diğer kapitalist ülkelerle yıllardır çıkar ve kader birliği yapmakta olan siyasi partilerin programı, doğal olarak bağımsız bir dış politikadan da söz etmeyecekti.

Çok uluslu tekellerin, yabancı petrol şirketlerinin ve yabancı bankaların desteğine umut bağlayan çok parçalı azınlık hükümeti;

Kendi gücümüze dayanan bir kalkınmayı, tüm madenlerimizi, petrolümüzü, halk yararına devletleştirmeyi de öngörmeyecek, mevcut sömürü düzenini sürdürmeyi, pekiştirmeyi doğal olarak amaçlamayacaktı.

Bu Hükümet yeni programı ile, işsizliği ve pahalılığı yok edeceğine ilişkin, nasıl gerçekleşeceği belirsiz vaatlerle halkı avutmak, oyalamak, buna karşı tüm kaynakları ve kredi olanaklarını üreticiye değil, teşvik tedbirleri ve yatırım adı altında ve hür demokratik rejim adına küçük ve belirli çıkar gruplarına, peşkeş çekmek istemektedir.

Teknik elemanların işsizliğine, yurt dışına göçüne neden olan yabancı sermaye, teknoloji ve teknik hizmeti ulusal çıkarlar doğrultusunda engelleyecek tedbirler de getirmemektedir.

Bu hükümet, tüm kamu personelinin ve teknik elemanların anayasal haklarından, toplu sözleşme ve grev haklarından da söz etmemekte, huzursuzlukların kaynağı olan yan ödemeler uygulamasını benimsemektedir.

Güven oylamasını beklemeğe dahi gerek görmeden, partizanlık da işletilmeğe başlanmıştır. Önemli kamu kuruluşlarının grup çıkarları doğrultusunda denetlenmesi ve yöneticilerinin değiştirilmesine de başlanmıştır. TRT baskı altında tutulmaktadır.

Kısaca, yeni hükümet bu program ile, bir avuç egemen azınlığın çıkarı uğruna geniş emekçi yığınlarını ekonomik ve politik olarak sürekli bir baskı altında tutacak ve emperyalizmle bağları daha da pekiştirecektir.

50.000 Mühendis ve Mimarın temsilcisi olan TMMOB ve ona bağlı Odalar olarak, kendi kitlemizin ve halkımızın özlemlerine ters düşmekte olan bu hükümete güven oyu alsa dahi güven duymadığımızı, açıklamayı görev sayıyoruz,

25 Nisan 1975 - Birlik Haberleri Sayı 12
ÖZTÜRK'ÜN CUMHURBAŞKANI'NA TELGRAFI
Üniversitelere Yönelen Baskıları Önleyici Girişimlerde
Bulunulmalıdır

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK Cumhurbaşkanı Sayın Fahri KORUTÜRK'e bir telgraf göndererek Öğretim Kurumlarında, öğrencilere yapılmakta olan baskıların giderilmesini, öğrenimin sürekliliğinin sağlanmasını ve ilgililerin uyarılmasını istedi. (18 Nisan 1975)

ÖZTÜRK'ün telgrafı aynen şöyle:

"Son günlerde ülke çapında, tüm öğretim kurumlarında ve özellikle üniversitelerimizde öğrenciler üzerindeki yasa dışı baskılar yeniden yoğunlaşmış bulunmaktadır."

"Öğrencilerin demokratik isteklerine kulak tıkayan yöneticilerin, ODTÜ'de olduğu gibi, öğrenimi tatil etme, yurtları boşaltma yöntemleri üniversitelerimizde huzursuzlukları arttırmakta ve öğrenim kurumlarını işlemez hale getirmektedir. Bu tür uygulamalar karışıklık yaratmayı amaç edinmiş olan yasa dışı zorba gruplara da elverişli bir ortam hazırlamaktadır."

"Yakın gelecekte üyelerimiz olacak öğrencilerin yaptığı başvurma üzerine sizlere bu konudaki kaygılarımızı iletmeyi görev sayıyoruz. Öğrenciler üzerinde yoğunlaşan baskıları tarafsız bir uygulama ile gidermek ve öğrenimin sürekliliğini sağlamak üzere ilgilileri uyaracağımızı ümit ediyoruz."

.....

9 Mayıs 1975 - Birlik Haberleri Sayı 13
TMMOB TRT KONUSUNDA CUMHURBAŞKANINA BAŞVURDU

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'nin görevden alınması girişimleri konusunda Yönetim Kurulu adına, Cumhurbaşkanı Sayın Fahri Korutürk'e aşağıdaki telgrafı çekti. (6 Mayıs 1975)

"TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'nin görevden alınmasına ilişkin kararnamenin gerekçeleri, onu hazırlayan yetkililerin demokrasi ve hukuk anlayışını açıkça sergilemektedir. Bu gerekçeler bir genel müdürün görevden

alınması olayını, ülkemizin ve demokrasiyi, hukuku savunan tüm kişi ve kuruluşların önemli bir sorunu haline getirmektedir.

"Yetki ve sorumluluklarının gereği olarak değişik sosyal kesimlerin sorunlarına yer veren bir kişinin ağır suçlamalarla görevinden alınmaması gerektiği inancındayız. Bu suçlamalar, TRT'yi yalnız sermaye çevrelerinin bir aracı haline getirmenin amaçlandığını da kanıtlamaktadır.

"Bu gelişmeye karşı gerekli uyarı ve girişimlerde bulunacağınıza inanıyoruz."

.....

15 Ağustos 1975 - Birlik Haberleri Sayı 20

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, ambargo ile ortaya çıkan ve gelişen son durumlara ilişkin görüşlerini açıkladı: (09.08.1975)

"Yıllardır yabancı hegemonya ve sömürüsüne karşı bağımsız bir ekonomi politika izlenmesini isteyen teknik kadrolar olarak bu aşamada da mücadelemizi en etkin bir biçimde sürdürmeye kararlıyız"

"Türkiye teknik elemanlarının bir kesimini oluşturan bizler, ABD emperyalizminin sömürü kışkacını kendi alanlarımızda yıllardan beri, görmekte ve fiilen yaşamaktayız. Petrolümüzden boraksımıza, linyitimizden kromumuza, kentlerimizden insanlarımıza kadar her alanda gördüğümüz sömürünün altında, ABD" nin ve onun öncülük ettiği diğer emperyalist - kapitalist ülkelerin yer aldığını birçok kereler vurguladık.

Olayların hızla geliştiği ve yeni boyutlara ulaştığı şu günlerde, görüşlerimizi, halkımıza bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz.

ABD'nin dünyada kurulmasına önderlik ettiği tüm ekonomik, politik ve askeri ittifaklar; sürdürdüğü sömürüyü sürekli kılmak, yoğunlaştırmak ve meşrulaştırmak amacını taşımaktadır. Ülkemiz otuz yıldan bu yana, ABD ve NATO'nun ' çizdiği yolu izlemiş, bölgede ve dünyada ikili anlaşmalar ve askeri ittifaklar aracılığıyla ABD'nin ve onun öncülük ettiği diğer emperyalist-kapitalist ülkelerin çıkarlarını savunmuştur.

Bugün ülkemizde çıkarlarımıza aykırı olan ve bağımsızlığımızı zedeleyen bu tutarsız ilişkilerin ve politikaların sonuçları yaşanmaktadır.

Ambargo olayı ve doğurduğu gelişmeler, halkımıza, halen iktidarda olan

siyasi partiler ve onların liderleri tarafından yıllardır, dost ve müttefik ve sosyal güvenliğimizin en büyük teminatı olarak gösterilen ABD'nin gerçek yüzünü bir kere daha açıklıkla göstermiştir.

İktidarın silah ambargosu karşısındaki tutumu, başından beri Amerikan çıkarlarını tehlikeye düşürmemek için ulusal onuru ve halkın çıkarlarını harcamak yönünde olmuştur.

MC'nin bugüne kadar yaptığı, halkın tepkisinden kaçınmak için Amerika'nın hayati çıkarlarına dokunmadan Amerika'ya karşı misilleme yapıyor görünmekten ibarettir. Üsler kapatılmamış, faaliyetleri durdurulmamış, Türkiye'deki en önemli Amerikan üssü olan İncirlik Üssüne hiç dokunulmamıştır. Helsinki'de gelişen olaylar ve Ford - Demirel görüşmesinin sonuçları gizli tutulmaktadır. Burada tavizler verildiği ve gizli pazarlıklar yapıldığı söylentileri alabildiğine yaygınlaşmaktadır.

ABD yetkilileri, her gün:

- Türkiye'nin ABD çıkarları için ileri bir karakol olduğunu ve ABD çıkarlarının bekçiliğini yaptığını,
- Türkiye'deki üslerin ABD çıkarları için hayati önem taşıdığını ve yerlerinin doldurulmaz olduğunu,
- Halen 1969 anlaşmalarının yürürlükte bulunduğunu,
- Hiç bir müttefikinin ABD'ye baskı yapamayacağını,
- Türkiye taviz vermezse ambargonun kalkmayacağını, açıklamaktadırlar. Konu onlar açısından hep ABD çıkarlarıdır.

Bu olaylar ve gelişmeler bizlere açıkça göstermektedir ki ülkemiz son 50 yıl içinde ulusal onurumuzun ve çıkarlarımızın ayaklar altına alındığının bu derece açıkça yaşandığı, fakat buna rağmen şaşkınlığın, suskunluğun olayları ve gerçekleri halkımızın gözünden kaçırma çabalarının inatla sürdürüldüğü böylesine, bir dönem geçirmemiştir.

Biz şaşkınlık ve suskunluktan vazgeçmenin, gerçekleri bütünüyle halkımıza açıklamanın zamanının gelip geçmekte olduğuna inanıyoruz.

Bugün yapılması gereken, üslerin tamamen kapatılması ve tüm Amerikan personelinin yurt dışına çıkarılması iken, iktidar konuyu gözlerden kaçırmak ve dikkatleri dağıtmak için vaatlerde, çelişkili beyanlarda bulunmakta, gerçekleşmeyeceği bilinen milyarlık yatırımların temellerini atmaktadır.

Helsinki'de ve Türkiye'de, kapalı kapılar ardında geçen görüşmeleri ise halkımıza açıklamamaktadır.

Şimdi soruyoruz:

- Türkiye halkının gerçek dostunun, dünyada halk düşmanlığına ve tüm savaşlara kaynaklık eden ve bugün silah tekellerinin militarist yönetiminde olan ABD ve onun öncülüğünü ettiği diğer emperyalist- kapitalist ülkeler olmadığını, gerçek dostun, dünyada barış ve kardeşliği savunan ve emperyalizme karşı askeri ve ekonomik kurtuluş savaşları veren tüm dünya halklarının olduğunu öteden beri söylemekteyiz. Bu, son gelişmeler yargılarımızın doğruluğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Durum böyle iken bağımsız bir dış politikanın gerekleri neden yerine getirilmemekte, NATO'da neden kalınmakta neden ABD ile ilişkilerin yeni koşulları aranmaktadır?
- Alacağımız uçaklar için peşin ödediğimiz ve ABD'nin bugün gasp ettiği 185 milyon Dolar'a karşılık Amerika'nın mal varlıklarına el koymak yurdumuzun en doğal hakkıdır. Neden yapılmamaktadır?
- Silah imalinde kullanılan ve Ülkemizden ABD'ye ihraç edilen kromun, ambargonun konduğu tarihten bu yana ki ihracat tutarının ayda 4 bin tondan 14 bin tona çıkarılması nedendir?
- Ve bütün bu gelişmeler karşısında; tüm yetkililer, siyasi partiler ve parlamento ne yapmaktadır, neden susulmaktadır?

ABD ile emperyalist bağları ancak halkın bağımsızlık mücadelesinin koparabileceğinin bilincinde olarak, tüm demokratik güçlere, yaşanmakta olan bu tarihi dönemde büyük yurtseverlik görevlerinin düşmekte olduğunu ve daha etkin bir mücadele vermenin gerektiğini görüyoruz.

Yıllardır, yabancı hegemonya ve sömürüsüne karşı bağımsız bir ekonomi politika izlenmesini isteyen teknik kadrolar olarak bu aşamada da mücadelemizi en etkin bir biçimde sürdürmeye kararlıyız.

Türkiye'nin kaderinin Türkiye'de çizileceği günler gelene dek bu mücadeleyi bırakmayacağız.

29 Ağustos 1975 - Birlik Haberleri Sayı 21
TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN İMAR VE
İSKAN BAKANLIĞINDAKİ GÖREVİNE SON VERİLDİ.

İmar ve İskan Bakanlığı, Ankara Nazım Plan Bürosunda, Baş uzman yardımcısı olarak görev yapan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün görevine son verilmiştir. Bakan Nurettin Ok'un imzasını taşıyan 19.8.1975 gün ve N-04/ 8593 sayılı yazıda, hiç bir gerekçe gösterilmemekte ve Teoman Öztürk'ün 7.10. 1975'de sona erecek olan sözleşmesinin yenilenmeyeceği belirtilmektedir.

TMMOB Başkanı Öztürk bugün (22 Ağustos 1975) Ankara'da verdiği demeçte şunları söylemiştir: "Ülkemizde emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı sömürü ağı ve bunun ürünü olan sorunlar, her geçen gün daha ağır bir biçimde görülmekte, yaşanmaktadır. Bir yandan işsizlik, pahalılık, enflasyon, öte yandan anti- demokratik baskı ve uygulamalar ülkede kol gezmektedir..

"MC İktidarı, sömürü sisteminin aksamadan sürmesi için, çalışanlara karşı baskı ve kısımlarını sürdürmektedir. Çalışanların bir parçası olan onbinlerce tekniker, teknisyen, mühendis ve mimar da, bu sömürüye karşı çıktıklarından baskı ve kısımlara hedef olmaktadırlar.

"Çalışanlara uyguladığı saldırı, baskı ve kısımlarla, Ülke ve halk çıkarlarından yana olanların mücadelelerini gerileteceğini uman MC İktidarı yanılmaktadır. MC İktidarının ulusal onurumuzu , ve çıkarlarımızı ayaklar altına alan, halkımızı yoksulluğa ve geriliğe mahkum eden Amerikancı politikalarına karşı verilen mücadele her geçen gün daha da güçlenerek sürecektir."

"Türkiye teknik elemanlarının, ne yapılırsa yapılsın,tüm anti-demokratik baskı ve uygulamalara rağmen , yurtseverlik görevlerini yerine getireceklerinden, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil halkımızın hizmetine sunacaklarından kimsenin kuşkusu olmamalıdır."

26 Eylül 1975 - Birlik Haberleri Sayı 23

İnşaat Mühendisleri ve Mimarlar Odasının Lice deprem bölgesindeki incelemeleri sonucunda oluşan görüşleri, TMMOB Başkanı Teomon Öztürk, 13.9.1975 günü bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladı.

TMMOB' YE BAĞLI ODALARIN VE ÜYELERİN KATILDIKLARI BİR "DEPREM YARDIM FONU" OLUŞTURULDU

"Depremler, iktidarlarca kaderin cilvesi olarak gösterilmekte, sorunun bilimsel temellere dayalı ulusal bir politikanın saptanmasıyla çözümlenebileceği gerçeği gizlenmektedir."

KAYBEDİLEN CANLARIN SORUMLULARI HALKTAN YANA OLMAYAN İKTİDARLARDIR

Ülkemizde meydana gelen bütün doğal afetlerde can ve mal kaybı görülmemiş, ölçülere ulaşmaktadır. Depremlerin çok sık meydana geldiği ülkemizde, bu kez de Lice ve yöresinde olağanüstü kayıplara yol açan bir deprem olayı yaşandı. Bu yeni örneği de incelemek üzere İnşaat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası tarafından oluşturularak deprem bölgesine gönderilen teknik kurulun gözlemleri, bu konuda yıllardır tekrarladığımız görüşlerin doğruluğunu bir kez daha kanıtlamaktadır. Bu kurulca yapılan çalışmalara göre bölgede durum şöyle özetlenebilir :

9000'e varan nüfusun % 95'inin yaşadığı çok dik ve heyelana maruz bir yamaçta yerleşmiş bulunan eski Lice bütünüyle tahrip olmuştur. 1960'ların başında İmar ve İskân Bakanlığı'nca inşa edilen ve halkın geri kalan küçük bir bölümünün barındığı konutlar ise, hemen hemen hiçbir zarar görmemiştir. Yeni Lice'deki kamu yapılarında da, içinde yaşanamayacak derecede hasar gözlenmiştir.

Depremin büyük can ve mal kaybına yol açmasının başta gelen nedeni, ilçe halkının heyelana maruz bir zeminde yerleşmek zorunda bırakılmış olmasıdır. Zeminin durumu daha 1950'lerde saptanmış ve Lice'nin yamaçtan düzlüğe indirilmesi için girişimde bulunulmuşken, aradan geçen 25 yıl içinde, iktidarlarca yapılan engellemeler sonucu, halkın çok küçük bir bölümü, sağlam zeminde iskân edilebilmiştir.

Öte yandan, özellikle bütün Doğu Anadolu'da olduğu gibi Lice ve çevresinde de, halkın barınma ihtiyaçlarını en ilkel yapı teknikleri ile karşılamak zorunda kalışı, can kaybını daha da arttırmıştır. Ağır toprak damlan, çamur harçlı moloz taş duvarları, en basit yapı kurallarına bile uymayan birleşme noktaları ile, bu barınakların en küçük bir sallantıda yıkılmaları doğaldır. Teknik kurallara uygun olması beklenen kamu yapılarının bir kısmı az hasara uğrarken büyük bir bölümünün kullanılmaz duruma gelmesi ise, devletin bu yapıları müteahhitlik kurumunun insafına terketmesinin sonucudur.

Depremler iktidarlarca kaderin cilvesi olarak gösterilmekte, sorunun bilimsel temellere dayalı ulusal bir politikanın benimsenmesiyle çözümlenebileceği gerçeği gizlenmektedir. Sermayenin konut politikası yerleşme yerlerinin seçiminde ve konut üretiminde halkın asgari can güvenliğinin sağlanmasını içermemektedir. Depreme dayanıklı yapı sistemleri araştırmalarında tekelci sermayenin çıkarlarına hizmet edecek ithal malı sistemler üzerinde durulmaktadır. Oysa asgari teknik kurallara uygun ve sağlam malzeme ile yapılacak basit yapılar, can güvenliğini, ekonomik ve sosyal yapıyı da, göz önünde bulundurarak sağlayabilir.

KURTARMA ÇALIŞMALARININ GECİKMESİ, ÖLÜ SAYISINI ARTTIRMIŞTIR

Yerindeki gözlemlerde, kurtarma çalışmalarının çok geç başladığı ve düzenli yürütülemediği saptanmıştır. Lice' ye ilk gelen resmi kurtarma ekipleri depremden ancak 24 saat sonra ulaşan askeri birliklerdir. Bunlar da düzenli ve verimli bir enkaz kaldırma çalışması yapamamakta, daha çok asayişli sağlama görevini yüklenmiş görünmektedir. Değişik resmi kuruluşların ekipleri de, eşgüdümlü ve hızlı bir çalışma sürdürememektedir. Bu nedenle halk, enkazını kendisi kaldırmaktadır. Enkaz altından, şiddetli bir kokunun yayılması ölü sayısının resmi açıklamaların çok üstünde olduğunu göstermektedir. Can kaybının artmasına, kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve ağır yürütülmesi neden olmuştur.

DEVLET YARDIMINDAN UMUDUNU KESEN HALK, KENDİ BAŞININ ÇARESİNE BAKMAKTADIR

Resmi açıklamalarda bildirildiğinin aksine, depremin dördüncü gününde bile, halka ekmek ve karpuzdan başka bir gıda maddesi dağıtılamamıştır.

Yetersiz ve düzensiz gıda maddeleri dağıtımı, halkla görevliler arasında tartışmalara yol açmakta ve halk, istihkakını alamamaktadır.

Salgın hastalık tehlikesine rağmen, depremin dördüncü gününde, dezenfekte ve aşılama faaliyetine girilmemiştir. Yardım için gelen sivil ve askeri görevliler kendi düzenlerini kurma ve kendi ihtiyaçlarını karşılama çabası içinde olduklarından, halka henüz ellerini yeterince uzatamamışlardır. Bölge halkı ile yakın ilişki içinde bulunan mahalli yöneticilerle hiçbir konuda gerekli ilişki kurulmamıştır.

ULUSAL POLİTİKALAR SAPTANMADIKÇA, FELÂKETLER ÖNLENEMEZ

Her deprem sonunda iktidar sözcüleri zarar gören halkın yardımına hemen koşulduğunu, yaralarının sarılacağını, felaketlerin tekrarlanmaması için her tedbirin alınacağını gösterişli bir biçimde duyururlar. Oysa, politik yatırım amacını güden bütün bu söylev ve vaatlerin arkasındaki gerçek şudur :

Emperyalist ilişkiler içindeki iktidarlar, sanayileşme , yerleşme, kentleşme ve konut alanında ulusal politikalar saptama yeteneğinden yoksun olduklarından halkımızı yoksulluk ve ölüme terketmişlerdir. Yurtsever teknik eleman kuruluşları olarak doğal afetlerde uğranılan kayıpları azaltmak için yıllardır geliştirdiğimiz öneriler dikkate alınmamış, sosyal ve ekonomik yapıyı gözönünde bulundurmayan yetersiz ve göstermelik uygulamalarla yetinilmiştir. Dışa bağımlı politikaların yürütücüsü iktidarlarca benimsenmeyeceğini bildiğimiz halde, bu konudaki önerilerimizi bir kez daha kamu oyuna iletmeyi görev sayıyoruz.

Bu önerilerin başında dışa bağımlılığı kaldıracak ulusal politikalar saptanması gelmektedir. Bu politikaların saptanmasında sömürünün yok edilmesi, dengeli gelir dağılımının sağlanması, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi ilke olarak gözönünde tutulmalıdır. Bu en önemli öneri gerçekleşmedikçe, depremlerin yaratacağı zararlardan kaçınmak olanağı yoktur. Hiç değilse, uğranılan zararın bir an önce giderilebilmesi için alınacak tedbirler konusunda şunlar önerilebilir:

Ülke içinden ve dışından yapılmakta olan gıda, para, giyecek ve barınma araç gereçleri yardımının, halkın eline doğrudan ve olduğu gibi aktarılması yolsuzlukların önlenmesi için sorumlu devlet kuruluşlarının sıkı bir denetim

kurması kaçınılmazdır. Bu denetimde mahalli idarelerin de görevli ve yetkili kılınmasında yarar vardır.

İmar ve İskân Bakanlığı tarafından yeniden iskân amacıyla yaptırılacak konutlarda, bölge halkının sosyal ve ekonomik yapıdan kaynaklanan yaşama koşullarının gözetilmesi zorunludur.

Yeni yerleşme kararlarının ve konutların gerçekleştirilmesinde bölge halkının etkin ve verimli bir üretime sokulması, deprem sonrasının en önemli sorunlarından biridir. Devletin elindeki teknik bilgi/ malzeme ve para halkın mahalli gücünü harekete geçirmeli ve tüm konutlar, halkın katkılarıyla gerçekleştirilmelidir. Zaten öteden beri yapılan daha ucuz, daha dayanıklı ve kullanılabilir olabilmesi için özellikle bu alanda müteahhitlik kurumu devreye sokulmamalıdır.

Deprem ve doğal afetlerden sonra Devletin yardım elinin halka siyasi yatırım ve gösterinin ötesinde ulaştırılması isteniyorsa, devletin afetlerle ilgili kurumlarının kadrolaşması, teçhizatlanması ve gerekli kurtarma çalışmaları konusunda eğitim sağlayacak çalışmaların derhal başlatılması gereklidir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMARLARININ KATKILARI, DOĞRUDAN DOĞRU YA HALKA İLETİLECEKTİR

TMMOB ve bağlı Odalar bu görüş ve önerileri kamuoyuna iletmenin yanı sıra, herşeyini yitiren halka yardımda bulunmayı da görev saymaktadır. Bu amaçla Odaların ve üyelerinin katkıda bulunacakları "TMMOB Deprem Yardım Fonu " oluşturulmuştur. İlk adımda Odalar tarafından sağlanan 50. 000. -TL ve daha sonra toplanacak miktarlar, deprem sonrası evreleri düzenli aralıklarla incelemek üzere oluşturulacak heyetler tarafından, doğrudan doğruya halka iletilecektir.

10 Ekim 1975 - Birlik Haberleri Sayı 24
YALNIZ İSPANYA'DA DEĞİL TÜM DÜNYADA VE ÜLKEMİZDE,
GELECEK GÜNLER AYDINLIKTIR.

(03.10.1975)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman ÖZTÜRK yaptığı açıklamada "İspanya'da öldürülen beş yurtseverin anısı önünde saygı ile eğilirken, bu konu da Türk Kamuoyunun içine itilmeye çalışıldığı suskunluğa ve hareketsizliğe özellikle dikkati çekmek istiyoruz" dedi. Yazılı demeç metni aynen şöyledir:

"İspanya'da öldürülen beş yurtseverin anısı önünde saygı ile eğilirken bu konuda Türk kamuoyunun içine itilmeye çalışıldığı suskunluğa ve hareketsizliğe özellikle dikkati çekmek istiyoruz."

"Bilindiği gibi beş devrimci yurtseverin eli kanlı Franco Faşizmince katledilmesi tüm dünyada geniş protestolara yol açmış, çeşitli ülkelerin haklarının kınama eylemleri yanında hükümetleri de İspanya'daki faşist yönetime karşı siyasi ilişkilerini kesmeye kadar varan açık tavırlar almışlardır. Özgürlük, bağımsızlık ve demokrasiden yana tüm dünya haklarının ve hükümetlerinin bu tutumlarına karşılık ülkemizdeki iktidarın Franco faşizminin cinayetleri önünde takındığı tavır ibret vericidir. Bugün MC iktidarından bu cinayetler konusunda tek kelime çıkmadığı gibi Dünya kamuoyu önünde halkımızın yüzünü ağartacak, Örneğin Ankara Belediyesince girişilen bazı protesto eylemleri de uluslararası sözleşmeler vb. gibi gerekçeler arkasına sığınarak baltalanmaktadır."

"Egemen çevrelerin iktidarlarınca ülkemizde yıllardır faşist baskı ve terör uygulamaları sürdürülmektedir. Son zamanlarda kısa bir süre içinde 20'den fazla yurtseverin öldürüldüğü, halkımıza ve devrimci kuruluşlara karşı açık saldırıların tezgahlandığı ve faillerin ellerini kollarını sallayarak dolaştığı bu ortamı yaratan iktidardan, İspanya'daki son katliamı protesto ve kınama beklenemez. Ancak, özgürlük ve demokrasiden yana olan halkımız ve tüm dünya kamuoyu bu suskuluğun ne anlama geldiğini gayet iyi değerlendirecek duyarlılıkta ve bilinçtedir. Günümüz dünyasında gelişen ve güçlenen halkların bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri; gerileyen ve yok olan ise emperyalizm ve faşizmdir. Bu nedenle yalnız İspanya'da değil, tüm dünyada ve ülkemizde de gelecek günler aydınlıktır."

11 Kasım 1975 - Ankara

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "İSTANBUL SU TASFİYE TESİSLERİNİN 200 MİLYON LİRA PAHALI İHALE EDİLMESİ" KONUSUNDA CUMHURİYET GAZETESİNE BİR DEMEÇ VERDİ

1 Kasım 1975 günlü Cumhuriyet gazetesinde, "İstanbul Su Tasfiye Tesisi yapımı 200 milyon lira pahalı ihale edildi" başlıklı haber, yıllardır tüm yaşantımıza damgasını vuran sömürüyü, yeni bir örnekle, bir kere daha halkımızın gözleri önüne serdiği için önem taşımaktadır.

Haberde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı D.S.İ'nin Kağıthane ve Ömerli'deki su tasfiye tesislerinin bazı bina ve beton işleri yapımını 255 milyon liraya bir müteahhit şirkete ihale ettiği, oysa bu işlerin 50 milyon liraya çıkabileceğinin hesaplandığı açıklanmaktadır. Bu 200 milyonluk kamu zararı demektir.

Daha sonraki günlerde İstanbul Belediye Başkanının olaya el koyduğu ve Sular İdaresi Genel Müdürlüğünün tesislerin pahalıya ihale edildiğini doğruladığı görüldü.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği gerek projelendirme gerekse uygulama alanlarındaki bu tür girişimlere karşı yıllardır mücadele vermektedir.

Zaman, zaman çok açık biçimde halkın gözleri önüne serilen bu yolsuzluklar, artık herkese, gerçek yolsuzluğun, içinde yer aldığımız sistemin kendisi olduğunu tam bir açıklıkla anlatabilmektedir.

Her işimizin gerek projelendirmesinde, gerekse uygulanmasında, sistemli emperyalist- kapitalist ilişkilerin gereği yerine getirilmektedir. Tüm işlerimiz ya yabancılara ya da yabancılarla işbirliği halinde olan yerli firmalara yaptırılmaktadır. Eğer bu da gerekmiyorsa fahiş fiyatlarla yerli firmalara verilmektedir. Hangi alanda, hangi işe el atarsanız atın bu işlemi görme olanağını bulabilirsiniz. Bunun açık anlamı ise yabancılara ve onların uzantısı özel kesimin etkinliğini ve karları, halkın yoksulluğunun ve geriliğinin sürmesi pahasına, alabildiğine artmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak, geçtiğimiz yıl İller Bankasının yabancılara ihale etmek istediği kentsel alt yapı projelerinin

araştırma, projelendirme ve uygulamalarının kendi gücümüzle ve halkımız yararına yapılabileceğini savunmuştuk.

Bugünkü sömürücü işleyişin; araştırma, projelendirme ve uygulamanın kamu eliyle, kamu bürolarınca yapılması durumunda, azaltılabileceğini belirtmiştik. Bu öneri o dönemde İmar ve İskan Bakanlığınca benimsenmiş ve çıkarılan bir genelgede birinci nokta olarak vurgulanmıştı.

Bizler; her türlü işimizin egemen çevrelerin değil halkımızın yararına yapılabilmesi için mücadele veriyoruz. Bu uğraşımız, gerek bu olay gibi, bugüne kadar ortaya çıkan olayları daha da aydınlatmak gerekse yenilerini bularak açıklamak suretiyle, halkımıza gerçek yolsuzluğun sistemin kendisi olduğunu göstermek amacı ile sürecektir.

.....

27 Kasım 1975 / 1976'YA BAKIŞ

Bugün Türkiye'de buzdolabı, çamaşır makinası, taşıt araçları, elektrik motorları, elektronik aletler ve makina üreten ve girdi-çıktı ilişkileri açısından bir değerlendirme yapıldığında toplam imalat sanayiinin %23-24'lük bir bölümünü oluşturan endüstri dalları, montaj sanayiinin örneklerini oluşturmaktadır. Bu endüstri dallarında, ithal edilen parçalar imal edilen ünitenin temel parçalarını oluşturmakta, ileri bir üretim tekniğini gerektirmektedir. Bu endüstri dallarının bazılarında fiilen nakit olarak, makina-teçhizat olarak yer alan, egemen bir rol oynayan yabancı sermaye, bazılarında da patent- lisans anlaşmaları yoluyla rol almaktadır. Maddi olmayan bu haklar karşılığında yapılan kar transferleri oldukça yüksek miktarlara ulaşırken, çoğu kez yabancı sermayenin maddi olmayan hak olarak getirdiği şeyin sadece bir isimden, bir markadan yararlanma düzeyinde kaldığı görülmektedir. Yine bu endüstrilerde yabancı sermaye işbirliği, yeni üretim teknolojilerinin Türkiye'de uygulamasını engellemekte, kaynak ülkelerde modası çoktan geçmiş üretim tekniklerini uygulamaya sokmakta ve böylece daha endüstrinin kuruluş anında dış pazarlara yönelme olanakları sıfıra inmektedir.

İmalat Sanayiinin sanayileşmede kıstas olarak kullanılan bu endüstri dallarının çağdışı görünümü yanında toplam imalat sanayii içinde en büyük

pay, gıda-içki-tütün endüstrisine ait bulunmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsünün en son verilerine göre, başlıca sanayi kolları içinde gıda-içki-tütün sanayii üretimi toplam imalat sanayiinin yüzde 20,7'sini oluşturmakta, dokuma ve giyim sanayii yüzde 15'lik bir payla ikinci sırayı almaktadır.

Temel sanayi dallarında dışa bağımlılık ve montajcılık ve sanayileşme adına durmadan işlenmiş yaprak tütün, gömlek, iplik ve rakı üretimi. İşte sanayileşmekte olduğu söylenen Türkiye'nin temel sanayi yapısı budur. Ve bizzat bu yapı Türkiye'nin sanayileşmemesinin, geri kalmasının temel nedenidir ve bugün içinde yaşadığımız ekonomik dar boğazların gerçek sebebidir.

Bugün Türkiye'nin başta gelen sorunu enflasyonsa ki öyledir, bunun altında yatan gerçek neden sanayiinin bu yapısıdır. Çünkü bu sanayi bir kere borçla kuruluyor ve borçla yaşıyor. Bu borç ise büyük ölçüde kamu kredilerine dayanıyor. Kamu kredilerini besleyen kaynak emisyon, yani açıktan para basmak. Böylece bu sanayi geliştikçe, genişledikçe enflasyonda giderek hızlanıyor. Bunun yanında borçlanma büyük olmayı gerektiriyor. Bu ise Türkiye sanayiinde daha başka kaynaklardan da beslenen tekelleşme olgusuna hız katıyor. Tekelleşme ise fiyatları istediği gibi kontrol etme, kar oranlarını yükseltme gibi olanaklar sağlıyor. Böylece fiyatlar bir yandan da subjektif kararlarla yükseltiliyor.

Bu sanayi aynı zamanda Türkiye'nin döviz dar boğazının da esas nedenini oluşturmaktadır. Çünkü bu sanayiinin temel gıdası ithalattır. Fabrikalar dışardan geliyor, makineler dışardan geliyor, ana parçalar dışardan geliyor, teknoloji ithal ediliyor. İthalatın kısılması sınai üretimin gerilemesi ile eş anlamlı. Bu yüzden sanayileşme bu doğrultuda ilerledikçe ithalatta artıyor. Öte yandan bu sanayi dışarıya hiçbir şey satamıyor. Çünkü ürettiği mamuller niteliksiz. Ayrıca yurtiçinde satmak daha çok kar sağlıyor. Bu nedenle ihracat artmıyor ve Türkiye ekonomisi döviz sıkıntılarını karşılamak için dış yardıma baş vuruyor.

Türkiye'de bugün işsiz sayısı 3 milyonu aşmak üzeredir. Bununda nedeni yine bu çarpık sanayileşmedir. İşsizlik sadece vasıfsız elemanlar için söz konusu değil. Bugün binlerce mühendis, mimar ve teknik elemanda işsiz durumdadır. Çünkü bu sanayi araştırmaya dayanmıyor. Böylece teknik elemanların en yararlı olabilecekleri bir alan, açılmadan kapanmış bulunuyor. Çünkü bu sanayi araştırmaya dayanmıyor. Böylece teknik elemanların en yararlı

olabilecekleri bir alan, açılmadan kapanmış bulunuyor. Çünkü bu sanayi yetişmiş yerli beyinleri kullanmak yerine, yüksek ücretlerle yabancı eleman istihdam ediyor. Ayrıca işsizliğin yaygınlaşması bu sanayinin işine geliyor, zira böylece ücretler üzerinde baskı yapma olanağını kazanıyor.

Kanımıza göre bütün bunlar, 20. yüzyılda az gelişmişlikten yola çıkan Türkiye için seçilen kapitalist kalkınma yolunun doğal ürünleridir. Ve 1976 yılında kapitalist kalkınma yönteminden vazgeçileceğine dair hiçbir belirti olmadığına göre 1976'da da enflasyon devam edecek, döviz sıkıntıları içinde kıvrılacak, işsizlik yaygınlaşacaktır. Ve yine bütün bu olguların külfeti burjuvazi dışındaki sınıflara yükletilmeye çalışılacak, lokavtlar artacak, direnen kitlelere baskı ve kıyım uygulanacaktır. Ama bütün bunlara rağmen 1976 yılı ülkenin geleceği açısından daha büyük umutları yeşertecektir. Çünkü ezilenler daha bilinçlenecek, sömürülenler daha bir güçlü direnecektir.

.....

5 Aralık 1975 - Birlik Haberleri Sayı 28

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ÖLDÜRÜLEN GENÇLERİN AİLELERİNE BAŞSAĞLIĞI TELGRAFI ÇEKTİ (3 Aralık 1975)

Telgraf metni aynen şöyledir :

" Faşistler tarafından vurulan devrimci arkadaşımız Cezmi Yılmaz ve Halit Pelitözü'nün ölümünden duyduğumuz acı büyüktür.

Bu girişimlerin böylesine süremeyeceği bağımsızlık ve demokrasiden yana güçlerin kararlı mücadeleleri ile ergeç yenileceği açıktır.

Bu inançla Cezmi Yılmaz ve Halit Pelitözü'nün anısı önünde saygı ile eğiliyor, acınızı paylaşıyor ve başsağlığı diliyoruz. Saygılarımla."

5 Aralık 1975 - Birlik Haberleri Sayı 28

TMMOB, TÖB-DER ŞUBELERİNE DESTEK TELGRAFLARI ÇEKTİ

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, TÖB -DER'in hayat pahalılığını, kıyımları ve faşist saldırıları protesto etmek amacıyla, 6 Aralık tarihinde 15 ilde düzenlediği miting ve yürüyüşlere çektiği telgraflarda, "6 Aralık toplantılarınızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunacağına inanıyoruz" dedi. Öztürk'ün telgrafı aynen şöyle;

"Eğitim alanında zor koşullarda görev yaparken gerici ve sömürücü çevrelerin kıyım, baskı ve saldırılarına da hedef olan öğretmenlerimizin yıllardır verdikleri haklı mücadelelerini izliyoruz."

"Sorunlarınız, tüm çalışanların bir parçası olan bizlerin de sorunlarıdır." "6 Aralık toplantılarınızın haklılığına ve bu toplantıların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunacağına inanıyoruz."

"Bu inançla yurtsever öğretmenlerimizin yanında olduğumuzu belirtir, başarılar dilerim."

.....

9 Ocak 1976 - Birlik Haberleri Sayı 30

"SEYDİŞEHİR OLAYLARI BİR TERTİPTİR VE FAŞİZMİN ÜLKEMİZDE KİTLE TABANI YARATMA VE ÖRGÜTLENME UĞRAŞISININ EN SOMUT KANITIDIR."

(29.12.1975)

Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde bir süreden beri olagelen ve 26.12.1975 günü, bir işçinin ölümü ile sonuçlanan olaylar dizisi, gerçekte ülkemizde genel olarak görülen ve günümüzde büyük boyutlara, varan faşist tirmanışın bir parçasıdır.

"Sendikalar arası rekabet" ya da "Farklı sendikalara mensup iki grup çatışması" biçiminde yansıtılmaya çalışılan olaylar, aslında işçi olmayan ve Seydişehir'e, dışarıdan toparlanarak gönderilen faşist militanların tek taraflı saldırısından başka bir şey değildir.

Saldırıların asıl boy hedefi, işçilerdir. İşçiler ile birlikte, Tesislerde çalışan teknik elemanlar da tartaklanmış ve dövülmüştür. İnşaat Yük. Mühendisi

Kemal OYMAN, ağır şekilde hırpalanırken birçok teknik eleman da benzeri saldırıların hedefi olmuşlardır. Bu arada TMMOB İşyeri Temsilcisi Metalürji Yük.Mühendisi Hikmet BİLGE'de egemen çevrelerin temin ettikleri delillerle tutuklanmıştır.

Siyasal iktidarın her türlü ilerici örgütlü mücadeleyi boğmaya çalıştığı ve devleti oluşturan kurumlarda faşist örgütlenmenin hızlandığı günümüz Türkiye'sinde, profesyonel kurşunların artık salt öğrencilere değil, işçilere de sıkıldığı ve faşizmin işçi sınıfı içinde de taban yaratarak örgütlenme uğraşısına girdiği bir sıçrama noktasına gelindiği açıkça gözlenmekte ve yaşanmaktadır. Siyasal iktidar, işçilerin, ilerici örgütlü birliklerini serbestçe kurmalarını, diledikleri sendikayı özgür iradeleri ile seçmelerini ve ekonomik-demokratik-politik mücadelelerini parçalayıcı taktiklerle engellemek, zayıflatmak için, tüm gücüyle saldırılarına devam etmektedir. Irkçılığı, bölgenciligi ve mezhepçiliği yoğun bir biçimde işleyerek işçilerin birliğini bozmaya çalışan egemen güçler, bununla da kalmayıp teknik elemanların işçilerle bütünleşmesinin de üstüne üstüne gitmektedirler. Son sekiz ayda teknik elemanlara yönelik kıyım ve saldırılar, bu gerçeğin en önemli kanıtlarıdır. Seydişehir Alüminyum Tesisleri'ndeki saldırı ve kıyım, hiç kuşkusuz bu uygulamaların sonucusu olmayacaktır.

Eski oyun yine sahneye konmak istenmektedir. Olayların büyük ağırlığıyla yaratıcısı ve körükleyicisi olan egemen güçler, eskiden "kardeş kavgası" derlerken, bugün "iki grup işçi çatışması" demektedirler. Bununla da güvenlik güçlerini yardıma çağırarak, işçilerin ilerici örgütlü birliklerini bozmaya çalışarak, işyerlerinin kendileri için birer dikensiz gül bahçesi olmasını istemektedirler.

Aynı oyun benzeri yöntemlerle, Seydişehir'de de sahneye konmaktadır. Egemen güçler, bu uygulamalarında bir ölçüde başarıya ulaşmışlardır. Olaylar sırasında öldürülen işçinin katillerinin isimleri açıkça belli olmasına rağmen bu kişilerin tutuklanmamaları daha da ilginçtir. Hareket halinde bulunan Ankara plakalı özel (!) bir taşıttan yayılım ateşi açan katiller, serbestçe dolaşmaktadırlar.

Bazı siyasal partiler ile birlikte, Özgür-Alüminyum-İş Sendikası TÜTED, TEK-DER ve Seydişehir Kültür Derneği binalarının taşlanması güvenlik güçlerinin gözleri önünde olmuştur, işçilere ve teknik elemanlara yapılan saldırılar, ellerinde isim listesi bulunan pasifikasyon uzmanlarının yönetiminde

faşist militanlarca gerçekleştirilmiştir. En önemlisi, bu saldırılar açıkça Tesis sınırları içinde olmuştur. Olaylardan önce, Seydişehir Alüminyum Tesisleri Grup Başkanlığına çıkararak can güvenliklerini sağlama yönlü dileklerini ileten teknik elemanların bu istemleri yerine getirilmemiştir.

Ülkeyi her geçen gün biraz daha emperyalizme göbekten bağlayan ve bu bağları pekiştiren egemen güçler, ne yaparlarsa yapsınlar emekçi halkımızın Örgütlü mücadelesi karşısında yenik düşecek ve tarihin "sınıflar müzesi"ne atılacaklardır. Emekçi halkımızın bir parçası olan teknik elemanlar, bu mücadelenin içindedirler ve içinde olacaklardır.

.....

19 Mart 1976 - Birlik Haberleri Sayı 35

"Faşist Baskıları ve Kısımları Protesto Miting ve Yürüyüşü"ne Haberlerinde Yer Vermeyen TRT'nin Tutumu Kınandı.

Onbinlerce, anti-faşist, yurtsever, demokrat ve devrimci kişinin bir araya gelerek, "Faşist Baskıları ve Kısımları" lanetlemesi, egemen güçlerin sesi haline gelmiş olan TRT'de yer almadı. Bunun üzerine, tertip komitesi adına basına bir açıklama yapan TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TRT'nin tutumunun mutlaka iflas, edeceğini söyledi.

Açıklama şöyle:

"13 Mart 1976 Cumartesi günü Ankara'da "FAŞİST BASKILARI VE KIYIMLARI PROTESTO MİTİNG VE YÜRÜYÜŞÜ", 50 bini aşkın bir kitlenin katılımıyla yapıldı.

TMMOB, TÖB-DER, TUMAS, AYÖD, ANKARA TABİP ODASI, TUS-DER, TÜTED, TUM-DER, TUM ÖĞRETİM ÜYELERİ DERNEĞİ VE TİB'in katıldığı miting ve yürüyüş, halkımız ve birçok kuruluş tarafından da desteklendi.

Bu miting ve yürüyüşün TRT tarafından hiç yansıtılmadığını gördük. 40 kişilik Örf ve adetler toplantısını filmiyle veren, Japonya'daki 10 bin kişilik yürüyüşü veren TRT, ne gariptir ki, yurdumuzda, başkent Ankara'da faşist baskılara ve kısımlara karşı yürüyen 50 binden fazla yurtseverleri görmezlikten gelebilmiştir.

Bu, 10 aydır ülkede sürdürülen faşist baskıları ve kısımları ve bunlara

karşı gelişen yurtsever ve de güçlü tepkileri görmezlikten gelen ve halkımızın gözünden saklamaya çalışan bir tutumdur. Mutlaka iflas edecektir.

Bizler bu tavırların ve habercilik anlayışının nereden kaynaklandığını biliyoruz. Bu tavırlara karşı yılmadan mücadele vermenin görevimiz olduğunun da bilincindeyiz.

On demokratik kuruluş, halkın yanında bugüne kadar olduğu gibi yerini alacak ve mücadelesini sürdürecektir.

Baskıların, kısımların ve saldırıların mücadelemizi engelleyemeyeceğini ve kitlelerin kararlı mücadelesiyle er-geç yenileceğini halkımıza açıklamayı görev sayıyoruz.

Bu miting ve yürüyüş hakkında önümüzdeki günlerde daha geniş açıklamalar yapacağız.

TRT'nin bu taraflı tutumunu kınıyor ve gelecek günlerin halkımızın ve onun bir parçası olan bizlerin olacağına inanıyoruz.

Mücadelemiz eksilmeden, güçlenerek sürecektir."

.....

2 Nisan 1976 - Birlik Haberleri Sayı 36

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün ABD ile Yapılan Anlaşmaya İlişkin Görüşleri (31.03.1976)

"GELECEK GÜNLER ABD'İNİN VE ONUN İÇTEKİ UZANTILARININ DEĞİL HALKIMIZIN OLACAKTIR."

"ABD ile imzalanan ve dün Dışişleri Bakanı tarafından açıklanan kendilerine milliyetçi diyenlerin ülkemiz ve halkımızın çıkarlarını nasıl ayaklar altına aldıklarının ve dışa bağımlılığımızı nasıl geliştirdiklerinin en yeni belgesidir.

ABD ve onun öncülük ettiği dünya emperyalist-kapitalist sistemi için yeni kazançlar; ülkemiz ve halkımız için yeniden ağır kayıpları getirecek olan bu anlaşma, yıllardır sürdürülen batakçı ekonomik politikanın ve onur kırıcı dış politikanın sonucudur.

ABD yıllardır Türkiye'yi ABD çıkarlarının bekçiliğini yapan ileri bir karakol olarak görmekte, Türkiye'deki üslerinin ABD çıkarları için hayati öneme

sahip olduğunu söylemektedir. Oysaki ülkemize yarardan çok zarar getirebilecek olan bu üsler konusunda, kendilerine milliyetçi diyenler Türkiye'nin çıkarlarından, ortak savunmadan dem vurmaktadırlar.

ABD kıta sahanlığı ve Kıbrıs konularında ülkemize karşı kesin tavır almıştır. Buna karşın, kendilerine milliyetçi diyenler sarsılmaz dostluk bağlarından, güvenilir müttefiklikten bahsetmişlerdir.

ABD, silah ambargosu uygulamış, 185 milyon dolar tutarındaki parasını peşin ödediğimiz uçakları vermemiştir.

Kendilerine milliyetçi diyenler, ABD'ye ihraç ettiğimiz ve silah imalinde kullanılan kromun ihracat miktarını 4 bin tondan 14 bin tona çıkarmışlardır.

ABD bize haşhaşımızı ektirmezken kendi sentetik uyuşturucu madde üretimini arttırmıştır. Kendilerine milliyetçi diyenler daha sıkı yasaklar getirmeğe çalışmışlar, "aman dostumuz gücenmesin" diye bizi yabancılara, muhtaç bırakmışlardır.

ABD yıllardır insan gücümüzden doğal kaynaklarımıza kadar her şeyimizi sömürmekte, dış yardım ve krediler adı altında giderek kendisine bağımlılığımızı pekiştirmektedir. Kendilerine milliyetçi diyenler, yardım alıyoruz, 4 yılda 15 milyar alacağız diye bu tavırlara destek olmaktadır.

ABD bizim için onur kırıcı olan bu anlaşma hakkında, ABD parlamentosundan geçmezse kesinleşmez" demektedir. Kendilerine milliyetçi diyenler, konuyu halkımızın ve parlamentonun gözlerinden kaçırmaya çabalamaktadırlar.

Öte yandan içteki batakçı ekonomik politikayı ve dış politikadaki bu teslimiyetçi tutumu gözlerden kaçırmak için, çalışanlara yöneltilen antidemokratik baskılar ve saldırılar artmakta: her gün sokaklarda pusu kurularak insanlarımız öldürülmekte, ülkemiz, hızla bir karanlığa sürüklenmek istenmektedir.

Bunların böyle sürmeyeceği, halkımızın kararlı ve bilinçli mücadelesiyle bir gün er geç yenileceği açıktır.

Bağımlılığımızı pekiştiren ve çıkarlarımıza aykırı olan bu son anlaşmaya da karşı olduğumuzu halkımıza bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz ve bu yolda kendi payımıza düşen mücadeleyi yılmadan sürdüreceğiz.

ABD çıkarlarının ön planda tutulduğu, birkaç milyara halkımızın çıkarlarının ayaklar altında çiğnendiği ülkemizin gelecek günlerinin, ABD'nin ve onun içteki uzantılarının değil halkımızın olacağından; karanlık değil aydınlık olacağından hiç kimse kuşku duymamalıdır."

11 Haziran 1976 - Birlik Haberleri Sayı 41

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI MURAT TURAN BİR GRUP FAŞİSTİN SALDIRISINA UĞRADI

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Murat Turan'ın 27 Mayıs günü Ankara-Dikimevi'nde saldırıya uğraması üzerine, TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Birlik ve Odalar adına bir açıklama yaptı. 28 Mayıs'ta basına dağıtılan bültende şunlar söyleniyordu:

"Maden Mühendisleri Odası Başkanı Murat Turan dün Ankara'da, Dikimevi'nde bir gurup faşistin saldırısına uğramıştır. Murat Turan, yıllardır yabancıların değil ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan, madencilik alanındaki sömürüye karşı duran bir Odamızın Başkanıdır.

Murat Turan yıllardır tüm yurtsever, ilerici ve devrimci Maden Mühendislerinin temsilcisi olarak, krom boraks, magnezit, bakır gibi madenlerimiz üzerinde oynanan oyunları yılmadan sergilemekte ve sömürüye karşı mücadele etmektedir. Bu yüzden egemen sınıfları ve onların faşist çeteleri tedirgin etmektedir.

Daha dün TMMOB Lokalini basan ve Urfa temsilcimizi tek başına yakalayıp döven faşist komando bozuntuları bu kez Murat Turan'ı hedef almışlardır. Urfa'da, Seydişehir'de, İskenderun'da, Trabzon'da, yurdun her yanında, kıyımlara, saldırılara uğrayan, işkencelerle ezilmek istenen mühendis, mimar tekniker ve teknisyenler faşist saldırı ve terörle sindirilmek susturulmak istenmektedir. Üyelerimize ve örgütlerimizin yöneticilerine karşı geliştirilen bu girişimlerin, işçi, memur, köylü, öğretmen ve öğrenciler üzerinde yoğunlaştırılan baskı ve saldırıların bir parçası olduğu açıktır.

Bugün ülkemizde can güvenliğinin kalmadığını, çalışanlara karşı sürdürülen baskı saldırı ve terörün giderek yoğunlaştığını görüyor, yaşıyoruz.

Bunlar, ülke topraklarını kiraya verenlerin, insan gücü ve hammadde kaynaklarımızı yağmalatanların izledikleri bataklık ekonomi politikasıyla ülkeyi karanlığa sürükleyenlerin, halka karşı giriştikleri son oyunlardır ve mutlaka yenileceklerdir.

Bizler 60 bini aşkın mühendis ve mimarın tek ve yetkili temsilcileri, Birlik ve Oda yöneticileri olarak; baskıların, saldırıların bizleri yıldıramayacağını, mücadelemizi engelleyemeyeceğini, aksine daha da güçlendireceğini bir kez daha söylüyoruz.

Gelecek günlerin egemen sınıfların değil, halkın olacağına inandık, inanıyoruz. ülkemizde yüz binlerce Murat Turan'ın var olduğunu bilen bizler, emperyalizme ve onun içteki uzantılarına, faşizme ve onun saldırgan silahlı çetelerine karşı emekçi kitlelerle dayanışmamızı ve ortak mücadelemizi güçlendirerek sürdüreceğiz. Halkımıza duyuruyoruz!

9 Temmuz 1976 - Birlik Haberleri Sayı 43
SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE FAŞİST BASKI VE
SALDIRILAR SÜRÜYOR...

"FABRİKADA İŞÇİLERE VE TEKNİK ELEMANLARA KARŞI GİRİŞİLEN
SALDIRILAR CAN GÜVENLİĞİNİ ORTADAN KALDIRMAKTA,
ÜRETİMİ ENGELLEMEKTEDİR."

(08.07.1976)

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün demeci aynen şöyle:

"Seydişehir'de gün aşırı, sistemli bir biçimde düzenlenen faşist baskı ve saldırılar işçilerimizin ve teknik elemanlarımızın can güvenliğini ortadan kaldırmıştır.

Alüminyum tesislerinde yürütülen bu saldırılarla birçok işçi ve teknik eleman yaralanmakta, ölüm tehditleri ile tesisleri terk etmeye zorlanmaktadır. 17-18 Haziran günleri girişilen saldırılarda beş kişi ağır bir biçimde yaralanmışlardır.

Aylar önce dağıttıkları bildirimlerle bu girişimlerini açıkça ilan etmekten kaçınmayanlar, düzenledikleri tertiplerle Seydişehir'de terör yaratanlar, son bir kaç ay içindeki gelişmelerden sonra baskı ve terör kampanyalarını iyice yoğunlaştırmışlardır. 17-18 Haziran günleri tesislerdeki mekanik atölyesinde toplanan eli sopalı, zincirli saldırganlar önce laboratuvarlar ünitesini ve dökümhaneyi sonra da Alüminyum Müdürlüğü ve Dökümhane Müdürlüğü Sosyal Binasını basarak burada çalışmakta olan dört teknisyenle bir odacıyı ağır yaralayarak çekilmişlerdir. Bu arada saldırganların mühendislerin odalarına girerek "Komünist avına çıktık, sıra size de gelecek" diyerek tehditlerde buldukları öğrenilmiştir.

Bütün bu olaylar sırasında fabrika idarecilerinin Seydişehir'de bulunmamaları Sivil Savunma Amirliği'ne ve yetkililere haber verilmesine rağmen herhangi bir müdahalede bulunulmaması ve güvenlik görevlilerinin olaylara seyirci kalmaları dikkat çekicidir.

Can güvenliğinin ortadan kalkması bazı işçi ve teknik elemanlarımızın Seydişehir'i terk etmelerine, bazılarının da işe gitmemelerine sebep olmuştur. Vasıflı işçi ve teknik elemanların işlerine gidemeyişleri ve şehri terk etmeleri üretilen

alüminyum sevkiyatını % 100'den % 25'e düşürmüş; 1 Temmuz'da üretime geçmesi gereken Anod Posta ve 3. ve 4. elektroliz üniteleri işletmeye açılmamıştır.

Bütün bu olaylar Türkiye düzeyinde oynanan İskenderun'da, Tarih'te, Bursa'da ve diğer yerlerde gerçekleştirilmeye elverişli bir planın önemli bir parçasıdır. Aylardır baskı ve saldırılarla Seydişehir'i kana bulayan, can güvenliğini ortadan kaldıran faşist saldırganlar şimdi hedef olarak yeniden teknik elemanlara yönelmişlerdir. Artık öyle bir duruma gelinmiştir ki bazı fabrika üniteleri üretimle ilgili hiç bir görevin yapılmadığı, yalnızca saldırıların hazırlandığı yerler halinde çalışmaktadırlar.

Bir yıla yakın bir süredir faşist silahlı çetecilerin Seydişehir'de sürdürdükleri baskı saldırı ve terörün bugün ulaştığı boyutlar tüm ilerici yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlar tarafından dikkatle değerlendirilmelidir.

Ülke düzeyinde geliştirilen ve bugün Seydişehir, İskenderun, Tarih ve Bursa'da açık örnekleri görülen faşist baskı ve saldırılara karşı tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşların aktif dayanışma ve ortak mücadele içinde olmaları gereği açıktır.

Egemen sınıfların değil halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak; ülkenin her yerinde ve Seydişehir'deki faşist saldırganlardan bunları kollayan ve teşvik edenlerden hesap sorulacak günlerin yakın olduğuna inanıyoruz.

TMMOB bu girişimlere karşı aktif dayanışma ve ortak mücadelede kendine düşen görevleri yerine getirmede kararlıdır."

.....

15 Eylül 1976 - Birlik Haberleri Sayı 46

"MC İKTADARININ EN BUNALIMLI GÜNLERİNİ YAŞADIĞI ŞU GÜNLERDE, FAŞİST BASKILARIN VE SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞINI GÖRÜYORUZ."

(06.09.1976)

MC'nin içinde bulunduğu bunalımı somut örnekleri ile açıklayan Teoman ÖZTÜRK'ün demeci aynen şöyle:

"Elazığ'da iki günden beri sürdürülen olaylar, MC iktidarının başlangıcından beri süregelen ancak son beş-on gün içinde giderek yoğunlaşan olaylardan biridir.

Geçmişten bu yana ne zaman sıkıyönetim uzatılmak istense, ne zaman Milli Güvenlik Kurulu toplanacak olsa, ne zaman iç ve dış politikada MC iktidarının halktan yana olmayan karar eylemleri gündeme gelse hemen öncesinde "Elazığ olayı" benzeri olaylar görülmüştür ve bugünde görülmektedir.

Bu olayları tesadüflerle açıklama olasılığı yoktur ve Zeytinburnu, İdil, Seydişehir, Malatya olayları hatırlardadır.

MC iktidarının en bunalımlı günlerini yaşadığı şu günlerde yine yurdun dört bir köşesinde işçilere, öğrencilere, öğretmenlere, memurlara, teknik elemanlara ve onların örgütlerine karşı girişilen faşist baskıların ve saldırıların yoğunlaştığını görüyoruz. Konya'da, Sakarya'da, Ankara'da, İzmir'de, Elazığ'da yani yurdun dört bir yanında sürdürülen bu faşist baskı ve saldırılar ve geliştirilen olaylar bunların birer örnekleri değil midir?

Son bir ay içinde gelişen olaylara kısaca bir bakalım. MC iktidarı yurt içindeki petroleri değerlendirmez, yabancılara peşkeş çekerken Hora Ege'de petrol aramaya başlamış. MC iktidarı Hora'yı günlerce konu edinmiş, iç ve dış politikadaki tutarsız eylemlerini bu olayla gizlemeye çalışmış; bir yandan halkımızın dikkati bir başka noktaya çekilmek istenirken öte yandan sekiz Amerikan şirketine Ege'de petrol arama ruhsatı verildiği açıklanmıştır. Günlerdir, gerçekleşmeyeceği bilinen milyarlık yatırımlar için, temel atıyoruz adı altında çukurlar kazılmaktadır.

Rüşvet ve suistimal olayları ayyuka çıkmıştır ve sorumluların açıklanmamasında ısrar edilmektedir. İşçi dövizlerini ayarlıyoruz diye yeni bir devalüasyon yapılmıştır. İşverenler aralarında toplantılar yapıp işçilerin ve tüm emekçilerin haklarını sınırlandırmaya yönelik kararlar almaktadırlar.

MC iktidarı işçilerin ve tüm emekçilerin üzerinde bir baskı aracı olarak DGM yasasını çıkarmaya çalışmakta ve bu amaçla Meclisi olağan üstü toplamaya çalışmaktadır. Tüm emekçi kitlelere karşı baskı, tedbir, işten atma, yaralama ve öldürme girişimleri sürmektedir. Elazığ'da olduğu gibi işlerinde Makina Mühendisleri Odamızın da bulunduğu ilerici, yurtsever ve devrimcilerin demokratik örgütleri saldırılara hedef olmaktadır.

Üniversiteler ve yüksek okulların açıldığı ve açılması beklenen bugünlerde yine faşist saldırılar gelişmekte, yeni saldırı planlarının geliştirildiği söylentileri yaygınlaşmaktadır.

Yani kısacası bir yandan ülkenin ve halkın çıkarlarına aykırı girişimlerde bulunulmakta, öte yandan bu girişimlere karşı çıkmayı engellemek amacıyla baskı, sindirme ve terör uygulamalarında bulunulmaktadır.

Artık halkımız tarafından açıkça görülmektedir ki; MC iktidarı ülkemizin ve halkımızın değil emperyalizmin ve onun içindeki bir avuç uzantısının çıkarlarını savunan politikalar izlemektedir ve bu politikalarını sürdürmeye kararlıdır. Bunun için her türlü baskı ve şiddet eylemleri sürdürülmeye çalışılacak ve bunun için her oyun denenecektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak bu girişimlerin böylesine sürüp gitmeyeceğini ilerici, yurtsever, devrimci kesimlerin bu oyunlara gelmeyeceğine ve tüm çalışan kitlelerin fiili birlik ve dayanışmasının daha da güçlenerek bu oyunları bozacağına olan inancımızı halkımıza duyuruyoruz."

.....

15 Eylül 1976 - Birlik Haberleri Sayı 46

**"OLAYLAR, MC İKTİDARININ, İKTİDARINI SÜRDÜREBİLME
YOLUNDA BASKI, TERÖR, YARALAMA VE ÖLDÜRME
GİRİŞİMLERİNDEN BAŞKA YAPABİLECEĞİ BİR ŞEYİN
KALMADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR."**

(07.09.1976)

Bornova Fen Fakültesi ve Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik akademisinde gelişen olaylar üzerine basına bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman ÖZTÜRK, "Gelecekte üyelerimiz olacak Bornova ve ADMMA öğrencilerine karşı girişilen bu saldırılar ilk değildir ve aylardır sürmektedir" dedi. Açıklama metni aynen şöyle:

"MC iktidarının iç ve dış politikadaki bunalımlarının yükü yine işçiler, öğrenciler, öğretmenler, memurlar ve teknik elemanlara yönelen faşist baskı ve saldırılarla tüm emekçi kitlelere çektirmeye başlandı.

Kendilerine komando diyen bir avuç faşist dün İzmir Bornova'da Fen Fakültesi öğrencilerine makinalı tüfek ve dinamitlerle, Ankara'da ADMMA Yüksek Okulu öğrencilerine tabancalarla saldırdılar. Beşi ağır olmak üzere yirmi iki öğrenciyi yaraladılar.

Önceki gün Elazığ'da, dün Ankara ve İzmir'de gelişen olaylar MC İktidarının iktidarını sürdürebilme yolunda baskı, terör, yaralama ve öldürme girişimlerinden başka yapabileceği bir şeyin kalmadığını göstermektedir.

Gelecekte üyelerimiz olacak Bornova ve ADMMA öğrencilerine karşı girişilen saldırılar ilk değildir ve aylardır sürmektedir, Bornova'da 1975 Temmuzundan bu yana bir kısım yurt yöneticilerinden destek alan faşistlerin sürekli baskı ve saldırılarına hedef olan ilerici, yurtsever, devrimci öğrenciler çeşitli nedenler ileri sürülerek yurtlardan atılmaktadırlar. Yurt sahasında barındıkları çadırlara karşı makinalı tüfek ve dinamitle yapılan saldırı bundan evvelki çeşitli girişimlerin bir devamıdır, ADMMA yüksek okulu öğrencileri de gerek faşistlerin gerekse onlarla işbirliği yapan bir kısım yönetici ve bir kısım güvenlik görevlisinin sürekli baskı altında tutulmak istenmektedir. Çünkü olaylar, birkaç günden beri belli girişimlerle başlatılan olayların bir sonucudur. Dün önce dershanede öğrenim yapan öğrencilere saldıran faşistler daha sonra Maltepe'de tabancalarla ateş açmışlardır.

Elazığ'da, Ankara'da ve İzmir'de başlayan bu gibi olaylar yoğunlaşarak süreceğe benzemektedir.

Çünkü MC İktidarı iç ve dış ekonomik ve politik alanlarda çıkış yolu bulamamaktadır.

Çünkü MC İktidarı bu bunalımını gözlerden kaçırmaya çabalamaktadır. Kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerini, sınırlandırmak istemektedir. İşçiler ve tüm emekçi kitleler üzerinde bir baskı aracı olması amaçlanan DGM yasasını çıkarmaya çabalamaktadır. Faşist baskıları, saldırıları, terör uygulamalarını, işsizliği, pahalılığı, enflasyonu, uzayan giden kuyrukları ve tüm çaresizliğini gizleme yolunda, iktidarını sürdürebilme yolunda son çare ve araç olarak görmektedir.

Ancak MC İktidarı yanılmaktadır. Tüm bu baskı ve saldırılar halkımıza onların yüzünü daha iyi göstermekte ve sonlarını yaklaştırmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odalara Birliği olarak ilerici, yurtsever, devrimci kesimlerin ve onların örgütlerinin bu faşist girişim ve oyunlara karşı uyanık olacaklarını ve bu oyunları bozacaklarına inanıyoruz.

Faşist baskı ve saldırılar tarihin her döneminde ve dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de tüm emekçi kitlelerin fiili birlik ve dayanışma içinde verecekleri mücadeleler er geç yenilecektir."

15 Ekim 1976 - Birlik Haberleri Sayı 48

"ALIAĞA VE İPRAŞ'TA GİRİŞİLEN VE BUGÜN DE SÜRDÜRÜLEN OYUNLAR MC'NİN ÜLKEYİ KARANLIĞA SÜRÜKLEYEN POLİTİKALARININ AÇIK ÖRNEKLERİDİR."

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı Teoman ÖZTÜRK 10 Ekim'de yazılı bir demeç vererek, Aliağa ve İpraş Rafinerilerinde ortaya çıkan sorunlar ve nedenlerini açıkladı.

MC'nin Aliağa'da günde 2 milyon liralık üretim kaybına sebep olduğunu, İpraş ancak % 30 kapasite ile çalıştırabildiğini söyleyen ÖZTÜRK: "Aliağa ve İpraş gibi milyarlık yatırımlarla gerçekleşen üretim birimlerinin bugün içine düşürüldüğü kötü durumlar, ülkenin ve halkın çıkarlarını düşünmeyen, gözü dönmüş, ne yaptığını bilmez MC'nin politikaları sonucudur" dedi.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"1,5 yılı aşan MC döneminde işçilere, teknik elemanlara ve tüm çalışanlara karşı girişilen baskı ve saldırılar özellikle son haftalarda iyice yoğunlaşmıştır. MC'nin aylardır izlediği tutarsız politikaları ülke ekonomisini her gün biraz daha batağa sürüklemektedir.

Aliağa ve İpraş gibi milyarlık yatırımlarla gerçekleşen üretim birimlerinin bugün içine düşürüldüğü kötü durumlar ülkenin ve halkın çıkarlarını düşünmeyen, gözü dönmüş, ne yaptığını bilmez MC'nin politikaları sonucudur.

Aliağa'da 16 Eylül 1976 Perşembe günü saat 14.00'de üretimin yavaşlatılması biçiminde başlayan direniş sırasında tüm işçi ve teknik elemanlar rafinerinin bir zarar görmemesi için "sıcak dolanım"ı sürdürmesi buhar üretim ünitesi olan "Kuvvet santralini devrede bırakarak bütün işletme ünitelerinde emniyetli duruşu sağlamışlardır.

Rafinerinin emniyetli bir durumda olması ve en kısa zamanda tekrar devreye girilebilmesi için yakıt, otomatik kontrol besleme sistemi, soğutma, servis, içme ve yangın suyu sistemleri tam kapasite ile devrede bırakılmış ve bu konum vardiyalı, personel tarafından 48 saat süre ile korunmuştur.

18 Eylül Cumartesi günü saat 8.00'de vardiya değişimine gelen işçiler güvenlik görevlilerince durdurulmuş, geri çevrilerek rafineriye alınmamıştır. Gece vardiyası ise saat 10.30'da rafineriye giren güvenlik görevlilerince dışarı çıkarılmıştır.

Bu ana kadar geçen süre içinde rafineride hiçbir zarar ve tehlike meydana gelmemiş; ana işletme ünitelerinin sıcak dolanımında olması sağlanarak her istendiği an 3-4 saat içinde bütün rafinerinin tam kapasite ile üretime geçilebilmesi şartları hazır tutulmuştur.

Ancak bu durum o anda rafineride söz sahibi olan MC yanlısı kişiler tarafından korunmamış ve aynı gün kuvvet santrali devreden çıkartılmıştır.

İŞÇİ VE TEKNİK ELEMANLARIMIZIN BU KİŞİLERE KUVVET SANTRALİNİN DURDURULMASININ BÜTÜN TEHLİKE VE SAKINICALARINI ANLATMALARI FAYDA VERMEMİŞ VE RAFİNERİ SOĞUMAYA TERKEDİLMİŞTİR.

Aynı gün rafineride çalışan Petrol Kimya İş Sendikası üyesi 1150 kişiye "tazminatsız olarak işlerine son verildiği" mektup ve telgrafla tebliğ edilmiştir.

Rafineri Bölge Müdürü Petrol Kimya İş sendikasının bu rafineriden silineceğini ve bu yolla çaba harcayacaklarını söylemiştir.

Teknik elemanlar bu yöneticilere işletme personelinin 8 yıllık deneye sahip kalifiye elemanlar olduklarını bunların yerine doldurulan komando ve AP Menemen teşkilatına üye vasıfsız işçilerin bu işi yürütemeyeceklerini bu çabaların işletme açısından büyük tehlikeler doğurabileceğini tekrarlamışlardır.

Bu arada işçilerin işine son verenler Batman'dan işçi ve teknik eleman getirmek için özel uçak göndermişler ancak bunu sağlayamamışlardır.

21 Eylül 1976 sabahı 5 şef, 1 başmühendis, 2 müdür, 1 bölge müdür muavini ve 1 hukuk danışmanı Ankara'ya tayin edilmişlerdir.

Rafineri İşletme müdürü bunun üzerine görevinden istifa etmiş ve istifası kabul edilmiştir.

Teknik elemanlarımız rafineriden ayrılmadan evvel bu MC yanlısı yöneticilere bir kez daha yapılan hataları şöyle sıralamışlardır:

"Tüm işçinin işine son verilmesi, rafineri yönetiminin ehliyetsiz bir komiteye devredilmesi idari kademelerde partizanca değişikliklere gidilmesi ve tüm rafineriyi durdurma emrinin verilmesi."

Tüm işçilerin ve teknik elemanların işe davet edilmelerini, işçi olmayan ve yeni alınan vasıfsız elemanların rafineriden çıkarılmasını da alınabilecek önemli önlemler olarak belirtmişlerdir.

Bütün bunlara kulak tıkayan yöneticiler ise, şu anda, bir yandan yeni vasıfsız, işçilere milyarlık yatırımları sorumsuzca teslim etmekte, öte yandan eski işçileri sendikalarından istifa etmeye zorlamaktadırlar.

Amaçları milyarlık üniteleri korumak ve üretime geçirmek değil, her ne pahasına olursa olsun yurtsever işçi ve teknik elemanlara baskı yaparak çalışanların haklı mücadelelerini engellemektir.

Aliğa rafinerisinin yatırım değeri 1966/68 rayiçleriyle 2 milyar TL bugünkü rayiçlerle ise 10 milyar TL. dolaylarındadır. MC'nin bugün sürdürdüğü sorumsuz tavırlarla günde 2 milyon TL'lik üretim kaybına sebep olunmaktadır.

Radyo ve televizyonlardan Aliğa'da üretimin başladığı söylenmiştir. MC bu söylentilerle halkı yanıltmayı amaçlamakta; bugün yapılması gerekenleri yapmamakla da rafineride aylar sonra ortaya çıkabilecek arızalar artmaktadır.

Aliğa'da sorun baca tüttürmek değildir. Birkaç paçavra ile Aliğa'nın bacasından duman çıkartılabilir, ancak üretime geçilemez. Bugün tüm eski işçi ve teknik elemanlar Aliğa'ya getirilse bile akaryakıt kısmı, bir aydan makina yağları kısmı 2-2.5 aydan önce devreye sokulamayacaktır.

Eğer bu yola gidilmezse aylarca, hatta yıllarca giderilemeyecek arızalar doğacak ve önemli bir üretim birimi MC'nin tutarsız politikalarına kurban edilecektir.

Bu olayların benzeri İPRAŞ rafinerisinde de yaşanmaktadır. İpraş'ta bir genel müdür işe başladığı gün şöyle söylemiştir. "Ben MC yanlısıyım, o paralelde iş göreceğim. Benim burada bulunmamın sebebi Petrol Kimya-İş'i bu işyerinden silmektir. Mühendislerden işçilere bu doğrultuda telkin, tavsiye ve baskılarda bulunmalarını istiyorum.

Aliğa'da uyulacak baskı yöntemlerinin aynen İpraş'ta da uygulanması tesisin şu anda % 30 kapasite ile çalışmasını getirmiştir. 4 Ekim günü yaptığımız bir araştırmayla 80 işçinin resmen işine son verildiğini (bunların 7'si mühendisdir, ayrıca hepsi kalifiye 100'den fazla işçinin rafineriye alınmadığını saptadık.

Şu tablo bugünkü durumu çok iyi bir biçimde açıklamaktadır.

İpraş Üniteleri	Çalışması gereken Kalifiye işçi	Şu anda çalışan kalifiye işçi
Yeni ham Petrol Ünitesi	33	9
Eski ham Petrol Ünitesi	27	7
Yeni FCC Ünitesi	22	11
Eski FCC Ünitesi	24	10

Bugün İpraş'ta işçiler günde 18 saat süreyle zorla çalıştırılmaktadırlar. Ve bu tempo altında çalıştırılan 5 işçi kontrol odasında bayılıp hastaneye kaldırılmışlardır.

Aliğa ve İpraş'ta girilen ve bugün de sürdürülen oyunlar MC'nin ülkeyi karanlığa sürükleyen politikalarının açık örnekleridir. Bir yandan milyarlık üniteleri gözden çıkaran; öte yandan her gün milyonlarca liralık ithalat yapan; ihalesi yapılmamış, kamulaştırılması yapılmamış, kimin hangi finansman kaynakları ile yapacağı bilinmeyen Orta Anadolu rafinerisinin temellerini atan MC artık ne yapacağını bilmemekte ve çaresizlik içinde bocalamaktadır.

MC'nin hızla çöküntüye gittiği bu dönemde, kendi alanımızda gördüğümüz tutarsız politikaların gerçek yüzünü sergilemeye ve mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumuzu halkımıza duyuruyoruz.

1 Aralık 1976 - Birlik Haberleri Sayı 51

"TMMOB VE ODALARI OLARAK, DEPREM BÖLGESİNDEKİ HALKIMIZ İÇİN HER TÜRLÜ KATKIYI KOYMAYA KARARLIYIZ"

25 Kasım 1976 tarihinde bir basın açıklaması yapan TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, "TMMOB ve Odaları olarak, deprem bölgesindeki halkımız için her türlü katkıyı koymaya kararlıyız. TMMOB'yi temsilen, 5 kişilik bir komite deprem bölgesine gitti ve yardım kampanyası çalışmalarını başlatıldı" dedi.

"Van-Muradiye çevresi yeni bir depremle sarsıldı ve yerle bir oldu. Resmi ağızlar ölü sayısının üç binin üzerinde olduğunu söylemekte ise de yerinden gelen haberlerde bu rakamın on binin üzerinde olduğu belirtilmektedir."

Açıklama metni aynen şöyle:

"Birliğimiz Van-Muradiye depremi ile ilgili çalışmalar konusunda kararlar almış ve uygulanmasına başlamıştır."

"Birliği temsilen İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Planlama Mühendis ve Mimarları Odasından oluşan beş kişilik bir komite deprem yerine hareket etmektedir."

"Bu komitenin getireceği bilgiler en kısa zamanda değerlendirilecek ve önerilerimizle birlikte halkımıza duyurulacaktır."

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyelerinin katkılarını doğrudan deprem bölgesindeki halka iletmek amacı ile Lice depremi sırasında kurulan deprem yardım fonunu yeniden işletmeye karar vermiştir. Üyelerimizin bu fona sağlayacağı katkılar deprem yardım komitesi aracılığı ile depremden zarar gören halka iletilecektir."

"Birliğimiz ayrıca üyelerimizin giyecek, yiyecek vb. yardımlarını da bu yöntemle yerine iletmek üzere bugün bir kampanya başlatmıştır."

"Bu yardımlar günün her saatinde TMMOB'nin Konur sokak No 4'deki merkezinde ve Odalar merkezinde makbuz karşılığında alınacak ve anında komite aracılığı ile deprem bölgesinde halka iletilecektir."

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve 18 Odası olarak deprem bölgesindeki halkımız için her türlü katkıyı koymaya kararlı olduğumuzu kamuoyuna duyururuz."

15 Aralık 1976 - Birlik Haberleri Sayı 52

**"MURADIYE-ÇALDIRAN DEPREMİNDE ON BİNİN ÜSTÜNDE CAN,
GEREKLİ ÖNLEMLERİN ZAMANINDA ALINMAYIŞI YÜZÜNDEN
YİTİRİLMİŞTİR"**

TMMOB ve 18 Odası adına deprem bölgesine giden komitenin ilk incelemelerinin sonuçları düzenlenen bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıklandı. TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK basın toplantısında şu görüşlere yer verdi:

"24 Kasım 'Çarşamba günü meydana gelen Muradiye-Çaldıran depreminin ertesi günü Birliğimizce deprem bölgesine gönderilen ve Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası ile Şehir Planlama Odaları temsilcilerinden oluşan inceleme kurulu ilk gözlem ve izlenimlerini film, fotoğraf, ses bandı ve raporlarla saptamıştır:

İncelemeler, depremin ilk günlerinde Birliğimizce yapılan açıklamadaki can kaybı tahminlerini doğrulamaktadır.

Bir yandan yıkıntıların buldozerlerle sürülerek kapatılması, öte yandan halkın göçe başlaması, kesin sayının tespitini olanaksız kılmaktaysa da can kaybının resmi sayıların aksine onbini aştığı kesindir.

Köyleriyle birlikte ellibin nüfuslu Muradiye İlçesinde bu denli büyük can kaybı meydana gelişi, deprem öncesi ve sonrası önlemlerin alınmayışına bağlıdır.

BÖLGENİN JEOLJİK YAPISI HAKKINDA HAZIRLANAN RAPORLARIN GEREĞİ 25 YILDIR YERİNE GETİRİLMEMİŞTİR.

Can kaybının en yüksek orana ulaştığı Muradiye ilçe merkezine ait ve 1950 tarihli jeolojik raporda ilçenin kaya parçaları ve dere birikintilerinden oluşan dolgu toprak tabakası üzerine kurulduğu ve 1. derece deprem bölgesi sayılması gerektiği belirtilerek ilçenin düzlüğe taşınması önerilmekteydi. Bu öneri birçok başka yerleşme yerlerinde olduğu gibi İmar İskan Bakanlığı dosyalarında tozlanmış, gerekli önlemler 25 yıldır alınmamış, deprem haritasında bile bölge, 3. derece deprem bölgesi sayılmıştır. Bu tutumun başka bir örneğini, Lice depremi sonrasında açıklamıştık.

İLKEL YAPI TEKNİĞİ HASARIN VE CAN KAYBININ BÜYÜMESİNE YOL AÇMIŞTIR

Böyle bu arazi üzerinde bulunan Muradiye ilçesi sınırları içindeki yapıların

hemen hemen tümü dere taşı-kerpiç karışımı ve çamur harçla örülen duvarlı, kabaca yontulmuş ağaçlarla taşınan düz toprak damlı konutlardır. Bu teknikle yapılan yapıların yıkılması için depreme bile gerek olmadığı, ortadadır. Ve bugün' tümü de yıkılmış durumdadır.

ENKAZ KALDIRMA ÇALIŞMALARININ GEÇ BAŞLAMASI VE BİLGISIZCE YÜRÜTÜLMESİ ENKAZ ALTINDA KALANLARIN DONARAK ÖLMELERİNE VE CAN KAYBININ ARTMASINA NEDEN OLMAKTADIR

Can kaybını yüksek düzeye ulaştıran etkenlerden biri de, kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve kurtarma ekiplerinin yetersizliğidir. Enkaz altında kalan binlerce kişi, sıfırın altında soğukta ve kar altında donarak ölmüşlerdir.

Enkaz kaldırma çalışmalarına depremin 3. gününe kadar başlanmadığı görülmüş, örneğin tümüyle yıkılan Çaldıran'da çalışmaların, 26 Kasım günü saat 10.00'da başladığı saptanmıştır.

Enkaz kaldırmayla görevli birliklerin daha çok disiplini sağlama görevini yaptıkları gözlenmiştir. Zaten yetersiz olan kurtarma çalışmaları, daha çok Muradiye ve Çaldıran merkezlerine yönelmiş, diğer bucak ve köylerde ise 5. günde bile bir çalışma yapılmamıştır. Halk kendi enkazını kendi kaldırmaya çalışmaktadır. Öte yandan enkaz kaldırma çalışmalarını örgütleyen demokratik kuruluşların çabaları, resmi makamlarca engellenmek istenmekte, ekiplerin başlarında jandarma bekletilmektedir.

YARDIMLAR HALKA ULAŞMAŞMAKTA, DEMOKRATİK KURULUŞLARIN YARDIM ÇABALARI ENGELLENMEKTEDİR. ŞİDDETLİ SOĞUKTA GİYECEK, YİYECEK VE İLAÇ YOKLUĞU SALGIN HASTALIKLARA YOL AÇACAKTIR.

Tümüyle açıkta ve giyecek, yiyecek malzemelerinden yoksun kalan halk arasında, bundan sonra da soğuk ve salgın hastalık nedeniyle can kaybının artması olasılığı görülmektedir. Günlerdir radyo, televizyon ve basında iktidar sözcülerinin, yardım kurumlarının ve özel girişimcilerin bir siyasi propaganda havasıyla duyurdukları yardımlar, deprem bölgesindeki halka hala iletilmemiştir.

Depremin 5. günü de hiç yardım almamış köylerin bulunduğu saptanmıştır. Yurt içinden ve dışından uçaklarla Van hava alanına getirilen yardım malzemesinin burada depolandığı görülmüştür.

İktidar sözcüleri deprem bölgesine onbinden fazla çadır yollandığını ilan ederken, 28 Kasım gününe kadar Muradiye merkez ve köylerine resmi makamlarca ancak 252 çadır dağıtıldığı, saptanmıştır. Bunlardan 122'si köylere dağıtılmıştır. Bir çadırda 3 ya da 5 ailenin barınmaya çalıştığı gözlenmiştir. Van'daki demokratik kuruluşlarca sağlanan 215 çadırın dağıtımını ise Valilikçe

engellenmiş, çadırlara el konmuştur. Buna rağmen demokratik örgütler depremin 3. gününe kadar 300 çadır dağıtmış ve dağıtımın devam ettiği bildirilmiştir.

Gelen yardım malzemelerinin deprem bölgesinin merkezi olan Muradiye yerine 80 Km uzaktaki Van 'da depolanması, malzemenin başka amaçlarla kullanılacağı kanısını halk arasında yaygınlaştırmaktadır. Battaniye, giyecek ve yiyecek malzemesi yardımının son derece yetersiz kaldığı, çevre halkınca belirtilmekte, malzeme kıtlığının karaborsaya yol açtığı görülmektedir.

**YARDIM DAĞITIMI SİYASİ İSTİSMAR ARACI OLARAK
KULLANILMAKTADIR**

Yardım malzemesinin dağıtımında siyasi çıkarlar gözetilmekte, çeşitli iktidar partilerine mensup yetkililer, dağıtımda kendi taraftarlarını kayırmak için birbirleriyle çekişmektedirler. Dağıtımdaki yolsuzluklara ilişkin söylentiler halk arasında yaygınlaşmaktadır. Muradiye Belediye Başkanının İl yardım komitesinden atılması bu söylentileri güçlendirmiştir.

Demokratik kuruluşlarca gönderilen yardım malzemelerine valilikçe el konulurken, deprem bölgesine gönderilmek üzere Van Valiliğince hazırlanan bir konvoyun yola çıkışı Başbakan Yardımcısı Turhan FEYZİOĞLU'NUN Ankara'dan Van'a gelişine kadar bekletildiği, konvoyun FEYZİOĞLU'YLA birlikte bir siyasi propaganda aracı olarak hareket ettirildiği öğrenilmiştir.

Çoğaltılması mümkün olan benzer örnekler, seçim platformuna girildiği bu dönemde kısır parti çıkarlarının nasıl ön plana geçirildiğinin göstergesi olmaktadır.

TMMOB'nin deprem haberini aldıktan sonra beş kişilik bir komite kurarak deprem bölgesine gönderdiği ve bir yardım kampanyası açtığı daha önce kamuoyuna açıklanmıştı.

Açılan yardım kampanyasına üyelerimizin katkılarının yanı sıra halkın bağışları yüzbin liraya ulaşmaktadır. Ayrıca çok miktarda giyecek malzemesi de toplanmıştır. Toplanan para yerinde saptanacak ihtiyaca göre giyecek ya da yiyecek malzemesi olarak iletilecektir. Yardımın doğrudan halka iletilebilmesi amacıyla TMMOB bir de yerel komite oluşturmuştur. Komite diğer demokratik kuruluşların komiteleriyle koordineli olarak çalışacak ve yardımların en gerekli olduğu yerlere iletmesini sağlayacaktır. Yardım malzemeleri yola çıkarılmak üzere dir.

Yerel komite yardım çalışmalarının yanı sıra deprem bölgesinde uzmanlık alanlarımızla ilgili çalışmaları da yürütecek, incelemeler yaparak alınması gerekli önlemleri belirleyecektir.

Emperyalist ilişkiler içindeki iktidarlar sanayileşme, yerleşme, kentleşme ve konut alanında ulusal politikalar saptama yeteneğinden yoksun olduklarından halkımızı yoksulluk ve ölüme terk etmişlerdir. Yurtsever teknik eleman kuruluşları olarak doğal afetlerde uğranılan kayıpları azaltmak için yıllardır geliştirdiğimiz öneriler dikkate alınmamış, sosyal ve ekonomik yapıyı göz önünde bulundurmeyen yetersiz ve göstermelik uygulamalarla yetinilmiştir. Dışa bağımlı politikaların yürütücüsü iktidarlarca benimsenmeyeceğini bildiğimiz halde, bu konudaki önerilerimizi bir kez daha kamuoyuna iletmeyi görev sayıyoruz.

BU ÖNERİLERİN BAŞINDA DIŞA BAĞIMLILIĞI KALDIRACAK ULUSAL POLİTİKALAR SAPTANMASI GELMEKTEDİR. BU POLİTİKALARIN SAPTANMASINDA, SÖMÜRÜNÜN YOK EDİLMESİ, DENGELİ GELİR DAĞILIMININ SAĞLANMASI, BÖLGELERARASI DENGESİZLİKLERİN GİDERİLMESİ İLKE OLARAK GÖZÖNÜNDE TUTULMALIDIR.

YARDIMIN HALKIN ELİNE DOĞRUDAN VE OLDUĞU GİBİ AKTARILMASI, YOLSUZLUKLARIN ÖNLENMESİ İÇİN SORUMLU DEVLET KURULUŞLARININ SIKI BİR DENETİM KURMASI KAÇINILMAZDIR. BU DENETİMDE MAHALLİ İDARELER DE GÖREVLİ VE YETKİLİ KILINMALIDIR.

YENİDEN İSKAN AMACIYLA YAPTIRILACAK KONUTLARDA BÖLGE HALKININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPIDAN KAYNAKLANAN YAŞAMA KOŞULLARININ GÖZETİLMESİ ZORUNLUDUR.

YENİ YERLEŞME KARARLARININ VE KONUTLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNDE BÖLGE EKONOMİSİNİN ETKİN VE VERİMLİ BİR ÜRETİME SOKULMASI DEPREM SONRASININ EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİDİR. ELDEKİ TEKNİK BİLGİ, MALZEME VE PARA, HALKIN MAHALLİ GÜCÜNÜ HAREKETE GEÇİRMELİ VE KONUTLARIN ÜRETİMİ BÖLGEDE YAŞAM VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA OLUMLU ETKİLER GETİRECEK BİÇİMDE DÜZENLENMELİDİR. ÖZELLİKLE BU ALANDA MÜTEAHHİTLİK KURUMU DEVREYE SOKULMAMALIDIR.

ÖNERİLERİMİZİN EGEMEN SINIFLARIN İKTİDARLARINCA BENİMSENECEĞİNİ SANMIYORUZ.

GÜVENCEMİZ HALKIMIZDADIR. HALKIN ÖRGÜTLÜ VE ETKİN GÜCÜ, İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ MÜCADELESİ, HALKA KENDİNİ YÖNETME YOLUNU AÇACAKTIR. VE DAHA GÜZEL GÜNLER GELECEKTİR.

1 Ocak 1977 - Birlik Haberleri Sayı 53
TMMOB YÖNETİCİLERİNE PASAPORT VERİLMEDİ
(25 Aralık 1976)

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk basına yaptığı açıklamada, TMMOB yöneticilerine pasaport verilmediğini ve bunun MC Partilerinin baskı yöntemlerinden biri olduğunu söyledi. Açıklama metni şöyledir:

"MC Partilerinin çalışanlar ve onların örgütleri üzerindeki baskılarına yeni bir örnek daha eklenmiştir. TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Aziz Ekşi ve TMMOB Genel Sekreteri Kaya Güvenç'e yurtdışına çıkmalarında sakınca bulunduğu gerekçesiyle pasaport verilmemiştir.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Aziz Ekşi aynı zamanda Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde Gıda Bilimi ve Teknolojisi asistanıdır. Ekşi, Federal Almanya'daki Humboldt Vakfı'nın "meyve suyu teknolojisi" dalındaki bir araştırma projesi yürütmek üzere verdiği bursu kazanmış, Vakıf Başkanı tarafından Almanya'ya çağırılmış ve A.Ü. Ziraat Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından da onanmıştır. Ancak kendisine pasaport verilmediğinden burstan yararlanamamıştır.

TMMOB Genel Sekreteri Kaya Güvenç'se Bulgaristan'da yapılan ve bilimsel teknik amaçlı olan "Güney Doğu Avrupa ülkeleri Mühendislerinin Sürekli Konferansı" (COPISEE) toplantısı nedeniyle COPISEE Başkanlığı tarafından TMMOB adına davet edilmiştir. Ancak kendisine pasaport verilmediğinden TMMOB'nin üyesi bulunduğu ve uluslararası düzeyde ortak teknik ve bilimsel çalışmalar yapan COPISEE toplantısına katılmak mümkün olmamıştır.

Anayasa'daki ve hükümetin de altında imzası bulunan "İnsan Hakları Evrensel Bildirisi" ve "İnsan Haklarını ve Özgürlükleri Korumaya dair Roma Sözleşmesindeki seyahat özgürlüğü, MC Partileri tarafından bir kez daha çiğnenmiştir. Dr. Aziz Ekşi'nin bilimsel çalışmasının ve Kaya Güvenç'in katılacağı toplantının hiçbir açıdan sakıncalı olmadığı açıkken, Anayasa'ya aykırı, bütünüyle keyfi bu uygulamayla pasaport vermeyi reddeden MC Partilerinin bu tutumu, halkımız üzerindeki baskının bir örneğidir. Hak ve özgürlüklerin kullanılmasını önleyen bu yasa dışı tutumun er geç yenileceğine olan inancımızı bir kez daha belirtiyoruz."

15 Ocak 1977 - Birlik Haberleri Sayı 54

FAŞİST ÇETELERİN KANLI ELLERİ EVLERİN İÇİNE UZANIYOR ÜÇ MADEN MÜHENDİSİ EVLERİNDE KURŞUNLANDI

Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı Maden Mühendisi Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Genel Sekreteri ve Birlik Haberleri Yayın Komitesi Üyesi Yalçın Çilingir ile Maden Mühendisi Tayfun Özuslu 12 Ocak saat 01.00'de oturmakta oldukları evde silahlı saldırıya uğradılar.

Üç Maden Mühendisini de öldürmeyi amaçlayan bu planlı silahlı saldırı sonucu, Çetin Uygur çenesinden, kollarından, Yalçın Çilingir kulağından, Tayfun Özuslu ise kasiğinden ve sırtından ağır yaralandılar. Zemin kattaki daireye pencereden yapılan bu planlı saldırı, ülkemizdeki ilerici, yurtsever, devrimcilerin can güvenliğinin olmadığını açık göstergesidir.

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, konuyla ilgili basın açıklamasında, "Faşizme karşı mücadelemiz bu saldırılarla durmayacak, yılmadan sürecektir." dedi. Açıklama metni şöyle:

"Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı, Maden Mühendisi Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Yalçın Çilingir ile Maden Mühendisi Tayfun Özuslu'ya gece yarısından sonra buldukları evde silahla saldırılmıştır. Saldırı sonunda Çetin Uygur çenesinden, kollarından, Yalçın Çilingir kulağından, Tayfun Özuslu ise kasiğinden ve sırtından yaralanmışlardır.

Bu saldırı da, özellikle 1,5 yıldan beri ilerici, yurtsever ve devrimcileri sindirmek amacıyla yapılan baskıların, işlenen cinayetlerin bir parçasıdır. MC topluluğundan cesaret alan ve sokak ortasında insan avlayan silahlı faşist çeteler bir eve silahla saldırarak kadar ileri gitmekte pervasız davranabilmektedirler. Bu da ülkemizde bağımsızlıktan yana demokrasiden yana kişilerin can güvenliği olmadığını ortaya koymaktadır. İlerici, yurtsever ve devrimciler bu faşist baskılar karşısında yılmayacaktır. Bizler de, TMMOB ve Odaları olarak halkın çıkarlarını savunanlara yaşama hakkı tanımak istemeyen emperyalizme, faşizme ve onların silahlı çetelerine karşı mücadelemizi sürdürmekte kararlı olduğumuzu bir kez daha hatırlatırız."

1 Şubat 1977 - Birlik Haberleri Sayı 55

DEVLET SIRLARINI AÇIKLADIĞI İDDİASI İLE 63.5 YIL HAPSI İSTENEN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BERAAT ETTİ

Makina Kimya Endüstrisi Kurumu'nda yapıldığı öne sürülen bir yolsuzluğu, belgeleriyle ortaya koyduğu için, "Devlet sırlarını açıkladığı" iddiasıyla Ankara DGM'de yargılanarak 63.5 yıl hapsi istenen TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde 17.1.1977 günkü duruşması sonunda beraat etti.

Teoman Öztürk, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin yayın organı olan Birlik Haberleri'nde, MKEK'de modernizasyon için ayrılan ödenekten, hurda holünün çatısının kaplanma işinin usulsüz olarak bir firmaya verildiğini belgeleriyle açıklamıştı. Bunun üzerine harekete geçen MKEK, TMMOB Başkanının devlet sırlarını açıkladığını iddia ederek Ankara DGM'ye başvurmuştu. DGM'de açılan davada savcı; Teoman Öztürk'ün 63.5 yıl hapsini istemişti. Daha sonra Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin ortadan kalkması ile davası Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesine geçen TMMOB Başkanı, burada yargılanmış ve beraat etmiştir.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin kararından sonra bir açıklama yapan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk şunları söylemiştir: (18.01.1977)

"12 Mart faşist rejiminin baskı unsuru DGM'lerin çalıştığı dönemi fırsat bilenlerin, halkının ve ülkesinin çıkarları doğrultusunda çalışan kuruluşları karalamaya çalıştıkları bir dönemde, yolsuzlukların ortaya konulmasını devlet sırlarını açıklamak olarak tanımlayabilmelerini yadırgamıyoruz. Ülkemizdeki tüm yurtsever ilerici devrimci kişi ve kuruluşların DGM'lere karşı mücadeleleri ile ortadan kalkan bu mahkemelerden sivil mahkemelere aktarılan davaların ve sonuçlarının, yolsuzluktan örtbas etmek isteyenleri hayal kırıklığına uğrattığı da bir gerçektir.

Çeşitli yolsuzluk söylentilerinin ve rüşvet iddialarının ayyuka çıktığı ülkemizde yolsuzluk yapanların, rüşvet alanların değil de, bunları açıklayanların cezalandırılmak istenmesi, ülkemizin içinde bulunduğu emperyalist-kapitalist sistemin yapısından kaynaklanmaktadır.

Ancak baskılar hangi görünümde gelirse gelsin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni, halkının ve ülkesinin çıkarları doğrultusunda görev yapmaktan alıkoyamayacaktır."

20 Ocak 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 113

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, YAŞADIĞIMIZ GÜNLER HALKIMIZIN YÜZYILLARDIR ÇEKTIĞİ SÖMÜRÜ, BASKI VS. SALDIRILARA KARŞI HER ALANDA YILMADAN VE BUNALMADAN MÜCADELE VERİLMESİ GEREKEN GÜNLERDİR" DEDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyeleri Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Sekreteri Yalçın Çilingir ile Maden Mühendisi Tayfun Özuslu'nun gece evlerinde silahlı saldırıya uğramaları olayını kınayan Yeraltı Maden-İş Sendikası'na üye Şark Linyitleri Grevci işçilerinin gönderdiği telgrafı cevaplandırarak TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, bu saldırının, işçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci, teknik elemanlara, yani tüm halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan sömürü, baskı ve saldırıların bir parçası olduğunu söyledi, Aşkale Şark Linyit işletmesi Grevci Yeraltı Maden-İş Sendikası işçileri adına TMMOB Başkanlığına gönderilen telgraf şöyle:

"Birliğimiz üyeleri Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Maden Yüksek Mühendisi Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Yalçın Çilingir ve Maden Yüksek Mühendisi Tayfun Özuslu'ya yapılan kahpece saldırıyı nefretle kınıyoruz. Yaralarımızı mücadelelerimizle saracağız." TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün Grevci işçiler adına grev komitesine gönderdiği telgraf ise şöyle:

"Birliğimiz üyesi ve Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı Çetin Uygur ile Maden Mühendisleri Odamız Sekreteri Yalçın Çilingir ve üyemiz Maden Mühendisi Tayfun Özuslu'ya karşı girişilen silahlı saldırı konusunda grevdeki Aşkale Şark Linyit işletmesi işçileri adına gönderdiğiniz telgrafı aldım.

Bu saldırı işçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci, teknik elemanlara yani tüm halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan sömürü, baskı ve saldırıların bir parçasıdır.

Yaşadığımız günler halkımızın yüzyıllardır çektiği sömürü, baskı ve saldırılara karşı her alanda yılmadan ve bunalmadan mücadele verilmesi gereken günlerdir. Ve bu mücadeleler yurdun dört bir yanında güçlenerek sürdürülmektedir. Ülkesinin ve halkının çıkarlarını düşünen ve savunan biz Teknik elemanlar Aşkale'de sürdürdüğümüz grevin bu mücadelelerden biri olduğuna ve başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

Bu inançla yanınızda olduğumuzu bildirir, tüm işçi kardeşlerimize başarı dilekelerimizi, sevgilerimizi ve selamlarımızı iletiriz.

15 Şubat 1977 - Birlik Haberleri Sayı 56

"Halkın içinden ve halkın çıkarlarını savunan Zeki ERGİN BAY bu mücadelede ön safta yer tuttuğu için faşist güçlerce katledildi..."

"ERGİN BAY'IN KATİLLERİNDEN MUTLAKA HESAP SORULACAKTIR." (3 Şubat 1977)

Teknikgüç Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Zeki ERGİN BAY faşist güçler tarafından katledildi. TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK bugün Ankara'da TMMOB ve 18 Odası adına yaptığı açıklamada : "Zeki ERGİN BAY halkın çıkarlarını savunan mücadelede ön safta yer tuttuğu için faşist güçlerce katletildi. Son iki yıldır halkın her kesimine karşı girişilen terör, saldırı ve öldürme olaylarının bir parçası olan bu cinayetin hesabı bir gün mutlaka sorulacaktır.

Mücadelemiz güçlenerek sürecek ve Zeki ERGİN BAY'ın mücadelesi mücadelemize ışık tutacaktır" dedi.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Birliğimize bağlı İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde Teknik Güç Gazetesi Yazı İşleri Müdürü olarak görev yapan Zeki ERGİN BAY faşist güçlerce katledildi. 12 gün önce görevini bitirdikten sonra gündüz saat 14.00'de görev yeri İMO İstanbul Şubesinden ayrılan Zeki ERGİN BAY'dan bu süre içinde hiç bir haber alınmadı.

Zaman zaman İstanbul 1. Şubede olduğu yolunda haberler gelen ancak tüm aramalara rağmen izi bulunamayan Zeki ERGİN BAY 2 Şubat 1977 günü Ömerli barajından göğsüne kahpece sıkılmış bir kurşunla ölü olarak çıkarıldı.

Bugün her zaman her olayda olduğu gibi öldürenler belli değildir.

Halkın içinden gelen ve halkın çıkarlarını savunan Zeki ERGİN BAY bu mücadelede en ön safta yer tuttuğu için faşist güçlerce katledildi.

Bir avuç egemen azınlığın çıkarlarını savunan ve bu yüzden halkın her kesimine karşı terör, saldırı ve öldürme girişimlerinde bulunan faşist güçler bir şeyi artık anlamak zorundadırlar. Bu olayın da hesabı bir gün mutlaka sorulacaktır.

Faşist saldırılara, öldürmelere karşı daima aktif mücadeleyi savunan ve bu mücadelede en ön safta yer alan Zeki ERGİN BAY'ın mücadelesi mücadelemize ışık tutacaktır. TMMOB ve 18 Odası olarak anısı önünde saygıyla eğiliyor ve mücadelemizi güçlendirerek sürdüreceğimizi bir kere daha açıklıyorum.

Faşist baskı, saldırı, öldürme girişimlerini halkımızın mücadelesi ile boğulacağına inanıyoruz.

Bu mücadelede kendisine düşen görevleri sonuna kadar yerine getireceğimizi halkımıza duyuruyoruz."

15 Şubat 1977 - Birlik Haberleri Sayı 56

**NE MC'NİN, NE DE ANKARA VALİSİNİN BASKI VE ENGELLEME
YÖNTEMLERİ HALKIN ÇIKARLARINI SAVUNAN MÜCADELEMİZİ
ENGELLEYEMEYECEKTİR.**

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TÖB-DER, TÜR-DER ve TÜRTEDE'in kapatılmaları üzerine TMMOB ve 18 Oda adına bir açıklama yapmış ve "Bağımsız yargı organlarının, yasal olmayan uygulamalarına karşı gereken kararı vereceğine inanıyoruz." demiştir.

Açıklama metni aynen şöyle:

İki yıla yakın bir süredir MC'nin halka karşı giriştiği baskı ve zulüm uygulamaları son günlerde doruğa ulaşmış bulunmaktadır.

Geniş halk kitlelerinin bu uygulamalara karşı giderek güçlenen direnişi egemen sınıfları tedirgin etmektedir.

Bu tedirginlik ekonomik, demokratik hakları için; ülkenin ve halkın çıkarları için mücadele veren çalışanlara ve onların örgütlerine yönelen baskı ve saldırıların yoğunlaşmasına neden olmaktadır.

5 Şubat 1977 günü yapılan "Ekonomik, Demokratik Haklar Mitingi ve Yürüyüşü"nin bitiminden sonra, dağılmakta olan halka dışardan gelip ateş açan bir grubun yarattığı olayları, "mitinge katılanların çatışması" diye yorumlayan Ankara Valisi dün TÖB-DER, TÜR-DER, TÜRTEDE'yi kapatmıştır.

Resmen tebliğ edilmemesine karşın, valinin açıklamalarından anlaşıldığına göre, yine her zamanki gibi yasal bir gerekçe yoktur.

Ankara Valisi Durmuş Yalçın, Ankara'daki 13 aylık görev süresi içinde sürekli tek yanlı davranmış, yasaları bu çerçevede içinde yanlış yorumlama ve uygulamadan çekinmemiştir. MC'nin ülke düzeyinde uyguladığı baskı politikasını Ankara'da sürdürürebilmek için tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşları hedef alan çalışmalarında üstün gayret göstermiştir.

Gerek bu son miting ve yürüyüşün, gerekse geçen sene 13 Mart "Faşist Baskı ve Kısımları Protesto", 27 Eylül "DGM'ye Hayır" miting ve yürüyüşlerinin öncesinde ve sonrasında girişilen engelleme ve baskı uygulamaları kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Bu üç miting ve yürüyüşün öncesinde ve sonrasında; her türlü yasal gerekleri yerine getirmiş afişleri asan, bildirileri dağıtan yüzlerce öğretmen, memur, öğrenci, teknik eleman, doktor gözaltına alınmış, baskı ve saldırılara uğramış, karakollarda dayak ve işkenceye maruz bırakılmışlardır.

Valiliğin bu konudaki suçlamalarının hepsi yargı organlarının takipsizlik kararıyla sonuçlanmıştır.

5 Şubat mitingi öncesinde afiş asan Hilmi Öztürk, kurşunlanarak öldürülmüştür. Bu cinayetin sorumluları her zamanki gibi bulunamamaktadır.

Geçen yıl 1 Ekim'de TÖB-DER kapatılmıştır. Yargı organları açılmasına karar vermişlerdir. Bağımsız yargı organlarının kararları ile geri çevrilen bu uygulamanın nedeni sorulduğunda "Valilik emri" denilmektedir.

Açıkça görülmektedir ki, Ankara Valisinin uygulamaları ülke düzeyinde halka karşı girişilen uygulamaların bir parçasıdır ve ilerici yurtsever devrimci kişi ve kuruluşlara karşı bu uygulamaları sürdüren Ankara Valisi kendilerine "ülkücü" diyenlere her zaman göz yummaktadır.

Bizler, TMMOB ve 18 Odası olarak, bağımsız yargı organlarının yasal olmayan uygulamalara karşı gereken kararı vereceğine inanıyoruz.

Ne MC'nin, ne de Ankara Valisinin baskı ve engelleme yöntemleri, halkın çıkarlarını savunan mücadelemizi engelleyemeyecektir.

.....

1 Mart 1977 - Birlik Haberleri Sayı 57

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, basın toplantısında yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"Uzun yıllardan beri faşist kadrolar yaratmak amacıyla silahlı çetelerin hedefi haline gelen yüksek öğrenim kurumları, son zamanlarda, seçim öncesinde, MC partileri tarafından toplumsal gerilimi arttırmak amacıyla olay çıkartılan bir alan haline getirilmeye çalışılmaktadır. ODTÜ'nün rektör kararıyla kapatılması ile gelişmekte olan olay, bu zincirin bir parçası olarak aynen 5 Mart 1971'de olduğu gibi bir gerilim senaryosunu nitel olarak bir üst düzeye sıçratmak isteyen faşist eğilimli çevrelerin eseridir.

ODTÜ, Türkiye'de üniversite eğitiminin aksamaz sürdürülebildiği sayılı kurumlardan biri iken, bir MC planına göre adım adım krize sürüklenmiştir. Demokrat tavrı ile ODTÜ'de huzurlu bir ortamın sağlanmasında katkısı olan eski rektör Ilgaz Ayanak'ın görevden alınması, bu üniversiteyi kargaşalığa sürükleme planının ilk adımı olmuştur. Daha o zaman rektörlüğe getirileceği söylenen Hasan Tan'ın faşist çevrelere yakınlığı bilinen ve 12 Mart döneminde denenmemiş kişiliğinin ODTÜ'de olaylar yaratacağını belirterek kamuoyunu ve ilgilileri uyarımiştık. Bugün gelişen olaylar, uyarımızın haklılığını kanıtlamaktadır.

Hasan Tan rektörlüğe atandığı ilk gün, ortada hiçbir neden yokken okula jandarmayı sokmuş ve öğrencilerin üzerine sürmüştür. Hasan Tan'ın ve onu atayan çevrelerin niyeti açıktır. ODTÜ'yü faşistleştirmek ve eğitimi engellemek.

ODTÜ'nün kapatılması için görünürde Hasan Tan'ın ve destekçisi faşist çevrelerin niyetlerinden başka tek neden yoktur. Hasan Tan'ın rektör olduğundan bu yana ODTÜ; akademik organlarının ve demokratik kuruluşların tüm çağrı ve uyarılarına kapalı uygulamaları, faşist örgütlerle bağımlı kanıtlayacak niteliktedir. Daha da önemlisi Hasan Tan'ın 23.02.1977 günü gazetelerde yer alan "Sevgili öğrencilerim... hemen derslerinize başlayınız" çağrısının yayınlandığı gün, üniversiteyi kapatarak jandarma çağırması ve yurtlardaki yüzlerce öğrenciyi jandarma zoru ile sokağa atmak istemesi, faşist demagojinin en belirgin bir örneğini oluşturmaktadır.

ODTÜ'de uygulamaya çalışılan bu MC planının boşa çıkarılması için; Hasan Tan ve Mütevelli Heyet, ODTÜ içindeki ve dışındaki bütün demokratik kuruluşlarca bu olayların sorumlusu oldukları için istifaya zorlanmalıdır.

Hasan Tan'ın rektörlüğe tayininin iptali ve Mütevelli Heyet'in Rektör tayin yetkisinin, Anayasa Mahkemesine götürülmesi için bütün yasal yollara başvurulmalıdır.

Hasan Tan, 1969 yılında Mustafa Parlar örneğinde görüldüğü gibi, demokratik güçlerin kararlı mücadelesi karşısında, rektörlük görevini terkederek gitmek zorunda kalacaktır.

Bizler, TMMOB ve 18 odası olarak, ilerdeki yıllarda üyelerimiz olacak olan ve bugüne dek mücadeleleriyle bize kıvanç veren ODTÜ öğrencilerinin haklı mücadelelerini destekliyoruz ve tüm demokratik güçleri mücadeleye çağırıyoruz.

15 Mart 1977 - Birlik Haberleri Sayı 58

TMMOB ve Odaları Barolar Birliği'nin Kınama Günü'nü destekledi

Türkiye Barolar Birliği'nin 4 Mart 1977'de yüksek yargı organları kararlarının uygulanmamasını protesto amacıyla düzenledikleri "Kınama Günü"nü TMMOB ve Odaları da desteklemiştir.

TRT'nin tüm habercilik ilkelerini çiğneyerek çarpıttığı ve bir avuç avukatın "Kınama Günü"ne katılmamasını ekranlara getirerek, yasaların uygulanmamasını olağan karşılayan hukukçuların (!) savunuculuğunu yaptığı bu olay, gerçekte Türkiye Barolar Birliği'nin etkin bir demokratik direnişi olmuştur.

3 Mart 1977 günü TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Faruk Erem'e bir mektup göndererek mücadelelerini TMMOB ve Odaları olarak desteklediklerini bildirmiştir.

Mektup metni aynen şöyledir:

"Sömürü, baskı ve zulmün doruğa ulaştığı şu günlerde yüksek yargı organları kararlarının uygulanmamasını protesto amacı ile düzenlenen "Kınama Günü"nü, yurtseverlerin verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğuna inanıyoruz.

Halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar ve onların örgütleri olan TMMOB ve Odaları adına bu mücadelenizi desteklediğimizi açıklar, tüm ilerici yurtsever devrimci hukukçularımıza saygılarımızı sunarız."

.....

30 Nisan 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 125

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1 Mayıs İşçi Birlik, Dayanışma ve Mücadele Gününe Katılıyor.

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK yaptığı Açıklamada: "Sömürü ve Baskılara Karşı Kendi Payına Düşen Mücadeleleri Güçlendirerek Sürdürmede Kararlı Olan TMMOB 1 Mayıs'ta İşçi Sınıfımızla Omuz Omuza Olacaktır." Dedi.

Açıklama metni aynen şöyledir:

Sömürü, baskı ve zulme karşı çıkan dünya işçilerinin birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs ülkemizde uzunca bir aradan sonra ilk kez

kutlama törenine başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitleler ve onların örgütleri katılacaktır.

Sömürünün emekçi kitleleri kasıp kavurduğu, tüm ilerici, devrimci, demokrat kişi ve kuruluşlara yönelen faşist saldırıların yoğunlaştığı şu günlerde 1 Mayıs günü büyük bir önem taşımaktadır.

Emperyalizme ve faşizme karşı giderek güçlenen toplumsal muhalefetin dile geleceği 1 Mayıs günü, ne yapılırsa yapılsın ülkenin ve halkın çıkarlarını savunan mücadelelerinin engellenemeyeceği, geriletilemeyeceği bir kez daha açıkça gösterilecektir.

Halkımız; ayrılmaz bir parçası olan ve yıllardır sömürülen, kıyılan, ezilen, saldırılara uğrayan, kurşunlanan mühendis ve mimarlar 1 Mayıs günü Beşiktaş'ta TMMOB flaması altında buluşarak katılacaklardır.

Sömürü ve baskılara karşı kendi payına düşen mücadeleleri güçlendirerek sürdürmede kararlı olan TMMOB 1 Mayıs'ta işçi sınıfımızla omuz omuza olacaktır.

.....

15 Mayıs 1977 - Birlik Haberleri Sayı 61

"SAYIN ECEVİT'E YÖNELTİLEN SALDIRILAR, TÜM İLERİCİ, YURTSEVER, DEVRİMCİ KİŞİ VE KURULUŞLARA KARŞI YILLARDIR SÜRDÜRÜLEN SALDIRILARIN PARÇASIDIR"

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, 28 Nisan'da CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu'na çektiği bir telgrafta, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e Niksar ve Şiran'da yöneltilen faşist saldırılar konusundaki görüşlerini ve üzüntülerini ilettili. Telgraf metni şöyledir:

"Sayın Ecevit'e Niksar ve Şiran'da yöneltilen saldırılar tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlara karşı yıllardır sürdürülen ve giderek yoğunlaştırılan faşist saldırıların bir parçasıdır.

Tüm faşist saldırılar gibi, bu son saldırıları da nefretle karşılıyoruz.

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmek için kararlı olan örgütüm; sömürü, baskı, saldırı ve zulüm uygulamalarının, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi kitlelerin verecekleri tutarlı mücadelelerle bir gün mutlaka yenileceğine inanmaktadır.

Bu inancımızın ve olaylardan duyduğumuz üzüntünün Sayın Ecevit'e iletilmesinde yardımlarınızı dilerim."

15 Mayıs 1977 - Birlik Haberleri Sayı 61

"1 MAYIS, EGEMEN SINIFLARIN TERTİBİ İLE KANA BULANDI."

(05.05.1977)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, 1 Mayıs dünya işçilerinin birlik ve dayanışma gününde yerini aldı. Emperyalizme ve faşizme karşı giderek güçlenen toplumsal muhalefetin dile geldiği 1 Mayıs günü, ülkenin ve halkın çıkarlarını savunan mücadelelerin engellenemeyeceğini, geriletilemeyeceğini bir kez daha açıkça gösterdi. Ancak, gelişen anti-emeryalist ve anti-faşist mücadele, varlıklarını tehlikede gören egemen sınıflar 1 Mayıs'ta halkın üzerine ateş açtılar. Taksim alanını kana buladılar. 1 Mayıs olaylarına ilişkin bir demec veren TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK 1 Mayıs'ların engellenemeyeceğini söyledi. Teoman ÖZTÜRK demecinde şu görüşlere yer verdi:

"İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs, egemen sınıfların tertibiyle kana bulandı.

Ülkedeki geniş emekçi yığınlar üzerinde baskı ve şiddet uygulayarak devrimci demokratik mücadeleleri engellemeyi amaçlayan egemen sınıflar yıllardır sürdürdükleri ve özellikle bu seçim döneminde yoğunlaştırdıkları halka karşı saldırıların en vahşi örneklerinden birini Taksimde tertitlediler ve uyguladılar.

Otuzdan fazla insanımızı öldürerek, yüzlercesini yaralayarak Taksimi kana bulayan bu katliamın tertipçileri, sorumluları; CIA ve artık dışişleri bakanlarının dahi gizlemediği sözde güvenlikle ilgili kuruluşlar içindeki kontrgerilla gibi uzantılardır. Bu aletleri harekete geçiren ve emperyalist merkezler ve ülkemizdeki temsilcileridir. Emekçi yığınların dayanışmasından, birleşmesinden, örgütlenmesinden, gücünün büyümesinden ürken egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileridir.

Bu katliamda doğrudan rol alanlar; Taksim alanında dört bir yanda pusuya yatan, Sular İdaresi duvarının üstünde Inter-Kontinental Otelinden, Kazancı Yokuşunun alt başından halkı otomatik silahlarla tarayan sivil giyimli guruplardır. Cumhuriyet Caddesinin köşesinden, Inter-Kontinental Otelinin önünden silahlarla ateş eden, yığınların üzerine panzerleri süren bir kısım güvenlik görevlileridir. Ateşten ve panzerlerden korunmak için yere yatan insanları otomatik silahlarla tarayan beyaz renault arabadakilerdir. Canını kurtarıp alandan uzaklaşanlara köşe başlarında saldırı tuzakları kuranlardır.

5 Şubat'ta Ankara'da halka ateş açan ve devrimcilikle kesinlikle ilgisi bulunmayan guruplar, 1 Mayıs günü, halk düşmanlarına karşı halkın birlik ve dayanışma gücünü simgeleyen, yüzbinlerin katıldığı böylesine büyük bir kitle eylemi üstünde planlanan provakasyonun gerçekleştirilmesine de hizmet ettiler.

Şu açıkça bilinmelidir ki eylemleri ile provokasyonlara hizmet eden; Sosyal emperyalizm ve Sosyal faşizm gevezelikleri üstüne kurdukları tutarsız siyasetleri ile emperyalizme ve faşizme karşı verilen devrimci mücadelelerin ayak bağı olan; olayın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi uğrunda bir araya gelen yüz binlerin birbirleriyle çatışmaları olarak yansıtılmasına neden olan bu gurupların devrimcilikle hiç bir ilgileri yoktur.

Gerek halka karşı katliam tertipçisi siyasetler, gerekse tertiplere hizmet eden siyasetler lanetlenmeye ve ezilmeye mahkumdur.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1 Mayıs'ın engellenemediğini, engellenemeyeceğini söylemektedir. Çünkü 1 Mayıs'ın sahibi, aydınlık geleceğin sahipleridir. Dünyanın tüm emekçileridir. Halk düşmanları ve karşı devrimciler değildir."

.....

1 Haziran 1977 - Birlik Haberleri Sayı 62

"BİR SEÇİM YATIRIMI OLAN, MAHRUMİYET YERİ KARARNAMESİ, MEMURLARIN SORUNLARINA ÇÖZÜM GETİRMekten UZAKTIR"

(14 Mayıs 1977)

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, 4 Mayıs 1977 günkü Resmi Gazetede yayınlanan Mahrumiyet yeri Kararnamesine ilişkin olarak bir basın açıklaması yaparak, söz konusu kararnamenin, MC tarafından bir seçim yatırımı olarak çıkarıldığını ve memurların sorunlarına çözüm getirmekten uzak olduğunu belirtti.

Kararnamenin 1970 yılından bu yana savsaklandığını belirterek, bu yolla, memurlardan 10 milyar liraya yakın paranın gasp edildiğini açıklayan ÖZTÜRK, 1977 yılı Bütçe Yasasında, mahrumiyet yeri ödeneği üst sınırının birinci derecede mahrumiyet yerleri için ayda 3000 lira, ikinci derece mahrumiyet yerleri için ayda 2000 lira olarak saptanmasına karşın, kararnamede bu miktarların sırasıyla 500 ve 300 lira olarak tespit edildiğini söyleyerek, kararnamenin, memurların sorunlarını çözümleyici bir nitelik kazanması için şu önerilerde bulundu:

"1. Mahrumiyet yerleri arasında ayırım yapılmaması, bütün bölgelerin 1. derecede mahrumiyet yeri kabul edilmesi,

2. Mahrumiyet bölgesi olarak kararnamede yer almayan fakat sermayeye teşvik sözkonusu olduğunda, geri yöreler olarak kabul edilen bölgelere de mahrumiyet yeri ödeneği verilmesi,

3. Ödenek tutarlarının, bugünkü ayda 500 ve 300 TL yerine, en az Bütçe Yasasında öngörülen ayda 3000 TL düzeyine çıkartılması,

4. Ödeneklerin vergisiz ve net olarak ödenmesi

5. Kararnamede ordu mensuplarına tanınan hakkın tüm memurlar için geçerli olması, bütün Türkiye'de belediye sınırları dışındaki, şantiye, işletme maden vb. tesislerde çalışan memurlara, tesisin yerinin mahrumiyet bölgesi olup olmadığına bakılmaksızın, mahrumiyet yeri ödeneği verilmesi gerekmektedir."

Teoman ÖZTÜRK, açıklamasının son bölümünde MC hükümetinden memurların sorunlarına çözüm getirici taleplerin, yerine getirilmesinin beklenemeyeceğini belirterek şöyle dedi:

Memurlar bugün bir yandan güncel sorunlarının çözümü için mücadele verirken; öte yandan kalıcı çözümün grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların alınmasıyla sağlanabileceğini bilmekte ve bu uğurda mücadelelerini güçlendirmektedirler.

60 bini aşkın üyesinin büyük bir çoğunluğu memur olan TMMOB bu mücadelelerde bugüne kadar olduğu gibi yer alacak ve kendine düşen görevleri sürdürecektir.

.....

1 Temmuz 1977 - Birlik Haberleri Sayı 63

TMMOB ODTÜ Öğrencilerinin Haklı Mücadelesinde Yanlarındadır (10 Haziran 1977)

ODTÜ Öğrenci Temsilcisi Ertuğrul Karakaya'nın öldürülmesi üzerine, TMMOB Başkanı Teoman Öztürk basına yaptığı açıklamada şunları söyledi:

ODTÜ'de 4 aydır sürmekte olan faşist baskı ve saldırılara bir yenisi eklenmiştir.

8 Haziran günü, Danıştay kararlarına karşı gelerek ODTÜ öğrencilerini Üniversiteye almayan, öğretim üyelerini bile girişte kimlik kontrolüne tabi tutan Hasan Tan'ın, ODTÜ ile hiçbir ilişkisi olmayan bir grup faşisti kimlik

sormadan silah araması yapmadan üniversiteye sokması üzerine, giriş kapısına gelen öğrenci temsilcisi, Endüstri Mühendisliği Bölümü 2. sınıf öğrencisi ERTUĞRUL KARAKAYA bir jandarma eri tarafından arkasından kurşunlanarak öldürülmüştür.

Görünen odur ki; bu olay ODTÜ'ye karşı yürütülecek yeni saldırıların bir başlangıcı niteliğindedir.

Fakat, özerk ve demokratik üniversite kavgası veren ODTÜ öğrencileri, öğretim üyeleri ve işçilerin bu faşist baskı ve saldırılar karşısında daha da kenetlenerek mücadelelerini sürdürecekleri inancındayız.

TMMOB, ileride büyük çoğunluğu üyesi olacak ODTÜ öğrencilerinin haklı mücadelesinde yanlarındadır."

.....

1 Temmuz 1977 - Birlik Haberleri Sayı 63

"TMMOB Bu Haklı Mücadele Payına Düşen Görevleri Yerine Getirmede Kararlıdır"

(11 Haziran 1977)

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, DİSK Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'e gönderdiği telgrafta, MESS'e karşı sürdürülen grevi desteklediklerini bildirdi, Öztürk telgrafında şu görüşlere yer verdi:

"Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde Türkiye işçi sınıfının yanında yer alan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak Maden-İş'in MESS'e karşı sürdürdüğü grevi destekliyoruz.

TMMOB, bu haklı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmede kararlıdır.

İşçi sınıfının kazandığı mevzilerin bu grevle daha da pekiştirileceği inancıyla başarılar dileriz. Saygılarımızla."

1 Temmuz 1977 - Birlik Haberleri Sayı 63

"CİNAYETLERİN HESABI MUTLAKA SORULACAKTIR."

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK Doç.Dr. Orhan YAVUZ'un katledilmesi konusunda bir demeç verdi. Demeçte "Erzurum Atatürk Üniversitesinde İşlenen bu hunharca cinayet, Türkiye halkının iki yıldır yaşadıklarının açık bir görüntüsüdür. Bu cinayetlerin hesabı mutlaka sorulacaktır" dedi.

Demeçte şu görüşlere yer verildi:

"Geleceklerini bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna emekçi halkı ezmede gören; iki yılı aşkın bir süredir ülkede sömürü, baskı, zulüm ve siyasi cinayet uygulamalarını arttırarak sürdüren faşist silahlı çeteler, dün Erzurum'da, halkı için çalışan Doç. Dr. Orhan YAVUZ'u kahpece katlettiler.

Bu cinayetin sorumluları ve uygulayıcıları MC dönemi cinayetlerinin sorumluları ve uygulayıcılarıdır.

Bu cinayet iki yılı aşkın bir süredir işlenen cinayetlerin nedenini ve kimler tarafından işletildiğini ve işlendiğini inkâr edilemeyecek bir biçimde gözler önüne sermektedir.

Erzurum Atatürk Üniversitesinde işlenen bu hunharca siyasi cinayet ve bir cinayetin işlenmiş biçimi Türkiye halkının iki yıldır yaşadıklarının açık bir görüntüsüdür.

Halkın gelişen ve güçlenen mücadelesini engellemek ve ülkeyi karanlıklara sürüklemek isteyen egemen sınıflar ve onların silahlı çeteleri er geç yenileceklerdir.

Siyasi cinayetler sonunda kahpece katledilen yüzlerce kişinin ve Orhan Yavuz'un hesabı bir gün mutlaka sorulacaktır."

.....

1 Temmuz 1977 - Birlik Haberleri Sayı 63

TÜMAS'ın Kapatılması Kınanıyor

Tüm Üniversite Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS)'ın, Ankara Valisi tarafından kapatılması geniş protestolara yol açtı. Bu konuda bir demeç veren TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, "MC güdümlü bir kısım yöneticilerin, demokratik kuruluşlar üzerindeki bu tür

girişimleri, kendilerini daha fazla batağa sürüklemekten başka bir işe yaramamaktadır" dedi.

Aynı konuda bir açıklamada bulunan Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu ise şu görüşleri dile getirdi:

"TÜMAS'ın kapatılması, MC kadrolarının, gelişen ve güçlenen demokratikleşme özlemlerine ve mücadelesine, her fırsatta saldıracağı ve sabote etmeye girişeceği açık bir örneğidir.

Oynanan oyunun bir başka yönü de, bu kapatma olayında olduğu gibi, demokratik kuruluşların, suçlulukları açık faşist örgütlenmelerle bir arada gösterilmeye çalışılmasıdır.

TÜMAS'ın kapatılmasını kınar, demokratik mücadelenin bu oyunların üstesinden geleceğine inancımızı duyururuz."

.....

19 Ağustos 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 144

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 19.8.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "KİT ÜRÜNLERİNE YAPILAN VE YAPILACAK ZAMLARA İLİŞKİN OLARAK BU ZAMLAR EMEKÇİ HALKIMIZI DAHA DA YOKSULLAŞTIRACAKTIR." DEDİ. BASIN AÇIKLAMASININ METNİ AŞAĞIDADIR.

Geçtiğimiz günlerde Tekel ürünlerine %100'e ulaşan oranlarda zam yapıldı. Önümüzdeki günlerde de elektriğe, petrole ve petrol ürünlerine, kömüre, demirçeliğe, kağıda, PTT hizmetlerine, TCDD ve Denizcilik Bankası taşıma ücretlerine değişik oranlarda zam yapılması bekleniyor. Fiyat artışlarını önleyeceklerini enflasyonu durduracaklarını söyleyen MC partileri bu zamlarla fiyat artışını durdurmak bir yana, hızlandıracaklarını göstermişlerdir.

IMF, OECD vb. uluslararası örgütlerin, bataktaki Türkiye ekonomisine yeniden borç ve kredi verilebilmesi için şart koştukları uygulamalar arasında yer alan KİT zamları, siyasi iktidar tarafından gecikmeksizin uygulamaya geçirilmektedir. Geride bıraktığımız iki buçuk yıl boyunca emekçi halk üzerinde baskı ve terör uygulayanların ekonomik politikası iflas etmiştir.

Ülke ekonomisinin çözümsüz sorunları, her gün daha ağırlaşmaktadır.

1977 mali yılı Konsolide Bütçesi, ilk üç ay sonuçlarına göre 10 milyar TL açık vermiş durumdadır. Bu dönemde hazine borçlarında 11 milyar TL artış olmuştur. Günde 6 saate yakın elektrik kesilmeleriyle ülke karanlığa itilmiştir.

Döviz yokluğu, ekonominin her kesiminde ağırlığını duyurmaktadır. Hastalar için en zaruri ilaçlar ve röntgen filmleri bulunamamaktadır.

İhracatta önemli bir gerileme vardır. Yılın ilk altı ayında 1977 için programının ihracat hedefinin ancak %42'si gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı hızla artmakta olup Haziran sonu itibariyle 37 milyar liraya ulaşmıştır. İhracat ve ithalatın aynı eğilimle sürmesi halinde yıl sonunda dış ticaret açığı 70 milyar lirayı geçecektir. 1977 yılının ilk yarısında ödenen dış borçlar, ihracat gelirlerinin dörtte biri tutarındadır.

KİTLERİN ÇARPIK İŞLEYİŞİ

Emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı ülkemizde KİT'ler de çarpık kapitalist yapının asli bir unsurudur. Devletin sanayi alanında yatırımları olan KİT'lerin büyük bir bölümünün Etibank, MKEK, TKİ, TDÇİ vb. temel işlevi tekelci sermayeye ucuz yatırım malı, ara malı ve girdi üretmektir. KİT'lerin bir bölümü ise, Et-balık, T. Şeker Şirketi, Çay-Kur vb. halkın kullandığı ürünleri KİT'lerin öz kaynakları yetersiz olup, önemli ölçüde emperyalist ülkelerden yüksek faizlerle alınan borç ve kredilerle finanse edilmektedir. Kaynaklarının yetersizliğine karşın KİT'ler özel ve yabancı sermaye ile ortak yatırımlara girerek, yerli ve yabancı sermayeye kaynak aktarmaktadırlar. Ekonominin dışa bağımlılığı KİT'lerde de somutlaşmaktadır.

Çokuluslu tekellerden tekel fiyatlarıyla yatırım malı ve girdi ithal edilmekte, yerli teknik hizmet kullanılamamakta, mühendislik-müşavirlik hizmetleri için emperyalist ülkelere milyonlar ödenmektedir. KİT'lerin çalışmaları plansız programsız bir biçimde sürdürülmekte olup etütleri yapılmamış, finansmanı sağlanmamış yatırımlarla halkın gözü boyanmaya çalışmaktadır. İki buçuk yıllık MC döneminde binlerce uzman teknik eleman, işçi, memur görevden uzaklaştırılırken boşalan ve yeni tesis edilen kadrolara iktidar partilerinin yandaşları doldurulmuştur.

Bu çarpık yapının sonucu olarak KİT yatırımları planlanan tarihlerde tamamlanamayarak gecikmekte proje maliyetleri artmaktadır. DPT'nin KİT yatırımları üzerinde yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre önemli projenin maliyetleri % 119 oranında artmıştır. Bu projelerin ilk yatırım tutarı 31.128 milyon TL iken şimdi yeni gecikmeler ve maliyet artışları olmazsa yatırım tutarı 68.286 milyon TL olacaktır.

KİT'LERİN DÖVİZ İHTİYACI KARŞILANMIYOR

Öte yandan KİT'lerin döviz ihtiyacı da karşılanmamaktadır. Özel sektörün döviz taleplerine öncelik tanınırken KİT'lerin döviz ihtiyacı Afşin-Elbistan

Santrali projesinde görüldüğü gibi başka amaçlarla kullanılmakta veya kullanımı geciktirilmektedir. TEK raporlarında Tunçbilek Termik Santral Projesi, Seyitömer Termik Santrali, Afşin-Elbistan Termik Santrali projelerinin döviz ihtiyaçları içinde karşılanmadığı için geciktiği ve proje maliyetlerinin arttığı görülmektedir.

KİT AÇIKLARI PROGRAMLANANIN ÇOK ÜSTÜNDE

Bu işleyişin sonucu bugün KİT'ler büyük açıklarla karşı karşıyadır. 1977 programın KİT'lerin kaynak-ödeme farkı 19 milyar TL, yatırımlar için gerekli finansman 62 milyar TL olmak üzere temini gerekli finansman 98.3 milyar TL olarak saptanırken bulunabilecek finansman kaynakları 55.8 milyar TL dolayındadır. Buna göre KİT'lerin finansmanında 42.5 milyar TL bir açık olacaktır. Bu açığın kapatılması için zamlar uygulamaya konulmak üzeredir.

ZAMLAR ULUSLARARASI ÖRGÜTLER ÖNERİYOR

KİT ürünlerine zam yapılması uluslararası emperyalist örgütlerin uzunca bir süredir siyasi iktidara dayattıkları bir koşuldur. Seçim öncesinde uygulanmayan zamlar bugün Türkiye'ye yeni krediler verebilmesinin ön koşulları olarak öne sürülmektedir.

Bu örgütlerin önerileri arasında yer alan devalüasyon da gündemdedir. OECD, IMF vb. örgütler ayrıca çalışanların ücretlerinin dondurulmasını yeni vergiler getirilmesini önermektedir. Bu öneriler sermaye çevrelerinde olumlu yankılar bulunmaktadır.

Bütün bunlar çalışanları zor günlerin beklediğini göstermektedir. KİT ürünlerine yapılan ve başlayacak zamlar dizisini, tekelci sermayenin ürünlerine yapılacak zamlar izleyecektir. Fiyat artışları zamların yanı sıra devalüasyonla da körüklenecektir. Bu uygulamaların sonucunda sermayenin ürünlerinin fiyatları ve dolayısıyla karları artarken çalışanların gerçek ücretleri azalacaktır. Türkiye'nin çarpık kapitalist yapısında bu enflasyonist kısır döngü sürecinde çalışanlar daha da yoksullaşacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bizler halkımızdan yana yurtsever mühendis ve mimarlar olarak KİT'lerde

1. Tekelci sermayenin hizmet anlayışına son verilmesinin
2. Dışa bağımlılığın ortadan kaldırılmasının ve yerli teknik gücün kullanılmasının

3. Ürünlerinin tüketiciye doğrudan ulaştırılarak aracı ve stokçuların etkinliklerinin kırılmasının
 4. Yönetimin çalışanlarca gerçekleştirilmesinin
 5. Tüm sendikanın kamu personeline olduğu gibi KİT çalışanlarına da toplu sözleşmeli, grevli sendikalar haklar tanınmasının
 6. Halkın kullandığı ürünlerde devlet sübvansiyonun sağlanmasının
 7. KİT'lerin yabancı ve özel sermayeye kaynak aktaran ortak yatırımlarının tasfiye edilmesinin
- Gerekli olduğunu vurguluyoruz.

.....

29 Eylül 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 147

MC'NİN ENERJİ BUNALIMI NEDENİYLE SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE ÜRETİM KISITLAMASIYLA İLGİLİ OLARAK TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE BİRLİĞE BAĞLI METALURJİ, ELEKTRİK, KİMYA MADEN MÜHENDİSLERİ ODALARININ 27.9.1977 GÜNÜ YAPTIKLARI ORTAK BASIN TOPLANTISINDA TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "TEKELCİ SERMAYENİN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ HER ÜÇ LAMBADAN BİRİNİ SÖNDÜR. POLİTİKASI PRATİKTE HER ÜÇ DEVLET İŞLETMESİNDEN BİRİNİ DURDUR BİÇİMİNDE SOMUTLAŞMIŞTIR" DEDİ. TOPLANTIDA AYRICA TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN HAZIRLAMIS BULUNDUĞU ALÜMİNYUM RAPORU BASINA DAĞITILDI.

MC iktidarı geçtiğimiz günlerde aldığı bir kararla, enerji sıkıntısı gerekçesiyle Etibank-Seydişehir-Alüminyum Tesislerinin üretimini %50 oranında düşürdü. Bu tesisler, yeterli enerji sağlanamaması nedeniyle uzun süre tam kapasite ile çalıştırılmamış ve ancak 1977 yılı başında, son elektroliz ünitesinin de devreye girmesi ile tam kapasiteye ulaşabilmişti.

Seydişehir'de Alüminyum üretimin ilk aşaması olan Alüminyum üretimi 1973 yılında gerçekleştirilirken, sıvı alüminyumun elde edildiği 4 adet elektrolizhane gecikmelerle her yıl birer ünite olmak üzere Eylül 1974, Ekim 1975, Eylül 1976 ve 1977 başında devreye girmiş ve bölüm dört yıl gecikmeyle 1977 başında tam kapasiteye ulaşmıştır. Ancak alınan son kararlar tesislerin üretimi tekrar yarı yarıya düşürülmektedir.

ALÜMİNYUM TESİSLERİNİN ENERJİ GEREKSİNİMİ BÜYÜK ÖLÇÜDE GAZ TÜRBİNLERİNE DAYANDIRILMIŞTIR

Alüminyum üretimi yüksek miktarda elektrik enerjisi gerektirmektedir. (1 ton alüminyum üretimi için 15-16 bin KWH) Bu nedenle ekonomik bir üretim ancak ucuz elektrik enerjisi kaynaklarından yararlanılması halinde olanaklıdır. Dünya alüminyum üretimi enerjinin bol ve ucuz olduğu bölgelerde yoğunlaşmıştır. Alüminyum sektöründe birim enerji fiyatları Avrupa'da ortalama 14,4, Amerika'da 9,6 kuruş iken ülkemizde son zamlar öncesinde 40 kuruştur.

Ancak bu fiyat ulusal enerji sisteminden alınan enerji için geçerlidir. Oysa bugüne değin tesiste kullanılan enerjinin büyük bölümü gaz türbinlerinden sağlanmıştır. Gaz türbinlerinde üretilen enerjinin KWH maliyeti ise 140 kuruşun üstündedir.

Ani elektrik kesilmelerinde çabuklukla devreye sokulmak için kurulmuş olan gaz türbinleri enerji yetersizliği ve kesintileri nedeniyle tesislerin enerji gereksiniminin karşılanmasında temel bir kaynak olmuştur. Enerji gereksiniminin 1975'te tamamına yakını gaz türbinlerinden karşılanırken bu oran 1976 sonunda % 40 olarak gerçekleşmiştir.

Gaz türbinlerinden elde edilen enerjinin kullanılan toplam enerji içindeki bu büyük payı bugün de sürmektedir. Enerji gereksinmesinin büyük bir bölümünü gaz türbinlerinden karşılayan Seydişehir Alüminyum Tesislerinin ulusal enerji sistemine (entarkonnekte sistem) büyüklük olduğunu iddia etmek yukarıdaki gerçeği gizlemek amacını taşımaktadır.

Alüminyum tesisleri için enerji yetersizliği yeni bir sorun değildir. Enerji sıkıntısı bugüne değin kendisini ünitelerin zamanında devreye alınmaması, sık sık enerji kesilmesi ve üretimin büyük ölçüde gaz türbinlerinden elde edilen enerjiye dayandırılması biçiminde hissettirmiştir.

Ülkemizde uygulanan enerji politikası sonucu alüminyum tesislerinin bugüne değin içine düştüğü çıkmaz son karar ile doruğuna ulaşmıştır.

TEKELCİ SERMAYENİN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ "HER ÜÇ LAMBADAN BİRİNİ SÖNDÜR" POLİTİKASI BÖYLECE PRATİKTE "HER ÜÇ DEVLET İŞLETMESİNDEN BİRİNİ DURDUR" BİÇİMİNDE SOMUTLAŞMIŞTIR.

Öte yandan ülkemizdeki hidroelektrik ve linyit potansiyeli değerlendirilmezken enerji sorununa bir çözüm olarak getirilen ve petrol ürünleri tüketen yeni gaz türbinlerinin kurulması ülkemizin dışa bağımlılığını artırıcı ve ulusal çıkarlara ters bir girişimdir.

ALÜMİNYUM ÜRETİMİ YARDIMCI HAMMADDELER YÖNÜNDEN DIŞA BAĞIMLIDIR.

Bu söylenenlerden Seydişehir'deki tek sorunun enerji sıkıntısı olduğu

sanılmamalıdır. Bugüne değin, sermayenin iktidarlarınca yaratılan birçok sorunun birikimi sonucu tesislerin içinde düştüğü çıkmaz, enerji sorunu perdesi altında gizlenmek istenmektedir. Enerji sıkıntısı bugün tesislerin başlıca sorunlarından biri olmakla birlikte tek tek sorun değildir.

Tesislerin en önemli sorunlarından biri de yardımcı hammaddelerdir. Alüminyum üretiminin en önemli girdisi olan boksit cevheri dışındaki çoğu ülke içinde üretilebilecek yardımcı hammaddeler yıllardır hiçbir önlem alınmadığı için yüksek fiyatlarla batılı tekellerden ithal edilmektedir.

Dünya Alüminyum üretiminin önemli bir bölümünü kontrol eden ALCAN, KAİSER, PECHİNEY, ALUSUISSE, MONTEDİSON gibi çok uluslu tekeller, bunların başında gelmektedir.

Üretimin hammadde yönünden çok-uluslu tekellere bağımlı olması nedeniyle önemli miktarda döviz bu tekellere akmakta, öte yandan da zamanında yeterince ithalat yapılamadığı için üretim zaman zaman aksamaktadır.

YÜKSEK MALİYETLİ ALÜMİNYUM ÜRÜNLERİ DÜŞÜK FİYATLARLA ÖZEL SEKTÖRE DEVREDİLMEKTEDİR.

Enerji ve ithal edilen girdi fiyatlarının yüksek oluşu nedeniyle ülkemiz alüminyum üretim maliyetleri dünyadaki fiyatların çok üstündedir. Ancak, maliyetlerin düşürülmesi yönünde önlemler alınmamaktadır.

Dışa bağımlılık, çarpık vergilendirme düzeni vb nedenlerle, yüksek maliyetle üretilen alüminyum, maliyetlerin çok altında fiyatlarla, sermayeye devredilmekte, doğan zarar emekçilerden alınan vergilerden oluşan bütçeden karşılanmaktadır.

Sermaye iktidarlarının uyguladığı ekonomik politikanın alüminyum üretim sanayiindeki sonucu çalışan tesislerin durdurulması, hammadde ithalatından sonra alüminyum ithalatının da körüklenmesi, Seydişehir'deki faşist terör uygulamalarıyla binlerce işçi ve teknik elemanın kıyılması ve çalışmayan tesislerin faşist çeteler için bir barınak haline getirilmesi olmuştur.

Alınan son kararlar, yurt-içi-alüminyum üretimi kısılmakta ve üretimle talep arasında doğan açığın ithalatla kapanması planlanmaktadır. Üretimin kısılması, enerji bunalımına hiçbir çözüm getirmeyeceği gibi, yurt dışına ödenen döviz tutarını daha da arttıracaktır. Bu uygulama hiçbir sorunu çözmeyeceği gibi yeni sorunlar getirecektir.

Sermaye iktidarlarının bugüne değin bilinçli olarak yarattıkları bu tabloyu olumlu yönde değiştirmeleri ve yaratılan sorunlara çözüm getirmeleri ise mümkün değildir.

6 Ekim 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 149

DANIŞTAY, TÜRK STANDARTLAR ENSTİTÜSÜ'NÜN 1976 GENEL KURULUNU İPTAL ETTİ. KONUyla İLGİLİ OLARAK 6.10.1977 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "SERMAYE KESİMLERİNİN TSE'DEKİ GİRİŞİMLERİNİN HUKUK DIŞILIĞI KANITLANMIŞTIR" DEDİ.

Olaya ilişkin haber ve açıklama aşağıda verilmiştir:

DANIŞTAY TÜRK STANDARTLAR ENSTİTÜSÜNÜN 1976 GENEL KURULUNU İPTAL ETTİ.

Türk Standartlar Enstitüsü'nün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, Genel Kurulda temsil edilen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) açtığı iptal davası sonucu, Danıştay 12. Dairesinin 1977/567 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Danıştay'ın iptal kararında, konuyla ilgili olarak

1. TSE Genel Kuruluna katılacak temsilcilerin

a. Üniversitelerin ilgili bölümleri ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden,

b. Ticaret, Sanayi, İmar-İskan ve Standartlarla ilgili bakanlıklar ve bu bakanlıklara bağlı kuruluşlardan

c. Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile TSE gelirlerine katılan oda ve borsalar, standartlar ilgili bankalar ve özel kuruluşlardan gelen üyelerden oluşacağı ve bir gruptaki temsilci sayısının diğer iki gruptaki temsilci sayısının toplamını geçemeyeceğinin yasal bir hüküm olduğu belirtilmektedir. Kararda, bu yasal zorunluluğa rağmen Genel Kurul'da bu usule uyulmadığı anlatılmakta ve üçüncü gruptaki temellerin sayısının diğer iki gruptakilerin toplamını aştığı için "Genel Kurulun teşekkülünün yasa hükmünün açıkça aykırı olduğu" vurgulanmaktadır.

2. TSS Organlar Yönetmeliğine göre Genel Kurula çağrılması Yönetim Kurulunca kararlaştırılan üyelerin Genel Kurulun tasvibine sunulacakları ve ancak bir sonraki Genel Kurula katılabileceklerinin öngörülmesine rağmen, TSE 1976 Genel Kurulunda bu ilkeye uyulmadığı, Genel Kurula ilk defa iştirak eden 12 üyenin, toplantının usulsüz olarak katıldıkları açıkça ortadadır.

3. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyesi olduğu halde Genel

Kurula Gaziantep Ticaret Borsası temsilcisi olarak katılan ve halen TSE Yönetim Kurulu Başkanı olan Şadi Pehlivanoglu'ya ilişkin olarak;

4. Adı geçen şahıs ise Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyesi olduğuna göre Gaziantep Odalar Birliği'nin personeli veya üyesi bulunduğunu kabule olanak yoktur. Zira üyesi bulunduğu kurulun personel yönetmeliğinin 9. maddesine göre kurul üyeleri için başka hizmet ve iş yasağı vardır. Bu nedenle ücretli personel olamaz. Diğer yönden Borsaya kayıtlı tacir olmadığına göre meslek komitelerinin de görevi olamaz. Şu hale göre anılan kişinin TSE Yönetmeliğın 5. maddesinin aradığı niteliğı taşımadığı açıktır. Bu durumda anılan kişinin Genel Kurula iştiraki de yasa hükümlerine aykırıdır. denilmektedir.

Danıştay 12. Dairesinin kararında bu gerekçeler sıralandıkları sonra "132 sayılı Yasa hükümlerini ve bu yasaya dayalı yönetmelik hükümlerine aykırı olarak yapılan Genel Kurulun iptaline" karar verildiğı açıklanmaktadır.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KONUYLA İLGİLİ OLARAK "SERMAYE KESİMLERİNİN TSE'DEKİ GİRİŞİMLERİNİN HUKUK DIŞILIĞI KANITLANMIŞTIR" DEDİ.

Bir dizi usulsüzlüğün yapıldığı TSE 1976 Genel Kurulu Birliğimizin dava sonucu Danıştay'ca iptal edilmiştir. Ancak bugün 1976 Genel Kurulunda seçilen kişiler TSE Yönetim Kurulundadır ve devlet memuru olduğu halde kendisinin tacir olduğunu iddia eden Şadi Pehlivanoglu'da TSE Yönetim Kurulu Başkanıdır. 1976 Genel Kurulunda, gelişmelerle hız kazanan ve bir kamu kuruluşu olan TSE'nin sermayenin sözcüsü haline getirilmesini yönelen girişimin hukuka aykırılığı belgelenmiştir. Olayın, gelişiminde ve davanın Danıştay'da sürdüğü günlerde Başbakanlıkça öne sürülen Şadi Pehlivanoglu'nun Yüksek Denetleme Kurulu üyesi olmasının, tacir statüsünde Odalar Birliği temsilcisi olarak Genel Kurula katılmasıyla çelişmediğı iddiasının hiçbir hukuki dayanağı olmadığı da ortaya çıkmıştır. Dava esnasında, TSE Mevzuat grubu da Genel Kurulun yasal olmadığı yolunda görüş belirtmiş, daha sonra, Genel Kurula Hukuk dışılığı belgelenen Şadi Pehlivanoglu bizzat bu grubun başkanlığına getirilmiştir.

Anayasal bir kuruluş olan 60.000 mühendis ve mimarın temsilcisi olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarlarını savunan bir kurum durumuna getirilmesine karşın, ülkenin ve halkın çıkarlarını gözetemeyen mücadelesini sürdürecektir, TSE'deki hukuk dışı durumun giderilmesi için her türlü yasal girişimde bulunacaktır.

11 Ekim 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 150

**TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 11.10.1977 GÜNÜ
AŞKALE TKİ İŞYERİNİN KAPATILMASINA İLİŞKİN OLARAK
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA “ENERJİ BUNALIMINA ÇÖZÜM
OLARAK 3 DEVLET İŞLETİLMESİNDEN BİRİNİ DURDURANLAR
ŞİMDİ LİNYİT YOKLUĞUNDA TKİ AŞKALE LİNYİT OCAĞINI
KAPATMAKTADIRLAR” DEDİ**

Açıklama aynen şöyledir:

Ülkemizde, halkımızın ısınma ihtiyacının karşılanmasına yeterli kaynaklar bulunduğu halde, egemen güçlerin yıllardır izlediği çarpık politikanın sonucu halkımız önümüzdeki kış döneminde geçmiş yıllarda olduğu gibi ısınma sorunuyla karşı karşıya kalacaktır.

Isınma için kullanılacak ulusal kaynakların sağlıklı bir biçimde işletmesinden dolayı, bugün ülkemizde

-Kırsal alanlarda yaşayan milyonlarca insan tarımsal üretimin arttırılmasında önemli bir kaynak olabilecek tezeği ısınmak için kullanmaktadır.

-Orman varlığı, odunun ısınma için denetimsiz bir biçimde kullanılmasından dolayı olumsuz yönde etkilenmektedir.

-Linyit üretiminin yetersizliği nedeniyle halk Kömür Satış Müesseselerinin önünde günlerce kuyruk beklemekte, başvurma tarihinden aylar sonra kömür alabilmekte, ve böylece piyasadan yüksek fiyatlarla linyit satın almak zorunda bırakılmaktadır.

Ülkemizin ısınma sorununun çözümünde en etkin kaynak olan linyit üretimi yetersizdir. Elbistan linyit rezervleri dışında, ülkemizde toplam linyit rezervinin ancak % 32'si kamu elinde bulunurken, rezervlerin % 68'ini elinde bulunduran özel kesim, üretimin ancak % 32'sini sağlamaktadır. Resmi raporlarda, özel kesim linyit yataklarının çarpık biçimde işletildiği, en ucuz biçimde çıkartılan kömürle yetinildiği, bu verimsiz ve hatalı işletme politikaları yüzünden kömürlerin yataklarında yanmasına yol açıldığı hususları vurgulanmaktadır. Yine resmi raporlarda, sorunun çözümü açısından tüm linyit yataklarının kamulaştırılması

ve merkezi bir plan ve program çerçevesinde, kamu eliyle işletilmesi önerilmektedir.

Ülkemizde linyit kaynaklarının etkin ve sağlıklı biçimde işletilmediği açıktır. Gerek ısınma amaçları gerekse yapılacak olan termik santrallerinin ihtiyacı için gerekli olan linyit üretiminin karşılanabilmesi açısından kamulaştırılması zorunlu olan özel sektör yatakları kamulaştırılmamakta ve böylece ısınma sorununun daha da büyümesine neden olmaktadır.

Durum böyle iken kömür üreten kamu kuruluşu olan, Türkiye Kömür İşletmelerinin (TKİ), çalışır durumda olan Şark Linyitleri İşletmesi Aşkale İşyeri, TKİ Yönetim Kurulunun 27.9.1977 gün ve 2046/1288 sayılı kararı ile kapatılmıştır.

TKİ Şark Linyitleri Aşkale işyerinin kapatılması, MC'nin işyerlerinin faşistleştirilmesi girişiminin bir ürünüdür. Bu işyerinde yetkili olan ve TKİ ile 15.4.1977 tarihinde toplu sözleşme imzalamış bulunan Yeraltı Sendikasının işyerinde etkisizleştirilmesi için toplu sözleşme bugüne değin uygulanmamış ve son olarak işyeri kapatılmış bulunmaktadır.

Erzurum ve bölgesinin linyit ihtiyacının karşılanmasında en önemli olan Aşkale işyerinin kapatılmasının siyasal nitelikli bir karar olduğu açıktır. Yıllık üretiminin 57.000 ton bu işyeri için 1978'de 27.480.000 TL'lik yatırım yapılması öngörülür ve işletmesinin muhtemel rezervleri 2.450.000 ton olarak tahmin edilirken, aniden işyerinin kapatılmasının haklı hiçbir gerekçesi olamaz. İşyerinin kapatılmasından beklenen amaç işçilerin sendikal haklarının tanınmayarak devrimci sendikanın etkisinin kırılmasıdır.

Linyit işletmesinin kapatılması sonucu yüzlerce işçi açlığa ve yoksulluğa itilirken işletmenin kapatılması nedeniyle üretim yapılamayacağından Erzurum halkı da kışın, soğuğa terk edilmektedir.

MC'nin bu programı emekçiler aleyhine izlediği politikanın bir parçasıdır. Enerji bunalımına çözüm olarak üç devlet işletmesinden birini durduranlar şimdi linyit yokluğunda TKİ Aşkale linyit ocağı kapatılmaktadır. Bizler ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak MC'nin bu son girişimine karşı olduğumuzu bildirir ve Aşkale'deki maden işçisi kardeşlerimizle dayanışma içinde olduğumuzu vurgularız.

18 Ekim 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 152

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MESS'İN UYGULAMAYA KOYDUĞU LOKAVT KARARI KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

AÇIKLAMADA "BU TÜR UYGULAMALARA KARŞI İŞÇİLERİMİZLE VE ONLARIN ÖRGÜTLERİYLE OMUZ OMUZA OLACAGIZ" DENİLDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir;

"MESS'in 12 işyerinde 4500 işçiyi kapsayan Lokavt kararına dünden itibaren uygulanmaya başlandı.

Bu uygulama egemen güçlerin yıllardır İşçi sınıfımız, tüm emekçi kitleler ve onların örgütleri üzerinde acımasızca sürdürdüğü uygulamaların yeni bir halkasıdır.

Bugün ülkede yasal hak olan grevler ertelenmekte, Seydişehir'de, Antalya'da, Aşkale'de olduğu gibi üretim durdurulmakta ve işyerleri kapatılmakta, işçiler üzerinde baskı ve terör uygulamaları yaygınlaştırılmaktadır.

Anayasada yeri olmayan lokavt uygulanmaktadır.

3 milyondan fazla işsiz bulunduğu ülkemizde bir yandan zamlar ve hayat pahalılığıyla açlık ve yoksulluğa mahkum edilen emekçi halkımız, öte yandan anti-demokratik baskılar, faşist saldırılarla ezilmek, sindirilmek istenmektedir. Bütün bu uygulamalar bir avuç egemen azınlığın çıkarları için sürdürülmektedir.

Bu uygulamalar başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelere karşıdır.

Bu uygulamalar işçilerin ekonomik ve demokratik haklarını savunmak üzere birleştirdikleri sendikal örgütlerine, DİSK'e karşıdır.

Bu uygulamalar tüm çalışanların işlerinde örgütlü mücadelelerini geliştirdikleri demokratik örgütlerine karşıdır.

Egemen güçler tüm çalışanların örgütlü mücadelesinden tedirgin olmakta ve bütün güçleriyle saldırmaktadırlar.

Fakat bu saldırılara karşı emekçi kitlelerin ve onların örgütlerinin verdiği mücadeleler giderek güçlenmektedir.

MESS'in Lokavt uyguladığı 4500 işçi,yani aileleriyle birlikte en az 20 bin kişi daha çok açlığa daha çok yoksulluğa mahkum edilmek istenmektedir. Ancak bu yirmi bin kişi yalnız değildir.

İnanıyoruz ki milyonlarca emekçinin örgütleriyle bir arada verecekleri tutarlı mücadelelerle bu uygulamaları etkisiz kılacağı günler uzak olmayacaktır.

Bizler halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak bu mücadelelerde payımıza düşen görevleri yerine getirmek için kararlıyız.

Bu tür uygulamalara karşı bugün de işçilerimizle omuz omuza olacağımızı halkımıza açıklarız.

2 Kasım 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 154

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, TMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI MİMAR, İNŞAAT, HARİTA VE KADASTRO, ŞPMMO, JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI ADINA 2.11.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA İZMİR'İN VEZİRAĞA VE 19 MAYIS MAHALLELERİNİ ETKİLEYEN HEYELAN KONUSUNDA İLGİLİLERİ UYARMIŞ VE SORUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN ZABITA TEDBİRLERİ YERİNE BİLİMSEL TEDBİRLER" ALINMASINI İSTEMİŞTİR.

Açıklama metni aynen şöyledir;

İzmir'in Kadifekale eteklerinde kurulu başta Veziraga olmak üzere 19 Mayıs Altay, Kosova ve Ümraniye mahallelerinde yaşayan halk, heyelan nedeniyle diri diri toprağa gömülmek tehlikesi ile karşı karşıyadır. 1923, 1950 ve 1952 yıllarında düzenlenen Jeolojik raporlarda bu bölgenin heyelanlı olduğu ve kesinlikle yerleşim alanı olarak kullanılmaması gerektiği bilimsel olarak saptanmıştır.

Bilimi hiçe sayan bilim ve halk düşmanı çevreler heyelana karşı hiçbir önlem, almadan buraya yerleşim izni verdi. Bu izin sayesinde ki halkımız muhtemel bir facianın kucağına itilirken, birkaç arsa spekülâtörü ve soyguncu milyonlarına milyonlar kattılar.

Heyelan bölgesinde 500 konut bulunmakta olup, bunlardan 800'ü oturulamaz durumdadır.

Özellikle Veziraga ve 19 Mayıs mahallelerinde yaptığımız incelemelerde hemen hemen tüm konutlarda çatlaklar saptanmış birçok konutun yıkıldığı birçoğunun da yıkılmak üzere olduğu görülmüştür. Bu aktif bir yer kaymasının açık kanıtıdır.

Siyasal iktidarın konut yaklaşımı tutarsızlıklarla doludur. 7.2.1977'de İmar İskan Bakanlığınca Afet bölgesinin boşaltılıp burada yaşayan halkı sosyal konutlara yerleştirileceği söylenmiş evlerini boşaltanlara sosyal konutlara geçinmeye değin 70 TL kira yardımı yapılacağı vaat edilmiştir. Bu çağrı üzerine evlerini boşaltan 137 aileye yapılan 750 TL'lik yardım 4 ayın sonunda kesilmeye başlayınca, birçok aile yeniden virane konutlara dönmüştür.

Öte yandan Buca'da yapımına başlanan 250 sosyal konutun aradan bir yıl geçmesine karşın son durumu şudur: Örnek olarak sadece 1 adet prefabrik konut yapılmış ve alt yapı tesisleri bile henüz tamamlanmamıştır.

28 Eylül 1977 günü İzmir Valiliği 326 konut sahibine yazı göndererek

evlerini boşaltmaları için 15 günlük bir süre tanımıştır. Boşaltılması istenen evler hangi bilimsel ölçüde göre saptanmıştır. Bu sorunun yanıtı verilmemektedir. Çünkü aynı sokakta sağlam bir konutun yıkılması istenirken, yıkılmaya yüz tutmuş konuta dokunulmamış veya aynı koşullarda iki konuttan sadece birine yıkım kararı gelmiştir. Halkımız bu kararların hangi bilimsel ölçüde göre alındığını öğrenmek istemektedir. İzmir Valiliği yasa yıkım emrinin kesin olduğunu söylemektedir.

Bu durumda halkımızın önüne dışından tırnağından arttırarak ailesini konutta oturarak devam ederek diri diri toprağa gömülmek yaşantılarını sürdürdüğü bu konutları terk ederek kış mevsiminde çocuğuyla soğuk, açlık ve yoksulluğun kucasına itilmektir. Halkımıza konut sağlamadan onu kış mevsiminde dışarıya sürmek isteyen egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileri yeterli önlemleri almamakta, zabıta tedbirleriyle soruna çözüm arayarak ikinci bir Ümraniye olayı yaratmak için zemin hazırlamaktadırlar. Önümüzdeki mevsimin kış mevsimi olması nedeniyle yağmur suları ve don olaylarında görülen donma-çözülme kaymayı hızlandıracaktır.

İzmir'in 1. derece deprem bölgesinde olduğu düşünüldüğünde, sorunun önemi artmakta, sorun daha da vahim bir hal almaktadır. 19 Mayıs ve Veziraga Mahallesinde öncelikle oturulamaz durumdaki konutlar derhal boşaltılmalı, burada yaşayan halka ivedilikle konut sağlanmalıdır. Heyelan bölgesinde ivedi olarak alınması gereken önlemler şunlardır:

1-Heyelan Jeolojisi çalışması yapılarak heyelanın nedenleri, etkinlikleri, yayılımları ve önlemleri kesin olarak saptanmalıdır.

2-Heyelan eski alanının saptanması, etkinliğe göre bölgelere ayrılması ve önlemlerin bu niteliklere göre alınması gerekmektedir. Bunlar:

a) Yöre halkının başka bir uygun yerleşme alanında devletin konut sağlaması koşuluyla birinci derecede etkin sahadaki yerleşmenin derhal boşaltılması,

b) İkinci derecede etkin sahada yerleşmenin yukarıdaki koşul doğrultusunda, kısmen kaldırılarak heyelan önlemlerinin alınması,

c) Üçüncü derecede etkin sahada sadece önlem alınması gerekir,

3-Heyelan nedenlerinin etkinlik derecesinin saptanarak sıralama yapılması ve önlemlerin etkin alandan başlayarak alınması gerekir.

Bizler, halkının ve ülkesinin çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak, heyelan bölgesi sakinlerinin itilmek istendiği tehlikeler karşısında kamuoyunu uyarıyor, bir an önce önerdiğimiz çalışmalara girişilmesini talep ediyoruz.

21 Kasım 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 155

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, 21.11.1977 günü uçak sanayiinin kurulmasıyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada, "Kapitalist yapı içinde, uçak sanayii dışa bağımlılığı azaltmak bir yana arttıracaktır" dedi. Toplantıda TMMOB'nin hazırladığı "Uçak sanayii" konulu rapor da basına dağıtıldı.

Açıklama metni aynen şöyle :

Son günlerde kamu oyununda uçak sanayiinin kurulmasına ilişkin olarak tartışmalarda sorunun özü olan, uçak sanayiinin Türkiye'de kurulmasının dışa bağımlılığı büyük ölçüde arttıracacağı, ülkenin gelişme ve kalkınmasına pek bir şey getirmeyeceği fakat çok şeyler götüreceği gibi konular gözden kaçırılarak kamu oyunun çok uluslu tekellerden birinin yanında yer almasına çalışılmaktadır.

Kurulmak istenen uçak sanayiinin içinde yer alacağı Türkiye sanayii, dışa bağımlı, tekelci, montajcı, tüketim malları üretimine dönük bir yapıdadır, Türkiye ekonomisinin çarpık yapısının bir sonucu olan dış ticaret açıkları her yıl artmaktadır. 1977 yılı için programlanan 66 Milyar dış ticaret açığı, yılın ilk 9 ayında aşılmıştır. Döviz karşılanması için başvurular, dış borçlanmayla, dış borç yükü büyük artışlar kaydetmiştir, 1977'nin ilk sekiz ayında, ihracat gelirlerinin %30'u dış borç ödemelerine harcanmıştır.

Uçak sanayiinin kurulduğu gelişmiş ülkelerde imalat sanayii içinde en önemli pay, yatırım malları sanayiininidir. Oysa dışa bağımlı Türkiye sanayi, uçak sanayii için gerekli ileri sanayi dallarında gelişmemiş olup tüketim malları üretiminde yoğunlaşmıştır. İmalat sanayii üretim bileşimi içinde, tüketim malları birinci sırada olup, yatırım malları sanayii en geridedir.

Uçak sanayiinin kurulu olduğu gelişmiş ülkelerde, imalat sanayi içinde makina imalat sanayisinin payı %10'un üzerinde iken, bu oran Türkiye için % 3.81 dolayındadır. Elektrik makina gereçleri ile elektronik sanayi dallarının da, imalat sanayiinin içindeki payı çok olduğu için birinci derecede önemli olan makina imalat %50'si de ithalat ile karşılanmaktadır.

Yetkililerince imal edilecek uçaklarda, 5 yıllık bir süre içinde ulaşılabacağı iddia edilmektedir. Bu iddiaların ne denli gerçek dışı olduğu, uçağı oluşturan ana grupların ülkemizde imal olduklarının incelenmesi ile görülecektir. Uçakların ana parçaları olan gövde ve kanatları, motor, iniş takımları, ve aletlerle

sistemlerin ülkemizde yerli imal olanakları, gerek hammadde gerekse teknik bilgi açısından son derece kısıtlıdır.

Uçak maliyetinde %30-35 oranında payı olan uçak gövdesi ve kanatları alüminyum ve çeliğin ileri teknoloji gerektiren bir dizi imalat yöntemiyle işlenmesiyle üretilebilir. Ülkemizde bu alandaki tesisler ve bilgi birikimi yetersizdir. Kurulacak uçak montaj sanayiinin bu alanda öngörülen \$85 yerli üretime ulaşması mevcut yapı içinde olanaklı değildir.

Uçak maliyetinin yaklaşık %25'ini uçak motoru oluşturmaktadır. Dünyada jet motoru yapım teknolojisi az sayıda tekelin (Amerikan PRATTAND Whitney ve General Electric, İngiliz Rolls Royce) denetimi altındadır.

Bu tekeller, kendi dışlarındaki uçak sanayiini denetleyebilmek için, uçak sanayiinin kendi lisansları ile kurulduğu, ülkelerde, uçakların tüm diğer bölümleri üretilse bile, uçak motoruna ilişkin teknik bilgileri son derece kısıtlı düzeyde vermektedirler. Uçak yapımına geçildiğinde, diğer her şey bir yana bırakılsa bile, uçak motorunda dışa bağımlılık sürecektir.

İniş takımları ve aletler de uçak maliyetinin %20 kadarını oluşturmaktadır. Ülkemizde, iniş takımları imal edilmediği gibi, yakın dönemde yurt içi imalatı da planlanmamıştır. Uçak için gerekli motor aletleri de, (tazyik saatleri, motor saatleri, yakıt saatleri vb.) ülkemizde üretilmemektedir.

Kaldı ki, Türkiye’de değil uçak sanayiini, mevcut otomotiv sanayiinin bu tür gereksinimleri yurt dışından ithal yoluyla karşılanmaktadır. Aynı şekilde, uçuş aletlerinin hiç birisi yurt içinde üretilmemektedir. Bu durumda tüm bu parçaların komple ithalinin düşünüldüğü ortaya çıkmaktadır. Buna göre iniş takımları ve aletler için sağlanacağı öngörülen %20-25’lik yerli katkının asla ulaşılması mümkün olmayan bir hedef olduğu açıktır. Bunun için gerekli elektrik-elektronik sanayii ancak, dayanıklı tüketim malları (TV, buzdolabı, çamaşır makinası vb. ile otomotiv sanayiinin gereksinimlerini karşılayabilecek düzeydedir. Uçak sanayii için gerekli elektrik-elektronik sistemlerin yurt içi üretimi için ciddi yatırım plan ve programlarının olmayışı da gelecekteki durumu, bugünden göstermektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, uçak montajında elektrik ve elektronik sistemler için öngörülen %40’lık bir yerli imal oranı, mümkün değildir.

Ülke sanayisinin durumunun incelenmesinden çıkan sonuçlar, uçak imaline gidilmesi halinde, yapılacak olan uçak parçalarının büyük bir bölümünün

yaklaşık %90'nının, yurt dışından ithal edilerek ülkemizde montajı olacağını göstermektedir. Bu da, 5 yılda % 90 yerli imal oranına ulaşılacağı iddiasının anlamsızlığını kanıtlamaktadır.

Bu süreçte uçak parçalarının ithal edildiği çok uluslu tekeller, bu da tekel fiyatlarıyla, komple uçakları değil, uçak parçalarını ülkemize satacaklardır. Öte yanda zaman içinde, uçağın bazı parçaları ülkemizde imal edilse bile, bu parçaları üretmek için gerekli makina ve donanım yine emperyalist ülkelerden ithal edilecektir. Ayrıca, üretim için gerekli teknoloji ise bu ülkelerden alınacaktır. Böylece yerli uçak montajında, ham madde yönünden dışa bağımlı ek olarak, üretim için gerekli makina-donanım ve üretim bilgisi (teknoloji) yönünden de, dışa bağımlılık sürecektir. Çeşitli siyasal-ekonomik nedenlerle ülkemizin uçak satın almasının önlenmesine yönelik olarak gündeme getirilebilecek politikalar (ambargo vb) montaj, bir uçak sanayiinin kurulmasıyla da geçerliliğini sürdürebilecektir. Çünkü uçak yapımında kullanılan parçaların ithalatının, çok uluslu tekellerce önlenmesi halinde, montajcı uçak sanayii çalışamaz duruma düşecektir.

Tüm bunların gösterdiği, emperyalist-kapitalist sisteme bağlı ve çarpık kapitalist bir yapının egemen olduğu ülkemizde, uçak sanayiinin kurulmasını dışa bağımlılığı azaltmak bir yana daha da artması sonucunu vereceğidir. Üzerinde durulması, düşünülmesi ve çözülmesi gereken sorun, emperyalist sistemi şu veya bu ülkesinin uçağının Türkiye'de monte edilmesi değil uçak sanayiinin de bir parçası olduğu genel sanayiinin, kalkınmanın ve ekonominin hangi doğrultuda gelişeceği sorunudur. Bu sorunun çözümü için yanıtlanması gereken soru getirilen çözümün kimin yararına olacağıdır. Egemen sınıfların mı yoksa emekçi halkın mı? Ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunun Türkiye Mühendis ve Mimarları ve onların örgütü TMMOB, bu soruya emekçi halkın çıkarları diyerek yanıt vermekte ve tüm sorunların olduğu gibi uçak sanayisi sorununda bu yanıt doğrultusunda verilecek mücadelelerle çözüleceğine inanmaktadır.

29 Kasım 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 156

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.11.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ASGARİ ÜCRET VE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ KONUSUNDA GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde, fiyatlar baş döndürücü bir hızla artarken, işçi, köylü, memur tüm çalışanların gelirleri artmak bir yana gerilemekte, milyonlarca emekçi hayat pahalılığı altında ezilmektedir.

1976 Eylül-1977 Eylül döneminde fiyatlar %40'tan fazla artış kaydetmiştir, MC'nin son zamlarıyla, bu artış daha da yüksek boyutlara ulaşmıştır.

Anayasa, çalışanların yaptıkları işe uygun, insanlık onuruna yaraşır, adaletli bir ücret düzeyinin saptanmasını öngörmüş ve devleti bu doğrultuda çalışmalar yapmakla görevli kılmıştır. Asgari ücretler bu amacın gerçekleşmesine yönelik bir araç olduğu halde, bugüne değin bir yoksulluk ücreti olarak tespit edilmiştir.

Asgari ücretler milyonlarca işçinin yanı sıra, asgari memur maaşı asgari ücretten az olamayacağı için, memurların büyük çoğunluğunu oluşturan küçük dereceli memurları da ilgilendirmektedir. Asgari ücretin tespitinde, bugüne değin uygulama, işçinin ailesinin dikkate alınmayarak yalnız kendi için saptanması olmuştur. Halbuki, milyonlarca işçi ve memur, tek maaşla dört beş nüfus geçindirmek zorundadır.

DPT'nin Ekim 1976 tarihli bir araştırmasından esas alınarak Temmuz 1977 itibarıyla yapılan son zamların yarattığı fiyat artışları göz önüne alınmasa dahi beş kişilik bir ailenin asgari düzeyde geçinebilmesi için gerekli gelirin net 5.350 TL olması gerektiğini göstermektedir.

Ülkemizde, asgari ücret, olması gerekenin çok altında düzeyde belirlenir, memurların ücretleri çok küçük artışlar kaydederken, vergilerin büyük bir bölümü işçi ve memurlarca ödenmektedir.

1975 yılında, işçi ve memurlardan oluşan ücretliler kişi başına ortalama 10.000 TL. vergiyle gelirden alınan vergilerin %82'sini ödemişlerdir. DPT'nin Gelir Dağılımı Araştırmasına göre, toplam gelirin ancak %31,9'unu alan memur ve işçiler gelir vergisinin % 82'sini öderken toplam gelirin % 35.2'sini alan sermaye ...

Asgari Ücretin bir anlam taşıyabilmesi, ücret tutarının net bir gelir almasıyla mümkündür.

Asgari Geçim indiriminin en az asgari ücret olarak belirlenmesi bu amaca yönelik bir adım olacak, aynı zamanda ücretliler üzerindeki vergi yükünü de bir ölçüde hafifletecektir.

Kitlemiz ve dayanışma içinde olduğumuz işçi sınıfının ve tüm çalışanların çıkarları açısından,

Asgari Ücret ve Asgari Geçim İndirimi konusundaki önerilerimiz şunlardır.

1. Asgari Ücret yalnız işçiyi değil, işçinin ailesini de kapsayacak biçimde tüm sektörler ve bölgeler için eşit olarak belirlenmelidir.

2. Asgari ücret en az 5000.- TL. olmalıdır.

3. Asgari Geçim İndirimi asgari ücret tutarında olmalı, ancak evli ve çocuklu ücretliler için asgari geçim indirimi arttırılmalıdır.

4. Ücretlilerden alınacak gelir vergisi Geçim İndirimi vergi matrahından düşülerek hesaplanmalıdır.

5. Asgari ücret iki yılda bir değil, fiyat artışlarına koşut biçimde daha kısa aralıklarla belirlenmelidir.

6. Asgari Ücret Tespit Komisyonunda, devlet ve işveren temsilcilerinin sayısının toplamı çalışanların temsilcilerinin sayısına eşit ve komisyonda DİSK ve memur örgütleri de temsil edilmelidir. Üyelerinin büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak,

a) Ücret sorununun çözümünü tüm çalışanların sendikalaşma sürecinde gördüğümüzü,

b) Asgari Ücretin ve Asgari Geçim İndiriminin belirlenmesinde çalışanlar lehine haklar elde etme mücadelesini, bugün sendikal haklardan yoksun olan yüz binlerce memurun, öğretmenin, teknik elemanın toplu sözleşmeli grevli sendikal haklar mücadelesiyle bütünleyerek sürdürmekte kararlı olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

9 Aralık 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 157

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 10 ARALIK İNSAN HAKLARI GÜNÜ" DOLAYISIYLA YAPTIĞI AÇIKLAMADA; "BUGÜN ÜLKEMİZDE BAŞTA TEMEL HAK OLAN YAŞAMA HAKKINA VE TÜM İNSAN HAKLARINA EGEMEN GÜÇLERİN VE ONUN FAŞİST SİLAHLI ÇETELERİNİN YÖNELTTİĞİ SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞI GÜNLER YAŞANMAKTADIR,

ANCAK, EMEKÇİ HALKIMIZIN MÜCADELESİNİN BAŞARIYA ULAŞACAĞI VE İNSANLARIMIZIN SÖMÜRÜ, BASKI VE ZULMÜ YENEREK İNSANCA YAŞAYACAKLARI GÜNLER MUTLAKA GELECEKTİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

Bugün ülkemizde, başta en temel hak olan yaşama hakkı olmak üzere tüm insan haklarına, egemen güçlerin ve onun faşist silahlı çetelerinin yönelttiği saldırıların yoğunlaştığı günler yaşanmaktadır.

İnsan haklarının gerçek savunucusu olan emekçi halkımız faşist saldırı, zulüm ve baskı ile sindirilmek istenmektedir.

İşçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci ve teknik elemanlara ve onların örgütlerine fabrikalarda, tarlalarda, işyerlerinde, yollarda, okullarda ve evlerinde her gün saldırılmakta, terör ve işkence uygulamaları yaygınlaştırılmakta insanlarımız yaralanmakta ve öldürülmektedir.

İnsanların temel haklarından biri olan, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü; Ceza Kanunu'nun 141-142 vb. maddeler ve Sendikalar-Dernekler-Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri vb. yasalardaki anti-demokratik maddelerle engellenmeye çalışılmaktadır.

Kitaplar toplatılmakta, kitapevleri saldırıya uğramakta, kitapevi sorumluları, çevirmenler, gazete ve dergi sorumluları tutuklanmakta, hüküm giymektedir.

Can güvenliğine, öğrenim ve öğretim özgürlüğüne yönelik baskı ve saldırılar alabildiğine artmaktadır.

Karakollarda sanıklara işkence yapılmakta, ceza evlerinde insanlık dışı baskılar yoğunlaşmakta; Mamak, Sağmalcılar, Niğde, Afyon, Isparta gibi bir çok yerdeki cezaevlerinde tutukluların yasal hakları, insan hakları hiçe sayılmaktadır.

Doğu halkı üzerindeki ırkçı, şoven, asimilasyoncu uygulamalar sürdürülmektedir.

Tüm bu uygulamalar İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde yer alan hak ve özgürlüklerin egemen güçlerce hiçe sayıldığına açık kanıtları ve göstergeleridir.

Ancak bu uygulamalara karşı verilen mücadelelerin giderek güçlendiği unutulmamalıdır. İnsan Hakları Günü olan 10 Aralık 1977'de de halkın çıkarlarını savunan Türkiye mühendis ve mimarları olarak; emekçi halkımızın mücadelesinin başarıya ulaşacağına; insanlarımızın sömürü, baskı ve zulmü yenerek insanca yaşayacakları günlerin mutlaka geleceğine inanıyoruz.

Bu yolda bizlere düşen görevleri yerine getirmede kararlı olduğumuzu emekçi halkımıza duyururuz.

.....

13 Aralık 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 159

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 14.12.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TSE GENEL KURULUNUN TMMOB'NİN BAŞVURUSU ÜZERİNE DANIŞTAYCA İPTALİNDEN SONRAKİ GELİŞMELERE DEĞİNDİ VE "USULSÜZ TSE YÖNETİMİNE KARŞI MÜCADELEMİZ SÜRECEKTİR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir,

Bilindiği gibi Türk Standartlar Enstitüsünün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, Kurulda temsil edilen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) açtığı iptal davası sonucu, Danıştay 12. Dairesinin 1977/1567 Sayılı kararıyla bütün sonuçlarıyla iptal edilmiştir.

İptal kararında, Genel Kurula katılan delegelerin bir bölümünün usul hükümlerine aykırı olarak Genel Kurula katılmış olması ve devlet memuru olan şimdiki TSE Yönetim Kurulu Başkanı Sadi Pehlivanoglu'nun tüccar statüsünde Gaziantep Ticaret Barosunun temsilcisi olarak Genel Kurula katılması, iptal gerekçeleri arasında yer almıştı.

İptal kararı sonucu mevcut TSE Yönetim Kurulu üyelerinden birçoğunun ve bu arada TSE Yönetim Kurulu Başkanı Sadi Pehlivanoglu'nun üyelikleri düşmüş, bu nedenle yönetim kurulu toplanma çoğunluğunu yitirmiş ve yasa ve tüzük hükümlerine uygun yeni bir Genel Kurul yapılması zorunluluk haline gelmiştir. Danıştay kararının TSE'ye tebliğinden sonra Birliğimizce de durum TSE'ye iletilerek, iptal kararının uygulanması, uygulanmaktan kaçınılması halinde cezai hukuki ve mali sorumluluklar yönünden tüm girişimlerde bulunulacağı bildirilmişti.

TSE, cevaben kararın düzeltilmesi yoluna gidileceği bu sonuçlanıncaya kadar herhangi bir girişimde bulunmayacağını bildirmiş ve söz konusu kararın düzeltilmesi istemi sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulması için Danıştay'a başvurmuştur. Bu defa, Danıştay 12. Dairesinin 1977/2480 Sayılı kararıyla TSE'nin isteği uygun bulunmayarak reddedilmiştir.

Birliğimiz Danıştay kararının uygulanmaması halinde TSE yöneticileri hakkında cezai soruşturma açılması için Savcılığa başvuracaktır. Türkiye mühendis ve mimarlarının yasal ve yetkili örgütü olan TMMOB, TSE'deki hukuk dışı durumun giderilmesi ve TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarlarını savunan bir örgüt haline getirilmesinin önlenmesi için, ülkenin ve halkın çıkarları doğrultusunda mücadeleyi sürdürmeye kararlıdır.

.....

16 Aralık 1977 - TMMOB Bülteni Sayı 160

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 15 ARALIK 1977 PERŞEMBE GÜNÜ FAŞİSTLERİN TMMOB BİNASINA SALDIRMALARI VE GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN İZİNSİZ ARAMA YAPMALARI ÜZERİNE TMMOB VE 18 ODASI ADINA YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA" BİRLİĞİMİZ VE ODALARIMIZ İLE HALKIMIZIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ MÜCADELESİ SÜRDÜĞÜ VE ÜLKEMİZDE FAŞİST VE GERİCİ GÜÇLER BULUNDUĞU SÜRECE BU TERTİP VE SALDIRILARIN SONU OLMADIĞINI, ANCAK MÜCADELEMİZİN DE GÜÇLENEREK GELİŞECEĞİNİ BİLİYORUZ" DEDİ.

Basın bildirisi şöyledir:

TMMOB binası 15 Aralık 1977 Perşembe günü saat 12.30 civarında AP Genel Merkezi yakınında meydana gelen bir olay bahane edilerek ve bu olaydan yaklaşık olarak 20 dakika sonra polis tarafından aranmak istenmiştir. Aynı anda başlarında bir AP'li parlamenter ve AP Genel Merkezinden çıkan bir grubun da bulunduğu faşist saldırganlar polisin gözleri önünde taş ve şişelerle binaya saldırmışlardır.

Güvenlik görevlilerinden ve binaya girmek isteyen kimliği belirsiz kişilerden arama izni soran ve arama izni olmayan binaya girilemeyeceğini bildiren TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı Oğuz Türkyılmaz ve İnşaat Mühendisi Ahmet Epli bir kısım güvenlik görevlileri ve saldırganlar tarafından dövülmüşler ve polis tarafından götürülmüşlerdir.

Bu arada saldırganlar tarafından dövülen TMMOB personelinden Hasan Çetin'le TMMOB Lokali işletmecisi Yılmaz Çetinkaya da polis tarafından götürülmüşlerdir.

Birlik Yetkilileri ve binanın alt kat salonunda Emek Mahallesindeki baskı ve saldırıları kınama amacı ile düzenlenen basın toplantısında bulunan senatör Ahmet Yıldız, CHP Milletvekilleri Muammer Aksoy, Erol Saraçoğlu, Durmuş Ali Çalık, Ertuğrul Günay ve Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı tarafından aramanın yasa dışı olduğu hatırlatılmıştır. Birlik Yetkilileri arama yapmak isteyen güvenlik görevlileri ve arama izni getirmelerini, binaya girip çıkanın belli olmadığını, herhangi bir kontrol yapılmadığını belirtmişler ve bu koşullarda buraya girilir, birşey konulur ve bulundu denilirse bu bir tertip olur, böyle bir durumdan dolayı sorumluluk kabul etmeyiz" demişlerdir.

Bu ikazlara rağmen arama sürdürülmüş, bu arada bazı parlamenterler de faşistlerin saldırısına uğramışlardır. Saldırı sonunda binanın zemin katındaki kapı ve bazı pencerelerin camları kırılmıştır.

Bir suçluyu aradıklarını söyleyerek binaya giren güvenlik görevlilerinden bazılarının dolapları aradıkları ve binaya giriş çıkışın kapatılmadığı dikkat çekici olmuştur.

Binanın alt katında iki tabanca bulunduğu söylenmektedir, bu iki tabancanın karmaşık ortamdan içeri girenler tarafından yerleştirdiklerinden eminiz.

Şu soruları soruyoruz.

1. AP Genel Merkezi yakınında meydana gelen ve üstünde patlayıcı madde bulunan bir kişinin ölümüyle sonuçlanan çatışma kimler arasında çıkmıştır?

2. Ölüme neden olan kişinin birlik binasına girdiği yolundaki ihbar olaydan 20 dakika sonra yapılmıştır,?

3. AP'li parlamenter ve AP Genel Merkezinden çıkan bir grup neden binaya saldıranların arasında bulunmaktadırlar?

4. Arama yapılmadan neden birlik yöneticilerinin ikazı dikkate alınmamıştır?

5. Güvenlik görevlileri yasa dışı aramalarını neden birlik yöneticileriyle birlikte yapmamıştır?

Bu sorular açıkça cevaplandırılmadıkça dünkü olaylarda şimdiye dek

örnekleri çok görülen tertiplerden birinin tekrarlandığı yolundaki iddiamız kanıtlanmış olacaktır. Dün gözaltına alınanların serbest bırakılmaları da bu iddiamızı doğrulamaktadır.

TMMOB'nin mücadelesinden rahatsız olanlarca düzenlenen açık tertibin hiç kimseyi kandıramayacağı da kuşkusuzdur.

Aramayı sürdüren güvenlik görevlileri TMMOB Lokalinde bulunan bazı kişilerle basın toplantısını izleyen öğrencileri de götürmüşlerdir. Tabii ki binaya saldıran faşistler her zaman olduğu gibi yine yakalanamamıştır.

Bu olayların meydana geldiği sırada bir makina mühendisi üyemiz AP genel merkezi önünden geçerken Genel Merkezden çıkan bir grup tarafından polislerin gözü önünde dövülmüş, bu gurup saldırıdan sonra yine AP Genel Merkezine girmiştir. Bu saldırganlar da Polisçe "meçhuldür". Bu tertip ve saldırılar yıllardır tüm örgüt birimlerimize, üyelerimize yöneltilenlerin bir devamıdır.

Bilindiği gibi, birliğimiz, Odaları, Genel Kurulları daha önceleri de kurşunlanmış saldırılara uğramıştı. Biz, Birliğimiz ve Odalarımızın halkımızın çıkarları doğrultusundaki mücadelesi sürdüğü ve ülkemizde faşist ve gerici güçler bulunduğu sürece bu tertip ve saldırıların son olmadığını ancak mücadelemizin de güçlenerek gelişeceğini biliyoruz. Meydana gelen politik değişikliklerin MC iktidarının sonuna geldiği izlenimi doğurduğu bugünlerde yurt çapında yoğun bir faşist saldırı başlamıştır. Bir gün önce Halkevleri Genel Merkezi bombalanmış, dün ADMMA Öğrencilerinin bulunduğu bir kahvehaneye bomba konarak 50'den fazla öğrenci yaralanmış, TÖB-DER Genel merkezine, Mamak ve Dikmen Halkevlerine bomba atılmış, ülkenin dört bir yanında saldırılar meydana gelmiştir.

Ülkemizde birinci MC'den beri sürdürülen faşist baskı ve saldırılarda ikinci MC'nin sallantıda olduğu bugünlerde görülen ani yoğunlaşmanın planlı olduğunu göstermektedir. Faşistler barış aldatmacasını bir yana bırakarak ilerici demokrat, devrimci kişi ve kuruluşlara karşı top yekün saldırıya geçmişlerdir. Ancak yeni saldırılar, yeni katliamlar, MC'yi yıkılmaktan kurtaramayacaktır.

TMMOB ve 18 Odası olarak bu saldırılar ve tertiplerden yılmayacağımızı ve bu gelişen olayları protesto eden, olay anında ve sonrasında bizlerle beraber olan tüm demokratik kuruluşlarla eylem birliğimizi güçlendirerek, sürdüreceğimizi kamuoyuna duyururuz.

28 Ocak 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 164

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 28.1.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, 1978 BÜTÇESİ GÖRÜŞÜLÜRKEN SENDİKASIZ KAMU GÖREVLİLERİNİN ÜCRETLERİ SORUNU ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI. KONUYA İLİŞKİN OLARAK TMMOB TARAFINDAN HAZIRLANAN VE TBMM BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNA DA SUNULAN RAPOR BASINA DA DAĞITILDI.

Mühendisler ve Mimarlar olarak bir parçasını oluşturduğumuz sendikasız kamu çalışanlarının ücretlerini belirleyen katsayı düzeni, bugüne değin, memurların lehine değil, kesinlikle aleyhine işlemiştir. Bugün katsayı uygulamasının getirildiği 1970'den 1977 Mart'ına kadar olan dönemde fiyat artışları karşısında memurların ücretleri %42 oranında azalmıştır. Son zamlar da göz önünde tutulduğunda memur maaşlarının alım gücünün sekiz yılda % 50 oranında azaldığı açıktır. Bugüne değin kat sayı her defasında olması gerekenin çok altında saptanmıştır. DPT'nin 1976 için önerdiği katsayı 17 iken, tüm fiyat artışlarına karşın bugün bile katsayının 12 oluşu bu durumu kanıtlamaktadır. Kaldı ki, mevcut gösterge tablosu nedeniyle, katsayı artışları memurların büyük çoğunluğunu oluşturan küçük dereceli memurlara değil, az sayıda üst dereceli memura yaramaktadır.

Katsayının sürekli olarak düşük tutulmasının yanı sıra 657 sayılı yasada yer alan sosyal hakların bir çoğunun kullanımı, gerekli yönetmelikler çıkarılmayarak, siyasal iktidarlarca fiilen önlenmiştir. Örneğin, mahrumiyet yeri ödeneği ve yakacak yardımı uygulamaları yedi yıl önlendikten sonra 1977 yılı içinde yürürlüğe konulmuştur. Yiyecek yardımı ise gerekli yönetmelik hala çıkarılmadığından uygulanmamaktadır.

TMMOB olarak sendikasız kamu çalışanların ücret sorununa mevcut katsayı düzeni içinde çözüm bulunamayacağına ve çözüm yolunun tüm sendikasız kamu çalışanlarına "toplu sözleşmeli-grevli sendikal hakların" tanınmasından geçtiğini vurguluyoruz. Bu hakkı elde edene kadar mücadelesini sürdürürken mevcut koşulları da değerlendiriyor ve 1978 bütçesi görüşülürken memurların ücretlerine ilişkin görüş ve taleplerimizi ekteki raporla kamu oyuna duyuruyor, memurların ücretlerinin bu doğrultuda belirlenerek en az ayda net 5000.-TL olmasının gerektiğini vurguluyoruz.

28 Ocak 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 165

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TÜTED Genel Başkanı ve TMMOB üyesi Aykut Göker'in EGO'daki görev yerinin değiştirilmesi üzerine, 28 Ocak 1978 günü basına yaptığı açıklamada; olay bir demokratik kuruluşun Genel Başkanına baskı niteliğinde olup, Ankara Belediyesi'nde bu tür uygulamaların tüm çalışanları kapsayan bir biçimde yaygınlaştırılarak sürdürülmesi düşündürücüdür. Bu tür uygulamalarla mücadele etmeye kararlıyız" dedi.

Açıklama şöyledir.

Yerel seçimlerden sonra Ankara Belediyesine bağlı EGO İşletmesinde 9 üyemizin görev yerleri değiştirildikten sonra, iki gün önce de TÜTED Genel Başkanı ve üyemiz Aykut Göker Daire Başkanlığı görevinden alınarak müşavirliğe atanmıştır. 28 Aralık günü TÜR-DER, TÜTED ve TMMOB'nin EGO'daki atamalara ilişkin ortaklaşa yaptıkları basın açıklaması nedeniyle Aykut Göker hakkında EGO yöneticileri tarafından soruşturma açılmıştır. 26 Ocak 1978 günü ise Aykut Göker TÜR-DER Başkanıyla yine EGO'ya ilişkin bir basın toplantısı yapmış ve aynı günün akşamı görevinden alınmıştır.

Olay bir demokratik kuruluşun Genel Başkanına baskı niteliğinde olup; Ankara Belediyesinde bu tür uygulamaların tüm çalışanları kapsayan bir biçimde yaygınlaştırılarak sürdürülmesi düşündürücüdür.

Son bir ay içinde ortaya çıkan bu uygulamalar, EGO'da var olan demokratik işleyişe gölge düşürmüştür.

MC'lerin mirasına karşı tüm kuruluşlarını faşistlerden arındırılması mücadelesi gündemdedir.

TMMOB olarak bu mücadeleyi sürdürürken, çalışanlar arasında sağlanmak istenen birliği zedeleyici girişimlerle ve demokratik kuruluşların yöneticilerini hedef alan baskılarla da mücadele etmekte kararlı olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

10 Şubat 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 166

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, 10 Şubat 1978 günü yakacak sorunu konusunda bir basın toplantısı yaparak; “Ülkemizde uygulanan çarpık yakacak politikası nedeniyle, halkımıza, en az ısınma olanakları bile sağlanamamaktadır. Bu sorunun da çözümü, halkın en temel gereksinimlerini karşılamak için, tüm kaynakların halk yararına seferber edilmesine bağlıdır” dedi. Toplantı sonunda, TMMOB’CE hazırlanan "Yakacak Raporu" dağıtıldı.

Halkımızın üçte ikisinin, odun, tezek gibi yakıtlarla ısındığı ülkemizde, yakacak sorunu önemini giderek artırmaktadır. Yakacak sorunu ülkemizde, yakacak kaynaklarının tahrip edilmesi, bu kaynakların ya bulunamaması ya da bulunanların yanlış kullanımı gibi çarpıcı özellikler göstermektedir.

Odunun temel yakıt olduğu Türkiye’de, kömür kullanma oranı yalnızca 3 bölgede gelişme göstermektedir. Nüfusun % 21’ini barındıran 3 büyük il ve Trakya, kömür tüketen nüfusun % 47’sini oluştururken kalan % 79 toplandığı diğer bölgelerde, kömür tüketenlerin ancak % 53’ünün barınması, yakıt tüketiminde bölgeler arası dengesizliği açıkça ortaya koymaktadır.

Söz konusu bölgesel dengesizliklerin sonucu, yakacaklar içinde yakıt değeri açısından en elverişsiz olanların en soğuk bölgelerde tüketildiği görülmektedir.

1975'te odun, kömür ve tezekle ısınanlar, en az ısınma gereksinimlerinin ancak %72’sini sağlarken bu rakam fuel-oil oranına ulaşmaktadır. Bir başka deyişle, fuel-oil tüketenler diğer yakıtlarla ısınanlardan yaklaşık 4 kat daha çok yakıt tüketmektedirler. Araştırmalara göre, halkımızın, yakıtlar ortalamasına yaklaşması, odun ve kömüre ek olarak ancak tezekle olasılık kazanmaktadır. Üç büyük ilimizde, fuel-oil ile ısınan yaklaşık bir milyon kişinin dışında kalan 7 milyon, geri kalmış bölgeler insanları ile aynı koşulları paylaşmaktadır.

Yakacağın halkımız için bir sorun oluşunda, yakacak fiyatlarının da payı düşük gelir grupları harcamaları içinde, kira ve beslenme giderlerinden sonra, en büyük oranla yakacak yer almaktadır. Yakacak fiyatlarındaki artış, gelirlerdeki artışın çok üzerinde olmuştur ve halkımız yakıt giderlerini karşılamak için her yıl bütçesinden daha fazla payı yakacağa ayırmaktadır.

Tüm bunlara karşın, devletin resmi planlarında yakacak sorunu, hiçbir zaman önemle ele alınmamıştır. Pratikte görülen odur ki, yakacak ürünlerinden ve sistemlerinden sağlanan karlar dışında egemen güçleri hiçbir şey ilgilendirmemektedir.

Linyitin sektörel dağılımı ve yapılan planların enerji politikası göz önüne alındığında, yakacak için ayrılan linyit miktarının toplam üretim içindeki payı % 36'dan, % 10'a düşmektedir. Bu da, kişi başına düşen linyit miktarının giderek azalacağını resmi kaynaklarca bile kabul edildiğinin bir göstergesidir. Linyitin yerini alması düşünülebilecek odun için de durum hemen hemen aynıdır.

Bunların bir bölümünün yasa dışı üretimle karşılanması ise orman tahribini büyük boyutlara ulaştıracak ve ülke hızla ormansızlaşacaktır. Kısacası, gelecek yıllarda halkımızın yakacak açığı büyürken orman tahribi de birlikte gündeme gelecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yakacak sorununun da halkımızın yararına çözümü, kesinlikle bir iktidar sorunudur. Çünkü sorun, halkın en temel gereksinimini karşılamak için kaynakların seferber edilmesi ile ilgilidir.

Aşağıdaki önlemler, teknik elemanlar olarak mesleksi uzmanlığımızdan kaynaklanan bilgiler ışığında saptanan önerilerdir :

1- Yakacak sorunu enerji sorununun bir parçasıdır. Enerji sorunu için önerilen bütün tedbirler yakacak sorunu için de geçerlidir.

2- Tüm enerji kaynakları kamulaştırılmalıdır.

3- Kömür aramaları, en geniş ve hızlı bir biçimde ele alınmalı, yurdumuzun gerçek potansiyeli ortaya konmalıdır.

4- Kömür üretimi, aramalara koşut olarak artırılmalıdır.

5- Yakacak maddeleri ticareti, yasalarla düzenlenerek ve kooperatiflerle işbirliği içinde yapılmalı, karaborsa kaldırılmalı, odunda, aracı-tefeci sömürüsüne son verilmelidir. Odun ticareti aynı zamanda dağıtım şebekesini de kapsamalıdır.

6- Kömür kaliteleri, yakma sistemleri, yapı tipleri standartlara bağlanmalıdır.

7- Büyük kentlerde merkezi ısıtmaya gidilmelidir.

8- Yakacak içinde odunun payı azaltılmalı, tezek kaldırılmalı, fakat bunların yerine konacak türlerinin dağıtımını kamu eliyle ve yetecek miktarlarda yapılmalıdır. Bu konuda, doğacak maliyet farkı köylüye ödenmelidir.

9- Kırsal bölgelerde coğrafi özelliklere uygun yakma sistemleri geliştirilerek kamu eliyle üretilmeli ve dağıtılmalıdır.

10- Orman tahribatı azaltılırken, ağaçlandırma çalışmaları hızlandırılmalıdır.

3 Mart 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 168

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 3.3.1978 GÜNÜ DEVALÜASYON KARARINA İLİŞKİN OLARAK YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "BU UYGULAMALAR, EMEKÇİ HALKIMIZA YENİ YÜKLER GETİRMEKTEDİR" DEDİ.

Açıklama metni aynen aşağıdadır.

Son olarak gerçekleştirilen devalüasyonla, TL.'nin değeri % 30'u aşan bir oranda düşürülmüştür. Böylece, 1970 Ağustos'undan bu yana geçen sekiz yıllık süre içinde, yapılan devalüasyonlarla, Türk parası dolar karşısında % 277'lik bir değer kaybına uğramıştır.

"Ekonomik Önlemler Paketi'nde yer alan bir uygulama olan devalüasyon, aynı zamanda, uluslararası emperyalist kuruluş IMF'nin, ülkemize dayattığı koşullardan birisidir. Yapılan devalüasyon ücretlerde devalüasyon oranında bir düşüş anlamına gelmektedir. Memur kitlesinin küçük bir kesimine yansıyan katsayı artışı ve yükseltileceği söylenen Asgari Geçim İndiriminden doğacak ücret artışları, daha şimdiden etkisizleşmiştir.

İthalatının büyük bir bölümü, demir-çelik, petrol ürünleri vb. hammaddelerle, yatırım mallarından oluşan Türkiye sanayiinin, ithal girdi fiyatları, devalüasyonla daha da artmıştır, maliyetlerdeki bu artış, mallara yapılacak yeni zamlarla emekçilere aktarılacaktır. KİT ürünlerine zam gelmesinden bugüne kadar altı ay bile geçmediği halde, yeni zamların sözü edilmeye başlanmıştır. Böylece durdurulacağı söylenen enflasyonun, en az % 30 oranında gerçekleşmesi şimdiden kabul edilmiş bulunmaktadır. Öte yandan, devalüasyon; dış ticaret hadlerinde ülkemiz aleyhine meydana gelecek değişimlerle, daha fazla sömürüleceğimiz, dışardan alacağımız mallar karşılığında daha fazla emek ve ürün ödeyeceğimiz anlamına da gelmektedir.

Ülkemizin emperyalizme bağımlı, çarpık kapitalist yapısından kaynaklanan ve bugüne değin izlenen politikaların devamı olan bu uygulamalar, emekçi kitleleri ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarları, hızla yoksullaştırmaktadır. Yürürlüğe konan ekonomik kararlar, iktidarın çalışanların ekonomik ve demokratik haklarını genişletme iddiasıyla ters niteliktedir.

Diğer ekonomik kararlarla birlikte değerlendirildiğinde, devalüasyon kararı, egemen sınıfların emekçi sınıflardan fedakarlık beklemek, emekçilerin kemerlerini daha da sıkma tavrının bir uzantısıdır.

Çalışanların bir parçası olan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB, sömürü düzenine karşı mücadelesinde, emekçi halkımızın sırtındaki yükü arttıracak bu tür uygulamalara karşı çıkmayı temel bir görev saymaktadır.

16 Mart 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 169

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk yan ödemeler konusundaki görüşlerini açıkladı. Açıklama metni aynen şöyledir:

1978 Mart ayı, bu yıl, her yıl olduğundan daha fazla ekonomik kararların uygulamaya konulduğu bir ay oldu. Mart aylarının, tüm kamu çalışanlarını ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarları ilgilendiren bir yönü de, yan ödemeleri düzenleyen kararnamenin yürürlük süresinin dolduğu ve yeni kararnamenin hazırlandığı ay olmasıdır.

Bugüne değin, Yan Ödemeler Uygulaması" çalışanların ücret sorununa olumlu bir katkı getirmediği gibi, çalışanlar arasında ayrımcı politikaların temeli olmuştur. Yıllardır çalışanların ücretlerinin belirlenmesinde "TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLARA" sahip olmanın gereğine inanan ve bu haklar için mücadele eden, TMMOB; güncel bir uygulama olan Yan Ödemeler konusuna ilişkin görüşlerini ve yeni hazırlanacak olan kararnameye ilişkin önerilerini kamuoyuna açıklamayı temel bir görev bilmektedir.

1- Bugüne değin yan ödemeler uygulamasında, idareye sonsuz yetki tanınmıştır.

Kararnamelerde yer alan, mali imkanların, hizmetin gereklerine ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesinin dikkate alınarak, yan ödemelerin saptanacağı ifadesi, belirsiz olup, yönetimin eğilimlerine göre çalışanlar arasında ayrıcalık gözetmesine ve yan ödemeleri anti-demokratik bir baskı aracı olarak kullanmasına olanak vermektedir.

Aynı şekilde, mahrumiyet bölgelerinde çalışanlara zamlı yan ödemeler verilebileceği vb. ifadeler, çok kez uygulanmada yan ödeme vermemenin de gerekçesi olabilmektedir.

Yeni kararnamede, bu tür belirsiz ifadelere yer verilmemeli, keyfiliğe yol açmayacak, net, standart tanımlar yer almalıdır.

2- Çalışanlar ve teknik elemanlar arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran yan ödemelerde; görev unvanının esas alınması ilkesi kaldırılmalı, ödemeler "Eşit işe eşit ücret ilkesi" göz önünde tutularak verilmeli, çalışanlar arasında hiçbir ayırım yapılmamalıdır.

Geçmiş yan ödeme uygulamalarında görev unvanının esas alınması çalışanlar arasında büyük farklılıklar meydana getirmiştir.

Örneğin;

a) Genel idari Hizmetlerde ve Teknik hizmetlerde, en düşük ve en yüksek işgüçlüğü ve teminindeki güçlük zamları arasındaki oran 6'ya erişmektedir,

b) Teknik hizmetler bölümünde, sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, donatım, levazım, satın alma ve temininde güçlük zammı hiç ödenmemektedir.

c) Çalışanların ancak % 10'una verilen "Büyük Proje zammı" aynı işyerinde aynı işte, aynı projede çalışanlar arasında ayrılığa yol açmaktadır.

d) Aynı işi yapan ancak görev unvanı farklı olan kişilere, farklı yan ödemeler verilerek, çalışanlar arasında ayrılık sokulmaktadır.

Yeni kararnamede bu düzensizlikler giderilerek, eşit işe eşit ücret ilkesi temel alınmalı, yan ödeme tutarları arasındaki aşırı farklılıklar giderilmelidir. Sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, denetim, levazım, satın alma vb. görevlerde çalışan teknik elemanlara da, eşit miktarda teminindeki güçlük zammı ödenmeli, Büyük Proje zammı uygulaması son bulmalıdır.

3- Yan ödemeler izinlerde ve hastalık izinlerinin tümünde kesintisiz olarak ödenmelidir.

4- Silahlı Kuvvetler mensuplarına ödenecek Yan Ödeme esaslarını belirleyen 22.2.1978 tarih ve 7/14644 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinde yer alan TSK mensuplarına tanınan, herhangi bir nedenle açığa alınan veya tutuklanıp beraat edenlere, açıkta ve tutuklulukta geçen süreleri için yan ödeme verilmesi uygulaması tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

5- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte geçen hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır.

6- Yan ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilmesi, fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır. Yan ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmeli, bugün yalnız yargı organları mensuplarına tanınan bu hak tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

Getirilen son ekonomik önlemler ve devalüasyonun yol açacağı hayat pahalılığından, ücretli emekçilerin etkilenmemesi için çalışmalar yapılacağı hükümet sözcülerince ifade edilmektedir.

Hükümet, bu amaca yönelik olarak yan ödemeleri, çalışanların insanca bir yaşam düzeyinde yaşamalarına olanak verecek bir ücrete, sahip olmalarını sağlayacak bir düzeyde saptamalıdır.

Asgari ücret düzeyi olan net 5000 TL. bir gelir düzeyine ulaşılması için, yan ödemelerin alt sınırı 3000 TL. olmalıdır.

Türkiye mühendis ve mimarlarının örgütü TMMOB bu önerilerle birlikte ücret sorununun çözümü doğrultusunda ileri bir adımın "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" tüm çalışanlara tanınmasından geçtiğini bir kez daha yinelemekte yarar görmektedir.

16 Mart 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 170

İSRAİL'İN FİLİSTİN HALKINA YÖNELTİĞİ SALDIRI KONUSUNDA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "SÖMÜRÜ, BASKI VE ZULME KARŞI MÜCADELE VEREN TÜRKİYE MÜHENDİS VE MİMARLARI OLARAK FİLİSTİN HALKINA KARŞI YÖNELTİLEN BU SOYKIRIMI NEFRETLE KINIYORUZ" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

"Emperyalist-kapitalist sistemin başını çeken ABD'nin Orta-Doğu'daki Jandarması İsrail'in dün başlattığı plânlı saldırı Filistin Halkını yok etmeyi amaçlamaktadır.

Sömürülen ve ezilmek istenen Dünya halklarına karşı yöneltilen bu saldırılar ne ilktir ve emperyalizm var oldukça ne de son olacaktır.

Ancak sömürü, baskı ve zulme karşı dikilen halkların yok edilemeyeceğine ve mücadelelerinin giderek güçleneceğine inanıyoruz.

Sömürü, baskı ve zulme karşı mücadele veren Türkiye Mühendis ve Mimarları olarak Filistin Halkına karşı yöneltilen bu soykırımı nefretle kınıyoruz.

Gelecek günler İsrail gibilerinin ya da perde arkasında onları yöneten ABD'nin değil sömürülmek, ezilmek ve yok edilmek istenen, fakat onurlu mücadelelerini sürdüren dünya halklarının olacaktır."

.....

1 Nisan 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 176

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.4.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, TMMOB'NİN, "TSE KURULUŞU VE YETKİLERİ İLE ÇALIŞMA USULLERİNİ GÖSTEREN YÖNETMELİĞİ'NİN DEĞİŞTİRİLEN MADDELERİNE İLİŞKİN AÇTIĞI DAVADA, DANIŞTAY'IN DAVA SONUNA KADAR YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERMESİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİ.

Açıklama metni şöyledir :

Türk Standartlar Enstitüsünün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, TMMOB'nin Danıştay'da açtığı dava sonunda, yasalara aykırı bulunarak iptal edildikten sonra, bu yasa dışı davranışlara hukuksal kılıflar hazırlamak amacıyla yönetmelik değişiklikleri yapılmıştır. Ancak, TSE Kuruluşu ve Yetkileri ile Çalışma Usullerini gösteren Yönetmelikte yapılan bu değişiklikler nedeniyle

yeniden Danıştay'a başvuran TMMOB, değiştirilen hükümlerin bazılarının iptalini ve yürütmenin durdurulması kararını istemiştir. Davayı ele alan Danıştay 12. Dairesi, 15.3.1978 tarihinde, dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması kararı vermiştir.

TSE'nin 3.1.1978 tarihinde toplanan Olağanüstü Genel Kurulu, iptal edilen 1976 Genel Kurulundaki yasa dışı uygulamaları, yönetmelik değişiklikleri ile yasallaştırmak amacını taşıyordu. TSE 1976 Genel Kurulu'nun iptaline neden olan uygulamalar, Resmi kuruluşlar, Üniversiteler ve TMMOB'den Genel Kurula katılacak temsilciler sayısı ile, özel sektör temsilcilerinin sayısına ilişkindi. 1976 Genel Kurulu'nda yasal zorunluluğa karşın (özel sektör temsilcileri sayısının diğer temsilcilerin sayısını geçemeyeceği) özel sektörün sayısal fazlalığı sağlanmak istenmişti. Ayrıca bu genel kurulda, genel kurulun onayına sunulmayan yeni üyelerin genel kurula katılımı ve o tarihte Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nda üye olan Sadi Pehlivanoglu'nun, "başka iş ve hizmet yasağı"na karşın, Kurula Gaziantep Borsası temsilcisi olarak katılması gibi, yasal olmayan uygulamalar da söz konusuydu. 1978 Ocak ayında toplanan olağanüstü genel kurul yukarıda belirlenen yasa dışı uygulamaları, yasallaştırmak amacını gütmüştür. Ancak Danıştay 12. Dairesi, yönetmelikte bu yönde yapılan değişikliklerin dava sonuna kadar yürütülmesini durdurmuş bulunmaktadır.

Bu durumda;

1.) TSE Genel Kurulunun, TMMOB'den yalnızca bir temsilci ile değil, önceden olduğu gibi, her Odadan bir temsilcinin katılmasıyla toplanabileceği,

2.) Genel Kurulca üyeliğe kabul edilen kuruluş temsilcilerinin, o genel kurula katılamayacağı, ancak bir sonraki genel kurula katılacağı,

3.) Genel Kurul üyeliği sıfatını kaybedenlerin, Yönetim Kurulu üyeliklerinin düşeceği ve bu durumda olan Yönetim Kurulu üyeleri varsa, bunların çekilmesi gerektiği, belirginleşmiş olmaktadır.

Anayasal bir kuruluş olan ve 60.000'i aşkın mühendis ve mimarın temsilcisi olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin, TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarlarını savunan bir kurum durumuna getirilmek istenmesine karşı, ülkenin ve halkın çıkarlarını gözetken mücadelesini sürdüreceğini bir kere daha belirtmek isteriz. TSE'deki hukuk dışı durumun giderilmesi için her türlü yasal girişimde bulunulacaktır.

28 Nisan 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 181

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 28.4.1978 GÜNÜ İŞDEMİR TESİSLERİNİN İŞLEYİŞİ VE BU İŞYERİNDE UYGULANAN FAŞİST BASKILARA İLİŞKİN OLARAK YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA "İSDEMİR TESİSLERİ GEREK KURULUŞU, GEREKSE İŞLENİŞİ AÇISINDAN, İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜZENİN TÜM YAPISAL AKSAKLIKLARINI TAŞIMAKTADIR" dedi. TOPLANTIDA AYRICA TMMOB'NİN HAZIRLADIĞI İSDEMİR DOSYASI ADLI RAPOR BASINA DAĞITILDI.

İskenderun Demir Çelik Tesisleri (İSDEMİR) ülkemizin en büyük demir-çelik kuruluşudur. Bu tesisler, gerek kuruluş gerekse işletme aşamalarında bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya kalmıştır.

Emperyalizme bağımlı, çarpık kapitalist bir yapının egemen olduğu ülkemizde, sanayii yatırımları emperyalist tekellerin ve onların yerli ortaklarının denetiminde gerçekleşmektedir.

Yatırımlar için gerekli krediyi sağlayan emperyalist ülke ve kuruluşlar, yatırım fizibilite etüdünün hazırlanması, teknolojinin seçimi ve diğer tüm aşamalarda denetlemekte, yatırım için gerekli makina ve teçhizatın kendi ülkelerinden tekel fiyatlarıyla satın alınmasını şart koşmaktadırlar. Çokuluslu şirketlerin hazırladıkları fizibilite etütlerinde, her defasında, söz konusu yatırımın ülkeye sağlayacağı yarar değil, çokuluslu tekellerin çıkarları ve dışa bağımlı çarpık kapitalist yapının sürdürülmesi esas alınmaktadır.

İlk çokuluslu tekellerin ve onların yerli ortaklarınca değil, sosyalist bir ülkenin kredi ve teknik yardımıyla gerçekleşen bu tesisin kuruluşunda da ülkemizde geçerli olan işleyişin dışına çıkılamamıştır. İSDEMİR yatırımı için, çokuluslu tekellerin uzantısı bir İngiliz firması müşavir firma olarak seçilmiştir. Böylece, teknoloji ve kredi sosyalist bir ülkeden sağlanırken, yatırımla ilgili tüm denetim John Miles and Partnere adlı İngiliz Firmasına verilmiştir. Proje ile ilgili tüm seçeneklerin değerlendirilmesi, ülke koşullarına ve amaca uygun seçeneklerin saptanması ve projenin gereği gibi yürütülmesinin denetimi; ülkemizde yerli teknik güç bir kenara itilerek, emperyalist çokuluslu tekellerin bir alt kuruluşuna bırakılmıştır.

John Miles and Partners müşavirlik-mühendislik firması tüm çalışmalarını ilişkili olduğu, çokuluslu demir-çelik-tekeli United Statas Steel Company'e hizmet etmiştir. Müşavir firmanın kasıtlı yanlış önerme ve yönlendirmeleri nedeniyle, tesis için gerekli hammaddelerin (demir cevheri ve taşkömürü) Yerli Üretimi yerli düzeyde planlanmamış, doğan açık emperyalist metropollerden ithalatla karşılanmış ve böylece milyarlar yurt dışına ödenmiştir. Yine, talep

tahminlerinin yetersizliği, ilk kuruluş kapasitesinin daha sonra arttırılmasını zorunlu kılmıştır.

İSDEMİR kuruluş aşamasında çeşitli müteahhitlik firmaları için kârlı bir alan olmuştur. Az sayıda firma resmi birim fiyatlarının çok üstünde fiyatlarla ihaleleri paylaşmışlardır. Müteahhit firmalar birçok işi planlanan sürelerde bitirememişler, defalarca süre uzatımlarına gitmişlerdir. Uygulanan fiyatlandırma yöntemi ile de gecikmeler adeta ödüllendirilmiştir.

Müteahhit firmaların birçok kez yinelenen süre uzatımına karşın bitiremedikleri teknolojik montaj işleri, TDCİ bünyesindeki "Karabük Tevsiat Montaj Ekibi" tarafından tamamlanmıştır.

Müteahhit Firmaların yükümlendikleri işleri zamanında bitiremeyişleri gecikmelere ve maliyet artışlarına neden olmuştur. 1.1 milyon Ton/yıllık kuruluş kapasitesinin maliyet yatırım sürecinde % 173'lük bir artış kaydetmiştir. Yatırım sürecinde Türk Parasının Odalar karşısında sürekli olarak değer kaybetmesi nedeniyle, ödenecek döviz tutarı TL. olarak büyük artışlar göstermiştir ve bu durumda toplam maliyet artışına yansımıştır. Bununla birlikte toplam yatırım maliyetinin artışında birincil etken yatırımın öngörülen süre bitirilemeyiş ve müteahhitlere yüksek tutarlar ödenmesidir. Bu çarpık işlerlik sonucu artan maliyetin yükü, emekçi halktan toplanan vergilerle karşılanırken, bir avuç firma zengin edilmiştir. Ancak, uğranan zarar, bununla da kalmamaktadır. Gecikmeden dolayı uğranan üretim kaybı 25 milyar lirayı aşmıştır ve bu para son üç yılda demir-çelik ithali için yurt dışına akmıştır. 1978 yılında demir-çelik ithali için öngörülen tutar ise İSDEMİR çapında bir demir-çelik tesisinin toplam yatırım tutarına eşittir.

Bu çarpık işleyiş personel düzeninde de görülmektedir. MC dönemlerinde ilerici işçi ve teknik elemanları görevden uzaklaştırılırken, kadrolar MC yandaşları ile doldurulmuştur. Bir yandan işe alınanlar, kilit görevlere getirilip faşist kadrolaşma oluşturulurken, öte yandan ilerici işçi ve teknik elemanlar üzerinde baskı ve kıyım hızlandırılmıştır. İşyerinde sendika seçme özgürlüğü çiğnenmiş, işe almalarda yönetimin yandaşları tercih edilmiş ve işyeri yönetimi Çelik-İş Sendikası ile işbirliği içinde çalışmıştır. Kadroları işgal eden işten anlamaz militanlar işyerinde ilerici elemanlara yöneltilen çok saldırıda baş rolü oynamışlardır. Bu kişiler son olarak TMMOB üyesi metalürji mühendisi Eşref Kaçar ve Otomasyon Ustabaşısı Selahattin Uygeç'i yaralamışlardır. Daha önce de olduğu gibi failleri bilinen bu saldırıların sorumluları hakkında tesis yetkililerince ve ilgili makamlarca işlem yapılmamıştır. Saldırıların sorumlusu olan faşist mihraklar İSDEMİR tesisleri dışında, İskenderun, Belen, Dört Yol, Osmaniye ve Pazar ilçelerinde de terör estirmektedirler.

İSDEMİR çalışanları tüm baskılara karşı yılmamıştır. Son olarak metalurji, mühendisi Eşref Kaçar'ın işletme yetkililerinin gözü önünde, saldırıya uğramasından sonra İSDEMİR'de çalışan teknik elemanlar 6-9 Nisan tarihleri arasında disiplinli biçimde iş bırakma eylemi uygulayarak olayı protesto etmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İSDEMİR'in sorunları içinde yaşadığımız sistemin belirleyici ilişkilerinden bağımsız değildir. Bir yandan emperyalizmin uzantısı yabancı müşavir firma, bir yandan müteahhit firmalar, bir yandan da Çelik İş Sendikası ile elele tesislerde "işgal" eylemini gerçekleştiren müessese yönetimi; bugün ortaya çıkan çıkmazın baş sorumlularındırlar. Uğranan zararın daha da büyümemesi için müessesede bilim ve tekniğin gereklerini yerine getirecek, elde ki işgücü ve teknik potansiyelden yararlanacak demokratik bir yönetimin kurulması, İSDEMİR'de en güncel sorundur.

Ne var ki, bugün demokratikleşme doğrultusunda tek bir adım atılmadığı gibi, baskı ve kıyım eskisinden de yoğun biçimde sürdürülmektedir. Baskı ve terör, üyelerimizin vardiya sırasında saldırıya uğramalarına değin uzanmıştır. Siyasal iktidar bu baskı ve terörü önleyecek tek bir önlem almazken, kıyıma uğramış ve yıllardır ellerinde Danıştay Kararı ile bekleyen üyelerimizin göreve başlatılması yönünde de bir girişimde bulunulmamaktadır.

Biz TMMOB olarak, yıllardır, tüm faşist baskılara karşın, demokratik mücadelelerini sürdüren üyelerimizin ve tüm İSDEMİR çalışanlarının yanında olduk ve bundan böyle de olacağız. Bu mücadelede, temel hedeflerimizden biri, tüm çalışanlara olduğu gibi, İSDEMİR'deki sendikasız çalışanlara "toplula sözleşmeli-grevli sendikal hakların tanınmasıdır.

Bu hedef doğrultusunda mücadelede, İSDEMİR'e yönelik diğer önerilerimiz:

- Danıştay kararlarının uygulanması,
- MC dönemlerinde, işten atılan ilerici devrimci elemanların yeniden işe alınması,
- Aynı dönemlerde, usulsüz işlemlerle işe alınan, işle ilgisi olmayan ve baskı-terör uygulayıcısı faşist kadroların işlerine son verilmesi,
- İSDEMİR çalışanlarının meslek içi eğitiminin düzenli biçimde yapılması,
- Çeşitli usulsüz işlerin araştırılarak sorumlularının cezalandırılması
- Vardiya sorununun çalışanlar lehine çözümlenmesi,
- Özlük haklara ilişkin keyfi uygulamaların son bulması ve bu uygulamaların nesnel temellere oturtulması,
- Tüm bu uygulamalar yapılarak, işyerinde demokratik bir çalışma ortamının oluşturulmasıdır.

5 Mayıs 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 182

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 5.5.1978 GÜNÜ VARDİYA SORUNUNA İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "VARDİYALI ÇALIŞAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN SORUNLARI İVEDİLİKLE ÇÖZÜME KAVUŞTURULMALIDIR" DEDİ. BASIN AÇIKLAMASINA EK OLARAK KONUYA İLİŞKİN HAZIRLANAN RAPOR BASINA DAĞITILDI VE İLGİLİ DEVLET VE HÜKÜMET ORGANLARINA İLETİLDİ.

Kamu kesiminde çalışan mühendis ve mimarların ücretleri, diğer sendikasız kamu çalışanları gibi, parlamento ve hükümet düzeyinde belirlenmektedir. Mühendis ve mimarlar, mevcut ücretlerle yaşam düzeyini geliştirmek bir yana, fiyat artışları karşısında ezilmekte ve yoksullaşmaktadır.

Yaşanan somut olgular, bugün mühendis ve mimarların büyük bir kesiminde "Grevli-Toplu sözleşmeli Sendikal Hakları için mücadelenin zorunluluğunu bilince çıkarmıştır. Bugün birçok kamu işletmesinde, mühendis ve mimarlar üretimde işçilerin yanı başında yer almakta, diğer işçilerle birlikte fazla mesai yapmakta, gece nöbeti tutmakta, vardiyaya girmektedir. Vardiya vb. olağan dışı çalışma için sendikalar toplu sözleşmelerle gerekli ödemeleri sağlarken, sendikasız çalışanlar için konuya ilişkin uygulama ve mevzuat çok yetersizdir.

Yan Ödemeler Kararnamesinde konuya ilişkin hüküm belirsiz ve yetersizdir. Geçtiğimiz dönemlerde, vardiyalı çalışan mühendis ve mimarların büyük bir bölümüne hiç bir ödeme yapılmamıştır.

Vardiyalı çalışmanın ek bir külfet yüklediği ve bunun karşılığında ek bir ödeme yapılması gerektiği, gerek İş Yasası, gerekse Yan Ödemeler Kararnamesi ile kabul edildiği halde, herhangi bir tazminat ödenmeksizin teknik elemanların vardiyalı çalıştırılması "ANGARYA" tanımı içine girmektedir. Bilindiği gibi karşılığı ödenmeden yaptırılan iş angaryadır ve Anayasamız angaryayı yasaklamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Vardiyalı çalışmanın mühendis, mimar ve aynı statüde çalışan diğer teknik elemanlar için yarattığı sorunlara kısaca değindik. Vardiyalı çalışma da dahil, teknik elemanların ücretlerinin belirlenmesinde bugünkü uygulamanın çözüm

getirmekten uzak olduğu ve tek gerçekçi çözümün mühendis ve mimarların da bir parçası olduğu tüm sendikasıız kamu çalışanlarına "Grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların" tanınması olduğunu bir kez daha vurguluyoruz.

Sendikal haklarımızı elde etmek için mücadele sürecinde de önerilerimizin dikkate alınmasının gerekli olduğunu belirtiyoruz.

1. Vardiyalı çalışma Yan Ödemeler Kararnamesi'nde ayrı bir başlık altında ele alınmalı, ödenecek tazminat açıkça belirlenmeli ve yeterli düzeyde (en az 3000 TL.) olmalıdır.

2. Genel olarak Yan Ödeme Kararnamesi ve özel olarak bu kararnamenin vardiyalı çalışmayı düzenleyen bölümü hazırlanırken, TMMOB'nin diğer teknik eleman örgütlerinin görüşleri alınmalıdır.

3. Emekliliğe esas çalışma sürelerinin belirlenmesinde, vardiyalı çalışanların her yılına üç ay fiili hizmet zammı eklenmelidir.

4. Vardiyalı çalışmada, elemanlara daha üst düzeyde bir sorumluluk yükleniyorsa bu elemanlar ayrıca sorumluluğunu yükledikleri kadro için geçerli olan tazminatları almalıdır.

5. Vardiyalı çalışma, doğal olarak fazla mesaiyi de beraberinde getirmektedir. Fazla mesailer de, yeterli düzeyde değerlendirilmelidir.

6. Vardiyalı çalışmanın söz konusu olduğu görevlerde, bu durum, elemanlara işe girerken belirtilmeli ve olurları alınmalıdır. Vardiyalı çalışma bir ceza uygulaması olmaktan çıkarılmalıdır.

7. Vardiyalı çalışma için belirlenecek ek tazminatlar, bundan önce bu statüde çalışmış ve bu hakları alamamış elemanlara, çalıştıkları geçmiş sürenin karşılığı kadar toptan ödenmelidir.

8. Vardiya, tazminatları vergisiz olarak ödenmelidir.

1 Haziran 1978 - TMMOB Bülteni 187

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.6.1978 GÜNÜ TAM GÜN ÇALIŞMA YASASINA İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "YASADAKİ MESLEKSEL AYRIMI ELEŞTİREREK, EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET ÖDENMESİNİ İSTEDİ"

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde, Egemen sınıfların çarpık sağlık politikaları, sağlık hizmetlerinin yetersizliği ve ilkilliği ile insan sağlığını bir ticaret metası olarak görme anlayışının egemen olması sonuçlarını vermiştir.

Sağlık sorununu yalnızca "hekim-hasta-eczacı" üçlüsünden ibaret sayan mevcut sağlık politikası, toplum sağlığını, hastalıkların, salgınların, toplu ölümlerin ortaya çıkmasından sonra ele almaktadır. Bu anlayış, koruyucu sağlık hizmetlerini geri plana itmekte, toplum sağlığının korunmasına yönelik önlemler içeren politikalar uygulamamaktadır.

Doğru bir sağlık politikası, koruyucu sağlık hizmetlerinin ön plana alınmasını, sağlık hizmetlerinin bir ekip çalışması olarak görülmesini ve yetişmesi pahalı olan hekimlerden azami yararının sağlanmasını içerir. Gerek tedavi, gerekse koruyucu sağlık hizmetleri açısından sağlık alanı birçok meslekleri birlikte yakın ilişkiler içinde çalıştıran bir hizmet alanıdır. Oysa, sağlık hizmetlerinde böylesine bütünsel bir yaklaşım gerçekleştirilememektedir. Bunun en son örneği, Sağlık Bakanlığınca hazırlanarak Hükümet tasarısı olarak Meclise sunulan ve komisyonlardan geçerek Meclis Genel Kurul gündemine gelen "Sağlık Hizmetlerinde Tam Gün Çalışma" yı öngören yasa tasarısıdır.

Çarpık bir anlayışla oluşturulan yasa tasarısı, çalışanların birlikteliğini sarsmaya yönelik ayrıcalıklar içermektedir. Yasa, aynı yetki ve sorumlulukla aynı işi yapan farklı meslek gruplarından birine % 100'lük bir tazminat öngörürken, diğer meslek gruplarına ölçütlerini bile koymaksızın % 50 oranında bir tazminat öngörmektedir. Bu anlayış, hekim, diş hekimi ve eczacıları, diğer sağlık personelinin ayrı gören hizmetlerinin, bu hizmet alanında çalışan tüm meslek gruplarının ortak sorumlulukta katıldığı bir ekip çalışması olduğunu kavramayan bir anlayıştır. Bu anlayış aynı işi yapanlarla ayrı ücretler verilmesini öngören, belli meslek gruplarını kayıran, "Eşit işe eşit ücret" görüşünü reddeden bir anlayıştır. Ve bu anlayış yasanın bu şekilde çıkması ve Anayasa Mahkemesine götürülmesi durumunda Anayasaya aykırı olduğu tespit edilecek bir anlayıştır.

Yıllardır üyelerinin de bir parçası olduğu emekçi halkın çıkarlarını savunmayı temel bir görev bilen TMMOB, birçok kimya mühendisinin çalıştığı sağlık hizmetlerinde, diğer tüm çalışma alanlarında olduğu gibi, çalışanların ekonomik-demokratik sorunlarının gerçek çözümünün yasa tasarısının öngördüğü tazminatlar vb. uygulamalardan değil, toplu-sözleşmeli Grevli Sendikal Hakların tüm çalışanlara tanınmasından geçtiğini vurgulamaktadır. Sendikal hakları elde etmek için mücadelesinde mevcut çarpık anlayış ve uygulamalar da karşı çıkmayı görev bilen TMMOB;

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TAM GÜN ÇALIŞMA YASASINDA, ÇALIŞANLARIN BİRLİKTELİĞİNİ BOZMAYA YÖNELİK AYRIMCI ESASLARIN DEĞİŞTİRİLMESİNİ, MESLEK GRUPLARI ARASINDAKİ AYRIMIN SON BULMASI VE TAZMİNATLARIN EŞİT DURUMA GETİRİLMESİ DOĞRULTUSUNDA GEREKLİ DEĞİŞİKLERİN MECLİS GENEL KURULUNDA YAPILMASININ GEREĞİNİ KAMUOYUNA DUYURUR.

.....

5 Haziran 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 188

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ NEDENİYLE BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN, TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "HALKIN SAĞLIĞI VE HALKIN MALI OLAN DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA MÜCADELESİNDE TMMOB ÜZERİNE DÜŞEN GÖREVİ, EMEKÇİ HALKLA BİRLİKTE SÜRDÜRECEKTİR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Her yıl 5 Haziran'da yapılan Dünya Çevre Gününün konusu 1978 yılı için "Tahribatsız Kalkınma" olarak Birleşmiş Milletler'in Çevre programı tarafından saptanmıştır. İleri kapitalist ülkeler tarafından kalkınma ile çevrenin korunmasının çelişeceği yollu propagandaya karşı bu yıl geri bırakılmış ülkeler bu ikilemde gizli aldatmacayı vurgulamaktadırlar. Gerçekten de çevre sorunları çok yönlü, karmaşık bir sorunlar bütünüdür. Emperyalizmin zincirini kırma mücadelesi veren dünya halkları çevre sorunları etrafındaki tartışmaları dikkatle izlemek ve emperyalizmin şartlandırmalarına karşı uyanık olmak zorundadırlar.

ÇEVRE SORUNLARININ KAYNAĞI KAPİTALİST SİSTEMDİR

Çevre sorunlarının kaynağını kapitalist üretim tarzının dayanağı olan kârları maksimize etme çabası ile bu üretim tarzının anarşik yapısı oluşturur. Daha fazla kar hırsı hiçbir toplumsal endişe tarafından sınırlanamaz. Doğal çevre,

nehirler, göller, denizler, hava, toprak, her şey insafsız bir şekilde kapitalizm tarafından paraya çevrilmeye çalışılır. Ve bu durum uzun vadede kapitalizmin kendisini de kuşatmaya başlar. Doğanın emme kapasitesinin üstünde artık madde doğaya bırakılmaya başlanır. Doğal kaynaklar birer hammadde olma niteliğini ve; giderek niceliğini yitirirler. Üretimin giderek artması bir taraftan kaynaklara talebi arttırırken bir taraftan da doğayı daha fazla kirletir. Fakat anarşik bir üretim yapısına sahip olan ve tekelci aşamada bulunan kapitalizm kendini kolaylıkla rasyonalize edemez. Bugün çevre sorunları olarak ortaya çıkan sorunun bir yönünü bu olgu meydana getirir. Ancak kapitalizm bir yandan da, çevre sorunları dolayısıyla içine düştüğü bunalımı kendi çıkarları için kullanmaya çalışır.

Çevre sorunlarının en önde gelen Özelliklerinden birisi saklanamaz, gizlenemez bir olgu olmasıdır. Çünkü günlük hayatta devamlı bu sorunlarla yüzüyoruz. Kapitalizm bu durumda kendi özünden gelen artı değer sömürüsü, tekel gibi olguları göz ardı ederek sisteme gelen bütün eleştirileri çevre sorunları üzerinde yoğunlaştırır ve alıyor gözüktüğü sözde önlemlerle de sistemi ideolojik olarak kurtarmış olur. İşte bütün bu nedenlerden dolayı çevre sorunları üzerinde en çok güdültüyü koparanlar bizzat çevreyi en çok kirletenlerdir.

GERİ BIRAKTIRILMIŞ ÜLKELERDE ÇEVRE SORUNLARI :

Ülkemiz gibi geri bırakılmış ülkeler açısından çevre sorunları bütün bu sayılanlarla birlikte, ülkemizin geri bırakılmışlarından, emperyalist sömürü ağı içinde olmasından kaynaklanan sorunları da içerir . Düşük gelir seviyesi, yetersiz üretim, geri teknoloji kendini geliştirmekten yoksun üretici güçler, tüm bunlar geri bırakılmamış ülkelerde ve Türkiye'de de çevre sorunlarının kaynağıdır.

ÜLKEMİZDE ÇEVRE SORUNLARI YALNIZCA KİRLENEN HALIÇ, İZMİT KÖRFEZİ VE ANKARA'NIN KİRLİ HAVASI DEĞİLDİR. KIRSAL ALANLARDA VE HIZLA BÜYÜYEN KENTLERDEKİ YETERSİZ SAĞLIK KOŞULLARI, BULUNAMAYAN İÇME VE KULLANMA SULARI, SALGIN HASTALIKLAR, HIZLA ARTAN NÜFUS, EROZYONA UĞRAYAN TOPRAKLAR, YOK OLAN ORMANLARIMIZ, YAĞMALANAN MADENLERİMİZ TÜM BUNLAR DA ÇEVRE SORUNLARININ SONUÇLARIDIR.

Emperyalist Ülkeler çevre sorunlarının çözümü için uluslararası önlemler önermekte, böylece kendi yarattıkları sorunları çözmek için yapacakları masraflara geri bırakılmış ülkeleri de ortak etmek istemektedirler. Böylece ihraç mallarının fiyatlarında meydana gelecek artışı bütün mallara yansıtarak görece kayıplarını azaltmak istemektedirler. "Çevre sorunları insanlığın geleceğini

tehdit ediyor" gerekçesiyle geri bırakılmış ülkelerin sanayileşmeleri yavaşlatılmak, "emperyalist zinciri" kırma yolundaki mücadeleleri engellenmek isteniyor.

Emperyalist ülkeler çevre sorunları dolayısıyla geliştirdikleri yeni teknolojilerle hem yeni pazarlar yaratıyorlar, hem de ticaret hadlerini kendi lehlerine değiştirmiş oluyorlar.

BÖYLESİNE KOŞULLARDA, ÜLKEMİZ GİBİ GERİ BIRAKTIRILMIŞ ÜLKELERİN DEVRİMCİLERİ, İLERİCİLERİ YURTSEVERLERİNİN ÖNÜNDE DURAN GÖREV, HALA EMME KAPASİTESİ DOYMAMIŞ ÇEVRESİNİ KORUMAK, DOĞAL VE TARİHİ ÇEVREMİZE, YERALTI VE YERÜSTÜ KAYNAKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAKTIR.

Bu mücadeleyi halkı seferber ederek yapmak; onun çevresini, sağlığını giderek yaşama hakkını koruma mücadelesini sistemin özüne dönük hale getirmek, ülkemizin birçok yöresinde giderek yükselen bu tür kendiliğinden eylemlere politik öz kazandırmak gerekmektedir. Mücadelemiz iki yönlüdür. Hem çevremizi ve sağlığımızı koruma mücadelesi hem de bu mücadeleden hareketle kitlelerin demokratik taleplerine anti-emperyalist mücadele ile birleştirme mücadelesi.

Çevreyi koruma ve kalkınma, emperyalist sömürü ağı içindeki ülkeler için bir çelişkidir. İnsanın insanı sömürmediği, insanın ve bütün üretici güçlerin gelişiminin önündeki engellerin kalktığı yeni bir toplumsal düzende doğal çevre korunabilir, geliştirilebilir bir varlık olacaktır. Bugün yapılması gereken temel bir görev bu konudaki teknik bilginin izlenmesi ve sorunların biriktirilmemesi yolunda da mücadele etmektir. TMMOB bu konuda üstüne düşeni yapmaktadır, bundan sonra da yapacaktır.

UZMANLIĞINDAN KAYNAKLANAN BİLGİLERİNİ HALKININ MÜCADELESİNDE BİR ARAÇ YAPMA KAVGASINI VEREN TMMOB, HEM SORUNUN KAYNAĞININ ARAŞTIRILMASINDA,

HEM DE HALKIN SAĞLIĞI VE HALKIN MALI OLAN DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA MÜCADELESİNİN BİLİMSEL YÖNLERİNİN AÇIKLANMASINDAN BUGÜNE KADAR OLDUĞU GİBİ, BUGÜNDEN SONRA DA EN ÖN SAFLARDA OLACAKTIR.

TMMOB, BAĞLI ODALAR VE BÜTÜN ÜYELERİ İLE SANAYİLEŞMENİN VE AZ GELİŞMİŞLİĞİN HALK SAĞLIĞI VE ÇEVRE ÜZERİNDEKİ TAHRİBATINI BİLİMSEL VERİLERLE AÇIKLAMA VE HALKI BU MÜCADELEYE SEFERBER ETME MÜCADELESİNİ DAHA DA YÜKSELTECEKTİR.

8 Haziran 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 189

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 8.6.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA BAKANLAR KURULUNA SEVK EDİLEN MEYAK YASA TASARISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİ.

Açıklama metni aynen şöyledir;

Geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanı Ziya MÜEZZİNOĞLU tarafından yapılan bir açıklamada

MEYAK tasarısının Bakanlar Kuruluna sevk edildiği belirtilmektedir.

Açıklamada MEYAK'ın "Özyönetim" ilkeleri gereğine göre seçilen bir Genel Kurul üyeleri tarafından yönetileceği ve "T.C. Emekli Sandığı iştirakçisi olan tüm kamu personelinin kurum üyesi olacakları" görüşleri yer almaktadır.

Yıllardır kamu kesiminde çalışanların ücretlerinden MEYAK ödentisi adı altında yasa dışı bir biçimde kesilen ve bugün varlığı milyarlarla ölçülen ödenekler kamu kesiminde çalışanların yararına değil, egemen sınıflara ucuz hammadde ve aramalı üretmek üzere KİT'lerin finansmanında kullanılmıştır. Böylece, çalışanlardan kesilen ödenekler tekeli sermayenin desteklenmesi için harcanmıştır.

Türkiye Mühendis ve Mimarlarının örgütü TMMOB yıllardır diğer çalışanlar ve onların örgütleriyle birlikte MEYAK kesintilerinin işlenmiş faizleriyle birlikte ödenmesi ve bu kesintilerin kaldırılması yönünde mücadele vermektedir.

Bugün ise, çalışanlara "yeni olanaklar sağlıyor" izlenimi verilerek MEYAK tasarısının yasallaştırılacağı, belirtilmektedir.

Kamu kesiminde çalışanlardan Emekli Sandığı keseneklerine ek olarak kesilen MEYAK ödentileri, ancak Güney Amerika ülkelerinde görülen "Zorunlu Tasarruf" uygulamasının bir benzeri olup, bu uygulamanın kamu kesiminde çalışanlara getireceği yeni bir şey yoktur.

Çalışanlar yararına yapılacak çalışmalar denildiği zaman; büyük şehirlerde ve tatil yörelerinde lüks yatırımlar ve "görkemli" oteller yapmayı anlayan Emekli Sandığı yasasında yapılacak değişiklikler ve çalışanların yönetimde ve denetimde kesin karar ve söz sahibi olmasıyla Emekli Sandığının gerçek işlevine kavuşturulması mümkündür. Bu yol, çalışanların "MEYAK tasarısıyla elde edecekleri" var sayılan hakların elde edilmesini sağlayacak tek yoldur.

TMMOB, çalışanların Sosyal Güvenlik Sorunlarının çözümü doğrultusunda atılması gereken adımı MEYAK olarak değil, Emekli Sandığının demokratikleştirilmesi ve çalışanlardan yana bir işlerliğe kavuşturulması olduğunu vurgular ve MEYAK'a karşı mücadelesini sürdüreceğini, kamuoyuna duyurur.

9 Haziran 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 190

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 9.6.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ŞİMDİYE KADAR YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ GECİKEN YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir:

1978 Mali bütçesi 1 Mart 1978 tarihinde TBMM'nde kabul edilerek yürürlüğe girmişti. Aradan geçen 3 aylık süre içinde Mali Bütçe içinde yer alan ve tüm kamu çalışanlarını ilgilendiren yeni Yan Ödemeler Kararnamesi yürürlüğe girmemiştir.

Bugüne değin "Yan ödemeler Uygulaması"nın çalışanların ücret sorunlarına olumlu bir katkı getirmediği açıktır. Tüm çalışanların ve onların demokratik örgütlerinin "Toplu sözleşmeli- grevli sendikal hakları" alma mücadelesini sürdürürken Yan Ödemeler Uygulamasına getirdikleri görüş ve eleştiriler geçmiş iktidarlarca dikkate alınmamıştır.

Türk Parasının % 33 devalüe edilmesi, tüketim mallarının fiyatlarının hızla artması, hayat pahalılığının yaşanmaz boyutlara ulaşmasına rağmen; kamu çalışanlarının "yararına olduğu söylenen" yan ödemeler kararnamesinin hala çıkarılamaması; tüm çalışanları birçok sorunla karşı karşıya bırakmaktadır.

TMMOB olarak, tüm çalışanların ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarların ekonomik-demokratik istemlerinin karşılanmasında toplu sözleşmeli-grevli sendikal hakların ileri bir adım olduğu inancında olup bu mücadelemizi sürdürürken, daha önce olduğu gibi bir kere daha güncel bir sorun olan yan ödemeler uygulaması üzerine görüşlerimizi açıklayacağız,

1- Bugüne değin Yan Ödemeler uygulamasında, idareye sonsuz yetki tanınmıştır.

Kararnamelerde yer alan, "mali imkanların, hizmetin gereklerine ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesinin dikkate alınarak", yan ödemelerin saptanacağı ifadesi, belirsiz olup, yönetimin eğilimlerine göre çalışanlar arasında, ayrıcalık gözetmesine ve yan ödemeleri anti-demokratik bir baskı aracı olarak kullanılmasına olanak vermektedir.

Aynı şekilde, "mahrumiyet bölgelerinde çalışanlara zamlı yan ödemeler verilebileceği" vb. ifadeler, çok kez uygulamada, yan ödeme verilmemesinin de gerekçesi olabilmektedir.

Yeni kararnamede, bu tür belirsiz ifadelere yer verilmemeli, keyfiliğe yol açmayacak, net, standart tanımlar yer almalıdır.

2- Çalışanlar ve teknik elemanlar arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran yan Ödemelerde "görev unvanının esas alınması ilkesi kaldırılmalı, ödemeler "Eşit İşe Eşit Ücret ilkesi" göz önünde tutularak verilmeli, çalışanlar arasında hiçbir ayırım yapılmamalıdır.

Geçmiş yan ödeme uygulamalarında "görev unvana"nın esas alınması çalışanlar arasında büyük farklılıklar meydana getirmiştir.

Örneğin :

a) Genel İdari Hizmetlerde ve Teknik hizmetlerde, en düşük ve en yüksek işgüçlüğü ve teminindeki günlük zamları arasındaki oran 6'ya erişmektedir.

b) Teknik hizmetler bölümünde, sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, donatım, levazım, satınalma, ve bunlar gibi" destek hizmeti yürütenlere temininde günlük zammı hiç ödenmemektedir.

c) Çalışanların ancak % 10'una verilen "Büyük Proje zammı" aynı işyerinde aynı işte, aynı projede çalışanlar arasında ayrılığa yol açmaktadır.

d) Aynı işi yapan ancak görev unvanı farklı olan kişilere, farklı yan ödemeler verilerek, çalışanlar arasına ayrılık sokulmaktadır.

Yeni kararnamede bu düzensizlikler giderilerek,

Eşit işe eşit ücret ilkesi temel alınmalı, yan ödeme tutarları arasındaki aşırı farklılıklar giderilmeli, sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, denetim, levazım, satın alma vb. görevlerde çalışan teknik elemanlara da, eşit miktarda teminindeki günlük zammı ödenmeli,

3- Yan ödemeler izinlerde ve hastalık izinlerinin tümünde kesintisiz olarak ödenmelidir.

4- Silahlı Kuvvetler mensuplarına ödenecek Yan Ödeme esaslarını belirleyen 22.2.1978 tarih ve 7/14644 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinde yer alan TSK mensuplarına taranan, "herhangi bir nedenle açığa alınan veya tutuklanıp beraat edenlere, açıkta ve tutuklulukta geçen süreleri için yan ödeme verilmesi uygulaması" tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

5- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte geçen hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır.

6- Yan ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilmesi, fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır. Yan ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmeli, bugün yalnız yargı organları mensuplarına tanınan bu hak tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

7- Asgari ücret düzeyi olan net 5000 TL. bir gelir düzeyine ulaşılması için, yan ödemelerin alt sınırı 3000 TL. olmalıdır. Kamuoyuna duyurulur.

28 Haziran 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 191

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANI KANI VRANA'YA ÇEKTİĞİ TELGRAFLA ANAYASA MAHKEMESİNİN SALDIRIYA UĞRAMASINI PROTESTO ETTİĞİNİ BİLDİRDİ.

Telgraf metni aynen şöyledir.

Sayın Kani Vrana Anayasa mahkemesi başkanı Ankara yüce mahkemenize yöneltilen saldırı, yıllardır anayasayı kabul edemeyen, anayasanın özüne ve ruhuna aykırı davranışlarda bulunanların eseridir. Ülkemizin dört bir yakında insanlarımızın hayatına mal olan faşist saldırıların, bugün en yüksek bir anayasal kuruluşa da yönelmesi, faşizmin kaynaklarının kurutulmasının zorunluluğunu kanıtlamaktadır.

Bu saldırının, anayasanın ilerici özünü savunanları yıldıramayacağına olan inançla, kişiliğinizde tüm mahkemeniz üyelerine geçmiş olsun dileklerinizi iletirim.

Saygılarımla.

.....

1 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 193

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.7.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İTÜ YURDUNUN AÇILMAMASINI VE YURDUN AÇILMASI İÇİN ÇABA HARCAYAN ÖĞRENCİLERE YÖNELTİLEN BASKILARI KINADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Faşist saldırıların boyutlarının kitle katliamlarına, Anayasa Mahkemesini bombalamaya kadar vardığı günümüzde, bu saldırılar karşısında etkin tavırlar alınmazken; çeşitli hakları için mücadele eden emekçi kitleler üzerinde baskı uygulamalarının ve demokratik örgütleri kapatma girişimlerinin sürmesi endişe vericidir.

Erzurum'daki faşist baskılara, saldırılara sessiz kalan; devrimci, ilerici öğrencilerin yurt istekleri karşısında, "Yapacak bir şey olmadığını" söyleyen, faşist baskıları kamuoyuna duyurmak için Ankara'da açlık grevi yapan devrimci, ilerici öğrencileri gözaltına alan, onlara baskı uygulayan zihniyet, dün de, İTÜ yurdunun açılması için çaba harcayan 200'den fazla öğrenciyi gözaltına almıştır.

Yapıldığı halde bir türlü öğrencilerin kullanımına açılmamakta ısrar edilen İTÜ yurdu konusunda öğrenciler bir yıldan fazla süredir çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Fakat, tüm bu girişimler karşısında, yetkililer kayıtsız kalmıştır.

Kiraların astronomik boyutlara, değil öğrencilerin çalışanların bile karşılamakta zorluk çektikleri bir düzeye ulaştığı ayrıca çarpık ulaşım nedeniyle evden okula gitmenin de bir sorun olduğu göz önünde tutulduğunda, Teknik Üniversitenin yanı başında, her şeyi bitmiş bir yurt binasını öğrencilerin hizmetine açmamak, hiçbir surette iyi niyet olamaz.

Aylardır faşist saldırılar için üs olarak kullanıldığı, faşist katillerin saklandığı söylenen Edirnekâpı Yurdu için hiçbir girişimde bulunulmazken; İTÜ Yurdunun açılmasını isteyen, ev bulamadıkları için İTÜ'nün bahçesinde çadır kurarak, açıkta yemek pişirerek yurtların açılmasını isteyen öğrencileri bir kısım güvenlik görevlisinin yürüttüğü çok teknik bir operasyon neticesinde, göz altına almak düşündürücüdür.

İTÜ Yurdu açılmalı, gözaltına alınan öğrenciler derhal serbest bırakılmalı, baskılar son bulmalıdır.

.....

5 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 196

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ(TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 5.7.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMA DA POL-DER'E YÖNELTİLEN BASKILARI VE POL-DER YÖNETİCİLERİNİN GÖREVDEN ALINMASINI KINADI.

Açıkla Metni aynen şöyledir:

Ülkemizde polislerin demokratik kitle örgütü POL-DER'e yöneltilen baskılar gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır. Gizli-açık faşist çeteler POL-DER binalarını basmakta yakmakta tahrip etmektedir. "Sağa da Sola da karşıyız" mantığıyla binlerce polisin kitle örgütü POL-DER, besleme örgütlerle eş tutulmaktadır. MC dönemlerinde güvenlik kuvvetleri iktidar yandaşlarıyla doldurulurken, her türlü baskıya karşın tarafsız olma konumunu yitirmeyen POL-DER üyeleri bugün MC dönemlerinden daha yoğun bir baskı altındadır. Özellikle sağ basının yaptığı propaganda ile güvenlik örgütlerinin sorunlarının kaynakları göz ardı edilerek, dikkatler POL-DER üstüne yoğunlaştırılmaktadır.

Bugün dünyanın birçok ülkesinde polislerin demokratik örgütlenmesi ileri boyutlara ulaşmış ve polislere sendikal haklar tanınmışken, ülkemizde polislerin dernek biçiminde örgütlenmelerine bile tahammül edilememekte, POL-DER'in kapatılacağı yetkililerce ifade edilmektedir. Yasal her türlü izni alınmış bir afişçi asan POLDER üyelerinin gözaltına alınmaları ve daha sonra görevden uzaklaştırılmaları, baskıların en son biçimlerinden biridir.

"Anarşiye karşı savaştan" söz edenler, bu savaşın hedefinin POL-DER ve diğer demokratik örgütler olmadığını anlamak zorundadırlar emekçi halkın bir parçası olan ve tarafsız bir biçimde görevlerini sürdürmeye çalışan POL-DER'e ve üyelerine yönelen baskılar son bulmalıdır.

.....

12 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 199

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, DOÇ.DR. BEDRETTİN CÖMERT'İN, FAŞİST ÇETELERCE KATLEDİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPTI

Faşist silahlı çetelerin tüm emekçi kitleleri hedef alan silahlı-bombalı saldırıları, "nereden gelirse gelsin" ya da "ne sağ, ne sol" gibi düşünceleri ileri sürerek gerçekleri görmeyenlerden alınan cüret ile artarak sürmektedir.

Eğitim Enstitüsü öğretim üyelerine yöneltilen saldırıların hemen ardından dün de Doç. Dr. Bedrettin Cömert faşist çetelerce katledilmiştir.

Faşist saldırılara ve katliamlara karşı birşey yapmayan, emekçi halkın çıkarlarını savunan kitlelere ve onların demokratik örgütlerine her türlü baskıcı yöntemleri uygulayan, buna karşın, faşist çetelere ve örgütlerine dokunmayanlar, artık olayları doğru değerlendirerek sorumluluklarını bilmek ve faşist odakların üstüne gitmek zorundadırlar.

Bunu yapmayanlar, bir yandan kendi sonlarını hazırlarken, öte yandan da tarih önünde bunun hesabını vereceklerdir.

Doç. Dr. Bedrettin Cömert'in anısı önünde saygı ile eğiliyor ve bu faşist çetelerden ve onları yönlendirenlerden mutlaka hesap sorulacağına inanıyoruz.

20 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 200

TÜRKİYE-AET İLİŞKİLERİNDE SON GELİŞMELERE İLİŞKİN OLARAK BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "ÜLKEMİZE VE EMEKÇİ HALKIMIZA HİÇBİR YARAR GETİRMEYEN AET İLE İLİŞKİLERİ SIKILAŞTIRMAK YERİNE, AET'DEN GECİKMEKSİZİN ÇIKILMALIDIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

AET ile Türkiye arasındaki ilişkiler, yetkili kişi ve heyetlerin ziyaretleriyle kamuoyunun gündemine gelmektedir. Son olarak, AET'den bir heyet ülkemize gelmiştir ve bu heyetle de, tüm heyetlerle görüşülen ve çözümünde hiçbir adım atılmayan sorunlar görüşülmüştür.

Türkiye, AET yetkililerine;

-Tarım ürünlerine sürüm kolaylığı sağlanması,

-İhraç edilen sanayi ürünleri üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması,

-Türkiyeli işçilerin AET ülkelerinde serbest dolaşımında çıkan güçlükler nedeniyle bazı kolaylıklar sağlanması,

-Türkiye'ye kredi akımının hızlandırılması isteklerini iletmiştir. Tüm bu sorunlar, AET ile çarpık, bağımlı ilişkiler bütününden kaynaklanmaktadır.

Emperyalizmin uluslararası bir örgütü olan ve kapitalist ülkeler arasında ekonomik, siyasi ve sosyal entegrasyonu sağlamayı hedefleyen AET ile Türkiye'nin ilişkileri hakkında Devlet'in

1978 programında özetle şu saptamalar yer almaktadır, AET ile ilişkiler:

-Ülkemizin gelişme yolundaki temel amaç ve hedefleriyle ters düşmektedir,

-Uluslararası ekonomik düzendeki gelişmelerle çelişmektedir.

-Ülkemizin iç ve dış politikaları konusunda hareket serbestisini sınırlamaktadır.

Yine, 1978 Programına, bu sorunların örneği son görüşmeler olan perakende önlemlerle çözülemeyeceği belirtilmektedir.

Türkiye-AET ilişkileri neler getirmiştir? AET'ye ihracatın ve ithalatın

dengeli biçimde artacağı öne sürülmüş, oysa 1965-1977 döneminde- Türkiye'nin AET'ye ihracatı 4.2 kat artarken, ithalatı 11 kat artmıştır. Bu çarpık dengesizlik sonucu, 12 yılda Türkiye'nin AET ile olan dış ticareti 88.5 katına ulaşmıştır. 1977'de Türkiye'nin dış ticaret açığının %44.7'si AET den kaynaklanmaktadır. Son on yıl içinde AET ihracatı içinde Türkiye'nin payı % 0.65, AET ithalatı içinde Türkiye'nin payı % 0.22'dir. AET toplam dış ticaret hacmi içinde Türkiye'nin payı %1'e ulaşmazken, Türkiye'nin dış ticaret hacminin %50'si AET'ye yöneliktir.

Tanıyacağı tavizlerle Türkiye'nin ekonomik gelişimine katkıda bulunacağı öne sürülen AET

-Ülkemizin tarımsal ürünlerinin ihracatına tanıdığı tavizlerin çok daha fazlasını üye olmayan ülkelere tanımış,

-İşçilerin serbest dolaşan hakkının gerçekleşmesini önlemiş,

-Türkiye'yi emperyalizme daha fazla bağımlı kılan gelişme süresinde etkin rol oynamıştır.

AET'ye üye olduğunda sağlanacak kolaylıklarla bazı sektörlerde AET pazarında yer tutulabileceği iddiasının geçersizliğini tekstil ürünleri ihracatına konulan kısıtlamalar göstermiştir.

Ülkemiz üzerindeki emperyalist sömürünün bir kurumu olan ve temel işlevi ülkemizin emperyalizme ekonomik, politik, kültürel alanlarda bağımlılığını arttırmak ve sömürüyü yoğunlaştırmakta olan AET ile her türlü bağımlılık ilişkisinin koparılması için, Türkiye mühendis ve mimarları ve onların örgütü olarak yıllardır dile getirdiğimiz istemimizi yineliyoruz.

Soruna perakende önlemlerle ve var olan anlaşmalar, belgeler, düzenlemeler içinde kalarak, bunları "nasıl biraz daha iyileştiririz.. anlayışının sonuçsuzluğu ve başarısızlığı açıktır. TMMOB olarak AET ile olan tüm anlaşmaların reddedilmesi ve yeni anlaşmalara girilmemesi gereğini bir kez daha vurgulamayı görev sayıyoruz.

22 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 201

21 Temmuz 1978 GÜNÜ, TMMOB BİRLİĞE BAĞLI BAZI ODALARIN BİR KISIM GÜVENLİK KUVVETLERİNCE BASILMASI ÜZERİNE TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BİR AÇIKLAMA YAPTI:

21 Temmuz 1978 Cuma günü, Milli Eğitim Bakanlığı önünde yapılan bir gösterinin ardından, aynı gün saat:15.00 sularında TMMOB Binası bir kısım güvenlik kuvvetlerince basılmıştır.

TMMOB'nin bulunduğu kat ve bazı mühendis-mimar Odalarının bulunduğu diğer katlar, "Kaçanları arıyoruz" gerekçesiyle, izinsiz olarak ve bir saldırı biçiminde alt-üst edilmiştir. Bu arada, kendilerini uyararak isteyen yönetici ve görevliler toplanmış; 5.katta çalışmakta olan Mimarlar Odası Yayın Sekreteri Akın Atauz ile aynı Oda personelinden Eflatun Üstünay, mitingde yer aldıkları iddiasıyla ve görevi başından alınarak, zorla, coplanarak götürülmüştür.

TMMOB'ye, Birliğe bağlı odalara yapılan bu saldırıyı kınıyor; ilgilileri, her türden olayı bahane ederek TMMOB ve Odalarına saldırmayı adet haline getiren bu zihniyet kaygısında önlem almak üzere birkez daha uyarıyoruz.

.....

24 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 202

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK GECİKEN 1978 YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLADI

TMMOB olarak geciken 1978 Yan Ödemeler Kararnamesine ilişkin görüşlerimizi Kamuoyuna bir kez daha iletmekte yarar görmekteyiz.

Esasında geçtiğimiz yılın Yan Ödemeler Kararnamesinin hiçbir değişikliğe uğramaksızın, 1978 için geçerli sayılacağına ilişkin haberler yer almaktadır. Yönetiminin keyfi uygulamalarına olanak veren, ayrımcı nitelikli ve son derece yetersiz olan mevcut Yan Ödemeler Kararnamesinin, taşıdığı tüm olumsuzluklarla birlikte 1978 için de geçerli sayılması, çalışanlara yönelik hatalı bir tavır olacaktır; Türk Parasının % 33 devalue edilmesi, tüketim mallarının fiyatlarının hızla artması, hayat pahalılığının yaşanmaz boyutlara ulaşmasına karşın yan ödeme tutarlarının arttırılması ve aksaklıkların giderilmemesi, örgütümüz ve üyelerimiz açısından kabul edilebilir bir olay değildir.

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK

Bu nedenle 1979 Yan ödemeler Kararnamesinin, aşağıdaki görüşlerimiz dikkate alınacak gecikmeksizin çıkarılması gereğini kamuoyuna duyururuz.

1. Çıkarılacak Yan Ödeme Kararnamesinin çalışanlar arasında hiçbir ayırım yapılmaksızın "Eşit İşe Eşit Ücret" ödemelidir.

2. Yan Ödemeleri izinlerin ve hastalık izinlerinin tümünde verilmelidir.

3. Yan ödemelerin esas alınan hizmet sürelerinin askerlikte geçen hizmet süreleri hesaba katılmalıdır.

4. Yan ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmelidir.

5. Yan Ödünçlerin alt sınırı 3000,-TL. olmalıdır.

.....

29 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 203

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK İZMİR KÖRFEZİNİN BİR BÖLÜMÜNÜN TOPRAK İLE DOLDURULMASININ KÖRFEZ VE ÇEVRESİ ÜZERİNDE YARATTIĞI OLUMSUZ ETKİLERE İLİŞKİN OLARAK 29.7.1978 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPTI

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Ülkemizde kıyı yağması olanca hızı ile sürmekte, plansız kentleşme ve çarpık bir biçimde gelişen sanayileşme çevre kirliliğini olanca gücü ile körüklemektedir. Bu gelişime bağlı olarak İzmir'de bugün kıyı yağmasının ve çevre kirlenmesinin çarpıcı bir örneği yaşanmaktadır.

1973 yılında onaylanan İzmir Metropolitan Planında "FUAR VE REKREASYON ALANI" olarak saptanan bölgenin bir bölümünde ve körfezin en dar yerinde 1200 dönümlük bir arazinin bir şirket tarafından satın alındığı; bu arazi üzerinde tersane kurma çalışmalarına başlandığı ve bu çalışmaların bir parçası olarak denizin 3000 dönümlük bir bölümünün toprakla doldurulduğu öğrenilmiştir. Bu şirketin denizi doldurmak için gereken izni hangi kaynaklardan ve nasıl aldığı belli değildir.

Denizin dolmasına yol açtığı ve körfezi tehlikeye soktuğu gerekçesi ile Gediz nehri deltasının değiştirilmesinin üzerinden ancak birkaç yıl geçmiş iken söz konusu şirketin toprakla doldurduğu alanın, Gediz'in eski ve yeni ağızları arasında yer almakta oluşu; körfezi doğanın yapabileceğinden çok daha hızlı bir biçimde dolduracaktır. Doldurulan alanın yanlarında kıyı boyunca sağ

dalyanlarında bulunması ve dolgu yerinin körfezin en dar yerinde olması körfez içinde zaten yetersiz olan akıntıları tamamen ortadan kaldıracı bir etki yapacaktır. Bu ise körfezdeki ekolojik dengenin bozulmasına ve körfez halkının sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden fosseptik çukuruna dönüşmesine neden olacaktır. Ayrıca körfezin en derin yerinin yalnızca çok küçük bir alanda, ancak 10 m. olduğu göz önüne alındığında; önemli bir ihracat merkezi olan İzmir Limanının bu girişimle ne hale geleceğini kestirmek zor olmayacaktır.

İzmir kentinin, körfezin ve İzmir halkının geleceğini ilgilendiren bu yanlış girişim konusunda ilgilileri uyarıyor ve şunları söylüyoruz:

1. Bu yanlış girişim derhal durdurulmalıdır.
2. "Fuar ve Rekreasyon Alanı"na tersane yapmakta olan şirket söz konusu alandan çıkartılmalıdır.
3. Doldurulan alan söz konusu şirkete temizlettirilmelidir.
4. Tersane yapımına ve denizin doldurulmasına izin verenler ve bu izni nasıl verdikleri açıklanmalıdır.
5. Denizi dolduran şirketin, bu işlemi kamu kaynaklarından sağlanan kredilerle sürdürdüğü söylentileri vardır. Gerçekten böyle ise bu kredilerin nasıl ve hangi yolla verildiği açıklanmalıdır.

.....

10 Ağustos 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 204

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 10.8.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, TEKNİK EĞİTİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN STAJ SORUNUNA ÇÖZÜM GETİRİLMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ.

Bugün, ülkemizdeki dışa bağımlı sanayi, çarpık da olsa bir gelişim göstermekte ve teknik elemanlara olan gereksinim artmaktadır.

Teknik eğitim veren okullar, diğer okullar gibi bir dizi yapısal aksaklık taşımaktadır. Bu okulların, okul-içi olanaklarla sağlayamadıkları, pratik bilgi ve becerilerin öğrencilerin yaz aylarında yapacakları stajla karşılaşması öngörülmektedir.

Oysa, mevcut durumuyla, staj konusu da öğrenciler için sorunlar oluşturmaktadır. Şöyle ki :

- Sağlanan staj yerleri yetersizdir. Staj yerlerinin büyük çoğunluğu kamu

tarafından karşılanmakta özel sektörün konuya ilişkin hiçbir ciddi ve yeterli çalışması bulunmamaktadır.

Öğrenciler staj yeri bulamamakta, bu nedenle mezuniyetleri gecikmektedir.

- Öğrencilere staj süresince ödenen 30 TL. günümüz koşullarında çok yetersiz bir düzeydedir.

- Öğrenciler staj süresince sigorta edilmemektedir.

- Stajyerlerle ilgilenilmemekte, bu nedenle stajdan beklenen yararlar gerçekleşmemektedir.

- Konuyla ilgili yasal mevzuat yetersizdir.

Teknik eğitim gören öğrencilerin, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmeleri açısından üretim birimlerinde pratik bilgi ve deneyler edinmeleri zorunludur. Bu nedenle TMMOB, ileride üyeleri olacak teknik öğrenim gören öğrencilerin staj sorununun çözümü doğrultusunda önerilerini mercilere ve kamuoyuna duyurur.

1- Staj yeri dağılımı nesnel esaslara kavuşturulmalı, dağılım merkezi bir plan çerçevesinde TMMOB bünyesinde oluşturulacak Bakanlıklar, Üniversiteler ve diğer ilgili kuruluşların temsilcilerinin bulunduğu bir komisyon eliyle gerçekleştirilmelidir.

2- Kamu kesiminin verdiği staj yerlerinin sayısı arttırılmalı, özel kesimin işyerlerinde çalışan işçi ve mühendis sayısına göre belirli sayıda staj yeri verilmesi zorunlu hale getirilmelidir. Staj yeri vermenin tüm kamu ve özel kesim için zorunlu hale getirilmesiyle, bu zorunluluğa uymayan işyerleri cezalandırılmalıdır.

3- Stajyer ücretleri en az ASGARİ ücret düzeyine getirilmeli ve vergi dışı bırakılmalıdır.

4- Öğrenciler staj süresince sigorta kapsamına alınmalı, iş hastalıkları ve iş kazalarına karşı, sigorta edilmeleri sağlanmalıdır.

5- Konuya ilişkin önerilerimizi kapsayacak gerekli düzenleme gerçekleştirilmelidir.

11 Ağustos 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 205

TÜRKİYE'DEKİ ABD ÜSLERİ KONUSUNUN YENİDEN GÜNDEME GETİRİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: "EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARINI SAVUNAN MÜHENDİS-MİMAR KİTLESİ VE ONLARIN ÖRGÜTÜ TMMOB BU TÜR UYGULAMALARA KARŞI MÜCADELESİNİ SÜRDÜRECEKTİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

ABD silah ambargosu'nun "Şartlı" olarak kalkması kararından hemen sonra, emperyalist-kapitalist sistemin başını çeken ABD'nin "Şartları" belli olmaya başladı.

ABD, eski üslerin açılmasını, yeni üsler ve liman kolaylıklarının sağlanmasını istemektedir.

On yılı aşkın bir süredir yükselerek gelen anti-emperyalist mücadele karşısında ABD, Türkiye üzerindeki egemenliğini daha gizli ve değişik yöntemlerle sürdürmekte, sürdürmek istemektedir.

Bugünkü koşullarda IMF'siyle, ambargosuyla Kıbrıs'taki durumu dayatarak Türkiye ve Yunanistan halkları arasında şovenizmi körtükleyerek boyunduruğu daha da sıkmak istemektedir.

Daha önceleri de birçok kez açıkladığımız gibi, Türkiye'nin sorunlarının çözümü ambargonun kalkmasına bağlı değildir. Halkımızın Kurtuluşu, bu tür ilişkilerin tam tersine, emperyalist-kapitalist sistemle her türlü bağımlılık ilişkilerine son verilmesine, emperyalist zincirin kırılmasına ve emperyalizmin içindeki uzantılarının ve onların faşist silahlı çetecilerinin ülkeden kovulmasına bağlıdır.

Emekçi halkın çıkarlarını savunan mühendis mimar kitleleri ve onların örgütü TMMOB, ABD'nin başını çektiği emperyalist-kapitalist sistemin gizli-açık tüm kurum, politika ve uygulamalarına karşı mücadele etmeyi bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin en belirleyici yanı olarak görmekte ve bu mücadeleyi kendi alanlarında giderek güçlenen bir biçimde sürdürmektedirler.

Bu mücadelenin bir parçası olarak; ABD'nin üs, tesis, liman kolaylığı vb. bütün istem ve girişimlerine var gücümüzle karşı duracağımızı belirtmeyi görev saymaktayız.

12 Ağustos 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 206

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 12.8.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Aylardır çıkması beklenen 1978 yılına ait Yan Ödemeler Kararnamesi 16372 sayılı resmi gazete ile kamuoyuna açıklanmıştır.

Yeni kararname, MC döneminde çıkan kararnamenin hemen hemen aynısı olup çalışanlar lehine getirdiği önemli bir yenilik yoktur.

1- Türk parasının değerinin % 33 oranında düşürülmesine karşın; iş güclüğü, iş riski ve temininde günlük zamlarının göstergelerinde bir artış bulunmamakta, katsayı yine 4 olarak kalmaktadır. Böylece yan ödemeler dondurulmuştur.

2- Genelde çalışanlar, özelde ise mimar ve mühendisler arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran "görev unvanı" yine esas alınmıştır. Çalışanlar ve onların örgütleri tarafından savunulan "eşit işe, eşit ücret" ilkesi göz önüne alınmamıştır.

3- Yan ödemeleri maaştan ayrı vergilendirilmemiştir. Bu da fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır.

4- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde askerlikte geçen hizmet süreleri hesaba katılmamıştır.

5- Kararnamede, "verilebilir, ödenebilir" şeklinde ifadeler yer almıştır. Bu gibi ifadeler ise çok kez uygulamada yan ödeme verilmemesine neden olmaktadır.

Türk parasının % 33 oranında değerinin düşürüldüğü bir ortamda, Uluslararası Para Fonu'nun isteğine uygun olarak işçi ücretlerinin dondurulması, taban fiyatlarının düşük tutulması yönünde çalışanlar aleyhine girişim ve anlaşmaların söz konusu olduğu şu günlerde; yeni çıkan yan ödemeler kararnamesinin bu politikanın yeni bir halkasını oluşturmakta olduğu görülmektedir.

Bu uygulama bir yandan sorunları giderek büyüyen kamu görevlilerinin sorunlarının çözümü yolunda bir şey getirmezken, öte yandan kamu görevlilerinin sendikal haklarını almadıkça tutarlı bir çözüme kavuşamayacaklarını göstermektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak hükümetin yan ödemeler konusundaki tutumunu eleştiriyor ve gerek güncel ekonomik-demokratik haklarımızın geliştirilmesi ve gerekse grevli-toplu sözleşmeli haklarımızın alınması yolundaki çabalarımızı güçlendirerek sürdüreceğimizi açıklıyoruz.

29 Ağustos 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 207

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 29.8.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İÇLERİNDE MÜHENDİS VE MİMARLARIN DA YER ALDIĞI MERSİN SODA-CAM VE ANKARA GEMAŞ GREVCİLERİYLE TMMOB'NİN DAYANIŞMA İÇİNDE OLDUĞUNU BELİRTTİ.

Ülkemiz kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı dünyanın sekiz ülkesinden biridir.

Emperyalizme bağımlı egemen sınıflar bir milyona yakın kamu çalışanının sendikal haklarını gaspetmişlerdir. İşçi sınıfına tanınan sendikal haklarda da, bir dizi anti-demokratik uygulamayla kısılmaya çalışılmaktadır.

Bugün, mühendis ve mimarların da bir parçası olduğu geniş çalışanlar topluluğu bir yandan TOPLU- SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN kazanılması için mücadele verirken, öte yandan kullanımı egemen sınıflarca önlenmeye çalışılan mevcut sendikal hakları da hayata geçirmeye çalışmaktadır.

Mersin Soda-Cam A.Ş.'de çalışan mühendis ve mimarlar, Ankara'da GEMAŞ Mühendislik Şirketinde çalışan teknik elemanlar, sendikal haklarını kullanmışlar ve DİSK'e bağlı PET-KİM -İş ve Sosyal-İş Sendikalarında örgütlenmişlerdir. Mühendislerin, mimarların, teknik elemanların, tüm çalışanlarla birlikte aynı sendika içinde örgütlenmelerini işverenler kabul edememektedir. Yıllardır işveren vekili sıfatıyla diğer çalışanların karşısına çıkarmaya çalıştıkları mühendislerin, mimarların birer emekçi olarak, tüm emekçilerle aynı safta durması, aynı sendikada örgütlenişini işverenleri hiddetlendirmektedir, saldırganlaştırmaktadır.

Ankara'da GEMAŞ'ta, diğer çalışanlarla mühendis ve mimarlar arasına ayrılık sokmaya çalışan işveren, mühendis ve mimarları da akademi mezunu-üniversite mezunu diye bölmeye çalışmaktadır.

TEK'in Afşin-Elbistan, PETKİM'in Aliğa yatırımları, Aslantaş, Susurluk, Hoşap Hidroelektrik Santralleri, Azot Sanayii Gemlik Amonyak Tesisleri vb. birçok kamu yatırımının projelerinin yapıldığı bir işyeri olan GEMAŞ'ın işvereni, çalışanların en demokratik isteklerini bile kabul etmemekte, hayat pahalılığı karşısında gülünç zam oranları önermektedir. GEMAŞ işvereni,

daha da öte, grevi kırmak için, yürütülmekte olan projeleri aktarmak üzere ISIS A.Ş. adlı bir paravan şirket kurmuştur. Mühendis ve mimar kitlesi, GEMAŞ çalışanlarının yanındadır ve bu tür grev kırıcılıklarına izin vermeyecektir.

Mühendisler, mimarlar, diğer teknik elemanlar, işverenler karşısında ücretli birer emekçi olarak ortak konumdadırlar. Soda Cam A.Ş. ve GEMAŞ'ta çalışan tüm emekçilerin, işçilerin, mühendislerin, mimarların, teknikerlerin, teknisyenlerin, tüm teknik personelin, idari personelin sorunları ortaktır, mücadeleleri ortaktır. Soda Cam A.Ş. ve GEMAŞ çalışanları bu bilinçle omuz omuza, yan yanadırlar.

TÜRKİYE'de GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIN kazanılması için mücadele veren mühendisler, mimarlar ve onların Örgütü TMMOB, sendikal haklara sahip üyelerinin bu haklarının, korunması, geliştirilmesi ve pekiştirilmesi mücadelesinde de yanı başındadır. TMMOB, Mersin Soda-Cam ve Ankara GEMAŞ'ta grevde olan emekçilerle ve sendikaları DİSK PETKİM-İŞ ve DİSK SOSYAL-İŞ'le dayanışma içinde olduğunu kamuoyuna duyurur.

.....

16 Eylül 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 209

SON PETROL ZAMMINA İLİŞKİN OLARAK 16.9.1978 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "DIŞA BAĞIMLI ENERJİ SİSTEMİ DEVAM ETTİĞİ SÜRECE, BU PETROL ZAMLARI BİRBİRİNİ İZLEYECEKTİR" DEDİ.

Geçtiğimiz günlerde petrol ürünlerine yapılan % 25-66 oranındaki zam, dışa bağımlı çarpık enerji politikasının doğal bir sonucudur. Ülkemizin emperyalist odaklarca yönlendirilen çarpık kapitalist gelişim süreci içinde, diğer birçok alanda olduğu gibi enerji politikası da dışa bağımlı kılınmıştır. Bu süreçte, ulusal enerji kaynakları linyit ve hidrolik potansiyeli yeterince kullanılmazken, enerji üretimi giderek daha artan biçimde petrole dayandırılmıştır.

Elektrik enerjisi üretiminde enerjiyi daha ucuza üretebilen hidroelektrik ve linyit santralleri alternatifleri yerine, yüksek maliyetli, güvenilirlik oranı düşük gaz türbinleri fuel-oil santralleri yapımı yeğlenmiştir.

Ulaşım sektöründe demiryolu taşımacılığı geliştirilmezken, karayolları yapımı, motorlu kara taşıtları üretimi ve doğal olarak benzin ve mazot tüketimi

arttırılmış ve toplam ulaşım içinde karayolları taşımacılığı % 75'lik bir orana ulaşmıştır.

Bu çarpık politika sonucu birincil enerji kaynakları içinde petrolün payı % 46.8'e ulaşmıştır.

Geçtiğimiz yıl petrol ve petrol ürünleri ithalatı için çokuluslu petrol tekellerine ödenen tutar, 1.5 milyar dolar dolayında olup, bu tutar Türkiye'nin toplam ihracat gelirlerine yakındır.

Emperyalizme bağımlı Türkiye ekonomisi, sürekli olarak devalüasyonlarla karşı karşıyadır.

Her yıl % 20-30 oranında yapılan devalüasyonlar, petrol fiyatlarına da yansımaktadır. Bu devalüasyonlar, tükettiği petrolün % 85'ini ithal eden Türkiye'nin, petrole ödediği döviz arttırmakta, devalüasyonlardan sonra bir süre fiyatlar devletçe subvansede edilmekte, Akaryakıt İstikrar Fonundaki açık 10-15 milyarı bulunca petrole zam yapılmaktadır. Her defasında petrole yağılan zam, tüm sanayi mallarına, ulaşım, başka bir deyişle iğneden ipliğe her şeyin fiyatının arttırılmasının gerekçesi olmaktadır.

Son yapılan petrol zammı, öncekiler gibi hayat pahalılığını arttırmaktan başka bir sonuç vermeyecektir. Zammın genel fiyat seviyesini yalnızca % 2 arttıracığı iddiaları geçersizdir, gerçek dışıdır. Öte yanda, son petrol zammını eleştirir görünen eski MC'ciler ise, zamları getiren çarpık enerji politikalarının İsrarlı sürdürücüsü ve bugün unuttur gözüktükleri 1977 petrol zamlarının da gerçekleştirmişdirler.

Petrole yapılan zam, ilk değildir, ne de son olacaktır. Dışa bağımlı çarpık kapitalist yapı içinde, her devalüasyonu yeni zamlar izleyecektir, ve her zam emekçi halkımızın sırtına yeni yükler bindirecektir. Petrol fiyatlarını arttırarak petrol tüketiminin azaltılması ise, dışa bağımlı enerji düzeni var olduğu sürece mümkün değildir. Sorunun çözümü zam yapmak değil, aşağıda sıraladığımız önlemleri almakla olanaklıdır :

1. Ulusal kaynaklara dayalı bir enerji politikası izlenmeli, enerji üretimi petrol yerine hidroelektrik ve linyit santrallerine dayandırılmalıdır.

2. Taşımacılıkta karayolları taşımacılığının payı azaltılmalı, demir yolları geliştirilmeli, kentlerde kitle taşımacılığına yönelinmelidir.

3. Yürürlükteki petrol yasası kaldırılarak uluslararası tekellere verilen bütün ayrıcalıklar iptal edilmelidir. Yurdumuzda petrol bulunup üretilmesi için gerekli kaynaklar ayrılmalı ve arama çalışmalarına hız verilmelidir.

6 Ekim 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 211

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN MERSİN SODA SANAYİİ A.Ş.'DE GREV SÜRDÜREN VE ARALARINDA TMMOB ÜYELERİNİN DE BULUNDUĞU DİSK PETKİM-İŞ'Lİ İŞÇİLERİ ZİYARET ETTİ. GREV YERİNDE TMMOB VE 18 ODASI ADINA BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN ÖZTÜRK; SODA ÇALIŞANLARININ HAKLI GREVLERİNİ DESTEKLİYORUZ" DEDİ VE TMMOB'NİN HAZIRLADIĞI "SODA RAPORU"NU BASINA DAĞITTI.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir:

"Mersin Soda Sanayii A.Ş.'de, iki aydır grev sürdüren, aralarında üyelerimizin de bulunduğu DİSK PETKİM-İŞ'li işçi kardeşlerimizin haklı grevlerini Birliğimiz ve 18 Odası adına desteklediğimizi, birkez daha vurgulamak ve aylardır kamu oyunu ilgilendiren Soda Sanayii ve grevi konusunda görüşlerimizi açıklamak üzere bugün Mersin'de bir basın toplantısını düzenlemiş bulunuyoruz.

Bilindiği gibi Türkiye'de temel kimya sanayiinin en önemli ürünlerinden biri olan Soda üretimi ile ilgili çalışmalar 1936 yılında başlamış ve hammadde kaynakları yeterli olduğu halde, uluslararası tekellerin engellenmesi nedeni ile yurt içi istem uzun yıllar dış alımla karşılanmıştır.

Türkiye'de Soda üretimini tekelinde bulduran Kuruluş Mersin Soda Sanayii A.Ş.'dir. Bu şirketin sermayesinin % 40'ını T. İş Bankası, %39'unu ise T. Şişe ve Cam Fab. A.Ş, elinde bulundurmaktadır.

T. Şişe ve Cam Fab.A.Ş.'nin sermayesinin ise %80'i yine T. İş Bankası'na aittir. Bu yüzden Soda Sanayii A.Ş. ile ilgili temel işlevler T. Şişe ve Cam Fab. A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

Şirketin yıllık üretim kapasitesi 165.000 TL baz Soda olup, bu miktar yurt gereksinimini ancak karşılayacak durumdadır.

Üretim yurt içi talebi karşılama açısından bu durumda iken ihracat yapılması Soda ithaline neden olmaktadır, 1976 yılında Soda 1100 tl/t den ihraç edilirken, 2100 tl/t ithal edilmiş böylece 10,5 milyon TL dolaylarında bir kayıp meydana gelmiştir. Şirket % 15 dolaylarında vergi iadesi aldığı anda düşük fiyatla ürün ihraç etmesinden dolayı bir kaybı olmamaktadır.

Öte yandan 1976 yılında 2100 tl/t ithal ettiği Sodaya 4100 tl/t yurt içinde satarak aradaki farkı da kasasına aktarmaktadır. Şimdi bu oyun çok daha geniş boyutlarla ve grev bahane edilerek sürdürülmek istenmektedir.

Sodanın satış maliyetinde işçilik ve personel giderlerinin payı %16 iken ve 1978 yılı başında işçi ücretlerinin arttırılmadığı ortada iken maliyetli arttığı gerekçesiyle Sodanın fabrika çıkış fiyatına % 100'e yakın bir zararın yapılmasının nedeni açıklanamaz.

Böylece, Şirket her geçen yıl kârlarını değişik yol ve yöntemlerle arttırmakta, ancak; asgari ücret düzeyinde ve kötü çalışma koşullarında üretimi sürdüren işçilere günlük 80 TL'nin üstünde bir zam vermeye yanaşmamaktadır.

İşveren ayrıca bununla da kalmamakta ustabaşı ve teknik elemanların Sendikalı olmalarına karşı durmaktadır.

Bütün bu nedenler Mersin Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarının haklı grevleridir, belli başlı nedenleridir.

Ayrıca vurgulanması gereken önemli bir nokta da şudur: İşveren kendi öz kaynaklarımıza dayalı bir üretimi de engellemektedir. Bu engellemenin özünde işverenin her ne pahasına olursa olsun, ülkemizin ve halkımızın zararı ne derece büyük olursa olsun ancak ve ancak kendini düşünen kendi aşırı karlarını yükseltmek isteyen amaçlar yatmaktadır.

Bunun yolu, bugünkü durumda ne olacaktır? Şirketin, Türkiye soda üretimindeki önemi açıktır.

Grev dolayısıyla üretim durduğunda büyük bir talep açığı ortaya çıkmaktadır. Bu açığı kapatmak için, yine aynı işveren Türkiye Şişe-Cam Sanayii A.Ş., bu defa ithalat yapmak isteyecektir. İthalat izni alabilmek için, mevcut döviz yokluğunda ihracatın arttırılmasının zorunlu olduğunu, Şişe-Cam A.Ş.'nin önemli sanayii ürünleri ihracatçılarından biri olduğunu hükümete hatırlatacaktır. Ancak bir sorun vardır. Şişe-Cama Soda sağlayan Soda Sanayii A.Ş.'deki uzlaşmaz "anarşi" çıkarmaya eğilimli işçiler ve bir de yetmezmiş gibi mühendisler grevdedirler. O halde ne yapılmalıdır? Soda için ithal izni çıkarılmalıdır. Böylece, Yurt dışından daha düşük fiyata soda ithal edilecek ve Şişe Cam fabrikalarının üretimi aksamayacaktır. Bundan da öte, Soda Sanayii A.Ş. grevi ile ilgilenmek de gerekmezdir. Yurt içi yüksek maliyetle, düşük ithal fiyatı arasındaki fark da işin cabasıdır. İlgili bakanlıklardan ithal izni çıkarıldı mı, gerisi kolaydır. "Döviz darboğazı olduğu, hükümetin döviz sorununun çözmesi gerektiğini" her gün öne sürdüğünü unuttur gözücüüp, ithalat için 2,5 milyon dolar döviz harcamak ve Soda Sanayii A.Ş.'nin ihracat sonucu elde edeceği 1 Milyon doları bir kenara itecek, böylece hem döviz yokluğundan şikayet edip, 3.5 milyon dolar döviz

kaybına yol açmak, tüm bunlar tekelci sermaye için anlaşılmaz şeyler değildir. Yalnız tüm bunlardan, Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarının ve diğer emekçilerin de çıkaracağı sonuçlar vardır. Onlar da sermayenin etkinliğini kavramakta ve bu etkinliği kırmak, toplumun yönetimine emekçileri egemen kılmak için mücadelenin zorunlu olduğunu anlamaktadır.

Ülkemizdeki, dışa bağımlı çarpık kapitalizmin bir avuç sömürücünün çıkarları doğrultusundaki işleyişi soda sanayiinde de açıkça görülmektedir. Kuruluş aşamasından bugünkü durumuna değin Soda Sanayii A.Ş'nin gelişim süreci, emperyalizm ve yerli ortaklarının istek ve çıkarları doğrultusunda biçimlenmiştir ve bugün grevde olan Soda Sanayii A.Ş. çalışanları, karşılarında kapitalizmin değişik odak noktalarını bulmaktadırlar.

Ancak Soda Sanayii A.Ş'de bulunan yurtseverler bu sömürü mekanizmasını kırmak; ülkemizin, halkımızın ve çalışanların yararına bir üretimi sağlamak amacı ile başlattıkları bu grevi başarıya ulaştırarak bu odakların oyunlarını boşa çıkartacaklardır.

Bu grevde işçilerle omuza omuza yer alan teknik elemanlar ve onların bir parçası olan üyelerinizin haklı ve örnek mücadelelerini desteklediğimizi, bir kez daha kamu oyuna açıklamayı görev sayıyoruz.

Bu görevin bir parçası olarak şu anda bir özetini sunduğumuz, ve Soda Sanayii teknik elemanları ve Kimya Mühendisleri Odalarımızın raporlarından yararlanarak hazırlanan "TMMOB Soda Raporu" nu da basına ve kamu oyuna iletiyoruz.

10 Ekim 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 212

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'A PARTİ YÖNETİCİLERİ VE ARKADAŞLARININ ÖLDÜRÜLMESİ NEDENİYLE AŞAĞIDAKİ TELGRAFI GÖNDERMİŞTİR.

Partiniz yöneticileri, Latif CAN ve Efraim EZSİN ile arkadaşları, demokratik örgüt üyeleri Faruk ESRAN, Osman Nuri UZUNEL, Hürsam GÜRSES ve Salih GEVENCİN'in planlı bir saldırı sonucu faşistler tarafından öldürülmesinden dolayı son derece üzgünüz.

Partiniz yöneticileri ve arkadaşlarına karşı girişilen bu saldırı ve katliam devrimci, ilerici, demokrat kişi ve kuruluşlara karşı sürdürülen faşist saldırıların bir parçasıdır.

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmek için kararlı olan TMMOB faşist saldırı ve katliamların, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelerin verecekleri kararlı mücadelelerle yok edileceğine inanmaktadır.

Saygılarımla.

.....

20 Ekim 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 214

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ORD. PROF. BEDRİ KARAFAKİOĞLU'NUN FAŞİST ÇETELERCE KATLEDİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Faşist çeteler tüm emekçi halka hunharca saldırmaktadırlar.

Otobüste gidenleri kaçırıp kurşunlamakta, yolda yürüyeni vurup düşürmekte, evinde oturanları kurşuna dizmektedirler. Daha dün Orhan Yavuz'ları, Bedrettin Cömert'leri, Doğan Öz'leri katleden, 7 yurtseveri kurşuna dizen faşist çeteler; bu kez de namlularını 1964-1965'de Elektrik Mühendisleri Odamızın İstanbul Şube başkanlığını yapan üyemiz Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu'na çevirmişler ve kurşunlarını acımasızca boşaltmışlardır.

Bütün bu olaylar olurken faşist demogoji ile halk kitlelerinin dikkati başka yönlere çekilmek istenmektedir. Faşist çeteler, yurtseverleri öldürmekte, sonra

"anarşi var" çılgınlıkları atmaktadırlar. Öğrencileri, öğretmenleri, işçileri, savcılarını katletmekte sonra da sağ-sol çatışması var demektedirler. Yurtseverleri beşer-onar kurşuna dizmekte ardından sıkıyönetim istemektedirler.

Yüreği emekçi halktan yana çarpan herkes bütün bu çarpıtmalara rağmen, bunların faşist katliamlar olduğunu kolaylıkla görebilmektedirler. Faşist saldırı ve katliamlar karşısında hala susanlar sağa da sola da karşıyız diyenler, faşist çetelere ve örgütlerine dokunmayanlar tarih ve halk önünde sorumludurlar.

Ancak, bu saldırı ve katliamlar emekçi halkımızın yükselen mücadelesini geriletememekte aksine halkımızın faşizme ve emperyalizme karşı verdiği mücadele geliştirmekte ve güçlenmektedir. Şurası bilinmelidir ki er veya geç ama mutlaka bu cinayet ve saldırıların sorumlusu faşist çetelerden ve siyasi temsilcilerinden hesap sorulacak, emekçi halka kalkan eller kırılacaktır.

Bilimi ve Tekniği ülkesinin ve halkının çıkarlarına göre hayata geçirmeye kararlı olan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB bu mücadelede şimdiye kadar olduğu gibi bugün de üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

.....

16 Kasım 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 218

TMMOB, TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU (TKİ) İLE HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ (HÜTE) ARASINDA İMZALANAN 2.8.1978 GÜNLÜ PROTOKOLÜN İPTALİ VE DAVA SONUNA KADAR YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEĞİ İLE DANIŞTAY'A BAŞVURDU.

SÖZKONUSU PROTOKOL'E GÖRE (HÜTE), MTA'NIN DAHA ÖNCE BİR ÇOK ARAŞTIRMA YAPTIĞI BAZI BÖLGELERDE AYNI NİTELİKTE ARAŞTIRMA YAPACAK. BU ÇALIŞMANIN GİDERİ TAHMİNEN EN AZ 2,5 MİLYAR LİRA.

KONUYA İLİŞKİN BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK : "BU PROTOKOL TAŞIDIĞI HÜKÜMLER BAKIMINDAN BÜYÜK ORANDA KAMU ZARARI DOĞURACAK VE BAZI KİŞİLERE ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ÇIKAR SAĞLAYACAK NİTELİKTEDİR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"Birliğimize bağlı Maden Mühendisleri Odası'nın yayın organı olan "Madencilik Haberler" Eylül ve Ekim 1978 sayılarında belgelere dayanan bir

dizi yazı yayınlandı. Bu yazılarda, TKİ ile HÜTE arasında imzalanan bir protokolda Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Enstitüsü (HÜTE)'nin Bursa, Balıkesir-Çanakkale bölgesi ile Muğla-Aydın bölgesinde kömür etütleri yapmayı taahhüt ettiği; buna karşılık TKİ Genel Müdürlüğünün mali ve hukuki bazı yükümlülükleri üstlendiği belirtiliyordu.

Oysaki yapılan incelemeler, özetle;

a- Protokol'de etüt edilmesi öngörülen illerdeki kömür oluşumlarının büyük oranda ele alındığını, etütlerinin yapıldığı ve raporlara bağlandığını,

b- Bu illerde 1977 sonu itibarı ile MTA'ca yapılan araştırmalar sonucu 220 raporun düzenlenmiş bulunduğunu,

c- Yine bu illerde 1978 yılında da etütler yapılmasının MTA iş programlarında yer aldığını,

d- Protokol'ün kapsamına giren yaklaşık 200 ruhsat alanından 134'ünün MTA tarafından araştırıldığını göstermiştir.

Hal böyle iken, bu protokol'le ;

a- Büyük oranda kamu zararının doğacağı,

b- TKİ'ye en az 2,5 milyar liralık bir gider yükleneceği,

c- Büyük oranda etütleri yapıp bitirilmiş bu alanların, yeniden ve mevcut MTA verilerinin de kullanılmasıyla ele alınacağı,

d- Bunun yapılması için 75.000 TL/sayfa varan ücretlerle eleman istihdam edileceği,

e- Protokol'deki esnek (i) bazı maddelerle kamu zararının çok daha büyüyebileceği, açıkça görülmektedir.

Ayrıca;

a. TKİ'nin, kömür etütleri konusunda, bir başka kuruluşla sözleşme imzalaması 6974 sayılı Yasa'nın 2-A maddesine aykırıdır,

b- Bu sözleşme "TKİ Satınalma Ana Yönetmeliğine aykırıdır. Konuyu inceleyen Yönetim Kurulumuz; bu protokolün taşıdığı hükümlerin büyük oranda kamu zararı doğuracağı görüşünden hareketle konuyu Danıştay'a götürmeye karar vermiştir.

TMMOB bu karar uyarınca 15 Kasım 1978 günü protokol'ün iptali ve dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması isteği ile Danıştay'a başvurmuştur.

Kamuoyuna duyurulur.

27 Kasım 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 219

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 27.11.1978 GÜNÜ MEYAK KONUSUNDA TBMM BÜTÇE-PLAN KOMİSYONU MEYAK ALT KOMİSYONUNA SUNULAN TMMOB GÜRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLADI.

Açıklanan görüş metni aynen şöyledir :

- MEYAK KONUSUNDA TMMOB GÖRÜŞÜ

- MEYAK NEDİR?

Bilindiği gibi 31.7.1970 tarihinde Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı kanunla değiştirilen 190. maddesinde "Devlet Memurlarının ek sosyal sigorta, konut, dinlenme kampları ve diğer ihtiyaçlarını karşılamakta yardımcı olmak, tasarruflarını yurt kalkınmasına yararlı olacak verimli sahalarda değerlendirmek üzere, en geç bir yıl içinde çıkarılacak özel bir yasayla Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu kurulması" öngörülmüş ve bu yasanın bütün devlet memurlarını kapsamına alacağı belirtilmişti.

1.3.1970 tarihinden itibaren de yukarıda belirtilen kesiminde çalışanların aylık ücretlerinin % 5'i kesilerek T.C. Merkez Bankası'nda MEYAK adına açılan özel hesapta toplanmaya başlanılmıştır. Ancak aradan 8 yıla yakın bir süre geçmiş olmasına rağmen bir yıl içinde çıkması gereken özel yasa çıkarılmamış, yasası çıkmayan bir kurum için çalışanlardan yaklaşık 6 Milyar TL'ye yakın bir para toplanmıştır.

MEYAK ÇALIŞANLARIN YARARINA MIDIR ?

MEYAK Kanun Tasarısı Gerekçesinde, MEYAK'ın memurların geleceklerine emeklilik rejimi taşıdığından söz edilerek güvenle bakmalarında olumlu bir rol oynayacağı ve diğer haklar açısından sosyal sigorta niteliği Devlet Memuriyetine ilgi ve güveni arttıracığı belirtilmektedir.

Gerekçede belirtilenlerin hemen hepsi T.C. EMEKLİ SANDIĞI işlevlerinin içine girmektedir.

Memurların geleceklerine güvenle bakmalarının memuriyete ilgi ve güven duyulmamasının nedeni EMEKLİ Sandığında bugüne kadar süregelen işleyiş biçiminden ve kurumu yönlendiren siyasi iktidarların egemen sınıflar yararına olan politikalarından kaynaklanmaktadır.

EMEKLİ SANDIĞI Yasasında yapılacak değişiklikler ve çalışanların Sandığın yönetim ve denetiminde karar sahibi olması ile kamu kesimi çalışanlarının bu alandaki sorunlarına çözüm getirilmesi mümkün iken; 8 yıldır kamu kesimi çalışanlarının aylık ücretlerinden % 3'lük Emekli Sandığı ödentisine ek olarak yasa çıkılmayan MEYAK'ın % 5'lik ödentisinin kesilmesinin çalışanlara bir yararı olmadığı açıktır.

MEYAK KİME HİZMET ETMEKTEDİR ?

MEYAK yasa tasarısı gerekçesinde “özel tasarrufları arttırmak için her türlü çareye baş vurmamak zorunlu olup, bu meyanda cebri tasarruflara gidilmesi kaçınılmaz olmaktadır.” denilmekte, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında en önemli iki sorun olan “Milli gelirden tasarruf payının artırılması ve kaynakların verimli sektörlerle yönetilmesi” hedeflerine büyük yardımcı olacağı belirtilmektedir. Türkiye'de milyonlarca emekçi düşük ücretlerle yaşam savaşını verirken, bu kesimlerden yapılacak cebri tasarruf yoksullaşmayı arttırmaktan başka bir sonuç vermeyecektir.

Yapılan aktarmalardan da anlaşılacağı gibi MEYAK'ın kurulmasındaki gerçek amaç cebri tasarruflarla dışa bağımlı çarpık kapitalist sistemin kendini yeniden üretmesi ve kaynak aktarımının sağlanmasıdır. Şöyle ki Merkez Bankasında şimdiye kadar toplanan ve 6 Milyar TL.'ye ulaşan Meyak ilintilerinin 5 Milyar TL.'ye ulaşan bir bölümü Devlet Yatırım Bankasına verilmiştir.

DYB ise kaynaklarının % 92'sini SSK ve MEYAK gibi Sosyal Güvenlik Kuruluşlarından sağlayan ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yatırımları için kredi veren bir kuruluştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ise özel kesim açısından kâr oranının düşük, riskin büyük olduğu yoğun sermaye ve büyük ölçek gerektiren alanlarda yatırım yapmaktadır. KİT ürünleri özel kesime maliyetin altında ve piyasa koşullarının oluşan ederlerinden daha düşük olarak verilmektedir. Bir yandan özel kesimle ortaklık kuran, diğer yandan kamusal kaynakları ve emekçi halktan alınan vergileri özel kesim çıkarları doğrultusunda kullanan KİT'ler, bu nedenlerden dolayı her geçen yıl giderek artan oranlarda zarar etmektedir. KİT açıklarının önemli bir bölümü, gelir kaynağının önemli bir bölümü SSK'ya bağlı işçilerden kesilen ve % 12'ye varan primler ve MEYAK ödentilerinden

oluşan DYB tarafından karşılanmaktadır. Sonuç olarak bugüne kadar MEYAK adına kesilen ödentiler kamu kesiminde çalışanların çıkarları doğrultusunda kullanılmamış, tekelci sermaye adına çalışan verimli sektörlerde kullanılmıştır.

Görüldüğü gibi memurlara, sosyal hak ve güvence sağlamak gerekçesiyle kurulması amaçlanan MEYAK bugüne kadar tekelci sermayenin sıkıntılarının çözümü için kamu kesiminde çalışanları sömüren bir araçtır.

Türkiye'de 70.000'i aşkın mühendis ve mimarın Anayasal ve yetkili örgütü olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği egemen sınıflara kaynak aktarımdan öte bir işlevi olmayan MEYAK'a HAYIR DEMEKTEDİR. Sosyal Güvenlik Sorunlarının çözümü doğrultusunda bir çalışmanın başarısı, MEYAK'la değil, aşağıdaki önlemlerin alınmasıyla mümkündür.

NE YAPILMALI?

Kamu Kesimince Çalışanları İşçi ve Memur Şeklinde Ayıran Yapay Ayrım Ortadan Kaldırılmalı ve Kamu Kesimindeki Tüm Çalışanlara Grevli-Toplu Sözleşmeli Sendikal Haklar Tanınmalıdır.

Bu Koşullarda Gerekçede MEYAK'ın Gerçekleştireceği Söylenen Devlet Memuriyetine İlgil ve Güveni Gerçekten Sağlanacaktır.

Kısa vadede, Emekli Sandığı Yasasında yapılacak değişiklik ve çalışanların yönetim ve denetiminde kesin karar sahibi olması ile; memurlara değil, lüks yatırımlarla egemen sınıflara hizmet eden Emekli Sandığı gerçek işlevlerine kamu kesiminde çalışanlar için Sosyal Güvenlik Kurumuna kavuşturulmalıdır. Böylece yeni bir Sosyal Güvenlik Kurumu kurulmaya gereksinilmeyecek, bu alandaki savurganlık önlenecektir.

Bugüne kadar kesilen MEYAK kesintileri faizleri ile birlikte geri ödenmelidir.

28 Kasım 1978 TMMOB - Bülteni Sayı 220

TMMOB GENEL BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KTÜ ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN DR. NECDET BULUT'UN FAŞİST KATİLLER TARAFINDAN CANİCE SALDIRISI SONUCU YARALANMASI NEDENİYLE BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir:

Ülkenin her yerinde, işçileri, öğrencileri, memurları ve öğretim üyelerini hedef alan faşist katliamlar sürüyor. Orhan Yavuz, Doç. Bedrettin Cömert ve Prof. Bedri Karafakioğlu'nu katleden faşist katiller, Trabzon'da, Dr. Necdet Bulut'u katletmek için canice saldırmışlardır.

Arabası kurşunlanan Necdet Bulut, ağır olmak üzere eşi ve çocuğu bu saldırı sonucu yaralanmışlardır. Faşist hareket, kendinden olmayan herkesi hedef almakta kitlelerde yılgınlık yaratmak amacıyla katliamlara girişmektedirler.

CHP ağırlıklı hükümet faşist katliamları görmeyerek "terör" var diyerek, faşist yuvaların dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine demokratik örgütleri ortadan kaldırmanın hazırlığını yapmaktadır.

Faşist saldırılar ve katliamlar karşısında susmak, ses çıkarmamak faşizme teslim olmak demektir. Bu nedenle, bütün ilericiler, demokratlar, devrimciler, faşist katliamlara karşı mücadele etmek faşist demogojiyi teşhir etmek, aktif kitle eylemlerini yükseltmek için eylem birliği yapmalıdır. Gün mücadele günüdür.

TMMOB olarak bu mücadele de üzerimize düşen görevi şimdiye değin olduğu gibi bundan sonrada sürdürmeye kararlıyız. Kamuoyuna duyurulur.

.....

29 Kasım 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 221

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, ADANA'DA MAKİNA MÜHENDİSİ İBRAHİM ÖZSOY'UN FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN KATLEDİLMESİ ÜZERİNE BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir.

Faşist cinayet şebekeleri, her gün, ilerici, devrimci, işçi, memur, öğrenci, öğretmen, mühendisi katletmeye devam ediyor. İlerici öğretim üyelerini, savcı Doğan Öz'ü katleden, 7 yurtseveri hunharca kurşuna dizgen eli kanlı faşist

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK

çeteler, 3 gün önce İstanbul'da İnşaat Mühendisi Kenan ÖZTÜRK'ü dün Adana'da Makina Mühendisi İbrahim Özsoy'u katlettiler. Çalıştığı Güney Sanayii fabrikasından çıkan İbrahim Özsoy planlı bir saldırıya uğrayarak canice öldürülmüştür.

Faşist cinayet şebekelerinin katliamı sürerken hükümetin bu konudaki tutumu faşistlere teslim olmak ve faşist yuvalarının dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine demokratik örgütleri ezmenin hazırlığını yapmaktadır.

Tüm emekçilere ve üyelerimize yönelen katliamları lanetler, ilerici, demokrat ve devrimcileri faşizme karşı verilecek mücadelede göreve çağırıyoruz.

TMMOB her zaman olduğu gibi bu mücadelede yer almaya karardır.

Kamuoyuna duyurulur.

.....

30 Kasım 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 222

EKİ'DE ÇALIŞAN TMMOB ÜYELERİ DİRENİŞTELER. TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN YAPTIĞI AÇIKLAMADA : "EKİ'DE ÇALIŞAN ÜYELERİMİZİN HAKLI EKONOMİK VE DEMOKRATİK İSTEMLERİNİN GERÇEKLEŞMESİ YOLUNDA SÜRDÜRDÜKLERİ MÜCADELE BUGÜNE KADAR VERİLEN MÜCADELELERİN ÖNEMLİ BİR PARÇASIDIR.

BAŞTA GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIMIZ OLMAK ÜZERE TÜM HAKLARIMIZI ALMAK İÇİN, MÜCADELEMİZİ GÜÇLENDİREREK SÜRDÜRECEĞİZ. DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Ülkemizin çok önemli üretim birimlerinden biri olan Zonguldak EKİ'de çalışan 200'den fazla TMMOB üyesinin dün başlattıkları direniş sürmektedir.

1940'lara kadar Fransız sömürsününün yaşadığı, günümüze dek de sömürününün bitmediği havzada; sistemin bozukluğundan kaynaklanan üretim zorlaması, her yıl ortalama 70-80 insanımızın ölümüne, 7-8 bin yaralanmaya, on binlerin çeşitli iş hastalıkları ile pençeleşmesine neden olmaktadır.

Başta işçilerimiz olmak üzere, tüm çalışanların yaşadıkları bu zor çalışma koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik hiçbir çaba gösterilmemektedir.

Zonguldak'ta çalışan mühendisler de bir yandan bu koşulların değişmesi, öte yandan haklı istemlerini elde etmek için üç günlük bir uyarı direnişi yapmaya karar vermişlerdir.

Yıllardır kadermiş gibi gösterilen ölümlerin, iş göremezliklerin, yaralanmaların, hastalıkların kaderden değil sistemden kaynaklandığının her geçen gün daha bir iyi anlaşıldığı ülkemizde, tek tek, üretim birimlerinde, mühendis ve mimarlar da, daha tutarlı mücadeleler vererek görevlerini yerine getirmeye çalışıyorlar.

EKİ'de çalışan mühendis ve mimarlar temel çözümünün emperyalist-kapitalist sistemin dışına çıkmakla, sömürü zincirinin parçalanması ile olacağını bilerek; kısa vadede bunların gerçekleşmesi için direniyorlar;

1- İnsan yaşamını hiçe sayan sömürücü üretim zorlaması durdurulmalı, çalışma koşulları düzeltilmeli, gerekli yatırımlar acilen yapılmalı,

2- Yeraltı vergi muafiyeti, yer altında çalışanların hayat sigortası gerçekleştirilmeli,

3- Fazla mesai, ikramiye, yan ödeme gibi ekonomik haklar düzenli ve yeterli biçimde verilmeli.

EKİ'de çalışan üyelerimizin, verdikleri ve verecekleri demokratik ve yasal mücadelelerle bu hedeflere mutlaka ulaşacaklarından kuşku duyulmamalıdır.

EKİ mühendislerinin bu haklı demokratik isteklerinin gerçek çözümü doğrultusunda etkin bir adım "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR"ın tüm çalışanlara ve çalışanların bir parçası olan EKİ mühendislerine de tanınması olacaktır. Haklı istemlerin uzunca bir süredir çözüm bulunmaması, EKİ'de çalışan üyelerimizi direnişe zorlamıştır. EKİ'de yaşanan gerçekliğin de, apaçık gösterdiği, TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR mücadelesinin güçlendirilmesinin zorunluluğudur.

Başta grevli-toplu sözleşmeli haklar olmak üzere tüm haklarımızı almak için mücadelemizi güçlendirerek sürdürmeye kararlıyız."

6 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 223

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK SON GÜNLERDE KAMUOYUNDA YOĞUN BİR BİÇİMDE TARTIŞILAN TRAKTÖR SORUNU KONUSUNDA BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Ülkemizdeki dışa bağımlı çarpık ekonomik yapının doğal sonucu olarak, her alanda olduğu gibi, tarım alanında da bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya bulunmaktadır.

Tarımsal üretimin önemli bir girdisi olan traktör kullanımı, ülkemiz gerçeklerine uygun bir biçimde gelişmemiştir. Traktör talebinin her yıl büyüyen oranlarda artmasına karşın, talebin yurt içinden ve kamu eliyle üretimle karşılanması yoluna, maksatlı olarak, gidilmemiştir. Yurt içindeki üretim montajdan öteye gitmemiştir, yetersiz düzeyde kalırken, her yıl traktör dışalımını için emperyalist metropollere milyarlar ödenmiştir. Bu ticaretten yalnızca emperyalistler değil, onların yerli ortakları da büyük kârlar elde etmişlerdir. Dışalım yoluyla traktör getiren ve yurtiçi dağıtımını üstlenen bir avuç kişi ve kuruluş, bu traktörleri resmi satış fiyatlarının çok üstünde satarak, hem de vergisiz bir biçimde, yılda 4-5 milyar TL gelir elde etmişlerdir. Bugün, mevcut traktör üretimi ve dağıtımını üzerinde kamu yararına hiçbir denetimin bulunmayışı, emperyalistler ve yerli ortaklarının çıkarlarına uygundur.

Bu sorunun da temel çözümü, tüm sorunlarımızın çözümü için gerekli olan emperyalist-kapitalist sistemle ilişkilerin parçalanmasına, bu sistemden çıkılmasına bağlıdır. TMMOB, çıkarılması düşünülen traktör kararnamesi ile temel bir çözüme ulaşamayacağını, ancak kısa vadede gerekli bazı önlemlerin de alınması ile çıkacak kararnamenin emekçi halkımız üzerindeki sömürü, soygun ve talanın bir ölçüde de olsa azalmasını getirebileceğini bilmektedir.

Buradan hareketle, bir yandan uzun vadeli mücadelemizi sürdürürken, öte yandan, aynı zamanda traktör kararnamesi hakkındaki görüşlerimizi açıklamayı ve bu doğrultuda da çalışmalar yapmayı; emekçi halkımıza karşı yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyor ve şunları söylüyoruz;

A. KARARNAME NEDİR? NEDEN ÇIKARILMAMAKTADIR?

BYKP ilkelerinden olan temel malların kamu eliyle üretimi ve dağıtımı ilkesine uygun olarak Yüksek Planlama Kurulu'nca Bakanlar Kurulu'na sunulan bir kararname, traktör dışalımının ve yerli üretilenler dahil tüm traktör dağıtımının Türkiye Ziraat Donatım Kurumu'nca (TZDK) yapılmasını öngörmektedir. Kararname ayrıca, traktör bakım, onarım ve eğitim hizmetlerinin yapılması görevini de TZDK'ya vermektedir.

Traktör üretimi, dışalımı ve dağıtımında sömürü, soygun ve talanı, gerekli bazı yan önlemler alındığı takdirde, bir ölçüde azaltacak olan bu kararname, aylardır, Bakanlar Kurulu'nda takılıp kalmış bir durumdadır. Bu süre içinde çeşitli sermaye çevrelerinin temsilcileri, beklenildiği gibi, bu kararnameye karşı olduklarını açıklamışlardır. Bu karşı çıkmaların etkinliği, kararnamenin bir türlü çıkmayışından anlaşılmalıdır.

B. KARARNAMENİN OLUMLU VE OLUMSUZ YÖNLERİ

Bu kararnamenin getireceği uygulama ile dışalım ve yerli üretim traktörler resmi fiyatla TZDK'ya devredileceğinden, resmi fiyatla ihtiyaç sahibinin ödediği para arasındaki korkunç fark ortadan kalkacaktır. Yalnız 1977 yılında, bu yolla, 5 milyar liranın üreticinin cebinden çıkar çevrelerinin cebine aktarıldığı bilinirse, emekçi halkın neler kaybettiği anlaşılabilir.

Traktörün verimli kullanılması için gerekli bakım, onarım ve eğitim ağının kurulmasının ve üretiminin parçasızlıktan ve bakımsızlıktan uğradığı zarardan kurtulmasının öngörülmesi de kararnamenin bir başka olumlu yanındır. Bugünkü durumda Türkiye'deki dağıtımın % 90'ını yapan kuruluşların bu hizmetleri yapmaktan yoksun oluşu bilinmektedir.

Bu olumlu yönlerine karşı, bedelsiz dışalımın üretici yararına denetlenmemesi, bu uygulamadan yalnızca ihtiyaç sahiplerinin yararlanmasının sağlanmaması ve permi ticaretinin önlenmemesi mutlaka giderilmesi gereken olumsuzluklardır,

C. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu aşamada, gerekli yan önlemlerde alınarak;

a. Bu kararname gecikmeksizin çıkarılmalıdır.

b. Traktör talebini yurtiçinden karşılayacak biçimde bir kamu kuruluşu yatırımı, büyük ölçek ve ileri teknoloji ile gerçekleştirilmelidir.

c. Özel sektörün yeni tevsii istemleri karşılanmamalı, tüm traktör sanayii devletleştirilmelidir.

d. Teknik bilgi deneyimi ve üretim araçları kapasitesi yönünden en yeterli birikime sahip bulunan TZDK montajcılık ve dışa bağımlılıktan kurtarılarak, traktör üretimine yönelik yatırımlara götürülmelidir.

e. TZDK yönetiminde demokratik halk kooperatiflerinin, meslek kuruluşlarının ve tarım emekçilerinin söz sahibi olmaları sağlanmalı ve bu kuruluş Anayasa güvencesi altında özerk bir kuruluş olmalıdır.

Çıkacak kararname ile birlikte, uygulamada yukarıda belirttiğimiz önlemlerin de alınması, sorunun çözümü yolunda atılmış bir adım olacaktır.

.....

7 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 224

Türkiye’de çalışabilen nüfusun onda birini kapsamına alabilen SSK istatistiklerine göre son beş yıl içinde Türkiye’de 924.317 İŞ KAZASI 1.531 MESLEK HASTALIĞI olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 5.588 işçi ölmüş, 14.702 işçi SÜREKLİ İŞ GÖREMEZ duruma gelmiştir. Gerçek rakamların bunların çok üstünde olduğu açıktır.

Ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıklarının asgari düzeye indirilmesi için daha çok sayıda denetleme yapabilecek İş Güvenliği Müfettişlerine ve yaptırım gücü olan yasalara gereksinim varken, 1976 yılında İş Güvenliği Müfettişliği Kurumunun yasal dayanağı olan 174 sayılı yasa yürürlükten kaldırılmıştır. 174 sayılı yasanın yürürlükten kaldırılması ile yasal dayanaktan yoksun kalan İş Güvenliği Müfettişliğinin ülkemiz koşullarına uygun, çalışan insanların en üst düzeyde hizmet götürebilecek; yasal bir niteliğe kavuşturulması gerekmektedir. Çalışma Bakanlığının hazırlamış olduğu "İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ" tasarısı İş Güvenliği Müfettişliği Kurumunu etkisizleştiren, yetersiz olan denetimi de işlemez duruma getirecek yanlış bir uygulamadır.

Çalışma Bakanlığının hazırlamış olduğu İş Teftiş tüzüğü tasarısı;

I-ANAYASAYA

II-İdare hukuku ilkelerine,

III- 1 sayılı uluslararası çalışma sözleşmesine,

IV- Yasalar a) İş yasasına, b) Çalışma Bakanlığı Kuruluş Görevleri Yasasına c) 657 sayılı Devlet Memurları Yasasına aykırıdır.

Yasalara aykırılığı açıkça ekteki TMMOB raporunda belirtilen tüzük tasarısının Çalışma Bakanlığı tarafından Dâniştay'dan geri alınması ve öncelikle İş Güvenliği, İşçi Sağlığı kuruluşunun yasal bir dayanağa kavuşturulması ön koşuldur.

Günümüzde işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yapılan denetlemeler teknolojik gelişmelerden uzak, çağdışı gülünç ve yetersiz para cezalarından, oluşmaktadır. Bu kısır çalışmalarla ülkemizde bulunan iş yerlerinden ancak % 8'i denetlenebilmektedir.

Oysa ki çıkarılması istenilen tüzük tasarısında yetersiz olan denetlemeler bile tamamen ortadan kaldırılmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetinin geliştirilmesi için yetersiz olan yasalara etkinlik kazandırmalı, gerekirse denetim alanında daha da etkili olabilecek yeni yasalar hazırlanmalıdır. Ülkemizin ve tüm çalışanlarının geleceğini etkileyecek ve ANAYASAL bir zorunluluk olarak çıkartılması gereken yeni yasa tasarısı sendikalar, tüm meslek odaları ve kuruluşları, demokratik kuruluşlar ve İş Güvenliği Müfettişliği kuruluşlarında çalışanların da görüşleri alınarak oluşturulmalıdır.

.....

8 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 225

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 8.12.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İSDEMİR'DE ÇALIŞAN TMMOB ÜYESİ MAKİNA MÜHENDİSİ MUSTAFA ÖNİSPİR'İN AĞIR BİÇİMDE YARALAMASINA YOL AÇAN FAŞİST SALDIRIYI KINADI. ÖZTÜRK "İSDEMİR'DE SAĞLIKLI BİR ÜRETİM İÇİN, ÇALIŞANLARIN CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALI, İSDEMİR FAŞİSTLERDEN ARINDIRILMALIDIR" DEDİ.

İskenderun Demir Çelik Tesislerinde yetkili Sendikanın belirleme çalışmalarının yapıldığı bu günlerde; MC döneminde Tesislere yerleştirilen faşist çeteler saldırılarını yoğunlaştırmaktadırlar.

Daha önce Metalurji Müh. Eşref Kaçar'ı yaralayan, servis treninde 2 işçiyi

öldüren faşist çeteler İsdemir'de çalışanlara korku yaymak ve yılgınlık yaratmak amacıyla 6.11.1978 günü TMMOB üyesi Makina Mühendisi İş Makinaları Bölümü Müdür Yardımcısı Mustafa Önispir'i demir çubuklarla döverek komaya sokmuşlardır.

Saldırının sorumlusu olarak Abdürrahim Karakız, Mehmet Güder, Hasan Balta, İzzet Kıracı, Zeki Çaygün, Kazım Coşkun, Cemil Çerçi, Ziya Akdemir ve Sicil numarası 6545 olan Halil Mehmet Okçu ve Hamit Kelle isimli kişiler olarak belirlenmiştir.

Aynı gün ve aynı saatlerde sigara içilmesinin dahi yasak olduğu Benzol Ünitesinde tutuşturulmuş üstüğü bulunmuştur. 5.11.1978 tarihli yüksek tirajlı bir gazetenin İSDEMİR'in "Sivas ve Malatya"ya benzeyeceğini yazmasından bir gün sonra bu olayların ortaya çıkması düşündürücüdür".

İSDEMİR'de üretimin artırılması yönünde girişimlerde bulunan yönetim, üretimi artırmanın tek koşulunun atanan yöneticilerin ve çalışanların can güvenliğini sağlamaktan, İSDEMİR'de birçok kademede etkin olan faşist çeteleri temizlemekten geçtiğini görmek zorundadır.

"Sağa ve Sola karşı" olma mantığıyla hareket eden, faşist katliam ve terörleri göz ardı ederek faşist örgüt ve yuvaların dağıtılması yerine anti-demokratik yasa tasarıları hazırlayarak çalışanların örgütlenme özgürlüğünü kısıtlamak ve baskı altına almak isteyen siyasi iktidara bu politikalarıyla faşist saldırganların ülkemizin her yerinde bu denli cüretkar olmalarını sağlayan bir ortam oluşturmaktadır.

Tüm faşist saldırı ve baskılara karşı İSDEMİR çalışanları bugüne dek yılmamış, mücadelelerini sürdürmüşlerdir. TMMOB, İSDEMİR çalışanlarının bu onurlu mücadelesinde üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

8 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 226

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ NECDET BULUT'UN ÖLÜMÜ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Faşist çetelerin azgınca saldırıları sürmektedir. Her gün bir işçi, öğrenci, memur, öğretim üyesi faşist canilerin kurşunlarıyla can vermektedir.

Daha dün Orhan Yavuz'u, Bedrettin Cömert'i, Doğan Öz'ü, Bedri Karafakioğlu'nu ve daha nicelerini alçakça katledenler, bir süre önce de Necdet Bulut'a, eşine ve çocuğuna alçakça saldırmışlardı.

Necdet Bulut tedavi edilmekte olduğu hastanede bugün ölmüş ve birçok faşist cinayet de olduğu gibi, bu cinayetin kimliği herkesçe bilinen sorumluları ise yakalanmamıştır.

Faşizm ülkenin dört bir yanında yüreği emekçi halktan yana çarpan herkese saldırıp, kitle katliamları düzenlerken, siyasi iktidar bu olaya karşı gözünü kapatmaktadır. Siyasi iktidar faşist katliamları görmemekte, "terör" var diyerek, faşist yuvaların dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine, emekçi halka yönelik baskı tedbirlerini gündeme getirmektedir.

Faşist saldırılar ve katliamlar karşısında susmak ses çıkarmamak, faşizme teslim olmaktır.

Bu yüzden tüm demokratik güçlerin faşizme karşı tutarlı mücadeleler sürdürmeleri gerekmektedir. TMMOB bu mücadelede üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Necdet Bulut'un anısı önünde saygı ile eğiliyoruz.

17 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 228

TMMOB'ye bağlı Maden Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Petrol Mühendisleri Odası ile D.S.İ. ve T.P.A.O. tarafından düzenlenen ve 18-20 Aralık günleri DSİ salonunda yapılacak, Bilimsel ve Teknik Sondaj Kongresine ilişkin olarak TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK bir basın toplantısı yapmıştır.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir;

"Ülkemizdeki dışa bağımlı ekonomik yapının doğal sonucu olarak, her alanda olduğu gibi değişik amaçlarla yapılan sondaj çalışmaları da bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya bulunmaktadır.

Sondaj çalışmaları, ön araştırmadan ve bilgi birikiminden sonra yapılması gerekirken, ülkemizde yüzeysel çalışmaların sonucunda sondajlar yapılmaktadır. Bu durum maliyeti yüksek olan sondaj çalışmalarının sonuçsuz kalmasına neden olmaktadır. Araştırmaların sonuçsuz kalması ülkemizdeki sondaj çalışmalarının ve sondaj makinalarının yetersiz olduğunun öne sürülmesine ve çok uluslu tekellerin bu alandaki sömürsünü artırmasına ortam hazırlamaktadır. Böylece kendi kaynaklarımıza dayalı bir sondaj sanayinin geliştirilmesi ve bu alanda teknoloji birikiminin sağlanması engellenmektedir. Yerli üretimin engellenmesiyle de yedek parça sıkıntısı çeken sondaj makinaları kullanılamaz durumda kalmaktadır.

Kamu kuruluşları tarafından yürütülen sondaj çalışmalarında kuruluşlar arasında koordinasyon bulunmaması, kaynak ve zaman kaybına neden olmaktadır.

Ayrıca bugüne kadar sürdürülen sondaj çalışmalarında doğal kaynaklarımız yeterince değerlendirilmemekte. Ülkemiz ve emekçi halkımızın çıkarları yönünde bir politika sürdürülmemektedir.

1948 yılından, günümüze kadar Hasaңcelebi Demir Cevheri yataklarının değerlendirilmesi saptanamazken, kaynak ve hammadde sorunlarının çözümü için kamu kuruluşları eli ile yapılan sondajlarla özel kesime götürülmektedir.

Mühendislik hizmetlerinde sondajın yeri ülkemizde yeterince anlaşılmamıştır. Bugün büyük binaların yapımında sondaj etütleri yeterince yapılmamaktadır. Büyük proje ve yatırımlarda ise yapılan sondaj çalışmaları, yüzeysel ve yetersiz bir düzeyde alındığı için çözülmesi milyarlarca liralık fonlar gerektiren sorunlar ortaya çıkmaktadır. Keban bunun en belirgin örneklerindedir.

Ayrıca deprem bölgelerinde yapılacak olan sondaj çalışmalarının göz ardı edilmesi de ileride büyük felaketlere neden olabilecektir.

Sondaj kar, yağmur, gece gündüz tanımadan her türlü zor koşullar altında sürdürülen bir çalışmadır. Bu nitelikteki bir çalışmayı sürdüren sondaj personeli (kol emekçisi, yardımcı teknik eleman ve teknik eleman) hiçbir zaman katlandığı sıkıntı ve güçlüklerin karşılığını alamamaktadır.

Ayrıca personele verilen eğitim yetersiz, çağdaş düzeyin altında ve üretimden kopuk olmaktadır. Yetki ve sorumluluk anarşisinden kaynaklanan meslek şovenizminin körüklenmesi ise çalışanlar arasına suni ayrılıklar sokmaktadır. Tüm bu nedenler ise sondaj çalışmalarının verimini azaltmaktadır.

Sondaj çalışmaları alanında Birliğimize bağlı Maden, Jeoloji ve Petrol Mühendisleri Odalarının da düzenleme çalışmalarına katıldığı ve Türkiye’de ilk defa düzenlenen bu kongrenin, bu alandaki sorunların çözümü için ileri adımlar atmasını, tüm yerbilimci emekçilerin kongre çalışmalarına sorunların çözümü yolunda katkı koymalarını dileriz.

.....

19 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 229

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NE BAĞLI ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ ADANA BÖLGE ŞUBE BAŞKANI, Y. ZİRAAT MÜHENDİSİ AKIN ÖZDEMİR, DÜN FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN KATLEDİLDİ.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN, ADANA'YA HAREKETİNDEN ÖNCE YAPTIĞI AÇIKLAMADA:

“AKIN ÖZDEMİR, TMMOB MÜCADELESİNİN EN ÖN SAFINDA YER TUTTUĞU EMEKÇİ HALKININ ÇIKARLARINI SAVUNDUĞU İÇİN; EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI BİLİNÇLİ VE KARARLI BİR MÜCADELE SÜRDÜRDÜĞÜ İÇİN FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN KATLEDİLDİ.

AKIN ÖZDEMİR FAŞİST SALDIRI VE BASKILARA KARŞI GÖĞÜS GEREN BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARDAN BİRİYDİ. ÖRGÜTÜMÜZE VE ONUN DEĞERLİ BİR YÖNETİCİSİ OLAN AKIN ÖZDEMİR'E YÖNELTİLEN BU SALDIRI MÜCADELEMİZİ ENGELLEMİYECER AKSİNE GÜÇLENDİRECEKTİR. DİĞERLERİ GİBİ BU KATLİAMIN HESABI DA MUTLAKA SORULACAKTIR” DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Ziraat Mühendisleri Odasının Adana Bölge Şube Başkanı ve ADAKOBİRLİK Genel Müdürü Y. Ziraat Mühendisi Akın Özdemir, dün işinden çıktığı sırada faşist çeteciler tarafından katledildi.

Faşist çeteler emekçi halka karşı saldırılarını gün geçtikçe artırmaktadır. Sokakta yürüyenleri kurşunlamakta yolda gidene katletmekte, işyerlerini bombalamaktadırlar. Tüm emekçilerle birlikte faşizme ve emperyalizme karşı mücadele eden ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarlar da bu saldırılara hedef olmaktadır. İşyerlerinde faşistlerce dövülmekte, işkence edilmekte, amirlerince üzerlerine çeşitli baskılar uygulanmakta, işten atılmakta, sürülmektedirler.

Bu faşist baskı ve saldırılara göğüs geren binlerce mühendis ve mimardan biri olan Akın Özdemir, TMMOB'nin mücadelesinin en ön saflarında yer tuttuğu, emekçi halkının çıkarlarını savunduğu, emperyalizme ve faşizme karşı bilinçli ve kararlı bir mücadele sürdürdüğü için tıpkı daha önce katledilen, Hatice Alankuş, İlker Akman, Hasan Basri Temizalp, Harun Karadeniz, Zeki Erginbay, Erhan Bitlisli, Fevzi Azırcı, Kenan Öztürk, İbrahim Özsoy, Ferit Uzun, Bedri Karafakioğlu ve Necdet Bulut gibi faşist çeteler tarafından katledildi.

Emekçi halk güçlerine karşı bütün bu saldırılar sürerken halen sağ-sol çatışmasından, anarşiden, bahsedilmekte, emekçi halkın mücadele ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyici, onların bu saldırılar karşısında savunmasız, elleri kolları bağlı durumda bırakıcı çeşitli çabalar sürdürülmektedir. Tüm bu saldırıların kaynaklandığı faşist odaklar kamuoyu önünde deşifre olduğu halde bu saldırıların kaynaklarını en kör gözler bile görebildikleri halde bunların üzerine gidilmemekte, faşist odakları dağıtılması için çaba harcanmamaktadır.

Emekçi halkımız bu faşist saldırılar karşısında direnecek ve faşist odakların dağıtılması, faşist katillerden hesap sorulması için mücadele edecektir, örgütümüze ve onun değerli bir yöneticisi olan Akın Özdemir'e yöneltilen bu saldırı mücadelemizi engelleyemeyecek, aksine güçlendirecektir. Fabrikalarda, işyerlerinde, mühendis ve mimarların tüm çalışanlarla omuz omuza mücadelesi sürecektir. Diğerleri gibi bu katliamın da hesabı mutlaka sorulacaktır.

20 Aralık 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 230

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA FAŞİST KATİLLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN AKIN ÖZDEMİR VE DİĞER TMMOB ÜYELERİNİN ANISINA İŞYERLERİNDE, FABRİKALARDA VE TÜM ÜRETİM BİRİMLERİNDE PERŞEMBE GÜNÜ SAAT 10.30'DAN 11.30'A KADAR TMMOB ÜYELERİNİN ANMA TOPLANTILARI DÜZENLEDİĞİNİ AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı Akın Özdemir'in faşist katiller tarafından öldürülmesi üzerine, arkadaşımızın yaşamı boyunca emperyalizme ve faşizme karşı sürdürdüğü mücadelenin ve mücadelede hayatlarını kaybeden tüm üyelerimiz ve emekçilerin anılarına işyerlerinde, fabrikalarda ve tüm üretim birimlerinde 21.12.1978 Perşembe günü saat 10.30'dan 11.30'a kadar faşist baskı ve cinayetlere karşı tepkimizi dile getirmek amacıyla TMMOB üyeleri toplantılar düzenleyeceklerdir."

.....

2 Ocak 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 231

TMMOB YÖNETİM KURULU SON GELİŞMELERİ DEĞERLENDİREREK BAŞKAN TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN BİR AÇIKLAMA YAPMASINA KARAR VERDİ. ÖZTÜRK YAPTIĞI AÇIKLAMADA: "VADETTİKLERİ TAM TERSİNE UYGULAMALARDA BULUNAN CHP'NİN EMEKÇİ HALKIMIZ VE ONUN BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİS VE MİMARLAR TARAFINDAN HER KOŞULDA İZLENECEĞİ VE EMEKÇİ HALK ÇIKARLARINA AYKIRI HER GİRİŞİME KARŞI TUTARLI MÜCADELELERİN GELİŞTİRİLECEĞİ AÇIKTIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemiz yıllardır bir yandan egemen sınıfların tüm emekçi kitleleri kasıp kavuran sömürüleri ve buna karşı direnenleri susturmak, sindirmek için düzenledikleri faşist saldırı ve cinayetleri; öte yandan sömürü, baskı ve zulme karşı gelen ve bunları kırmak isteyen emekçi kitlelerin giderek mücadeleleri yaşanmaktadır.

Emekçi kitlelerin tutarlı mücadelelerinden de yararlanarak iş başına

gelen CHP ağırlıklı hükümet emekçi halkın değil, egemen sınıfların çıkarına geliştirdiği ve uyguladığı politikalarla bugüne gelinmesinde önemli bir etken olmuştur.

İMF, Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların istemlerine uyularak emekçi halkın üzerindeki sömürü arttırılıp, geniş halk kitleleri daha düşük ücretlerle daha kötü yaşam koşullarına itilirken faşist saldırılar, cinayetler at başı ve artan bir hızla süregelmiştir.

CHP ağırlıklı Hükümetin kurulmasından bu yana; ele geçirmiş olduğu bir çok mevzii emekçi halkın mücadelesi sonucunda yitirmeye başlayan, Devlet içinde yarattıkları olanakları kendi gelişimleri doğrultusunda kullanmaları sınırlanan faşist güçler, canice sabotajlar düzenleyen okulları, evleri, demokratik kuruluşları, otobüsleri, kahvehaneleri kurşunlayarak ve bombalayarak sistemli bir saldırıya girmişlerdir. Önce Malatya, daha sonra Sivas ve Elazığ'da mezhep ayrılıklarını körükleyerek tertipli kitle katliamlarıyla girişmişlerdir. Son olarak Kahramanmaraş'ta da benzer planlı saldırılar sonucu vahşet dolu bir kitle katliamı sahneye konulmuş; insanlarımız kurşuna dizilmiş, linç edilmiştir.

CHP ağırlıklı Hükümet bir yıllık dönem içinde sömürüye karşı hiç bir önlem almamış, aksine sömürüyü arttıran girişimlerde bulunulmuş; buna karşı halka yöneltilen faşist saldırılara karşı durmamış, faşist odakların üstüne gitmemiş ve onlardan hesap sormamış, faşist güçlerin saldırı ve cinayetlerinin yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Hükümet olmadan önce faşistlerden hesap soracağını söyleyerek ve sonradan bunu unutarak emekçi halkı can düşmanı faşistlerle ilerici-demokrat, devrimcileri bir tutup denge politikası izleyerek faşist güçlerin istemlerini uygulamak zorunda kalarak bugüne gelen CHP ağırlıklı Hükümet yoğunlaşan faşist saldırıya ve sömürüye karşı mücadelelerin geliştiği, yeni toplu sözleşmelerin geldiği, emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarını daha güçlü bir biçimde savunacakları bir dönemde, 13 ilde sıkıyönetim uygulama kararı almıştır.

Sıkıyönetim uygulamalarının "sağa da, sola da karşıyız" mantığı ile gerçeklerin göz ardı edilerek sürdürüleceği ise Meclis, konuşmalarından anlaşılmaktadır.

Şimdiye dek bir yandan saldırarak, öte yandan sıkıyönetim isteyerek planlarını uygulayan faşist güçler, şimdi 13 ilde değil; sömürü, baskı ve zulme karşı toplumsal muhalefetin geliştiği tüm illerde sıkıyönetim isteklerini

yinelemekte, bu amaçla tertiplerini sürdürerek sıkıyönetim ilan edilmeyen yörelerde cinayet ve kitle katliamlarını yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar. Tüm emekçiler üzerindeki sömürü ve baskıların giderek arttırılmaya çalışıldığı ülkemizde, geçmişteki sıkıyönetim uygulamalarına bakıldığında İlerici, Demokrat, Devrimci kişi ve kuruluşların baskı altına alındığı susturulmaya, sindirilmeye çalışıldığını,

- Gerici baskı yasalarının getirilmesi ile geniş kitlelerin demokratik haklarının yok edildiğini,

- Egemen azınlığın emekçi kitleler üzerindeki sömürü ve baskısının daha da arttırıldığını görmekteyiz.

Geçmişteki uygulamalara bakıldığında ve bugün faşist güçlerin istemleri değerlendirildiğinde görülmektedir ki yapılabilecek en küçük tutarsızlıklar hem emekçi halk hem de CHP'de giderilmesi zor büyük yaralar açacaktır.

Bugün tüm emekçi halkın yaşadığı durum onun bir parçası olan biz mühendis ve mimarları da yoğun bir biçimde ilgilendirmektedir. Aldığı ücretin yarısından çoğunu ev kirasını veren, her geçen gün daha çok geçim sıkıntısına düşen üyelerimiz grevli toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun bulunmaktadır. TMMOB ve üyeleri yoğun baskı ve saldırılara hedef olmaktadır.

Sömürü ve baskılara hedef olan mühendis ve mimarlar ve onların örgütü TMMOB tüm sorunların üstesinden sömürü baskı ve zulme karşı örgütü ve tutarlı mücadelelerle gelinebileceğine, sıkıyönetim uygulamalarıyla sorunların çözülemeyeceğine inanmaktadır.

Vadettiklerinin tam tersine uygulamalarda bulunan CHP'nin emekçi halkımız ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlar tarafından her koşulda izleneceği ve emekçi halk çıkarlarına aykırı her girişime karşı tutarlı mücadelelerin geliştirileceği açıktır.

İlerici Demokrat, Devrimci Mühendis ve Mimarlar ve onların örgütü TMMOB, tüm örgütlü halkla birlikte ve onun bir parçası olarak kendi alanında, bu dönemde de:

Elde edilen hakların korunması ve yeni haklar kazanılması,

Örgütlerimize yönelecek baskı ve saldırılara karşı direnilmesi,

Bağımsızlık-demokrasi mücadelesinin geliştirilerek sürdürülmesi,

Yolundaki görevlerini güçlendirerek yerine getireceklerdir.

TMMOB ve üyeleri, egemen güçlere ve onların her türlü uygulamalarına

karşı yıllardır sürdürülen mücadeleleri katabildiklerini, bu dönemde de güçlendirerek, katacaklardır.

Bugünlerde başlayacak olan Genel Kurullarımızda bu yolda önemli platformlar oluşturacaktır.

Tüm ilerici, demokrat, devrimci güçlerin ve onların ayrılmaz bir parçası olan bizlerin sömürü, baskı ve zulme karşı yılmadan, bunalmadan, her zamankinden daha duyarlı ve tutarlı mücadeleler vereceklerdir ve bu mücadelelerin aydınlık geleceği yakınlaştıracığına inanıyoruz.

Kamuoyuna duyururuz.

.....

3 Ocak 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 232

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "DİSK'İN 11 OCAK 1979 CUMA GÜNÜ SAAT 11.00'DE FAŞİST SALDIRI VE KATLIAMLARA KARŞI YAPACAĞI 5 DAKİKALIK SAYGI DURUŞUNA TÜM MÜHENDİS VE MİMARLARIN KATILACAKLARINI AÇIKLADI.

Açıklamanın metni şöyledir :

Emekçi halkımızın demokratik mücadelesini kan ve terör ile bastırmayı amaçlayan egemen azınlık ve onun maşası faşist çeteler; aylardır ülkemizin her yerinde ilericileri demokratları öldürmekte, kitle katliamlarına girişmektedirler.

Son olarak Kahramanmaraş'ta uygulamaya konulan bu senaryo yüzlerce emekçinin ölmesine ve yaralanmasına neden olmuştur.

Bilindiği gibi DİSK tarafından faşist saldırı ve katliamlarda ve özellikle Kahramanmaraş katliamında hayatlarını kaybeden yurtseverleri anmak için 5 Ocak 1979 Cuma günü saat 11.00'de 5 dakikalık saygı duruşunda bulunularak faşist saldırıların lanetlenmesi istenmiştir.

TMMOB olarak faşist saldırı ve katliamları sembolik bir anlamda lanetleyen 5 dakikalık saygı duruşunu desteklediğimizi; ancak önümüzdeki günlerin demokratik güçlere ve emekçi halkımıza daha önemli görevler yükleyeceğini belirtiriz.

Tüm mühendis ve mimarların yapılan çağrıya uyarak 5 Ocak 1979 günü saat 11.00'de beş dakikalık saygı duruşunda bulunacaklarını ve faşizmi lanetleyeceklerini kamuoyuna duyururuz.

6 Ocak 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 233

TMMOB'NİN 1979 BÜTÇESİNİN MEMUR ÜCRETLERİYLE İLGİLİ HÜKÜMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLAYAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK : "EN AZ MEMUR ÜCRETİNİN 10.000. TL OLMASI GEREKLİDİR" DEDİ. KONUyla İLGİLİ OLARAK HAZIRLANAN TMMOB RAPORU BASINA, HÜKÜMET ÜYELERİNE, PARLAMENTOERLERE DAĞITILDI.

Memurlara sendika hakkı tanınmadığı Ülkemizde, 1 milyondan fazla kamu çalışanın ücretleri her yıl Parlamentoda Bütçe Yasasıyla belirlenmektedir. Bugüne değin memurların ücretleri ve katsayı, her defasında; olması gerekenin çok altında ve yetersiz düzeyde belirlenmiş, mühendisler, mimarlar, öğretmenler, sağlıkçılar vb. kamu çalışanları yoksulluğa mahkum edilmiştir. DPT'ye göre 1976'da katsayının 17 olarak belirlenmesi gerekiyordu. Oysa, fiyatlar 1976'dan bu yana % 100 artış göstermiş olup, 1978'de 14 olan katsayının 1978'de de sabit tutulacağı hükümet üyelerince söylenmektedir.

TMMOB mühendis ve mimarların da bir parçası olduğu kamu çalışanlarının ücret sorununa katsayı düzeni içinde çözüm getirmesinin mümkün olmadığını, tüm çalışanların "GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLAR"a kavuşmasının zorunlu olduğunu bugüne dek vurgulamış ve sendikal haklar için mücadeleyi sürdürmüştür. TMMOB, sendikal haklar için mücadele sürecinde, mevcut yasal çerçeveden (657 sayılı Yasa ve diğer ilgili mevzuattan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerini açıklamayı da, bir görev bilmektedir. Bu açıdan, 1979 Bütçesinin TBMM'de görüşüldüğü bugünlerde, Bütçenin ücretlerle ve sosyal haklarla ilgili maddelerine ilişkin görüşlerini kamuoyuna açıklamaktadır.

ÖNERİLER

1. Doğum Yardımı 500 TL. olmalıdır.
2. Yakacak Yardımı 1. - 3. dereceler için 1500 TL/ay
4. - 15. dereceler için 2000 TL/ay olmalıdır.
3. Aile Yardımı :
Çalışmayan eş için 1500 TL/Ay
Okul öncesi çocuklar için 250 TL/ay
İlköğretimdeki çocuklar için 500 TL/ay
Ortaöğretimdeki çocuklar için 1000 TL/ay

Yükseköğretimdeki çocuklar için 2000 TL/ay olmalıdır.

4. Yiyecek Yardımı, tüm memurlar için 1500 TL/ay olmalıdır.

5. Lüks konut yapımından vazgeçilmeli, devletçe yaptırılacak konutlar çalışanlara düşük kiralarla kiralanmalı, bu amaçla Bütçeye gerekli ödenek konulmalıdır.

6. Mahrumiyet Yeri Ödeneğinin uygulama alanı genişletilmeli, ödenek 3000 TL/ay olarak ödenmeli, belediye sınırları dışında şantiye, işletme, maden vb. tesislerde çalışanlara, tesisin yerinin mahrumiyet yeri olup olmadığına bakılmaksızın, ödenek verilmelidir.

7. Fazla mesai ücretleri sigortalılarda olduğu gibi saatlik ücrete hafta içi günlerde % 100, resmi tatil günlerinde % 200 zam eklenerek bulunmalıdır.

8. Giyecek yardımı standartlaştırılmalı, ödemeler nakten yapılmalıdır.

9. Harcırahlar 300 tl/gün olarak belirlenmelidir.

10. Yan ödeme uygulamasındaki aksaklıklar, TMMOB önerileri doğrultusunda giderilmeli, yan ödeme tutarları % 100 arttırılmalı, yan ödeme katsayısı ile maaş katsayısı arasında bir bağıntı kurulmalıdır.

11. MEYAK kesintileri son bulmalı, yapılan kesintiler faiziyle birlikte iade edilmelidir.

12. Kamuda çalışan mühendis-mimarların TMMOB ödentileri, avukatlarda olduğu gibi

Bütçe'den karşılanmalıdır.

SONUÇ

HAYAT PAHALILIĞININ YILDA % 50'Yİ AŞAN, % 100'E YAKLAŞAN ORANLARDA ARTTIĞI ÜLKEMİZDE, MEMURLARIN ÜCRETLERİNİN SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR. TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT KATSAYI DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNMAYACAĞINA VE ÇÖZÜM YOLUNUN TÜM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARININ "GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARINA KAVUŞMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ. BİZLER, MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU HAKKIELDE ETME MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜRKEN, BU AŞAMADA, MEVCUT KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE

ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN AYDA NET 10.000 TL OLMASI GEREĞİNİN ALTINI ÇİZMEKTE YARAR GÖRÜYORUZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YER ALDIĞI HALDE UYGULANAMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZEYDE UYGULANAN SOSYAL HAKLARIN ÖNERDİĞİMİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YERALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU UYGULAMALARLA BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAAŞININ NET 10.000 TL DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZEYDE SAPTANMASININ ZORUNLU OLDUĞUNU BELİRTİRİZ.

.....

9 Ocak 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 234

TMMOB Genel Başkanı Teoman ÖZTÜRK Basına Yaptığı Açıklamada I.Ulusal Demiryolu Kongresi Hazırlık Kurulu çalışmalarındaki anti-demokratik tutum ve girişimlere karşı TMMOB'nin Kongre'den çekildiğini belirtti.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Yıllardır ülke ve emekçi halkımızın çıkarlarını savunan ve kendi alanlarında yükledikleri görevleri yerine getiren TMMOB ve 18 Odası Ulaştırma sektörü, alanında kitle taşımacılığını geliştirmeye yönelik, emperyalist tekellere olan bağımlılığı azaltıcı her türlü çalışmaya destek olmuş ve katılmıştır.

Bu desteğin bir parçası olarak "I. Ulusal Demiryolu Kongresi" Hazırlık Kurulu çalışmalarına TMMOB adına İnşaat Mühendisleri Odası'nca katılmıştır.

Ancak, Hazırlık Kurulu çalışmalarında izlenen anti-demokratik tutum ve uygulamalara karşı TMMOB hazırlık kurulu çalışmalarından çekilmiş ve TMMOB adına verilen bildirimleri kongreye sunmamaya karar vermiştir.

Hazırlık Kurulunda izlenen anti-demokratik tutum ve tavırlar ile TMMOB'nin kongreden çekilme gerekçeleri ise ilişikteki yazı ile kamu oyuna açıklanmıştır.

8 Şubat 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 235

TMMOB İLGİLİLERE VE PARLAMENTERLERE BİR AÇIK MEKTUP GÖNDEREREK MECLİS'TE GÖRÜŞÜLMEKTE OLAN VERGİ YASA DEĞİŞİKLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİ AÇIKLADI.

Açık mektup metni aynen şöyledir:

Vergi yasalarında değişiklikler öngören yasa değişiklikleri TBMM gündemindedir. Ülkemizdeki vergilendirme politikasının en büyük yükünü ücretinden başka hiçbir geliri olmayan işçi, memur, öğretmen, teknik eleman vb. emekçiler çekerken, tarım, ticaret ve sanayi burjuvazisi her yıl milyarlarla ölçülen tutarlarla vergi kaçırmaktadır. Getirilen vergi değişiklikleri ücretliler lehine önemli değişiklikler getirmediği gibi, son olarak TBMM Plan Koalisyonunda olumsuz değişikliklere uğramıştır.

Türkiye'de 70.000'i aşkın mühendis ve mimarın Anayasal ve yetkili örgütü TMMOB ekonomik-demokratik mücadelede güçlü bir aracı olan "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" için mücadelesini güçlendirerek sürdürürken, gündemde olan değişikliklere ilişkin görüş ve önerilerini de TBMM üyelerine ve kamuoyuna duyurmayı görev bilmektedir.

VERGİ YASA DEĞİŞİKLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER:

1.Öngörülen bir değişiklikle Asgari Geçim İndirimi ücretliler için özel indirim olarak 2850 TL'ye yükseltilmekte, buna 150 TL. genel indirim eklenerek indirim tutarı 3000 TL'ye ulaşmaktadır.

Ancak, bu indirim ailenin yalnızca reisine uygulanmakta, çalışan eş ve çocuklar için indirim tutarı 1500 TL. olarak belirlenmektedir.

2. Ücret dışı ödemelerin vergilendirilmesinde, mevcut uygulamada yan ödeme; vb. ücrete eklenerek vergilendirmekle böylece yükselen matrahlar vergi oranlarını ve tutarlarını da yükseltmektedir. Oysa bu tür gelirler ücret dışında vergilendirilmeli, izlenecek esas maktu değerler koymaksızın, asgari ücretle bağıntılı biçimde geliştirilmelidir. Önerimiz, yürürlükteki asgari ücretin 8 katına kadar olan ücret dışı ödemelerin ayrı vergilendirilmesi, bu sınırı aşan tutarlardan fark miktarın ücrete eklenerek vergilendirilmesidir.

3.Kıdem tazminatının vergilendirilmesinde kıdem tazminatına esas olan ücretin 24 katı hiçbir sınırlama olmaksızın, kesinkes vergi dışı bırakılmalıdır. Bu konuda getirilen değişiklikler, ücretliler aleyhine yorumlanabilecek belirsiz ifadeler içermemeli, belirgin olmalıdır.

4. Tarım, ticaret ve sanayi burjuvazisine serbest meslek mensuplarına tanınan ayrıcalıklar ücretlilere de tanınmalıdır. Bu kesimler üzerinde Vergi denetimi yoğunlaştırılmalıdır.

5. Vergi hadleri ücretliler lehine değiştirilmelidir.

6. Yeraltında çalışanların tüm ücret ve ücret dışı ödemeleri vergi dışı bırakılmalıdır.

Kuşkusuz, gündemde olan değişiklikler ücretliler üzerindeki vergi yükünü ortadan kaldırmayacaktır. Ancak, getirilen değişikliklerin emekçiler yararına olabilmesi, yukarıda belirtilen önerilerimizin gerçekleşmesiyle olanaklıdır.

.....

15 Şubat 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 236

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ANTI-DEMOKRATİK BASKI VE UYGULAMALARLA KARŞI KARŞIYA KALAN VE TPAO'DAN AYRILMAK ZORUNDA BIRAKILAN TEKNİK ELEMANLARLA İLGİLİ OLARAK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Uygulanan çarpık kapitalist sistemin bir sonucu olarak ülkemiz yıllardır süre gelen bir enerji yetmezliği ile karşı karşıya bulunmaktadır. Enerjinin temel olarak ülke kaynaklarına bağlı olarak sağlanması gerekirken, bugüne kadar uluslararası tekellerin istemine uygun bir biçimde, petrol ithaline dayanan uygulamalar temel alınmıştır.

Bu uygulamaların sonucu olarak emekçi halkımızın temel gereksinimleri karşılanamazken son yıllarda milyarlarca dolar tutarındaki döviz sadece petrol ithalatı için ayrılmakta yönetimler ise sürekli olarak petrol açığını kapatmak için dış ülkelerde koşuşturmak zorunda kalmaktadır.

Genel olarak ülkemizin bu alandaki durumu böyle iken Ulusal Petrol Politikasını yürütmekle yükümlü olan T.P.A.O'da neler yaşanmaktadır.

Bilindiği gibi 1976 yılında, MC döneminde mevcut Petrol ve Sondaj kulelerinin yaklaşık 2 misli artırılmasına karar verilmiş ve kule ithaline başlanmıştır.

Arama Sondaj çalışmalarına ayrılan fonlarda artış olmaması ve bu çalışmalarını yürütecek olan petrol mühendislerinin, jeofizikçilerin ve jeologların mevcut çalışan kuleler için bile yetersiz sayıda olmalarından dolayı ithal edilen kuleler parklarda çürümeye terk edilmiştir.

Öte yandan mevcut çalışan kulelerin bir kısmı ise malzeme, döviz ve personel yetersizliğinden dolayı çalışamaz duruma getirilmiştir. Kule ithalatı bir yandan bazı kişilerin büyük miktarlarda çıkar sağlamasını getirirken, öte yandan çalıştırılmakta olan kulelerin döviz gereksinmelerini kısıtladığından dolayı birer birer durmasına da neden olmuş, 1978 sondaj programı ancak % 30 dolaylarında gerçekleştirilmiştir. Ülke ve emekçi halkımızın çıkarlarına ters düşen bu uygulamalara paralel olarak T.P.A.O.'da devrimci, ilerici, demokrat Teknik Personel üzerinde MC dönemlerindeki benzer çeşitli baskı yöntemleri sürdürülmektedir. Özellikle Batman Bölge Müdürlüğüne MC döneminde yerleştirilen faşist militanlar etkinliklerini sürdürürken, faşizme ve gericiliğe karşı mücadele vermekte olan üyelerimiz, bölgenin yeni yöneticileri tarafından çeşitli yollarla Batman'dan uzaklaştırılmak istenmektedir.

En az 8-10 senelik deneyimleri ve bilgi birikimleri olan birçok Petrol Mühendisi jeofizikçi ve jeolog bu uygulamalar sonucunda T.P.A.O'dan ayrılmak zorunda kalmışlardır ve halen de ayrılmaktadırlar.

Petrol Arama ve Sondaj çalışmalarının deneyimsiz personel ile yürütülemeyeceğinin bilinmesine karşın ilgililer bu ayrılmalara seyirci kalmakta, ayrılmak isteyen personelin sorunlarını çözücü hiçbir girişimde bulunmamaktadırlar. Önümüzdeki yıllarda giderek artan petrol gereksinmemizi sağlayabilmek için ülke kaynaklarına ve emekçi halkın çıkarlarına yönelik bir çalışma yürütülmesi gerekirken Jeofizikçi, Jeolog ve Petrol Mühendislerinin anti-demokratik baskılarla T.P.A.O'dan ayrılmak zorunda bırakılması bu çalışmaların büyük ölçüde aksamasına ve petrol üretiminin düşmesine neden olacaktır.

Libya ve Cezayir'de çalıştırılmak üzere ülkemizden Petrol Müh., Jeofizikçi ve Jeolog talep edildiği bilinmektedir. Bugünlerde Cezayir'den heyetin gelerek sıraya girmiş bulunan çok sayıda teknik elaman ile görüşme yapması beklenmektedir.

İlgililerin anti-demokratik ve ekonomik baskıları ortadan kalkmadığı takdirde, TPAO'da çalışan teknik elemanlar ülke ve emekçi halkımızın çıkarları yönünde kullanmak istedikleri bilgi, beceri ve emeklerini yurtdışında da hayata geçirmek zorunda kalacaklardır.

Ülkemizin ve üyelerimizin çıkarlarının emekçi halkımızın çıkarlarından ayrılamayacağı gerçeğinden hareket eden TMMOB petrol alanında dışa bağımlılığın azaltılması ve giderilmesi ve üyelerimizin bilgi ve becerilerinin özgürce gelişmesinin sağlanması için teknik elemanların üzerinde bütün anti-demokratik ve ekonomik baskıların, kaldırılmasını ve ekonomik-demokratik haklarımızın eksiksiz verilmesini istemektedir.

23 Şubat 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 237

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TÖB-DER'İN ARANMASI VE BAZI YÖNETİCİLERİN GÖZALTINA ALINMASIYLA İLGİLİ OLARAK BAŞBAKAN BÜLENT ECEVÎTE BİR MEKTUP GÖNDERDİ. MEKTUBUN METNİ ŞÖYLEDİR:

21.2.1979 Çarşamba günü Türkiye Eğitim Emekçilerinin mesleki, demokratik örgütü olan TÖB-DER'İN bir kısım güvenlik kuvvetlerince kuşatılarak arandığı ve TÖB-DER yöneticilerinin aynı gece saat 23.00'e kadar gözaltına alındığı öğrenilmiştir.

Demokrat, ilerici kişi ve kuruluşlara yöneltilen faşist cinayet ve saldırılar sürerken, bu saldırıların sorumluları plânlarını uygularken TÖB-DER gibi demokrasi ve özgürlükten yana bir kuruluşa karşı izlenen bu tutum örgütümüz tarafından son derece üzücü bir olay olarak değerlendirilmiştir. Kanımızca özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, toplumun demokratikleştirilmesi, demokratik kuruluşları, ilerici ve demokrat kişileri baskı altına almaktan değil, faşizme karşı tutarlı bir şekilde mücadele etmekten geçmektedir. Konuyla ilgilenmenizi ve bu yanlış uygulamaların önlenmesini dilerim.

.....

24 Şubat 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 238

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MERSİN SODA SANAYİİ A.Ş.'DE 30 İŞÇİNİN İŞTEN ATILMASI İLE İLGİLİ OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "BASKI VE KIYIMLAR SODA ÇALIŞANLARININ" MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKTIR" DEDİ.

Mersin Soda Sanayii'nde çalışan, 800'ü aşkın işçi, memur ve teknik eleman DİSK'e bağlı PETKİM-İŞ Sendikasında örgütlü olarak Temmuz 1978'de greve başlamışlardır. Yöneltilen tüm baskılara karşı başarıyla sürdürülen grev işçi ve teknik eleman dayanışması ve birlikteliğinin somut bir örneği olmuştur.

İşveren çevrelerinin uzlaşmaz tavırları nedeniyle grev bir çözüme ulaşmazken, ülkenin gereksinimi olan soda kaçak ithalatla karşılanmış, yasa dışı yöntemlerle milyonlarca lira soda kaçakçısı patronların kasasına akmıştır.

Türkiye İş Bankası bağlı kuruluşları aracılığıyla Soda Sanayi A.Ş. üzerinde

etkindir. İş Bankası hisselerine sahip olan CHP bir yönüyle işveren olarak, diğer yönüyle hükümet olarak grevin çalışanların çıkarları doğrultusunda çözümü için hiçbir olumlu çaba harcamamıştır. Tersine, önce grev esnasında soda ithaline izin vererek, sonra da, doğrudan grevi yasaklayarak grev kırılcılığı rolü üstlenmiştir.

Grevin Bakanlar Kurulunca yasaklanmasından sonra tekrar üretimin başlayabilmesi için tesisin revizyondan geçmesi gerekirken, Soda Sanayii yöneticileri bu zorunluluğu yerine getirmemiş, gerekli iş güvenliği ve sağlıklı bir çalışma ortamının gereklerini sağlamamıştır.

Tüm bunlardan sonra aynı işveren üretimi aksatıyor diye mühendis ve işçiler hakkında bir kampanya açmıştır.

Konuyla ilgili son gelişme, sendikal mücadelede ön safta yer alan 24 soda çalışanının işlerine son verilmesidir. Bu yasa dışı uygulamayla soda çalışanlarının mücadelesi bölünmek istenmektedir, işverenin baskıları o denli ileri boyutlara varmıştır ki, grev boyunca greve katılmayan ancak son gelişmeler karşısında çalışanlardan yana bir tavır içine giren 8 mühendis işine de son verilmiştir. İşveren düne kadar birlikte olduğu bu kişileri de, işçileri ve sendikaları desteklemeleri üzerine, işten atmıştır.

Bugüne değin yöneltilen tüm baskılara karşı yılmayan Soda çalışanları bu kıyım da karşı mücadelelerini sürdürecektir. TMMOB, bir yanda üye kitlesinin sendikal hakları elde etmesi için mücadele verirken öte yanda bu hakka sahip üyelerinin Soda'da mücadelelerini desteklemeye devam edecektir.

.....

2 Mart 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 239

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 2.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ÇALIŞMA BAKANLIĞI İŞ GÜVENLİĞİ MÜFETTİŞLİĞİ SINAVININ ERTELENMESİ KARARINI ELEŞTİRDİ.

İş Güvenliği önlemlerinin ve denetleyici mekanizmalarının son derece yetersiz olduğu ülkemizde, her yıl binlerce işçi iş cinayetlerine kurban gitmekte, onbinlercesi sakat kalmaktadır, iş yerlerinin sağlıklı, güvenli çalışma koşullarına sahip olup olmadığının denetlenmesinde İş Güvenliği Müfettişleri görev almaktadır. Oysa, Türkiye'de çoğu MC kalıntısı olan 200 kadar İş Güvenliği Müfettişi vardır.

Çalışma Bakanlığı'na bağlı İş Güvenliği Müfettiş Yardımcılarının İş Güvenliği Müfettişi olmalarına olanak verecek olan ve 26.2.1979 tarihinde yapılması gereken Yeterlik Sınavı Bakanlıkça hiçbir gerekçe gösterilmeksizin 6 ay ertelenmiştir.

Bu karar bir dizi olumsuz sonuç vermektedir. Şöyle ki, 1. Bu karar, müfettiş yardımcılarının müfettiş olmalarını ertelemektedir. Denetleyicilerin sayısının arttırılmaması, zaten yetersiz olan işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimlerinin, MC dönemlerinde göreve alınan müfettişlerin çalışma anlayışı da göz önünde tutulduğunda, daha da yozlaşması sonucunu verecektir. Kaldı ki, bu anti-demokratik uygulamalar, etkin bir denetimi istemeyen işveren çevrelerinin istemleri doğrultusundadır.

2. Bu erteleme kararını veren anlayış ile İş Güvenliği Denetimini sulandıran, bir anlamda ortadan kaldıran bir sistem öngören İş Teftiş Tüzüğü hazırlayan anlayış, aynı çarpık anlayıştır.

3. Bu karar, Müfettiş Yardımcılarının özlük haklarının gelişmesini önleyerek, müfettiş yardımcılarını mağdur etmektedir.

Üyeleri İş Güvenliği Müfettişi olarak görev yapan ve tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı ortamlarda çalışması için mücadele veren TMMOB, Çalışma Bakanlığının bu olumsuz erteleme kararını kaldırarak, gecikmeksizin sınavların yapılmasının gereğini vurgular.

.....

13 Mart 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 240

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 13.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, DEMİR-ÇELİK ÜRETİM DAĞITIM VE PAZARLAMASINDA KAMU ETKİNLİĞİNİ AZALTICI UYGULAMALARI ELEŞTİRDİ. TMMOB'NİN KONUYLA İLGİLİ HAZIRLADIĞI "1979 BAŞINDA DEMİR-ÇELİK SEKTÖRÜNDE BAZI GELİŞMELERE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME" BASINA DAĞITILDI.

Ürünleri birçok sınıai alanında kullanılan demir-çelik sektöründe izlenen politikalar bir dizi ekonomik ilişkiyi yönlendirici niteliktedir. Ülkemizde demir-çelik sanayii üretimi, tüketim ve ara malı üreten sanayilere yönelik olup, ağır sanayiye temel olabilme niteliğinden uzaktır. Son aylarda gündeme getirilen bazı tercihler ise, demir-çelik üretim, dağıtım ve pazarlama alanında zaten

yetersiz olan kamu etkinliği ve denetimini daha da kısıtlamaya, özel kesimin sömürü ve vurgununu daha da yoğunlaştırmaya yöneliktir. Şöyle ki, Demir-Çelik ürünlerinin dışalımının kamu eliyle gerçekleştirilmesini öngören uygulamadan geri dönülerek, spekülasyona son derece açık olan bu alan kamu denetim ve yönlendiriciliğinden çıkarılmış, özel kesimin tercihlerine bırakılmıştır.

- Entegre demir-çelik tesislerinin kuruluş ve tevsi çalışmaları geciktirilmektedir. Sivas'ta kurulması öngörülen 4.Demir Çelik Tesislerinin kuruluş çalışmalarında hiçbir somut adım atılmazken, İSDEMİR tevsi yatırımları savsaklanmaktadır.

- Ülke çıkarlarına aykırılığı açık olan, makina donanımı ve hammadde yönünden dışa bağımlı nitelikteki ark ocakları, özel kesim aracılığıyla yaygınlaştırılmak istenmektedir.

Ekteki raporda daha detaylı biçimde anlatılan bu ve benzeri uygulamalarla sermaye çevrelerinin amacı demir-çelik üretim ve dağıtımının kamu eliyle gerçekleştirilmesi politikalarını önlemek, özel kesimin üretim aşamasında da etkinlik yaratarak etkinliğini korumasına, dağıtım ve pazarlama aşamasının sömürsünü sürdürmesine olanak vermektedir.

Emekçi halktan yana bir demir-çelik politikasının izlenmesi, tüm alanlarda emekçi halkın çıkarlarını gözeten, emperyalizme her türlü bağımlılık ilişkisinden arınmış yapısal bir politik değişiklikle mümkündür. Bu doğrultuda verilen mücadele içinde, mevcut koşullar çerçevesinde ise önerilerimiz şunlardır.

- Entegre yatırımlar geciktirilmeksizin sonuçlandırılmalıdır.

- Demir-çelik sanayii yatırımları kamu eliyle yerli ve yabancı sermaye kuruluşlarına ödün vermeksizin gerçekleştirilmelidir.

- Yeni ark ocağı ve haddehane kurulmasına izin verilmemeli, kamu elindeki büyük kapasiteli haddehanelere etkinlik kazandırılmalıdır.

- Demir çelik sanayiinin hammaddesinden, ürünlerin pazarlanması aşamasına değin kamu elinde bütünleşmesi sağlanmalıdır.

- Tüm demir-çelik işletmelerinde demokratik bir çalışma ortamı sağlanmalı, İSDEMİR'de can güvenliğini ortadan kaldıran faşistlerin işine son verilmelidir.

22 Mart 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 241

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 22.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA,MERSİN SODA SANAYİİNDE SON GELİŞMELERE DEĞİNEREK, "SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİ HER TÜRLÜ BASKIYA KARŞIN SÜRECEKTİR." DEDİ.

Mersin Soda Sanayiinde birkaç gün önce içlerinde TMMOB üyesi mühendislerin de yer aldığı DİSK PETKİM-İŞ üyesi 869 Soda Çalışanı yasal olmayan gerekçelerle işten atılmıştır.Fabrikaya Türkiye Şişe Cam Holdingin diğer fabrikaların dan getirilen 80 dolayında faşist işçi yerleştirilmiştir. Yine fabrika Nevşehir'den getirilen bir jandarma komando taburu tarafından, adeta savaşa hazırlık biçiminde,siperler kazılarak, makinalı tüfekler yerleştirilerek kuşatma altına alınmıştır.

Mersin'de 869 Soda çalışanına ve tüm Türkiye emekçilerine gözdağı vermek için gerçekleştirilen bu operasyonun-anlamını kavrayabilmek, Türkiye Soda Sanayiinde oynanan oyunları ve bu oyunların ardındaki sermaye çevrelerini ortaya koymakla mümkündür.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği olarak Mersin Soda Sanayiinde ve Soda Sektöründeki gelişmeleri Ekim 1978 tarihli raporumuzda ele almıştık. Bu raporda dile getirilen birçok doğruya kulaklarını tıkayan iktidar çevreleri bugün gündeme getirilen operasyonlara sessiz kalmakta, hatta hazırlayıcıları arasında yer almaktadırlar. TMMOB'nin Soda çalışanlarının çıkarları doğrultusunda görüş ve önerilerini dikkate almayanlar, İş Bankasının, Şişe Cam Holdingin ve Türkiye tekelci sermaye çevrelerinin önerilerini gecikmeksizin uygulamışlardır.

Bugün Soda'da yaşanan olaylar nasıl gelişmiştir? Olaylar, Soda işverenin gazetelere verdiği ilanda anlatıldığı gibi midir? Yoksa,bu ilanlar gerçekleri çarpıtmak, bir sis perdesi adına itmek için mi yayınlanmıştır? TMMOB ,bu açıklamada ana hatları itibariyle,Soda işvereni ve arkasındaki güçlerin yalanlarını ortaya koyacak ve konu ile gelişmeleri detaycı biçimde açıklayan bir raporu önümüzdeki günlerde kamuoyunun bilgisine sunacaktır.

SODA SANAYİİ ÜLKEMİZDE SODYUM KARBONAT ÜRETEN TEK KURULUŞTUR VE GÜÇLÜ BİR SERMAYE GRUBUNA BAĞLIDIR.

Ülkemizde "beş yıldan beri tek başına Soda üreten Mersin Soda A. Ş, Şişe Cam Sanayii A. Ş'ye ve bununda en büyük hissedarı olan T. İş Bankasına bağlı bir kuruluştur. Anadolu Cam, Cam Elyaf, Paşabahçe, Teknik Cam ve Topkapı Cam Sanayii şeklinde toplanabilecek holding Mersin Soda Sanayiinin yıllık

150.000 ton olan üretiminin yaklaşık 120.000 tonunu tüketmekte ve geri kalan 30,000 ton ise serbest piyasaya satılmaktadır. Fabrikada toplam 869 işçi çalışmaktadır. Güçlü ve tecrübeli bir teknik eleman kadrosu olan fabrika, bugüne kadar oldukça başarılı çalışmış;

- Çok ender rastlanan bir randıman ile yıllık kapasite 150,000 ton iken 146.000 ton gerçekleşmiştir.

- Türkiye'de ilk kez ve tek uzmanla, yer altında %35'lik tuz çözeltisi elde ederek örnek bir tuz üretimini sürdürmüştür.

-İhracata yönelik olarak bir Soda üretimi yapılmış ve geçen yıla kadar yılda 2,5 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirebilmiştir,

MERSİN SODA SANAYİİNDE GREVİ VE OLANLARI İŞVEREN ZORLAMIŞTIR.

Yapılan tüm açıklamaların aksine, greve gidinceye kadar işçilerin büyük kısmı asgari ücretle çalıştırılmış ve teknisyenlere, sendikaya girmemeleri koşulu ile ayrıcalıklı ücretler verilmiştir. Bizzat işverenin yaptığı açıklamada görülebileceği gibi taban ücret 3600.-TL dir.

İstenen ücret artışları ise, enflasyon yılda %100'e varan oranlarda gerçekleştiği ülkemizde, makul düzeydedir,

Grev başladıktan sonra bir uzlaşan sağlanması doğrultusunda siyasal iktidar olumlu bir katkısı olmamıştır. Aksine, grevin 5.5 ayında, grevle ilgisi olmayan gerekçelerle, grev ertelenmiş ve adeta grevin başarısızlığa uğraması istenmiştir.

Grevin ertelendiği dönemde işverence uygulanan politikalar, işverenin amacının üretimin yapılması değil, her ne pahasına olursa olsun, Soda çalışanlarının mücadelesini kırmak olduğunu açık biçimde gösterecektir. "Bu grev ezilmelidir, çünkü işçiler, teknik elemanlar, mühendisler, müdürler, tüm Soda emekçileri dayanışma içindedir. Bu grev ezilmelidir ki , başarısızlığı tüm Çukurova emekçilerine gözdağı olsun, " İşveren çevrelerinin bakış açısı budur.

Soda işverenin üretimi sağlamak diye bir amacı olmadığına ilişkin birkaç kanıt aşağıdadır.

-Soda Sanayii işvereni, grevin ertelenmesinden sonra uzunca bir süre çalışmamış olması nedeniyle bakıma alınması gereken tesisleri bakıma almamış, tersine, bakım ve üretim süreçlerinde deneyimli 12 uzman mühendis, şef ve yöneticiyi işten almıştır.

-Yıllardan beri Soda Sanayiinde çalışan deneyli 43 işçi işten atılmıştır,

-İşyerinin üretiminin holdinge bağlı tesislerde tüketilmesine karşın, üretim yapılmadığı halde, bu tesisler bazı ilginç yollarla ihtiyaçlarını karşılayabilmişler ve bu durumdan şikayetçi olmamışlardır.

Bugün Türkiye'de Soda üretilmediği halde, isteyen her kişi ve kuruluş gazete ilanlarını izleyerek istediği miktarda Sodayı piyasadan temin edebilmektedir, Oysa, resmi ithalat tutarı piyasada bulunanın çok altındadır. Bu değişimin suya kaçak ithalatla dönmemektedir. Yurt içi üretimi yapılan Soda'nın satış fiyatı 6000-7000 TL. ton resmi ithal. Sodanın fiyatı 1500-2000 TL ton iken piyasadan karaborsa elde edilen Sodanın tonu 70.000-120.000 TL/ton dolayındadır. Yurt-içi üretime kıyasla 10-20 kat daha pahalı olan fiyatlarla karaborsadan Soda alanların, bu duruma rağmen, Soda'da grevde uzlaşmamaları sorunu politik bir olay olarak gördüklerini göstermektedir. Soda işvereni gazetelere büyük puntolarla verdiği ilanlarda da sorunun kar/zarar sorunu olmadığını açıkça bildirmekte, kendilerinin görevinin bu grevi bastırmak olduğunu ifade etmektedir. Bu amaçla, Soda Sanayii işvereni, yasaların devlete verdiği görevleri de üstleneceğini bilemektedir.

YASA DIŞI İŞTEN ATMA İŞLEMİ ÖNLENMELİ, TOPLU SÖZLEŞME İMZALANARAK SODA ÇALIŞANLARINA HAKLARI VERİLMELİ, İTHALATA İZİN VERİLMEMELİ, KARABORSA ÖNLENMELİDİR.

Mersin Soda Sanayiinin ücret artış talepleri, işverenin iddiaların aksine yüksek değil makul düzeydedir. Bu ücret artışları karşılanmalı grevde geçen sürelerin ücretleri ödenmeli, teknik elemanların kapsam içinde olması sağlanmalıdır. Tüm bunların gerçekleştirilmesi sürecinde, Sodadaki işgal sona ermelidir.

Öte yanda grev kırılcılığına ve döviz kaybından öte bir işlevi olmayan Soda ithalatı durdurulmalı, vurgundan öte bir sonuç vermeyen soda kaçakçılığı önlenmelidir.

SONUÇ

SODA İŞVERENİN VE ONA DESTEK OLAN GÜÇLERİN SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİNİ BASTIRMAYA YÖNELİK GİRİŞİMLERİ KARŞISINDA, SODA ÇALIŞANLARI VE TÜM DEMOKRATİK GÜÇLERİN MÜCADELESİ SÜRECEKTİR.

SENDİKAL HAKLARI ELDE ETMEK İÇİN MÜCADELE VEREN TMMOB OLARAK, İŞLERİNDE ÜYELERİMİZİN DE YER ALDIĞI SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİNİ SONUNA KADAR DESTEKLEYECEĞİMİZİ KAMUOYUNA DUYURURUZ.

29 Mart 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 243

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, 1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

ÖZTÜRK, TMMOB GÖRÜŞLERİNİN TMMOB VE TMMOB' YE BAĞLI 18. ODANIN YÖNETİCİLERİNİN İMZASIYLA BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'E GÖNDERİLDİĞİNİ, TMMOB ÜYELERİNİN DE, BU GÖRÜŞLERİ BAŞBAKANA İLETECEKLERİNİ SÖYLEDİ.

YAN ÖDEME UYGULAMASINA İLİŞKİN TMMOB ÜYELERİNİN İSTEKLERİ, ÖNERİLERİ

Yan ödeme Uygulaması bugüne değin, çalışanlar arasında ayrılık yaratan, keyfi uygulamalara olanak veren bir biçimde sürdürülmüştür. Yayınlanan kararnamelerde, yer alan belirsiz ifadeler, uygulamada idarenin siyasal tercihlerine olanak tanımakta, nesnel uygulama kriterlerinin olmayışı nedeniyle sübjektif uygulamalar gündeme gelmektedir. Yan ödemeler adeta "ulusu dağıtır" biçimde belirlenmektedir.

Her yıl çıkarılan kararnamelere göre kurumlarca hazırlanan listelerin kesinleşmesi geçilmekte, yeni kararnameye göre ödemelerin yapılması aylar sonra, hatta bir sonraki yılın kararnamesinin yürürlük döneminde mümkün olabilmektedir. Arada geçen zaman süresinde, Ödemeler avans olarak gerçek tutarların altındaki tutarlarla yapılmakta, aradaki farklar ise ancak yeni kararnameye göre hazırlanan listeler kesinleştikten sonra verilmektedir. Bu uygulamanın anlamı, devletin çalışanlarına vereceği ücretin önemli bir bölümünü, uzunca bir süre faizsiz kredi olarak kullanması ve enflasyonunun % 100'e ulaşan oranlarda seyrettiği ülkemizde, çalışanlara ücretlerini değeri düşürülmüş olarak vermesidir. Bu uygulamaya somut bir örnek, 1978 yılı Yan Ödeme Kararnamesinin ayıklanacağı bugünlerde, birçok kamu kuruluşunda hala ödemelerin 1978 yılı kararnamesine göre değil, avans olarak ödenmesidir.

Konuyla ilgili diğer bir gelişme 657 tabi bazı kamu çalışanlarına yönelik olarak ayrıcalıklı statüler geliştirmeye yönelik yasal değişikliklerdir. Tam-Gün Yasası ile bir bölüm sağlık personeline, göstergelerle bazı yüksek düzeydeki idarecilere ve yargı mensuplarına, gösterge tablosu değişikliği ile de Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına yeni haklar tanınmış, 657'ye tabi çalışan kamu çalışanlarının büyük çoğunluğu gibi mühendis ve mimarlar bu haklardan yararlanamamıştır.

Ülkemiz dünyada kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı sayılı ülkelerden biridir. On binlerce mühendis mimar ve teknik eleman, diğer yüz

binlerce öğretmen, memur, sağlık personeli vb. kamu çalışanı gibi, ekonomik-demokratik mücadelede etkin bir araç olan " TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLAR"ı, elde etmek için mücadele etmektedir. Mühendis Mimarlar ve onların örgütü TMMOB, sendikal haklar için mücadele sürecinde, mevcut yasal çerçeveden kaynaklanan sorunların ve bu kapsamda YAN ÖDEME uygulamasından kaynaklanan sorunların çözümü doğrultusunda çalışmayı da görev bilmektedir.

1979 Bütçesi TBMM'de görüşülürken, TMMOB 657 sayılı Yasanın Bütçeye belirlenen hükümlerine (Doğum, çocuk, aile, yakacak, yiyecek, konut yardımları, mahrumiyet yeri ödeneği, fazla mesai ücretleri, harcırahlar vb.) ilişkin görüşlerini Hükümete, TBMM Bütçe-Plan Komisyonuna ve diğer ilgili mercilere ilemiştir, 1979 Bütçesi, ise geçen yıllarda olduğu gibi memurların ücret sorununa hiçbir olumlu katkı getirmemiş, memurların giriş göstergelerini yükselten YASA ise yetersiz bir biçimde yasalaşmıştır.

Besin, giyim, ulaşım giderlerinin hızla arttığı, kiraların ulaşılamayan düzeyde olduğu ülkemizde, on binlerce mühendis-mimarı ayda 5000-6000 TL. ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmekten başka bir şey değildir. Mühendis ve mimarların olduğu gibi tüm kamu çalışanlarının ücret sorununun çözümüne etkin bir katkı ancak TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN alınmasıyla mümkündür. Bununla birlikte, içinde bulunulan koşullarda, 1979 Yan ödeme Kararnamesinde yapılacak bazı düzenlemelerle Ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilir.

Bu açıdan 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin aşağıdaki önerilerimizi kapsayacak biçimde kesinleşmesi zorunludur.

ÖNERİLER

1. Yan Ödeme tutarları %100 arttırılmalı, başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır. Yan ödeme katsayısı ile maaş katsayısı arasında bir ilişki kurulmalıdır.

2. Büyük Proje zammı, projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenmelidir.

3. Kararnamede, "ödenebilir, verilebilir vb." belirsiz ifadeler yer almamalı, yöneticilere önel takdir hakkı tanınmamalıdır.

4. Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük, mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.

5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.

6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimcilerde de, yan ödeme verilmelidir.

7. Yan Ödemeler maaştan ayrı olarak düşük oranda vergilendirilmelidir.

8. 1978 yılı Yan ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde d. fıkrasındaki 1 yılda" ifadesi TSK Yan ödeme Kararnamesindeki gibi,"mali yılda" olarak düzenlenmelidir.

9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan,125' den 1000 'e yükseltilmelidir.

10. Kararname uyarınca,işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.

11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara,çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir.

12. Mali Sorumluluk Tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenmelidir.

13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde acilen çıkarılmalı, uygulamaya kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlanmalıdır.

Yan ödeme Kararnamesi aracılığıyla sağlanacak bu düzenlemelerin yanı sıra acilen aşağıda yer alan düzenlemelerin gerçekleşmesi için çalışmalıdır.

1. Emekli Sandığı Yasasında değişiklik yapılarak, Fiili hizmet zammı uygulaması, günün koşullarına uyarlı biçimde genişletilmeli, mevcut hakların eksiksiz kullanımı sağlanmalıdır.

2. Yeraltı vergi bağışıklığı hakkı mutlaka tanınmalıdır.

3. Arazide ve tehlikeli işlerde çalışanlara hayat sigortası yapılması sağlanmalıdır.

4. 657 sayılı Yasada yer aldığı halde uygulanmayan yiyecek yardımı net 1500 TL./ay olarak tüm sendikasız kamu çalışanlarına ödenmelidir.

5. MEYAK kesintileri son bulmalı, bugüne değin yapılan kesintiler faiziyle birlikte iade edilmelidir.

6. Doğum, yakacak, aile, konut yardımları,mahrumiyet yeri ödeneği,fazla mesai ücretten harcırahlar konularında TMMOB'nin 1979 Bütçesi Görüşülürken Sendikasız Kamu Görevlilerinin Ücretler Sorunu Üzerine Görüşleri başlıklı raporunda yer alan öneriler uygulanmalıdır.

19 Nisan 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 244

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 19 NİSAN 1979 GÜNÜ NÜKLEER ENERJİ SANTRALLERİ KONUSUNDA YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA; "Nükleer enerji santrali, enerji sorununu çözemez, dışa bağımlılığı arttırır" dedi Basın toplantısında ayrıca TMMOB tarafından hazırlanan "Nükleer enerji raporu" basına dağıtıldı.

Toplantıda, basına yapılan açıklama metni aynen şöyledir. Uzmanlık alanlarında emekçi halk yararına görüş ve öneriler getirmeyi temel bir görev sayan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ülkemizde kamu oyunda çokça tartışılan bir konu olan Nükleer Enerji Santrallerini inceleme ve değerlendirmeyi bu dönem programına almıştır.

Konu uzmanlardan oluşan bir komisyonda ele alınmış ve Birliğimizce basılarak kitap haline getirilmiştir.

Bu raporda, "çağdaş gelişmelere uyum sağlamak ve yaşanan enerji bunalımına çözüm getirmek" savı ile bir enerji kaynağı olarak baş vurulan santraller ve kurulmasına girilen 600 MW'lık Akkuyu Nükleer Enerji santrali çeşitli açılardan irdelenmeye çalışılmıştır. Dört bölümden oluşan raporun genel bilgi niteliğindeki ilk bölümünde nükleer enerji ve reaktörler yakıt sorunu ve çevre kirliliği nükleer santrallerde güvenlik ve yer seçimi gibi konulara yer verilmiştir. Sonraki iki bölümde Türkiye somutunda, doğal kaynaklara üretim ile tüketim talebi değerleri ele alınarak, nükleer enerjinin elektrik enerjisi içindeki yeri ve payı incelenmiştir. Yine bu bölümlerde ihale ve öncesindeki çalışmalar anlatılmış, işletme ve personel, yakıt ve artıklar kuruluş ve işletme maliyetleri gibi konular incelenerek gelecekte doğabilecek sorunlar üzerine durulmuştur.

Yapılan çalışmaların vardığı sonuçlar ise aşağıda özetlenmiştir.

Türkiye gibi geri bıraktılmış, bağımlı, kapitalist yapıya sahip ülkelerin egemen sınıfları bunalımdan kurtulmanın çarelerini emperyalist sistem içinde ararlar. Nükleer santral yapımı konusunda olgu tekrarlanmakta, sistem amaçlarına uygun davranış tercih edilmektedir. Enerji bunalımının belli bir çözümleyicisi olacağı iddiasıyla, tekellerin önerisi doğrultusunda kısa dönemli karlı bir sömürü aracı olarak nükleer santraller gündeme getirilmektedir. Böylece enerji de tekellerin pazarı genişlemekte, ülkenin dışa bağımlılığı artmakta ve emperyalizmin sömürüsü yoğunlaşmaktadır. Genelde gereksinime duyulan krediler için kapı kapı dolaşırken, salt bir nükleer santral yatırımı için finansman sağlanması,

kredi kaynaklarını bulan ve kullanımını yönlendirenin temelde emperyalist karar mekanizmaları olduğunu ortaya koyar.

Öte yandan nükleer yakıt sağlanmasında İleride belirebilecek bir zenginleştirilmiş yakıt üretimi dar boğazı kaynaklarını kullanmamış Türkiye'nin nükleer enerji üretimini sekteye uğratabileceği gibi emperyalizmin doğrudan siyasal şantaja başvurmasına da olanak sağlayabilecektir.

1. Enerji sorununun çözümü doğrultusunda geliştirilecek politika ve programlarda temel ilke kendi kaynaklarımıza ve gücümüze dayanmak olmalıdır, Bu amaçla teknolojiye, mühendislik hizmetlerinde ve planlamada dış etkilerden arınmalı, emperyalist karar odaklarınca onanmış politikalar değil ülke çıkarlarını gözeten politikalar uygulanmalıdır.

2. Linyit ve hidroelektrik santralleri yatırımlarında gecikmeleri giderici önlemler alınmalı, bu yatırımların yerli teknik güçle çağdaş teknolojiye uygun bir düzeyde- gerçekleştirilmesi hedeflenmelidir.

3. Doğal kaynakların kesin envanteri çıkarılmalı, kaynakların eşgüdümüne dayalı araştırmasına ve geliştirilmesine yönelik kapsamlı programlar oluşturulmalıdır. Jeo-termal enerji, güneş enerjisi gibi enerji kaynaklarından yararlanma doğrultusundaki çalışmalar yoğunlaştırılmalı, başlıca enerji hammaddelerinden olan kömürden geniş ölçeklerde yararlanabilmek için, ileri kömür teknolojilerine geçilmelidir.

4. Enerji kaynaklarının tümüyle devlet denetimine alınması esas olmalıdır. Bunun için madenler üzerindeki mülkiyet sorunu kamu lehine kesinlikle çözümlenmeli, petrol arama, dağıtma işleri yalnız devlet eliyle yapılmalı ve özellikle petrol politikalarını yönlendirme amacıyla kurulmuş Uluslararası Enerji Ajansından çıkılmalıdır.

Türkiye enerji sorununa böylesine bir perspektifle yaklaşım esas olmalı ve nükleer santraller bu bağlamda değerlendirilmelidir. Sorun nükleer teknolojinin reddi ya da inkarı sorunu değil, nükleer santrallerin ülke çıkarlarına uygun olmayan zamanlama ve gündeme getiriliş biçimine karşı çıkma sorunudur.

Bu kapsamdaki bir incelemenin nükleer santrale ilişkin değerlendirme ve irdelemelerinden çıkan başlıca sonuçlar, özetle şunlardır:

1. Birincil enerji kaynakları değerlendirildiğinde elektrik enerjisi talebi açısından; 1995'lerden önce nükleer kaynaklı üretime gerek yoktur. Ayrıca ileri sürülen enerji darboğazına çözüm getireceği savı uzun vade açısından

da geçersizdir. Devreye gireceği 1986 yılındaki katkısı yüzde 3.3'tür; daha sonraki yıllarda ise üretime katkısı küçük oranlarda ve sınırlı artma gösterecektir.

2. Zenginleştirilmiş yakıt sürekli dış kaynaklardan sağlanacağından döviz tüketici bu etken olumsuz işletme koşulları yaratabilecek niteliktedir. Ayrıca santralin devreye gireceği yıllarda dünya ölçeğinde genel bir yakıt sıkıntısı çıkması olasılığı güçlüdür.

3. Katı radyoaktif artıkların ve kullanılmış yakıtın, depolanması sorunu, süreklilik taşıyan bir çözüme bağlanmamıştır. Bu belirsizlik, işletmenin belirli bir evresinden sonra çevre ve insan sağlığı açısından doğacak tehlikelerin nedenini oluşturmaktadır.

4. Nükleer santral işletmesinin gerektirdiği, teknik hizmetin nitel ve nicel yönden önkoşulları oluşturulmamıştır. Giderilmesi düşük olasılık gösteren bu biçimlenme eksikliği, yabancı işletmeci ve bakımcı istihdam edilmesi zorunluluğunu doğuracaktır. Malzemenin yedeklenmesi sorunu ile birlikte bu durum, enerji arzında güvenilirliği azaltacak etkenlerdendir.

5. Nükleer santralin kuruluş ve işletme maliyetleri çok yüksektir. 600 MW'lık nükleer santrale yapılacak harcamayla, en az iki buçuk katı güçte termik ya da dört buçuk katı güçte hidroelektrik santral kurulabilir. On yıllık işletme sonunda kendisini yineleyebilecek kadar döviz tüketecek nükleer santral, ayrıca, konvansiyonel santral yatırımlarının gerektirdiği harcamaların kısılmasına ve böylece gecikmelere de neden olacaktır.

Bu kapsamdaki bir inceleme ile nükleer santrale belli bir süre daha gerek duyulmayacağı görülüyor. Oysa santral ihalesi sonuçlanma aşamasındadır ve geri dönüşü giderek olanaksızlaşacaktır, nükleer santral etütleri çok önceleri başlatılmış olmakla birlikte, bir enerji planlaması faktörü olarak ele alınmadığından, bu üretim kaynağının kurulmasına geçilmesi zorlama bir girişim sayılmalıdır. Bu zorlamada TEK'in ilgili Daire Başkanlığının payı ne ölçüdedir bilinmez ama, yapım ve yakıt yönünden tümüyle dış kaynaklara bağlı kalmak zorundaki bu yatırımın, pazarlama sıkıntısı çeken firmaların imdadına yetiştiği de gerçektir. İsveç eski enerji bakanı, ASEA-ATOM'un yaşama şansının siparişe kaldığını belirtmiştir. Aslında bu girişimin TEK'in diğer daireleri ve enerji sektöründeki yatırımcı kuruluşlarca da benimsenmediğini belirtmek yerinde olacaktır. Dünya Enerji Konferansı Türk Milli Komitesince Kasım 1978'de düzenlenen Türkiye 3. Genel Enerji Kongresindeki tartışmalarda bu durum açıkça görülmüştür. Enerji bakanlığı

ise umduğu "nükleer santral gereklidir" onayını bu kongreden alamamıştır. Nükleer santral üzerindeki ısrarların "yenilikçi" anlayışlardan kaynaklandığını düşünmek yerinde bir yaklaşım sayılmamalıdır.

Tüm bu olgulardan hareketle, nükleer alanda başlıca öneriler şöyle sıralanabilir:

1. Akkuyu Nükleer Enerji Santrali Projesi, mühendislik hizmetlerinin, teknolojinin altyapı ve girdilerinin azami Ölçüde yurtiçinden karşılanmasını öngören, bir program dahilinde, 1995'lerde devreye girecek şekilde ertelenmelidir. Akkuyu NES'in zamanlaması, ülke çıkarlarını gözeten, emperyalizm ve yerli egemen güçlerin değil, emekçi halkın gereksinmelerinin karşılanmasını hedefleyen bir enerji planlamasına bağlı olarak kesinleştirilmelidir.

2. Atom Enerji Komisyonları (AEK) her ülkede nükleer alandaki çalışmaları denetleyen, teknolojide araştırma ve geliştirme çalışmalarını sürdüren kuruluşlardır. Türkiye'de AEK bu işlevleri yerine getirebilecek niteliklere kavuşturulma doğrultusunda yeterli bilgi, ekipman ve kadro ile donatılmalıdır. Ayrıca bu kuruluşu ve bağlı örgütlerinin demokratikleştirilmesi güncel bir gereksinmedir.

3. İTÜ, ODTÜ ve BÜ'de nükleer enerji konusunda yapılan eğitim ve araştırmaların Akkuyu Projesine katkısı olmamıştır. Nükleer mühendislik öğretim ve eğitiminin, nükleer santral teknolojisinin gerektirdiği asgari bilgi ve deneyim düzeyine çıkarılabilmesinin olanakları aranmalıdır. Bu amaçla, Türkiye'de, gelecekte uygulanabilecek bir nükleer elektrik enerjisi programı göz önüne alınarak, üniversitelerin bünyesinde tüm gerekli koşullar oluşturulmalıdır.

4. Nükleer alanda eğitimci, araştırmacı, denetleyici ve yatırımcı kuruluşlar arasında teknik işbirliği ve uyum sağlamak amacıyla bir üst örgütlenme modeli geliştirilmelidir.

Enerji gereksinmesinin yalnız çözüme değil, ucuz, bol ve güvenilir olma temel özelliklerine de kavuşturulması gerekir. Bu ise üretimle birlikte tüketiminde gerçek ve geçerli biçimde planlanmasından geçmektedir. Başka bir deyişle, öncelikle sanayi kesiminde elektrik enerjisinin ne amaçla ve hangi ölçülerde kullanılacağını önceden belirleyebilecek bir yapıya sahip olmak gereklidir. Elektrik enerjisi üretimi için hangi kaynak harekete geçirilirse geçirilsin, mevcut ilişkiler sisteminde üretken olmayan sanayi kesimi her zaman enerji tüketiminden büyük paylar alacaktır. Enerji bunalımı

gerçekte, kalkınmaya ve gelişmeye katkıda bulunmayan tüketici nitelikli sanayileşme politikalarının kaçınılmaz ürünüdür ve her türlü sıkıntısını emekçi halk çoğunluğu çekmektedir. Bu sıkıntının giderilmesi, sanayileşmeyi doğru rayına oturtacak köklü yapısal değişiklikler sonucunda ancak gerçekleşebilir. Şimdiki ve gelecekteki enerji bunalımı gerçekte egemen sınıfların sorunu ise, bunalımı tüm neden ve sonuçları ile birlikte ortadan kaldıracak yapı değişikliği de, sıkıntının yükünü çeken emekçi sınıfların sorunudur.

Nükleer enerji santrallerinin, ilgili kişi ve kuruluşların katılımıyla kamuoyunda yaygın bir biçimde tartışılmasının gereğine inanan Birliğimiz, konuyla ilgili olarak dört kentte paneller düzenlemiştir. 21 Nisanda Mersin'de, 25 Nisanda Ankara'da, 28 Nisanda İstanbul'da, 29 Nisanda İzmir'de yapılacak olan bu panele, Birliğimizin yanı sıra, TEK, AEK, İTÜ Nükleer Enerji Enst., ODTÜ Elektrik Müh. Bölümü, Ege Ü. Yer bilimcileri Fak. Turizm Tanıtma Bakanlığı, Tüm İktisatçılar Birliği Temsilcileri de katılacaktır.

.....

2 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 245

"TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1 MAYISLA İLGİLİ GELİŞMELER HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLADI."

Açıklama metni aynen şöyledir.

Emekçi halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan baskı ve saldırılar 1 Mayıs 1979'da doruğa ulaştı.

1 Mayıs kutlama törenlerinin engellendiği birçok kentte 1 Mayıs öncesinde ve 1 Mayıs günü yaşanan baskılar, bunun en açık göstergesi oldu.

Tüm bu baskıların sorumlusu; vadettikleri ile yaptıkları birbirini tutmayan iktidardır.

1 Mayıs'ların yasaklama ile engellenebileceğini ve mücadelenin geriletilebileceğini uman iktidarlar yanılmaktadır. Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılması engellenmemelidir.

Bizler, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde işçi sınıfı ile omuz, omuza olmada kararlı mühendis ve mimarlar olarak, yılların mücadelesi ile elde edilen demokratik hak ve özgürlüklerin emekçi kitlelerce savunulacağına ve geliştirileceğine inanıyoruz.

1 Mayıs'lar her yıl bir öncekinden daha güçlü bir biçimde mutlaka kutlanacaktır.

7 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 246

TMMOB 7.5.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TÜM 1 MAYIS TUTUKLULARININ SERBEST BIRAKILMASINI VE 1 MAYIS'IN İŞÇİ BAYRAMI OLARAK YASALAŞMASINI İSTEDİ.

İşçi ve emekçilerin uluslararası dayanışma ve birliktelik günü olan 1 Mayıs, 1979'da tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kutlandı. 1 Mayıs'ı önlemeye yönelik tüm baskılara karşı, Türkiye'nin dört bir yanında: en geniş emekçi yığınlarının katılımı ile kutlama törenleri düzenlenmiştir. Bu toplantılar halkımızın emperyalizme, faşizme, şovenizme karşı kararlı direnişinin birer simgesi olmuştur.

1 Mayıs 1979 öncesi ve sonrasında içlerinde DİSK ve siyasi parti yöneticilerinin de bulunduğu yüzlerce kişi tutuklanmıştır. Tutuklananlar arasında TMMOB üyeleri ve Birliğimize bağlı Makina Mühendisleri Odasının yöneticileri de bulunmaktadır, 1 Mayıs sonrasında da baskılar sürmüştür, Birliğimize bağlı İnşaat Mühendisleri Odasının Ankara Şubesi, yöneticilerinin bulunmadığı bir anda kapısı kırılarak aranmıştır. Gündeme getirilen baskı uygulamaları, önümüzdeki günlerde, bu tür baskıların yoğunlaşacağı izlenimini vermektedir.

TMMOB, tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını, 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak yasalaşmasını istemektedir. Türkiye Mühendis ve Mimarları ve onların örgütü TMMOB, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için üzerine düşen görevleri yerine getirmeye devam edecektir.

.....

16 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 247

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 16.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK TMMOB'NİN AÇTIĞI KAMPANYA SONUCU BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARIN GÖRÜŞLERİNİ BAŞBAKANA İLETTİĞİNİ" SÖYLEDİ.

"Toplusözleşmeli-Grevli Sendikal Hakların" kazanılması için yıllardır kararlı bir mücadele veren TMMOB, bu mücadele sürecinde mevcut uygulamalardan kaynaklanan sorunlara ilişkin çalışma yapmayı da bir görev olarak kabul etmektedir, Mühendis ve mimarların ve diğer sendikasız kamu çalışanlarının ücretleri yıllardır artmamış, tersine hızla artan enflasyon karşısında gerilemiştir.

Besin, giyim, ulaşım giderlerinin hızla arttığı, kiraların ulaşılamayan düzeyde olduğu ülkemizde, on binlerce mühendis-mimar'ı ayda 5000-6000 TL. ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmekten başka bir şey değildir. Mühendis ve mimarların olduğu gibi tüm kamu çalışanlarının ücret sorununun çözümüne etkin bir katkı ancak TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN alınmasıyla mümkündür.

Bununla birlikte,içinde bulunulan koşullarda, 1979 Yan Ödeme Kararnamesinde yapılacak bazı düzenlemelerle ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilir.

TMMOB,1979 Yan Ödeme Kararnamesinin,aşağıda yer alan önerilerini içerecek biçimde çıkarılması doğrultusunda üye tabanının imzasına sunmuştur. Türkiye'nin dört bir yanında, Diyarbakır'dan Edirne'ye kadar, binlerce mühendis ve mimar, TMMOB'nin önerilerini benimsediklerini belirterek,1979 Yan Ödeme Kararnamesinin bu öneriler doğrultusunda çıkarılması için Başbakan Bülent Ecevit'e başvurmuştur. Şu ana kadar, Başbakanlığa ulaştırılan dilekçe sayısı 5000'i aşmaktadır.

TMMOB,binlerce mühendis mimarın önerilerini kamuoyuna ve ilgili yöneticilere bir kez daha duyurmakta yarar görmektedir.

ÖNERİLER

1. Yan Ödeme tutarları % 100 arttırılmalı,başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır. Yan ödeme katsayısı ile maaş katsayısı arasında bir ilişki kurulmalıdır.
2. Büyük Proje zammı, projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenmelidir.
3. Kararnamede, "ödenebilir,verilebilir vb." belirsiz ifadeler yer almamalı, yöneticilere öznel takdir hakkı tanınmalıdır.
4. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde,askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde,hangi görev unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda,geriye dönük mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.
5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.
6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerde de, yan ödeme verilmelidir.
7. Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

8. 1978 Yılı Yan ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi,TSK Yan Ödeme Kararnamesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.

9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125' den 1000'e yükseltilmelidir.

10. Kararname uyarınca,işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.

11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir,

12. Mali Sorumluluk tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenmelidir.

13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde acilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlamalıdır.

Yan Ödeme Kararnamesi aracılığıyla sağlanacak bu düzenlemelerin yanı sıra acilen aşağıda yer alan düzenlemelerin gerçekleşmesi için çalışılmalıdır.

1. Emekli Sandığı Yasasında değişiklik yapılarak, fiili hizmet zammı uygulaması, günün koşullarına uyarlı biçimde genişletilmeli, mevcut hakların eksiksiz kullanımı sağlanmalıdır.

2. Yer altı vergi bağışıklığı hakkı mutlaka tanınmalıdır.

3. Arazide ve tehlikeli işlerde çalışanlara hayat sigortası yapılması sağlanmalıdır.

4. 657 sayılı Yasada yer aldığı halde uygulanmayan yiyecek yardımı net 1500 TL/ay olarak tüm sendikasız kamu çalışanlarına ödenmelidir.

5. MEYAK kesintileri son bulmalı, bugüne değin yapılan kesintiler faiziyle birlikte iade edilmelidir.

Doğum, yakacak, aile,konut yardımları,mahrumiyet yeri ödeneği, fazla mesai ücretten harcırahlar konularında TMMOB'nin -1979 Bütçesi Görüşülürken Sendikasız "Kamu Görevlilerinin Ücretleri Sorunu Üzerine Görüşler" başlıklı raporda yer alan öneriler uygulanmalıdır.

16 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 248

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 16.5.1979 GÜNÜ ODTÜ AKADEMİK KONSEY ÜYELERİNE AÇIK BİR MEKTUP GÖNDEREREK,"ODTÜ'DE ANTI-DEMOKRATİK BİÇİMDE REKTÖR ATANMASINA KARŞI ÇIKILMASINI İSTEDİ.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi yeni bir rektör seçimi sorunu ile karşı karşıyadır. ODTÜ öğrencilerinin büyük bir kısmının örgütümüze aday üye durumunda olması ve yine öğretim üyelerinin de büyük bir kısmının üyemiz olması gerçeğinden hareketle bu sorun üzerindeki düşüncelerimizi kamuoyuna ve ODTÜ mensuplarına duyurmak istiyoruz.

ODTÜ de mütevelli heyet sisteminin anti demokratik olduğunu yıllardan beri savunmuştur.

Anayasa Mahkemesi tarafından da atama yetkisi iptal edilen bu kurumun rektör ataması da anti demokratiktir.

ODTÜ rektörü seçimle işbaşına gelmelidir. Seçim ODTÜ 'yü oluşturan bütün unsurların temsil edileceği platformlarda yapılmalıdır. Bu hem demokrasinin bir gereğidir hem de ODTÜ'de yıllardır verilmekte olan "özerk ve demokratik üniversite" mücadelesine bir katkı meydana getirecektir.

Rektör adayı olarak saptanan Mehmet KICIMAN' ın geçmişte öğretici üyesi ve öğrencilerle olan ilişkileri ve onlara karşı tutumları olumlu olmamıştır. Mehmet Kıcıman ODTÜ kitlesinin devrimci, anti-faşist niteliğine ters düşen bir seçimdir.

Yine bugünlerde ÖTK üzerindeki baskılar da yoğunlaşmaktadır. Bu uygulamalar ODTÜ'de genel bir anti demokratik saldırının parçaları olarak görülmelidir.

Bugün toplanacak olan Akademik Konsey bu nedenlerden dolayı bu atamayı onaylamamalı, karşı çıkmalı ve ODTÜ'de rektörün seçimle işbaşına gelmesi için gerekli girişimlerde bulunmalıdır.

TMMOB vermekte oldukları demokratik ve özerk üniversite kavgasında ODTÜ kitlesi ile dayanışma içinde olduğunu kamuoyuna duyurur.

17 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 249

TMMOB 24. OLAĞAN GENEL KURULU, 19-20 MAYIS 1979'DA ANKARA'DA TOPLANILYOR. GENEL KURUL ÖNCESİNDE BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN, TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "GENEL KURULUMUZ MÜHENDİS VE MİMARLARIN MÜCADELELERİNİ GÜÇLENDİRECEKLERİ KARARLAR ALACAKLARI BİR PLATFORM OLACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

TMMOB 24. Olağan Genel Kurulu, 19-20 Mayıs 1979'da Ankara'da DSİ Toplantı Salonunda 1100'ü aşkın delegeyle toplanacaktır. Genel Kurulumuz, bir yandan bağımlı bulunulan emperyalist-kapitalist sistemden kaynaklanan ve faturası sürekli bir biçimde emekçi kitlelere ödettirilen ekonomik bunalımın yoğunlaştığı, öte yanda baskılar ve faşist saldırıların gün be gün arttığı bir dönemde toplanmaktadır.

Emekçi halkın bir parçası olan mühendis ve mimarlar, Genel Kurullarında, emekçilere yönelen ve giderek yoğunlaşan faşist baskı ve uygulamalara karşı güçlü bir mücadelenin örgütlenmesinin yollarını tartışacaklardır. Genel Kurulumuzda "DAHA GÜÇLÜ BİR MÜCADELE İÇİN DAHA GÜÇLÜ BİR TMMOB'NİN YARATILMASI" nın gereği yolunda kararlar alınacaktır.

Yine Genel Kurulumuzda, mühendis ve mimarlar, özlük sorunları, hala çıkarılmayan 1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesi, Teknik Personel Tazminat Yasası Tasarısı ve uğruna yıllardır mücadele verdikleri "TOPLU SÖZLEŞMELİ -GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" ın elde edilmesi konularını tartışacaklar ve yeni seçilecek Yönetim Kuruluna bu konuda yön çizeceklerdir.

Genel Kurulumuzda gündeme gelecek diğer bir konu da, son günlerde kamuoyunda tartışılan bir konu olan, sermaye örgütlerinin tehdit dolu çıkışlarıdır. Bugüne değin siyasal iktidarları denetleyerek Türkiye'nin ekonomik politik düzeydeki her politikasında belirleyici role sahip olan sermaye çevreleri, yaptıkları son çıkışta Türkiye halkını açık biçimde tehdit etmektedirler.

Yaşanan sıkıntıların tek sorumlusu olan egemen sınıflar, Emekçi sınıfların sendikalar ve diğer demokratik örgütleri aracılığıyla sürdürdüğü, ekonomik-demokratik mücadeleyi bastırmak, sömürü ve zulmü de arttırmak istediklerini

çok açık biçimde, ifade etmektedirler. Kuşkusuz-sermaye çevrelerine ve onların örgütlerine bu cesareti veren, bugüne değin özlediği politikalarla kendine temel görev olarak egemen güçlerin çıkarlarını koruma ve geliştirme görevini alan, emekçi kesimlerin örgütlenmesinin önündeki engelleri kaldırmak bir yana daha da arttırmaya çalışan, siyasal iktidardır.

Ancak Türkiye emekçileri, ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlar, egemen sınıfların tüm bu tehditleri ve kendilerine yöneltilen baskılara karşın mücadelelerini güçlendirerek sürdürecektir.

Bu açıdan da değerlendirildiğinde,TMMOB 24. Genel Kurulu, devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların mücadelelerinde önemli kararlar, alacakları bir Genel Kurul olacaktır.

.....

30 Mayıs 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 252

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK SEYDİŞEHİR'DE FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN TMMOB ÜYELERİNE-İŞÇİLERE VE SEYDİŞEHİR'İN EMEKÇİ HALKINA KARŞI YAPILAN SALDIRIYLA İLGİLİ OLARAK ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Seydişehir dün, Malatya'da, Kahramanmaraş'ta yaşanan faşist saldırıların bir benzerini yaşadı.

Planlı bir biçimde günlerdir Seydişehir'e Konya ve Beyşehir'den aktarılan faşist çetelerin Alüminyum tesislerinde çalışan ilerici-devrimci işçilere saldırmasıyla başlayan faşist terör daha sonra kentin içinde sürdürülmüştür. Alüminyum tesislerinde çalışan TMMOB üyelerine, işçilere, Seydişehir halkına yapılan ve 20 'yi aşkın emekçinin çeşitli yerlerinden yaralandığı bu saldırıda, CHP, TÖB-DER, HALKEVİ ve MADEN-İŞ'in lokalleri ile ilerici bilinen kişilerin işyerleri tahrip edilerek yağmalanmıştır.

Alüminyum Tesisleri TMMOB İşyeri Temsilciliğinin saldırıya uğradığı ve işyeri Temsilcimizin yaralandığı MC döneminde 'de bu tip tertip ve saldırıların düzenlendiği bilinen bir gerçektir.

Bunlara karşın Seydişehir'de demokratik güçlerin sürdürdükleri mücadele güçlenerek sürmüş işçi sınıfı ve emekçi halkın içine kök salmıştır.

TÜSİAD bildirilerinin gazeteleri kapladığı, Hükümetin görevden ayrılacağı tartışmalarının yoğunlaştığı, faşist hareketi koltuğu altında, besleyenlerin "daha fazla kan dökülebilir" dediği, her gün emekçilerin toplu olarak buldukları yerlerin tarandığı, işçi sınıfının sendikal örgütlerine karşı türlü tertip ve baskıların sürdüğü bugünlerde Seydişehir'de yaşananlar tüm bu uygulamalardan soyutlanamaz. Bu saldırı Seydişehir'de gelişen güçlenen demokrasi mücadelesini ortadan kaldırmaya yönelik planın bir parçasıdır.

Ancak, bunlara karşın Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi; sermayenin uşaklığını yapan faşist saldırganlar, Seydişehir'de de demokrasiyi kararlılıkla sürdüren işçi sınıfının ilerici ve devrimci unsurlarından ve Seydişehir'in emekçi halkından gereken yanıtı alacaktır.

.....

1 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 253

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.6.1979 GÜNÜ BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'E GÖNDERDİĞİ AÇIK MEKTUPTA: "1979 YILI YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK TMMOB'NİN AÇTIĞI KAMPANYAYA BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARIN KATILDIĞINI VE GÖRÜŞLERİNİ BAŞBAKANA İLETTİKLERİ HALDE HÜKÜMETİN BU KONUDA HAREKETSİZ KALDIĞINI" BİLDİRDİ.

Kamu çalışanlarının tümünü ilgilendiren 1979 yılı Yan Ödeme Kararnamesi bugüne kadar yayınlanmamış, yayınlanan ara kararname ile de "şimdilik" kaydı ile 1978 yılı uygulamasının devamı öngörülmüştür.

Bu uygulama, hayat pahalılığının dayanılmaz boyutlara ulaştığı günümüzde çalışanların geçim sıkıntısının daha da artması demektir. Tüm kamu çalışanlarının olduğu gibi mühendis ve mimarların da ücretleri, hızla artmakta olan enflasyon karşısında gerilemiştir. Zorunlu tüketim maddelerinin fiyatlarının hızla arttığı, kiraların ulaşılamayan düzeyde olduğu ülkemizde, on binlerce mühendis ve mimarı 5000 - 6000 TL. gibi ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmektir.

Her yıl yeni kararnamelere göre ödemelerin yapılması, aylar sonra, hatta bir sonraki mali yılda mümkün olabilmektedir. Bu arada avans olarak ödemeler yapılmakta, aradaki farklar ise, yeni kararnameye göre

düzenlemeler yapıldıktan sonra verilmektedir. Bunun anlamı ise Devletin çalışanlarına vereceği ücretin önemli bir bölümünü uzun bir süre faizsiz kredi olarak kullanması ve enflasyon nedeniyle değeri düşürülmüş olarak vermesidir. Bu uygulamalar, bu yıl da yaşanmaktadır. 1979 yılı Yan Ödeme Kararnamesi halen kesinlik kazanmamıştır ve ödemeler 1978 yılı karararnamesine göre avans olarak yapılmaktadır.

Ülkemiz,dünyada kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı sayılı ülkelerden biridir.

On binlerce mühendis,mimar ve teknik eleman,diğer memur, öğretmen, sağlık personeli vb. kamu çalışanları gibi ekonomik-demokratik mücadelede etkin bir araç olan "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARI" elde etmek için çaba harcamaktadırlar.

Mühendisler,mimarlar ve onların örgütü TMMOB bu mücadele sürecinde,mevcut yasa uygulamalarından kaynaklanan sorunların ve buna bağlı YAN ÖDEME Uygulamasından kaynaklanan sorunların çözümü doğrultusunda çalışmayı da görev bilmektedir. Bu nedenle içinde bulunduğumuz koşullarda 1979 Yan Ödeme Kararnamesinde yapılacak düzenlemelerle ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilecektir.

Türkiye'nin dört bir yanından binlerce mühendis ve mimar, 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin TMMOB'nin önerilerini kapsayacak biçimde çıkarılması yolundaki isteklerini Başbakanlığa ilettikleri halde, bugüne değin bu konuda somut bir adım atılmamıştır.

Bu açıdan 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin aşağıda yer alan önerilerimizi kapsayacak biçimde en kısa zamanda kesinleşmesi gereğine olan inancımızı bir kez daha belirtiriz.

ÖNERİLER:

1. Yan ödeme tutarları % 200 arttırılmalı,başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır. Aynı şekilde yan ödeme puanları da iki kere yükseltilmelidir.

2. Büyük Proje zammı,projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenmelidir.

3. Kararnamelerde "ödenebilir,verilebilir vb." belirsiz ifadeler yer almamalı, yöneticilere öznel takdir hakkı tanınmalıdır.

4. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev unvanında, olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.

5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.

6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerinde de, yan ödeme verilmelidir.

7. Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

8. 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde (d) fıkrasındaki "1.yılda" ifadesi, TSK Yan ödeme Kararnesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.

9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125' den 1000' e yükseltilmelidir.

10. Kararname uyarınca "işyerlerinde hazırlanacak Yan ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.

11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir.

12. Mali Sorumluluk tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenmelidir.

13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde acilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlamalıdır.

7 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 254

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA: "STAJ,MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK ÖĞRETİMİNİN ZORUNLU BİR GEREĞİ İKEN, BUGÜN VARILAN NOKTADA BİNLERCE ÖĞRENCİ BİR YANDAN STAJ YERİ BULAMAMAKTA, DİĞER YANDAN İSE STAJ YERİ SAĞLANAN BİNLERCE ÖĞRENCİ DE STAJLARINI SON DERECE GÜÇ KOŞULLARDA YAPABİLMEKTEDİRLER" DEDİ.

Basın açıklaması metni aynen şöyledir.

Mühendislik ve mimarlık öğretiminin yaygınlaştığı günümüz Türkiye'sinde staj sorunu, önemli boyutlara varmıştır. Pratik öğretim demek olan staj, mühendis ve mimarlık öğretiminin zorunlu bir gereği iken bugün varılan noktada binlerce öğrenci bir yanda staj yeri bulamamakta, diğer yandan ise staj yeri sağlanan binlerce öğrenci de "stajlarını son derece güç koşullarda yapabilmektedirler, öğretim sisteminin yapısal çarpıklığından kaynaklanan staj bulunmaktadır" sorunu, deyim yerindeyse bugün tam bir darboğaza girmiş, Öğrenim döneminde yeterli staj yapamayan ve bu nedenle de pratik öğrenimden kopuk kalarak mezun olan öğrenciler, bu eksikliklerini meslek yaşamlarında son derece etkin bir biçimde duymaktadırlar. Bilgisini-yaşama geçiremeyen, onu beceri haline dönüştüremeyen teknik elemanın için için yaşadığı mesleki doyumsuzluğun bir yanıyla staj sorunundan kaynaklandığı açıktır.

Bugün tam bir darboğazın yaşandığı staj sorununun esas olarak öğretim sisteminin yapısal çarpıklığından kaynaklandığı ne denli açıksa, sorunun ikincil nedenlerinden birinin de bugün artık-eskimiş ve bu nedenle de yetersiz Staj Çalışmalarını Düzenleme Yönetmeliğinden kaynaklandığı o denli açıktır.

Öğrenci stajlarını düzenleyen ve tam adı "Bakanlıklara Bağlı ve Bakanlıklarla İlgili Kurumlarda öğrencilerin Yapacakları Staj Çalışmalarını Düzenleme Yönetmeliği olan bu yönetmelik, 1.6.1967 tarihinde yürürlüğe girmiş ve günümüze dek de değişmeden yürürlükte kalmıştır.

Türkiye'deki 12 yıllık tarihsel evrim ve öğretim alanındaki nicel ve nitel değişim, dönüşüm ve gelişmeler dikkate alındığında, bu yönetmeliğin ne denli eskimiş ve bu nedenle de yetersiz kaldığı ortaya çıkar. Bu yönetmeliğin iptal edilerek, yerine, günün koşullarına yanıt veren bir yönetmeliğin yürürlüğe konması artık kaçınılmazdır.

Staj çalışmalarını düzenleyen yeni bir yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, aşağıda belirtilen düzenlemelerin önümüzdeki staj dönemi için gerçekleştirilmesi zorunludur.

1. Tüm öğrencilere staj yeri sağlanmalıdır.
2. Staj yerlerinin Öğrencilerin staj dallarına uygunluğuna özen gösterilmelidir.
3. Güvenlik soruşturması gibi staj için her türlü ön koşullu anti-demokratik uygulamalara son verilmelidir.
4. Staj yerlerinin öğretim kurumlarının yakınlığına ve uzaklığına bakılmaksızın tüm öğrencilere asgari ücret ödenmeli ve bu ücret vergiden bağışık tutulmalıdır.
5. Staj yerleri Öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde olmayan öğrencilere staj yerlerine gidiş-gelişlerde yolluk ödenmelidir.
6. Staj yapan öğrencilere bedelsiz üç öğün yemek verilmelidir. Yemek verilmediği takdirde, parasal karşılığı ödenmeli ve bu karşılık asgari ücretin 1/3 ünden az olmamalıdır.
7. Staj yapan öğrencilere bedelsiz yatacak yer sağlanmalıdır.
8. Öğrencilerin işyerlerindeki servis araçlarından bedelsiz olarak yararlanmaları sağlanmalıdır.
9. İşyerlerinde işçilere sağlanan diğer sosyal hizmetlerden öğrenciler de yararlanmalıdır.
10. Staj dalının gerektirdiği iş giysileri ve diğer koruyucu malzemeler bedelsiz olarak sağlanmalıdır.
11. Öğrenciler staj süresi boyunca SSK'ya bağımlı kılınmalıdırlar.
12. Gece bölümünde okuyan öğrencilerin - eğer gündüzleri bir işte çalışıyorlarsa stajlarını yapma olanağının sağlanması için işyerlerinden ücretsiz izin alma hakkı tanınmalıdır.
13. Tatillerde yapılan uygulamalı derslerde staj süresinden sayılmalı ve bu, süreler için de öğrencilerin yukarıda belirtilen ekonomik hakları tanınmalı ve öğrencilere sosyal güvenlik sağlanmalıdır.

Bir kez daha vurgularız ki, staj sorununun gelecek yıllar için uzun vadedeki

çözümü, ancak ve ancak aşağıdaki ilkelerin de içinde yer alacağı yeni bir yönetmeliğin yürürlüğe konması ile mümkün olabilecektir.

1. TMMOB'ye merkezi staj düzenleme organlarında yer verilmeli, TMMOB staj düzenleme çalışmalarında söz ve karar sahibi olmalıdır.

2. Üniversite, Yüksek Okul ve Akademilerde staj işlerini düzenlemek amacıyla kurulan staj komitelerine öğrenci temsilcileri de katılmalı, bu temsilciler staj uygulamaları çalışmalarında söz ve karar sahibi olmalıdırlar.

3. Staj programlarının oluşturulmasında "üretime katılma" ana ilke alınmalıdır. İkinci olarak staj programlarında ülke çapındaki eş uyuma özen gösterilmelidir, üçüncü olarak da, aynı staj dalında bile işyerlerinin çeşitliliğine özen gösterilmeli, öğrenciler ilk stajlarından son stajlarına kadar bütün öğretim yaşamları boyunca aşamalı bir staj uygulamasına tabi tutulmalıdırlar."

.....

13 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 256

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 13.6.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "SON DEVALÜASYON VE ZAMLAR EMEKÇİ HALKI VE ONUN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİS VE MİMARLARI DAHA DA YOKSULLAŞTIRACAKTIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Son ekonomik uygulamalar doğrultusunda % 75 oranında devalüasyon yapılmıştır.

Devalüasyonla birlikte bir dizi ürüne % 60 - 230 arasında zam yapılması beklenmektedir. Bu uygulamalar ile hayat pahalılığının yılda % 100'e varan bir artış göstermesi söz konusudur.

Emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı Türkiye ekonomisinin sorunlarını çözeceği iddiasıyla gündeme getirilen uygulamalar, sorunları çözmek bir yana ağırlaştırmaktan ve emekçi halkı yoksulluğa mahkum etmekten başka hiçbir sonuç vermeyecektir. Emperyalist ülkelerce verilecek olan krediler, dışa bağımlı ekonominin dış para ihtiyacını ancak belirli bir süre

karşılatabilecek, bir süre sonra döviz darboğazının yarattığı sorunlar yeniden yoğunlaşacaktır.

Ağırlıkla tarımsal ürünlere dayalı Türkiye dış satımı yapılan devalüasyonla önemli bir artış göstermeyeceği gibi, işçi dövizlerinde beklenen artışlar da, Türkiye'nin döviz ihtiyacını karşılamaktan uzak kalacaktır.

Ulaştırma, Sümerbank ürünleri, tekel ürünleri, süt, et gibi temel gıda maddelerine yapılacak zammın yaratacağı hayat pahalılığına ek olarak, petrol ve demir-çelik ürünlerine yapılacak zamlar, tüm sanayi ürünlerine yapılacak zincirleme zamların gerekçesi olacaktır. Hükümet sözcülerinin "zamların yayılmayacağı, sanayicilerin bu konuda özveride bulunacağı gibi" beklentileri boş bir hayalden öte bir şey değildir.

KİT ürünlerine yapılan her zamdan sonra yaratılan fonlarla yeni zamların önleneyeceği görüşünün anlamsızlığını yapılan her zam ortaya koymaktadır. Çarpık kapitalist yapı içinde, enflasyon-devalüasyon kısır döngüsü kaçınılmazdır.

Emekçi kitlelere vaatlerde bulunan iktidara gelenlerin,faşist uygulamalara seyirci kalmalarının,yeni baskı önlemlerini uygulamaya koymalarının yanı sıra % 144 oranında devalüasyon yapmalarını hayat pahalılığı artışını %100 e ulaştırmalarını emekçi halkımız görmezden gelmeyecektir. Emekçi halkımız meydanlarda emperyalizme karşı nutuklar atanların IMF'nin her önerisini sözcük sektirmeksizin uygulamalarını,ülke üzerinde yeni Düyun-u Umumiyeler kurmalarını,emperyalizme Türkiye'de yeni askeri üsler vermelerini de görmezden gelmeyecektir.

Türkiye mühendis ve mimarları ve onların örgütü TMMOB, faşist baskı ve saldırılara hedef olan, yoksulluk içinde kıvranan Türkiye halkının ve onun ayrılmaz bir parçası olan mühendis ve mimarların bu uygulamalara karşı çıkacağına ve emperyalist sömürü mekanizmasını parçalama yolunda görevlerini, yerine getireceğine inanmaktadır.

16 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 257

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) VE BİRLİĞE BAĞLI ODA'NIN YÖNETİCİLERİ BUGÜN ANKARA'DA DÜZENLEDİKLERİ BİR BASIN TOPLANTISINDA MÜHENDİS VE MİMARLARIN SORUNLARI VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ YOLUNDA SÜRDÜRECEKLERİ MÜCADELE KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

BASIN TOPLANTISINDA TMMOB VE 18 ODASININ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAYAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "YILLARDIR EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA BİR MÜCADELEYİ YILMADAN SÜRDÜREN MÜHENDİS VE MİMARLAR İÇİN, SON EKONOMİK TEDBİRLERLE (!), YAŞAMA OLANAĞI TÜM EMEKÇİ KESİMLER İÇİN OLDUĞU GİBİ, ORTADAN KALDIRILMIŞTIR. GÜNCEL EKONOMİK DEMOKRATİK HAKLARIMIZIN ELDE EDİLMESİ YOLUNDA BUNDAN SONRAKİ İLK ADIMIMIZ; İNSANCA YAŞAYABİLMEK VE BU YOLDA MÜCADELEMİZİ SÜRDÜREBİLMEK İÇİN, EN KÜÇÜK ÜRETİM BİRİMLERİNDEN BAŞLAYARAK, HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYE DEK, ÖRGÜTLÜ KİTLESEL DİRENME GÜCÜMÜZÜ EN ETKİN BİR BİÇİMDE KULLANMAK OLACAKTIR. BUGÜNKÜ GÖRÜŞ VE İSTEKLERİMİZ KAMU OYUNA DUYURU, İLGİLİLERE BİR UYARI, EMEKÇİ KİTLELERE VE ÖRGÜTLERİNE VE ÜYELERİMİZE BİR ÇAĞRI NİTELİĞİNDEDİR." DEDİ.

Basın toplantısında açıklanan görüş metni aynen şöyledir:

"Yıllardır, Ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusunda bir mücadeleyi yılmadan ve giderek güçlenen bir biçimde sürdüren Türkiye Mühendis ve Mimarlarının tek yasal ve yetkili kuruluşu olan TMMOB'nin ve Birliğimize bağlı 10 Oda'mızın yöneticileri olan bizler; üyelerimiz için artık dayanılmaz boyutlara ulaşan ve çözüm yolunda hiçbir olumlu adımın atılmadığı sorunlarımızı ve görüşlerimizi açıklamak üzere bu basın toplantısını düzenledik.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın; öte yandan, aynı zamanda, faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, baskıların, örgütlenme ve düşünce özgürlüğü üzerindeki anti-demokratik uygulamaların kol gezdiği bugünün Türkiye'sinde; verecek hiçbir şeyi kalmayan emekçi halktan vs mühendis ve mimarlardan hala "özveri" istenmesini kabul etmediğimizi hemen başlarda vurgulamayı yararlı bulmaktayız.

"Ne sağ ne de sol" ya da "nereden gelirse gelsin" mantığı emekçi halka ve dolayısı ile doğal olarak bizlere; geçim sıkıntısı, kan ve gözyaşı getirmekten öte bir şeye yaramamaktadır.

Üretimin, gelişmenin, kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından olan; ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusundaki görüş ve önerileri yıllardır kulak ardı edilen mühendis ve mimarlar;elektrikten-suya,yapıdan-yola,tarımdan ormancılığa, sanayiden-enerjiye, madencilikten-petrole, kentleşmeden-çevreye varıncaya dek, hayati gereksinimlerin her alanında,çok zor yaşam koşulları altında görev yapmaktadırlar.

Bugün,ülkede, 90 bini aşkın mühendis ve mimar bulunmakta ve bunların büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışmakta ve yine bunların büyük bir çoğunluğu 5-6 bin liralık aylıklar ile yaşamaya çabalamaktadır,

Dün 4-5 bin liradan başlayan ev kiralarını ve 4-5 bin liradan başlayan asgari gıda gereksinimi badelini karşılamaktan uzak bugünkü ücretlerle, bugünkü bu son devalüasyon ya da katlı kur uygulamalarından sonra nasıl yaşanacağı, IMF Niyet Mektuplarından önce, "özveri" isteyenler tarafından açıklanmalıdır.

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile yapılan oranlamada bile görülebileceği gibi teknik gücümüz nicel ve nitel yönden her işimizi görebilecek düzeydedir.

Hal böyle iken; bir yandan emperyalistlerin sömürücü kredi şartı olarak ülkeye yüz binlerce Lira aylıklı yabancı-sözde-uzmanların doldurulduğu,öte yandan aynı zamanda, 5-6 bin liralık aylıkla yaşaması öngörülen mühendis ve mimarlarımıza Libyaların, Arabistanların yollarının gösterildiği görülmekte,yaşanmaktadır. Bunun nedeni açıklanmalıdır.

Bizler, tüm sorunlarımızın,bugün içinde yer aldığımız emperyalist-kapitalist sistemden kaynaklandığını, faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sistemle olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi, her geçen gün daha örgütlü ve güçlü bir biçimde, sürdürüyoruz. Sorunlarımızın 657 Sayılı Personel Yasası ile, yan ödemelerle, tazminat tasarıları ile değil, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla geçici de olsa çözülebileceğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi sürdürüyoruz,.

Ancak, bu mücadelemizi sürdürürken, aynı zamanda da güncel ekonomik-demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde ve kısa sürede elde etme mücadelemizi de sürdürüyoruz, sürdürmekte kararlıyız.

Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her yerde, en güç koşullar altında yaşamaya ve görev yapmaya çalışan ve büyük bir kısmı grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun bulunan mühendis ve mimarlar 5-6 bin lira aylıkla çalışmaktadır. Bu ücret sınırlaması içinde yan ödeme mi, ücret mi, tazminat mı gibi uygulama ve çözüm önerileri bir yarar sağlamamaktadır.

Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için pazarlık gücünü elinde bulunduramayan, ücretleri var olan koşullar gözetilmeden tek yanlı olarak belirlenen mühendis ve mimarlar; bir hiç uğruna, çalışanları bölüp birbirine karşı getiren, sanki haklarını çalıştırandan değil de birbirlerinden alacaklarmış gibi fiili durumlar yaratan yetersiz ve ayrıcalıklı uygulamalara karşıdır.

Bu temel görüşlerden hareketle; 1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamaların ve hasılların gerilmesini, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmesini, 2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engellerin kaldırılmasını,

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamaların kaldırılmasını,

4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenlemenin sağlanmasını,

5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durumun suretle giderilmesini ve ücretlerin fiili asgari gereksinim harcamalarının göz önünde bulundurulması ile saptanmasını,

6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesinin-geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek-düzenlenmesini ve çıkarılmasını istiyoruz.

Bu görüş ve istekler bütününün, bugün için; kamuoyuna/duyuru, ilgililere bir uyarı, emekçi kitlelere ve örgütlerine destek ve dayanışma dileği ve üyelerimize

önümüzdeki günler içinde vereceğimiz mücadele yolunda çağrı niteliğinde olduğunu vurgulamak isteriz.

Önümüzdeki ilk adım, en küçük üretim birimlerinden başlayarak en büyüğüne varıncaya dek; tüm istemlerimizi gerçekleştirme yolunda çok yönlü ve etkin bir mücadeleyi başlatma ve haklarımızı elde edinceye dek her alanda örgütlü bir biçimde sürdürmek olacaktır.

TMMOB ve Odaları,-kitlesi ile birlikte ve bugünden sonra güncel sorunlarının çözümü yolunda en etkin mücadele araçlarını ve gücünü kullanacağını açıklarken; aynı zamanda diğer çalışan kitleler ve örgütleri ile birlikte anti-emperyalist, anti-faşist, anti-Şovenist mücadelede, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması mücadelesinde omuz omuza olacağını ve kendi alanlarındaki görevlerini en etkili bir biçimde sürdüreceğini, bu yolda girişimlerde bulunacağını açıklamayı da bir görev saymaktadır.

Emekçi halkımıza, ilgililere ve üyelerimize duyururuz.

.....

18 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 258

TMMOB BAKANI TEOMAN ÖZTÜRK BÜLENT ECEVİT'E BİR TELGRAF ÇEKEREK TÖBDER GENEL SEKRETERİNİN SERBEST BIRAKILMASI VE KAPALI BULUNAN DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇILMASINI İSTEDİ.

Türkiye öğretmenlerinin mesleki demokratik kitle örgütü TÖB-DER'in Genel Sekreteri Kemal Uzun, henüz çıkmamış olan TÖB-DER gazetesinde suç olduğu gerekçesiyle göz altına alınmıştır. Suç olup olmadığı henüz belirlenmediği, suç fiilinin oluşmadığı bir olaydan dolayı yüz binlerce öğretmenin üyesi olduğu TÖB-DER'in Genel Sekreterinin gözaltına alınmış olması hukuksal olarak açıklanabilecek bir olay değildir.

Demokratik örgütler üzerindeki baskılar hızla yoğunlaşmaktadır. Geçtiğimiz, günlerde TİB, Dev-Genç, SGB ve İKD kapatılmıştır. Demokratik kuruluşlar sık sık aranmaktadır.

TMMOB, bu tür baskı uygulamalarının son bulmasını ve TÖB-DER Genel Sekreterinin serbest bırakılması gereğini vurgular. TMMOB, mühendis ve mimarların, öğretmenler ve onların örgütü olduğunu bildirir.

27 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 260

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA VERDİĞİ DEMEÇTE MÜHENDİS VE MİMARLARIN SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ YOLUNDA SÜRDÜRÜLEN ÇALIŞMALARI AÇIKLADI

Demeç metni aynen şöyledir :

"Yıllardır ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusunda her mücadeleyi yılmadan ve giderek güçlenen bir biçimde sürdüren Türkiye Mühendis ve Mimarlarının tek yasal ve yetkili kuruluşu olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), bundan on gün önce düzenlediği bir basın toplantısı ile 90 bini aşkın mühendis -mimarın ve ülkenin sorunlarına ilişkin görüşlerini belirtmiş, bu sorunların çözümü yolunda ilkesi ile birlikte bir mücadeleyi de, sonuca ulaşınca dek sürdüreceğini açıklamıştı.

TMMOB ve Birliğe bağlı 18 Oda'nın Yöneticileri; fabrikalardan, işletmelerden, maden ocaklarından, şantiyelerden ve bürolardan gelen TMMOB İşyeri Temsilcileri ve İl Koordinasyon Kurulu sekreterlerinin katıldığı TMMOB Danışma Kurulu, 24. 3. 1979 Pazar günü Ankara'da toplanarak sorunları ve son gelişmeleri değerlendirmiş ve aşağıda belirtilen istemler uğruna daha etkin bir mücadeleyi sürdürme kararı almıştır :

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.

2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır,

4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretinin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.

5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık

ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durum süratle giderilmeli ve ücretler fiili asgari gereksinim harcamaların gözönünde bulundurulması ile saptanmalıdır.

6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesi geç olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek düzenlenmeli ve çıkarılmalıdır.

BU İSTEMLERDEN HAREKETLE :

- Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her alanda güç koşullar altında çalışan,

-Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,

-Nicel ve nitel yönden ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan ülkeye 100 binlerce lira aylıklarla yabancı sözde uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yolları gösterilen -Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için ücretleri yaşanan koşullar gözetilmeden tek yanlı belirlenen,

-Ev kiralalarının 4-5 bin aylık asgari gıda gereksiniminin 4.5 bin lira tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamağa mahkum edilen,

MÜHENDİS VE MİMARLAR, İSTEMLERİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN ÖRGÜTLÜ VE TUTARLI BİR MÜCADELE İÇİNDE, KARARLI VE ETKİLİ OLARAK YER ALACAKLARDIR.

BU YOLDA :

1. 29 Haziran 1979 Cuma günü sabah; Zonguldak, Kütahya, Antalya, Mersin, İzmir, Hatay, Konya, Samsun ve Kastamonu illerindeki bazı işyerlerinde bir araya gelen üyelerimiz, sorunlarımızı ve çözüm yollarını görüşecek, istemleri gerçekleştirme doğrultusunda uygulamaya dönük kararlar alacak ve bu kararlar çerçevesinde sürekli çaba harcayacaklardır.

Başlangıçta sınırlı tutulan ve ilgililere bir uyarı sayılabilecek bu çalışma daha sonra yaygınlaştırılacaktır.

2. Temmuz 1979 içinde Türkiye düzeyinde işyeri temsilciliklerinde grevi, toplantıları: Ağustos 1979'da Bursa, Kocaeli, Edirne, Uşak, Denizli, Mersin

Antalya, Gaziantep, Van, Trabzon, Konya, Sivas ve Kayseri'de tüm üyelerimizin katılımı ile toplantı, Eylül 1979 içinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Zonguldak, Samsun ve Kars'ta bölgesel forumlar düzenlenecektir.

Bu çalışmalarda alınan kararlar, giderek daha yaygın ve etkili bir biçimde uygulanacaktır, Bu iç çalışmanın yanı sıra, aynı zamanda, yıl sonunda "sendikal hakları" konu alan ve gerek mevcut sendikal hakların korunup geliştirilmesi gerekse sendikal haklara sahip olmayan kamu çalışanlarının grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşması için etkin eylem kararlarının alınacağı bir "Çalışanlar Kurultayı" oluşturma yolunda diğer demokratik örgütlerle ilişki kurulacak ve girişimde bulunulacaktır.

.....

29 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 261

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.6.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA:

"BUGÜN TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDA MÜHENDİSLER-MİMARLAR SORUNLARINI TARTIŞMAK ÜZERE TOPLANTILAR DÜZENLİYORLAR" DEDİ,

Açıklama metni aynen şöyledir:

24.6.1979 günü Ankara'da TMMOB'ye bağlı Oda yöneticileri,işyeri Temsilcileri ve İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin katılımıyla toplanan TMMOB Danışma Kurulunda belirlenen eğilimler doğrultusunda :

- Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her alanda güç koşullar altında çalışan,

- Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,

- Nicel ve nitel yönden ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan ülkeye 100 binlerce lira aylıklarla sözde yabancı uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yolları gösterilen,

- Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için ücretleri yaşanan koşullar gözetilmeden tek yanlı belirlenen,

- Ev kiralalarının 4-5 bin aylık asgari gıda gereksiniminin 4-5 bin lira

tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamağa mahkum edilen mühendis ve mimarlar, istemlerin gerçekleşmesi için örgütlü ve tutarlı bir mücadele yolunda bugün; Zonguldak, Kütahya, Bursa, Antalya, Mersin, İzmir, Hatay, Konya, Samsun ve Kastamonu ve daha birçok ilde bazı işyerlerinde bir araya gelerek, sorunlarını ve çözüm yollarını görüşmekte, istemlerini gerçekleştirme doğrultusunda uygulamaya dönük kararlar almaktadırlar.

Başlangıçta sınırlı tutulan ve ilgililere bir uyarı sayılabilecek bu çalışma, daha sonra yaygınlaştırılacaktır.

.....

30 Haziran 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 262

MÜHENDİS VE MİMARLARIN EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLARININ ALINMASI YOLUNDA TMMOB'NİN BAŞLATTIĞI ÇALIŞMANIN İLK BÖLÜMÜ 29.6.1979 CUMA GÜNÜ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

BU KONUDA YAZILI BİR DEMEÇ VEREN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: "BAŞLANGIÇTA SINIRLI TUTULAN VE İLGİLİLERE BİR UYARI SAYILABİLECEK OLAN BU ÇALIŞMA 18 İLDE, 134 İŞYERİNDE VE 7500'E YAKIN MÜHENDİS VE MİMARIN KATILIMI İLE GERÇEKLEŞTİ. BİRÇOK İŞYERİNDE 29.6.1979 CUMA GÜNÜ SABAHİ BAŞLAYAN VE 2 İLE 4 SAAT KADAR SÜREN TARTIŞMALARDA; DAHA ETKİLİ VE YAYGIN BİR MÜCADELE SÜRDÜRÜLMESİ İSTENDİ." DEDİ.

Demeç metni aynen şöyledir:

90 BİNİ AŞKIN MÜHENDİS VE MİMARIN TEK YASAL VE YETKİLİ ÖRGÜTÜ OLAN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB):

- Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara,bürolardan şantiyelere dek her alanda güç koşullar altında çalışan,

- Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,

- Nicel ve nitel yönden ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan; ülkeye 100 binlerce lira aylıklarla yabancı sözde uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yolları gösterilen,

- Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için, ücretleri yaşanan koşullar gözetilmeden tek yanlı belirlenen,

- Ev kiralarının 4-5 bin aylık asgari gıda gereksiniminin 4-5 bin lira tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamağa mahkum edilen,

MÜHENDİS-MİMARLARIN BİR BÖLÜMÜNÜN; 29 HAZİRAN 1979 CUMA GÜNÜ BAZI İŞYERLERİNDE SORUNLARINI, ÇÖZÜM YOLLARINI VE TMMOB'NİN KISA DÖNEMLİ UYGULAMA PROGRAMINI TARTIŞACAKLARINI AÇIKLAMIŞTI.

BAŞLANGIÇTA SINIRLI TUTULAN, İLGİLİLERE BİR UYARI SAYILABİLECEK OLAN VE ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE YAYGINLAŞTIRILACAK OLAN BU ÇALIŞMA 29 HAZİRAN 1979 GÜNÜ BAŞARI İLE GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Zonguldak, Aydın, Bursa, Hatay, Isparta, İzmir, Kütahya, Diyarbakır, Adana, Antalya,

İstanbul, Ankara, Konya, Kastamonu, Mersin, Sivas, Manisa ve Samsun olmak üzere 18 Kentte yapılan bu çalışmaya 16 Bakanlığa bağlı 134 işyerinden 7500'e yakın mühendis ve mimar katıldı.

Birçok işyerinde sabah başlayan ve 2 ila 4 saat kadar süren tartışmalar sonucunda, önümüzdeki günlerde yapılacak çalışmaların ana hatları belirlendi.

TMMOB'nin ekonomik-demokratik hakların alınması yolunda düzenlediği programın benimsendiği bu çalışmada; aşağıdaki istemlerin gerçekleştirilmesi için daha etkin ve yaygın bir çalışmanın sürdürülmesi kararlaştırıldı:

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.

2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.

4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniker-teknisyen vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.

5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durum süratle giderilmeli ve ücretler fiili asgari gereksinim harcamalarının göz önünde bulundurulması ile saptanmalıdır.

6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesi-geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek-düzenlenmeli ve çıkarılmalıdır.

Üyelerimizin bu görüşlerinin birçok iş yerinde,işçiler,diğer teknik elemanlar, memurlar ve örgütleri tarafından desteklendiği; grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması için tüm kesimleri içeren ortak çalışmaların yapılmasının istendiği saptandı.

TMMOB,önümüzdeki günlerde,üyelerinin istemleri doğrultusundaki bir çalışmayı daha etkin bir biçimde sürdürecektir. Bu sınırlı çalışmayı yaygınlaştıracaktır.

Bu çerçevede :

1. Temmuz 1979 içinde Türkiye düzeyinde işyeri temsilciliklerinde işyeri toplantıları; Ağustos 1979'da Bursa, Kocaeli, Edirne, Uşak, Denizli, Mersin, Antalya, Gaziantep, Van, Trabzon, Konya,Sivas ve Kayseri'de tüm üyelerimizin katılımı ile il toplantıları; Eylül 1979 içinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Zonguldak, Samsun ve Kars'ta bölgesel forumlar düzenlenecektir.

2. Bu iç çalışmanın yanı sıra,aynı zamanda,yıl sonunda "sendikal hakları" konu alan ve gerek mevcut sendikal hakların korunup geliştirilmesi gerekse sendikal haklara sahip olmayan kamu çalışanlarının alınacağı bir "Çalışanlar Kurultayı" oluşturma yolunda diğer demokratik örgütlerle ilişki kurulacak ve girişimde bulunulacaktır.

Üretim içinde etkin olarak yer alan ve haklarını alıncaya dek örgütlü-kitlesele bir mücadeleyi sürdürmede kararlı olan mühendis-mimarlar adına ilgililere ve kamuoyuna duyurulur.

5 Temmuz 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 264

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 4.6.1979 GÜNÜ BAŞBAKAN ECEVİTE AÇIK MEKTUP GÖNDEREREK TÜS-DER YÖNETİCİLERİNİN SERBEST BIRAKILMASINI İSTEDİ

Türkiye sağlık emekçilerinin mesleki demokratik kitle Örgütü olan TÜS-DER'in yöneticileri gözaltına alınmışlardır. Binlerce sağlık görevlisinin üyesi olduğu TÜS-DER'in; dernek binasında takvim bulundurmak gibi sudan bir nedenle,yöneticilerinin gözaltına alınması düşündürücüdür.

Demokratik örgütler ve yöneticileri üzerindeki baskıların yoğunlaşması, ülkemizde demokrasi mücadelesinin önündeki engelleri arttırmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Geçtiğimiz günlerde birçok demokratik örgüt kapatılmıştır.

TMMOB,bütün baskı uygulamalarının son bulmasını ve TÜS-DER yöneticilerinin Serbest bırakılmadığı gereğini vurgular. TMMOB, mühendis ve mimarların tüm demokratik meslek örgütleri ile olduğu gibi sağlık emekçileri ve onların örgütü TÜS-DER'le dayanışma içinde olduğunu bildirir.

.....

11 Temmuz 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 266

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 11 TEMMUZ 1979 GÜNÜ YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA 1979 YILI YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT YASA TASARISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ AÇIKLADI. ÖZTÜRK "YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT KARARNAMESİ, MÜHENDİSLERİN, MİMARLARIN VE DİĞER TEKNİK ELEMANLARA EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET ÖDEYECEK VE İNSANCA YAŞAMALARINA OLANAK VERECEK BİR ÜCRET DÜZEYİNİ SAĞLAYACAK BİÇİMDE ACİLEN ÇIKARILMALIDIR" DEDİ

Açıklama metni aynen şöyledir:

1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesi,Mart ayında çıkarılması gerektiği halde,bugüne değin çıkarılmamış,yüz binlerce,mühendis,mimar,teknik eleman

ve memur,yapılan onca zamlar karşısında geçen yılın ücret düzeyiyle geçinme mübadelesine itilmiştir.

Yan Ödeme Uygulaması,başladığı günden bugüne,teknik elemanların sorunlarına çözüm getirmek bir yana,ayırımçı uygulamaların ve yönetimlerin çalışanlar üzerinde ekonomik baskı kurmalarının bir aracı olmuştur.

TMMOB 1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin önceki uygulamaların taşıdığı olumsuzluklardan arındırılarak TMMOB önerileri doğrultusunda çıkarılması için bir kampanya açmış ve binlerce,mühendis -mimar TMMOB önerilerini benimsediklerini ve 1979 kararnamesinin bu doğrultuda çıkarılmasını istediklerini Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e iletmışlerdir.

1979 Yan Ödeme Kararnamesinin hazırlandığına ve Bakanlar Kuruluna imzaya sunulma aşamasında olduğuna ilişkin basında haberler yer almaktadır.

Önerilerini örgütsel olarak birçok defalar kamuoyuna açıklayan,ilgili yöneticilere ileten,binlerce üyesinin imzasıyla Başbakanlığa ulaştıran örgütümüz,1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesine ilişkin önerilerini ilgililere ve kamuoyuna bir kez daha duyurmaktadır,

Öte yanda gündemde olan Teknik Personel Tazminat Yasasının mevcut biçimiyle mühendis mimar- teknik elemanlar arasında ayırımçı uygulamalara olanak veren, bir bölüm teknik elemanları ise kapsamına almayan yapısıyla benimsenmesi mümkün değildir. Birliğimiz,Yasa Tasarısının,29 Eylül 1979 'a değin geçerli olan ve Hükümete Kanun Hükmünde Kararname Çıkarma yetkisi veren Yetki Kanunu kapsamında ve içinde taşıdığı olumsuzluklardan arındırılarak Kanun Hükmünde Kararname biçiminde gecikmeksizin çıkarılması gereğine inanmaktadır.

Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat Kararnamesinin teknik elemanlara insanca yaşamalarına olanak veren bir ücret düzeyine kavuşturacak biçimde düzenlenmelidir.

Birliğimiz, bu istemler doğrultusunda çalışmalarını güçlendirerek sürdürmeye kararlıdır,

ÖNERİLER

1. Yan Ödeme tutarları % 200 arttırılmalı, başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır, Aynı şekilde, yan ödeme puanları da iki katına yükseltilmelidir.

2. Büyük Proje zammı, projede çalışanların % 10'una, % 25' ine değil tümüne ödenmelidir.

3. Kararnamede, ödenebilir, verilebilir vb. belirsiz ifadeler yer almamalı, "ödeme bakanın onayına bağlıdır," vb. ifadelerle, yöneticilere öznel takdir hakkı tanınmalıdır.

4. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük, mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.

5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.

6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerinde de, yan ödeme verilmelidir.

7. Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

8. 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi, TSK Yan Ödeme Kararnamesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.

9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125'den 1000'e yükseltilmelidir.

10. Kararname uyarınca, işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.

11. Kararnamelerin, yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında, her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir.

12. Mali Sorumluluk tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenmelidir.

13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde acilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlamalıdır.

17 Temmuz 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 267

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 17.07.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA."TMMOB ÜYELERİ ÜZERİNDE YOĞUN BASKILAR SÜRÜYOR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Geçtiğimiz MC dönemlerinde yoğun baskı,kıyım ve sürgün uygulamalarına hedef olan Üyelerimiz üzerinde baskı uygulamaları sürmektedir. Baskılar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İmar ve İskan Bakanlığı bünyesindeki kuruluşlarda yoğunlaşmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde,Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Divriği ve İskenderun Müesseselerinde beş mühendis,üç memur, Ankara Şeker Şirketinde bir mimar, sürgüne uğramış,İmar ve İskan Bakanlığında bir mühendis ve beş memur işten atılmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Divriği Madenleri Müessesesinde ilerici,devrimci nitelikte Grup Başkanı İnşaat Mühendisi, Mehmet Ali Ezik,Müessese Müdür Yardımcıları Elektrik Mühendisi İbrahim Tuna ve İktisatçı Muharrem Yağbasan görevlerinden alınarak İSDEMİR'e sürülmüşlerdir. MC döneminde görevden alınan,bu hükümet döneminde ise Danıştay kararıyla görevlerine geri dönen müessese yöneticileri şimdi yine görevlerinden alınmaktadırlar. Görevden alınanların yerlerine atananların bugüne değin tek başarılı oldukları husus faşistleri örgütlemek ve işyerini faşistleştirmektir. Öte yanda ilerici,devrimci yönetici ve mühendisler,Divriğ'den alınarak İSDEMİR'e sürülürken,aynı şekilde İSDEMİR'den de ilerici,devrimci unsurlar görevden alınarak DİVRİĞİ'ye sürülmektedir. Geçtiğimiz günlerde İSDEMİR'den Metalurji Mühendisi Eşref Kaçar, Maden Mühendisi Rasih Şerifoğulları, Makina Mühendisi Turabi Demircioğlu DİVRİĞİ'ye,üç memur da satış merkezlerine sürülmüşlerdir.

Yine Sanayi Bakanlığına bağlı Şeker Şirketinde de mühendisler ve memurlar üzerinde baskı sürmektedir. Bu işyerinde TMMOB işyeri temsilciliği kurulması için çalışan Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Mimar Ali Cinoğlu çalıştığı Ankara Şeker Fabrikasından Amasya Şeker Fabrikasına sürülmüştür. Bu üyemiz kontrol mühendisi olarak görev yaptığı işyerinde kamu çıkarlarını korumakta özen göstererek "Şeker Şirketinin müteahhitlerle olan

esnek politikasını sarstığı" için daha önce hakkında müteahhitlerce şikayetler yapılan bir kişidir. Şeker Şirketinde faşistlerin örgütlenmesine ve saldırılarına karşın hiçbir önlem almayan yönetim,TMMOB örgütlülüğünün artması için çalışan ve kamu çıkarlarını koruyan üyelere baskı uygulamakta ve bu örnekte olduğu gibi onları sürmektedir.

İlericiler,devrimciler üzerinde baskıların yoğunlaştığı, bir işyeri de İmar ve İskan Bakanlığıdır.

Bu Bakanlık ve bağılı kuruluşlarda işçilerin hakları verilmemekte,işçiler memurlaştırılmakta, sendikaların grevleri; yasaklanmakta, sarı sendikalar kurulmaktadır.

Son olarak TMMOB üyesi Harita ve Kadastro Mühendisi Turabi Gümüş, "sıkıyönetim tarafından tutuklandığı, anarşik eylemlere karıştığı gibi" gerçekte olmayan, hayal mahsulü gerekçelerle adaylığı kaldırılmayarak işten atılmış, ayrıca beş memurun da işine son verilmiştir.

Örnekleri çoğaltılabilecek bu baskı ve kıyıcı uygulamalarına karşı,TMMOB ve üyeleri mücadelelerini güçlendirerek sürdürmeye kararlardır. MC dönemlerinde binlerce üyesi ve çok sayıda yöneticisi sürülen,kıyılan,binaları bombalı saldırılara hedef olan TMMOB, bu dönemde de baskılara hedef olmaktadır. "Sağa da Sola da karşıyız,nereden gelirse gelsin" türünden yaklaşımlarla,ilerici, Devrimci güçlerle,faşistleri aynı kefeye koyan, faşist girişimlere sessiz kalanların sorumluluğu büyüktür. Emekçi halkın bir parçası olan TMMOB ve üyeleri,bu tür baskılara karşı mücadelesini yılmadan sürdürecektir.

2 Ağustos 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 268

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA DÜZENLEDİĞİ BİR BASIN TOPLANTISINDA MERSİN SODADA İMZALANAN TOPLU SÖZLEŞMEYE VE BUGÜN VARILAN DURUMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Mersin Soda Fabrikasında,soda çalışanlarının örnek bir işçi, teknisyen, mühendis dayanışması ile 8.8.1978 tarihinden beri sürdürdükleri grev,geçtiğimiz günlerde imzalanan toplu sözleşme ile sona erdirildi.

Ön Protokolün ve Toplu sözleşme metninin uzun süre açıklanmaması sonucu sözleşmeyi imzalayan Petkim-İş sendikası yönetiminin ve anlaşmanın imzalanması için çaba harcanmış bulunan bazı "ilerici parlamenterlerin" basına yaptıkları açıklamalar ile olay bir süre için kamu oyuna soda başarısı olarak yansıtıldı.

Ne var ki soda olayı vardığı sonuçları ile,gerek tekelci sermayenin ülkemizdeki siyasi hedeflerinin,gerekse işçi sınıfının dostunun düşmanının teşhiri bakımından büyük önem taşımaktadır.

TMMOB,soda grevinin başından beri,mücadele içinde doğrudan yer alan üyeleri işçilerle ve örgütleri ile örgütlü bir ilişkiyi sürdürmüş,basına konan tekelci sansüre karşın soda, raporu ve soda olayı gibi broşürlerle olayın kamu oyununda,doğru bir çerçevede tartışılmasını sağlayan çalışmalar yapmış,soda çalışanları ile aktif bir dayanışmayı canlı tutmuştur.

Yaklaşık 1 yıl süren,bu arada şişe-cam işvereni tarafından yasal ve yasa dışı her tür yöntemle parçalanmaya çalışılan işçi-teknisyen-mühendis dayanışması son olarak imzalanan toplu sözleşme ile dağıtılmak istenmiştir. İmzalanan toplu sözleşme ve protokol ile soda çalışanlarının daha önce işten atılmış oldukları,toplu sözleşme ile yeniden girişlerinin yapılacağı kabul edilmiş, böylece yasa dışı lokavt sendika yönetimi tarafından meşrulaştırılmış olmaktadır. Greve katılmış olan sendika üyesi mühendis ve teknisyenler ise kapsam dışı bırakılmışlar,diger bir deyişle işten atılmışlardır. Öte yandan geçen Mart ayında yasa dışı olduğu Mersin İş Mahkemesinde saptanan lokavtla soda çalışanlarının işveren tarafından iş akitlerinin fesih edilmesinin ardından, gene yasa dışı olarak fabrikaya alınan 285 faşist militan da halen fabrikada yatıp kalkmakta, fabrikada faşist terör estirilmektedir.

Toplu sözleşmeyi fabrikada faşistlerin varlığına karşın imzalayan Petkim-İş sendikası yönetimi, işçilerin fabrikaya,işverenin oluşturacağı listelerle bölüm bölüm alınmasını da kabul etmiştir. Bunun sonucu olarak bugün,fabrikaya bölümler halinde giren soda çalışanları faşist baskı ve terör ile sindirilmek istenmekte,hemen,her gün işçiler faşistler tarafından dövülmekte,hastaneye kaldırılmaktadır. Bu durum karşısında sendika yönetimin de yanında bulamayan soda çalışanlarının tümüne yakını istifalarını işverene vermiş bulunuyorlar. Gene geçtiğimiz günlerde Petkim-İş Mersin Şube Yönetimi de genel merkezin imzaladığı toplu sözleşme ile "güç durumda" kaldığı için genel merkeze istifasını sunmuş bulunmaktadır.

Soda olayının demokrasi güçleri açısından dikkatle gözlenmesi ve ders alınması gereken yaşamsal önemde sonuçları olmuştur;

- Mersin Soda olayı göstermektedir ki,tekelci sermaye gelişen işçi sınıfı hareketi karşısında faşist hareketi beslemektedir. Bugün Mersin Soda Fabrikası, içerdeki silahlı faşist militanlarla Güney Anadolu'da faşizmin bir üssü haline getirilmek istenmektedir.

Bu olayda işçi sınıfının yeni boyutlar kazanan/mücadelesi karşısında, İş Bankası patronu, CHP ağırlıklı, Hükümet ve sendika yönetimi nesnel olarak tekelci sermaye ile işbirliği yapma durumuna düşmüştür.

- Türkiye'de gelişen sınıflar mücadelesi içinde işçi sınıfı mücadelesinin ağırlık kazanması,çalışan diğer kesimlerin işçi sınıfı ile bütünleşmesini de gerektirmektedir. Teknik elemanların -işçi sendikaları içinde örgütlenmeleri yolunda verilen mücadele,bu mücadelenin işçi sınıfı mücadelesine tabi kılınması ve onunla bütünleşmesinin bir aracıdır. Mersin Soda Grevi, işçi-teknisyen-mühendis devrimci dayanışmasının somut bir örneği olmuştur. Bu nedenle de özellikle sendikalaşma hakkı olup da çeşitli baskılarla bunu kullanamayan teknik elemanların çok fazla olduğu Adana Mersin yöresinde soda çalışanlarının mücadelesi,tekelci sermaye odakları tarafından kaygı ile bölgede sendikasız teknik elemanlar tarafından umutla izlene gelmiştir. Ne var ki Mersin Soda'da gelişen ve hareketlenen bu devrimci potansiyel işçi sınıfı adına yola çıkan sendika yönetimindeki anlayış ve yandaşları tarafından baltalanmış,bu mücadeleye katılan teknik elemanlar,bu devrimci eylemlerinden ötürü,sendika yönetimi tarafından da cezalandırılmışlardır.

Mersin Soda Olayı'nın öğrettiği çok önemli bir nokta da,Sendika Yönetimindeki bu anlayışın gerçek yüzünün iyice tanınması olmuş,bu anlayışın işçi sınıfı mücadelesini ne denli baltaladığı,somut olarak,yaşanmış ve görülmüştür.

Bu anlayış, mücadelede geri adım atılmasına neden olmuş,bunu yaparken de "Zafer" 'den söz ederek tutarsızlıklarını örtbas etmeye özen göstermiştir.

Bir yandan faşizme karşı mücadele çağrılarını her gün,her vesile ile yineleyen Sendika Yönetimindeki bu anlayışın neler getirip neler götürdüğü Mersin Soda olaylarında bir kez daha açıkça görülmüştür. Önümüzdeki çok yakın günlerde yine,görülecektir.

Bugün Mersin Soda'da,inatla sürdürülen bir dizi tutarsızlıklar yüzünden,bir faşist işgal-bir faşist üs adım adım gerçekleştirilmektedir. Bu konuda,Sendikal haklar konusunda da önemli vaatlerde bulunan ama hiçbir şey yapmayan CHP ağırlıklı Hükümet ve bu olayda aracı olan Bakan ve girişimleri ile bu "Zafer (!)'de" payı olan ilerici(!) parlamenterler, durup,ciddi olarak bir düşünmek zorundadırlar.

Bu olay,bir yandan yeni deneyler kazandırması ve doğruları göstermesi öte yandan aynı zamanda-işçi sınıfı ve yandaşlarının dostunun-düşmanının tanınması açısından önem taşımaktadır. Mücadelede yer alanlar ve yer almakta kararlı olanlar bunu mutlaka değerlendireceklerdir.

Mersin Soda Olayı/getirdikleri ve götürdükleri ile,Ülkede sürmekte olan mücadelelerin önemli ama bir küçük noktadır. Bugün, ülkemizde binlerce Mersin Soda olayı yaşanmaktadır.

Bizler bu mücadelenin,Mersin Soda'da olduğu gibi geçici yenilgilere uğrasa da, eksikliklerini -yanlılıklarını ve tutarsızlıklarını gidererek mutlaka başarıya ulaşacağına;tarihin çarklarının geriye döndürülemeyeceğinin dostu düşmana bir kez daha gösterileceğine inanıyoruz.

TMMOB,Mersin Soda'da İşveren, Hükümet ve Sendika Yönetimindekilerin bugün için cezalandırdıkları işçilerin ve üyelerinin, bugüne dek olduğu gibi,yanında olacak önümüzdeki günlerde onları, maddi-manevi, tüm gücü ile destekleyecektir.

Bu mücadelenin bütün tutarsızlıklara rağmen süreceğinden, başarıya ulaşmaya dek süreceğinden;aylardır her türlü zorluklara göğüs geren ve aralarında örnek bir mücadele veren üyelerimizin de bulunduğu Mersin Soda İşçileri'nin mutlaka gerçek "Zafer" (!)i sağlayacağından ve bu yolla ülkede verilmekte olan bağımsızlık demokrasi mücadelesine güç katacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Emekçi halkımıza duyururuz.

10 Ağustos 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 269

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, BUGÜN ANKARA'DA YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA ANTALYA-OYMAPINAR BARAJI İNŞAATINDA SÖMÜRÜ, BASKI ve ZULÜM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI. TEOMAN ÖZTÜRK AÇIKLAMASINDA: "OYMAPINAR BARAJI KONUSUNDA YAPILAN ÖN ARAŞTIRMALARIN; SÖMÜRÜ VE BASKI YOLUNDAKİ ULUSLARARASI TEKELLERİN GİRİŞİMLERİNE İYİ BİR ÖRNEK OLDUĞUNU; BU GİDİŞE DUR DENİLMESİ ZAMANININ GEÇMEKTE OLDUĞUNU" BELİRTTİ.

ÖZTÜRK AÇIKLAMASINDA "İLGİLİLERİ BU KONUYA EĞİLMEYE, SÖMÜRÜ~BASKI VE FAŞİST SALDIRILARA KARŞI ÜLKENİN VE EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARINI GÖZETEN GİRİŞİMLERDE BULUNMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

ANTALYA-OYMAPINAR BARAJI

1982 Sonbaharın da bitirilmesi, 300 milyon metreküp, su bulundurması ve 540 megavat gücünde elektrik üretmesi öngörülen Antalya-OYMAPINAR Barajı ve Hidroelektrik Santrali inşaatında; başladığı günden bu yana süren sömürü, baskı ve faşist saldırılar bugünde yoğunlaştırılarak sürmektedir.

Geçmişte yabancılara yaptırılan bir dizi fizibilite çalışanları sonunda yerli kaynak ve teknolojinin kullanılmasına olanak vermeyen "Kemer" tipi barajın yaptırılmasına karar verilmiş; önce projelendirme, daha sonra inşaat için uluslararası firmaların katıldığı ihaleler açılmış ve inşaat 1977 yılında başlanmıştır. İnşaat ihalesini Alman BİLFINGER-BERGER firması ile Avusturya RELLA firmasının ağırlığı elde tuttuğu ve iki göstermelik Türk firmasının da katılımı ile oluşan bir ortaklık almıştır.

YAPILAN ÖN ARAŞTIRMALAR, SEÇİLEN TEKNOLOJİNİN ÜLKEMİZİN YARARINA OLMADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR.

Ayrıntılı araştırmalarımız sürmekle beraber, ön araştırmalarda bile görülmektedir ki: fizibilite çalışmalarından, inşaat ihalesine kaynak kullanımı ve yer seçiminden, teknoloji seçimine kadar yapılanlar ve alınan kararlar ülkemizin yararına olmamıştır. Yapılan ayrıntılı çalışmaların sonuçlarını önümüzdeki günlerde açıklayacağız.

Ancak Türkiyeli uzmanlar ön araştırmalar sonucunda:

a) Baraj tipi ve seçiminin uluslararası firmaların inisiyatifi ile ve onların çıkarlarına uygun bir biçimde yapıldığı,

b) Yerli kaynakların ve teknolojinin en az kullanıldığı, dışa bağımlı seçeneklerin fizibil gösterildiği,

c) Bent Yerinin çok geçirimli kireç taşları üzerine oturtulduğu ve bu yüzden belirlenen baraj maliyetinin bugün için en az bir buçuk katı tutan bir beton şıngası harcamasını getirdiği, buna karşın su kaçaklarının önlenmesinin garantisinin olmadığını,

d) Seçilen teknoloji yüzünden inşaatın yabancılara ihale edilmesinin, her kalem ödeme TL+Döviz olarak yapıldığından, önemli döviz kaybına neden olduğunu,

e) Yer seçiminin membaya doğru 100 m. kaydırılarak geçirimsiz tabaka üzerine oturtulmasına ve yerli kaynak-teknoloji ile sağlanabilecek kaya dolgu baraj inşasına karar verilseydi; barajın çok daha ucuza mal olacağı ve öngörülenden üç yıl önce bitirilebileceği,

f) Alman Bilfinger-Berger firmasının bu işi bu gidişle zamanında bitiremeyeceği ve maliyet artışlarının bu yapı ile umulmadık boyutlara vardırılacağını, söylemektedirler.

ALMAN BİLFİNGER-BERGER FİRMASI VE YÖNETİCİSİ BAY PAUBLOS;

Ortak olduğu Avusturya RELLA firmasının hissesini de satın alarak inşaatta kesin söz ve yönetim sahibi olan Alman BİLFİNGER-BERGER firması, uluslararası tekelci firmalardan biridir.

Bugüne dek; Suudi Arabistan, Niger, Nijerya, Venezuela, Libya, Yukarı Volta ve Türkiye gibi geri ülkelerde bina, yol, stadyum, liman inşaatları yapmıştır.

İlk baraj denemesini (!) bugün Antalya Oymapınar'da sürdürmektedir.

Yabancı Sömürücü kredi şartı olarak, yabancı sözde uzmanlarına (!), Türkiye'li bir teknik elemanın yaklaşık on katı ücret ödenmektedir. Ön hesaplarının bugünden iki katına çıkan uygulamaları idareye kabul ettirmiştir ve yapmadığı işleri de, yapmış görünerek sömürüyü katmerleştirmektedir.

Bu firmanın kesin söz sahibi olan yöneticisi Bay PAUBLOS'tur. BAY PAUBLOS ALMAN NAZİ GENERALİ BAY PAUBLOS'UN OĞLU OLUP; İŞLERİ BABASININ YÖNTEMLERİ İLE YÜRÜTMEMEYE ÖZEN GÖSTERMELİDİR.

Yüklenici firmanın bugüne dek bütün yaptıkları bir yandan kaynaklarımızı alabildiğine sömürmeğe çalışarak;öte yandan aynı zamanda;devrimci demokrat -yurtsever işçileri ve teknik elemanları ve örgütlerini faşist yöntemlerle etkisizleştirmeğe çabalamaktadır.

Firmanın Son aylardaki icraatlarından en önemlisi yöredeki faşistlerle işbirliği yaparak kendi yöntemlerini ülkemizde uygulamaya kalkışması Aksu ve Seydişehir'den faşist saldırıları saptanarak atılan birçok kişiyi,yasalara aykırı olarak işe alması olmuştur.

İcraat bununla kalmamış ve faşist saldırganlar işyerlerindeki işçilere saldırtılmış ve 400'e yakın işçi 25.11.1978 günü iş çıkışını almak zorunda bırakılmıştır.

Bugün firma yöneticilerinin yöredeki faşistleri örgütlemesi ve insanlarımızın üzerine çeşitli yol ve yöntemlerle saldırtması, bu durumlar ilgililere iletildiği halde halen hiçbir şeyin yapılmamış olması düşündürücüdür.

YÜKLENİCİ FİRMA SÖMÜRÜYÜ ARTTIRARAK SÜRDÜRMEK İÇİN ÇALIŞANLARA VE ÖRGÜTLERİNE BASKI UYGULAMAKTADIR

İşyerinde devrimci-demokrat-yurtsever çalışanların ve örgütlerinin ülke ve emekçi halk çıkarlarını gözeten mücadeleleri firmayı tedirgin etmektedir.

Katmerli sömürü ve faşist ideoloji uğruna işyerinde işçilere,teknik elemanlara silahlı faşist muhafızları ve diğer destekleri ile saldırmaktan ve baskı uygulamaktan çekinmemektedirler.

Bu baskı ve saldırılar,işyerindeki yetkili tüm BARAJ-İŞ Sendikasının devrimci-demokrat-yurtsever işçilerin yönetimine geçmesi ve son Genel Kurul'da DİSK katılma kararının alınmasından sonra iyice arttırılacaktır.

FİRMA İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞGÜVENLİĞİNİ HİÇE SAYMAKTADIR.

İşyerinde yapılan işin "tehlikeli iş" olmasına karşın hiçbir tedbir alınmamaktadır. Bugüne dek sekiz işçi canını yitirmiştir. Firma yöneticileri bunun bir şey olmadığını baraj bitene dek 80 işçinin ölebileceğini, söyleyebilmektedirler.

İLGİLİLERİ BU KONUYA EĞİLMEĞE GİRİŞİMDE BULUNMAYA ÇAĞIRIYORUZ

İlgilileri;sömürü-baskı ve faşist saldırıları giderek sistemleştiren ve yoğunlaştıran bu firma,firma yöneticileri ve yordakçalarına karşı girişimde bulunmaya çağırmayı bir görev sayıyoruz.

Başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Başkanı olmak üzere DSİ Genel Müdürünü,

Antalya Valisini, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Müdürünü konuya eğilmeye çağırıyoruz. Bu yapılmadığı takdirde yeni bir Seydişehir, Yeni bir İskenderun Demir-Çelik ve yeni bir Kahramanmaraş olayının tezgahtarlığı olacaktır. Bunun sorumluluğu ağırdır.

Bizler devrimci-demokrat-yurtsever mühendis-mimarlar ve onların örgütü TMMOB olarak OYMAPINAR'daki tutarlı mücadeleye kendi alanımızda tüm gücümüzle katılacağız.

Emekçi halkımıza ve ilgililere duyururuz.

.....

17 Ağustos 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 271

TMMOB Başkanı TEOMAN ÖZTÜRK Basına yaptığı açıklamada, Emekli Sandığı Müdürler Kurulu seçiminde tüm ilericileri TÜR-DER adayı RECEP DEMİRCİ'Yİ desteklemeye çağırdı.

29 Ağustos' ta yapılacak olan Emekli Sandığı Müdürler Kurulu üyeliği seçimi memurlar açısından oldukça önemlidir. Bunun için,

Ekonomik demokratik haklarımızın kısıtlanmaya çalışıldığı, faşist katliamların giderek arttığı, çalışanlar üzerinde baskı ve kısımların hız kazandığı bu dönemde, tüm çalışanların ortak bir dayanışma içinde ve örgütlü olarak verecekleri mücadelenin gerekliliğine inanıyoruz.

Var olan demokratik hak ve mevzilerin korunması ve yeni demokratik hak ve mevzilerin elde edilmesi mücadelesinin bir parçası olan EMEKLİ SANDIĞI MÜDÜRLER KURULU ÜYELİĞİ

Seçiminde,

1. Tüm çalışanların sosyal güvenliğini sağlamak amacıyla kurulduğu söylenen Emekli Sandığının bugünkü çarpık işleyişinden kurtulabilmesi ve çalışanların yarının doğrultusunda bir işleyişe kavuşabilmesi,

2. Ekonomik-demokratik haklarımızın korunabilmesi ve yönetimde çalışanların söz ve karar sahibi olabilmesi,

3. Ortak ve örgütlü mücadelemizin daha ileri boyutlara ulaşabilmesi için,

TÜR-DER adayı recep DEMİRCİ'yi destekliyor ve üyelerimizin aktif bir şekilde bu güç birliğine katılmaya çağırıyorum.

21 Ağustos 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 272

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 21.8.1979 GÜNÜ YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN BİR AÇIKLAMA YAPTI.

AÇIKLAMADA;"BÜGÜNLERDE ÇIKACAĞI SÖYLENEN YAN ÖDEME KARARNAMESİ ÖNERİLERİMİZ DİKKATE ALINARAK ÇIKARILMALIDIR, KATSAYI 8'E 35, TÜM YAN ÖDEME PUANLARI İKİ KATINA YÜKSELTİLMELİ, TEKNİK ELAMANLAR ARASINDA AYRICALIK YARATILMAMALIDIR. ÖNERİLERİMİZİ GERÇEKLEŞTİRMEYEN BİR KARARNAMEYİ KABUL ETMİYORUZ, BU SAĞLANMAZ İSE, SAĞLANINCAYA DEK EN ETKİN ÇALIŞMALARI GERÇEKLEŞTİRMEKTE, HAKLARIMIZI ALMAKTA KARARLIYIZ" DEDİ.

15-19 AĞUSTOS GÜNLERİ ARASINDA 15 İLDE TMMOB TARAFINDAN EKONOMİKDEMOKRATİK HAKLAR KONUSUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN İL TOPLANTILARINDA BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARIN OY BİRLİĞİ İLE ALDIKLARI KARAR DA AÇIKLANDI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Mart ayında çıkarılması gereken 1979 Yan Ödeme Kararnamesi bugüne değin hala çıkarılmamıştır. Yaşam pahalılığının yılda %100 oranında arttığı ülkemizde,on binlerce mühendis,mimarı,teknik elemanı ayda 5000-6000 TL. ücretlerle yaşamaya zorlamak,onları yoksulluğa mahkum etmekten öte bir anlam taşımamaktadır.

Tüm Çalışanların ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarlarca ekonomik sorunların çözümünde etkin bir araç olan "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN"ELDE EDİLEBİLMESİ İÇİN MÜCADELEYİ GÜÇLENDİREREK SÜRDÜREN TMMOB,1979 Yan ödeme kararnamesine ilişkin görüş ve önerilerini de ilgililere ve kamuoyuna iletmeyi görev saymaktadır.

1979 Yan ödeme kararnamesine esas olmak üzere TMMOB görüş ve önerileri on bin dolayında mühendis ve mimar tarafından imzalanarak Başbakan Bülent ECEVİT'e ve ilgililere iletildiği halde,bu konuda herhangi bir somut yanıt alınamamıştır.

Öte yanda,7 bakanlıkça "teknik personele verilen ücretin minimum yaşam düzeyinin altında kaldığı" gibi saptamalarla, 1979 Yan ödeme kararnamesine esas olmak üzere Başbakanlığa bir öneri sunulmuştur. Söz konusu öneri,bir dizi eksikliğin yanı sıra, bazı olumlu özellikler de göstermektedir. 7 Bakanlığın önerisi öz olarak Yan ödeme puan kat sayısının 4'den 8'e arttırılmasını ve

teminindeki güçlük puanlarının yükseltilmesini, Maliye Bakanlığınca alınan 1979 yan ödeme kararnamesine esas olmak üzere hazırlanan bir diğer öneri ise yalnızca,Puan katsayısının 4'den 6'ya yükseltilmesini ön görmektedir.

Kararname halen Bakanlar Kurulunda görüşülmektedir. Konuyla ilgili olarak basında yan ödemelerin 3000-4000 TL. artacağı gibi haberler yer alırken öte yandan bazı bakanlık çevreleri,öngörülen artışların kendilerinin de direnmelerine karşın 3000-4000 TL'ye ulaşmak bir yana, çok cüzi düzeylerde kaldığını ifade etmektedirler.

TMMOB, bu aşamada 1979 yan ödeme kararnamesine ilişkin önerilerini bir kez daha yinelemektedir.

1. Yan ödeme katsayısı 8'e yan ödeme puanları da iki katına yükseltilmelidir. Artışlar, iş güçlüğü, iş riski, teminindeki güçlük ve mali sorumluluk zamlarının tümü için geçerli olmalıdır ve salt teknik elemanları değil tüm kamu çalışanlarını kapsamalıdır.

2. Büyük proje zammı,projede çalışanların %25'ine değil tümüne ödenmelidir.

3. Kararnamede,ödenebilir, verilebilir ve belirsiz ifadeler yer almamalı,"ödeme bakanın onayına bağlıdır" vb. ifadelerle yöneticilere özel takdir hakkı tanınmamalıdır.

4. Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde,askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde,hangi görev unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda,geriye dönük mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.

5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.

6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurt dışı eğitimlerinde de yan ödeme verilmelidir.

7. Yan ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

8. 1978 yılı yan ödeme kararnamesinin 6. Maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi,TSK yan ödeme kararnamesindeki gibi "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.

9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan 125'den 1000'e yükseltilmelidir.

10. Kararname uyarınca işyerlerinde hazırlanacak yan ödeme listeleri çalışanlarca hazırlanmalıdır.

29 Ağustos 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 274

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.8.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TMMOB'YE VE ÜYELERİNE YÖNELTİLEN BASKILARA İLİŞKİN OLARAK, " CİNAYETLER, SALDIRILAR, BASKILAR, EMEKÇİ HALKIN BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİSLER-MİMARLARI VE ONLARIN ÖRGÜTÜ TMMOB'Yİ YILDIRAMIYACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde egemen sınıfların emekçi halk güçleri üzerindeki baskı uygulamaları gün be gün artmaktadır.

-26 Ağustos günü Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın İstanbul Şubesi faşist sürülerce bombalanmış,

27-Ağustos'ta Samsun'da Karayollarında görevli üyemiz İnşaat Mühendisi Özkan Şent faşistlerin kendisine ve arkadaşlarına açtıkları yayılım ateş sonucu,arkadaşlarıyla birlikte öldürülmüş,

27-Ağustos günü içlerinde Makina Mühendisleri Odamızın Başkan Yardımcısı ve İzmir Şube Başkanın da yer aldığı bir grup ilerici,Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le görüştükten sonra gözaltına alınmış,

27-Ağustos günü,Orta Doğu Teknik Üniversitesi basılarak yüzlerce öğrenci gözaltına alınmıştır.

Bu uygulamalar,emekçi halkımıza ve onun örgütlerine yöneltilen ve Türkiye'nin dört bir yanında sürdürülen baskıların bir parçasıdır. Daha dün, faşistlerce katledilen üyelerimiz Akın Özdemir, Kenan Öztürk, Bedri Karafakioğlu'nun katilleri bulunamamışken,bugün üyemiz Özkan Sent öldürülmekte, örgüt birimlerimiz bombalanmakta, okullarını bitirdiklerinde çoğu üyemiz olacak ODTÜ öğrencileri baskıların boy hedefi olmaktadır.

Bu uygulamalar karşısında suskun kalanların sorumluluğu büyüktür. Cinayetler,saldırıları, baskılar emekçi halkın bir parçası olan Mühendisleri, Mimarları ve onların örgütü TMMOB'yi yıldıramayacaktır.

4 Eylül 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 275

1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNİN BAKANLAR KURULUNDA KESİNLEŞTİRİLDİĞİ VE KATSAYININ 4 'TEN 6' YA ÇIKARILDIĞI ÖĞRENİLDİ. BU KONUDA BUGÜN, ANKARA'DA BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK; "ÇIKTI ÇIKIYOR SÖYLENTİLERİ ARASINDA NİHAYET ÇIKAN BU KARARNAME VE GETİRDİKLERİ BASKILARLA, FAŞİST SALDIRILARLA KUYRUKLARLA, PAHALILIKLA İŞSİZLİKLE VE IMF'LERLE ÖMÜR TÜKETEN EMEKÇİ HALKIMIZIN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLAN, EV KİRASINI NASIL ÖDEYECEĞİNE AYIN BAŞINDA TÜKENEN MAAŞI İLE NASIL YAŞAYACAĞINI KARA-KARA DÜŞÜNEN SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARININ VERMELERİ GEREKEN MÜCADELEYE İŞİK TUTMASI BAKIMINDAN, YALNIZCA BU RAKIMDAN, ÖNEMLİDİR. " DEDİ. ÖZTÜRK: SİYASİ İKTİDARIN: 1-1.5 YIL İÇİNDE 2000. -TL DAN. 6-7-000.-TL'YA ÇIKAN EV KİRALARININ VE RESMİ RAKAMLARA GÖRE % 43 ORANINDA SON BİR YIL İÇİNDE ARTAN TEMEL GIDA MADDELERİNDEN KARŞILIĞI OLARAK 16.15 BİN LİRANIN GEREKTİĞİ BUGÜNÜN ORTAMINDA 5313.-TL. ALIRKEN BUNALAN BİR MÜHENDİS VEYA MİMARIN, SON YAN ÖDEME ARTIŞLARI İLE 6113.-TL. ALARAK NASIL YAŞAYACAĞINI AÇIKLAMASI GEREKTİĞİNİ VURGULADI.

TEOMAN ÖZTÜRK: "HÜKÜMETE ŞU İKİ ÖNERİDE BULUNUYORUZ" DEDİ

1. YA, % 50'SİNİ KESEREK ÖDEDİĞİNİZ BUGÜNKÜ ÜCRETLERİ BİZE ÖDEMEYİNİZ. EV SAHİBİ, BAKKAL, MANAV, KASAP GİBİ YERLERLE SİZİN ARANIZDA BİZLERİ ARACI ALMAKTAN ÇIKARINIZ BİZE ÖDEMEDE BULUNMADAN BU GİDERLERİ SİZ ÖDEYİNİZ.

2. VEYA ÜCRETLERİMİZİ- ASGARİ FİİLİ GİDERLERİ GÖZETEREK BULUNDUĞUMUZ ÖNERİLERİMİZ DÜZEYİNE ÇIKARINIZ.

ÖZTÜRK: "BİR ARA ÇÖZÜM OLARAK GÖRDÜĞÜMÜZ VE MUTLAKA ALACAĞIMIZ. GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYE DEK BU İKİ ÖNERİMİZDEN BİRİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ KABULÜMÜZDÜR. 15 GÜN İÇİNDE 17 İL VE BÜYÜK İŞYERİNDE YAPTIĞIMIZ TOPLANTILARDA BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMAR BU YOLDA KARAR ALMIŞTIR. BU SAĞLANMADIĞI TAKDİRDE ÜRETİMİN HER ALANINDA, HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYE DEK, EN ETKİLİ GÜCÜMÜZÜ ORTAYA

KOYACAĞIZ VE MÜCADELE EDECEĞİZ DİYEN VE DİĞER ÇALIŞANLAR VE ÖRGÜTLERİNİN DE DESTEĞİNİ ALAN MÜHENDİS VE MİMARLAR HAKLARINI ELDE ETME MÜCADELESİNİ MUTLAKA BAŞARIYA ULAŞTIRACAKLARDIR. BUNUN SAĞLANMASI İÇİN VERECEĞİMİZ MÜCADELE AŞAMASINDA ORTAYA ÇIKACAK AKSAKLIKLARIN SORUMLUSU BİZ OLMAYACAĞIZ. SORUNLARI GÖRMEZLİKTE GELEN İKTİDARLAR OLACAKTIR" DEDİ.

Basın toplantısında açıklanan görüş metni aynen şöyledir. "Kamu kesiminde çalışan, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip bulunmadığı için ücretleri yıllardır tek yanlı olarak belirlenen bir milyonu aşkın emekçinin aylardır tartıştığı ve beklediği "Yan Ödemeler Kararnamesi" nin çıkması gereken günden altı ay sonra, dün, Bakanlar Kurulunda kesinleştirildiği öğrenilmiştir. Buna göre yan ödeme kat sayısı 4'ten 6'ya çıkarılmıştır. Ve son bir yıldır yapılan devalüasyonlar, hızla artan hayat pahalılığı karşısında hiç bir anlam taşımayan yan ödemelerdeki bu 2 kat sayılı artış, birkaç gün içinde "memur maaşlarına zam yapıldı" diye resmen açıklanması beklenen bu artışı, IMF'nin buyruklarından da düşük bir düzeyde nihayet gerçekleştirilmiştir.

Bu gerçekleştirme, baskılarla, faşist saldırılarla, kuyruklarla, pahalılıkla, işsizlikle, IMF ile ömür tüketen emekçi halkımızın bir parçası olan ve bizlerinde büyük bir çoğunluğunun içinde yer aldığı memurları iyice şaşkına çevirmiştir. Çıktı-çıkıyor, Bakanlar Kurulu'nda-Maliye'de -Komisyonda ele alındı, alınıyor söylentileri arasında ev kirasını nasıl Ödeyeceğini, ayın başında, tükenen maaşı ile ne yapacağını kara, kara düşünen memurları aylardır oyalayan bu kararname ve getirdikleri (!) yalnızca, bizlerinde içinde yer aldığı kamu çalışanlarının bundan sonra vermeleri gereken mücadeleye ışık tutması bakımından bir önem taşımaktadır.

Bugün, yani bu son artıştan (!) önce, 16 yıllık bir eğitimden geçerek göreve başlayan bir mühendis veya mimarın eline 4363-TL. ücret ve 950. TL. yan ödeme olmak üzere toplam net 5313.-TL. geçmektedir. Bu rakam 10 yıllık bir mühendis-mimar için 7278.TL.-20 yıllık bir mühendis-mimar için net 8701.-TL. dir.

1978 başından beri yapılan ayarlamalarla TL. sınıfın değeri dolar karşısında %59 oranında düşürülmüştür. 1978-1979 Temmuz ayları arasında yalnızca temel gıda maddelerinin fiyatlarındaki artış oranı 2648.3'tür. Resmi rakamların böyle söylemesine karşın gerçek artışlar çok daha fazladır. 1978 başlarında ortalama 2000-TL olan ev kiralari bugün 6-7000- TL. dolaylarında seyretmektedir.

Giyim, ulaştırma vb. giderlerinin bir yana bırakılması halinde dahi yalnızca barınma ve karın tokluğunu sağlamanın bedeli bugün asgari 10-15000.-TL dolaylarındadır.

Bu kararnamenin çıkışından sonra bir mühendis veya mimarın eline yaklaşık net 800.-TL. dolaylarında bir artışla (bu 800.-TL.'nin. 200. -TL.si teknik elemanların 200.-TL fazlalıkla kayırılmasının ifadesidir.)6110, TL. dolayında bir para geçecektir.

Şimdi bizler siyasal iktidardan, ücretleri alabildiğine sıkıp, fiyatları alabildiğine serbest bırakan siyasal iktidarın bu ücret artışlarında,

IMF direktiflerinin hassasiyetle yerine getirilmesindeki başarılarının açıklanmasını değil; yaşamak için asgari 10-15 bin liranın gerektiği bugünün ortamında, her şeyin giderek daha da pahalandığı bugünün ortamında 6313.-TL'si ile nasıl geçinileceğinin açıklanmasını bekliyoruz. Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan-rafinerilere, bürolardan şantiyelere dek üretimin her alanında, yıllardır bu zor koşullar altında görev yapan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB bu sorunun yanıtını, aylardır vermekte sorunun çözümü yolunda görüş ve önerilerini yenilemekte ve bu yolda çalışmalar yapmaktadır. Bu görüş ve önerilerinin özü şudur:

-Bizlerin yalnızca tek taraflı olarak sizlerin saptadığı ve uygun gördüğü ücretlerimiz ortadadır.

Çok hızla değişmesine karşın hiç olmazsa bugün için yalnızca asgari kira ve gıda gereksinimi için gereken tutar da ortadadır.

-Bizler bir ara çözümün grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları almakla sağlanabileceğini biliyor ve bu yolda mücadelemizi sürdürüyoruz.

-Bu yüzden, bugün için geçici olarak, sendikal haklarımızı alıncaya dek asgari bir gelirimizin olmasını istiyoruz. Bizlere giderlerimizin yarısını bile karşılamayan 6313.-TL'si verdiğiniz de sabittir. Bu ücret sınırı içinde bunu parçalara bölüp ücret, yan ödeme gibi kavramlarla oynasanız bir şey getirmemekte, bizleri ilgilendirmemektedir. Adını ne koyarsanız koyun isterseniz yalnız ücret deyin, isterseniz ücret artı yan ödeme deyin, isterseniz ücret artı yan ödeme artı tazminat deyin ve böylece uygulayın bizce fark etmez. Bugün bizleri ilgilendiren, toplu olarak ve net olarak kamu çalışanlarının eline geçen ücretin fiili asgari geçim giderlerini karşılayıp, karşılayamadığıdır.

-% 100'ü bu toplumda yaşayan ve yalnızca emeği ile geçinen kamu çalışanlarının, pek bir şey fark etmese de,% 10'una başka,%'20'sine vb. başka gibi ücret politikaları uygulamayın. Biz mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. gibi teknik elemanlar arasında da böyle ayrımlar yapmayın. %'10'umuza 1.2 bin lira fazla vererek sorunları çözdüğünüzü söylemeyin. Biz teknik elemanların % 100'ü de bugünün Türkiye'sinin koşullarında aynı ve benzer giderleri karşılamak zorundayız.

Şimdi; grevli -toplu sözleşmeli sendikal haklar alma mücadelesini,diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte giderek güçlenen bir biçimde sürdüren ve bu hakkı mutlaka alacak olan mühendis ve mimarlar ve onların tak yetkili yasal kuruluşu olan TMMOB olarak,siyasal iktidara,bu hakkımızı elde etme sürecinde, iki öneride bulunuyoruz. Bu öneriler şunlardır;

1. Vergilerin % 85'ini ücretlilerin ödediği Türkiye'de ücretlerimizin %50 dolaylarındaki bir kısmını keserek geri kalan yaklaşık %50 sini çeşitli adlar altında, "net ele geçen" olarak bizlere ödüyorsunuz. Bu tutarı ve yaptığınız ve yapacağınız artışları (şu son kararname ile olduğu gibi) bizlere ödemeyin. Bu da sizde kalsın. Ancak ev sahibi, bakkal, manav ve kasap vb. gibilerle sizin aranızdaki bizleri aracı olmaktan çıkarın, bunları siz ödeyin,

2. Eğer bunu yapmak sizler için yeni zorluklara yol açacaksa,ücretlerimizin bugünü konusundaki önerilerimizi sağlayın,gerçekleştirin,Türkiye mühendis ve mimarları ve örgütleri TMMOB'nin öncülüğünde,diğer çalışanların ve örgütlerinin de desteğini alarak 29 Haziran 1979 günü 18 kente,134 işyerinde,7500'e yakın mühendis ve mimarın katıldığı 2-4 saatlik toplantılarda ekonomik-demokratik haklar konusunu görüşmüş ve ilgilileri uyarmışlardır. Başlangıçta sınırlı tutulan bu çalışmanın, haklarını elde edinceye dek yaygınlaştırılarak sürdürüleceğini söylemişlerdir. Arkasından,15 Ağustos-3 Eylül arasında Antalya, Denizli, Mersin, Kütahya, Trabzon,Isparta, Kocaeli,Adapazarı, Bursa, Konya, Kayseri,Eskişehir, Van, Urfa, Sivas, Zonguldak illerinde ve Seydişehir, EREĞLİ, Divriği DÇİ ve İS-DEMİR işyerlerinde yapılan toplantılarda sorunlarımız görüşülmüş ve binlerce; mühendis ve mimarın görüş ve önerileri ilgililere iletilmiştir.

Bugün bunların dikkate alınmadığını gören bizler, son bir kez, yukarıdaki iki öneriyi sunduk, Grevli-Toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı alıncaya dek bu iki öneriden birinin gerçekleştirilmesi kabulümüzdür.

BİZLER:

Her alanda çok zor koşullar altında görev yapan,her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,nicel ve nitel yönden her işimizi göreceğ düzeyde iken,işlerin yüz binlerce lira aylıklarla yabancı sözde uzmanlara gördürülmekte olduğunu bilen,bu yolla ülkesinde açlığa ve işsizliğe mahkum edilerek yurt dışına gönderilmek istenen devrimci-demokrat -yurtsever mühendis ve mimarlar;ev kirası ve boğaz tokluğu için 10-15 bin liranın gerektiği bugünün ortamında 6313.- TL. maaşla çalışmayı kabul etmiyoruz. Bizleri hiçbir kimse veya kesim böyle yaşamaya mahkum edemez.

Uygulamada,geçici bir süre için,bu iki önerimizden birinin sağlanmasını ve bu sağlanıncaya dek üretimin her alanında en etkili,gücümüzle mücadele edeceğimizi ve ortaya çıkacak aksaklıkların sorumlusunun biz olamayacağımızı bugünden açıklamayı bir görev sayıyoruz.

İlgililere ve kamuoyuna duyuruyoruz.

.....

19 Eylül 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 278

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA BİR BASIN AÇIKLAMASIYAPARAK:

TMMOB ÇAĞRISI UYARINCA BU SABAH BAŞLAYAN "1 GÜNLÜK İŞ BIRAKMA" EYLEMİ BAŞARI İLE SÜRMEKTEDİR.YETKİLİLERİN BUGÜNKÜ BASINDA YER ALAN DEMEÇLERİ, YILLARDAN BERİ HAKLI İSTEKLERİNİ SABIRLA VE BÜTÜN YOLLARI DENEYEREK DİLE GETİREN MÜHENDİS VE MİMARLARI ALDATAMAYACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir,

Mühendis ve mimarların, örgütleri TMMOB'nin çağrısına -uyarak insanca yaşama ve Grevli-Toplu sözleşmeli sendikal hakların alma yolunda başlattıkları "1 Günlük iş bırakma" uygulaması bütün Türkiye'de, pek çok işyerinde bugün sabahtan itibaren başlamıştır, sürmektedir.

Sayıları yüz bine varan Türkiye mühendis ve mimarlarının tek yasal yetkili kuruluşu olan TMMOB, üyelerinin sorunları ve çözüm yolu konusunda, uzun

süredir ilgilileri uyarmakta fakat bu görüş önerileri sürekli olarak dikkate alınmamaktaydı.

Memurlara ve özellikle teknik personele yan ödemelerle büyük olanaklar(!) sağlandığı bugünkü gazetelerde ilgililerin büyük boy demeçleri ile açıklandı yine bugünkü gazetelerde yüzde yüze varan zamlarda, teknik personel için bunun da yeterli olmadığı ancak Devletin olanaklarının bu kadar olduğundan dem vuruldu. Yine ilgililer" bu kadar zamma rağmen mühendis ve mimarların siyasal amaçlı eylemleri itibar etmeyeceklerini umduklarını ..." açıkladılar.

Ancak bu büyük rakamların hangi ücretler üzerine ve kaç kişiye verildiğini açıklamaktan sürekli olarak kaçınanlar, yeni göreve başlayan ve çoğunluğu oluşturan mühendis ve mimarların bu son zamlarla ellerine geçecek olan 6-7 bin lira ile nasıl yaşayacaklarını açıklamamaktadırlar.

Kamu kesiminde çalışan 70 bine yakın mühendis ve mimarın % 1.8 'ine bir kaç bin lira fazla vererek, 70 bin kişiye yüksek bir zam yapıldığını söylemek gülünçtür. Ayrıca bugünkü Yan Ödeme Kararnamesi çalışanların hiçbir kesimine hiçbir şey getirmemekte ve teknik elemanları, tüm çalışanları bölmeyi ve ortak mücadelelerini zayıflatmayı da hedeflemektedir. Devletin olanakları yoktur diyenler, yerli ve yabancı tekellere Milyarlar aktaran, yabancı sözlü uzmanlara Yüz binlerce lira aylık veren, gelişmenin ve kalkınmanın denetim ve yönetimini yabancılara teslim edenler, kitlelerin haklı mücadelelerini engellemeyecek ve kitleleri yanıltamayacaktır.

Ama ne açıklanan rakamlar nede göz dağı vermeyi ve haklı bir eylemi zaafa uğratmayı amaçlayan beyanatlar ve siyaset yapıyor demagogileri yıllardan beri haklı istemlerini sabırla ve bütün yolları deneyerek dile getiren mühendis ve mimarları aldatamayacaktır.

Bugün tüm mühendis ve mimarlar, örgütleri TMMOB'nin öncülüğünde ve tüm diğer çalışanlar ve örgütlerinin desteğini alarak anayasal haklarını kullanmaktadırlar. TMMOB bu karar ve uygulayıcı ile Kuruluş Yasasında kendisine yüklenmiş olan görevleri yerine getirdiği inancındadır ve üyelerinin bu kararı uygulamada gösterdikleri inanç ve kararlılık güven vericidir, haklarını elde edilmesi mücadelesinin mutlaka başarıya ulaşacağına en açık kanıtıdır.

Bugünkü mücadelemizde bizlere omuz veren ve gücümüze güç katan tüm kuruluş ve üyelerine mühendis ve mimarlar adına teşekkür ediyoruz. Diğer çalışanlar ve örgütleriyle birlikte önümüzdeki günlerde daha güçlü ve yaygın bir mücadeleyi başarıya ulaştırıncaya dek sürdüreceğimize inandığımızı açıklamayı bir görev sayıyoruz.

Bugünkü eylemimiz,tüm baskılara karşı başarıya ulaşacak ve mücadelemiz güçlenerek sürecektir.

Emekçi halkımıza duyururuz.

.....

28 Eylül 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 280

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 28.9.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "TÜM FAŞİST ODAKLAR DAĞITILMALI,FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORULMALIDIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

Emperyalizm ve yerli egemen sınıfların içine düştükleri bunalım,ülkemizde faşist gelişiminin kaynağını oluşturmaktadır. IMF, Dünya Bankası vb. emperyalist kuvvetler ve yerli tekeli burjuvazi bunalımın yükünü sürekli olarak emekçi halkın sırtına yüklemeye çalışmaktadır. Bir yandan,kitleler daha düşük ücretlerle daha kötü yaşam koşullarına,işsizliğe,yoksulluğa zorlanırken, öte yandan kitlelerin ekonomik-demokratik talepleri yönünde bağımsız ve demokratik bir Türkiye yönünde sürdürdükleri mücadele baskı ve terör ile önlenmeye,yok edilmeye çalışılmaktadır. Faşist cinayetlerin,kitle katliamlarının hedef kitleleri sindirmek,yoğunlaştırılan terörün yarattığı toplumsal panik ortamı içinde kitleleri faşizm karşısında duyarsız edilgen bir konuma itmek ve açık bir baskı rejimine geçiş yaratmaktadır.

Öte yandan: "Aşırı sağa da,aşırı sola da karşıyız" ları altında yeni baskı yasa tasarıları (polis vazife ve salahiyet yasası, dernekler yasası vb. yasalarda geriye dönük değişiklikler, özel güvenlik örgütü kurmaya yönelik tasarılar vb.) gündeme getirilmekte ve kitlelerin zaten sınırlı olan demokratik özgürlüklerini yok edilmesi amaçlanmaktadır. Demokrasi yanlısı olduğunu söyleyen bazı kesimler ise,emekçi halk aleyhine bir takım gelişmelerin bizzat hazırlayıcısı olmuşlardır.

Ülkenin her tarafında uygulanan sömürü ve baskı politikası Doğu da daha da yoğunlaştırılmaktadır.

Emekçi halk güçlerinin gelişen mücadelesi karşısında faşist güçler artık gerçek yüzlerini gizleyemez duruma gelmişlerdir. Türkiye'de "anarşi" diye hangi olayın üzerine gidilmişse altından faşist baskılar çıkmaktadır. Devrimci,demokrat, yurtsever,aydın, işçi,köylü ezilen tüm sınıflarda kim öldürülmüşse mutlaka katilleri tekelci sermayenin eli kanlı uşakları faşistlerdir.

23 Ocak 1977'de Teknik Güç Yazı İşleri Müdürü Zeki Erginbay faşistlerce kaçırılarak 12 gün işkence edildi sonra kalbine sıkılan bir kurşunla öldürüldü. Katiller,hala aramızda dolaşiyor.

Fevzi Azırcı, Kenan Öztürk, Mete Vural,Necdet Bulut, Akın Özdemir... Üyelerimiz faşistler tarafından öldürüldü.

Doçent Bedrettin Cömert'in Savcı Doğanöz'ün Gazeteci Abdi İpekçi'nin katilleri faşistlerdir.

Prof.Kadri Karafakioğlu'nun katili,Doç. Yalçın Sunalan'ı yaralayan Doç.Server Tanilli'yi felç eden,Doç. Orhan Yavuz'u, Prof. Fikret Ünsal'ı katledenlerin de faşistler olduğundan kuşku yoktur.

İstanbul Üniversitesi, Balgat, Bahçelievler, Piyango Tepe, kitle katliamlarının sanıkları faşistlerdir.

Erzincan, Malatya, Sivas, Seydişehir, Maraş,... olaylarının düzenleyicileri faşistlerdir. Bu olgular, faşist katillerin faşist partiyle bağlantıları bugün mahkeme kararlarında da belirtilmektedir.

Faşizm insanlık suçudur. İnsanlık onuruna sahip olanlar,faşizme karşı direnmek ve mücadele vermek zorundadırlar. Faşizmi birkaç kişinin yarattığı "Anarşi" olarak görmek tarihi bir yanılgıdır. Vakit geç olmadan gizli açık faşist örgütlerin üzerine kararlı olarak gidilmeli, artık maskesi düşmüş olan bu örgütler kapatılmalı, tüm faşistlerden döktükleri kanların hesabı sorulmalıdır.

Bugün tüm demokratik güçlerin faşizme emperyalizme ve şövenizme karşı güç eylem birliğinin sağlanması yaşamsal bir öneme sahiptir. Faşizmi yok edecek tek güç emekçi halkın gücüdür.

Devrimci,demokrat,yurtsever, mühendis ve mimarlar faşizme karşı mücadelede başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın güçleriyle birlikte üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdırlar.

29 Eylül 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 281

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29. EYLÜL 1979 GÜNÜ YAPTIĞI AÇIKLAMADA "HAKLARIMIZI ELDE ETME YOLUNDA VERDİĞİMİZ VE GÜÇLENDİREREK VERECEĞİMİZ MÜCADELELER SIRASINDA GELEN VE GELECEK OLAN BASKI VE SALDIRILARIN BİZLERİ YILDIRAMAYACAĞI KONUSUNDA KİMSENİN KUŞKUSU OLMAMALIDIR" DEDİ.

Çalışanların bir parçası olan; grevli-toplu sözleşmeli-sendikal haklara sahip olmadığından ücretleri tek taraflı ve çok yetersiz düzeyde belirlenen, işsizliğe, geçim sıkıntısına mahkum edilen; emekçi halkımızın çıkarını savunduğu için baskılara, kısımlara, faşist saldırılara uğrayan mühendis ve mimarlar örgütleri TMMOB'nin çağrısı üzerine 19 Eylül 1979 Çarşamba günü bir günlük iş bırakma eylemini büyük bir inanç ve tam bir kararlılık içinde son belirlemelere göre 54 ilde 700'e yakın işyerinde yüz bini aşan katılımıla hayata geçirmişlerdir.

Gerek eylem günü gerek eylem sonrası üyelerimize ve diğer çalışanlara çeşitli baskılar yöneltilmiştir. 19 Eylül Çarşamba günü TCDD, DSİ, SSK ve EGO Genel Müdürlüklerinde, Gıda, Tarım-ve Hayvancılık, Sağlık ve-Sosyal Yardım Bakanlıklarında ve bir çok işyerinde karakollar kurulmuş, çalışanlara Baskı, hakaret ve saldırılar yapılmıştır. TMMOB yayın organı "Birlik Haberler" bir kısım güvenlik görevlileri tarafından yırtılmış, insanların üzerleri aranmış, zorla odalara sokulmak istenmiştir. Bunların yanında üyelerimiz ve onları destekleyen diğer çalışanlar gözaltına alınmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odamızın Başkanı Sedat Özkol, İşletmeler Bakanlığında ki Genel Müdürlük görevinden alınmış, Fizik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesi Şinasi Altunkaya'nın EGO Genel Müdürlüğündeki görevine son verilmiştir.

Bunların yanında TMMOB çağrısına uyan çok sayıda memur ve yönetici hakkında soruşturma açılmış, sürgün ve görevden alınma gibi baskılarla karşı karşıya bırakılmışlardır.

Gerçekte bu nedenle, ancak başka bazı nedenler gösterilerek mühendis, mimar ve memurlar baskı ve soruşturmaya uğramışlardır.

Bazı illerde ise idari amirler çalışanlar üzerinde bu eylemlerimizi neden göstererek çeşitli baskılar uygulamaktadırlar.

Haklarımızı elde etme yolunda verdiğimiz ve güçlendirerek vereceğimiz

mücadeleler sırasında gelen ve gelecek olan baskı ve saldırıların bizleri yıldıramayacağı konusunda kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Haklı isteklerimizi elde etmek için gerek içimizde gerekse diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte sürdürdüğümüz mücadele bitmemiştir. Programımız uyarınca diğer kuruluşlarla ortak çalışmalarımızı daha güçlü bir biçimde sürdüreceğiz. Çalışanların ortak mücadelesi sonunda tüm haklarını mutlaka alacaklarından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

.....

29 Eylül 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 282

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.9.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "FAŞİSTLERİN ADANA'DA BİR SÜREDİR YÜKSELTİTLERİ CİNAYET DALGASININ SON HALKASI, ADANA EMNİYET MÜDÜRÜNÜN KATLEDİLMESİDİR" DEDİ.

Faşist güçler,yurt çapında sürdürdükleri saldırıları bir süredir Adana'da yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Geçtiğimiz günlerde faşistler Adana'da Av.Ceyhun CAN'ı,Prof. Fikret ÜNSAL'ı ve birçok devrimci, demokrat, yurtseveri katletmişlerdir.

Faşist cinayet şebekelerinin yoğun olarak üstlendikleri Adana bölgesinde,bazı faşistlerin yakalanması, Adana Emniyet Müdürü Cevat YURDAKUL'u faşist güçlerin boy hedefi haline getirmiştir. Faşistler tarafından çeşitli defalar tehdit edilen Cevat YURDAKUL 28.9.1979 günü katledilmiştir. Faşist odakların sözde tepkileri,bu olayın sorumluluğunu üstlerinden atmalarına olanak vermeyecektir.

Faşizme karşı kararlı bir tavır almayan, faşist uygulamalara sessiz kalan siyasal iktidarın bu tür olaylar karşısında sorumluluğu büyüktür.

Emekçi halkımızın mücadelesi faşizmin yok edilmesine değerli olacaktır. TMMOB bu mücadelede üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Ekim 1979 - Birlik Haberleri Sayı 67
KÖY-KOOP'A YÖNELTİLEN SALDIRIYI LANETLEDİ

Köy-Koop Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Elmasulu'ya Malatya'da yapılan saldırı üzerine, TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Genel Başkan Nedim Tarhan'a aşağıdaki telgrafı çekerek saldırıyı lanetledi :

"Faşist cinayet şebekeleri, tüm emekçilere yönelttiği canavarca katliam ve saldırılan, kuruluşunuz II. Başkanı Nurettin Elmasulu'ya da yöneltti. Faşizme karşı yürütülen onurlu mücadelenizin daha kararlı olarak süreceği inancıyla, bu canice saldırıyı lanetler, geçmiş olsun derim.

Faşizm döktüğü kanda boğulacaktır."

Nedim Tarhan, TMMOB'ye gönderdiği cevap yazısında şöyle diyor:

"Genel Başkan Yardımcımız ve Malatya Birliği Başkanımız Nurettin Almasulu'nun faşist saldırganlarca kurşunlanmasından duyduğumuz üzüntüyü bizlerle paylaştığınız için teşekkür ederim.

Kırsal alanda yoksul üretici ve emekçileri adına üstlendiğimiz uğraşta, inançları zorbalıkla yok etmek, inançlı kooperatifçileri sindirmek isteyen karanlık güçler, üretici köylülerimizin örgütlü mücadelesi ile yenik düşeceklerdir.

Teşekkürlerimi yineler saygılar sunarım"

.....

2 Ekim 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 283

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 2.10.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "TÖB-DER' in BİR GÜNLÜK YAS TUTMA ÇAĞRISINI DESTEKLİYORUZ." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde - Emperyalizm ve yerli egemen sınıflar,emekçi halk güçlerinin baskı, sömürü ve zulme karşı mücadelesini faşist terörle önlemek istemektedirler. Gizli-açık faşist odakların saldırılarıyla savcı, bilim adamı, Avukat, mühendis, memur, öğretmen, öğrenci, işçi, köylü yüzlerce insanımız katledilmiştir. Ancak, tüm baskı ve saldırılar, emekçi halkımızın gelişen mücadelesini durduramamaktadır.

Emekçi halkımızın demokratik örgütleri de çeşitli baskılarla işlemez duruma getirilmeye çalışılmakta,örgütler kapatılmakta ve çalışmalar önlenmektedir.

Türkiye devrimci,demokrat,yurtsever,mühendis ve mimarlara ve onların yasal ve yetkili örgütü TMMOB,devrimci demokrat öğretmen hareketiyle ve Türkiye Öğretmenlerinin kitle örgütü TÖB-DER'le dayanışma içindedir.

29 EYLÜL'DE BURSA'DA DÜZENLENEN MİTİNGDE ÖĞRETMENLERİN SALDIRIYA UĞRAMASINI,BİR ÖĞRETMENİN ÖLDÜRÜLMESİNİ VE YÜZLERCESİNİN AĞIR YARALANMASINI PROTESTO EDİYOR; TÖB-DER'İN ÖLDÜRÜLEN TÜM ÖĞRETMENLERİN VE 29 EYLÜL'DE BURSA'DA ÖLDÜRÜLEN FEHMİ YILDIRIM'IN ANILARI İÇİN 3 EKİM GÜNÜ 1 GÜNLÜK YAS TUTMA ÇAĞRISINI TMMOB OLARAK DESTEKLİYORUZ. ÜYELERİMİZE VE KAMUOYUNA DUYURURUZ.

.....

23 Ekim 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 285

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 23.10.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA SIKIYÖNETİM UZATILMASINA KARŞI ÇIKARAK, "SIKIYÖNETİM GECİKMEKSİZİN SONA ERMELİDİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Sıkıyönetimin, Milli Güvenlik Kurulunun tavsiyesi ve Bakanlar Kurulunun kararıyla, iki ay süre daha uzatılması 24.10.1979 günü TBMM'de görüşülecektir.

İktidar gelmeden önce faşistlerden hesap soracağını söyleyen ve sonra bunu unutan, emekçi halkın can düşmanı faşistlerle ilerici, demokrat, devrimcileri bir tutup denge politikası izleyen, emekçi halkın taleplerine kulaklarını tıkarken faşist güçlerin istemlerini uygulama durumunda kalan, faşizme teslim olan bir iktidar döneminde sıkıyönetim ilan edilmiştir.

"Yaygın şiddet eylemlerini önleme" gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetim, bu gerekçenin çok dışındaki konulara yönelmiştir. Aralarında TUS-DER, DEV-GENÇ, İKD, SGB, TİB gibi örgütlerinde bulunduğu demokratik örgütlerin kapatılması, bir dizi ilerici -devrimci yayın organının yasaklanması, işçi sınıfının çeşitli grev ve direnişlerine

müdahaleler, toplantı, forum, gösteri yürüyüşlerinin yasaklanması sıkıyönetimin yoğunlaştığı uygulamalar olmuştur.

Sıkıyönetim uygulamasının emekçi halka herhangi bir yarar getirmediği açıktır, iki ayda bir uzatılarak bugün 10 aylık bir sürece ulaşmış bulunan sıkıyönetimin düzenin doğal bir uygulaması olduğunu yaymaya ve gerici baskı yasalarıyla (Olağanüstü Hal Yasası, Memur Odaları Yasası, Özel Güvenlik Örgütü Yasası vb.) sıkıyönetimi sürekli kılmaya çalışan egemen güçlerin emekçi halk aleyhine politikalarına karşı mücadelemiz sürecektir.

Türkiye mühendisleri, mimarları ve örgütleri TMMOB olarak sıkıyönetimin gecikmeksizin kaldırılmasının gereğini vurgularız.

.....

14 Kasım 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 289

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'ın İstanbul'da bir Jandarma eri tarafından öldürülmesi ile ilgili olarak basına yaptığı açıklamada "Bu olay kaza değil cinayettir" dedi.

Açıklama metni aynen şöyledir.

İstanbul Kadıköy İş Bankası önünde görevli jandarma eri,üyemiz İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'ı "arabasını Banka önüne park ettiği" gerekçesiyle vurarak öldürmüştür.

Görevleri halkın güvenliğini sağlamak olan güvenlik güçlerinin Bankaların güvenliğini sağlama gerekçesiyle sorgusuz,yargısız adam öldürmeleri açık bir baskı uygulamasıdır.

"Yanlış yere park etme" bir trafik suçu olup cezası belirlidir. Yanlış yere park ettiği için insanların öldürüldüğü dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir.

Devrimci İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'ın katili, onu vuran jandarma erinden öte, Güvenlik güçlerine savunmasız insanlara ateş edebileceklerini söyleyen zihniyettir.

TMMOB Halka yönelik bu tür saldırıların son bulması için mücadeleye kararlıdır.

6 Aralık 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 292

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNDE MÜHENDİSLERE KARŞI SÜRDÜRÜLEN FAŞİST SALDIRILARA İLİŞKİN OLARAK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir.

5 Aralık 1979 Çarşamba günü Antalya Karayolları Bölge Müdürü Makina Mühendisi Zeki Bakır işyeri girişinde bir kişinin silahlı saldırısına uğrayarak, öldürülmüştür. Aynı olayda Zeki Bakır'ın yanında bulunan Karayolları eski Genel Müdür Vekili Makina Mühendisi Şevket Çelikkan da ağır yaralanmıştır.

Ayrıca yine Karayolları'nın Elazığ Bölge Müdürlüğünde 3 Aralık 1979 Pazartesi günü İnşaat Mühendisi Bekir Kulak faşist katiller tarafından katledilmiştir.

Güven oylamasından sonra işyerlerinde ilerici, demokrat, faşist baskı ve saldırıların arttığı, kıyım ve sürgünlerin hızlandığı bu günlerde üyelerimize yapılan bu saldırılar, genelde emekçilere, çalışanlara karşı yürütülen uygulamaların bir parçasıdır.

Bu tür baskı ve saldırılar bizleri yıldırmayacak; emperyalizme, faşizme ve şövenizme karşı mücadelemiz güçlenerek sürecektir.

.....

18 Aralık 1979 - TMMOB Bülteni Sayı 293

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 18.12.1979 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPARAK "GEÇTİĞİMİZ YIL BUGÜN FAŞİSTLERCE KATLEDİLEN ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ADANA ŞUBE BAŞKANI AKIN ÖZDEMİR'İN MÜCADELESİNİ GÜÇLENDİREREK SÜRDÜRÜYORUZ" DEDİ.

Birliğimize bağlı Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı ve Adako Birlik Genel Müdürü Akın Özdemir geçen sene bugün faşistlerce Adana'da katledildi.

Akın Özdemir yaşamı boyunca emperyalizme, faşizme, şövenizme karşı mücadelelerin en ön saflarında yer almış bir devrimciydi. Akın Özdemir'e saldıran faşist çeteler, onu öldürerek devrimci, demokrat, yurtsever, mühendislerin, mimarların, mücadelesini durdurabileceklerini sandılar. Devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların mücadelesi o günden

bu güne, verilen her şehitle Akın Özdemir'le , Ferit Uzun'la, Mete Vural'la, Özkan Şent'le, Hüseyin Tuluk'la, Bekir Kulaksız'la, Zeki Bakır'la, Şevket Çelikkanat'la, daha bir güçlenerek sürüyor.

Akın Özdemir'in katilleri bugüne değin bulunamadı. Faşistlerce katledilen yüzlerce devrimci, demokratın, katilinin bulunamadığı gibi, faşist katiller cinayetlerine her gün bir yenisini eklerken, devrimciler, demokratlar, yurtseverler üzerinde saldırılar, baskılar, kıyımlar artarak sürüyor.

Ancak tüm baskılar, devrimcileri, demokratları, yurtseverleri yıldırmayacak ve emekçi halkımız Akın Özdemir'in ve yüzlerce devrimcinin katillerinden bir gün mutlaka hesap soracaktır.

.....

5 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 294

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MTA ENSTİTÜSÜ GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ'NDE ÜYELERİMİZE YÖNELTİLEN BASKILARA İLİŞKİN OLARAK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPTI.

Son günlerde, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğü'nde tüm çalışanlara yoğun baskılar uygulanmaya konulmak istenmektedir. Üst kademede yapılan değişikliklerden sonra devrimcilere, demokratlara yönelen baskı ve kıyım işlemlerine geçilmiştir. Bunun ilk uygulamaları Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı'nda görülmüş, yönetici görevlere baskı, kıyım ve saldırıları uygulayanlar getirilmiştir.

Bu gelişmelere, MTA'da üyelerimizin de içinde bulunduğu çalışanların büyük bir bölümü tepki göstermişlerdir. Çalışanların, bu haklı tepkisi neden gösterilerek içerisinde birçok üyemizin bulunduğu ikiye yakın MTA emekçisi gözaltına alınmıştır.

Birçok işyerinde olduğu gibi devrimcilere, demokratlara karşı girişilen baskı, kıyım ve saldırılar son bulmalı, gözaltına alınan MTA'lılar serbest bırakılmalıdır.

8 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 296

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 8.1.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA; TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜNÜN YÖNETİMİNE EL KONULARAK 9.1.1980 GÜNÜ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULA ÇAĞIRILMASININ YASAL OLMADIĞINI, DANIŞTAY'CA VERİLEN YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARINA RAĞMEN GENEL KURULUN YAPILMASININ USULSÜZ OLDUĞUNU AÇIKLADI.

"TMMOB'NİN ŞİMDİYE KADAR OLDUĞU GİBİ, YAPILAN TÜM USULSÜZLÜKLERE VE ANTI-DEMOKRATİK UYGULAMALARA KARŞI ÇIKACAĞINI VE TSE OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU İÇİN YASAL GİRİŞİMLERDE BULUNACAĞINI AÇIKLADI."

"HALEN TSE'DEKİ YASA DIŞI İŞGALİN KALDIRILMASINI VE GREVDEKİ TEKNİK ELEMANLARADA SENDİKAL HAKLARIN VERİLMESİ GEREKTİĞİNİ VURGULADI."

Açıklama metni aynen şöyledir:

Türk Standartları Enstitüsü, 1975 - 1978 yılları arasında halen soruşturma aşamasında olan bir dizi yolsuzluklara konu olan bir kamu kuruluşu olmuştur.

Bu dönem içerisinde TMMOB tarafından açılan iki Danıştay davası ile TSE'nin usulsüz olarak seçilmiş yönetimi değişmiş ve yöneticileri hakkında maliye müfettişlerince yasal kovuşturmalar açılmıştır.

Bugün varılan noktada, TSE yönetimi belirli bir işlerliğe kavuşmuşken Başbakan tarafından yönetime el konulmuş, yönetim kurulu görevinden alınmış ve yönetim, tüm yetkilerle hakkında yasal kovuşturma devam eden eski Genel Sekretere devredilmiştir. Aynı zamanda TSE Olağanüstü Genel Kurula çağrılmıştır. 9.1.1980 tarihinde yapılacak olan Olağanüstü Genel Kurulun Danıştay 12. Dairesince verilen 12.12.1979 tarih ve 79/4336 sayılı yürütmeyi durdurma kararı ile yasallığı ortadan kalkmıştır. Genel Kurul'un yapılmaması gerekmektedir.

Basına yansıyan çeşitli haberlerde geçmiş yıllarda olduğu gibi bugünkü hükümetin Danıştay kararlarını, uygulamamakta olduğu, bir Anayasa suçu olmasına rağmen Valilere, Emniyet müdürlerine ve Milli Eğitim müdürlerine Danıştay Kararlarının uygulanmamasını telkin ettiği anlaşılmaktadır.

Halen TSE işgal altındadır ve TSE çalışanları grevdedirler. Yıllardır yapay işçi - memur ayırımı ile oyalanan TSE çalışanlarının sendikal haklar mücadelesi ve bu mücadelenin bugünkü aşaması olan grev tüm baskılara karşın sürecektir.

TMMOB, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonrada kamu kuruluşlarının ülke ve halk yararına çalıştırılması ve bu kurumların demokratikleştirilmesi için çalışacak yasal olmayan her türlü girişime karşı çıkacaktır,

.....

16 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 297

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk "Dünya Bankası Dördüncü Beş Yıllık Planının değiştirilmesini isterken DPT'den ilerici, devrimci kadrolar sürülüyor" dedi. Teoman Öztürk'ün demeci aynen şöyledir.

Yeni MC'nin kurulmasından sonra birçok devlet dairesinde meydana gelen kıyım ve sürgünlerin en son halkası da bu hafta başında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)'nda meydana gelmiştir.

DPT'de çalışan 24 sözleşmeli personel kurumlarına iade edilmiş, 4 proje görevlisinin, mukaveleleri sona erdirilmiştir. Çoğunluğu üyemiz olan ve tümü ilerici, yurtsever, devrimci unsurlardan oluşan kıyım listesine yeni ekler yapılacağı söylenmektedir.

Dünya Bankası, IMF, OECD gibi kuruluşların Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının değiştirilmesini resmen talep ettikleri, DPT'nin başına MESS Başkanının getirildiği, KİT'lerin özel sektöre devri için hazırlıkların yapıldığı, yabancı sermayeye yeni "kolaylıklar" getirecek kararnamelerin hazırlandığı bir ortamda yapılan bu sürgünler elbetteki bir tesadüf değildir.

Emperyalist kuruluşların istemleri doğrultusunda yapılacak düzenlemelerden önce buna engel olarak gördükleri ilerici, yurtsever, devrimci kadrolar temizlenmek istenmiştir. Bu sürgünlere paralel olarak da DPT 'nin idari kadroları gerici kişilerle doldurulmaktadır.

Emperyalist kuruluşların ülkemizdeki rolü ve faaliyetlerini açığa çıkartmak için bilinçli bir çabayı yıllardır sürdüren TMMOB olarak, DPT'de sürdürülen bu oyunu kamuoyuna duyuruyor, DPT çalışanlarının mücadelesini sonuna kadar destekleyeceğimizi, açıklıyoruz.

18 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 298

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 18.1.1980 GÜNÜ YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA: "200 BİNE YAKIN DEVRİMCİ, DEMOKRAT, YURTSEVER ÖĞRETMENİN ÖRGÜTÜ OLAN TÖB-DER AÇILMALI, GÖZALTINDA BULUNAN YÖNETİCİ VE ÜYELERİ SERBEST BIRAKILMALIDIR. BİZLERİN, EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA MÜCADELE VEREN ÖĞRETMENLERLE BUGÜNE DEK OLDUĞU GİBİ ÖNÜMÜZDEKİ ZOR GÜNLERDE DE BİRLİKTE OLACAĞIMIZ BİLİNMELEDİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Emekçi halkımız üzerindeki sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarının giderek yoğunlaştığı şu günlerde, zaten yetersiz ve sınırlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin yeni baskı yasalarıyla tamamen ortadan kaldırılmasının çabaları görülmekte, yaşanmaktadır. Emperyalizmin- Orta- Doğu politikaları çerçevesinde bir yandan giderek yoksullaştırılan Türkiye halkı öte yandan tamamen susturulmak, sindirilmek istenmektedir.

Geniş emekçi yığınların yıllardır çektiği sıkıntıların yaratıcıları bugün tam bir pişkinlik içinde yeni baskı tasarıları ile sıkıntı çekenlerden hesap sormağa kalkmaktadırlar. Faşist katiller cezaevlerinden kaçarken, her gün bir çok üyemiz faşist çetelerin silahlı saldırılarına hedef olurken, alınan ücretlerle ev kiralari bile karşılanamazken; açlık, yoksulluk, soğuk emekçilere dayatılırken bu sorunların üstüne gitmeyenler, faşist odakların üstüne gitmeyenler; sürdürülen bu baskılarla saldırılarla, kısımlarla, sürgünlerle neyin çözülebileceğini sanmaktadırlar.

Bugün TÖB-DER yöneticileri aylardır gözaltında bulundurulmakta, Kahramanmaraş olaylarını protesto eden öğretmenler açığa alınmakta, TÖB-DER kapatılmaktadır.

Şurası açıkça bilinmektedir ki yaşanan sıkıntıların nedeni TÖB-DER ve TÖB-DER'li öğretmenler değildir.

Bir insanlık suçu olan faşizmi, Anayasal haklarını kullanarak protesto eden öğretmenlere ve örgütlerine yönelen ve daha da ağırlaştırılarak, sürdürülmek istenen bu baskılar neyi sağlayacaktır, emekçi halkın hangi sorununa çözüm getirecektir?

Bugün, yıllardır uyguladıkları tutarsız politikalarla halkı canından bezdirenler bir iki dernek kapatıp, Anayasal-hak ve özgürlükleri kısıtlayarak sorunların

üstesinden gelinemeyeceğini bilmek ve akıllarını başlarına toplamak zorundadırlar.

Bizler ne devrimci-demokrat-yurtsever öğretmenlerin ne de diğer emekçilerin mücadelelerinin bu yollarla durdurulamayacağına inanıyoruz.

Bu inançla;

- Baskı tasarı ve uygulamalarına karşı çıkılmasını,
- TÖB-DER'in açılmasını,
- Gözaltında bulunan yönetici ve üyelerimizin serbest bırakılmasını,
- Açığa alınan öğretmenlerin görevlerine iade edilmesini,
- Kış ortasında binlerce kamu görevlisine uygulanan sürgünlerin, kıyımların durdurulmasını istiyoruz.

Bunların gerçekleşmesi yolunda görevlerimizi güçlendirerek sürdüreceğimizden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Kamuoyuna duyururuz.

.....

25 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 299

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ (TÜTED)'NİN KAPATILMASI VE YÖNETİCİLERİNİN GÖZALTINA ALINMASINA İLİŞKİN OLARAK BİR DEMEÇ VEREN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK:

"Giderek ağırlaşan yaşam koşulları ile işsizlik, pahalılık, açlık ve soğukla, faşist saldırılarla, kıyımlarla, baskılarla, sürgünlerle her gün biraz daha fazla sıkıntı çeken emekçi halkımızın sorunlarına ve nedenlerine eğilmek yerine; kitlesinin ve ülkesinin çıkarlarını savunan demokratik örgütleri, baskı uygulayarak sorunların üstesinden gelineceğini sananlar yanılmaktadırlar. Demokratik örgütlere, yöneticilerine ve üyelerine yöneltilen baskılardan vazgeçilmeli, kapatılan örgütler açılmalı, yöneticiler serbest bırakılmalı; ipekçi'in, karafakioğlu'nun, doğanay'ın, tütengil'in ve yüzerce yurtseverin katilleri yakalanmalı, faşist odakların üzerine gidilmeli, yıllardır uyguladıkları tutarsız ,politikalarla işsizlik, açlık ve pahalılığı yaratanlardan hesap sorulmalıdır" dedi.

25 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 300

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA MTA'DAKİ SON YÖNETİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN SONRA YAN ÖDEMELER KONUSUNDA GETİRİLMEK İSTENEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN OLARAK GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Dünya Emperyalist - Kapitalist Sistemine göbekten bağımlı hakim sınıflar, içine düştükleri ekonomik bunalımın yükünü çalışan emekçi halkımızın sırtına yüklemek için bir dizi ekonomik önlem adı altında yaşamı emekçiler için zehir edecek uygulamalara girmek istemektedirler.

Fiyatlar hızla artarken, yoksul, dar gelirli çalışanların ücretleri arttırılmak bir yana son lokmaya da göz dikmişlerdir.

Diğer yandan faşist saldırı, kıyım ve katliamlar ayyuka çıkmıştır. Ülkemizdeki bu kara bulutlar, işyerimizi de kaplamaktadır. Daha dün (4 Ocak 'ta) faşist atamalara, kıyımlara tepki gösteren, üyelerimizin de içinde bulunduğu 23 kişi gözaltına alındıktan sonra tutuklanmışlardır. MTA içerisinde bazı kişilerin kasıtlı ifadeleriyle tutuklanan çalışanların en kısa zamanda serbest bırakılmalarını isterken, kasıtlı ifade vererek taltif edilenler hakkında gerekli işlemin yapılması gerekmektedir. Şunu da eklemek isteriz ki baskı, kıyım ve saldırılar, üyelerimizin haklı talepleri doğrultusundaki mücadelelerini engelleyemeyecek, durduramayacaktır.

Hayat pahalılığı ve faşist katliamlar, emekçi halkımızın ilerici, devrimci, demokratik atılımlarını frenleyemeyecektir. Bu karanlık günlerin son bulması, aydınlık dolu günlere kavuşmamız için ülke ve halkımız yararına kararlı ve dinamik mücadelemizi yürütmeliyiz, Halkımızın kopmaz bir parçası olan biz mühendis ve mimarlar, teknik elemanlar ekonomik-demokratik sorunlarımızın, toplu sözleşmeli - grevli sendikal haklarımızı elde ettiğimizde, ancak gerçek anlamda üstesinden gelebileceğimizi biliyoruz, çalışmalarımızı bu doğrultuda yoğunlaştırırken, kısmi, ekonomik, demokratik sorunlarımızı bulduğumuz örgütsel konumda çözebileceğimize inanıyoruz. Bu anlamda MTA'da güncelliğini koruyan 1979 Yan Ödeme Kararnamesi'ndeki yeni değişikliklere, üyelerimizin geri alınmak istenen hakları için, bir kez daha bu konudaki görüşlerimizi aktarmayı gerekli bulduk. Yan Ödemeler konusunda yapılacak düzenlemeler için önerilerimizi yineliyoruz.

- 1- Uygulamada açıklık getirilmelidir.
- 2- Yan ödemeler, iyice tanımlanmış ölçütlere göre belirlenmeli, yöneticilerin öznel takdir hakkı kaldırılmalıdır.
- 3- Yan Ödemeler fiilen yapılan göreve göre ödenmelidir.
- 4- Daireler - Meslek unvanları, ve kişiler arasında öznel farklılıklara son verilmelidir,
- 5- Yan ödeme görevle birlikte başlamalı ve bitmelidir.
- 6- Yan ödeme zamanlamasındaki aşamalar, otomatik olarak beklemeksizin yapılmalıdır.
- 7- Yan ödemeler yasaların tanıdığı en üst sınırlara uyularak belirlenmelidir.
- 8- MTA kanunlarla belirtilen görevleriyle arazi kuruluşudur. Ancak çalışanlarının % 98'i merkez kadroludur. Bu kadrolar sürekli olarak araziye çıkarlar. Halbuki % 30 ve % 60 temininde güçlük zammını alabilmek için araziye tayin koşulu getirilmiştir. Bu durumda % 30 - % 60 t.g.z alabilme olanağı kalmamaktadır.
- 9- Açık maden ocaklarında çalışanlara (çalışma süresi belirtilmeden) 250 puana kadar iş riski zammı ödenebilir denmektedir. MTA'nın arazi çalışmaları açık maden çalışmaları olarak kabul edilerek tüm çalışanlara 250 puan iş riski zammının verilmesi gerekmektedir.
- 10- MTA'nın tüm çalışmaları DPT'ye göre büyük proje kapsamına girmektedir. Bu çalışmalar tüm MTA çalışanlarının çeşitli aşamalarda ortak katkıları ile yürütülmektedir. Bu nedenle büyük proje zammının tüm çalışanlara eşit olarak bölünmesi yani rotasyona tabi tutulması gerekmektedir.

.....

31 Ocak 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 301

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 31.1. 1980 GÜNÜ SON EKONOMİK UYGULAMALARLA İLGİLİ OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "SON EKONOMİK ÖNLEMLER, EMPERYALİZM VE YERLİ EGEMEN SINIFLARIN EMEKÇİ HALKIMIZIN İNSANCA YAŞAMA. HAKKINI DA ORTADAN KALDIRMAYA YÖNELİK BİR GİRİŞİMİDİR" DEDİ.

Ülkemizdeki faşist baskıların gün be gün arttığı, işyerlerinde onbinlerce mühendis, memurun, işçinin sürüldüğü, kıyıldığı, demokratik örgütlerin kapatıldığı, binlerce öğretmenin gözaltına alındığı, işten el çektirildiği günler yaşamaktayız. Cinayet ve saldırıların kaynağının faşist odaklar olduğu herkesçe bilinirken, " Anarşiyi, terörü önleme vb. " gerekçelerle, zaten sınırlı olan

demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik Baskı Yasaları birer birer Meclis'ten geçmektedir.

Toplumsal muhalefeti susturmak için gündeme getirilen Baskı Yasalarını, egemen sınıfların yaşadıkları bunalımın bedelini emekçi halkına ödettiren "Ekonomik Önlemler" izlemektedir.

Son ekonomik önlemler paketi ile halkımızın alışık olduğu bir senaryo yine sahnelenmektedir.

Enflasyonun iyice arttığı bir dönemde, "enflasyonu durdurma, ihracatı arttırma, dış kredi bulma vb." gerekçelerle önce devalüasyon ilan edilmekte, devalüasyonu başta petrol olmak üzere, KİT ürünlerine ve bir dizi mala yapılan zam izlemektedir. Son yıllarda gelmiş-geçmiş tüm iktidarlar aynı senaryoyu sahnelemiştir. Ancak bu kez, oyuna emperyalizmin istekleri doğrultusunda yeni bir sahne eklenmektedir.

Yıllardır izlenen ithal- ikameci politikadan emperyalist metropollerin dayattığı işbölümü sonucu ihracata yönelik bir üretim yapısına yönelmektedir. AET ile yeniden canlandırılan ilişkiler de böylesine, bir gelişmeyi zorlamaktadır. Son ekonomik önlemlerde bu amaca yöneliktir.

Getirilen ekonomik politikalarla:

- Ücretlerin düşük tutulması.
- Yüksek fiyat,düzeyiyle iç tüketimin kısıtlanması
- Mevzuat değişiklikleriyle ülkenin yabancı sermaye yatırımları için daha çekici kılınması
- KİT'lerin süreç içinde özel sektöre devri amaçlanmaktadır.

Bu tür ekonomik politika değişiklikleriyle varılabilecek nokta, Güney Kore, Brezilya türü bir rejimdir.

Bu ekonomik uygulamaların, Baskı Yasalarını izlemesi bir rastlantı değil bilinçli bir seçimdir.

Emperyalizm ve yerli tekelci sermaye, TEKEL ve TARIŞ olaylarında "devletin demokratik otoritesinden ne anladığını ortaya koymuştur. Böylesine tercihlerle varılabilecek ekonomik düzeyin siyasi üst yapısı ise açık faşist bir rejimden başka bir şey değildir.

Egemen sınıfların emekçilere politik ve ekonomik saldırısını tezgahlayanlar, yaşanan sorunlara ilişkin olarak "çözüm önerisi olan varsa beri gelsin", demektedirler. Yıllardır izledikleri çarpık politikalar sonucu,

varılan noktaya gelinilmesinden, emekçiler değil, emperyalizm ve yerli tekelci, sermaye sorumludur. Yıllardır, devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların, diğer emekçi kesimler gibi, petrol politikasından, KİT'lere, sanayileşmeden ulaşımına değin çeşitli; konularda savundukları halk yararına politikalara kulaklarını tıkayanlar, bugün sorunlara başkaca çözüm önerisinin bulunmadığını söyleyebilmektedir. Oysa, sorunlar ve çözümler egemen sınıfların dayattığı kısır diyalog ve polemikler de değil, emekçi halk iktidarına yönelik perspektifler içeren bir çerçevede ele alınmak zorundadır.

Son ekonomik önlemler, emperyalizm ve yerli egemen sınıfların emekçi halkımızın insanca yaşama hakkını da ortadan kaldırmaya yönelik saldırısını güçlendirici bir girişimdir. Egemen sınıflar baskılarla, yokluklarla emekçileri teslim almak istemektedirler. Ancak, Türkiye ne Güney Kore'dir, ne de Brezilya'dır. Devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarlar olarak, bir parçasını oluşturduğumuz Türkiye'nin demokratik güçlerinin, tekelci burjuvazinin ideolojik, politik ve ekonomik saldırısına karşı mücadeleyi kazanacağına inanıyoruz.

.....

1 Şubat 1980 TMMOB Bülteni Sayı 302

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "DEVİRİMCİ, DEMOKRAT, YURTSEVER MÜHENDİS VE MİMARLAR, SÜRGÜNLERE, KIYIMLARA, İŞYERLERİNİN FAŞİSTLEŞTİRİLMESİNE KARŞI MÜCADELEDE KARARLIDIRLAR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Kamu kesiminde çalışan işçi, memur, mühendis, mimar, öğretmen ve teknik elemanların yoğun bir biçimde kıyım ve sürgüne uğradığı, faşist baskı ve saldırılarla karşı karşıya kaldığı günler yaşıyoruz.

Paranın değerinin % 50 'ye yakın bir oranda düşürülüp, hayat pahalılığı dayanılmaz boyutlara ulaşırken; Karayollarında, Afet İşlerinde, Orman Bakanlığında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında, YSE'de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında, Maden Dairesinde, İstanbul - Tekel'de, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde çalışan işçilerinde TMMOB İşyeri Temsilcilerinin

de bulunduğu yüzlerce işçi, memur, mühendis, teknik eleman bu dondurucu,soğuklarda kıyım uğramış ve sürülmüşlerdir.

İşyerlerinde, devrimci, demokrat yurtsever çalışanlar sürülür, kıyılırken yerlerine sicilli faşist militanlar doldurulmaktadır. Yetkili ilerici sendikaların üyeleri işten atılmakta, sendikaların yetkileri düşürülmeye ve yerlerine gerici - faşist sendikalar yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

DSİ Sivas Bölge Müdürlüğü ile 191- ve 192. Şube Başmühendislikleri çalışanları da bu uygulamaların bir benzeri ile karşı karşıya gelmişlerdir. Sivas DSİ Yeni müdürü henüz 2,5 aylık bir memuriyet hizmetine sahip bir kişiyi, Bölge Müdür yardımcılığına atadıktan sonra, şube müdürlüğüne ve mühendislere işçi çıkartılması yönünde baskı uygulamaya başlamıştır. Toplu Sözleşme görüşmelerine oturacak yetkili sendikanın tespitinde çoğunluğa sahip DİSK'e bağlı TEKGES-İŞ Sendikasının etkinliğini kırmayı ve TES-İŞ'i görüşmeler için. yetkili kılmayı amaçlayan yasa dışı bu baskıya karşı çıkılması üzerine TMMOB İşyeri Temsilcisi Harita- Müh. Ersan Bekçi Erzurum'a, 191. Şube Başmühendisi İnşaat mühendisi Fuat Atalay ve eşi Fen Heyeti Müdürü Nesrin Atalay Kahramanmaraş'a sürülmüşlerdir. Bir kısım güvenlik görevlileri ise şube müdürlüklerinde ve bölge müdürlüğünde odaların kapılarını kırarak arama yapmışlardır.

Şu anda bir kısım güvenlik kuvvetlerinin bu uygulaması sonucu DSİ Bölge Müd. ve Şube Başmühendisliklerinde çalışma ortamı kaldırılmış olup ayrıca görevli personele zorunlu izin verilerek, işyerlerinin faşist zorbarların, işgaline açık bir ortam oluşturulmasına çalışılmaktadır.

Sivas -DSİ Bölge "Müdürlüğünde gündeme gelen bu uygulamalar, yeni MC'nin işyerlerinin faşistleştirilmesi doğrultusundaki saldırısının bir parçasıdır.

"Yüz günde sıkıntılara son vereceğiz", diyenler, sıkıntıları, yoklukları, baskıyı, sömürüyü arttırmaktan, başka bir şey yapmamışlardır.

Devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarlar bu tür baskı uygulamalarına, işyerlerinin faşistleştirilmesine karşı mücadelede kararlıdır.

4 Şubat 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 303

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 4.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "ZATEN ÇOK YETERSİZ ÜCRETLERLE GEÇİNME MÜCADELESİ VEREN MÜHENDİS VE MİMARLARIN DA BİR PARÇASINI OLUŞTURDUĞUMUZ SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARI SON DEVALÜASYON VE ZAMLARLA DAHA ÇOK YOKSULLUĞA MAHKUM EDİLDİLER" DEDİ.

ÖZTÜRK, PARLAMENTERLERE BİR AÇIK MEKTUPLA- 1980 BÜTÇESİ VE KAMU ÇALIŞANLARININ ÜCRETLERİYLE İLGİLİ TMMOB ÖNERİLERİNİ İLETTİ. ÖZTÜRK MEKTUBUNDA,

"HAYAT PAHALILIĞININ YILDA % 100 DOLAYINDA OLDUĞU, ZAMLARI DEVALÜASYONLARIN İZLEDİĞİ ÜLKEMİZDE MEMURLARIN ÜCRETLERİNİN SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR. TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT KATSAYI DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNAMAYACAĞINI VE ÇÖZÜM YOLUNUN TÜM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARINA TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" TANINMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ.

BİZLER MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU HAKKI ELDE ETME MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜRKEN, BU AŞAMADA, MEVCUT KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN AYDA NET 25.000.- TL. OLMASI GEREĞİNİN ALTINI ÇİZMEKTE YARAR GÖRÜYORUZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YERALDIĞI HALDE UYGULANMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZEYDE UYGULANAN SOSYAL HAKLARIN ÖNERDİĞİMİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YERALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU UYGULAMALARLA BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAAŞININ NET 25.000.- TL. DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZEYDE SAPTANMASININ ZORUNLU OLDUĞUNU BELİRTİRİZ." DEDİ.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN PARLAMENTERLERE GÖNDERDİĞİ TMMOB ÖNERİLERİ EKTEDİR.

1980 BÜTÇESİ VE SENDİKASIZ KAMU GÖREVLİLERİNİN ÜCRETLERİ
HAKKINDA TMMOB'NİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Mühendis ve mimarlar olarak bir parçasını oluşturduğumuz, sendikasız kamu çalışanlarının sayısı 1,5 milyona yakındır. Kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı dünyada 6 ülkeden biri olan Türkiye 'de yüzbinlerce kamu çalışanı TOPLU SÖZLEŞMELİ -GREVLİ SENDİKAL HAKLAR için mücadele etmektedirler. Yüzbin dolayında mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, memur ve işçinin katıldığı 19 Eylül eyleminde, kamu çalışanları mücadelede kararlı olduklarını kesin bir biçimde ortaya koymuşlardır.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın; öte yandan, aynı zamanda faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, zaten sınırlı olan özgürlükleri Baskı Yasalarıyla tümünden ortadan kaldırma uygulamalarının kol gezdiği, binlerce mühendis, mimar ve memurunun karakış ortasında sürgün edildiği bugünün Türkiye'sinde verecek hiçbir şeyi kalmayan emekçi halktan ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlardan özveri istenmesini kabul etmiyoruz.

Geçtiğimiz yıl enflasyon % 100'e varmışken, son yapılan % 50'lik devalüasyon, ve çimentodan demire, şekerden tekel ürünlerine, akaryakıttan gübreye değin bir çok mala % 500'e varan oranlarda yapılan zamlar, hayat pahalılığını baş döndürücü boyutlara ulaştıracaktır. Çalışanların demokratik mücadelesini önlemek amacıyla çıkarılan Baskı Yasalarını, çalışanların yaşama hakkını ortadan kaldıran devalüasyon ve zamların izlemesi, kuşkusuz bir rastlantı değildir.

Bir süre önce katsayının 16 'dan 22'ye yükseltileceği açıklanmıştı. Bu açıklamayı izleyen fiyat artışları, katsayının 22'ye yükseltilmesinin getireceği artışları, bir anda geçersiz kılmıştır.

Şimdi yapılan son zamlara karşın, siyasal iktidarın sözcüleri, katsayının 22 'den daha yükseğe arttırılmasını, devlet bütçesinin olanak vermeyeceği gerekçesiyle önlenmiştir. Oysa, son ekonomik uygulamalarla, gümrük vergileri % 25'ten % 1'e indirilirken, bu girişimin devlet bütçesinde doğuracağı vergi kayıpları karşısında, devlet bütçesinin zarara uğrayacağı dikkate bile alınmamıştır.

Bizler, bütün sorunlarımızın, ülkemizin emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı çarpık kapitalist yapısından kaynaklandığını,-faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sistemle olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyoruz ve buna göre bir mücadeleyi, her geçen-gün daha örgütlü bir biçimde sürdürüyoruz.

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK

Ekonomik sorunlarımızın da 657 sayılı Personel Yasası ile, yan ödemelerle değil, grevli toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla bir ara çözüme ulaşacağını biliyor ve buna göre bir çalışmayı sürdürüyoruz.

Ancak, bu çalışmalarımızı sürdürürken, aynı zaman da, güncel, ekonomik, demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde elde etmek için mücadelede de kararlıyız. Bugün ne denli arttırılırsa arttırılsın, katsayı sistemiyle kamu çalışanlarının ücret sorununa çözüm getirilemeyeceği açıktır. Bununla birlikte, ücretleri arttırmak bir yana sürekli gerileyen; son devalüasyon ve zamlarla daha çok yoksulluğa mahkum edilen kamu çalışanlarının asgari bir yaşam düzeyine kavuşabilmeleri için, 1980 Bütçesi TBMM'de görüşülürken aşağıdaki düzenlemelerin yapılması zorunludur.

1- Doğum Yardımı 5000.- TL.'ye yükseltilmelidir.

2- Yakacak Yardımı, 1.- 3. dereceler için 3000- TL./ay'a,4.-15. dereceler için 4000.-TL/ay'a yükseltilmelidir.

3- Aile Yardımı çalışmayan eş için 5000.- TL.'ye, okul öncesi, çocuklar için 2500.-TL.'ye, ilk öğrenimdeki çocuklar için 4000.-TL.'ye, orta öğrenimdeki çocuklar için 6000.-TL.'ye, yüksek öğrenimdeki çocuklar için 8000.- TL.'ye. yükseltilmelidir.

4- Yiyecek konusunda yetersiz olan uygulama yaygınlaştırılarak tüm memurları kapsamlı yardım her memur için net 5000.-TL olmalıdır.

5- Lüks konut yapımından vazgeçilerek tüm çalışanlara devletçe konut yaptırılmalı, düşük kiralarla çalışanlara kiralanacak olan bu konutların yapımı için Bütçeye gerekli ödenek konulmalıdır. Bu uygulama, gerçekleşinceye değin, memurlara 7500.-TL./ay kira yardımı ödenmelidir.

6- Mahkumiyet Yeri Uygulamasının kapsamı genişletilmeli, ödenekler net ve vergisiz 10.000.-TL./ay olarak ödenmeli, belediye sınırları dışında şantiye, işletme maden vb. tesislerde çalışan memurlara, tesisin yerinin mahrumiyet yeri olup olmadığına bakılmaksızın, mahrumiyet yeri, ödeneği ödenmelidir.

7- Fazla mesailerin Anayasaya aykırı olan (Bkz. Anayasa Mahkemesinin 1977/ 52 sayılı ve 9.12.1976 tarihli kararı) maktu olarak saptanması yöntemi terk edilmeli, fazla mesai ücretleri, sigortalılarda olduğu gibi, memurun maaşının aylık çalışma saatine bölünmesiyle bulunan rakama, hafta içi günlerde % 100, resmi tatil günlerinde % 200 zam eklenerek bulunmalıdır. Bütçede ilgili madde bu doğrultuda ve konuya ilişkin yönetmelikte gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

8- Giyecek Yardımı ile ilgili yönetmelikte, uygulamada olan aksaklıkları -giderici doğrultuda değişiklik yapılmalı, uygulama kapsamı genişletilmeli, gerekli ödenek bütçede yer almalı, ödenekler nakit olmalıdır.

9- Bütçedeki harcırahlar ile ilgili hüküm Harcırah Yasasına uygun olmalı, önümüzdeki dönemde 1954 yılında çıkarılmış bulunan Harcırah Yasasını, günün koşullarına uygun hale getirecek yasal düzenleme, yapılmalı, harcırahlar tüm sendikasıız kamu çalışanlarına eşit olarak ödenmelidir.

Günün koşullarında barınma ve iaae gereksiniminin karşılanabilmesi için harcırahlar 750 TL./gün olarak saptanmalıdır.

10-Bütçede gerekli aktarmalar yapılarak kamu kuruluşlarının çalışanlarının kamu ulaşım araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlayacak düzenleme gerçekleştirilmelidir.

SONUÇ:

HAYAT PAHALILIĞININ YILDA % 100 DOLAYINDA OLDUĞU, ZAMLARI DEVALÜASYONLARIN İZLEDİĞİ ÜLKEMİZDE, MEMURLARIN ÜCRETLERİNİN SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR, TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT KATSAYI DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNAMAYACAĞINA VE ÇÖZÜM YOLUNUN TÜM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARINA TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" TANINMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ.

BİZLER MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU HAKKI ELDE ETME MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜRKEN, BU AŞAMADA, MEVCUT KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN AYDA NET 25.000.- TL. OLMASI GEREĞİNİN ALTINI ÇİZMEKTE YARAR GÖRÜYORUZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YER ALDIĞI HALDE UYGULANMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZEYDE UYGULANAN SOSYAL HAKLARIN ÖNERDİĞİMİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YER ALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU UYGULAMALARLA BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAAŞININ NET 25.000.- TL. DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZEYDE SAPTANMASININ ZORUNLU OLDUĞUNU BELİRTİRİZ.

26 Şubat 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 307

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 26.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, TMMOB BİNASININ GEREKÇESİZ ARANMASINI KINADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

26.2.1980 sabahı TMMOB Binasının bulunduğu Konur Sokakta, TMMOB'nin karşısındaki kahveye bir grup taşlı- sopalı-silahlı saldırıda bulunmuşlardır.

Güvenlik kuvvetleri, ise saldırganları yakalamak yerine TMMOB Binasını arama yolunu seçmiş ve binada bulunan biri bekçi olmak üzere iki görevliyi gözaltına almıştır.

Bu olay TMMOB ve Odalarına yönelik baskıların ne ilkidir ne de sonudur. Daha öncede birkaç kez hiçbir gerekçe gösterilmeden, 100.000'e yakın Türkiye mühendis ve mimarının örgütü TMMOB aranmış ancak hiçbir zaman suç unsuruna rastlanmamıştır. Buna rağmen, bu tür baskıların sürdürülmesi dikkat çekicidir. Emekçi halka ve onun demokratik örgütlerine yönelen baskılarla bir yere varılamayacağı açıktır. Türkiye mühendis ve mimarları bu tür baskılarla yıldırılamaz.

.....

29 Şubat 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 309

TBMM'DEKİ 1980 YILI BÜTÇE GÖRÜŞMELERİNDE BAKANLIK BÜTÇESİ GÖRÜŞMESİ SIRASINDA ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ESAT KIRATLIOĞLU'NUN "MADENLERİ ÖZEL SEKTÖRE BIRAKACAĞIZ" DİYE AÇIKLAMADA BULUNMASI ÜZERİNE, TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir;

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu Meclis'te Bakanlığının 1980 Bütçesi üzerinde konuşurken "Madenlerin Devlet Eliyle İşletilmesine İlişkin Yasanın değiştirilmesi için seçenekler arıyoruz. Bu imkanı bulduğumuz zaman madenleri özel sektöre bırakacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın" demiştir.

Böyle bir uygulamanın kimin yararına olacağını belirtmeden önce Anayasa'nın 130. maddesini hatırlatmakta yarar görüyoruz. Anayasa'nın 130. maddesi şöyle diyor : "Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Arama ve işletmenin Devletin özel teşebbüsle birleşmesi suretiyle veya doğrudan, doğruya özel teşebbüs eliyle yapılması kanunun özel iznine tabidir." Bu açık hükme karşılık, 1954 yılında emperyalist tekellerin uzmanlarına hazırlattırılan yasalarla doğal kaynaklarımız talan edilmektedir. 1954 yılında çıkarılan 6309 sayılı Maden Yasası; madenlerin özel mülkiyet konusu yapılmasına hatta spekülatif amaçlar için kullanılmasına izin verdiği gibi, madenlerimizi özel sektör aracılığı ile, yerli ve yabancı tekellere peşkeş çekmektedir. Özel sektörün amacı düzenli üretimden çok aşırı kar sağlamaktır. Özel sektör aynı zamanda ülkemizin yeraltı zenginlik kaynaklarını halkımız yararına değerlendirme yapı ve gücüne sahip değildir.

1954 yılından sonra ilk kez Madenlerimize ilişkin olarak çıkarılan 2172 sayılı "Devletçe işletilecek Madenler Hakkındaki Kanun" dar anlamda da olsa kısmi ve görelî yararlar sağlanmaktaydı. Ancak bu yasa da mevcut sistem içerisinde emperyalist tekellere yararlar sağlamaktaydı. Tüm bu olumsuzluklarına karşın emekçi halkımıza kısmi ve görelî yararlar sağlayan doğal kaynaklarımız üzerindeki talan ve vurgunu kısmi ve görelî olarak engelleyen 2172 sayılı yasanın; yerli ve yabancı tekeller lehine değiştirilmesine ve emekçi halkımızın yarattığı maddi olanaklarla devralınan, aslında emekçi halkımızın malı olan madenlerimizin yeniden maden patronlarına devredilmesine HAYIR diyoruz. Bugüne değin-halkımız çıkarlarını savunan emekçi mühendis ve mimarlar ve onların örgütü olan TMMOB olarak bir kez daha "EMEKÇİ HALKIMIZA AİT OLAN DOĞAL KAYNAKLARIMIZ, BİR AVUÇ EGEMEN AZINLIĞA DEVREDİLEMEZ" diyoruz.

4 Mart 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 310

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE SÖZLEŞMELİ ÇALIŞAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN SÖZLEŞMELERİNİN FESHEDİLMESİ ÜZERİNE TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Hayat pahalılığının korkunç boyutlara ulaştığını yaşayabilmek için emekçilerin zorunlu gereksinmelerinden kısıntı yaptığı günler yaşanmaktadır.

Dün Tariş'te, Antbirlik'te, Tekel'de binlerce işçi kıyımaya uğratılıp sesleri kısılmak istenirken; bugünde baskı ve kıyım politikası kamu kesimini de artarak etkilemekte, çalışanlar karda kışta sürülmekte aileleri parçalanmakta faşist baskı ve saldırılar ile istifa etmeye zorlanmaktadır.

Bugün bütün bunların bir kısmı da DSİ de çalışan sözleşmeli teknik personele uygulanmaktadır. İçlerinde TMMOB Yöneticisi ve işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 200' ü aşkın ilerici demokrat, yurtsever mühendis ve mimarın bir kısmının işine son verilmiş bir çoğu da faşist terörün yoğun olduğu illere sürülmektedir.

Bir yandan enerji sıkıntısının had safhaya ulaşması, mevcut su kaynaklarının % 10'undan yararlanılıyor olması aylık 2,5 milyon TL'ya yakın ücret ödenerek yabancı mühendislerin çalıştırılması, diğer yandan büyük projelerde çalışan uzman mühendislerin işlerine son verilmesi, yöneticilerin ülke sorunlarına nasıl yaklaştıklarının açık bir göstergesidir.

DSİ yöneticileri bir yanda bu kıyımlarını sürdürürken diğer yanda baskıları arttırmış hemen her kata polis yerleştirerek çalışanlar üzerinde baskılarını sürdürmektedir. Gerek çalışanların polisle birlikte çalışmaya zorlanması ve yeni sürgün yerleri yaratmak için Tunceli Şubesinin, kapatılıp yerine Yozgat'ta şube açılmaya çalışılması ve gerekse bilgi birikimi olan yüzlerce elemanın çalışamaz duruma getirilmesi, çalışma ortamını yaratacağını söyleyen uygulamaların gerçekte ne olduğunun bir göstergesidir.

Hükümetin kurulmasıyla hızla yaratılan bu tabloyu emekçi halkımız ilgiyle izlemektedir. Yıllardır halkımızın çıkarlarını savunan, bilgi ve becerilerini emekçi halkın yararına sunmaya çalışan emekçi mühendis ve mimarlar ve onların örgütü olan TMMOB olarak; bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da, Üyelerimizin haklarını savunarak sorunlarının çözümü yolunda, çaba harcayacağımızdan ve onların yanında yer alacağımızdan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

15 Mayıs 1980 - TMMOB Bülteni Sayı 318

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 15.5.1980 GÜNÜ YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "1980 YAN ÖDEME KARARNAMESİ BİR AN ÖNCE AÇIKLANMALI, KARARNAMEYLE KAMU ÇALIŞANLARININ ÜCRETLERİNDE NET 20.000 TL ÜCRET ARTIŞI SAĞLANMALIDIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir ;

Mart ayında çıkarılması gereken 1980 Yan Ödeme Kararnamesi aradan ikibuçuk ay süre geçmesine rağmen çıkarılamamıştır. Geçtiğimiz yıl da, Kararname, altıbuçuk ay gecikme ile yayınlanmıştır. 1979 Kararnamesi yüzbinlerce memura ayda 140.- TL., onbinlerce mühendis ve mimara ayda 750.- TL.'lik ücret artışları getirmişti.

Ocak ayında gerçekleştirilen ekonomik operasyon, ücretlilerin masasının üstündeki bir dilim ekmeğin yarısını götürmüştü, öğünden bugüne yaşanan fiyat artışları bu bir dilim ekmeği daha da küçültmüştür. 1980 Bütçesinin getirdiği son derece yetersiz artışlar ise memur ücretlerine yansımadan enflasyon tarafından yok edilmiştir.

Bugüne değin Yan Ödeme Kararnameleri çalışanların görüşleri dikkate alınmayarak, emperyalizm ve egemen güçlerin istemleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Geçtiğimiz yıl IMF talimatları doğrultusunda, artışlar % 20 sınırının altında kalırken, bu yılda yine IMF talimatları uyarınca Kararname geciktirilmektedir.

Mühendis ve mimarların olduğu gibi, kamu çalışanlarının ücret sorununun çözümüne etkin bir katkı "TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" alınması ile mümkündür. Bizler bu hakkı elde etmek için mücadele ederken, "BORDRO MAHKUMLARI olarak nitelenen sendikasız kamu çalışanlarının, ücretlerinin 1980 Yan Ödeme Kararnamesiyle yükseltilmesi gereğini de vurguluyoruz.

1980 Yan Ödeme Kararnamesinde :

- Puan ve göstergelerde yapılacak düzenlemelerle kamu çalışanlarının ücretleri net 20.000 TL. arttırılmalı,

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK _____

- Büyük Proje zammı projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenmeli,
- "Ödenebilir, verilebilir, bakanın onayına bağlıdır" vb. 'belirsiz, yöneticileri öznel takdir hakkı tanıyan ifadeler yer almamalı,
- Hizmet sürelerinin belirlenmesinde askerlik ve askerlik dışı hizmetlerinde hangi görev unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri dikkate alınmalı,
- Hastalık izinlerinin tümünde ve yurt dışı eğitimlerinde Yan ödeme verilmeli,
- Yüksek değerli kullanan teknik elemanlara mali sorumluluk tazminatı ödenmeli,
- İşyerlerinde Yan Ödeme listeleri çalışanlarca hazırlanmalı,
- Yan ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

**Etkinlik
Konuşmaları**

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK _____

1973 TMMOB ve Odalar Ortak Toplantısı Açış Konuşması

Teknik Eleman Sorunları

Arkadaşlar,

Biz teknik elamanlar, bugün, yaşadığımız hayatın günden güne artan sıkıntıları yanında, birer yurtsever, birer teknik aydın olarak her şeyimizi borçlu olduğumuz halkımızın hizmetinde olamamaktan, teknik mesleki bilgilerimizi, demokratik düşüncelerimizi halkımızın sorunlarının çözümü için kullanamamaktan kurtulmak isteğiyle; ülkemizin ve halkımızın ve buna bağlı olarak da teknik elemanların sorunlarını gözden geçirmek, tartışmak üzere toplandık.

Bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri temeline dayanan Cumhuriyetimizin 50. yılına anti-demokratik davranışların, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin süregeldiği bir ortamda girdik.

Bu elli yıllık dönemin ikinci yarısı; yabancı çıkarların, uluslar arası tekeli sermaye gruplarının, ülkemizin kaynaklarını alabildiğine sömürme girişimlerinin yoğunlaştığı, sahte sanayileşme görüntüleri altında doğal kaynaklarımızın, insan gücümüzün ve buna bağlı olarak da teknik elemanların sömürülmesinin programlandığı bir dönem oldu. Kalkınma, sanayileşme, tarımda modernleşme, sosyal ve kültürel hayatımız sözde planlara bağlandı. Fakat sorunlara halk yararına çözümler getirilmedi. Halk kitlelerinin yaşama düzeyinde bir ilerleme olmadı.

Halkımızın yoksul ve geri oluşu onun kaderi değildir. Yoksul ve geri oluşumuz, ekonomik, politik, kültürel, tüm hayatımızda, bir avuç yerli-yabancı, banka, sanayi, ticaret, emlak ve toprak tekelsinin egemen oluşundandır. Halkımız, milyonlarca işçisi ve köylüsü, onbinlerce teknik elemanı, yurdumuzun doğal zenginlikleri ve birikmiş sosyal servetleri ile bütün sorunlarını çözebilir, yoksulluk ve gerilik zincirinden kurtulabilir ve böylece tam bağımsızlığa kavuşabilir. Bugün artık açıkça bunu ortaya koymak ve mücadelesini vermek zorunda olduğumuz bilinmektedir.

Ekonomik, sosyal ve siyasal yapımız, halkımızın ve tüm çalışanların bir parçası olan teknik elemanlara da aynen yansımıştır. Geçtiğimiz dönemlerde, ülke çıkarlarına aykırı hor girişime karşı çıkan Türk teknik elemanlarının ekonomik baskılar ve TMMOB Kanununda yapılmak istenen değişikliklerle susturulma

çabaları, teşvik tedbirlerinin yabancı teknik eleman ithalini teşvik eden 5-f maddesi ve diğerleri, teknik elemanların mesleği terk, işsizlik ve göç gibi durumlarla karşı karşıya bırakılması, bu ekonomik, sosyal ve siyasal yapıdan ayrı düşünülemez.

Kendi teknik elemanımıza iş vermezken, 70.000 lira aylıklı uzmanlar (!) ithal etmek, ayrıcalıklı haklar vererek çalışanı, çalışana; teknik elamanı, teknik elemana karşı getirmek, üzerimizde oynanan oyunun bir parçasıdır ve bu oyun bozulacaktır.

Günümüzde teknik elemanların, ekonomik, demokratik ve sosyal alanda örgütlenmeleri engellenirken, ülke çıkarlarına aykırı her girişime karşı çıkan yurtsever dirençleri kırılmak ve yok edilmek istenirken;

Biz diyoruz ki:

- Tüm insan gücüne, hammadde kaynaklarımıza, halkımızın hizmetine sunulmalıdır.
- Bu kaynakların kullanılmasında, tüm çalışanlar söz sahibi olmalıdır.
- Üretime doğrudan katkısı bulunan teknik elemanlar emeklerinin karşılığını, toplu sözleşme ve grev haklarıyla elde edebilme olanağına sahip kılınmalıdır.
- Ülke çıkarlarına aykırı girişimlerin ortadan kalkması için, yabancı denetimi tamamen ortadan kalkmalıdır.

Ve her türlü hakkımızı almak için özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kalkması yolundaki mücadelemizin daha güçlenerek devam edeceğine inanıyoruz.

Bu ortam ve şartlarda, kurulmasına başlanılan ve giderek güçlenen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği işyerleri temsilciliklerinin, tüm teknik elemanların sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarını elde etme mücadelesinde önemli bir yer tutacağı ve bugün yapılacak tartışmaların, yarar getireceği inancıyla toplantıyı açıyorum.

Saygılarımla.

14 Nisan 1974

**I. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN KAPANIŞ KONUŞMASI**

Türkiye I. Teknik Eleman Kurultayının sonuna gelmiş bulunuyoruz.

Gururla belirtiyorum: Kurultayımız, teknik eleman gücümüzün yüksek dayanışma bilincini ortaya koyan bir toplantı olmuştur. 150 bin kişilik teknik gücümüzün 29 kuruluş ve 400 küsür delege ile temsil edildiği bu toplantı, bizim için önemli bir aşamadır. Kurultayımız bu dayanışma bilincini, sorunlarını incelemede ve somut öneriler geliştirme biçiminde geliştirmiştir.

Ekonomik ve demokratik mücadelemizde örgütlenme düzeyimizi geliştirmemiz, bizim en esaslı güvencemizdir. Kurultayımız, örgütlenme düzeyimizi ve dayanışmamızı daha da güçlendirecek olan noktaya ağırlık vermesini bilmiştir. Ekonomik ve sosyal haklarımızın etkin bir biçimde savunulmasını sağlayacak sendikal haklar konusunda tam bir görüş birliğine varmış ve başlıca hedeflerden biri olarak mücadele önerilerini geliştirmiştir.

Burada alınan kararların teknik elemanların tümüne iletilmesinde bütün kuruluşlara, bütün delege arkadaşlarıma ve işyeri temsilcisi arkadaşlarıma görevler düşmektedir.

Demokratik ve ekonomik haklarımızı elde etmede sağlayacağımız kazançlar, sadece teknik elemanları güçlendirmekle kalmayacak, tekeli sermaye cephesine karşı demokrasi cephesini de güçlendirecektir.

Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde, teknik ordumuzun kafa emekçileri olarak hepinize başarılar dilerim.

15 Ekim 1974 - Birlik Haberleri Sayı 3
Ulusal Kaynaklar Kongresi Açış Konuşması
(19-20 Nisan 1974)

DOĞAL KAYNAKLARIMIZ ÜZERİNDEKİ EMPERYALİST OYUNLARI
SERGİLEMEK AMACIYLA DÜZENLENEN
"ULUSAL KAYNAKLAR KONGRESİ" TOPLANDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman ÖZTÜRK yaptığı açış konuşmasında, ULUSAL KAYNAKLAR KONGRESİ'nin "emperyalizmin oyunlarını sergileyerek, gerilikten kurtulma özleminde olan halkımıza ışık tutacağı ve yol göstereceği" inancında olduğunu belirtti ve özetle şunları söyledi:

"19. Yüzyıl sonlarında, sınai ürünlerini satıp, ucuz hammadde temin edecek pazarlar arayan batıların ülkemizde başlattıkları sömürü; günümüze dek süregelmiştir. Cumhuriyet döneminin başlangıcında ulusal bir ekonomipolitika yaratılmaya dönük çabalara girişilmiş; fakat aradan yirmibeş yıl geçmeden, yabancı tekellerin ve yerli ortaklarının bu çabaları baltalamaya başladıkları görülmüştür. 2. Dünya savaşından galip çıkan ülkelerin dış yardımlar, ikili anlaşmalar gibi yollarla ülkemizin ekonomik ve politik yapısı üzerinde egemenlik kurmaya başladıkları bu dönemde, uluslararası sermayenin sömürüsü, yeniden ve daha güçlü olarak kaynaklarımıza musallat olmayı başarmıştır.

"Günümüze dek yoğunlaşarak gelişen sömürüye paralel olarak; sanayi ve tarımda geriliğimizin sürdüğü, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızın yabancı çıkarların hizmetine sunulduğu açıkça görülmektedir.

"Artık, işçilerimizin alınteri ile çıkarılan madenlerimizin, hammadde olarak 1 liraya dışarı gittiği ve mamul madde olarak 25 liraya yeniden yurda getirildiği bilinmektedir.

"Bir yandan kendi sentetik uyuşturucu maddeler sanayiini ve üretimini giderek arttıran, öte yandan bizdeki haşhaş üretimini baskılarla yasaklatan

ABD'nin; sayıları milyonu aşan çiftçimizin temel gelir ve geçim kaynağına el uzatan ve sadece 1971 piyasa fiyatlarıyla 1.1 milyar liralık gelir kaybımıza yol açan oyunları gözler önüne serilmiştir.

"Bir yandan linyitlerimizin ve yüzey suyu potansiyelimizin %4'ünü bile değerlendiremezken ve petrol ürünleri tüketimimizin %75'ini dışardan sağlarken, öte yandan enerjimizin %70'ini fuel-oil'den elde etmeye yöneltmemiz, rastlantı olarak nitelendirilemez.

"Bu Kongre iki gün süreyle; genel olarak hammadde sorununu, ulusal kaynaklarımızı, emperyalizmin uyguladığı hammadde politikasını görüşecek, tartışacak ve halkımıza gösterecektir.

"Geriliğimizin, işsizliğin ve Almanya kapılarında beklemenin, ulusal, çıkarlara aykırı teknoloji transferlerinin, dış yardımların, teknik hizmet ithalinin başlıca nedenlerinden olan iç ve dış sömürünün bir yüzü daha güçlü bir biçimde açığa vurulacaktır burada.

"Ülkedeki 120 büyük şirketin 70'inin yabancı sermayenin elinde olmasının; imalat sanayindeki 98 kuruluşun 50'sinin, madencilikteki kuruluşların tamamının yabancı sermaye hakimiyeti altında bulunmasının nedenleri bir kere daha açıklanacaktır.

"1956 yılında yasal olarak 7 arama belgesi alan T.P.A.O.'nun yanında, kurdukları paravan şirketlerle 75 petrol arama belgesine sahip olan petrol tröstlerinin üretimlerinin ne derece düşük olduğu; götördükleri her zaman getirdiklerinden fazla olan bu şirketlerin asıl amaçlarının:

1. Türkiye'nin petrol rezervlerinin saptanmasına,
2. Dünya petrol piyasasının istenilen düzeyde tutulmasına,
3. Kendi çıkarları yönündeki işlerliğin sağlanmasında geri ülkelerde uygulamış oldukları hukuki ve siyasal ortamın yaratılmasına, dönük olduğu görülecektir, gösterilecektir burada

"Borakstan, petrole; tarım ürünlerinden, orman ürünlerimize kadar tüm kaynaklarımız üzerinde oynanan oyunların çaplarını ve nedenlerini sergilemek, mücadele önerileri geliştirmek, bu kongrenin görevi olacaktır.

"Tekelci kapitalizmin içinde bocalamak zorunda olduğu buhranların bedelini geri ülkelere ve bu arada ülkemizin sırtından çıkarmaya çabaladığı günümüzde, ülkemiz, değişen dünya koşulları çerçevesinde bir karar aşamasına gelmiştir.

Yaklaşan çetin mücadeleleri açıkça gösteren iki noktaya değinmek gerekir:

1. Emperyalist devletlerin, geri kalmış ülkelerde üretilen hammaddelere olan ihtiyacı giderek artmaktadır.
2. Cezayir konferansında 3. Dünya ülkeleri hammadde kaynakları konusunda kendi çıkarlarını korumaya karar vermişler ve "gerçek özgürlüğün ekonomik özgürlük olduğunu" bir ilke olarak benimsemişlerdir.

"Bu aşamada: bir yandan geri ülkelerin hammadde kaynaklarını ve pazarlarını kontrol etmek ve etkilemek, öte yandan ucuz iş gücü ve diğer girdilerle karlarını arttırmak isteyen ABD ve AET emperyalizmin; bütün bunları sağlamak ve kontrol etmek için kullandığı düş yardımlar ve anlaşmalar üzerinde ciddiyetle düşünmek ve ulusal çıkarlara uygun kararlar almak gerekmektedir.

"İçinde bulunduğumuz yıl gelişen olaylara ve önümüzdeki çetin yola baktığımızda; bugün halkımız açısından acil görevin ülkede ve bölgede emperyalizmin saldırılarına karşı bağımsız bir dış politika istemek ve ülkede demokrasi cephesini güçlendirmek olduğu görülmektedir.

"Bu bakışla. açıkça görülmektedir ki: BUGÜN VE GELECEKTE, HALKTAN YANA BİR POLİTİKA İZLEYECEKLERİNİ VE HALKA DAYANACAKLARINI SÖYLEYEN VE SÖYLEYECEK OLAN HÜKÜMETLER VE TÜM GÜÇLER, HALKIN ÖZ ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA HAREKET ETMEK, GERÇEKTEN BAĞIMSIZLIĞI SAVUNMAK ZORUNDADIRLAR. EMPERYALİZMİ GERİLETMEK İÇİN GEREKLİ OLAN TAM BAĞIMSIZLIK VE GERÇEK DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE, HALKIN AKTİF KATKISININ SAĞLANMASI İÇİN ENGELLEMEDE BULUNMAMAK VE MEVCUT ENGELLERİN KALDIRILMASI YOLUNDA ÇABA HARCAMAK ZORUNDADIRLAR.

"İki gün içinde önemli bir yüzünü göreceğimiz ve halkımıza göstereceğimiz emperyalizmin, Saldırılarını geriletme yolunda, Türkiye'nin, değişen dünya koşulları çerçevesinde; ekonomik, politik ve askeri ilişkilerini gözden geçirmesinin, halk yararına kararlar almasının ve uygulamasının, gerçek demokrasinin ve kurtuluşun ilk adımı olacağına inanıyoruz."

"Bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, halkın hizmetine sunmada kararlı olan Türkiye teknik elemanlarının bir kesimi, mühendis ve mimarlar adına; tüm ilerici güçlerin vereceği halktan yana her mücadeleyi destekleyeceğimizi ve bu yolda payımıza düşenleri yılmadan sürdüreceğimizi bir kere daha belirtir, kongreye başarılar dilerim."

IX. Milli Eğitim Şurası Konuşması

24.06.1974- 04.07.1974

Sayın Başkanlık Divanı,

Sayın Üyeler,

İlk defa böyle bir Şuraya katılan Türkiye teknik elemanlarının bir kesimi olan 50 bin mühendis ve mimar adına görüşlerimizi aktarmaya başlamadan önce; başvurmamızı değerlendirerek, IX. Şuraya katılmamızı sağlayan Sayın Mustafa Üstündağ'a teşekkür etmek isterim.

Burada tartışılacak olan “orta öğretimde akış” konusunda ayrıntıda şeyler söylenebilir, kendi içinde tutarlı veya tutarsız olduğu belirtilebilir. Bu bir teknisyenlik işidir. Fakat eğitim sorununun tümüyle ele alınması ve halk yararına bir eğitim politikasının ilkelerinin saptanması, kanımızca, bu şuranın başlıca görevi olmalıdır.

Bir bunalım döneminde toplanan ve ortam içinde kararlar alan VIII. Şuranın bir uzantısı olan ve orada saptanan sistemin bir parçasının tartışılacağı bu şurada; ayrıntılara girmeden, genelde, görüş belirtmeyi yararlı bulmaktayız.

Eğitim, sosyal ve ekonomik kalkınma için gerekli olan, çeşitli nitelikte, insan gücü yetiştiren bir araçtır. Bir ülkenin eğitim sistemini ise o ülkenin üretim biçimi belirler. Sanayi ve tarımda geriliğin sürdüğü, doğal ve insan gücü kaynaklarımızın toplam yararına kullanılmadığı ülkemizde ekonomik gelişme dışa bağımlıdır. Bu ekonomik yapının yaratıcı ve üretici nitelikte insan gücü talep etmeyeceği doğaldır. Bu koşullar altında eğitim düzeni giderek artan bir biçimde, kitleleri tüketici olarak yıllarca oyalayan ve sonuçta diplomalı birer işsiz yaratan bir niteliğe dönüşmüştür.

Geçmiş yıllarda ekonomik yapı belirli bir şekil alırken, eğitim sistemi bu yapıya dahi uydurulamamıştır. 50 yıldır sürekli yön değiştiren bir eğitim politikası, planlı denilen dönemde dahi istenilen boyutları kazanamamıştır. Endüstrileşme düzeyini hızla yükseltmek zorunda olan ve bunu planlı bir yaklaşımla gerçekleştirmeyi resmen benimsemiş olan ülkemiz için zorunlu olan “yetişme ihtiyacı” bugüne kadarki tutumlarla bir “okuma hevesi”ne dönüştürülmüştür.

Ülkemizde özellikle orta öğretimdeki sakat ve yanlış uygulama nedeniyle binlerce genç üniversite kapısına yığılmak zorunda kalmıştır. Mesleki orta öğretim kurumlarındaki öğrenci sayısı plan hedeflerine varamazken, genel liselerdeki öğrenci sayısı hemen her sene için gösterilen hedefi aşmıştır. 2 yıllık bir öğrenimden sonra, herhangi bir konuda ihtisaslaşmamış, üreticilik ya da uygulayıcılık niteliklerinden yoksun büyük bir kitle, istihdam olanağı olmadığı için, zorunlu olarak üniversite kapısına yığılmaktadır. Öte yandan ülkedeki bozuk istihdam politikası da, eğitim alanındaki talebi yüksek eğitime hem de bunun en yükseğine yönelmektedir. Eğitim süresinin uzaması, çözüm bekleyen işsizlik sorunu yönünden “erteleyici” niteliğinden dolayı, politikacılar için hoş giden ama ülke ekonomisi için son derece zararlı bir yoldur.

Genel eğitim ve üretim politikasındaki aksaklıklar, doğal olarak, teknik eğitime de aynen yansımaktadır.

Genellikle eğitimin, özellikle de teknik eğitimin, ülkenin üretim koşullarından bağımsız olarak ele alınıp tartışılmayacağı ve planlanamayacağı açık bir gerçektir.

Önemli olan bir husus da, bugüne kadar sürüp giden bölük-pörçük çözümlerin ve soyut olarak alınmış tedbirlerin özdeki yetersizliğidir.

Sınırlı kaynaklarımız ve büyüyen ihtiyaçlarımız, toplumun yeni tutarsız denemelere olan tahammülünü giderek azaltmaktadır. Eğitim alanında yüzeysel tampon tedbirlerin peş peşe sıralanması ile bir eğitim politikasının geliştirilemeyeceği, geçmiş uygulamalarla belgelenmiştir. Bu uygulamaların üstüne kurulacak her girişim temel çözüme doğru atılması gereken adımları engelleyecektir. Artık; kalkınma bir yanda, istihdam bir yanda, eğitim bir yanda gibi bunların her birini birbirinden ayrı olarak ele almak, her birini kendi içinde çözmeye çalışmak yanlışlığından vazgeçilmelidir.

Buraya kadar belirtmeye çalıştığımız nedenlere dayanarak, iki öneride bulunmak ve sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Günümüze kadar sürdürülen politikaların, sorunlarımızı hangi boyutlara ulaştırdığı açıktır. Tarımından sanayie, eğitiminden kalkınmasına kadar her alanda köklü tedbirler almanın zamanı gelmiştir geçmektedir.

Bu yüzden; her konunun yeniden ve doğru bir biçimde ele alınacağı umudunu yaratan bu dönemde, bu şüra bir karar almalıdır.

Bu karar, geçmişten de yararlanarak; tüm eğitim sistemini yeni baştan tüm

politikalarla bir arada ele almak ve ülke ve halk yararına bir eğitim politikasının ilkelerini saptayacak çalışmalar yapmak üzere bir şura toplanması kararıdır.

Ancak böyle bir çalışmadan sonra saptanan tutarlı bir bütünün parçalarını tartışmak, geçmişteki aksaklıkları ortadan kaldıracaklardır.

Bu kararla beraber, Şura Yasası'nı değiştirecek çalışmalara da hemen başlanmalıdır. Yalnız eğitim değil, her konuda, yapılacak çalışmalarda, ilgili kişi ve kuruluşları çağırarak ve katılmalarını yasal bir hak haline getirmek günümüze kadar süregelen yanlış bir tutumu da ortadan kaldıracaktır. Eğitim gibi bir konuda ve özellikle teknik eğitimle ilgili olarak, teknik eleman kuruluşlarının bu hakkı alması; sorunların kapalı kapılar ardında çözülmeye çalışılmasının doğurduğu hataları ortadan kaldıracaktır.

Bu yüzden eğitim şurası ile ilgili yasa hemen değiştirilmeli, daha geniş kitlelerin ve kuruluşların oy ve söz hakkı ile temsil edilebilmeleri sağlanmalıdır.

Saygılarımla.

.....

20 Aralık 1974 - Birlik Haberleri Sayı 4

TMMOB 20. Kuruluş Yılı Ortak Toplantısı (21 Ekim 1974)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin kuruluşunun 20. yılı dolayısıyla düzenlenen ortak toplantı Ekim ayı sonunda Ankara'da yapıldı.

Toplantıya, TMMOB'ye bağlı on yedi meslek odasının merkez ve şube temsilcileri ile, oda şubelerinin ortak çalışma yapabilmeleri amacıyla kurulmuş bulunan, odaların bölgesel teşkilatlanmalarını ve birliğini sağlayan İstanbul ve İzmir Koordinasyon Kurullarındaki temsilcileri katıldı.

ÖZTÜRK'ÜN KONUŞMASI

Birlik Başkanı Teoman Öztürk, toplantıda yaptığı açış konuşmasında, ülke ve meslek sorunlarına değindi ve "Birliğimiz, çok yönlü sömürüye ve antidemokratik uygulamalara karşı, yurtsever ve çalışanlardan yana bir mücadelede, kendine düşen görevleri güçlendirerek sürdürecektir" dedi.

Ülke ve meslek sorunlarının görüşüldüğü toplantıda, yaşanan bir gerçek haline gelen yabancı müdahaleler, geniş halk yığınlarını etkisi altında tutan

enflasyonist ekonomik politika, antidemokratik uygulamalar ve teknik elemanlara uygulanan ücret politikasıyla sendikal haklar üzerinde duruldu.

İZLENMESİ GEREKEN YOL

İç ve dış ekonomik, sosyal ve politik sorunların görüşüldüğü toplantı sonunda yayınlanan basın bülteninde şu önerilere yer verildi:

- ABD ile imzalanmış olan ikili anlaşmalar feshedilmeli, NATO askeri bloğunun dışına çıkılmalıdır.
- AET ile ortaklık ilişkilerinin değiştirilmesi ve çözümlenmesi zorunlu ve günceldir.
- Türk Ceza Kanunu'nun, çalışanların demokratik özlemlerine ters düşen 141. ve 142. maddeleri iptal edilmelidir.
- Anayasaya aykırılığı apaçık olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri kapatılmalıdır.
- İşçilerin anayasal hakları olan grevlere karşı yapılan baskı ve teröre son verilmeli, sendika seçme özgürlüğü, referandum hakkı tanınmalıdır.
- Kamu kesiminde çalışan yüz bini aşkın teknik elemana sendikalaşma hakkı verilmelidir.

İKTİDARLARIN SINANACAĞI GÜNLER YAŞIYORUZ

Basın bülteninin sonunda "Yaşadığımız günler, halkımızın siyasi iktidarları sınıyabileceği günlerdir. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerektirdiği iç ve dış ekonomik ve politik zorunlu tedbirler konusunda takınılacak tavırlar siyasi iktidarların gerçek niteliğini gösterecektir" deniliyor.

20. KURULUŞ YILI "TEKNİK KONGRESİ"

Ortak toplantı sonunda, ayrıca, yabancı sermaye, teknoloji, hammadde ve teknik hizmet ithali bakımından dışa bağımlılık ilişkilerinin ve bu çerçevede Ortak Pazar ilişkilerinin sonuçlarını açığa çıkarmak üzere, Ocak ayı içinde bir "TEKNİK KONGRE" düzenlenmesi de kararlaştırıldı.

14 Şubat 1975 - Birlik Haberleri Sayı 7

SÜMERBANK İŞYERİ TOPLANTISI

**SÜMERBANK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE ÇALIŞAN TEKNİK
ELEMANLAR İŞYERİNDE TOPLANDI**

Sümerbank Genel Müdürlüğü işyeri temsilciliği tarafından 5 Şubat günü Genel Müdürlük konferans salonunda düzenlenen ve işyerindeki teknik elemanların büyük bir çoğunluğu tarafından izlenen toplantıda teknik elemanların güncel sorunları tartışıldı.

Teoman Öztürk konuşmasında özetle, yan ödemeler uygulamasında görülen aksaklıklara ve haksızlıklara dikkat çekti ve teknik elemanların bugüne kadar ekonomik haklarının gerçek anlamda elde edilmediğini, teknik elemanların sendikal haklara kavuşması zorunluluğunun açık olduğunu belirtti. Çalışanların birbirlerinden alacakları olmadığını, tüm çalışanların ortak mücadeleleri sonunda çalıştıranlardan hakların alınabileceğini, TMMOB olarak bu konuda son yıllarda gösterilen çabanın daha etkili biçimde sürdürüleceğini, ancak, teknik eleman kitlesinin kuruluşlarına ve sorunlarına sahip çıkmasıyla mücadelenin başarıya ulaştırılabileceğini vurgulayan Teoman Öztürk, TMMOB İşyeri Temsilciliklerinin yaygınlaşmasının umut verici bir gelişme olduğunu söyledi.

.....

28 Mart 1975 - Birlik Haberleri Sayı 10

**EMPERYALİZMİN VE SÖMÜRÜCÜLERİN KARŞISINDA HALKIN
MÜCADELESİ İÇİNDE YER ALACAĞIZ"**

(15.03.1975)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı 17 Odanın merkez, şube ve temsilciliklerinin katıldığı toplantıda birlik Başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün yaptığı açış konuşması :

Ülke ve meslek sorunlarımızı görüşmek, değerlendirmek ve sorunlara karşı verilecek daha güçlü ve etkili bir mücadelenin ilkelerini saptamak üzere düzenlediğimiz, Birliğimize bağlı 17 Odamızın merkez, şube ve

temsilciliklerinin katıldığı toplantımızı açıyorum.

Çalışmalarımıza başlarken, ülkemizin ve halkımızın içinde bulunduğu duruma ve nedenlerine, kabaca da olsa, bir bakış yararlı olacaktır.

Bilindiği gibi, ülkemizin de içinde yer aldığı Orta Doğu bölgesi yüzyıllardır, yoğun bir sömürüye kaynak olmaktadır. 19. yüzyılda emperyalizmin etkin alanına giren Orta Doğu, önce İngiliz ve Fransızların, daha sonra onların çekildiği yerleri dolduran ABD'nin günümüze kadar yoğunlaştırarak sürdürdüğü emperyalist baskı ve saldırılara hedef olmuştur, olmaktadır.

Günümüzde, ABD, ve AET emperyalizminin çıkarları uğruna, Orta Doğu'da tezgahlanan oyunları ve bu oyunların yarattığı ve yaratacağı sorunları görmek olanaksızdır.

ABD'nin başı çektiği emperyalist sistem ve onun Orta Doğu ülkelerindeki yerli ortakları, kaçınılmaz olarak içine düştükleri ve bugün de en şiddetlilerinden birini yaşadıkları buhranların bedelini, tüm dünyada olduğu gibi, bu bölgede de hakların sırtına yüklemek için her türlü çabayı sürdürmektedirler.

Başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler ve bölgedeki ortakları, halkların ezilmesi pahasına pazarlarını genişletmek ve sürekli kılmak istemekte, petrol kuyularına el koyma tehditlerinde bulunmakta, bölgesel savaşları kışkırtmakta, işsizlik, pahalılık ve enflasyonun geniş halk kitlelerini bunalttığı ülkeleri silahlanma yarışına sokmaktadır.

İşte ülkemiz, emperyalist emellerin ve çıkarların kol gezdiği bu bölgede yer almakta ve sorunları bölgenin sorunlarından kaynaklanmaktadır.

Son yıllarda ve günlerde hızla gelişen ve yaşanan olaylar, tüm sorunlarımızın kaynağı olan ABD ve AET emperyalizmin ve onun içteki ortaklarının yüzünü açıkça görebilme olanağını yaratmıştır.

Ülkemiz, 30 yılı aşkın bir süredir dış politikasında ABD ve NATO'nun çizdiği yolu izlemektedir. Bölgede ve dünyada, ikili anlaşmalar ve askeri ittifaklar aracılığıyla ABD'nin ve onun liderlik ettiği emperyalist-kapitalist sistemlerin çıkarlarını savunmaktadır.

Bu çıkarlara aykırı her girişimin, dış ve iç sömürgecerce baskı ve saldırılarla nasıl geriletilmeye çalışıldığı artık her gün yaşanan olaylarla açıkça görülmektedir.

Haşhaş, petrol, kıta sahanlığı ve Kıbrıs bunalımı gibi sorunlarda ABD, AET, NATO ve içteki ortaklarının takındığı tavırlar ortadadır.

İşsizlik, pahalılık ve enflasyonun geniş halk kitlelerini sarstığı ülkemizde, doğal ve insan gücü kaynaklarımızın hala iç ve dış çıkar çevrelerinin hizmetine sunulmasında ısrar edilmektedir.

Madenlerimiz, tüm hammaddelerimiz, ve insan gücümüz yok pahasına yurt dışına göçürülürken, 25 misli fiyatlarla, mamul maddelerin, ülke çıkarlarına aykırı yabancı teknoloji ve sözde uzmanların ithal edilmesinde hala ısrar edilmektedir.

Çalışanların alın teriyle Merkez bankasında biriken milyarlar, tekelci sermayeye peşkeş çekilirken, halkın temel ihtiyacı olan gıda maddelerine zam üstüne zam konulmaktadır.

Kendilerine hür teşebbüs adını veren ve hürlüklerini halkın esareti pahasına sürdürmeye çalışanların çıkarları söz konusu olduğunda görülmeyen "Hükümet Boşluğu" işçi, köylü, öğrenci ve yurtsever aydınlara cephe ve çetelerle, saldırıldığında, düşünce suç sayıldığında, işçilerimizin doğal hakkı olan grev ve referandumlar engellendiğinde kamu kesiminde çalışanların ekonomik ve demokratik haklarının verilmesi söz konusu olduğunda ortaya çıkmaktadır.

Bu ve bunun gibi her geçen gün daha da büyüyen binlerce sorun ve gelişen, yaşanan olaylar artık bizlere ve ayrılmaz bir parçası olduğumuz halkımıza açıkça şunları göstermektedir:

- Yüzyıllardır sömürülen bir bölge olan Orta Doğu'da bulunan ülkemizin geriliğinin ve sorunlarının kaynağı, sömürüyü sürdüren ve sürdürmeye kararlı olan ABD ve AET emperyalizmi ve çıkarlarını onlara bağlamış olan yerli ortaklarıdır.
- Bu çıkarıcı grup bir yandan ekonomik baskılarla sömürüyü sürdürürken, öte yandan halkın uyanmasından ve bilinçlenmesinden korkarak antidemokratik baskı ve saldırılara başvurmaktadır.

Sorunlara ve nedenlerine böylece baktığımızda açıkça görülmektedir ki, bugün halkımız için acil görev, ülkede ve bölgede emperyalizmin saldırılarına karşı bağımsız bir dış politika istemek ve ülkede demokrasi cephesini güçlendirmek olmaktadır.

Bu yolda diyoruz ki,

- Niçin ve nasıl verildiği en yetkili ağızlardan ifade olunan sözde yardımlara halkımızın ihtiyacı yoktur. Ve ABD çıkarlarının bekçiliğini yapmak, halkımız için görev değildir. Ortaya çıkan bu fırsat kaçırılmamalı, bu tür yardımlar, rededilmeli ve tüm ihtiyaçlarımız ülke ve halkımız çıkarına uygun bir biçimde ve kendi gücümüze dayanılarak, karşılanmalıdır.
- Bir silah deposu haline gelen Orta doğu'da emperyalistlerin çıkarları uğruna patlayacak bir savaşın içinde yer almamak için, ülkemizin uluslararası sorunlar karşısında hareket serbestisini, kısıtlayan ve geniş halk yığınlarını sömürmekten öte bir anlam taşımayan ekonomik ve askeri ittifaklar bertaraf edilmeli ve bloklar dışı bir politika izlenmelidir. Bu yolda ABD ile yapılmış ikili anlaşmalar feshedilmeli, NATO'dan çıkılmalıdır.
- Yabancı bankalar aracılığıyla Ülkemize musallat olan çıkarlarımıza aykırı, teknolojiler, sözde kredi ve yabancı uzmanlardan vazgeçilmeli, yeni anlaşmalara gidilmemeli ve bu kurumlarla yapılmış bulunan tüm anlaşmalar iptal edilmelidir.
- İşsizlik, pahalılık ve enflasyonun yükünü halkın sırtından kaldırılması için, kaynaklarımızın iç ve dış sömürü çevrelerine peşkeş çekilmesi durdurulmalı ve tüm kaynaklar halkımızın hizmetine sunulmalıdır.
- İşçilere, köylülere, öğrencilere ve yurtsever aydınlara uygulanan baskı ve saldırılara son verilmeli, grevler engellenmemeli, Anayasal bir hak olmayan lokavtlar durdurulmalı, kamu kesiminde çalışanların 12 Mart sonrasında, kaldırılan sendikal hakları toplu sözleşme grev haklarıyla donatılmış olarak geri verilmelidir.

Yaşadığımız günler, halkımızın siyasi, iktidarları sınıdığı ve sınıyacağı günlerdir. Halkımızın temel ihtiyacı olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerektirdiği iç ve dış ekonomik ve politik zorunlu tedbirler konusunda takınılacak tavırlar, siyasi iktidarların, gerçek niteliğini halkımıza göstermektedir ve gösterecektir.

Türkiye'de halkın gerçek iktidarı olma iddiasında bulunacak olanlar, ABD, ve AET'nin sömürüsüne karşı halkın bağımsızlık ve demokrasi özelemleri doğrultusunda hareket etmek zorundadırlar.

Ekonomik ve politik bunalımların giderek arttığı ve yoğun tartışmaların sürdüğü günümüzde,

- Türkiye mühendis ve mimarlarının yetkili ve tek temsilcisi olan Örgütümüzün, her geçen gün daha da güçlenerek emperyalizmin ve sömürücülerin karşısında ve halkın yanında yer alacağını,
- Halkın ve onun ayrılmaz bir paçası olan çalışanların mücadelesinde kendimize düşen görevleri, tüm halktan yana kişi ve kuruluşlarla omuz omuza ve yılmadan sürdüreceğimizi,
- Halkımızın çıkar ve özelemleri doğrultusundaki her girişimi sonuna kadar destekleyeceğimizi,

Kamuoyuna bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz.

.....

11 Nisan 1975 - Birlik Haberleri Sayı 11
SENDİKALAŞMA BİÇİMİ ve İZLENECEK YOLLAR...
İzmir Paneli

İzmir'de yapılan "Teknik Eleman 2. Sendikalaşma Toplantısında, tüm çalışanların ve özellikle teknik elemanların sendikal haklara kavuşma yolunda izleyecekleri davranış biçimleri tartışıldı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı Teoman ÖZTÜRK yaptığı konuşmada, teknik bilgi ve becerilerini halkın hizmetine sunma özlemi içinde olan teknik elemanların üzerinde ekonomik baskıların arttığını, anti demokratik baskılarla susturulmaya çalışıldıklarını söyledi.

Öztürk, mücadelenin güçlenerek süreceğinden ve sonunda sendikal hakların alınacağından kimsenin kuşkusu olmaması gerektiğini belirterek, teknik elemanların mevcut işçi sendikaları içinde, işçilerle birlikte yer alacaklarını ve çalışmaların ortak mücadelesine bu yönde de katılacaklarını vurguladı.

9 Mayıs 1975 - Birlik Haberleri Sayı 13

**TMMOB Tarafından Düzenlenen Panelde Demokratik Kuruluş
Temsilcileri Hükümet Programını Eleştirdiler**

**"HÜKÜMET PROGRAMININ EKONOMİK SOSYAL VE KÜLTÜREL
YÖNDEN GETİRDİKLERİ"**

Panel Tarihi: 03.05.1975

**Programda, Ulusal Bir Politikayla Teknik Gücümüzü ve Öz
Kaynaklarımızın Değerlendirileceğinden Bahsedilmiyor**

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve 17 Odamız adına görüşlerimi açıklayacağım:

Hükümet Programını, yazılanlar, yazılmayanlar ve yirmi günlük icraatla bir arada ele almanın doğru olduğuna inanıyorum.

Hükümet programında, yabancı sermayeden ileri teknolojiler getirmesi, eğitici vasıfta bulunması ve sanayinin gelişmesini hızlandırması şartıyla yararlanılacağı yazılmıştır. Ulusal bir teknoloji politikasının saptanması, kendi teknik gücümüzden yararlanılması yazılmamıştır. Oysa bugün ülkemizde, yıllardır getirdiğinden çok götüren sanayimizi geriliğe mahkum eden yabancı sermaye ve onun ayrılmaz koşulu olan teknik hizmet ithalinin, ülke çıkarlarına aykırı teknoloji transferinin sıkıntıları yaşanmaktadır.

Sanayileşmemizin gelişmemizin ve teknolojimizin denetimini ellerinde tutan 130-140 Bin Lira aylıklı yabancı uzmanların kol gezdiği Ülkemizde, yüzde 45'i üretimde değil hizmetlerde çalıştırılan teknik elemanlar olarak, düşük ücretlerle çalışmayı, işsizliğe ve yurtdışına göçe zorlanıyoruz. Programda ve uygulamada bu sorunun çözümüne değil arttırılmasına ilişkin çabaları görmekteyiz.

Hükümet programı enerji alanında, dışa bağımlılığımızı arttıracak olan nükleer santrallerin yapımına hız verileceğini, enerji kısıtlamalarına son verileceğini söylemektedir. Linyitlerimizin, yüzey suyu potansiyelimizin

değerlendirilmesi konusunda hiçbir somut tedbir getirmemektedir. Ülke çıkarlarına aykırı olarak "Enerji Ajansı"na girilmemesinden, dışa bağımlılığımızın azaltılmasından söz etmemektedir. Petrol üretimini arttıracığından bahisle yabancı şirketlere ruhsat yağdırmakta, en zor günlerde bize sırt çeviren bu şirketlerin istekleri kabullenilerek halkın sırtına yüklenen milyonlar sorumsuzca peşkeş çekilmekte, kendi öz kaynaklarımıza değil yüzde 75'ini dışardan sağladığımız petrole ve fuel-oile yönelinmektedir. Amerikalı Maden Mühendisi Thornburg tarafından hazırlanılan ve "Petrol kaynaklarımızın Devlet eliyle değil, özel sektör ve yabancı sermaye yatırımlarıyla kıymetlenirilmesi" görüşünü taşıyan 6236 sayılı Petrol Yasasının gerekleri yerine getirilmekte, ülkemiz çıkmaza sokulmaktadır.

Hammaddelerimiz ülke ve halk yararına değil, boraksı ile petrolüyle, linyitiyle iç ve dış sömürünün talanına terk edilmektedir. Bunların halk yararına kamulaştırılmasından yürürlükteki maden ve petrol yasalarının değiştirilmesinden hiç söz edilmemektedir.

Programda bol bol sanayileşmekten, ulusal savaş sanayinden, Türkiye'nin çağdaş bir sanayi ülkesi haline getirileceğinden dem vurulmakta, ancak mevcut sanayinin dışa bağımlı montaj ve ambalaj sanayi olduğu unutulmaktadır. Adı geçen sanayileşmenin nasıl, kim tarafından gerçekleştirileceği boşluğu, özel teşebbüse getirilecek kolaylıklarla doldurulmaktadır. Öte yandan genel "Sanayileşme" sorunundan ayrı düşünülmeyecek olan "ulusal Savaş Sanayi" konusunda gerekli yan sanayilerin olmadığı gözden kaçırılmakta ve montajından sonra, gereksinimleri yerine getirilmeden, savaş araç ve gereçleri montajının karları yolunda kendilerine "Hür Teşebbüs" diyenlerin ve arkalarındaki yabancıların çıkarları tezgahlanmak istenmektedir.

Tarım alanında toprak Reformu engellenmekte, sanayicilerin ve büyük toprak sahiplerinin keselerini doldurmaktan öte bir anlam taşımayan gübre fiyatlarının indirilmesi yoluyla yoksul halk kitlelerinin sırtına 5 Milyarlık yeni bir yük getirilmektedir. Ormancılığımıza ve orman köylülerimizin sorunlarına hiçbir çözüm getirileceği görülmemekte, Tarım-orman İş Yasası konusunda hiçbir açıklık bulunmamaktadır.

Dünya Bankası Başkanı Mc Namara'nın Hükümetle beraber ülkeye gelmesi, yine yıllardır büyük kentlerimizin alt yapısına el atılarak sürdürülen sömürünün yoğunlaşacağını, bizi nazar olarak kullanacaklarını, yabancı uzman-kredi-teknik hizmetin ülkeye dolacağını göstermektedir.

Sahil yağmasını önleyici ve halkın hizmetine sunmayı amaçlayan "Kıyılar Yönetmeliği"nin kaldırılması ilk icraatlardandır.

Bu amaçlarına uygun düşmeyen yurtsever yöneticilerin ve teknik elemanların haksızca atanmaları, görevden alınmalarıyla başlayan ve giderek hız kazanan kıyımlar sürmekte ve yaygınlaşmaktadır.

Yıllardır sömürüyü kendi alanlarımızda fiilen gören ve yaşayan biz teknik elemanlar, sömürüye karşı halkın mücadelesi içinde yer almak, sorunlarımızın çözümü, tüm gücümüzü sonuna kadar kullanmakta kararlıyız.

.....

22 Haziran 1975

ULUSAL SAVAŞ SANAYİ KONGRESİ

AÇIŞ KONUŞMASI

**ULUSAL SAVAŞ SANAYİ SORUNU DÜNYA GERÇEĞİNDEN
KAYNAKLANMAKTADIR**

"Ulusal Savaş Sanayi" Kongresini açarken, bizi böyle bir kongre düzenlemeye iten nedenlere bakmakta yarar vardır.

Öncelikle, ülkemizde yapılan her türlü girişimler ve yatırımların halk çıkarları doğrultusunda olması gerektiğini temel ilke olarak benimseyen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, ona bağlı odalar ve TİB son zamanlarda giderek güncelliği artan ve egemen çevrelerce gündeme getirilen "Ulusal Savaş Sanayi" konusunun gerçek boyutlarını ortaya sermeyi bir görev bilmıştır.

Kamuoyuna egemen çevrelere getirilmiş olmasına rağmen, konunun güncellik kazanmasını yalnızca özel sektörün kar hırsına bağlayamayız. Uzun yıllar kurulması düşünülmemiş ve silah gereksinimleri, içinde bulunduğumuz paktlarca karşılanmış olan ülkemizde, geçmişte olduğu gibi bugünde maddi koşulları yokken silah sanayi kurulma çabaları gözlemekte olduğumuz dünyanın değişimlerinin bir ürünüdür.

Emperyalist-kapitalist sistemdeki ekonomik-politik değişimlerin ve yan düzenlemelerin sistemin askeri yapısında da yeni bir takım düzenlemeler öne çıkardığı bir gerçektir. Bu gerçeğin ülkemize yansımalarının bir ifadesi olan "Ulusal Savaş Sanayii konusu ülkemizin kendine özgü iç ve dış gelişimleri ile bütünleşmektedir.

Ancak ülkemizdeki girişim ve yatırımlarda emperyalist-kapitalist sistemin belirleyici olması nedeniyle, sorunun özünde (temelinde) yatan sistemdeki değişimler (ekonomik, politik, askeri), güncelliğini sağlayan ve egemen çevrelerce kamuoyu yaratılmasını sağlayan ülkemizin kendine özgü iç ve dış ilişkileridir.

Konuyu güncel yapan gelişimleri şöyle sıralayabiliriz.

- Kıbrıs oyları
- Ege kıta sahanlığı sorunu
- ABD'nin "silah ambargosu" uygulaması
- Egemen çevrelerin kar hırsı.

Ülkemizin ekonomik ve politik hayatını etkileyen ve ona yön veren olarak gözükken yukarıdaki olay ve gelişimlerin altında yatan kaynak, emperyalist-kapitalist sistemdeki gelişimlerdir.

Örneğin; Kıbrıs olayları ve Ege kıta sahanlığı sorunlarının Türkiye - Yunanistan çekişmesinin bir ürünü olmadığı, (ki tali bir çelişkidir.) Ortadoğu ve uluslararası denizler sorunlarından kaynaklandığı ve Türkiye-Yunanistan çekişmesini kendine tabi kılarak güncelleştirdiği artık bilenen bir gerçektir. Ve son günlerde Kissinger'in ülkemize ve komşu ülkelere yaptığı ziyaretler, Yunanistan ve İran'la yapılan ikili görüşmeler, AET ülkelerinin ve özellikle Almanya'nın getirdiği teklif ve baskılar, emperyalizmin Ortadoğu ve onun bir parçası ülkemizi de içeren yeni düzenlemelerinin gündemde olduğunu göstermektedir.

Gene bu temaslar, karşılıklı blöfler arkasında sessiz sedasız bir takım gelişmelerin sürüp gittiği de ufak haberlerle yansıyabilmektedir. Ülkemizdeki yabancı askeri üsler Avrupa ve Ortadoğu'yu da içine alan yeni tekniğe göre yeniden düzenlenmekte ve güçlendirilmektedir. Kıbrısta'ki İngiliz Akrotiri üssü Amerika'lılara terk edilmektedir. İran dünyanın en güçlü ordularına sahip olabilecek ölçüde silahlandırılmaktadır. İsrail atom silahlarıyla donatılmaktadır, vb.... gibi..

Bütün bu gelişimleri belirleyen ise,

- a) Emperyalist-kapitalist ülkelerdeki ekonomik gelişmeler ve bu gelişmelerin sistem bağlı geri bırakılmış ülkelere yansması.
- b) ABD'nin Vietnam ve Kamboçya'daki yenilgisinin de ortaya çıkardığı gibi, gelişen ulusal kurtuluş savaşlarının emperyalizmi yeni ekonomik-politik uygulamalara zorlaması.
- c) Detant politikası ile birlikte, çevirme siyasetinden, bölgesel güçlendirme siyasetine geçme şeklinde ifade edilebilir.

Bu şartlar altında gelişen olayın incelenmesi ve tartışılmasının soruna açıklık getireceğine inanıyorum.

.....

30 Eylül 1975 TV Programı Konuşması

1975 Türkiye'sinde; kentlerimizdeki çarpık yapı ve başıbozuk kentleşme; kentlerimizdeki dengesiz yaşama şartları, konut darlığı, sağlık-beslenme-dinlenme yetersizlikleri, pahalılık ve işsizlik gibi sorunlar giderek büyümektedir. Bölgelerarası dengesizlikler artmakta, tarım ve sanayi alanlarındaki geriliğimiz sürmektedir. Bunlar; bugünkü ekonomik, sosyal ve siyasal yapımızın tam bir yansımasıdır.

Gelişmekte olan sanayi kentlerinde nüfusun %60'ı 1 ve 2 odalı evlerde oturmakta, oda başına 3-4 nüfus düşmektedir. Bu konutların %30'u kötü durumdadır ve bunların %45'inde su, %15'inde elektrik bulunamamaktadır. Kirada oturanlar kentlerimizin nüfusunun %46'sını oluşturmaktadır. Bu rakam Ankara ve İstanbul'da %60'a varmaktadır. Kirada oturanların alt ve orta gelir grubunda bulunanları, aylık kazançlarının yarısıyla üçte biri arasındaki tutarları kira olarak ödemektedirler.

1972 yılı içinde ödenen kira tutarı 6.5 milyar lirayı geçmektedir. Ve artan nüfus için her yıl 400 bin konut yapılması gerekmektedir.

Öte yandan; işsizlik, yoksulluk, yetersiz beslenme ve açlık yüzünden köylülerimiz kentlere göçmekte; gecekondualarda susuz, elektriksiz, okulsuz, yolsuz ve salgın hastalık tehlikeleri içinde barınmaya çalışılmaktadır.

Bugün kentlerimizde sayıları 1 milyon dolayındaki gecekonducularda, 5 milyona yaklaşan insanımız, kötü yaşama koşulları içinde barınmaya çalışmaktadırlar. Yaklaşık olarak nüfusun Ankara'da %70'i, İzmir'de %50'si ve İstanbul'da %45'i gecekonduculardan fazlası oturmaya elverişli değildir.

Barınma da çalışma ve yaşam gibi bir ihtiyaçtır. O yüzden biz gecekonducuları bir sorun olarak değil; bugüne kadar iktidarların çözemediği, barınma konusunu halkın kendisinin çözmesi olarak görüyoruz. Yani gecekonducular, egemen sınıfların göstermeye çalıştığı gibi kentlerimizi çirkinleştiren bir sorun değil, bir çözümdür. İşsizlik ve yoksulluk sonunda kentlere göçen insanlarımızın barınma ihtiyaçlarının kendilerince karşılanmasıdır.

1970'lerde nüfusumuzun %34'ü yani 13 milyonu kentlerde yaşarken; 1995'te 65 milyona varacağı düşünülen nüfusumuzun %70'inin yani 45 milyonun kentlerde yaşayacağını görmek gelecekteki sorunların boyutları hakkında bir fikir verecektir. Bugünkü yapıya baktığımızda, önümüzdeki 20 yıl içinde, kentleşecek 32 milyon yeni insanın iş, yaşama ve barınma konularının neler getireceği görülmektedir.

Önümüzdeki 20 yıl içinde 32 milyon insanımızın kentlere yerleşmelerinin bedeli olarak spekülasyonculara yüzlerce milyon lira ödeyecekleri hesaplanmaktadır. Bu dönemde konuta 44 milyar; yeni kent alanlarının yol su ve elektrik gibi alt yapılarına 60-70 milyar yatırım yapılacağı görülmektedir.

Yaşadığımız günler, yine, kentlerdeki milyonlarca dönüm toprağın ele geçirildiği, spekülasyonla milyarların vurulduğu; insanlarımızın en doğal haklarından biri olan barınma haklarının iç ve dış egemen çevrelerin çıkarları yolunda kullanılmaya çalışıldığı günlerdir.

Bugün uluslar arası mali kuruluşlar tıpkı diğer alanlarda olduğu gibi barınma alanına da "dış yardım" adı altında el atmağa ve aşırı karlar için yeni pazarlar yaratma yollarını aramaya başlamışlardır, sürdürmektedirler. Bu çabalar sorunlarımızı daha da büyütecektir.

Tarım, sanayi ve barınma alanlarında halk çıkarları doğrultusunda ulusal politikalar saptanmadıkça ve uygulanmadıkça; yani bugüne kadar süregeldiği gibi davranıldıkça; harcanacak milyarların halkımızın sorunlarına çözüm getirmeyeceği ve sömürü çarkının dönmesinden başka bir şeye yaramayacağı açıktır.

TRT/2 – 3 Ekim 1975

26 Kasım 1975 - YURT DIŞINA BEYİN GÖÇÜ AÇIK OTURUMU

GİRİŞ

Doğal kaynakları ve insan gücü yönünden her türlü olanağa fazlasıyla sahip olan ülkemiz; 20. yüzyılın sonlarında yoksulluk ve gerilikten bir türlü kurtulamamakta ve her geçen gün çözümü daha da güçleşen ve büyük boyutlara ulaşan sorunları yaşamaktadır.

Sorunlarımızın tümünün ülkemizin de içinde yer aldığı sistemden ve onun çıkarlarımıza ters düşen politikalarından kaynaklandığı bilinen bir gerçektir.

Bu sistem içinde; yıllardır bir yandan tüm kaynaklarımızın yurt dışına göçmekte, öte yandan çıkarlarımıza aykırı bir sürü şey dışarıdan yurda getirilmektedir.

Bir yanda yok bahasına ihraç ettiğimiz krom, boraks gibi madensel hammadde, ekemediğimiz haşhaş, üretken olarak kullandığımız işçi, teknik eleman, öte yanda dış yardım adı altında gelen sömürücü krediler, çıkarlarımıza aykırı teknolojiler, haşhaştan elde edilen ürünler, pahalı mamul maddeler ve her şeyimizin denetimini ellerinde tutan yabancılar, yabancı uzmanlar.

İşte şu anda tartıştığımız, beyin göçü diye nitelenen, ancak bizim alanımız teknik işgücü diye nitelediğimiz konu da değindiğimiz bu yapının bir parçasıdır, bu yapıdan dolayı ortaya çıkmaktadır.

NEDENLERİ

Yapılan araştırmalara göre 1970 yılı içerisinde yabancı teknik elemanlara 1.5 milyar liraya yakın para ödenmiştir. Kendi teknik elemanımıza aynı yıl içinde ödenen para bunun beşte birinden daha az, sadece 287 milyon liradır. 1963-70 döneminde, her şeyi ile kendimizin yapabileceği alanlarda, yabancı mühendislik hizmetleri için yapılan harcamalar 6.5 milyar liradır. Ve bu miktar aynı dönemdeki yatırımların %23'üne ulaşmaktadır. Bizim yaptıklarımız ise %1'ini bile bulmamaktadır.

Böylelikle yabancı proje şirketlerinin yaptığı mühendislik hizmetlerinin ülkemizdeki toplam proje hizmetlerinin %92-93'üne ulaştığı görülür. Bu durumda yurt içinde çalışmakta olan teknik elemanlarımız, mesleklerini uygulama olanakları bulamadıkları üretimden uzak alanlarda, niteliksiz ve verimsiz bir durumda tutulmakta, ya da yabancı teknolojinin emrinde bir araç olarak kullanılmaktadır.

Teknik elemanlarımız kendi yurtda konuşamaz, hizmetini halkına sunamaz ve yalnızca yabancı kaynaklı projelerin hamallığını yapar duruma getirilmektedir. Yabancı ülkeler, dış yardım ve kredileri ülkemizdeki egemenliklerini pekiştirme yönünde kullanmaktadırlar. Yatırımlarla ilgili araştırma ve uygulama projelerinin yabancı teknik elemanlara hazırlanmasına önem verilmekte, bu durum yardım ve krediler için ön şart olarak öne sürülmektedir. Örneğin: Dünya Bankasının İstanbul Nazım Plan Çalışmaları için açtığı 32 milyonluk kredinin 23 milyonluk bölümü, anlaşma uyarınca müşavirlik hizmetleri adı altında yabancı teknik elemanlara ödenecektir ve bu para Türkiye içinde geçerli bütün kesinti ve vergilerden muaf tutulacaktır. Böylelikle gerek niteliksiz ve vergisiz çalışma koşulları, gerekse ülkedeki teknik hizmetlerin büyük bir bölümünün yabancılara yaptırılması sonucu, ülkemizin kalkınması için vazgeçilmez olan teknik eleman kitlesi sorumsuzca davranılarak, yabancılara sömürüsüne sunulmaktadır.

DURUM-EĞİLİM

1971 yılında yaptığımız bir anketin sonuçları ülkemizde bulunan teknik elemanların %65.6 gibi büyük bir bölümünün yurt dışına gitmek eğiliminde olduğunu ve bunların bir bölümünün yurt dışında meslekleriyle ilgili ya da ilgili herhangi bir işte çalışmak istediğini ortaya koyuyordu. Bu dönemde bir yandan ekonomik ve mesleki alandaki baskılar, öte yandan hakların aranmasında önemli bir adım olarak gördüğümüz sendikal haklara kavuşamamamız bunalımları artırmaktadır. Aradan geçen yıllarda ve özellikle yaşadığımız günlerde; ücret düşüklüğü ve sınırlı istihdam koşullarına eklenen, sosyal güvensizlik, siyasi baskılar ve kısımlar, bürokratik sınırlamalar, sürekli ve doyurucu iş alanlarının yabancı teknik hizmet ithali ile kapatılması, teknik elemanların yurt dışında çalışma isteğini daha da fazla körüklemiştir.

Konuşmamın ilk bölümünde değindiğim nedenlerle yurt dışına giden teknik

elemanlarımız, göç ettikleri ülkeler için çok verimli bir kaynaktır. ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Dean 1965 yılında yaptığı bir konuşmada bu gerçeği şu şekilde belirtmiştir: “ Bugün bu şartlar altında ülkemiz, başka ülkelere yüksek zeka ve kabiliyet sahibi göçmenleri çekebilmek için müstesna bir imkana sahiptir. Eğer iyi yöneltirse ulusal kaynaklarımızın en büyüklerinden biri, son derece bir fikir ve maharet kaynağı olabilir.”

Titiz bir seçime tabi tutularak göçmen kabul edilen değerli teknik elemanlar hizmetlerini gittikleri ülkenin sömürü mekanizması içinde sunmakta ve bu ülkelerde üretilen değere katkıda bulunmaktadır. Üstelik yetişmeleri için geri olan eğitim yatırımları geldikleri ülkelere yapılmış olduğundan, geri ülkelerin kıt kaynakları ile yetiştirilebildikleri teknik elemanları Batının gelişmiş ülkeleri zahmetsizce, bir masraf yapmadan kullanabilmektedirler. Bu neden ile beyin göçünü artırmak yolunda her türlü çaba gösterilmektedir.

Buraya kadar özetlediğim görüşlerin ışığında, sonuç olarak şunları söyleyebilirim:

Teknik eleman kitlesinin sorumsuzca yurt dışına akıtılması, gelişmek zorunda olan ülkemize büyük zararlar verecektir. Teknik elemanlarımız kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Buna rağmen yıllardır bir yandan tüm işlerimiz yabancı çıkarları uğruna yabancılara yaptırılır; öte yandan kendi teknik elemanımızın bilgi becerisini halkımızın hizmetine sunması her yol denenerek engellenilmeye çalışılır. Düşük ücretlerle çalışılmaya ya da işsizliğe veya yurt dışına göç zorlanır. Sayıları 150 bini bulan teknik kadroların %45'inden fazlası üretici alanlarda değil hizmet alanında israf edilir. Son yıllarda ve günlerde gördüğümüz gibi teknik elemanlarımız, sendikal haklarından yoksun kılınarak, her alanda baskı ve kısımlara hedef olarak iş yapamaz duruma getirilirler. Son aylarda yüzlerce teknik elemanın işten atılması ve binlercesinin çalışma yerlerinin değiştirilmesi somut bir örnektir.

Bizler, tüm bu gelişmelere karşı yıllardır mücadele veren teknik elemanlar ve örgütleri olarak; yabancı hegomanya ve sömürüsüne karşı bağımsız bir ekonomi politika izlenmesi için, ekonomik ve demokratik haklarımıza kavuşmak için, hizmetimizi yabancılara değil halkımıza sunmak için mücadelede kararlıyız. Bu yoldaki mücadelelerimizi geliştirerek sürdüreceğiz.

19 Kasım 1975 - Sanayi Kongresi 75

"TEKNİK ELEMANLARIN SORUNLARI" TEBLİĞİNİN ÖZETİ

1975 Türkiye'sinde sayıları 150 bini geçen Teknik elemanlarımızın sorunları, tüm çalışanların sorunları gibi, giderek yoğunlaşan iç ve dış sömürüden ve bunu korumak için sürdürülen anti-demokratik girişimlerden kaynaklanmaktadır.

BUGÜNKÜ EKONOMİK-POLİTİK YAPININ SÜRESİ İÇİN; TEKNİK ELEMANLARIMIZ KENDİ ÜLKESİNİN İŞİNİ YAPAMAYAN, DENETLEYEMEYEN VE GELİŞEMEYEN BİR DURUMA GETİRİLMİŞLERDİR.

İmalat, maden ve hizmetler sektörlerindeki büyük kuruluşların %90'ına hakim bulunan yabancı sermaye ve yerli ortakları sanayileşme, kalkınma ve teknoloji seçiminin denetimini elinde bulundurmaktadır. Yapılan bir araştırmaya göre 1970 yılında yabancı teknik hizmet ithali için ödenen para 1.5 milyar dolaylarındadır. 1963-70 yılları arasında yabancı mühendislik hizmetlerine ödenen para 6.5 milyar liradır. Bu miktar aynı yıllar arasındaki sanayi yatırımlarının %23'üne varırken, aynı dönemde bu oran yerli mühendislik hizmetleri için %1'e dahi varamamaktadır. Projelerin ve araştırmaların yabancılara yaptırılmasının yanı sıra büyük paralar karşılığı patent, know-how ve lisans satın alınması yoluyla da ülke çıkarlarına aykırı teknoloji ithali sürdürülmektedir. Her işimiz yabancılar tarafından , onların çıkarlarına uygun olarak onların denetiminde yapılmaktadır.

TEKNİK ELEMANLARIMIZ ÜRETKEN ALANLARDA KULLANILMAKTA, HİZMETLER ALANINDA İSRAF EDİLMEKTEDİR

Mühendislerimizin %46'sı tarımla ilgili elemanların %67'si, Kimya ve Fizik ile ilgili elemanların %74'ü, teknisyenlerin %45'i hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

BUGÜN TEKNİK ELEMANLARIMIZIN BÜYÜK BİR ÇOĞUNLUĞU GEÇİM SIKINTISI ÇEKMEKTEDİR VE EKONOMİK, SOSYAL, DEMOKRATİK HAKLARINI KORUMA VE GELİŞTİRME YOLUNDA

ÖNEMLİ BİR ARAÇ OLAN SENDİKAL HAKLARINDAN DA YOKSUNDURLAR

İşsiz teknik eleman sayısı gün geçtikçe artarken, yurt dışına göç eğilimleri artmakta ve teknik elemanlarımız buna zorlanmaktadır.

Yıllardır hızla artmakta olan hayat pahalılığı karşısında teknik eleman ücretleri artmamaktadır. Yabancılara 140-150 bin lira aylıkların ödendiği ülkemizde kendi teknik elemanlarımıza 2-3 bin lira ödenmesi çok görülmektedir. Mühendis, mimar, tekniker, teknisyen büyük bir çoğunluk 657 sayılı kanunun kapsamı içine hapsedilmekte, ödenen ücretler geçinmeye yetiyor varsayıp, sanki fazladan veriliyormuş gibi gösterilen yan ödemelerle ayrıcalıklar yaratılmakta, çalışanlar birbirlerine düşürülmek istenmektedir. Çalışanların en doğal hakkı olan sendikal haklardan yoksun kılınan teknik elemanların ekonomik, sosyal ve demokratik haklarının mücadelesini yapması engellenmektedir.

TEKNİK ELEMANLARIMIZIN, HALKIMIZIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ MÜCADELELERİ ANTI-DEMOKRATİK BASKILARLA VE KIYIMLARLA ENGELLENMEK İSTENMEKTEDİR

Yurtsever teknik elemanların kendi alanlarında fiilen yaşadıkları yabancı hegemonyasına, iç ve dış sömürüye karşı çıkmaları şimşekleri üstlerine çekmektedir. Bir yandan ekonomik politik baskılarla bu mücadele engellenmek istenmekte, öte yandan yüzlerce teknik eleman işinden atılmakta, binlercesinin haksız atamalarla yerleri değiştirilmektedir. MC iktidarının kısa bir süre içinde, 3300 orman mühendisimizin 1600'ünün yerlerini değiştirmesi buna bir örnektir. Bu uygulamalar gerek teknik elemanlar, gerekse teknik eleman örgütlerinin yöneticileri üzerinde eksilmeden sürmektedir.

TEKNİK ELEMANLAR, TÜM ÇALIŞANLARDAN; TEKNİK ELEMANLARIN SORUNLARI, TÜM ÇALIŞANLARIN SORUNLARINDAN BAĞIMSIZ OLARAK DÜŞÜNÜLEMEZ

İçinde yaşadığımız dönemde, yaşamakta olduğumuz olaylar bizlere; ekonomik, politik baskıların ve anti-demokratik uygulamaların tüm çalışanları hedef aldığını göstermektedir. Samsun Karadeniz BAKIR Fabrikalarından 17 mühendisin görevine son verilmiş buna karşı direnen 429 işçi de işlerinden çıkarılmıştır. İşçilerimizin en doğal hakkı olan grevler ve referandum hakkı engellenmekte, lokavt teşvik edilmektedir. Yurtsever öğretmenler, saldırıya uğramakta,

dövülmekte, öldürülmekte ve binlercesi kıyımaya uğramaktadır. Memurlar hızla artan hayat pahalılığı karşısında ezilmekte, buna karşı bir mücadele aracı olan sendikal haklarından yoksun tutulmaktadır.

BİZİMDE İÇİNDE YER ALDIĞIMIZ TÜM ÇALIŞANLARIN SORUNLARI, ÜLKE SORUNLARINDAN KAYNAKLANMAKTADIR

Ülkemiz yüzyıllardır, tüm kaynakların iç ve dış egemen çevrelerce sömürüldüğü yoksulluk ve geriliğin sürdüğü bir ülkedir.

Enflasyon, pahalılık, işsizlik hızla artmaktadır. Dış borçlarımızın yalnızca faizleri milyarlarla ifade edilmektedir. Sanayimiz tüketim sanayii olmaktan öte gidememekte, tarımda geriliğimiz sürmektedir. Yabancılar ve yerli ortaklarının aşırı karları uğruna bu yapı sürdürülmekte, insan gücümüz, doğal kaynaklarımız, madensel hammaddelerimiz bu amaçla talan edilmektedir. Özel kesime kredi olarak verilen milyarlar yabancılarla peşkeş çekilen milyarlarla, türlü yolsuzluklarla çalışanların sırtına tahammül edilmez yükler yüklenmektedir. Mobilya yolsuzluğu, deprem yolsuzluğu, ihale yolsuzluğu gibi her gün yeni bir yolsuzluk açığa çıkmakta ve gerçekte yolsuzluğun içinde bulunduğumuz ekonomik-politik sistemin kendisi olduğu her gün sergilenmektedir.

Bir yandan emperyalist-kapitalist sistemin yağma ve talanı sürerken; öte yandan halkımızın ve onun ayrılmaz bir parçası çalışanların ekonomik, politik baskılarla susturulmaya çalışılması; anti-demokratik baskılarla, saldırılarla mücadelelerinin engellenmek istenmesi görülmekte, yaşanmaktadır.

SORUNLARIMIZIN ÇÖZÜMÜ YOLUNDA NE YAPIYORUZ, NE YAPACAĞIZ?

Bizimde içinde yer aldığımız tüm çalışanların sorunları ülke sorunlarından kaynaklanmaktadır. Tüm çalışanlarımız yurt içinde ve dışında emperyalist-kapitalist sömürü kısılacı ile sarılmış durumdadırlar. Gerek ülke sorunları, gerekse teknik elemanlarımızın sorunlarının çözümü için bilinçli ve kapsamlı bir mücadele yolunda önemli adımlar attık. Ekonomik, politik, anti-demokratik baskılar ve kısımlar bizleri yıldırmadı. Yurtsever teknik elemanların mücadelelerini engelleyemedi.

Aksine; teknik elemanların, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşen bu gelişmeler, ekonomik ve demokratik mücadelede bizlere düşen görevlerin daha da önem kazandığını gösterdi.

Önümüzdeki dönemlerde; gerek kazanılan hakların korunması ve geliştirilmesi, gerekse ülkemizin ve halkımızın çıkarlarının savunulmasında çalışanları büyük görevler beklemektedir. Bu görevlerin yeterince etkin bir biçimde yapılabilmesi için Teknik eleman örgütlerinin diğer demokratik örgütlerle, Teknik eleman kitlesinin diğer çalışan kitlelerle fiili dayanışmasının sağlanması gerekmektedir. Bu yolda atılmaya başlanan adımların geliştirilmesi gündemdedir. Biz teknik elemanlar, olarak bu konuda payımıza düşen görevleri yerine getirmek ve tüm sorunlarımızın çözümü yolunda çaba harcamak zorundayız.

.....

Yaşasın tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelesi

FORUM (29 Kasım 1975)

5 Aralık 1975 – Birlik Haberleri Sayı 28

SENDİKAL HAKLARIMIZI NASIL ALIRIZ/TMMOB

Genel olarak, sendikal hakların nasıl alınacağı sorunu sınıf mücadeleleri sorunudur. Sendikal haklar mücadelesi, çalışanların daha az sömürülme, daha iyi yaşama istekleri ve örgütlenme gereksinimlerinden kaynaklanır, hukuki planda bir kurum olarak egemen güçlere kabul ettirilmesiyle çözümlenir. Son çözümlemede, kabul ettirme şeklinde ifadesini bulan tarihsel anahtar, çalışanlar sıfatıyla tanımladığımız emeği ile geçinen sosyal sınıf ve tabakaların egemen güçlere karşı kendi güçlerini kabul ettirme mücadeledir. Buradan çıkarak, ‘nasıl’ı çözmamızın ana yöntemini kısaca şöyle tanımlayabiliriz: Sendikal hakları, hukuki (üst yapısal) olarak egemen güçlere kabul ettirinceye dek, sendikal haklar için mücadele eden bütün sınıf ve tabakaları, maddi bir güç oluşturacak şekilde mücadele içine sokmak.

12 Mart sonrası faşist iktidarlar döneminde kuşa çevrilen Anayasanın 46. maddesi, önceki ve son şekliyle karşılaştırıldığında sınıfının egemen güçler tarafından da kabul edilen toplumsal bir güç olduğu; buna karşılık, çalışanlar

kapsamına giren diğer sosyal sınıf ve tabakaların egemen güçler tarafından etkin bir toplumsal güç olarak kabul edilmemesidir. Bu durumun, 'nasıl'ı çözümlemesine etkileri incelendiğinde yanılığlara düşmemek gerekir: Hukuku, üretim ilişkilerinin düzenleyicisi olarak görmek gibi. Oysa, hukuk üretim ilişkilerini değil üretim ilişkileri hukuku belirler. Demek oluyor ki son çözümlerde temel alınacak yol, çalışanların maddi bir güç olarak egemenlere kendi güçlerini kabul ettirecek şekil de yapacakları zorlamalardır.

Bir diğer yanlış da, sorunu, tek başına siyasal partiler sorunu olarak görmektir. Bu görüş siyasal partilerin, bu hakkı nasıl olsa verecekleri varsayımından hareketle, yalnızca talebin programlara girmesini sağlamayı ve başka şey yapmadan beklemeyi yeğlemektedir. Bu konudaki temel çözüm kanımızca şöyle olmalıdır: Çalışanlar, sendikal haklarının egemen güçlerce kabul edilmesi için mücadelelerini yürütmeli, taleplerinin siyasal parti programlarına girmesi içinde çalışmalıdırlar.

Türkiye'nin somut koşullarında, çalışanların örgüt durumları incelendiğinde şunlar görülür: Kırsal alanda dağınık bir durumda bulunan tarım işçileri, örgütlü değildirler. Teknik elemanların mühendis ve mimar kesimi, odalar ve TMMOB bünyesinde örgütlenmişlerdir ve bu kuruluşlar anayasal olmaları nedeniyle, diğer kesimlere göre daha güçlü örgütlere sahiptirler. Teknik eleman kapsamına giren, mühendis ve mimarların dışındaki teknikerler, teknisyenler, jeofizikçiler vb. gibi kesimler ise dernekler biçiminde örgütlenmişlerdir. TÜTED ise, tüm teknik elemanları bünyesinde toplama amacıyla kurulan bir dernektir. Öğretmenler TÖB-DER gibi güçlü ve yaygın bir örgütlenme içinde, toplumun etkin güçlerindedir. Bütün ülkeye yayılmış geniş devlet bürokratik kademelerindeki hizmetliler ise, çok geniş bir kesimi oluşturmaları ve toplumun önemli ara tabakaları olmalarına karşılık, örgütlülük düzeyleri son derece düşük ve toplumsal dinamizmleri yok denecek kadar azdır.

(Tebliğin bundan sonraki bölümünde, çalışanlar içinde yer alan sınıf ve tabakaların mücadele içindeki kesimler olarak nasıl yer alacağına değinilmiş ve gereken bütünselliğin nasıl sağlanacağına, güç birliği konusuna gelinmiştir.)

Güç birliği sorunu, temelde ittifaklar sorunudur, ittifakların nasıl kurulacağı sorunudur. Daha önce değinilen çözümler ışığında olaya yaklaştığımızda,

kurulması gereken ittifakların, ilkeleri, programları ve çalışmalarında anlaşılacak a) her bir kesimin kendi örgütlenmesi ve mücadelesinde, diğerlerinin destek olması, b) tüm çalışanların ortak mücadele (eylem platformu) üzerinden ve kitleler düzeyinde kurulması, gerektiği ortaya çıkar. Ancak, burada, gelişen ve güçlenen mücadele karşısında egemen güçlerin nasıl bir yöntem izleyeceği ve hangi oyunlara gireceğine de bakmamız gerekmektedir.

Egemen güçlerin, çalışanların mücadelesindeki ilk karşı yöntemi, mutlaka güçleri parçalama ve sindirme olacaktır. İkinci yöntemi ise, vermesi kaçınılmaz olan hakları, bir ödün gibi ve çarpıtarak vermesi olacaktır. Görüldüğü gibi, iki yöntem de, temelde mücadelenin pasifleştirilmesi ve istenen hakların verilmesine dayanmaktadır. Egemen güçler işçi sınıfının devrimci dinamizmini yok etmek, onun diğer sınıfların önünde ittifaklar kurmasını önlemek için, sendikalardan yararlanmaya çalışırlar. İşçi aristokrasisi yaratma gayretleri yanında sendikaların, işçi sınıfının burjuvazi ile uyumunu sağlamasına ve kapitalist topluma uyarlı (adapte) olmasına özel önem verilir. Bu şekilde, işçi sınıfının, toplumun önünde kendisi için sınıf olma mücadelesi, kapitalist toplumda burjuvazi ile uyum halinde, kendi kendine ne sınıf olarak tutulmasına çalışılır. Diğer emekçi sınıf ve tabakalarla ittifaka girmesi engellenmeye çalışılır.

Sonuç olarak,

- 1- Sendikal haklar yalnızca, çalışanların mücadeleleri ile alınabilir ve kalıcı olabilir. Sorun, temelinde, çalışanların kendi güçlerini, egemen güçlere kabul ettirmeleri sorunudur. Mücadele, sendikal hakların, grev ve toplu sözleşme haklarıyla donatılmış olarak alınmasına dek sürer.
- 2- Çalışanların gücü, örgütlü olmalarından ve egemen güçlere karşı ittifak kurabilmelerinden gelir. Çalışanların güç birliğine gitmeleri zorunludur.
- 3- Egemen güçler, çalışanların mücadelesini saptırmak ve ittifaklarını parçalamak için, sindirme ve ödün politikasına başvururlar. Bu oyunlar açığa çıkarıldığı ve ittifaklar çözülmediği oranda başarı şansı vardır. Sorunun, hukuksal üst yapıda çözülmesi, uzun bir süreç olabilir. Bu nedenle, kısa vadeli ve palyatif önlemlere iltifat edilmemelidir. Çözüm: En geniş ittifak tabanı üzerinden mücadele, mücadele, mücadeledir.

19 Mart 1976 - Birlik Haberleri Sayı 35

**"FAŞİST BASKILARI VE KIYIMLARI PROTESTO MİTİNG VE
YÜRÜYÜŞÜ ANKARA'DA YAPILDI"**

**13 Mart 1976'da yapılan miting'de Teoman Öztürk'ün
Konuşması**

(Özet)

Sizlere, yer altı ve yerüstü kaynaklarımıza, petrolümüze, madenlerimize, insan gücümüze el atan emperyalistlere ve onların uşaklarına karşı mücadele veren yurtsever mühendis ve mimarlar adına sesleniyorum.

Mücadelemiz egemen sınıfların baskı ve terörü ile yok edilmek istenmektedir. Seydişehir'de, İskenderun'da Samsun'da faşist baskılar tezgahlandı. Ancak bizler bu baskılardan sonra daha bilinçlendik ve daha güçlendik.

Bize yönelmiş olan bu baskılar, tüm halkımıza yönelmiş cinayetlerin, kıyımların ve terörün bir parçasıdır. Bugün burada faşizme karşı halkın gücünü sergiliyoruz. Faşizm zulümdür baskı ve kıyımdır. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini yok etmeye yönelik bu girişimler bilinçli ve örgütlü mücadelemizle ergeç yenilecektir.

Bu mücadele çetindir. Bu mücadelede yılgınlığa, bunalımlara ve parçalanmalara yer yoktur.

Kitlelerin birlikte ve kararlı mücadelesi ile her türlü zorluğu yok edeceğiz. Egemen güçlerin yıllardır başarıyla uyguladığı devrimci safları bölme ve etkisiz kılma girişimlerini boşa çıkaracağız. Faşist çeteler her gün bir yurtseveri sokaklarda pusu kurup öldürürken, özel sorunlarımızın dar çerçevesinde hapsolmayacağız.

Bu bilinçle, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi emperyalist bağları koparacaktır. Türkiye'nin kaderi Türkiye'de çizilecektir.

Bugünler gelene dek işçi, köylü, öğrenci, öğretmen ve teknik elemanlar olarak omuz omuza mücadele edeceğiz,

**YAŞASIN EMPERYALİZME VE FAŞİZME GÖĞÜS GERENLER,
YAŞASIN YARININ BAĞIMSIZ TÜRKİYE'Sİ.**

1 Ekim 1976 - Birlik Haberleri Sayı 47

**"DGM YASA TASARISI : SIKİYÖNETİMSİZ SIKİYÖNETİMİ
UYGULAMAK İÇİNDİR"**

**27 Eylül 1976'daki miting'de Teoman Öztürk'ün Konuşması
(Özet)**

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, konuşmasına, "Biz; kurşunlanan öğrenciler, kıyılan saldırılan öğretmenler, memurlar teknik elemanlar olarak daha çok sömürü, daha çok baskı için, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların haklı mücadelesini engellemek için çıkartılmak istenen yasa teklifine karşı verilen mücadelede görevimizi yapıyor ve güçlü sesimizle DGM'ye HAYIR diye haykırıyoruz" diyerek başladı.

Daha sonra, "Ezen, sömüren, zulmeden bir avuç azınlığa sesleniyoruz. Kendilerine komando diyen üçbuçuk faşist saldırgana değil onların patronu em jeryal1stlere sesleniyoruz. Ülkeyi karanlığa sürüklemek isteyen MC'ye sesleniyoruz... Ezen,sömüren, zulmeden sizlersiniz... İşçinin, köylünün, memurun öğrencinin aşına, ekmeğine, hayatına kastedenler, milyonları işsizliğe ve açlığa mahkum edenler sizlersiniz..." diyerek konuşmasını sürdüren ÖZTÜRK, baskılar ve faşist saldırıların, demokrasiden yana olan güçleri yıldırılmayacağını söyledi.

Teoman ÖZTÜRK, haklarımızın ayrılmaz bir parçası olan kurtuluşunu halkın kurtuluş sürecinde gören teknik elemanların emperyalist sömürüyü,yağmayı talanı, tarlalarımızdan ormanlarımıza, yolumuzdan suyumuzda, petrolümüzden madenimize kadar her alanda gördüklerini, yaşadıklarını söyleyerek, sömürüyü, yağmayı, talanı açıklayan, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde üzerine düşen görevi yerine getiren teknik elemanların, baskılara, kıyımlara, ve saldırılara hedef olduklarını belirtti. ÖZTÜRK, bir yerdeki yolsuzluğu açıkladığı için hakkında Devlet Güvenlik Mahkemesinde "Devlet sırrını açıkladı" diye dava açıldığını da hatırlatarak konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye'de tarihi günler yaşanıyor... Devrimci işçilerimizin sömürü ve zulme karşı dikilişini, ilk kez yapılan siyasi genel grevi yaşadık.

Devrimci işçilerimizle onların yanında yer alan emekçi kitlelerin sömürü ve zulme karşı birlikte mücadelelerini yaşadık.

Sömürü ve zulme karşı giderek güçlenen giderek yaygınlaşan bir sosyal muhalefet var bugün...

Başta işçi sınıfımız, DİSK'e bağlı devrimci işçilerimiz olmak üzere tüm emekçilerin kararlı mücadelelerini görüyoruz bugün...

Bu mücadele güçlendikçe, onlarda baskılarını arttıracaklar..

Daha dün Aliğa'da bin işçi kardeşimizi ülkede binlerce işçi kardeşimizi işten çıkararak, ekonomik baskılarla, gelişen mücadeleleri sindirmeye çalışıyorlar.. Bizler her alanda ve ekonomik alanda işçi kardeşlerimizin mücadelesine omuz vermede kararlıyız."

Teoman ÖZTÜRK konuşmasının son bölümünde, DGM yasa tasarısının emperyalizmin ve faşizmin kullanmak istediği araçlardan biri olduğunu eğer çıkartılmazsa, bunda, verilen mücadelelerin payı olduğunun bilinmesi, ancak, bunu abartmadan yeni mücadelelerin omuzlanmaya yönelmesi gerektiğini vurgulayarak, "Her gün daha güçlü, her gün daha kararlı olarak, yılmadan, bunalmadan emperyalizme ve faşizme karşı aktif mücadeleyi sürdürelim" dedi.

.....

1 Kasım 1976 - Birlik Haberleri Sayı 49

"ANTİDEMOKRATİK BASKILARA HAYIR" TOPLANTISI İZMİR'DE YAPILDI

TMMOB, TÖB-DER, TÜTED, Halk Evleri, Çağdaş Hukukçular Derneği, İlerici Kadınlar Derneği, Makina, Mimarlar, İnşaat, Elektrik ve Kimya Mühendisleri Odaları İzmir Şubelerince ortaklaşa düzenlenen "Antidemokratik Baskılara ve DGM'ye Hayır" toplantısı 16 Ekim 1976 günü İzmir'de yapılmıştır.

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TÖB-DER Genel Başkan Gültekin GAZİOĞLU TÜTED Genel Başkanı Aykut GÖKER, Halkevleri Genel Başkan Ahmet YILDIZ ve çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkan Vekili Niyazi AĞIRNASLI'nın katılarak; "Antidemokratik Baskılar ve DGM'ler" konusunda birer konuşma yaptıkları toplantıda TMMOB Başkan Teoman ÖZTÜRK, görüşlerini özetle şöyle açıklamıştır.

"Bugünlerde, daha çok sömürü, daha çok zulüm için, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanlara karşı kıyımın, baskının, copun, kurşunun, işkencenin, zindanın amansızca uygulandığı günleri yaşıyoruz.

Ama, yıllardır süregelen, bugün de en acımasız bir biçimde sürdürülen sömürü ve baskılara karşı yurdun dört bir yanında bilinçli ve kararlı mücadelelerin verildiği günleri de yaşıyoruz.

Bugün bir yanda işçinin, köylünün, memurun, öğrencinin aşına, ekmeğine hayatına kastedenler, öte yandan bunları bir gün mutlaka yenecek olan mücadelelerin bayrağını yükseklere çıkaranlar var, sömürü ve zulmün sindiremediği, yıldıramadığı milyonlar var.

Bizler de işte bu milyonlardanız. Bizler halkımızın ayrılmaz bir parçası olan kurtuluşunu halkın kurtuluşu sürecinden gören teknik elemanlarız,

Emperyalist sömürüyü, yağmayı talanı çok yakından görür, yaşarız. Evimizden yolumuza, ekmeğimizden suyumuz, tarlamızdan, ormanımıza, petrolümüzden madenlerimize kadar her alanda yaşarız bunları.

Temelde işçi sınıfımızı hedef alan kısımlar, faşist baskılar ve saldırılar, sömürüye karşı geldik diye bizlere de yönelir.

Yolsuzlukları açıklarız belgeleriyle, yolsuzluklara el atılmaz, devlet sırrını açıkladık diye biz yargılanırız DGM'lerde.

Bugünler, tarihi günler ülkede. Devrimci işçilerimizin ve onların yanında yer alan emekçi kitlelerin sömürü ve zulme karşı birlikte mücadelelerini yapıyoruz.

Bu mücadeleler güçlendikçe onlarda baskılarını arttırıyorlar. Daha dün Aliğa da bin işçi kardeşimizi, ülkede binlerce işçi kardeşimizi işten çıkardılar. Ekonomik baskılarla, gelişen mücadeleleri sindirmeye çalışıyorlar.

Buna karşı, her yerde olduğu gibi burada da sesleniyor, burada da çağırıyoruz.

Bizler her alanda ve ekonomik alanda işçi kardeşlerimizin onurlu mücadelelerine omuz vermeliyiz.

Ezenlere, ezmek isteyenlere karşı, ezilmek istenen işçilerimizin mücadelelerine omuz verelim.

Açılan kampanyalara, fonlara onların ve bizim mücadelelerimizin başarısı için, bizler de alın terimizi katalım.

Bir yandan ALIĞA'da günde iki milyon liralık üretim kaybına yol açan, İpraş'ı %30 kapasite ile çalıştırabilen, öte yandan temel atıyorum diye çukur kazanlara iyice bir gösterelim sindiremeyeceklerini, yıldıramayacaklarını.

Bir sürü baskı aracından biri olarak düşünülen DGM'lere karşı bilinçli ve kararlı mücadeleler verildiği günleri yaşadık...

Şu anda kısmi de olsa her yurtseverin payı olan bir başarıdan söz edilebilir. Ancak bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin yolu çetindir. Bu yoldan binlerce DGM geçti. binlercesi de gelecektir. Daha kasım gelmeden başladı üniversitelerde saldırılar bunların süreceğini bilelim ve kazanılan başarıları abartmadan yeni mücadeleleri omuzlamaya yönelelim.

Bizler her gün daha güçlü, her gün daha kararlı olarak, yılmadan bunalmadan emperyalizme ve faşizme karşı onların sömürü ve zulmüne karşı aktif mücadeleyi sürdürüelim."

.....

15 Kasım 1976 - İstanbul

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Teoman Öztürk'ün "TÜRKİYE'DE KİMYA SANAYİİ VE TEKNOLOJİSİ KONGRESİ"NDE YAPTIĞI AÇIŞ KONUŞMASI METNİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin düzenlediği "TÜRKİYE'DE KİMYA SANAYİİ VE TEKNOLOJİSİ" konulu bu kongre; ülkemizde yüzyıllardır sürdürülegelen çok yönlü sömürünün, kimya sanayii ve teknolojisi alanındaki boyutlarını bir kez daha ortaya serecektir.

Her alanda olduğu gibi, sanayi alanımızda da ve buna bağlı olarak kimya sanayii alanında da geri bıraktırlmışlığın ve dışa bağımlılığın tüm boyutları yaşanmaktadır.

Egemen sınıfların değil halkının çıkarlarını savunan Türkiye mühendis ve mimarları yıllardır, giderek daha bilinçli ve güçlü bir biçimde bu sömürüye karşı verilen mücadelelerde yerlerini almakta ve görevlerini sürdürmektedirler.

Bu kongreyi ve varacağı sonuçları da ; bu mücadelenin içinde atılacak önemli adımlardan biri olarak gördüğümüzü belirtmek isterim.

Emperyalizm günümüzde; teknoloji ihracını, pazar yaratmanın ve sömürünün en önemli araçlarından biri olarak görmekte ve kullanmaktadır.

Geri bıraktırılmış ülkelerde ise onlarla işbirliği halinde bulunan bir avuç egemen azınlık konuyu böyle görürken; onlara karşı olan yurtseverler böyle görmezler ve mücadelelerini sürdürürler.

Sanayii tüketen malları üretimi üzerine kurulan ülkemizde yatırım malları üretimi sanayiinin çok küçük bir bölümünü oluşturur. 3.Beş yıllık plan rakamlarına göre, aramalı ve yatırım malları, ihracatta binde 5, ithalatta %90'lara varan oranlara ulaşmaktadır.

İmalat, madencilik, hizmetler sektörlerindeki büyük kuruluşların %90'ına egemen bulunan yabancı sermaye, kalkınma ve teknoloji seçimi kararlarına her zaman egemen olmuştur. Sömürücü dış yardımlar, krediler ve teknik hizmet ithali, ülkemize teknolojsi ile de kendi seçtiği teknolojsi ile de girer.

Tüm önemli yatırımların fizibilite safhasından uygulama safhasına kadar yabancıların denetimi altında gerçekleşmesi; uluslar arası tekceli sermayenin depolarında bulunan ve aşılımış tekniklerin ürünü olan teknoloji ve mallar için pazarlama olanağı getirir. Bu ise bir yandan bizim değil yabancıların çıkarlarına uygun teknolojileri getirmekte, öte yandan kendi, ulusal teknolojimizi üretecek yolları tıkamakta, yerli teknoloji birikimimizi engellemekte ve dolayısı ile kendi teknik gücümüzün gelişme olanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Bu yapı giderek de her alanda pekişmekte, çözümü zorlaşan sorunlar haline gelmektedir. Dün akşam Türkiye Televizyonu ibret verici bir haberi baş haber olarak yayımladı. Başbakan Demirel, atılan binlerce temele bir yenisini ekledi. Çayırhan Termik Santrali temelini attı. Hemen arkasından ekranda bir yabancı firma temsilcisini gördük. Yarım Türkçe'si ile "bu önemli yatırımın gerçekleşmesine katkıda bulunma fırsatı verildiği..." için teşekkür ediyordu.

Firması adına ettiği bu teşekkürün altında yıllardır yaşadığımız binlerce sömürüden biri yatıyor; sermayesi, teknik elemanı ve teknolojsi ile ülkemize musallat ettirilen emperyalizmin oyunları sergileniyor ve bizlere bir mevzi daha terk ettiriliyordu.Bu yıllardır, her alanımızda böyle sürdü. Bizlere verdirdiler, onlara teşekkür ettirdiler. Sürekli sömürülen bu ülkede bir haşhaş, bir ilaç, bir petrol alanına bakmak; bu olguyu her an göstermektedir bizlere.

1970 yılında 83 yerli kuruluşa petrol arama ruhsatı verilirken yabancılara 123 ruhsat verildi. Aradan bir yıl geçtiğinde verilen arama ruhsatı ise yerli kuruluşlara 79, yabancılara 137. Türk parasının değeri bir yılda 5 kez düşürüldü. İşsizlerin sayısı yıldan yıla artmakta. Sorunların giderek büyüdüğü bir ülkede yaşıyoruz.

Ülkenin bu yapısı bizlere de yansımaktadır. Bu yapıyı korumayı ve sürdürmeyi amaçlayanlar, tüm çalışan kesimlere olduğu gibi bizlere de, eğitimimizden istihdamımıza kadar her alanda kendi çıkarları doğrultusundaki politikaları uygulamaktadırlar.

Yine 3. Beş yıllık plandan alınan şu rakamlar bu gerici eğitim ve istihdam politikalarını çok açık bir biçimde göstermektedir:

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Kimya ve fizikle ilgili İlgili mesleklerin çalışma sekt.	%0.5	22.4	3.0	74.1

Bu arada bu ekonomik politikanın çalışma alanına yansımalarının doğal sonuçları olan bir iki rakam daha vermeyi yararlı buluyoruz. Sorunlara ışık tutacaktır.

Geçtiğimiz yıl Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından 60 bine yakın üye arasında düzenlenen bir ankette şunlar görülmektedir.

Mesleki eğitim sırasında edinilen bilgi ve yetenekleri; üyelerimizin %12.54'i büyük ölçüde kullandığını belirtirken, %51.74'ü sınırlı olarak kullandıklarını, %6.3'ü hiç kullanmadıklarını belirtmektedirler. %26.5'lik bir bölümü ise bilgi ve yeteneklerini büyük ölçüde eğitim sonrası deneyler sayesinde kazandıklarını belirtmişlerdir.

BU ÜLKEMİZDE GÜDÜLEN EĞİTİM SİSTEMİNİN BOZUKLUĞUNU ANLATIR

Mimar ve mühendislerin sadece %5.2'si kendi alanlarında yabancı firma ve uzmanlara gerek görürken %70'i yabancı firma ve uzmana hiç gerek olmadığını, %24.3'ü ise çok sınırlı ölçüde gerekli olabileceğini söylemektedirler.

BU HER ALANDA KENDİMİZE YETEBİLECEĞİMİZİ
ANLATMAKTADIR

Üyelerimizden sadece %2.9'u ülkemizin mevcut olan düzen yoluyla kalkınabileceğini söylerken %89.5'i bu düzenin sorunları çözemeyeceğini açıklamaktadır.

BUGÜN İZLENEN EKONOMİK POLİTİKANIN İÇİNDE YER ALINAN SİSTEMİN; HALKIN DEĞİL BİR AVUÇ EGEMEN AZINLIĞIN ÇIKARLARINI GÖZETTİĞİNİ VE DEĞİŞMESİ GEREKTİĞİNİ ANLATIR.

Bütün buraya kadar saydıklarımızda, açıkça görülen şudur: ülkemizde çok yakın ilişkili üç şey yaşanır yıllardır. Bunlardan birincisi teknoloji ithalinde, transferinde gördüğümüz sömürü; ikincisi, buna karşı direnen tüm çalışanlara yöneltilen anti-demokratik baskılar ve saldırılar; üçüncüsü, dün akşam yabancı firmaların teşekkürünü yayınlayarak halkımızın beynini yıkamayı amaçlayan TRT gibi basın ve yayın organları.

Bizler yıllardır, emperyalistlerin ve onların içteki uzantıları olan bir avuç egemen insanlığın değil; ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar ve onların örgütleriyiz.

Bizler her geçen gün artırılan baskı ve saldırılara karşın daha güçlü ve daha bilinçli olarak görevlerimizi yerine getirmeye çalışan teknik elemanlarız.

Bizler kıyılan ve saldırılan 2000 orman mühendisi, 1500 ziraat mühendisi, Petkim'den yurt çıkarlarını savunduğu için atılan mühendisi, binlerce mühendis ve mimarız.

Bizler her gün kurşunlanan kimya öğrencisi, Aliğa'dan sömürü ve baskılara karşı çıktığı için atılan binlerce işçiyiz.

Yani halkız biz.

Bu sömürü ve saldırılara karşı neler yapmamız gerektiğini biliriz.

Ve bizleri, yani başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanları hedefleyen sömürü, baskı, saldırı ve beyin yıkama yöntemlerini bir gün er geç yeneceğimizi biliriz.

Bu bilinçle, sözlerimin sonunda; sömürü ve saldırılara karşı verilen mücadelelerde, tüm çalışanların fiili birlik ve dayanışmasının her geçen gün biraz daha güçlü bir biçimde gerçekleşmesinin gerektiğini, bu yolda önemli adımlar atıldığını; Kimya Mühendisleri Odamızın İstanbul Şubesinin bu

kongrenin bu yolda atılan küçük ama önemli bir adım olduğunu belirtmek ve düzenleyicilerine teşekkür etmek istiyorum.

Bugün tek, tek yapılan bu çalışmaların, önümüzdeki dönemde tek bir sanayi kongresi olarak ve bütünlük içinde ele alınması gerektiği açıktır. Önümüzdeki dönemde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Birliğe bağlı Odalar olarak bu önemli adımı da atacağız. TÜRKİYE'DE KİMYA SANAYİİ VE TEKNOLOJİSİ" konulu kongrenin; ülkemiz sorunlarına ışık tutacağına, sorunu inceleyerek ve çözüm önerileri geliştirmeye çalışılarak bu sorunlara karşı verilecek mücadelelere güç katacağına inanıyorum.

Bu amaçla kongreye başarılar dilerim.

Saygılarımla

.....

1 Aralık 1976 - Birlik Haberleri Sayı 51

TMMOB Makina Mühendisleri Odasınınca Düzenlenen

"1976 TÜRKİYE SANAYİ KONGRESİ"

Ankara'da Yapıldı

23-27 Kasım 1976 tarihleri arasında yapılan "1976 Türkiye Sanayi Kongresi"nin 1. Oturumu, Oturum Başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün açış konuşmasıyla başladı. TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, oturumu açarken şöyle dedi:

"TMMOB ve Odaları, yıllardır, giderek daha tutarlı bir biçimde, ülke sorunlarına ilişkin çalışmalar sürdürmektedir.

Sanayi kongreleri bu çalışmaların önemli bir bölümünü oluşturur. Odalarımız geçtiğimiz yıllarda kendi alanlarında örneğin, kimya sanayii, metalurji sanayii vb. kongreler düzenlediler. İlk kez bu yıl TMMOB çalışma programıyla bu kongrelerin birleştirilmesi ve bir bütünlük içinde ele alınması düşünüldü. 1976 Sanayi Kongresi, bu anlayışla, TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlendi ve diğer odalarımızın katkıları sağlandı. Bu kongre, önümüzdeki

dönemde tüm sanayi alanlarındaki sorunları bir arada ele alacak TMMOB bünyesinde bir bütünlük içinde düzenlenecek Sanayi Kongre için önemli bir adım olacaktır. Sanayi alanında olduğu kadar her alanda; ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarların ve onların örgütlerinin bu tür çalışmaları güçlendirerek sürdüreceğini açıklıyor ve 1976 Sanayi Kongresinin I. oturumunu açıyorum."

Birinci oturumun kapanışında, oturum başkanı Teoman ÖZTÜRK şunları söyledi: "Bugün ülkemizde her alanda olduğu gibi sanayi alanında da emperyalist sömürü yaşanmaktadır. Bu sanayi, montajcıdır. Bu sanayi, tüketime dönüktür. Bu sanayi, dışa bağımlıdır. Bu sömürüye karşı direnen işçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci ve teknik eleman, yani tüm halk, anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılarla susturulmak, sindirilmek istenmektedir."

"Bizler bu yapı içinde yaşayan, sorunları ülkesinin ve halkın sorunlarının bir parçası olan ve kurtuluşunu, halkının kurtuluşu sürecinde gören teknik elemanlarız. Bu yüzden, tüm çalışanların yaşadığı gibi, kıyılır sürülür, işten atılır ve dün Seydişehir'de, Kırıkkale'de olduğu gibi saldırılara uğrarız.

"Ancak, bu girişiler bizleri yıldırma. Yıldırıyor. Aksine daha güçlü, daha örgütlü bir biçimde, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde bizlere düşen görevleri yerine getirmeğe çalışıyoruz."

"Tüm çalışmalarımızda da amaçladığımız gibi, Makina Mühendisleri Odasınca düzenlenen bu sanayi kongresinin, mücadeleye küçük ama önemli birikimleri katacağına inanıyoruz. Bu inançla, bu yapıya karşı, sömürü ve baskılara karşı direnen, egemen sınıfların değil halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar ve onların örgütleri olan TMMOB ve 18 odası adına sizleri saygı ile selamlıyor. 1. gün. 1. Oturumu kapıyorum."

15 Aralık 1976 - Birlik Haberleri Sayı 52

"BELEDİYE SORUNLARI FORUMU"

(21 Kasım 1976)

Formu yöneten TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, yaptığı kapanış konuşmasında şöyle dedi: "Sorun, belediyelerin sorunlarıydı; beş demokratik kuruluşun düzenlediği bir forum izledik. Bu forumda konuşmacılar, belediye yasaları ve ,ülke sorunları konusundaki görüşlerini dile getirdiler. Burada kısaca belediye yasalarının eksikliğinden, yetersizliğinden dem vuruldu, bürokratik engellerden bahsedildi. Sayın İlhan TEKELİ, bütün bu yaklaşımlara yeni bir boyut getirdi. Sorun'un, özde sınıf mücadelesi sorunu olduğunu vurguladı."

"AP kendi belediye başkanlarına hizmet götürmek için yardım yapıyor. Bir başka parti gelir, kendi başkalarına yardım götürür, para verir. Fakat sonuçta unutulmaması gereken bir şey vardır: Kim gelirse gelsin, bu ekonomik-politik düzen içinde, bu sistemde çeken halk, çektiren egemen sınıflar olacaktır. Yani temel sorun, çeken ve çektirenlerde somutlaşmakta, bu da içinde yer alınan sistemden kaynaklanmaktadır."

"Ülkede son bir yıl içinde yüzlerce insan öldürüldü. Yüzlerce ilerici, yurtsever, devrimci saldırıya uğradı. Daha dün Seydişehir'de, işçi, memur, teknik eleman konusunda hiçbir ayırım yapmadan saldırılara hedef olundu. Bugün, ülkenin her üniversitesinde öğrenciler kurşunlanıyor, saldırılara uğranılıyor. Bunlar, sömürüye karşı çıkmak isteyen ilerici, yurtsever, devrimci kişilere karşı geliştirilmek istenen faşist baskılar ve saldırılardır. Bu sömürü, saldırılar, baskılar sürerken , basın ve yayın organları halkın dikkatini başka noktalara çekmek için, beyin yıkamak için türlü yöntemleri kullanıyorlar. Türkiye'deki insanın yaşamını göstermeyen TRT ekranları, Amerikan Polislerini, kuşlarını, köpeklerini ve onların yaşamlarını, saatlerce ekranlara getirmektedir."

"İşte ülkenin bugünkü görünümü böyledir. Ülkenin bugünkü yapısı böyledir: Bu yapı içinde, belediyelerin; sorunları dağ gibi. Tıpkı çalışanların sorunları gibi. Tıpkı halkın sorunları gibi. Tıpkı ülkenin sorunları gibi. İşsizlik, açlık sorunları gibi."

"Ama ne çalışanlar, ne ilerici yurtsever kuruluşlar bunlardan, yılmıyor. Mücadelelerini sürdürüyorlar. Bu tür çalışmalar, bu uğurda çalışma getiren

örgütlerin bu çalışmaları, ufak ama birikim yaratıcı, temel yolda adım attırıcı çalışmalar. Bunlar sürdürülecektir. Devrimci Belediyeler Derneği, Tek-Bank-İş Sendikası, TMMOB, TÜM-DER, TÜTED bu çalışmalarını bundan sonra da forumlar, kongreler, seminerler, konferanslar biçiminde sürdürecektir. Bu kuruluşlar adına ve tüm konuşmacılar adına sizlere teşekkür ederken son söz olarak şunu söylüyorum: Kurtuluş yolunu, İşçi, köylü, memur, öğretmen biliyor. İlerici, yurtsever, devrimci kuruluşlar biliyor. Bu; tüm çalışanların, tüm halkın vereceği, bilinçli, örgütlü, kararlı mücadele, mücadeledir. Bu ekmeğimize, suyumuz, yolumuz göz diken, saldıran, öldüren, emperyalizme ve faşizme, yani sömürüye, baskılara karşı, yılmadan, bunalmadan verilecek mücadeledir. Başarıya ulaşacaktır. Bu inançla forumu kapatıyor, saygılarımızı sunuyoruz."

.....

15 Aralık 1976 - Birlik Haberleri Sayı 52 "ANKARA'DA HAVA KİRLİLİĞİ" PANELİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından düzenlenen "Ankara'da Hava Kirliliği" paneli, 30 Kasım 1976'da, Çağdaş Sahne'de yapıldı, ilgiyle izlenen açık oturumda, konu üzerinde değişik açılardan görüşler belirlendi. Birliğimize bağlı beş Odanın temsilcileriyle Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay ve Ankara Tabip Odası adına Ergin Atası'nın katıldığı paneli TMMOB Başkanı Teoman Öztürk yönetti.

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, paneli kapatırken şöyle dedi:

"İki saate yakın bir süre içinde Ankara'da hava kirliliğinin nedenleri, etkileri üzerindeki görüşlerimizi aktarmaya çalıştık. Sonuçta varılan bir nokta var. Soruna geçici çözümler bulunabilir, ama sorunun temel nedeni, politiktir, sınıfsaldır ve çözümü de bu yolda, bunun üzerine gidilerek olacaktır. Her konuşmacının da belirttiği gibi, ben bu gücü bulacağımıza inanırken toplantıyı kapatıyor konuşmacılar ve Birliğimiz adına sizlere teşekkür ediyorum."

1 Nisan 1977 - Birlik Haberleri Sayı 59

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün 3. koordinasyon toplantısını açış konuşması

"GENEL KURULLARIMIZDA ELDE ETTİĞİMİZ BAŞARIYI TÜM ÇALIŞMALARIMIZDA SÜRDÜRECEĞİZ. BUNUN GÜVENCESİ HALKIMIZIN ÇIKARLARINDAN YANA OLAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN VARLIĞIDIR."

TMMOB XXI. Dönem 3. Koordinasyon toplantısı, odalarımızın genel kurullarının başarıyla sonuçlandığı, ancak faşist baskı ve saldırıların ülke çapında yoğun bir biçimde sürdüğü dönemde yapılmaktadır.

Emperyalizme ve yerli ortaklarının sömürü düzeni önemli bir toplumsal muhalefetle karşılaşmaktadır. Ekonomik ve demokratik haklar mücadelesi egemen sınıfları tedirgin etmektedir. Kendi bunalımlarının yükünü şimdiye dek olduğu gibi bundan sonra da emekçi sınıf ve tabakalara çektirmek isteyen egemen sınıflar, her gün daha çok baskıya, daha çok teröre sarılmaktadırlar. MC partilerinin iki yıldan beri sürdürdükleri baskılar bu durumun en belirgin örneklerinden birini oluşturmaktadır. Öğretimin faşistleştirilme çabaları ilk öğretim kurumlarına kadar yaygınlaştırılmış, halkın tüm kesimlerini hedef alan saldırılar günlük olaylar haline gelmiş, emekçi sınıf ve tabakaların örgütleri ağır bir baskı altına alınmıştır. Kısımlar, artık cinayetlerin, işkencelerin yanında önemini yitirmiş, geçim sıkıntısı ve pahalılık birçok kişi için can güvenliği karşısında ikinci plana düşmüştür.

Emperyalizmin ve yerli uzantılarının bunalımı derinleşmekte, hayat pahalılığı, işsizlik artmakta, emekçi sınıf ve tabakaların ekonomik, demokratik mücadelesi kanla bastırılmak istenmektedir. Halkımız üzerinde her alanda sürdürülen sömürü arttırılmaya çalışılmaktadır. Ama bütün bunlara karşın, saflar belirginleşmekte başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakaların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi de güçlenmektedir.

Geçtiğimiz aylarda bu mücadelenin bir bölümünü odalarımız ve şubelerinin genel kurulları sırasında yaşadık. TMMOB ve odalarının kitlesinin desteğiyle

yıllardır sürdürdükleri haklı ve kararlı mücadeleye tahammül edemeyen egemen azınlık, tüm güçleriyle bu önemli demokratik mevzileri ortadan kaldırmaya kalkıştılar. Kısımlar, saldırılar, işkence ve cinayetler yoğunlaştı. Toplantı salonları işgal edildi, yasa dışı toplantılar yapıldı, oda merkezleri tahrip ve işgal edilmeye kalkışıldı. Ama, bütün bunlar sonuçsuz kaldı; mühendis ve mimarların ezici çoğunluğu, görevi ileri demokrat, devrimci meslektaşlarına verdi.

Odalarımızın genel kurullarındaki mücadelemiz, genel mücadelemizin bir parçasıdır. Önümüzdeki dönemde TMMOB ve odalarını önemli görevler beklemektedir.

Emperyalizme ve faşizme karşı verilen mücadelede diğer emekçi sınıf ve tabakalarla dayanışma, ortak eylemlerin güçlenerek sürdürülmesine katkıda bulunma, bu görevlerin başında gelmektedir. Bu amaçla TMMOB çatısı altında örgütlülüğün ve birlikteliğin güçlenmesi, yaşamın her alanında iç ve dış sömürünün, faşist baskı ve uygulamaların sergilenmesi, kitlemizin somut sorunlarından hareketle ortak eylemlere kazandırılması gerekmektedir.

Bu toplantının amacı da üzerimize düşen ve şimdiye dek yerine getirmek için her türlü çabayı gösterdiğimiz görevlerin nasıl yerine getirileceğinin tartışılmasıdır.

Mühendis ve mimarların temsilcileri olarak oda genel kurullarımızda elde ettiğimiz başarıyı sürdüreceğimize inanıyorum. Bu başarının güvencesi halkımızın çıkarlarından yana mühendis ve mimarların varlığıdır.

5 Temmuz 1978 - TMMOB Bülteni Sayı 195

ANTALYA ŞENLİĞİ'NİN BİR PARÇASI OLARAK ANTALYA BELEDİYESİ VE TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN ORTAKLAŞA DÜZENLEDİKLERİ TURİZM POLİTİKALARI, TÜRKİYE VE ANTALYA SEMİNERİNDE TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN YAPTIĞI KONUŞMA

Sayın Konuklar,

Antalya Belediyesi ve Türk Mühendis ve Mimar Odalara Birliğinin, Antalya Şenliğinin bir parçası olarak, bu yıl ilk kez birlikte düzenledikleri bu seminerin açılışında sizleri örgütüm adına selamlayarak konuşmama başlıyorum.

Hemen başlangıçta, bizlere bu olanağı sağlayan Antalya Belediyesine teşekkür etmeyi, bu tür çalışmaların ve ilişkilerin gelişmesi konusundaki dileğimi belirtmeyi yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyorum.

Turizm Politikaları, Türkiye ve Antalya konulu bu seminerde, kısa bir süre içinde de olsa, ilçenin ve bu yörenin sorunlarına değinilmesi ; ortaya konacak görüşler ve yapılacak tartışmalarla bu konudaki birikimin gelişmesine katkıda bulunulacaktır.

Bilindiği gibi, Ülkemizde bugüne kadar uygulanan Turizm Politikalarının ortak özelliği turizmin diğer sektörlere kaynak aktaran bir araç olarak ele alınmasıdır.

Turizmin geliştirilmesi yıllardır ülkenin kalkınma sorununun çözümünde çok önemli bir hedef olarak ortaya konula gelmektedir.

"İç Turizm", "Sosyal Turizm" hükümet programlarında, beş yıllık planlarda yalnızca bir kavram olarak kalmış ve toplumumuzun her kesiminin yararlanacağı bir örgütlenmenin geliştirilmesine hiçbir zaman girilmemiştir.

"Turist" denince akla hep "dış turist" getirilmiş; Turizmci"lerin kongrelerinde "döviz", "kitle turizmi" gibi kavramlar; Turizm bürokrasisinin ağzından eksik olmayan "Yatak sayısı", ülkenin doğal ve tarihi güzellikleri" gibi deyimlerle konunun özüne inilmeden, yalnızca ne ülkeye ne de ülkenin emekçi insanına bir şey vermeyen bir "Turizmci" yapılagelmiştir.

Ülkemiz emperyalist-kapitalist sistem içinde yer alan sanayiden enerjiye, tarımdan ormancılığa, kentleşme ve konuttan turizme değin her alanda dışa bağımlı ve bu bağımlılığı giderek artan bir ülkedir.

Yapı bu olunca, elbette, turizmde bu çerçeve içinde yerini bulmakta; yürürlükteki montaja ve tüketime dönük sanayileşme v.b. gibi alanların beslenebilmesi için ülkenin parasal işgücü ve doğal kaynaklarının dış turizmi geliştirme yönünde kullanılması doğal sayılabilmektedir.

Turizme, bu çarpık sanayileşmeyi besleyecek bir "döviz kaynağı" gözü ile bakıla gelmektedir.

Oysaki bütün içinde bakıldığında bu işin ülkeye ve emekçi halka bir şey getirmediği, aksine onların sırtına tahammülü gittikçe güçleşen yeni yükler bindirdiği görülebilmektedir. Yüksek gelir gurupları turizm modeli ne olursa olsun tatilini yapmaya devam edecektir. Turizmle gelen döviz egemen sınıfları besleyecek. Emekçi kesimler ise dış turizme göre örgütlenen ülke kaynaklarının, kıyılarından yararlanma olanaklarını giderek yitirecek, dış turizme dayalı politikaların yaratacağı enflasyonu da yüklenecektir.

Yukarıda çizdiğimiz çerçeve içinde yabancı sermaye de yerini bulmakta; bağımlı denetimin süregitmesi için, emperyalist karar merkezlerinin öngördüğü yapıda uzmanlaşması için yabancı sermaye gelmektedir. Uluslararası tekelci sermaye, ülke kaynaklarının dış turizme açılmasına hem kendi bunalım dönemi sorunlarını çözmek hem de bütünleşmeyi arttırmak için katkıda bulunmaktadır. Bunun da adına "dinamizm" denmektedir. Böylece bir yandan bağımlı sanayileşme ülke emekçilerinin aleyhine güçlendirilirken, diğer yandan da emperyalist-kapitalist sistemin merkezindeki işgücü kendini yenilemektedir.

Ülkemizdeki bugünkü yapı sürdükçe turizmden elde edilecek dövizlerin toplumun her kesiminin yararlanmasına açılması söz konusu olamaz. Bağımlılık ve sömürü ilişkilerini koparmayı amaçlamayan ülkelerde, emekçi kesimlerin dinlenmesi için ayrılabilir kaynakları kısıtlayarak döviz ithali, emekçilerin katılabileceği bir hedef değildir. Bunları böylece belirttikten sonra bir iki önemli noktaya daha kısaca değinerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

-Yerel Yönetimler, bugün, giderek daha artan bir biçimde emekçi kesimlerin yanında yer almak gereğini duymaktadırlar. Sadece denetleyici bir örgüt olmaktan çıkıp üreten bir yapıya geçmek çabasındalar. Bu çabada başarılı olmak için yerel kaynaklara sahip çıkmak ve bunları emekçi kesimler yararına kullanmanın yollarını bulmak gerekir. Bugünden bu yolda tutarlı adımlar atılamazsa, Gelişen zincirleme ilişkilerle bazı olanaklar yitirilecek, önümüzdeki günlerde emekçiler lehine çözümün olanaksızlaştığı görülecektir.

-Dış Turizm talebinin uluslararası merkezlerde oluşturulması ve gelecek dövizin önemli bir bölümünün bu merkezlerdeki değişik kademelerde kalması bölgeye bir şey getirmemektedir.

Turizmden bölgede elde edilen gelirlerin büyük bir bölümünün yine bölgede üretime dönüştürülmesi sağlanmadan olumlu adımlar atılamayacaktır.

-Kırsal Alanlarda yaşayan emekçilerin yerel yönetim birimine ağırlıklarını koymalarını sağlayacak, onu denetim altında tutabilecek demokratik örgütlenmeler geliştirilmeden, kendi kaynaklarını kendi uzun vadeli çıkarları yönünden kullanmaları olanaksızdır.

-Devlet Anayasal görevini yerine getirmediği, ülke kaynaklarının kullanımında emekçilerin tatil olanaklarının sağlanması temel bir hedef olmadıkça nasıl bir sömürü düzeni için çalıştığını gördüğümüz dış turizm olayını ve bunun pahasını artık emekçi kesimlerin sırtına yüklememek gerekir.

Beş tebliğin sunulacağı ve sonunda tartışmaların yapılacağı bu seminerin yukarıda değinmeye çalıştığım konulara açıklık getireceğine ve bu yolla sağlanacak birikimin sorunun çözümü için yol göstermede ufakta olsa katkı sağlayacağına inanıyorum.

Bu inançla, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak bu tür çalışmaların gelişerek sürmesi yolunda bizlere düşecek görevleri yerine getireceğimizi bir kez daha belirtiyor, sözlerime son veriyorum.

Saygılarımla.

**Birlik Haberleri'ndeki
Yazılar**

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK _____

20 Aralık 1974 - Birlik Haberleri Sayı 4

BİRLİK

Tek tek, dağınık ve örgütsüz olarak, sorunların karşısına dikilmekle bir şey elde edilemeyeceğini, tüm teknik elemanların birlik ve dayanışması sağlanmadan hiçbir konuda yeterince etkin bir mücadele veremeyeceğimizi anlamak için, yılların geçmesi gerekti.

Bu uzun yıllar boyunca, geri olan ülkemizin doğal ve insan gücü kaynaklarının nasıl sömürüldüğünü, kendi alanımızda çok açık bir biçimde gördük.

Yeterli hammadde kaynaklarımız vardı, topraktan biz çıkardık, yabancılar, yurt dışına götürdüler ve işleyerek beş on misli fiyata yine bize sattılar. Haşhaşımız vardı; ekemedik, bize baskı yapıp ektirmeyenlerden satın aldık. Linyitlerimiz ve %95'i kullanılmayan yüzey suyu potansiyelimiz vardı, enerjimizin %70'ini fuel-oil'den elde etmemize karar verildi.

Yeterli insan gücüne de sahiptik. Milyonlarca işçimiz ve köylümüz, on binlerce teknik elemanımız vardı. Bunlar Almanya kapılarına itildi, dışarıdan yabancıların getirilmesine hız verildi.

Sömürüyü yakından gören, kendi alanlarımızdaki yağmayı halkımıza duyurmaya ve ulusal hedefleri savunmaya çalışan biz teknik elemanlar, bu dönemlerde yeterince etkin olamamanın sıkıntısını yaşadık. Çünkü dağınıktık, yeterince bilinçli değildik, güçlerimizi birleştirerek hareket edemiyorduk. Çünkü yılların yarattığı şartlanmışlığı, içimize işleyen yanlışlıkları ve bireyciliğimizi yenemedik uzunca bir süre.

Sorunlarımızın büyümesine, yoksulluğun ve geriliğin sürüp gitmesine aldırmayan bir avuç sömürücü azınlığın çıkarları uğruna oyunlar oynandı üzerimizde. Yaşamak için emeğini satmaktan başka bir şeye sahip olmayan kitleler yapay bölümlere ayrıldı, sanki haklarını çalıştırandan değil de, birbirlerinden alacaklarmış gibi, karşı karşıya getirildi.

Gücünü birleştirdiğinde, ülke ve meslek sorunlarının çözümüne yaklaşacak olan biz teknik elemanlar, kasıtlı olarak, dağınık ve örgütsüz tutulduk. Tekniker, teknisyen ve mühendisi karşı karşıya getirerek dağınıklığımızı körükleyenler biraz toparlanıp da ayrıcalıkların ortadan kaldırılmasını istediğimizde karşımıza yeni bir grup çıkardılar. Mülkiyeliler

maliyeciler. Sanki onlar da çalışanların bir parçası değildiler, onlar da emeklerinin karşılığında yaşamıyorlardı. Tüm sorunlarımızı sanki onlar yaratıyorlardı. Onlar olmasa her şey halledilecekti.

Bu karmaşıklık içinde. Bir yandan yaşamak için gerekli bin liranın kavgasını, birbirimize karşı verirken, verilirken, yan ödemeler masalı ile avutulmaya çalışılırken, öte yandan 80-90 bin lira aylıkla ülkede kol gezen yabancı sözde uzmanlar dikkatlerden kaçırılmak istendi. Sömürücü krediler, Ülke çıkarlarına aykırı teknik hizmet ithali ve teknoloji transferleri sürdürüldü.

Teknik elemanlar ve örgütleri tarafından, bütün, bunlara karşı; dağınık da olsa verilen mücadeleler, 1970'lere gelindiğinde, egemen güçleri iyice rahatsız etmeye başlamıştı. Bu rahatsızlık onları, önce sendikalarımızı ortadan kaldırmaya sonra odalarımızı kapatmayı amaçlamaya kadar götürdü. Oynanan, sömürü düzeninin bilinen bir oyunuydu. Bir yandan ekonomik baskılar ve sömürü sürecektir öte yandan hak aramak için gerekli demokratik mücadele engellenecek, çıkarlara karşı çıkanların sesleri kısılacaktı.

Toplumsal gelişmelerin hız kazandığı bu dönem, doğal olarak, bizlerde de, yanılgılardan arınma, bilinç düzeyimizi, yükseltme ve dağınıklığı yenmede ihtiyacımız olan birikimleri sağladı.

1973 ve 1974 yılları, Türkiye teknik elemanlarının tarihine, birlik sağlama yolunda önemli adımların atıldığı yıllar olarak geçti.

İki yıl önce yeniden işlerliğe kavuşan "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği" bugüne gelmek için çetin mücadeleler veren "Odalar" ve her geçen gün yaygınlaşan "İşyeri temsilcilikleri" ile, bugün BİRLİK var artık. 1974 Nisanında, düzenlenen ve 150 bin teknik elemanı temsil eden "Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı"na bu güçle, bu BİRLİK ile katıldık ve tüm teknik elemanların birliğini oluşturmada bize büyük görevlerin düştüğünü gördük.

Gerek mühendis ve mimarların, gerekse, tüm teknik elemanların birliği sağlanmadan ekonomik ve demokratik mücadelemizi güçlendiremeyeceğimizi anlamak ve bugün vardığımız yere varmak için en az 20-25 yıl geçti. Çok şeyler yitirdik, ama oynanan oyunları bozmak için çok şeyler de kazandık.

Şimdi, üye, yönetici, örgüt olarak varılan bu düzeyi geliştirerek ileri götürmek için hepimize büyük sorumlulukların düştüğü günleri yaşamaktayız.

Eski hastalıkları bir kez daha yaşamadan, bugüne kadar verilen çetin mücadele yıllarını unutmadan, hepimizin, "Birlik" yolundaki görevlerimizi yerine getireceğimize, halktan yana bir mücadele için tüm sorunlarımızın çözümünü için, ileri adımlar atacağımıza inanıyoruz.

14 Şubat 1975 - Birlik Haberleri Sayı 7

BU DÜĞÜM ÇÖZÜLMELİDİR

Ülkemizde egemen sınıfların sömürgeci, saldırgan politikalarına ve bu politikaların kaynağı olan ABD ve AET emperyalizminin ekonomik, politik, askeri kültürel hegemonyasına karşı mücadele tüm halkın en güncel sorunudur. Yaşadığımız günlerde, halkın iç ve dış sömürüye karşı her alanda ve düzeyde sürdürdüğü mücadelenin öncülerine büyük görevler düşmektedir. Bu aşamada mücadele araçları da önem kazanmaktadır. Bu nedenle, teknik elemanların örgütlenme sorununa değinmek zorunlu olmaktadır.

Keskin Çelişkiler Dönemi

İçinde bulunduğumuz dönemde meslek odaları, genel olarak çıkarları egemen sınıfların çıkarlarıyla çelişen, iç ve dış sömürüye karşı en duyarlı kesimin yönetimindedir. Bu durum, kamu kesiminde, sermaye çevrelerinin bürokrasisiyle, özel kesimde emperyalist uzantılarla bütünleşmemiş kadroların yıllarca verdiği etkin mücadelenin doğal sonucudur.

Egemen sınıfların memur sendikalarını kapatması, meslek odalarını ortadan kaldırmayı amaçlayan girişimleri, bu mücadeleye yeni bir ivme vermiştir.

Meslekler arası çelişki ve çatışmalar da bu aşamada bir ölçüde aşılmış bir dayanışma içinde birlikte, ortak bir mücadelenin zorunluluğu eğilim olmaktan çıkarak gerçeklik kazanmıştır. Geçtiğimiz yıllarda, sermayenin, sırtını sıkıyönetime dayamış temsilcilerinin elinde çalışamaz bir duruma getirilen TMMOB böylece gecikmeyle de olsa yurtsever kadroların denetimine girmiş bulunmaktadır.

TMMOB, teknik elemanların kuruluşlarından biri olarak son iki yıldan beri kamuoyunda etkin bir ses haline gelmiştir. Bu süre içinde, ekonomik, sosyal, politik koşulların yarattığı çok yanlı sayısız sorunların yüklendiği görevler ve kısıtlı örgütlenme olanakları, TMMOB'nin görev ve çalışma sınırlarını da kaçınılmaz olarak genişletmiştir.

TMMOB'nin, kurulu düzenin baskı ve sömürüsüne karşı üyelerinin ve onyedi ihtisas odasının somut sorunlarından kaynaklanan bu çok yanlı mücadelesi

üye tabanının büyük çoğunluğu tarafından da benimsenmektedir. Bu mücadele, egemen sınıfları tedirgin ederken, emekçi kitleler ve tüm halk tabakalarında da aksine, yankı bulmaktadır.

Üyelerle Doğrudan İlişki

Ancak, değişen toplumsal koşullar, ağır ekonomik, politik baskılar yeni mücadele yöntemlerini gerektirmekte ve TMMOB'ye daha zorlu bir mücadelenin sorumluluğunu yüklemektedir. Bu yeni aşamada üye tabanını fiili bir güç haline getirme sorunu gündemdedir. Elli bin tirajlı merkezi yayın organı "Birlik Haberleri", tüm üyelere ulaşmaya başladıktan sonra gittikçe yaygınlaşan işyeri temsilcilikleri Birlik'le üyeler arasında doğrudan bir ilişki sağlamıştır.

Somut koşulların gereği olarak, mücadele alanının genişlemesi, kamuoyunda beklenen etkin bir ses haline gelmesi ve en önemlisi üyelerin güvenini kazanarak, işyerlerinde kurumlaşmaya başlaması Birliğin daha etkin ve güçlü olmasını da gerektirmektedir. Üyelerin işyerleri düzeyinde birleşme eğilimleri Birlik'in çalışmalarında, yapısında, kadrolarında da yansımalıdır. Birlik, birkaç kişinin çabasıyla görev yapan bir kurum olmaktan çıkıp, kolektif çalışmanın örneğini vermek, yaygın katkılarda güçlenmek zorundadır.

Bugünün koşullarında kendini açıkça gösteren bu gerçekler Birlik ve ona bağlı odaların yöneticilerine büyük görevler yüklemektedir.

Üyeler Ne Düzeyde?

Yıllardır yaşanan somut gerçekler ve sermayenin ekonomik politik baskılarına, işsizliğe, hayat pahalılığına, yurt dışına göçe, teknik alanda yabancı sömürüye karşı verilen mücadele teknik elemanlarda yüksek bir bilinç düzeyi ve birikim yaratmıştır. Bu bilinçlenme sürecinde, teknik eleman kitlesinin büyük çoğunluğu egemen sınıfların ayırıcı, bölücü, parçalayıcı politikalarının yarattığı yapay karşıtlıkları, koşullandırmaları aşamalı olarak aşmış bulunmaktadır. Bilinçli olarak ve ustaca yaratılmış meslekler arası çekişmeler üyeler arasında gittikçe azalmaktadır. Mühendis ve mimarların mücadelesini kendi içinde parçalayan ve teknik elemanların diğer kesimleriyle ilişkileri engelleyerek mücadeleyi dar bir çerçevede kısıtlayan meslek şovenizmi de üyeler üzerinde etkinliğini yitirmiş bulunmaktadır.

Teknik elemanlar, meslek sorunlarını, ulusal ve uluslar arası düzeyde, toplumsal sorunlar bütünü içinde değerlendirerek, egemen sınıfların baskılarına karşın, mücadelesine politik bir içerik katmıştır.

Yaşadığımız günlerde mücadelenin politik içeriği sınıfsal bir karakter kazanmış ve tüm teknik elemanların mücadelesi emekçi kitlelerin mücadelesinin bir parçası durumuna gelmiş bulunmaktadır.

Sonuç olarak, teknik eleman kitlesi daha güçlü ve etkin bir mücadele için kendi içindeki birlikteliği sağlamak, emekçi kitlelerle daha sık ve yoğun ilişkiler kurmak eğiliminde, özlemindedir. Bu birlikteliğin ve ilişkilerin sağlanmasında tüm oda, dernek ve Birlik yöneticilerine, büyük görevler düşmektedir.

Oda Yöneticileri Ne Düzeyde?

Üyelerin yukarıda kısaca açıklanan dinamik karakteri ve daha güçlü bir dayanışma ve birlikte davranma özelemleri yönetimlerde gereğince yansımamaktadır.

Yöneticiler daha güçlü bir birliğe karşı olmadıkları halde, bu birliğin sağlanması yolunda gerekli çabayı harcamamaktadır.

Birlikte verilmesi gereken daha zorlu bir mücadele aşamasında, yöneticilerin büyük çoğunluğu çalışmalarını yalnızca odalarda yoğunlaştırmakta, ekonomik olanaklar daha az etkin çalışmalarda harcanmaktadır.

Bu durum, teknik elemanların dayanışmasını sağlama yolunda ileri adımlar atmış olan mühendis ve mimarların daha güçlü, daha verimli ve daha kalıcı birlikte çalışmalar etrafında kadrolaşmasını engellemekte, geciktirmektedir.

TMMOB Ne Durumda?

Odalar – Birlik ilişkileri belirli bir aidatın ödenmesinden öte değildir. Birlikteliğin sağlanması yolunda Birlikçe atılan her adım zorlama verimsiz toplantılar biçiminde sonuçlanmaktadır. Yönetimler kısır, verimsiz, etkisiz toplantılarda güçlerini yitirmekte üye tabanının ulaştığı düzeyin gerektirdiği güçlü bir birliğin yeni çalışma yönetimini, kadrosunu, bütçesini sağlayamamaktadır.

Sonuç olarak, TMMOB bugün için yasaların sağladığı ve yüklediği görevlere, üyelerin özlemlerine cevap verecek kadrolara, çalışma yöntemine ve yeterli maddi olanaklara sahip değildir.

Ne Yapmalı?

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik mücadelesinin önemli araçlarından biri olan TMMOB'nin bu aşamada güçlendirilmesi ancak üyelerin denetim ve desteğiyle olanaklıdır.

Oda kongrelerinin yapılmakta olduğu bugünlerde, Birliğin güçlenmesi amacını güden aşağıdaki önerilerin savunulması ve KONGRELERDEN KARAR OLARAK ÇIKARILMASI zorunlu olmaktadır.

1. Teknik elemanların birliğinin ve dayanışmasının sağlanmasında önemli görevleri yüklenmekte olan TMMOB, devrimci, yurtsever kesimin belirli ilkeler etrafında kadrolaştığı fiili, üretken, verimli ve etkin çalışmaların yapıldığı bir örgüt olmalıdır. Bu amaçla oda yöneticileri uyarılmalı, kongrelerden bu yönde karar çıkarılmalıdır.

2. Birlik yayın organını, yeni biçim ve içeriğiyle, tüm üyelere ulaştırmakta güçlük çekmekteyiz.

Gerekli maddi olanaklar sağlanmadığı takdirde Birlik Haberleri kapanmak zorundadır. Birliğin sağlanmasında önemli araçlardan biri olan “Birlik Haberleri” yayın organının sürekliliği sağlanmalı, tek ve merkezi bir organ haline getirilmelidir.

3. Daha verimli, daha ekonomik çalışmalara olanak sağlayacak mekan birliğini gerçekleştirmek üzere oda bütçelerinde fon ayrılmalıdır.

4. Birliğin bugünkü çok kısıtlı bütçe durumu değiştirilmeli ve TMMOB, üyelerin sorunlarına eğilebilen, üyelerle ilişkilerini kurabilen, kamuoyunda kazandığı güvene cevap verebilen bir kuruluş durumuna ulaştırılmalıdır. Bu amaçla oda bütçelerinden Birlik hissesi olarak %10 tutarında bir miktar ayrılmalıdır. Üyelere, bu durumun kongrelerde benimsetilmesi konusunda büyük görevler düşmektedir.

Etkin ve güçlü bir “BİRLİK” ancak bu öneriler ışığında yapılacak çalışmalarla sağlanabilir. Genel Kurullar, üyelerin yöneticileri üzerindeki etkinliklerinin en yoğun olduğu dönemlerdir. Sorunlarımız çözülecekse zamanı bugündür.

12 Eylül 1975 - Birlik Haberleri Sayı 22

"BASKI, KIYIM VE SALDIRILAR MÜCADELEMİZİ ENGELLEYEMEZ"

Halkın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin emperyalist bağları koparacağı, MC iktidarının yurtseverlere karşı giriştiği tüm eylemlerin iflas edeceği, Türkiye'nin kaderinin Türkiye'de çizileceği günler gelene dek, ne yapılırsa yapılsın Türkiye teknik elamanlarının yurtseverlik görevlerini yerine getireceklerinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Aylardır çalışanların her kesimine karşı planlı bir biçimde, geliştirilen baskı, kıyım ve saldırılar. son günlerde yurtsever mühendis ve mimarlar üzerinde de yoğunlaşmaya ve yaygınlaşmaya başlamıştır.

Tüm Bakanlıklar, İskenderun Demir Çelik, Zonguldak, Samsun, Karadeniz Bakır, Kırıkkale MKE Tesisleri ve ODTÜ'de ve daha birçok yerde, üyelerimize ve örgütlerimizin yöneticilerine karşı girişilen toplu baskı ve kıyım uygulamaları olanca şiddeti ile sürdürülmektedir.

Bu uygulamalar, tüm çalışanlara karşı, sömürünün aksamadan sürmesi için halkın ekonomik ve demokratik taleplerinin uyanışının önlenmesi için durmadan geliştirilen uygulamaların bir parçasıdır.

Bu uygulamalar, her gün öldürülen, kıyıma uğrayan, ezilmeye çalışan öğretmenlerimizin ve yurtsever aydınlarımızın yoksulluk ve geriliğe mahkum edilen köylülerimizin, grev ve referandum hakkı engellenen işçilerimizin, demokratik, hakları için mücadele veren öğrencilerimizin, bilimi ve tekniği halkın hizmetine sunmak isteyen teknik elemanlarımızın yani tüm halktan yana kesimlerin üzerinde sürdürülmektedir ve MC iktidarı uygulamalarının yalnızca bir yanısıdır.

Öte yandan,MC iktidarının dış ve iç politikalarına ve uygulamalarına bakıldığında, bu baskı, kıyım ve saldırıların anlamı daha açık bir biçimde görülmektedir.

MC iktidarı, ABD silah ambargosu karşısında,halkın tepkisinden kaçınmak için, Amerikanın hayati çıkarlarına dokunmadan Amerika'ya karşı misilleme yapıyor gibi görünmüş, ancak ulusal onuru ve halkın çıkarlarını harcamaktan öte bir şey yapmamıştır. Helsinki'de ve Türkiye' de ABD'ye tavizler verildiği

yolundaki söylentilerin artmasına rağmen gizli kapılar ardında geçen görüşmeleri, halkımıza açıklamamıştır.

MC İktidarı, yabancı petrol şirketlerine istemlerinden daha fazla fiyat vererek ve Ataş rafinerisinin kamulaştırılmasını önleyerek hammadde kaynaklarımızı talan ettirerek, haşhaşımızın ekimine ABD'nin istediği sınırlamaları koyarak, bize silah ambargosu koyanlara ihraç ettiğimiz ve silah imalinde kullanılan kromun ihracatını 3 ayda 4 bin tondan 14 bin tona çıkararak kimlerden yana olduğunu göstermiştir.

MC İktidarı, 5 ay içerisinde döviz rezervlerini ve milyarları büyük sermayeye ve spekülörlere dağıtmış, fiili bir devalüasyon yapmış ve Türk parasının değerini yitirmesine, işsizliğin pahalılığın ve enflasyonun yaygınlaşmasına sebep olmuş, depolarımız demir dolu iken yurt dışından demir ithaline izin vermiş, gübre fiyatlarında köylüyü düşünerek indirim yapıyorum diyerek stokçular ve sanayicilere devlet kesesinden 5 milyar lira hibe etmiştir.

MC İktidarı, bu arada, dış politikadaki teslimiyetçiliğini, iç politikada sömürüyü gözlerden gizlemek için her şeye başvurmuş, gerçekleşmeyeceği bilinen milyarlık yatırımların temellerini atmıştır.

Bütün bunlar yıllardır sürdürülen, ancak mutlaka yenilecek olan oyunlardır. Bir yandan ekonomik alanda yağma, talan ve sömürü öte yandan bunları karşı gelenlere baskı, kıyım ve saldırılar, bir yandan yurtseverlere, demokratik örgütlere, siyasi partilere ve halka saldırılar düzenleyen fakat yakalanmayan, kovuşturma yapılmayan faşist zorbalar, öte yandan haklarında her gün yeni bir dava açılan ve mahkum edilen yurtsever kişiler, dergiler, kitaplar.

5 ay önce, 11 Nisan 1975'te MC iktidarının güven oylamasına başvurması sırasında Birliğimiz ve 17 Odamız adına yaptığımız açıklamada hükümet programı eleştirilmiş ve "... MC adı altında toplanan partilerin bugün ülkemizde var olan ekonomik, politik bunalıma köylüler, işçiler, tüm emekçi kitleler ve bunlar arasında teknik elemanlar yararına çözüm getirmeyeceği bağımsız bir dış politika izlemeyeceği anlaşılmaktadır."

"... Yeni hükümet bu programı ile bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna, geniş emekçi yığınlarını ekonomik ve politik olarak sürekli baskı altında tutacak ve emperyalizmle bağları daha da pekiştirecektir. 50 binden fazla mühendis ve mimarın temsilcisi olan TMMOB ve ona bağlı Odalar olarak, kendi kitlemizin

ve halkımızın özlemlerine ters düşmekte olan bu hükümete güven oyu olsa dahi güven duymadığımızı açıklamayı görev sayıyoruz." denilmiştir.

Aradan geçen 5 ay içinden, burada saydığımız örnekler bu kanımızı binlerce kez doğrulamaktadır.

MC iktidarının, yıllardır bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna geniş halk kitlelerini ezen, sömüren ve ülkemizi yoksulluğa ve geriliğe mahkum edenlerin iktidarı olduğunu bilen, bilimi ve tekniği pazara çıkarmayan, yabancı sermaye çevreleri ile bütünleşmeyen halkını ve yurdunu seven teknik elemanların mücadelelerini BASKI, KIYIM ve SALDIRILARLA engelleme olanağı yoktur.

Yıllardır yabancı hegemonya ve sömürü güne karşı bağımsız bir ekonomi politika izlenmesini isteyen teknik kadrolar, olarak bu aşamada da bir yandan yurtsever teknik elemanların düşünce ve davranış birliğinin sağlanmasında öte yandan teknik eleman kitlesinin diğer çalışan kitlelerle fiili dayanışmasının ve birliğinin sağlanmasında kişi ve örgüt olarak üzerimize düşeni yapacak ve mücadelemizi sürdüreceğiz.

Halkın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin emperyalist bağları koparacağı, MC iktidarının yurtseverlere karşı giriştiği tüm eylemlerin iflas edeceği, Türkiye'nin kaderinin Türkiye'de çizileceği günler gelene dek, Türkiye teknik elemanlarının ne yapılırsa yapılsın yurtseverlik görevlerini yerine getireceklerin den kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

20 Şubat 1976 - Birlik Haberleri Sayı 33
"MÜCADELEMİZİN, EGEMEN SINIFLARDA YARATTIĞI
TEDİRGINLİĞİ VE HALKIMIZDA BIRAKTIĞI TUTARLI İZLENİMLERİ
KIVANÇLA GÖRDÜK VE YAŞADIK"

Geçtiğimiz Şubat ayında, Odalarımız Genel Kurullarına giderken, "TMMOB'nin kurulu düzenin baskı ve sömürüsüne karşı, üyelerinin ve 17 ihtisas odasının somut sorunlarından kaynaklanan çok yanlı mücadelesi, üye tabanının büyük çoğunluğu tarafından da benimsenmektedir. Bu mücadele, egemen sınıfları tedirgin ederken, emekçi kitleler ve tüm halk tabakalarında da aksine yankı bulmaktadır." demiş ve bu mücadelenin giderek güçleneceğine olan inancımızı belirtmiştik.

Aradan geçen bir yıl, bu kanımızın doğruluğunu belgeledi. MC iktidarının ülkeyi karanlığa sürükleyen ekonomi politikası, teslimiyetçi dış politikası, buna, karşı yükselen yurtsever sesleri kısmak için düzenlenen faşist baskı ve terör kampanyaları, bu bir yıla damgasını vurdu.

Yurtsever teknik elemanlar da, tüm emekçi kitleler gibi, bu sömürü ve baskılardan paylarına düşeni aldılar. Yüzlercemizin işine son verildi, binlercemizin yerleri değiştirildi, üzerimizdeki ekonomik, politik ve anti-demokratik baskılar arttırılarak sürdürüldü.

Bu bir yıl içinde, mücadelemizin egemen sınıflarda yarattığı tedirginliği ve halkımızda bıraktığı tutarlı izlenimleri kıvançla gördük ve yaşadık.

Baskılar, kıyımlar, saldırılar mücadelemizi engelleyemedi, aksine güçlendirdi. Bu güçle, bu dönem Genel Kurullarımızı yapmaya başladık. Geçtiğimiz hafta Orman, Harita ve Kadastro ve Makina Mühendisleri Odalarımızın Genel Kurulları yapıldı. Bu kurullardan, daha kararlı, daha bilinçli ve daha da güçlenerek çıktık.

Bu Genel Kurullarda, egemen sınıfların ve onun siyasal temsilcilerinin mücadelemizden duydukları tedirginliği çok açık bir biçimde yaşadık. Ayrıca, demokratik yoldan yönetimleri elde edemeyeceklerini de anladıklarından, zorbalığa yeltendiklerini, gözdağı vermek istediklerini gördük.

Orman Mühendislerimizin bu Genel Kurulunda, Devletin bütün olanaklarının seferber edilmesi, milyonların harcanması, resmi araçların kullanılması ve faşist saldırganların, kapı önlerinde dolaştırılması, bu yargılarımızın en belirgin kanıtıdır. Bu gelişme, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasında da böyle oldu.

Ancak, yılların birikimi ve özellikle son bir yıl içinde güçlenen birlikteliğimiz, bu düzenlemelere ve baskılara gereken cevabı verdi.

Bundan sonra yapılacak olan Genel Kurullarımızda, tüm gücümüzle bu mücadeleyi sürdürmek, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde payımıza düşeni yerine getirmek, kaçınılmaz bir görevdir.

Bu görevi, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin emperyalist bağları koparacağı ve Türkiye'nin kaderinin Türkiye'de çizileceği günler gelene kadar, yılmadan, bunalmadan ve güçlenerek sürdüreceğimizden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Gelecek günler, egemen sınıfların ve onun siyasal temsilcilerinin değil, halkımızın olacaktır.

1 Ocak 1977 - Birlik Haberleri Sayı 53

GENEL KURULLAR BAŞLARKEN

Odalarımızın Şubeleri bir yıllık çalışma dönemlerini tamamladılar. Önümüzdeki günlerde yapılacak olan Şube Genel Kurulları ile yeni bir çalışma dönemi başlayacak.

Halkın her kesimi için çok zor koşullar altında geçen bir yılın sonunda Şube Genel Kurullarına giderken, bugüne gelmek için verilen mücadelelere ve günümüzde varılan düzeye bir bakmak, daha da çetin geçeceği gözlemlenen ilerideki günler için yol gösterici olacaktır.

GEÇTİĞİMİZ YIL, SAFLAR DAHA DA BELİRGİNLEŞMİŞTİR

1976 yılı bir öncekine göre, ülke sorunlarının biraz daha büyüdüğü, halkın her kesimine yönelen sömürü, baskı ve saldırıların giderek arttığı; ancak, doğal olarak safların, daha belirginleştiği, ezilen ve zulmedilenlerin mücadelelerinin daha da güçlendiği bir yıl oldu.

MC'nin bir yıllık ekonomi politikası, her geçen gün büyüyen sorunlara yenilerini kattı. İşçi, Köylü, Memur, Öğretmen, Öğrenci, Teknik eleman, yani tüm halk kesimleri giderek artan işsizlik, pahalılık, enflasyon gibi sorunların ağır yükünü taşımak zorunda kaldılar. Bunlara karşı, geçtiğimiz yıldan daha bir güçlü sürdürdüler mücadelelerini. Mücadele güçlendikçe egemen sınıfların tedirginliği arttı. Bu tedirginlik tüm halk kesimlerine yeni baskıları, faşist saldırıları, terörü uygulama girişimlerini hızlandırdı.

Ancak geniş halk kitlelerini sindiremedi, yıldıramadı. Aksine daha güçlü bir biçimde verilen mücadeleler geldi arkasından...

BU GELİŞMELER, HALKININ ÇIKARLARINI SAVUNAN MÜHENDİS VE MİMARLARA VE ONLARIN ÖRGÜTLERİNE DE YANSIDI

1976 yılında, ülkemizin ve halkımızın sorunlarını bizler de yaşadık. MC'nin başlattığı kıyımlar, baskılar ve saldırılar, artarak sürdürüldü. Binlerce

mühendis ve mimarın işyerleri değiştirildi. Yüzlercesi işten atıldı. Seydişehir'de, Urfa'da işyeri temsilcilerimize yöneltilen faşist saldırılar; Türkiye'nin her yöresinde birçok ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimara da yöneltildi.

Yıllardır üzerimizde oynana oyunlar, şiddetini arttırarak yineleni. Bir yandan mücadeleleri kırmak için halkının çıkarlarını savunan bizleri hakkını arayanları susturmak amacıyla faşist baskı ve saldırılar düzenlendi. Üyelerimize işkenceler yapıldı. Gece yarısı faşist çetelerin kurşunları birliği hedef aldı.

Bütün bunlar 1976 sonu Türkiye'sinde sömürenlere sömürülenlerin giderek belirginlik kazanan, saflaşan mücadelelerinin yaşanan bir parçası idi.

Ve yılmadık. Üye ve örgüt olarak bizi sindirmek, yıldırarak, susturmak isteyenlerin karşısına daha güçlü, daha bilinçli ve daha örgütlü bir biçimde çıktık. MC'ye, silahlı faşist çetelere, tüm baskı ve saldırılara karşı, daha bir sorumlulukla yerimizi aldık. Yüzyıllardır iliğimizi sömüren bir avuç egemen azınlığı, bu azınlığın 1976'lara uzanan MC'sine, bunların sözcülüğünü yapan kişi ve örgütlere karşı daha açık saf tuttuk, daha da sıklaştırdık saflarımızı.

1977'DE VARDIĞIMIZ BU DÜZEYE ÇOK ÇETİN MÜCADELELER SONUNDA GELDİK

Bugün, üyeler ve onların örgütü olarak, vardığımız yere ulaşmak için yıllarca verilen kararlı ve tutarlı mücadeleleri, görmek ve değerlendirmek zorundayız. 1954'lerde başlayan örgütsel mücadelelerin, bugüne varmak için geçirdiği aşamaları unutmamak zorundayız. 1977 yılının, egemen sınıflar için taşıdığı önemi, ülkelerdeki mücadelelerin vardığı düzeyi gözden kaçırmamak zorundayız.

Bizler 22 yıllık örgütsel mücadele içinde; sömürüyü, kendi alanımızdaki yağma ve talanı, bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna sürdürülen oyunları görerek, yaşayarak geldik bugünlere.

Onlar karlarını daha da yükseltmek yolunda savaştılar. Bir yandan da dışa bağımlılığı arttırdılar, emperyalist-kapitalist sistemin teknolojisi, teknik hizmetini, uzmanlarını ülkeye; öte yandan kıyımlar, baskılar, saldırılar düzenlediler halkımıza ve bizlere karşı 22 yıllık mücadelemizin hergün daha güçlü ve örgütlü olmamız yolunda atılan adımlarla dolu geçti. Ve bugünlere geldik.

MÜCADELEMİZİN GÜÇLENMESİ, EGEMEN SINIFLARIN TEDİRGİNLİKLERİNİ VE SALDIRILARINI ARTTIRACAKTIR

Geçtiğimiz yıllarda verilen mücadelelerin egemen sınıfları rahatsız ettiğini, bu yüzden bu mücadeleyi hergün daha da geliştirerek sürdüren üyelerimize ve örgütlerimize karşı çeşitli baskı ve saldırı girişimlerinde bulunduğu görüldü.

Vardığımız düzey 1973'te Birlik ve Odalarını kapatmayı amaçlayan yasa teklifi getirmelerine neden oldu. Başaramadılar, Birlik odaları daha da güçlendiler. Baskılar, kıymlar saldırılarla gelişmeyi engelleyeceklerini düşündüler. Geçen dönemde Odalarımızın Genel Kurullarında devletin bütün olanakları seferber edildi. Milyonlarca lira harcadılar ve resmi araçları bürokratik baskıları kullandılar. Demokratik yoldan yönetimle elde edemeyeceklerini anlayınca zorbalığa yeltendiler, gözdağı vermek istediler, kapı önlerinde faşist saldırganlar dolaştırdılar.

Kurdukları dernekler ve gerici basın aracılığı ile TMMOB ve 10 Odasını hedef alan çalışmalarını sürdürdüler. Ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar ve örgütleri güçlendikçe tedirginlikleri arttı, hırçınlıkları çoğaldı. Günümüzde MC'nin ülkeyi batağa sürükleyen politikaları, uygulamaları ve bunlara karşı çıkan geniş halk kitlelerine yöneltilen baskı ve saldırılar şiddetini arttırarak gelişmektedir.

Bu durum, 1977 yılının çetin geçeceğini, tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlara yönelen baskı ve saldırıların daha da artacağını göstermektedir.

NE VARKİ, HALKIN MÜCADELESİ VE BUNUN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLAN MÜCADELEMİZ GÜÇLENEREK SÜRECEKTİR

Bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de; kıyım, baskı, saldırı girişimleri, haklı mücadelemizi engellemeyecektir.

Bizler yıllardır sorunlarımıza, halkımızın sorunlarının ayrılmaz bir parçası olarak bakıyor ve kurtuluşumuzu halkımızın kurtuluşu süresinde görüyoruz.

Bu mücadelede, bizlere düşen görevleri yerine getirmek için her çabayı güçlendirerek sürdüreceğiz.

Ülkenin dört bir yanında üye ve örgütlerimizle, yılmadan, bunalmadan bu çabaları sürdürmenin kaçınılmaz bir görev olduğunun bilincindeyiz.

ÖRGÜTLERİMİZE SAHİP ÇIKALIM

Gün egemen sınıfların hedeflerinden biri haline gelen örgütlerimize sahip çıkma günüdür.

Geçen yılların halkımıza ve bizlere getirdiği bunalımları gözardı etmeden, bunun gelecekte vardırılmak istendiği boyutları bilerek, görevlerimizi eksiksiz sürdürelim.

Egemen sınıflar, çıkarlarını, kitleleri bölmek, parçalamak, birbirine karşı getirme ve onları örgütsüz bırakmakla sağlayacağını, koruyacağını ve sürdüreceğini iyi bilmektedir. Ve bu yolda 1977 yılında da ellerinden geleni yapacaklardır.

Gerek ülkemizin ve halkımızın sorunlarının, gerekse bizlerin sorunlarının; bu çabalara karşı güçlü ve örgütlü bir biçimde dikilmekle çözüme ulaşabileceğini, bir an bile unutmadan Şube Genel Kurullarına katılacağız.

Tüm ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarların örgütlerimize sahip çıkma yolunda ilk adımı oluşturan Şube Genel Kurullarında görevlerini eksiksiz olarak yerine getireceğine; egemen sınıfların baskı ve saldırılarını bir kez daha gerileteceğine inanıyoruz.

.....

15 Şubat 1977 - Birlik Haberleri Sayı 56

GÜN MÜCADELE GÜNÜDÜR

BASKI VE SALDIRI UYGULAMALARI DORUĞUNA ULAŞMIŞTIR

Yaşadığımız günler, MC'nin iki yıla yakın bir süredir sürdürdüğü acımasız sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarının doruğa ulaştığı günlerdir.

Geçtiğimiz iki yıla bakıldığında; bir yandan işsizlik, hayat pahalılığı ve enflasyonun geniş halk kitlelerini kasıp kavurduğu, öte yandan ekonomik-demokratik hakları ve ülke çıkarları için mücadele veren insanlarımızın kıyım, baskı, saldırı ve işkencelere uğradığı, faşist silahlı çetelerin kurşunları ile yaralandıkları, öldürüldükleri görülmektedir.

Son günlerde iyice yoğunlaşan baskı ve saldırılarda açıkça görünen bir diğer

nokta da, bir kısım yöneticilerin ve bir kısım güvenlik görevlilerinin MC yanlısı uygulamaları ile saldırganlara destek olduklarıdır.

Kıyımın, baskının, saldırının, işkencenin ve öldürmenin emekçi halkımızı yıldırnamaması, gelişen mücadelelerin engellenememesi, egemen sınıfları ve onların siyasi temsilcilerini alabildiğine tedirgin etmekte, baskı ve saldırılar giderek arttırılmakta ve yaygınlaştırılmaktadır.

BU GELİŞMELERİ KENDİ ALANIMIZDA YAŞIYORUZ

İki yıldır tüm halkı hedef alan bu uygulamaların yalnızca kendi alanımızda yaşadığımız son bir, iki haftalık sonuçlarına kısaca bir bakmak bile bu yargılarımızın en açık kanıtları olacaktır.

İnşaat Mühendisleri Odamızın yayın organı olan Teknik Güç Gazetesi'nin Yazı İşleri Müdürü Yiğit, devrimci arkadaşımız Zeki Erginbay, faşist güçler tarafından kaçırılmış, oniki gün işkence yapıldıktan sonra kalbine sıkılan bir kurşunla kahpece katledilmiştir.

Bu olay siyasi cinayetlerin hangi boyutlara vardığını ve tutarlı mücadeleler verilmedikçe daha nelere varılabileceğini göstermektedir.

Makina Mühendisleri Odamızın Adana, İnşaat Mühendisleri Odamızın Elazığ, Ziraat Mühendisleri Odamızın Ankara Şube Genel Kurulları ile Orman Mühendisleri Odamızın Merkez Genel Kurulu faşist silahlı çetelerin baskın alanı haline getirilmiştir. Devletin tüm olanaklarının seferber edilmesine karşın demokratik yollarla başarı sağlayamayan saldırganlar şimdi yasa dışı yolları, zorbalığı denemektedirler. Bu olaylar, önümüzdeki günlerde faşist saldırganların ülke düzeyinde girişmeyi düşündükleri saldırıların bir ilk provası niteliğindedir. Direnmedikçe ve zorbalığa karşı kayıtsız kalındıkça nelerin gelebileceği düşünülmeli ve kitleler bu tür zorbalıkları mutlaka kırmalıdır.

TÜM DEMOKRAT GÜÇLER MC'NİN BASKI VE SALDIRILARINA HEDEF OLMAKTADIRLAR

5 Şubat'ta yapılan; TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED'in düzenlediği ve TMMOB'nin de katıldığı "Ekonomik ve Demokratik Haklar Miting ve Yürüyüşü'nün öncesinde ve sonrasında girişilen baskı uygulamaları kitleler tarafından bilinmektedir.

Ankara Valisi, bu demokratik eylemlerde de bundan öncekilerde olduğu gibi yasa dışı tutumunu ve uygulamalarını sürdürmüştür.

5 Şubat miting ve yürüyüşünün bitiminden sonra, kendilerine devrimci diyen ve devrimcilikle kesinlikle ilgisi bulunmayan bir grubun dışardan halka ateş açmasını, gerçek dışı beyanlarla kamu oyuna aktarma çabasına giren Ankara Valisi TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED'i de kapatmıştır.

Bu olay, MC'nin tüm demokratik kuruluşları hedef alan baskı ve saldırılarının açık bir örneğidir. Ve ilerici, yurtsever, devrimci güçlerin, bu tür uygulamaların karşısında güçlü bir biçimde dikilmelerinin gereğini ivedi olarak bir kez daha gündeme getirmektedir.

ÖNÜMÜZDE ZOR GÜNLER VARDIR

Bütün bu örnekler, önümüzdeki günlerin ne denli çetin geçeceğini açık belirtirlerdir. Üstelik 1977 seçim yılıdır.

MC, kitlelerin mücadelesinden tedirgindir. Bellidir ki, iktidar olabilmek için gelişen mücadeleleri engellemek yolunda her türlü yöntemi kullanmakta, baskı ve saldırıları sürdürmekte kararlı görünmektedir.

Ancak tüm baskı ve saldırılara karşı, geniş halk kitlelerinin mücadelelerinin gerçekleştirilemeyeceği ve engellenemeyeceği de apaçık ortadadır.

GÜNCEL GÖREV FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDİR

Tüm ilerici yurtsever devrimci kişi ve kuruluşları önümüzdeki günlerde güç fakat mutlaka yerine getirilmesi gereken görevler beklemektedir.

Anti-faşist eylemin hız kazanmasının; emperyalist-kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin artırılmasının ivedi ve kaçınılmaz görevler olduğuna inanıyoruz.

Gün emperyalizme ve faşizme karşı her gün soyut birlik çağrılarında bulunma günü değildir.

Gün; emperyalizme ve onun içindeki uzantılarına, faşizme ve onun silahlı çetelerine karşı tüm emekçi kitlelerin fiili birlik ve dayanışma içinde mücadele vermeleri günüdür.

Yıllardır halkının çıkarlarını savunan, mücadeleleri güçlendirerek sürdüren TMMOB ve Odaları bugün mücadele veren milyonların ve onların örgütlerinin, gelişmeleri doğru bir biçimde değerlendirmeleri ve aktif mücadeleyi programlamaları gereğini bir kez daha vurgulamaktadırlar.

TMMOB ve 18 Odası, bu çalışmada verilecek mücadelelerde kendine düşen bütün görevleri yerine getirmek için çaba harcamaktadır; bu çabaları güçlendirerek sürdürmede kararlıdır.

Bu kararlılıkla, tüm ilerici yurtsever devrimci TMMOB üyelerini, faşizme karşı yılmadan, bunalmadan daha güçlü bir biçimde mücadeleye çağırıyoruz.

Görev başına!

.....

Temmuz 1979 - Birlik Haberleri Sayı 65

YENİDEN BAŞLARKEN

İki yıla yaklaşan bir aradan sonra, Birlik Haberleri, yayınına yeniden başlıyor. TMMOB'nin geçtiğimiz yıllarda yaşadığı mali darboğaz, mücadelemiz yolunda önemli bir araç olan Birlik Haberleri'nin yayınına ara verilmesini zorunlu kılmıştı. Bugün, yaşanan darboğazın nedenlerini tartışmakta yarar bulmuyoruz. Önemli olan yeniden çıkmaktı. Birlik Haberleri, üyelerimizin, 24. Genel Kurulumuzun ve Odalarımızın katkıları ile yeniden doğuyor.

Şimdi önemli olan, kararlılığımızı ve bu kararlılık yolunda görevlerimizi yerine getirmektir. Basın ve yayın organlarının sesimize kulak vermediği bu dönemde tüm üye ve organlarımıza bu yolda ciddi sorumluluk ve görevler düşmektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu durum, örgütümüze şimdiye dek sürdürdüğü mücadeleyi daha etkin ve kararlı bir biçimde sürdürme görevini yüklemektedir. Mücadelemizin yeni ve ileri boyutlar kazanacağı önümüzdeki dönemde Birlik Haberleri'ne her günden daha çok gereksinim duyacağımız çok açıktır.

Birlik Haberleri'ne; ülkemizde süregelen anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist mücadelede; ekonomik-demokratik haklar mücadelemizde; grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların alınmasında; uzmanlık alanlarımızdaki çalışmalarımızda, önümüzdeki dönemlerde, daha çok gereksinim duyacağız.

Mücadelemizin etkinliğinde, merkezliğinde ve eşgüdüm sağlanmasında bundan önce olduğu gibi önümüzdeki dönemlerde de görev yapacak olan Birlik Haberleri; Birliğin deney ve programlarını üyeye aktarırken, üyelerin deney ve önerilerinin sağlanmasında ve duyurulmasında önemli bir işlevi yerine getirecektir.

Bu anlamda, Birlik Haberleri'nin güçlenmesi ve sürekliliğinin sağlanması, mücadelemizi başarmak için gerekli olan örgütlülüğümüzün artmasına ve yaygınlaşmasına da yarayacaktır. Bu durum, hem örgütümüzün merkezi düzeyde, ama üye istemlerinden hareketle ve bunların değerlendirilmesi ile aldığı kararların doğrudan ve en kısa zamanda üyelerimize ulaşmasını, hem de üyelerimizin deney ve birikimlerini hepimize ve diğer çalışan kesimlere aktarılmasını sağlayacaktır. Ancak; örgütlü bir biçimde ve diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte davrandığımız takdirde başarıya ulaşacak olan mücadelemizde önemli bir yer tutacak olan Birlik Haberleri'nin artık, aksamadan sürmesi için hepimize önemli görevler düşmektedir. Bu yolda, geçmiş deneylerden de yararlanarak, yeni bir aksaklığa yol vermeyeceğimize inanıyoruz.

Önümüzdeki zor ve mücadele dolu günlerde başarıya ulaşmak için birliğimizi güçlendirmemiz gereken günlerde yaşıyoruz. Gerek üyelerimizin, gerekse üyelerimizle diğer çalışanların fiili eylem ve güçbirliğinin sağlanması yolunda TMMOB'yi ve araçlarımızı güçlendirmek temel görevdir. Birlik Haberleri, işte bu yolda, vazgeçilmez bir araç olacaktır. TMMOB'nin ve bu yolla ülkede verilmekte olan bağımsızlık-demokrasi mücadelesinin başarısında, üzerimize düşen görevlerimizi yılmadan, bunalmadan sürdürmeliyiz.

Geçmişte yaşanan eksiklikleri ve aksaklıkları yeniden yaşamamak için, Birlik Haberleri'ni bir kez daha kapatmamak için, görevlerimizi her alanda yerine getireceğimize inanıyoruz.

Eylül 1979 - Birlik Haberleri Sayı 66

İNSANCA YAŞAMAK İÇİN GÖREV BAŞINA

1979 Yan Ödeme Kararnamesi'nin Bakanlar Kurulu'nda kesinleştiği ve çalışanlara nisbi rahatlık (!) sağlayacağı, geçtiğimiz günlerde, yetkililerce açıklandı.

Yıllardır, her geçen gün biraz daha hızla artan fiyatlar ve artmayan ücretlerin kasıp kavurduğu sendikasız kamu görevlileri, bu açıklama ve getirdikleri ile bir kez daha gerçekleri kavradılar, vermeleri gereken mücadeleler konusunda biraz daha aydınlandılar.

Son bir yıl içinde, resmi rakamlara göre, hayat pahalılığı artış oranı % 50'dir. Oysa gerçek artış, % 100'ün de üstündedir. 1978 başlarında 2 bin TL dolaylarında olan ev kiralari, bugün 6-7 bin TL'den başlamakta; o günlerde 2-3 bin TL'nin gerektiği boğaz tokluğuna, bugün 5-6 bin TL yetmemektedir. Ve bütün bu rakamlar görülmemiş ve tutulamaz bir hızla büyümektedir. En temel ve hayati gereksinimleri için günlerce kuyruklarda ömür tüketen, işsizlik-pahalılık ve yoksullukla pençelesen geniş emekçi yığınlar; bir yandan emperyalizmin ve yerli ortağı bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna IMF reçetelerine feda edilirken, öte yandan aynı zamanda baskılara, faşist saldırılara hedef olmakta, canlarını yitirmektedirler.

Ama görülen odur ki; bu sömürü-baskı-saldırı-zulüm düzeni, geniş emekçi yığınları yıldırımamakta, gelişen mücadeleleri engelleyememektedir.

Türkiye mühendis ve mimarlarının sorunları ve çözüm yolları, emekçi halkın sorunları ve çözüm yolları ile birdir. Bu yaşanarak, her gün biraz daha fazla bilincimize yansımakta, mücadelemiz, bu bilinçle her gün biraz daha güçlenmektedir.

29 Haziran 1979 günü bu bilinçle 18 kentte; maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kırsal alanlardan bürolara varıncaya dek 134 işyerinde bir araya gelen 7500'e yakın mühendis-mimar örgütleri TMMOB'nin programı doğrultusunda bu sorunları ve çözüm yollarını görüştüler. Mücadeleyi güçlendirerek ve yaygınlaştırarak sürdürme kararı aldılar.

Bunun ardından gelen ve 15 Ağustos-5 Eylül günleri arasında gerçekleştirilen il işyeri toplantıları, mücadelemize yeni ve önemli boyutlar kazandırdı.

Binlerce mühendis ve mimar, diğer çalışanların da desteğini alarak, mücadelelerini daha da geliştiren kararlara vardılar.

İşyeri ve il koordinasyon örgütlenmesini yaygınlaştırma, grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları ve güncel ekonomik-demokratik hakları elde etme ve faşizme karşı mücadele verme yolunda adımlar attılar.

Bu arada, 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin kesinleştiği açıklandı. Ev kirası ve boğaz tokluğu için, asgari düzeyde fiili giderleri karşılayabilmek için, 15-20 bin TL nin gerektiği bugünün Türkiye'sinde, 5-6 bin TL dolaylarındaki maaşlara birkaç yüz TL'lik yan ödemelerin eklendiği açıklandı. Çalışanların ve örgütlerinin görüş ve önerilerine değil, IMF'nin buyruklarına kulak verildi. Emekleri karşılığında aldıkları ücretlerle yaşamaya çabalayanlar, ayın başında tükenen maaşları ile ne yapacaklarını kara kara düşünenler, daha büyük sıkıntılarla karşı karşıya kaldılar.

TMMOB bugünlerde ilgililere bir öneride bulundu. Sorunların çözümü için bir ara nokta olan grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları alma mücadelesinin sürdürdüğünü ve bu hakkın mutlaka alınacağını vurgulayan TMMOB, bu süreçte, geçici olarak ve bugün için şunu söyledi: "Ya bize maaş vb. vermeyerek, zorunlu giderlerinizi siz karşılayın ya da , zorunlu giderlerimizi karşılayacak asgari ücret önerimizi uygulayın." Bu gerçekçi ve sade önerilerin üzerinde durulmadı, görmezden gelindi. Böylece çalışanların haklarının verilmeyeceği, onların asgari düzeyde insanca yaşamalarının istenmediği belirlendi. Ama bunlardan önemlisi, bu hakların verilmeyeceği, bu hakların ancak ve ancak tutarlı mücadelelerle alınabileceği belirlendi.

Bütün bunları bilen ve bunları değerlendirerek yola çıkan mühendis ve mimarlar, şu sıralarda, bir yandan örgütlülüklerini süratle geliştirip güçlendirirken, öte yandan aynı zamanda hak elde etme mücadelelerini de sürdürmektedirler. Bir yandan açlığı ve işsizliği, öte yandan baskı, kıyım ve faşist saldırıları yenmek için, üretimin her alanında etkin çaba harcamaktadırlar.

Bugün gerek kendi içimizde, gereksi diğer çalışanlarla birlikte sürdürülen mücadelelerin her türlü baskı ve saldırıya karşı başarıya ulaştırılması gerekmektedir.

Gün, tüm haklarımızı elde etme yolunda en küçük üretim biriminden en büyüğüne dek, her alanda, en etkin gücümüzü mücadeleye katma, başarı yolunda önemli adımları geliştirme günüdür. Bu yapılırken, baskılar-kıyımlar

geliştirilebilir. Mücadelemizin bölünmesi ve zayıf düşürülmesi için yeni yeni yöntemler geliştirilebilir. Karşımıza yeni engeller çıkarılabilir.

Unutulmamalıdır ki, mücadelenin başarısı bunları yenmekten; yılmadan, bunalmadan örgütlü ve kenetlenmiş çabaları sağlamaktan geçecektir. Bugün atacağımız sağlıklı ve tutarlı adımların, gelecekteki başarının temel taşı olacağı, geleceğe ışık tutacağı, bir an bile unutulmamalıdır.

Başaracağımıza inanıyorum.

Devrimci-demokrat-yurtsever mühendisler ve mimarlar görev başına.

.....

Ekim 1979 - Birlik Haberleri Sayı 67

MÜCADELEMİZ SÜRECEK!..

19 Eylül, onbinlerce devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarın haklarını elde etme yolunda, örgütleri TMMOB'nin öncülüğünde, bir günlük iş bırakma eylemini gerçekleştirdikleri bir gün oldu.

19 Eylül'de işçi, memur, teknik eleman vb. onbinlerce devrimci-demokrat-yurtsever ve örgütleri eylemimize katıldılar, desteklediler.

Bu alanda 19 Eylül eylemi, tüm emekçilerin ve örgütlerinin fiili birlikteliğinin bir simgesidir, geleceğe ışık tutacaktır, mücadelede önemli bir adımdır.

Şimdi görev, bu eylemi abartmadan ve küçümsemeden; örgütlülük düzeyimizi daha da geliştirmek, işyeri temsilciliklerini yaygınlaştırmak ve güçlendirmek, önümüzdeki mücadelelere en etkin biçimde katılmak olmalıdır.

Önümüzde zor günler vardır.

Sömürüye, baskıya, zulme karşı, emperyalizme ve faşizme karşı daha tutarlı ve etkili mücadeleler gündemdedir.

Grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları, güncel ekonomik-demokratik hakları alma mücadeleleri gündemdedir.

Tüm hakların çalışanların ve örgütlerinin hem kendi içlerinde hem de birlikte

verecekleri sürekli ve güçlü mücadelelerle alınacağı bir an bile unutulmamayı, bu yolda her gün bir öncekinden daha tutarlı, sağlıklı ve güçlü adımlar atılmalıdır.

Bu mücadelelerle gelecek günlerin aydınlık olacağından, tüm hakların alınacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Şimdi bölgesel çalışmalar ve çalışanlar kurultayı için, duraksamadan, yine görev başına!

Yaşasın 19 Eylül direnişimiz...

Selam 19 Eylül'ü gerçekleştirenlere..

Selam gelecek 19 Eylül'lere...

**Aslı ve Elif
Öztürk'ten**

Bir Döneme Tanıklık: Teoman ÖZTÜRK _____

Arkadaşımız, Dostumuz, Güzel İnsan: Babamız.
Onurun, dürüstlüğün, ilkelerin, sıcaklığın, o güzel gülümseyişin,
sevgi dolu yüreğin ve gelecek aydınlık günlere olan tükenmeyen
inançla hep bizimlesin, bizimle olacaksın. Seninle her zaman gurur
duyduk, duyacağız. Seni yaptıklarınla yapabildiklerimizle yaşatacağız.

ASLI ÖZTÜRK

TEOMAN ÖZTÜRK

Hiçbir zaman hiçbir şeyi gömmedi
Ne dürüst, inançlı ve kararlı mücadeleyi yorgunluğa
Ne cesareti, direnci onuru hapisanelere
Ne ölen ve öldürülen arkadaşlarını mezarlara
Ne dostlarını yalnızlığa, çaresizliğe
Ne de sevgiyi, paylaşım ve dayanışmayı sözcüklere
İşin kolayına kaçmadan
Abartmadan ve küçümsemeden
Derinden duyarak ve anlayarak
İnançla ve kararlılıkla yaşadı
Ve şimdi
Suskunluğa, karanlığa, toprağa gömemeyecek kendisini
Sevgisi, dostluğu, anıları ve acısı yaşayacak içimizde
Mücadelesi ve inançları yaşayacak yaşadıklarımızda
Ve şimdi
Dostları, dostlarımız
Bütün ölen ve öldürülen arkadaşları gibi
Babamı da yaşatacaklar sevgiyle dostlukla
Onurun seni de taşıyıp götürecek
Gelecekteki aydınlık ve güzel günlere

ELİF ÖZTÜRK

O, insan ciddi olmalı, yaşamı ciddiye almalı derdi. Ciddiyet somurtkanlık değildi. Yüzü hep gülmezdi belki, ama gözleri her zaman güldü.

O, toplumsal çıkarları, kişisel çıkarlara her zaman üstün tuttu. Bu nedenle onun için toplumsal mücadele hata götürmezdi. Ama kişisel hatalar olabilirdi, insanları bunun için silip atmadı, yalnız bırakmadı.

O emekçi halktan yana bir mücadeleyi sürdürdükleri için baskı, işkence saldırılara uğrayan, ölen ve öldürülen arkadaşların inançlı ve kararlı mücadelelerini her güzel olayda, her başarıda, her eylemde yaşatırdı.

O her şeye hazırlıktı, dirençliydi, hep dimdik ayakta; değil zorlu geçen mücadeleler, yakın dostlarından zaman zaman yediği darbeler bile onu yıkamadı.

O her olumsuzluğun bir de olumlu yanı olduğuna inanırdı. TMMOB 25. Genel Kurulunda mücadeleye katkı koyan tüm arkadaşların yanında, mücadele dinamiğini geliştirdikleri ve istemeden başarıya ulaşmalarını kolaylaştırdıkları gerekçesiyle; ortaya konan tutarlı program ve uygulamaları engellemek yolunda elinden geleni ardına koymayanlara da teşekkür ediyordu.

O sözde kalanları sevmeydi. Eylemliliği ve yama uygulamayı sevdi. Elde edilen başarılarla gurur duyulmalı, ama görevin devam ettiğini unutulmamalıydı. Oldukça başarılı geçen 19 Eylül bir günlük iş bırakma eyleminin ardından şöyle yazıyordu: “Şimdi görev bu eylemi abartmadan ve küçümsemeden örgütlülük düzeyimizi daha da geliştirmek, işyeri temsilciliklerini yaygınlaştırıp güçlendirmek, önümüzdeki mücadelelere daha etkin bir biçimde katılmak olmalıdır.”

O geçmişin iyi bilinmesi gerektiğine inanırdı. “Çünkü her gelecek geçmişin üzerinde yükselir. Her şey gelişir ve değişir. Bu gelişim ve değişim için geçmişin doğru değerlendirilmesi, aradaki boşlukların doldurulması, deney ve birikimlerin yeni kadrolara aktarılması gerekir” derdi.

O her şeyin birbiriyle iç içe olduğuna, neden sonuç ilişkileri bulunduğuna inanırdı. TMMOB vb. demokratik kitle örgütlerinin geniş anlamda siyaset yapması gerekir deyip nedenini de herkesin anlayıp, görebileceği şekilde anlatırdı: Türkiye teknik elemanları mesleklerini iyi bilmeliydi. Ve teknik bilgi ve becerilerini halkımızın ve ülkemizin çıkarları doğrultusunda

kullanarak anlam kazandırmalıydılar. Ancak her alanda bağımsız ve sömürüye dayanmayan düzenlerde birikimler halkın hizmetine sunulabilirdi. Yurt ve meslek sorunlarını çözüme üyelerin hak ve çıkarlarını korumada etkin olmanın koşulu iyi bir örgütlenmeydi. Bunun içinse demokratik hak ve özgürlüklere sahip olmak gerekirdi. Öyleyse teknik elemanlar da bu yoldaki mücadelede üzerlerine düşen görevi yapmalıydı.

O 1972'lerde ilke olarak koydukları bir paragrafı severek söyledi ve yaşamına geçirdi: "Yüreğimizeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde, bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız."

O zoru başarıma yolunda, tutarlı mücadeleyi severdi. TMMOB 25. Genel Kurulunda; TMMOB de 1964'lerde başlayan ve 1973'teki Genel Kurula kadar sürüp, sonrasında toplanan yönetim kurulunda 7'ye karşı 8 oyla kazanılan zorlu mücadeleyi anlattıktan sonra şöyle devam ediyordu.

" O günden bugüne tam 7 yıl geçti. Yıllardır savunduğumuz ve mutlaka geliştirilmesi gerekli olan ortak bina ve basımevi, işyeri temsilcilikleri, merkezi yayın organı olan birlik haberleri; ilki 13 Mart 76'da başlayan faşist baskı ve saldırıları protesto miting ve yürüyüşleri, ekonomik demokratik haklar ve grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelemiz; emperyalizmin ve onun yerli ortaklarının sömürü, yağma ve talanına karşı uzmanlık alanlarında sürdürdüğümüz çalışmalar; 29 Haziran ve 19 Eylül direnişiyle dolu, dopdolu geçen 7 yıl... ve bunları gerçekleştirirken önümüze çıkan engelleri aşmak için sürdürülen mücadeleyle dolu 7 yıl... Kıyımlarla, baskılarla, saldırılarla, bombalı – kurşunlu saldırılara karşı mücadeleyle geçen bir 7 yıl..." 24 Mayıs 1980'de artık emekçi halk kitleleri içinde adından güven ve sevgiyle bahsedilen TMMOB'nin var olduğunu belirtiyordu. Gelecek günlerin mutlaka aydınlık olacağına ve mücadeleyi başka bir alanda ama yine birlikte sürdüreceğine inancını dile getiriyordu.

Kendi deyişiyle TMMOB başkanlığı gibi onur verici bir görevden ayrılıyordu. Sonrasında da çalışmalarını izledi, katıldı, öneriler getirip, uygulamalara destek verdi.

08.04.1989'da TMMOB'nin bir yıl arayla 2. kez tüzük değişikliği gündemiyle olağanüstü genel kurul yapacağını duyduğunda bozuluyor, dayanamıyor

kurula katılarak söz alıp, koşulları özetledikten sonra soruyordu durum bu iken doğru politikaları üretip uygulamak yerine tüzükle bunca uğraşıya hakkımız var mı? Ardından önerilerini sıralıyordu; Düzeyimizi geliştirip, ülke, meslek, meslekdaş konularında çekinmeden siyaset yapmalı tüm çalışanların birlikte politika üretme ve uygulamaları konusunda çaba harcamalıyız. TMMOB İşyeri Temsilciliklerini yeniden açmalı ve geliştirmeliyiz. İl Koordinasyon Kurullarını kurmalı ve yaşatmalıyız. Yeni bir örgütlenme biçimi olarak bölge merkezlerinde bölge temsilcilikleri oluşturmalıyız. TMMOB ve Odaların varlıklarını Merkez İl Koordinasyon Kurulları; bölge, il, işyeri temsilcilikleri konuları ve yayın organı gerçekleştirme yolunda kullanmalıyız.

Bölge, il ve işyeri düzeyinde forumlar düzenleyerek üyelerimizin ve tüm teknik elemanların, çalışanların sorunlarını saptayıp, uygulamaya ilişkin kararlar alalım. 4. Teknik eleman kurultayını düzenleyelim. Çalışanlar Kurultayı'nın toplanmasına çaba harcayalım. Yerel yönetimlerle ülke ve halk çıkarları açısından program, uygulama ve ilişkileri geliştirelim. Çok değerli yaşamlarını mücadelemize adayan, haklarını ödemeyeceğimiz yöneticilerimizi yalnız ve çaresiz bırakmayalım, gençlerimize bilgi aktarıp yardım edelim. Gelin eski – yeni birlikte kadrolarımızı gençleştirelim. Zamanımızı bunlara harcayalım. Pratikte başarabileceğimiz şeyler varken, biçimsellikle tüzüklerle çok oyalanmayalım. Bunları olağan genel kurullara bırakalım.

Daha sonraları da çağrılı olduğu toplantı ve söyleşilere katılarak bu ve bunun gibi önerileri dile getirdi. Uygulama çabalarına destek verdi. Daha güçlü bir TMMOB'nin el birliğiyle, inanç ve güvenle yaratılmasını diledi. Odasının Genel Kurullarına giderek görevini yerine getirdi, etkin destek verdi.

Onun TMMOB ile sınırlanamayacak her alanda ve etkin olarak koyduğu katkılarla ölene kadar süren inançlı ve kararlı mücadelesini burada anlatmak mümkün olmayacak.

O insanın inandığı yolda ve kendi alanında sürdürdüğü mücadeleye saygı duyardı.

O insan inançlarını sonuna kadar korumalı bu yolda cesur, dürüst ve tutarlı olmalı derdi. Ne yeni sistem arayışına girdi ne de mücadelenin bittiğine inanıp teslim oldu.

O, emeğe, emekle kazanılana, emekçiye saygı duyardı 54 yaşında şeker hastası, kalça kemiğinden ameliyatlı bir insan olarak şantiye de çalışıyor, emeğiyle kazanıyor, onurlu yaşamını sürdürmeye devam ediyordu.

Ondan daha çocukken bile dinleyerek, yaşayarak çok şey öğrendik.

Anlaşılmaz teorik bilgileri yaşamla örneklerdi, anlatırdı bir çocuğa bile başaramadığı da oldu. Mesela ölümü anlatmak zorunda kaldı. İnsanlar doğar, yaşar ve ölürdü, önemli olan yaşarken toplum için, insanın insanca yaşaması için bir şeyler yapmak, çaba harcamaktı. Ölüm doğaldı, herkes bir gün ölecekti. O da bir gün ölecekti. İşte burada biz ağlamaya başladık. Pes eder anlatım biterdi. “Tamam ağlamayın artık. Ben 100 yaşına kadar yaşayacağım” derdi.

Sen 100 yaşından çok daha uzun yaşayacaksın, sen mücadele devam ettiği sürece yaşayacaksın. Ve mutlaka aydınlık olacağına inandığın gelecek güzel günlerde bizimle el ele, omuz omuza olacaksın.

Elif ÖZTÜRK

Fotoğraflar

TEOMAN ÖZTÜRK

Konut Kurultayı / 16 Aralık 1974

Mimarlar Odası Genel Kurulu / 1974

DGM'ye Hayır Miting ve Yürüyüşü / 27 Eylül 1976

*Muradiye-Çaldıran Depremi Sergi ve Paneli -
Çağdaş Sahne Ankara / 1976*

İstanbul Taksim / 1 Mayıs 1977

TMMOB 22. Genel Kurulu / 1977

Mersin Soda Sanayi Grev Ziyareti / 6 Ekim 1978

I. Bilimsel ve Teknik Sondaj Kongresi / 18 Aralık 1978

I. İşçi Sağlığı Kurultayı - İstanbul / 1978

Ekonomik-Demokratik Haklar Toplantısı / Haziran 1979

Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik 6. Kongresi / 1979

Ankara Kapalı Cezaevi / Mart 1982

Metris Cezaevi / 23 Şubat 1983

Eymir Gölü - Ankara / 1985